Al doilea roman al trilogiei Noul Crobuzon

CHINA MIÉVILLE

The Scar

Cicatricea

„China Miéville continuă marea sa operă de reinventare a romanului fantastic."

M. John Harrison

China Miéville

Cicatricea

Traducere de Mihai Samoilă

www. virtual-project.eu

CUPRINS

Mamei mele, Claudia

Şi totuşi amintirea nu va apune odată cu soarele, acea ocheadă verde şi îngheţată peste întinderea albastră a mării unde inimile frânte îşi alină suferinţa. Un cer orb albea intelectul osului uman, jupuind emoţiile de pe linia de fractură pentru a dezvălui jalea de dedesubt. Iar oglinda m-a înfăţişat ca pe un fapt gol şi vulnerabil.

Dambudzo Marechera, *Soarele Negru*

La mai mult de un kilometru şi jumătate de norul cel mai de jos, stânca spărgea apa şi începea marea.

I se dăduseră multe nume. Fiecare estuar şi golf şi afluent fuseseră clasificate, de parcă ar fi făcut parte intrinsecă din ea. Dar ea era una, indivizibilă, şi ar fi fost absurd să i se traseze graniţe. Umplea spaţiul dintre pietre şi nisip, se răsucea în jurul coastelor şi umplea şanţurile dintre continente.

La marginile lumii, apa sărată e atât de rece încât arde. Plăci uriaşe de mare îngheţată mimează uscatul, se sparg şi se prăbuşesc şi se remodelează, străbătute în toate direcţiile de tuneluri, casele homorilor gheţii, filosofi cu carapace de gheaţă vie. În golfurile puţin adânci din sud există păduri de viermi tubulari şi alge şi corali prădători. Peştii-soare se mişcă cu o graţie idioată. Trilobiţii cuibăresc în oase şi în fier ruginit.

Marea e aglomerată.

Există creaturi de suprafaţă, care plutesc libere, care trăiesc şi mor fără să fi văzut vreodată ţărâna de sub ele. Ecosisteme complexe înfloresc în câmpiile şi lacurile neritice[1]*, alunecând pe grohotişul organic până la marginea patului de stâncă şi prăbuşindu-se într-o zonă ferită de lumină.*

Există prăpăstii. Prezenţe cu aspect între moluscă şi zeitate sălăşluiesc sub doisprezece kilometri de apă. Bezna rece face ca evoluţia să fie brutală. Creaturi necizelate emit secreţii şi fosforescenţă şi se deplasează fluturând membre nelămurite. Logica formei lor derivă din coşmaruri.

Există puţuri de apă fără fund. Există locuri în care fundul de granit şi mâl al mării se prăbuşeşte în tuneluri verticale ce străbat kilometri întregi, deschizându-se în alte planuri, sub o presiune atât de mare încât apa curge groasă şi leneşă, se scurge prin porii realităţii, apoi este suptă înapoi în jeturi primejdioase, lăsând în urmă fisuri prin care pot ieşi forţe din altă lume.

În răcoroasele adâncimi medii, guri hidrotermice sparg stânca şi scuipă apă super-încălzită. Creaturi complicate se bălăcesc în acest ambient cald întreaga lor scurtă viaţă, niciodată îndepărtându-se mai mult de câţiva metri de apa caldă, bogată în minerale, spre frigul care le-ar ucide.

Peisajul de sub suprafaţă cuprinde munţi şi canioane şi păduri, dune mişcătoare, caverne de gheaţă şi cimitire. Apa este saturată cu materie. Insule plutesc imposibil în adâncuri, prinse de curenţi fermecaţi. Unele sunt de mărimea unor sicrie, plăci mici de cremene şi granit care refuză să se scufunde. Altele, de aproape un kilometru lungime, făcute din roci alandala, stau suspendate la kilometri întregi

---

[1] Neritic – domeniu marin cu adâncime a apei mai mică de 200 m *(N.T.).*

sub apă, deplasându-se pe curenţi oculţi leneşi. Pe aceste ţinuturi nescufundate complet există comunităţi: regate ascunse.

Pe fundul oceanului se petrec fapte eroice şi se poartă războaie crunte, fără ca locuitorii uscatului să ştie ceva. Există zei şi catastrofe.

Nave-intrus trec printre cer şi mare. Umbrele lor pătează fundul apei acolo unde este destul de superficial încât să fie luminat. Corăbiile negustoreşti, bărcile de pescuit şi balenierele trec peste carcasele putrezite ale altora. Cadavre de marinari fertilizează apa. Peşti necrofagi se hrănesc cu ochi şi buze. Există vârfuri de coral în care au rămas agăţate catarge şi ancore. Vasele pierdute sunt jelite sau uitate, iar fundul viu al mării le răpeşte şi le ascunde sub scoici, transformându-le în peşteri pentru calcani şi peşti-şobolan şi bandiţi homori; şi pentru alte creaturi, mai sălbatice.

În cele mai adânci locuri, unde normele fizice se prăbuşesc sub presiunea zdrobitoare a apei, cadavre încă mai cad încet în beznă, la zile întregi după ce navele lor s-au răsturnat.

Putrezesc în timpul lungii lor căderi. Pe nisipul negru de pe fundul lumii nu ajung decât oase acoperite cu alge.

La marginea pragului de stâncă unde apa rece şi uşoară face loc întunericului, pândeşte un homor. Vede prada, scoate un hârâit adânc din gât, în vreme ce scoate gluga de pe caracatiţa lui de vânătoare şi-i dă drumul.

Caracatiţa ţâşneşte, aruncându-se spre bancul de macrou care fierbe şi îşi schimbă permanent forma ca un nor aflat la şapte metri mai sus. Tentaculele ei lungi de un braţ se deschid şi biciuiesc. Caracatiţa se întoarce la stăpânul ei, trăgând după ea un peşte muribund, iar bancul se reface în urma ei.

Homorul taie capul şi coada macroului şi strecoară restul într-o plasă de la centură. Dă capul însângerat al peştelui caracatiţei să îl ronţăie.

Partea de sus a trupului homorului, partea moale, neacoperită de carapace, este sensibilă la micile schimbări ale curenţilor şi temperaturii. Pielea lui simte mici înţepături în contact cu vârtejurile complexe de apă. Cu un spasm, norul de macrou îngheaţă şi dispare peste reciful scorojit.

Homorul ridică braţul şi îşi cheamă mai aproape caracatiţa, pe care o mângâie cu blândeţe. Îşi pipăie harponul.

Stă pe o platformă de granit, printre alge şi ferigi, mângâindu-se pe pântecele lung. La dreapta lui se înalţă o stâncă poroasă. Spre stânga, panta se prăbuşeşte în apa disfotică[2]*. Simte răceala emanată*

[2] Disfotică – lipsită de lumină *(N.T.).*

din adânc. Priveşte albastrul cu degradeuri aspre. Mult deasupra, pe suprafaţă, lumina face valuri circulare. Sub el, razele se sting iute. Se află doar puţin deasupra hotarului beznei eterne.

Se deplasează cu grijă pe marginea platoului. Vine des la vânătoare aici, unde prada este mai puţin atentă, la distanţă de vadurile mai luminate şi mai calde. Uneori, din beznă se ridică vreun vânat mare, curios, neobişnuit cu tactica lui vicleană şi suliţele lui cu ghimpi. Homorul se foieşte nervos în curent şi cercetează marea largă. Uneori, din zona crepusculară se ridică nu pradă ci prădători.

Volburi reci trec peste el. Pietricelele i se desprind de la picioare şi cad încet pe pantă, dispărând. Homorul se ţine bine de bolovanii alunecoşi.

De undeva de sub el se aude un bocănit în stâncă. Un fior neadus de vreun curent i se strecoară pe piele. Pietrele se aliniază şi un val taumaturgic este scuipat prin noile crevase.

Ceva vătămător ajunge în apele reci, la marginea beznei.

Caracatiţa de vânătoare a homorului începe să intre în panică, iar când el îi dă drumul din nou, se azvârle de îndată pe pantă în sus, spre lumină. El iscodeşte smârcul, căutând sursa zgomotului.

Se porneşte o vibraţie atotputernică. În timp ce încearcă să zărească ceva prin apa murdară de praf şi plancton, ceva se mişcă. Mult mai jos, un dop de stâncă mai mare decât un om se zguduie. Homorul îşi muşcă buzele în vreme ce steiul de piatră scapă şi începe să se prăbuşească.

Bubuitul reverberează mult timp după ce stânca devine invizibilă.

Panta este marcată acum de o groapă adâncă ce pătează marea cu negru. O vreme nu se întâmplă nimic, iar homorul îşi pipăie neliniştit suliţa, o strânge în pumn, o cântăreşte tremurând.

Apoi, uşor, ceva lipsit de culoare şi rece se strecoară afară din groapă.

Înfăţişarea îi este înşelătoare, fluturând cu o iuţeală organică grotescă ce pare să-i ascundă intenţiile, ca un şuvoi de sânge dintr-o rană. Homorul stă nemişcat. Teama lui este intensă.

O altă formă se iveşte. Din nou nu o poate desluşi: îi scapă; e ca o amintire sau ca o părere; nu o poate defini. Este iute, fizică şi îngrozitoare.

Apoi apar alta şi alta, până ce un şuvoi constant se scurge din beznă. Prezenţele, aproape invizibile, se unesc şi se desfac cu mişcări opace.

Homorul e nemişcat. Aude şoapte ciudate peste valuri.

Ochii i se lărgesc când zăreşte dinţi masivi curbaţi înapoi, trupuri cu piele încreţită. Creaturi sinuoase fâlfâie în apa îngheţată.

Homorul bate în retragere, alunecând peste pietrişul pantei, încercând să se liniştească, dar prea târziu – a făcut deja zgomot.

Cu o singură mişcare, o tresărire leneşă de prădător, creaturile întunecate care stau adunate dedesubt se mişcă. Homorul vede bezna dintr-un mănunchi de ochi şi ştie, cu o frică ce îi face greaţă, că este privit.

Atunci, cu o graţie monstruoasă, se înalţă şi se reped spre el.

Partea Întâi
Canale
Capitolul Unu

Râul îşi pierde vigoarea abia la vreo cincisprezece kilometri de oraş, scurgându-se într-un estuar cu apă sălcie ce alimentează Golful de Fier.

Vasele care călătoresc spre răsărit de Noul Crobuzon pătrund într-un peisaj cu forme joase. Spre sud se văd colibe şi pontoane mici putrezite de unde ţăranii pescuiesc pentru a-şi suplimenta dieta monotonă. Copiii lor fac din mână agitaţi călătorilor. Din loc în loc se vede câte o stâncărie sau un pâlc de abanos, locuri ce nu pot fi cultivate, dar cea mai mare parte a pământului este arabil.

De pe punte, marinarii pot privi peste tufăriş şi peste copaci spre un şir de câmpuri. Aici se află capătul Spirei Grânelor, bucla lungă a fermelor care alimentează oraşul. După anotimp, se pot vedea oameni în lanuri sau plivind parcelele negre sau dând foc paielor. Barjele se târâie ciudat printre câmpuri sau prin canalele ascunse de maluri de pământ şi vegetaţie, împrăştiate la nesfârşit între metropolă şi ferme. Barjele aduc chimicale şi combustibil, piatră şi ciment şi mărfuri de lux. Se întorc în oraş printre hectarele cultivate presărate cu sate, cu case mari şi cu mori, încărcate cu saci de grâne şi carne.

Transportul nu încetează nicio clipă. Noul Crobuzon nu se mai satură.

Malul nordic al Marelui Catran este mai sălbatic. Este o întindere lungă cu tufe şi mlaştini. Se împrăştie pe mai mult de o sută douăzeci de kilometri, până ce poalele munţilor scunzi care se furişează dinspre vest o închide complet. Înconjurată de râu, de munţi şi de mare, câmpia stâncoasă este goală. Dacă mai există şi alte vietăţi în afară de păsări, atunci acelea se feresc de priviri.

Bellis Coldwine s-a urcat pe o navă ce se îndrepta spre răsărit în ultimul anotimp al anului, cel al ploilor neîntrerupte. Câmpurile pe care le-a văzut erau o mlaştină rece. Copacii pe jumătate goi de frunze erau leoarcă. Siluetele lor păreau mânjite pe fundalul norilor.

Mai târziu, când se gândea la momentele acelea mizerabile, Bellis era impresionată de detaliile pe care le ţinea minte. Îşi putea aminti formaţia unui stol de gâşte care au trecut peste barcă, măcăind; mirosul de sevă şi pământ; umbra cenuşie a cerului. Îşi amintea cum cerceta desişul fără să vadă ţipenie de om. Doar dâre de fum în aerul saturat de apă şi case joase care se adăposteau de vremea urâtă.

De mişcarea supusă a verdeţii sub vânt.

Stătuse pe punte înfăşurată în şal, căutând din priviri şi trăgând cu urechea după copii care se joacă, după pescari sau după cineva care

să-şi facă de lucru prin vreo grădină de zarzavat. Dar nu auzise decât păsări sălbatice. Singurele siluete umane pe care le zărise fuseseră sperietorile de ciori, nepăsătoare, cu aspect rudimentar.

Nu fusese o călătorie lungă, dar amintirea ei o umplea ca o infecţie. Se simţise legată temporal de oraşul de dinapoia ei, astfel că minutele se întinseseră pe măsură ce se îndepărtase, tot mai lente, lungind mica ei călătorie.

Apoi firul timpului pocnise şi se trezise catapultată aici, acum, singură şi departe de casă.

Mult mai târziu, pe când se afla la kilometri întregi de locurile cunoscute, Bellis se trezise, uimită că nu la oraşul în sine, casa ei pentru mai mult de patruzeci de ani, visase ea. Ci la bucata aceea mică de râu, la coridorul acela bătut de ploi şi vânt care o înconjurase preţ de mai puţin de o jumătate de zi.

Într-o baltă liniştită la câteva sute de metri de ţărmul stâncos al Golfului de Fier, erau ancorate trei corăbii decrepite. Ancorele lor erau înfipte adânc în mâl. Lanţurile de care se ţineau erau acoperite de scoici depuse în ani de zile.

Nu erau potrivite pentru o călătorie pe mare, mânjite cu catran, cu structuri mari de lemn construite precar la pupa şi prora. Catargele nu erau decât nişte cioturi. Coşurile de fum erau reci şi pătate cu guano vechi.

Corăbiile erau apropiate una de alta. Erau înconjurate cu balize legate între ele cu lanţuri ghimpate, deasupra şi dedesubtul apei. Cele trei corăbii vechi erau încarcerate în bucăţica lor de mare, nemişcate de vreun curent.

Atrăgeau privirea. Erau urmăriţi.

Pe o altă corabie la ceva depărtare, Bellis se ridică în dreptul hubloului ei şi le privi, aşa cum mai făcuse de câteva ori în ultimele ore. Înfăşură braţele strâns sub piept şi se aplecă spre geam. Cuşeta ei părea nemişcată. Mişcarea mării de sub ea era lentă şi destul de uşoară ca să fie imperceptibilă.

Cerul era de culoarea cremenei şi plin de apă. Linia ţărmului şi dealurile stâncoase ce mărgineau Golful de Fier păreau uzate şi foarte reci, presărate cu alge şi ferigi de mare palide.

Acele namile de lemn de pe apă erau cele mai întunecate lucruri vizibile.

Bellis se aşeză încet pe pat şi luă în mână scrisoarea. Era scrisă ca un jurnal, cu paragrafele separate cu date calendaristice. În timp ce citea ceea ce scrisese ultima dată, deschise o cutie de tablă în care se aflau ţigări răsucite şi chibrituri. Îşi aprinse una şi trase adânc fumul în piept, scoase un stilou din buzunar şi adăugă câteva cuvinte cu o mână hotărâtă înainte să sufle fumul.

Cranii, 26 Rinden 1779. La bordul *Terpsichoriei*

A trecut aproape o săptămână de când am părăsit cheiul din Tarmuth şi mă bucur că am plecat. Este un oraş urât, violent.

Mi-am petrecut nopţile înăuntru, după cum am fost sfătuită, dar pe timpul zilei am făcut ce am vrut. Am văzut cum e locul acela. Este îngust ca o panglică, o fâşie de clădiri industriale ce se întinde pe vreun kilometru şi jumătate la nord şi la sud de estuar, tăiată în două de apă. În fiecare zi, celor câtorva mii de locuitori li se alătură o mulţime uriaşă care vine dinspre oraş în zori, ajungând la lucru din Noul Crobuzon cu barca sau cu căruţa. În fiecare noapte, barurile şi bordelurile sunt pline de marinari venetici în permisie.

Mi s-a spus că navele cu reputaţie călătoresc cei câţiva kilometri în plus până în Noul Crobuzon, ca să descarce în docurile din Kelltree. Docurile din Tarmuth nu au lucrat la mai mult de jumătate din capacitate de două sute de ani încoace. Doar vasele cu aburi jerpelite şi piraţii ce mai descarcă acolo – încărcăturile lor vor ajunge şi ele în oraş, dar nu au nici timpul nici banii necesari parcurgerii distanţei şi plăţii taxelor impuse de oficialităţi.

Întotdeauna există nave. Golful de Fier e plin de corăbii – întorcându-se din călătorii lungi sau adăpostindu-se de marea capricioasă. Corăbii negustoreşti din Gnur Kett şi Khadoh şi Shankell, în drumul lor spre sau dinspre Noul Crobuzon, acostate destul de aproape de Tarmuth pentru ca echipajul să se poată relaxa. Uneori, departe în mijlocul golfului, am zărit balauri de mare scoşi din hamurile corăbiilor-care, jucându-se şi vânând.

Economia Tarmuth-ului se bazează pe mai mult decât prostituţie şi piraterie. Oraşul e plin de zone industriale şi depozite. Trăieşte aşa cum a făcut-o de secole, din construcţia navelor. Linia ţărmului este presărată cu docuri, cu şine de lansare ca o pădure ciudată de bârne verticale. În unele docuri se văd siluetele fantomatice ale corăbiilor pe jumătate terminate. Lucrul este neîncetat, zgomotos şi murdar.

Străzile sunt străbătute în toate direcţiile de mici căi ferate private pe care se transportă lemn sau combustibil sau altele dintr-o parte a oraşului în alta. Fiecare companie şi-a construit propria linie pentru a se conecta la diferite puncte de interes şi fiecare este păzită cu străşnicie. Oraşul este o încâlceală de linii ferate, toate repetând aceleaşi trasee.

Nu ştiu dacă cunoşti aceste lucruri. Nu ştiu dacă ai vizitat acest oraş.

Lumea de aici are o relaţie ambivalentă cu Noul Crobuzon. Tarmuth nu ar rezista nicio zi fără patronajul capitalei. Ei ştiu asta şi nu le convine. Independenţa lor este o închipuire.

A trebuit să stau acolo aproape trei săptămâni. Căpitanul

Terpsichoriei a fost şocat când i-am spus că am să mă urc la bord direct din Tarmuth, în loc să călătoresc cu el din Noul Crobuzon, dar am insistat, pentru că nu se putea altfel. Poziţia mea pe navă depindea de cunoaşterea limbii homorilor din Salkrikaltor, iar eu am minţit când am spus că o ştiu. Am avut mai puţin de o lună la dispoziţie până la ridicarea ancorei, timp în care a trebuit să transform minciuna în adevăr.

Mi-am făcut aranjamente. Mi-am petrecut timpul în Tarmuth în compania lui Marikkatch, un homor înţelept care a acceptat să-mi fie profesor. În fiecare zi am mers în canalele sărate din cartierul homorilor. Am stat pe balconul scund care îi înconjoară camera şi el îşi aşeza burta cu carapace pe o piesă de mobilier scufundată şi se scărpina pe pieptul de om, ţinându-mi discursuri de pe apă.

A fost greu. El nu ştia să citească. Nu era un profesor cu experienţă. Stătea în oraş numai pentru că fusese schilodit de un prădător care îi smulsese toate picioarele de pe partea stângă, în afară de unul, aşa că nu mai putea vâna nici măcar peştele cel mai leneş din Golful de Fier. Ar fi o poveste mai frumoasă dacă aş spune că mi-era drag, că era un bătrân simpatic şi politicos, dar nu era decât un rahat şi mă plictisea. Cu toate astea, nu m-am putut plânge. Nu am avut de ales, a trebuit să mă adun, să fac nişte vrăji de concentrare, să mă cufund în transa lingvistică (şi vai! ce greu a fost! am stat cufundată atât de mult încât mintea mi s-a balonat!) şi să sorb fiecare cuvânt pe care mi-l oferea.

Am făcut totul pe fugă, nesistematic – o amestecătură întreagă – dar în momentul în care *Terpsichoria* a acostat în port cunoşteam bine limba aceea chiţcăită.

L-am lăsat pe amărâtul acela în apa lui stătută, mi-am încheiat socotelile în oraş şi m-am mutat în cabina mea – cabina din care îţi scriu.

Am ridicat pânzele din portul din Tarmuth în dimineaţa de Prafuri, îndreptându-ne încet spre ţărmurile sudice pustii ale Golfului de Fier, la treizeci de kilometri de oraş. Am zărit nave, în formaţii bine gândite, plasate în puncte strategice de-a lungul ţărmului, în locuri stâncoase sau mascate de păduri de pini. Nimeni nu vorbea despre ele. Ştiu că sunt nave ale guvernului din Noul Crobuzon. Mercenari şi de-alde ăştia.

Acum e ziua de Cranii.

În ziua de Lanţuri am reuşit să-l conving pe căpitan să mă lase să cobor pe uscat şi mi-am petrecut dimineaţa pe ţărm. Golful de Fier este plicticos, dar orice e mai bun decât corabia aceea blestemată. Încep să mă îndoiesc că situaţia este mai bună decât în Tarmuth. Îmi vine să înnebunesc din pricina valurilor neîncetate, idioate.

Doi marinari taciturni m-au adus la mal cu o barcă cu vâsle, privind

fără milă cum păşesc peste margine şi străbat ultimii metri prin apa îngheţată. Cizmele îmi sunt şi acum ţepene şi pătate cu sare.

M-am aşezat pe pietriş şi am aruncat pietre în apă. Am citit un roman lung şi slab pe care l-am găsit la bord. Am privit corabia. Este ancorată mai aproape de închisori, astfel încât căpitanul să se poată întâlni mai uşor cu paznicii. Am privit şi navele-închisori. Nu se vedea nicio mişcare pe punţi, nici în spatele hublourilor. Niciodată nu se mişca nimic.

Mă jur, nu ştiu dacă pot să o fac până la capăt. Mi-e dor de tine şi de Noul Crobuzon.

Îmi amintesc de călătoria mea.

Este greu de crezut că de la oraş la marea asta uitată de Dumnezeu nu sunt decât cincisprezece kilometri.

La uşa cabinei strâmte se auzi o bătaie. Bellis ţuguie buzele şi scutură hârtia pentru a usca cerneala. Fără să se grăbească, o împături şi o puse la loc în cufărul în care îşi ţinea toate lucrurile. Îşi ridică genunchii puţin mai sus şi se jucă cu stiloul, urmărind din priviri uşa care se deschidea.

În prag se ivi o călugăriţă, cu mâinile prinse de canaturile uşii.

— Domnişoară Coldwine, spuse ea cu glas nesigur. Pot să intru?

— E şi cabina ta, Soră, spuse liniştită Bellis.

Se juca cu stiloul între degete. Era un truc pe care îl învăţase la universitate.

Sora Meriope înaintă puţin şi se aşeză pe singurul scaun din cabină. Îşi netezi cutele robei ruginii şi îşi pipăi broboada.

— Au trecut câteva zile de când suntem colege de cabină, domnişoară Coldwine, începu sora Meriope, şi nu simt… că te cunosc mai bine. Şi aş dori ca această situaţie să nu mai continue. De vreme ce urmează să călătorim şi să locuim împreună multe săptămâni… o apropiere mai mare între noi ar face ca zilele să treacă mai uşor…

Vocea i se poticni şi porni să-şi frângă mâinile.

Bellis o privi fără să mişte. Fără să vrea, simţi o urmă de milă dispreţuitoare. Se putea vedea cu ochii sorei Meriope: ascuţită la faţă, aspră, slabă. Palidă. Cu buzele şi părul vopsite în vineţiul rece al vânătăilor. Înaltă şi neiertătoare.

Nu simţi că mă cunoşti mai bine, soră, gândi ea, *pentru că nu ţi-am adresat nici douăzeci de cuvinte de o săptămână încoace şi pentru că nu mă uit la tine decât dacă îmi vorbeşti, iar atunci mă uit la tine până te fac să taci.* Oftă. Meriope era handicapată de profesia ei. Bellis şi-o putea imagina scriind în jurnal „Domnişoara Coldwine este tăcută, dar ştiu că o să ajung să o iubesc ca pe o soră”. *Nu mă amestec cu tine,* gândi Bellis. *N-am să devin confidenta ta. N-am să te izbăvesc de cine ştie ce tragedie de mahala care te-a adus aici.*

Bellis o cercetă din priviri pe sora Meriope fără să scoată niciun cuvânt.

Când se prezentase pentru prima dată, Meriope pretinsese că se îndreaptă spre colonii pentru a ridica o biserică, pentru a aduna prozeliţi întru slava lui Darioch şi GurăMultă. O spusese trăgându-şi nasul şi privind pe furiş, stupid de neconvingător. Bellis nu ştia de ce fusese trimisă Meriope în Nova Esperium, dar la mijloc trebuia să fie ceva putred, poate că avusese vreun ghinion, poate fusese alungată, poate că încălcase vreun jurământ idiot de-al călugăriţelor.

Aruncă o privire spre pântecele lui Meriope, căutând vreo umflătură sub sutana largă. Asta ar fi fost cea mai plauzibilă explicaţie. Fiicele lui Darioch trebuiau să se îndepărteze de plăcerile senzuale.

N-o să joc rolul de confesor de rezervă, gândi Bellis. *Am pe cap propriul meu exil.*

— Soră, spuse ea. Mi-e teamă că m-ai prins într-un moment în care am de lucru. Regret să spun că nu am timp de plezanterii. Poate altă dată.

Se enervă din pricina acestei ultime mici concesii care, oricum, nu avea niciun efect. Meriope era înfrântă.

— Căpitanul doreşte să te vadă, spuse călugăriţa, cu voce înfundată şi oropsită. În cabina lui, la ora şase.

Se retrase spre uşă ca un câine bătut.

Bellis oftă şi înjură încet. Îşi aprinse o altă ţigară şi o fumă până la capăt. Se strânse tare de pielea dintre sprâncene înainte de a scoate din nou scrisoarea.

„Am să înnebunesc”, scrise ea cu iuţeală, „dacă blestemata asta de călugăriţă nu încetează să se gudure pe lângă mine şi nu mă lasă în pace. Să mă ferească sfântul. Zeii n-au ce căuta pe corabia asta.”

Se făcuse întuneric când Bellis răspunse chemării căpitanului.

Cabina îi servea şi de birou. Era mică şi plăcut decorată cu lemn negru şi alamă. Pe pereţi se vedeau câteva tablouri şi poze despre care Bellis, după o privire scurtă, ştia că nu aparţineau căpitanului, ci rămăseseră acolo de când fusese cumpărat vasul.

Căpitanul Myzovic îi făcu un semn să se aşeze.

— Domnişoară Coldwine, spuse el în timp ce ea îşi găsea locul. Sper că este satisfăcătoare cazarea. Hrana? Echipajul? Bine bine.

Se uită iute peste hârtiile de pe birou.

— Aş vrea să ridic vreo două probleme, domnişoară Coldwine, spuse el şi se lăsă pe spate în scaun.

Ea aşteptă cu privirea aţintită asupra lui. Căpitanul era un bărbat chipeş, cu chip aspru, la vreo cincizeci de ani. Uniforma lui era curată şi călcată, ceea ce nu se vedea la toţi căpitanii de corăbii. Bellis nu

ştia dacă ar fi fost mai avantajos pentru ea să îi înfrunte calm privirea sau să se uite în altă parte cu modestie prefăcută.

— Domnişoară Coldwine, nu am vorbit foarte mult despre îndatoririle dumitale, spuse el calm. Am să te tratez, fireşte, ca pe o doamnă. Trebuie să ştii că nu am obiceiul să angajez persoane de sexul dumitale, iar dacă autorităţile din Esperium nu ar fi fost impresionate de dosarul şi referinţele dumitale, pot să te asigur…

Lăsă fraza în suspensie.

— Nu doresc să te fac să te simţi stânjenită. Locuieşti în cabinele pasagerilor. Mănânci în cantina pasagerilor. Cu toate acestea, după cum ştii, nu eşti un pasager care îşi plăteşte călătoria. Eşti o angajată. Ai fost angajată de agenţii coloniei Nova Esperium şi pe durata acestei călătorii eu sunt reprezentantul lor. Deşi asta nu are nicio importanţă pentru sora Meriope, pentru doctorul Tearfly sau ceilalţi, pentru tine… eu sunt patronul. Fireşte, nu faci parte din echipaj, continuă el. N-o să-ţi dau ordine cum le dau lor. Dacă preferi, eu doar am să-ţi *solicit* serviciile. Dar trebuie să insist ca aceste solicitări să fie duse la îndeplinire.

Se studiară unul pe celălalt.

— Acum, spuse el pe un ton ceva mai relaxat, nu prevăd să apară vreo pretenţie nelalocul ei. Majoritatea echipajului provine din Noul Crobuzon sau din Spira Grânelor, dintre aceia care nu vorbesc perfect limba ragamoll. Abia în Salkrikaltor o să am nevoie de dumneata pentru prima oară şi ne mai trebuie vreo săptămână să ajungem până acolo, aşa că ai destul timp să te relaxezi şi să-i cunoşti pe ceilalţi pasageri. Ridicăm ancora mâine dimineaţă devreme. Nu mă îndoiesc că vom fi plecaţi deja atunci când te vei trezi.

— Mâine? spuse Bellis.

Era primul cuvânt pe care îl scotea de când intrase.

Căpitanul o privi tăios.

— Da. E vreo problemă?

— La început, căpitane, rosti ea fără nicio inflexiune în glas, mi-aţi spus că o să plecăm în ziua de Prafuri.

— Aşa este, domnişoară Coldwine, dar m-am răzgândit. Am terminat actele mult mai repede decât m-am aşteptat, iar tovarăşii mei ofiţeri sunt gata să transfere prizonierii în seara aceasta. Ridicăm ancora mâine.

— Am sperat să mă întorc în oraş, să trimit o scrisoare, spuse Bellis, fără să ridice vocea. O scrisoare importantă pentru un prieten din Noul Crobuzon.

— Nici nu intră în discuţie, spuse căpitanul. Nu se poate. Nu mai pierd alte zile pe aici.

Bellis rămase liniştită. Nu era intimidată de acest bărbat, dar nu avea nicio putere asupra lui, absolut niciuna. Încerca să descopere o

metodă prin care să-i atragă simpatia, să-l facă să fie de partea ei.

— Domnişoară Coldwine, spuse el brusc, spre surpriza ei cu o voce ceva mai blândă. Mi-e teamă că lucrurile s-au pus deja în mişcare. Dacă doreşti, pot da scrisoarea dumitale locotenentului-paznic Catarrs, dar nu pot garanta cu mâna pe inimă că este o persoană de încredere. Vei avea ocazia să trimiţi scrisoarea când ajungem în Salkrikaltor. Chiar dacă nu este nicio corabie spre Noul Crobuzon ancorată acolo, există un depozit la care toţi căpitanii au chei, pentru a avea acces la informaţii, spaţiu de depozitare şi poştă. Lasă scrisoarea acolo. Va fi luată de prima corabie care se întoarce acasă. Nu va întârzia prea mult. Din asta ai putea să înveţi ceva, domnişoară Coldwine, adăugă el. Pe mare nu-ţi poţi permite să pierzi timpul. Aminteşte-ţi: să nu aştepţi.

Bellis mai rămase o clipă, dar pentru că nu mai era nimic de făcut, strânse din buze şi plecă.

Rămase multă vreme sub cerul rece al Golfului de Fier. Stelele nu se vedeau; luna şi fiicele ei, cei doi mici sateliţi, se vedeau în ceaţă. Bellis se plimbă, încordată din pricina răcorii, şi urcă puţinele trepte spre partea din faţă a corabiei, îndreptându-se spre bompres.

Bellis se prinse de balustrada de fier şi se ridică pe vârfuri. Abia reuşea să zărească ceva peste marea lipsită de lumină.

Înapoia ei, zgomotele echipajului erau estompate. Ceva mai departe, vedea două puncte roşii de lumină: o torţă pe puntea unei nave-închisoare şi reflexia ei în apa neagră.

Din postul de pe catarg sau de undeva de pe velatură, dintr-un loc nelămurit aflat la vreo treizeci de metri deasupra ei, Bellis auzea o melodie cântată din gură. Nu era un refren imbecil aşa cum auzise în Tarmuth. Era o melodie lentă şi complicată.

O să trebuiască să mai aştepţi pentru scrisoarea ta, mormăi Bellis pentru sine, aplecată deasupra apei. *O să trebuiască să mai aştepţi până o să ai veşti de la mine. O să trebuiască să ai răbdare până ce ajung în ţinutul homorilor.*

Privi în noapte până ce dispăru şi ultima linie de demarcaţie dintre ţărm, mare şi cer. Apoi, răsfăţată de întuneric, se îndreptă agale spre pupa, spre uşile înguste şi coridoarele înclinate ducând spre cabina ei, o fărâmă de spaţiu ca un defect în construcţia navei.

(Mai târziu, la ora cea mai răcoroasă, corabia prinse o mişcare ciudată şi ea se foi în cuşetă şi îşi trase pătura până la gât, dându-şi seama printre vise că urca la bord încărcătura vie.)

Sunt obosit aici în întuneric şi sunt plin de puroi.

Pielea mi-e plină şi e întinsă să pocnească, n-o pot atinge fără să mă doară. Sunt infectat. Mă doare să mă ating şi mă ating peste tot

ca să fiu sigur că mă doare şi că nu am amorţit încă.

Dar sunt mulţumit măcar că prin vine îmi curge încă sânge. Mă caut de coji şi sunt plin peste tot şi mă doare. Asta mă mai linişteşte chiar dacă mă doare rău.

Au venit după noi pe întuneric când e linişte şi nu se aude niciun pescăruş. Deschid uşile şi aprind lumini să ne vadă. Mai că-mi e ruşine să văd cum ne-am lăsat de izbelişte până ne-a cotropit jegul.

Nu pot să văd dincolo de luminile lor.

Acolo unde stăm înghesuiţi unul în altul ne bat să ne despartă şi eu îmi înfăşor braţele peste spasmul care îmi cuprinde pântecele în timp ce încep să ne mâne.

Trecem prin coridoare mânjite cu gudron şi săli ale motoarelor şi tremur tot fiindcă ştiu ce se petrece. Şi sunt mai breaz, mai iute decât cei vârstnici care se apleacă de spate şi tuşesc şi scuipă şi se tem să se mişte.

După asta o luăm în sus şi sunt înghiţit de frigul care se prăvale din întuneric şi – măi să fie! – suntem afară.

Afară. Am tâmpit. Am tâmpit de fericire. A trecut multă vreme.

Ne luăm în braţe, strânşi laolaltă ca nişte troglodiţi sau ca nişte trânşi chiori. Bătrânii se înspăimântă că nu mai sunt pereţi sau margini, se tem de mişcarea răcorii, de apă şi de aer.

Aş putea să ţip zei ajutaţi-mă. Aş putea.

E beznă, dar eu tot pot să văd dealurile şi apa şi pot să văd norii. Văd închisori în toate părţile care se leagănă ca nişte bărci de pescari. Sfinte GurăMultă văd nori.

Să fiu al naibii că îngân de parcă aş legăna un copil. Îngânatul ăsta e pentru mine.

Acum ne mână ca pe vite cu lanţuri zornăitoare, uzi băşinoşi miraţi, pe punte împiedicaţi de greutatea trupului şi de fiare, spre un pod de frânghii care se leagănă. Şi ne grăbesc peste el, unul câte unul, şi fiecare se opreşte o clipă la jumătatea podului care se apleacă spre apă, cu gândurile clare ca o explozie chimică.

Se gândesc să sară.

În apa golfului.

Dar pereţii de plasă ai podului sunt înalţi şi sârma ghimpată ne ţine pe loc şi trupurile noastre amărâte sunt îndurerate şi slabe şi fiecare pe rând cedează şi continuă şi trece apa spre cealaltă navă.

Şi eu mă opresc la rândul meu, ca şi ceilalţi. Asemeni lor, mi-e frică şi mie.

Apoi simt o nouă punte sub picioare, oţel frecat şi curăţat, vibrând din pricina motoarelor şi alte coridoare şi clinchet de chei şi la sfârşit o

altă cameră fără lumină unde ne prăbuşim epuizaţi de schimbare şi ne ridicăm încet să vedem cine sunt noii noştri vecini. În jurul meu încep certurile şuierate şi necazurile şi bătăile şi vrăjelile şi siluirile care sunt politica noastră de zi cu zi. Se formează noi alianţe. Noi ierarhii.

Stau deoparte o vreme în umbră.

Încă mă mai gândesc la clipa aceea în care am ieşit în noapte. E ca un chihlimbar. Sunt o gâză în chihlimbar. Mă prinde în capcană, dar să fiu al naibii dacă nu mă face să arăt bine.

Acum am o altă casă. Am să retrăiesc acel moment cât pot de mult, până ce amintirea o să se topească şi atunci am să ies şi am să mă mut în locul ăsta nou în care stăm.

Undeva nişte ţevi duduie ca nişte ciocane uriaşe.

Capitolul Doi

Dincolo de Golful de Fier, marea era agitată. Bellis se trezi din pricina zguduiturilor. Părăsi cabina, trecând pe lângă sora Meriope, care vomita din pricina răului de mare şi nu numai, după cum avea impresia Bellis.

Ieşi în bătaia vântului; pânzele pocneau şi trăgeau ca nişte animale de pripon. Enormul coş de fum scuipă un norişor de funingine şi corabia bâzâi din pricina motorului cu aburi din burtă.

Bellis se aşeză pe un container. *Deci am plecat,* gândi ea nervoasă. *Ne îndepărtăm. Am început călătoria.*

Echipajul de pe *Terpsichoria* păruse ocupat în timpul cât stătuseră ancoraţi: întotdeauna era câte cineva care freca podeaua sau lustruia vreo piesă sau alerga de la un capăt la altul al corabiei. Acum însă toată această foială se intensificase teribil.

Bellis aruncă o privire chiorâşă peste puntea principală, încă nefiind pregătită să privească marea.

Velatura era plină de marinari. Majoritatea erau oameni, dar ici-colo un hotchi răsucit se târa pe scările de frânghie până la cuibul din vârful catargului. Pe punţi, marinarii cărau containere şi trăgeau de vinciuri uriaşe, strigau comenzi într-un argou de neînţeles, înfăşurau lanţuri pe tambururi groase. Erau printre ei cactuşi înalţi, prea greoi şi prea neîndemânatici ca să se caţere pe frânghii, dar care depuneau efort pe punte, umflându-şi bicepşii puternici, fibroşi, vegetali sub frânghiile pe care le trăgeau şi le legau.

Ofiţeri în uniforme albastre treceau printre ei.

Vântul bătea peste navă, făcând trombele de aerisire periscopice ale navei să fluiere a jale.

Bellis îşi termină ţigara. Se ridică încet şi se apropie de margine, cu ochii în podea, până ce ajunse la balustradă, apoi ridică privirea spre mare.

Nu se vedea pământul deloc.

O, zei, ia te uită, gândi ea şocată.

Pentru prima oară în viaţa ei, Bellis vedea o întindere de apă fără mal.

Singură sub un cer colosal, se simţi cuprinsă de spaimă. Dorea foarte mult să se fi aflat acum pe aleile oraşului ei.

Valuri de spumă treceau iute pe lângă corabie, dispărând şi reapărând fără încetare. Apa se vânzolea, desenând complicate modele de marmură. Trecea pe lângă navă aşa cum trecea pe lângă o balenă, o canoe sau o frunză căzută, dând senzaţia unei situaţii precare ce se putea schimba pe loc, cu un singur val.

Marea era un copil masiv şi idiot. Puternic şi prost şi capricios.

Bellis cercetă împrejur nervoasă, căutând din priviri vreo insulă, vreo linie frântă de coastă. În acel moment, nu era nimic.

Un stol de păsări de mare îi urmăreau, plonjând după pradă în calea corabiei, stropind puntea şi spuma valurilor cu guano.

Navigară fără oprire timp de două zile.

Bellis era aproape stupefiată de resentimentele pe care i le stârnea călătoria ei. Măsura cu pasul coridoarele şi punţile, se închidea în cabină. Urmări fără expresie cum *Terpsichoria* trecea la distanţă de stânci şi insuliţe iluminate de lumina cenuşie a zilei sau de lună.

Marinarii cercetau orizontul, ungând tunurile cele mari. Cu sute de insuliţe prost cartografiate şi târguri, cu un nesfârşit număr de corăbii alimentând foamea nestăvilită de comerţ a Noului Crobuzon, Canalul Vasiliscului era patrulat de piraţi.

Bellis ştia că o navă de mărimea asta, cu o chilă de fier şi cu însemnele Noului Crobuzon, nu avea să fie atacată. Vigilenţa echipajului nu era decât uşor enervantă.

Terpsichoria era un vas comercial. Nu fusese construită pentru pasageri. Nu avea bibliotecă, nici cameră de desen, nici cameră de jocuri. Cantina pasagerilor era încropită, cu pereţii goi cu excepţia câtorva litografii ieftine.

Bellis mânca acolo singură la masă, răspunzând monosilabic micilor plezanterii, în vreme ce ceilalţi pasageri stăteau sub ferestrele murdare şi jucau cărţi. Bellis îi privea pe furiş.

În cabină, Bellis inventaria la nesfârşit lucrurile pe care le luase cu ea.

Părăsise oraşul în grabă. Avea foarte puţine haine, în stilul auster pe care îl prefera: sever, negru şi cenuşiu. Avea şapte cărţi: două volume de teorie lingvistică; un abecedar al limbii homorilor din Salkrikaltor; o antologie de povestiri în diferite limbi; un caiet gros şi gol; şi copii ale celor două monografii scrise de ea, *Gramatologia limbii hieratice Kettai* şi *Codexul Pustiei Ochiul Viermelui.* Avea câteva bijuterii de agat, granat şi platină; un săculeţ cu cosmeticale; cerneală şi stilouri.

Petrecu ore întregi adăugind detalii scrisorii ei. Descrise urâţenia largului mării, stâncile ascuţite care se iţeau ca nişte capcane. Descrise parodic în multe rânduri ofiţerii şi pasagerii, distrându-se să-i caricaturizeze. Sora Meriope; Bartol Gimgewry, negustorul; doctorul Mollificatt, chirurgul cadaveric; văduva şi domnişoara Cardomium, o mamă liniştită şi fiica ei, transformate sub peniţa lui Bellis într-o pereche de femei pornite la vânătoare de bărbaţi. Johannes Tearfly deveni profesorul bufon nelipsit din sălile de muzică. Inventă motivaţii pentru fiecare, speculând asupra motivelor care i-au alungat la capătul celălalt al lumii.

Stând în spatele corabiei a doua zi, aproape de vânzoleala pescăruşilor care se băteau pe deşeurile ce se scurgeau din navă, Bellis căută insuliţele dar nu mai văzu decât valuri.

Se simţi izolată. Apoi, tot cercetând orizontul, auzi un zgomot.

Ceva mai departe, naturalistul, doctorul Tearfly, stătea şi privea păsările. Chipul lui Bellis se înăspri. Se pregătea să plece de îndată ce el avea să-i vorbească.

Când el coborî ochii şi o văzu privindu-l cu răceală, îi oferi un zâmbet absent şi scoase un carnet. Uită de ea imediat. Bellis îl privi cum desenează pescăruşii fără să o bage în seamă.

Bărbatul avea aproape şaizeci de ani, ghici ea. Avea părul rar, pieptănat pe spate şi purta ochelari mici pătraţi şi o jiletcă de tweed. Dar, în ciuda uniformei academice, nu părea nici slab, nici absurd de tocilar. Era înalt şi se ţinea bine.

Cu tuşe iuţi şi precise, trasă ghearele strânse ale păsărilor şi violenţa brută a ochilor de pescăruş. Bellis se mai îndulci.

După o vreme, îi vorbi.

Conversaţia făcea călătoria mai plăcută; Bellis era de acord cu asta. Johannes Tearfly era fermecător. Bellis bănuia că profesorul s-ar fi comportat la fel de prietenos cu toată lumea aflată la bord.

Luară prânzul împreună şi Bellis descoperi că îi era uşor să îl abată de la ceilalţi pasageri care îi priveau cu subînţeles. Tearfly nu se pricepea deloc la intrigi. Chiar dacă i-ar fi trecut prin minte că tovărăşia necioplitei şi distantei Bellis Coldwine stârnea bârfe, tot nu i-ar fi păsat.

Tearfly vorbea bucuros despre munca lui. Se entuziasma când vorbea despre fauna necercetată din Nova Esperium. Îi spuse lui Bellis despre planurile lui de a publica o monografie la întoarcerea în Noul Crobuzon. Aduna desene şi heliotipii şi observaţii.

Bellis îi descrise o insulă întunecată, muntoasă pe care o văzuse spre nord în noaptea precedentă.

— Asta a fost insula Morin de Nord, spuse el. Cancir este probabil spre nord-vest chiar acum. O să acostăm pe insula Păsării Dansatoare după lăsarea întunericului.

Poziţia şi înaintarea navei erau probleme eterne de conversaţie printre ceilalţi pasageri, iar Tearfly o privi curios pe Bellis, minunat de ignoranţa ei. Fetei nu părea să-i pese. Pentru ea era important locul de unde plecase, nu unde se aflau acum sau unde aveau să ajungă.

Insula Păsării Dansatoare apăru chiar la apusul soarelui. Stânca ei vulcanică era roşie ca o cărămidă şi piscurile ei mărunte păreau nişte omoplaţi. Qe Banssa se ivi de după pantele golfului. Era un port mic de pescari, sărac şi urât. Gândul de a pune piciorul într-un alt oraş duşmănos acaparat de economia maritimă o deprima pe Bellis.

Marinarii care nu căpătaseră liber se uitau ursuzi la tovarăşii lor şi la pasagerii care coborau pasarela de lemn. În doc nu mai erau alte nave din Noul Crobuzon: Bellis nu avea cui să dea scrisoarea. Se întrebă de ce se opriseră în acel port lipsit de importanţă.

În afară de excursia de cercetare pe care o făcuse cu ani în urmă în Pustia Ochiul Viermelui, acesta era cel mai îndepărtat loc de Noul Crobuzon în care ajunsese Bellis vreodată. Cercetă micul grup de pe chei. Păreau bătrâni şi ageri. Vântul îi aducea frânturi de dialecte. Majoritatea strigătelor erau în Salt, argoul marinarilor, o limbă încropită din mii de termeni regionali din Canalul Vasiliscului, Ragamoll şi Perrick, amestecaţi cu limba Piraţilor şi a insulelor Jheshull.

Bellis îl zări pe căpitanul Myzovic urcând străzile abrupte spre ambasada cu creneluri a Noului Crobuzon.

— De ce stai la bord? o întrebă Johannes.

— Pentru că nu simt nevoia nici să mănânc chestii greţoase, nici să cumpăr nimicuri, spuse ea. Insulele astea mă deprimă.

Johannes zâmbi încet, ca şi cum atitudinea ei l-ar fi încântat. Ridică din umeri şi se uită spre cer.

— O să plouă, spuse el, ca şi cum ea i-ar fi pus aceeaşi întrebare, şi am de lucru la bord.

— De ce ne-am oprit aici până la urmă? spuse Bellis.

— Bănuiesc că e o treabă guvernamentală, spuse Johannes atent. Acesta este ultimul bastion serios. Dincolo de punctul acesta, sfera de influenţă a Noului Crobuzon devine mult mai... atenuată. Sunt, probabil, o mulţime de lucruri de rezolvat aici. Din fericire, adăugă el după o perioadă, nu e treaba noastră.

Priviră oceanul care se întuneca.

— Ai văzut vreun prizonier? întrebă brusc Johannes.

Bellis ridică privirile surprinsă.

— Nu. Tu ai văzut?

Bellis se simţi de parcă s-ar fi apărat. Încărcătura vie a navei o făcea să se simtă stânjenită.

Bellis trebuise să părăsească Noul Crobuzon în grabă şi speriată. Îşi

făcuse planurile cu o uşoară panică. Trebuia să plece cât mai departe, şi asta repede. Cobsea şi Myrshock păreau prea aproape; se gândise intens la Shankell şi Yoraketche, la Neovadan şi Tesh. Dar toate acele ţinuturi erau fie prea depărtate, fie prea primejdioase, fie prea străine, prea greu de atins, ori prea înspăimântătoare. Niciunul dintre aceste ţinuturi nu ar fi putut deveni noua ei casă. În plus, Bellis descoperise uimită că îi venea prea greu să se despartă de viaţa ei de dinainte, că se agăţa de Noul Crobuzon, de ceea ce o definea ca persoană.

Atunci avusese ideea să plece în Nova Esperium. Ţinut dornic de noi cetăţeni. În care nu se puneau întrebări. La capătul celălalt al lumii, o pată de civilizaţie într-un teritoriu neexplorat. O casă ca acasă, o colonie a Noului Crobuzon. Viaţa era mai aspră acolo, desigur, mai grea şi mai puţin dulce – Nova Esperium era o colonie prea tânără pentru a avea multe facilităţi – dar cultura de acolo era modelată după cea a oraşului ei.

Descoperise că, pentru această destinaţie, Noul Crobuzon avea chiar să-i plătească traversarea, deşi ea încerca să fugă de capitală. În plus, îi rămânea deschis un canal de comunicaţie: contactele regulate sau ocazionale cu navele de acasă. Aşa putea să afle când ar fi fost în siguranţă să se întoarcă.

Dar vasele care făceau lunga şi primejdioasa călătorie din Golful de Fier peste Oceanul Agitat duceau cu ele forţă de muncă pentru Nova Esperium. Asta însemna încărcături de prizonieri: peoni, muncitori îndatoraţi şi Refăcuţi.

Lui Bellis i se făcea rău de la stomac când se gândea la cei închişi dedesubt, fără lumină, aşa că nu se gândea la ei. Dacă ar fi avut de ales, nu ar fi vrut să aibă nimic de-a face cu această călătorie şi cu traficul acela de carne vie.

Bellis ridică privirea spre Johannes, încercând să pună stavilă gândurilor.

— Trebuie să recunosc, spuse el ezitant. Sunt surprins că nu am auzit niciun sunet venind de la ei. Am crezut că o să fie lăsaţi pe afară mai des.

Bellis nu spuse nimic. Aştepta ca Johannes să schimbe subiectul, ca să continue să încerce să uite ceea ce se afla sub ei.

Din crâşmele din portul Qe Banssa se auzeau zgomote vesele.

Sub catran şi oţel, în camerele umede de dedesubt. Mâncare aruncată şi bătaie pentru ea. Rahat, nervi şi sânge închegat. Ţipete şi pumni. Şi lanţuri reci şi şoapte peste tot.

— Păcat, băiete.

Vocea era aspră din pricina nesomnului, dar tonul de simpatie era evident.

— Pentru asta, probabil că o să iei bătaie.

Dinaintea gratiilor închisorii, cameristul privea cu jale cioburile şi mâncarea vărsată. Împărţea cu polonicul hrana prizonierilor şi îi alunecase o farfurie din mână.

— Lutul ăsta pare să fie tare ca fierul, până îl scapi jos.

Omul din spatele gratiilor era murdar şi obosit ca toţi ceilalţi prizonieri. Pe piept, sub cămaşa ruptă, i se vedea o tumoră uriaşă din care ieşeau două tentacule lungi şi cu miros greu. Atârnau fără viaţă, ca nişte apendice grele. Ca majoritatea celor transportaţi, omul era un Refăcut, modelat prin ştiinţă şi taumaturgie drept pedeapsă pentru vreo crimă.

— Îmi amintesc când Crawfoot s-a dus la război, spuse bărbatul. Ai auzit vreodată povestea?

Cameristul culegea carnea grăsoasă şi morcovii de pe podea şi îi arunca într-o găleată. Ridică privirea spre prizonier.

Bărbatul se retrase şi se sprijini de perete.

— Se face că odată, la începutul lumii, Darioch se uită în jur din casa lui din copac şi văzu o armată apropiindu-se de pădure. Şi să fiu al naibii dacă nu era Neamul Batskin care venea să-şi ia înapoi mă-turile. Ştii cum le-a luat Crawfoot măturile, nu?

Cameristul avea cam cincisprezece ani, destul de în vârstă pentru postul acela. Hainele pe care le purta nu erau cu mult mai curate decât ale prizonierilor. Îl privi ţintă pe omul de după gratii şi rânji *da,* ştia povestea aceea, iar schimbarea bruscă a atitudinii lui era atât de marcată şi de extraordinară de parcă ar fi căpătat pentru scurt timp un nou trup. Păru pentru o clipă puternic şi obraznic, iar când zâmbetul îi dispăru şi se apucă din nou de curăţat mâncarea şi cioburile de pe jos, păstră ceva din fanfaronada de mai înainte.

— Bine atunci, continuă prizonierul. Deci Darioch îl cheamă pe Crawfoot la el şi îi arată Batskinii de pe drum şi îi spune „Asta e din cauza ta, Crawfoot. Tu le-ai luat lucrurile. Şi se face că Salter e la marginea lumii, aşa că tu o să trebuiască să te lupţi”. Şi Crawfoot a înjurat şi s-a jelit şi a făcut ca toţi dracii…

Bărbatul deschidea şi închidea degetele ca şi cum ar fi fost o gură care vorbea.

Dădu să continue, dar cameristul îl opri.

— Ştiu povestea, spuse el, amintindu-şi brusc. Am mai auzit-o.

Se lăsă tăcerea.

— A, bine, spuse bărbatul, surprins de propria dezamăgire. A, bine, atunci să-ţi spun ceva, băiete, eu n-am mai auzit-o de ceva timp, de aia cred că o să continui s-o spun.

Băiatul se uită la el întrebător, ca şi cum ar fi încercat să hotărască dacă bărbatul îşi bate joc de el.

— Nu mă deranjează, spuse el. Fă ce vrei. Nu-mi pasă.

Prizonierul spuse povestea, liniştit, întrerupt de tuse şi de oftaturi.

Cameristul îşi vedea de treabă în întunericul de dincoace de gratii, curăţă mizeria, apoi se apucă din nou să împartă de mâncare cu polonicul. Se mai afla încă acolo la sfârşitul poveştii, când armura de porţelan a lui Crawfoot se sparse, rănindu-l mai rău decât dacă nu ar fi purtat nimic.

Băiatul se uită la bărbatul obosit, care terminase povestea, şi rânji din nou.

— Şi nu-mi spui şi morala? făcu el.

Bărbatul zâmbi slab.

— Cred că deja o ştii.

Băiatul dădu din cap şi ridică privirea în tavan pentru o clipă, concentrându-se.

— E-aproape mai bine, chiar dacă nu perfect, să n-ai nimic pe tine, decât una cu defect, recită el. Întotdeauna am preferat poveştile cu morală, adăugă el şi se lăsă pe vine lângă gratii.

— La naiba, şi eu sunt de aceeaşi părere, spuse bărbatul.

Făcu o pauză şi întinse mâna printre gratii.

— Sunt Tanner Sack.

Cameristul ezită o clipă: nu nervos, doar cântărind posibilităţile şi avantajele. Strânse mâna lui Tanner.

— Mersi de poveste. Eu sunt Şekel.

O ţinură tot aşa.

Capitolul Trei

Bellis se trezi când ridicară din nou pânzele, deşi golful era încă scufundat în beznă. *Terpsichoria* se scutura şi tremura ca un animal înfrigurat, iar Bellis se rostogoli până la hublou şi privi cele câteva luminiţe din Qe Banssa îndepărtându-se.

În dimineaţa aceea nu avu voie să urce pe punte.

— Scuze, doamnă, spuse un marinar tânăr şi disperat de stânjenit că trebuia să-i blocheze drumul. Ordinele căpitanului: pasagerii nu au voie pe punte până la ora zece.

— De ce?

El se ruşină de parcă ar fi primit o palmă.

— Prizonierii, spuse el, îşi exercită dreptul constituţional.

Bellis mări uşor ochii.

— Căpitanul îi lasă să ia o gură de aer, după care noi trebuie să curăţăm puntea – sunt teribil de murdari. De ce nu mergeţi la micul dejun, doamnă? O să fie gata într-o clipă.

După ce se îndepărtă de tânăr până ce nu-l mai văzu, Bellis se opri şi judecă. Nu-i plăcea coincidenţa asta, atât de curând după discuţia pe care o avusese cu Johannes.

Bellis dorea să vadă oamenii pe care îi transportau în cală. Nu putea spune dacă o mâna curiozitatea sau un sentiment mai nobil.

În loc să se îndrepte spre pupa, unde se afla cantina, o luă prin

coridoare laterale, prost luminate, trecând pe lângă uşi blindate. Sunete înfundate treceau prin pereţi: voci umane parcă lătrate. Ajunsă la capătul coridorului, deschise ultima uşă şi intră într-o magazie cu rafturi. Bellis aruncă o privire în urmă să se asigure că nu o vede nimeni. Îşi termină ţigara şi intră.

Dând la o parte nişte sticle goale, prăfuite, Bellis descoperi o fereastră veche blocată în spatele rafturilor. Suflă praful de pe raft şi şterse, fără prea mult succes, geamul.

Tresări când cineva trecu prin dreptul ferestrei, afară, la niciun metru distanţă. Se aplecă şi se chiorî prin geamul mizerabil să vadă pe punte. Enormul catarg principal se afla dinaintea ei şi, ca în ceaţă, zări şi celelalte două catarge mai departe. Dedesubt era puntea principală.

Marinarii se foiau, se căţărau, curăţau şi întindeau odgoane după un ritual numai de ei ştiut.

Mai erau şi mulţi alţii, îngrămădiţi în grupuri, abia mişcându-se. Bellis strânse buzele. Erau majoritatea umani şi mai ales bărbaţi, dar nu putea generaliza. Văzu un om cu gâtul sinuos, lung de un metru, o femeie cu un buchet de braţe cuprinse de spasme, o siluetă cu partea de sus a trupului aşezată pe şenile şi alta cu sârme ieşindu-i din oase. Singurul lucru pe care îl aveau în comun era îmbrăcămintea cenuşie.

Bellis nu mai văzuse atâţia Refăcuţi adunaţi laolaltă, atâţia care fuseseră modificaţi în fabricile de pedeapsă. Unii erau construiţi cu scop industrial, în vreme ce alţii păreau modificaţi fără alt scop decât acela de a arăta grotesc, cu guri strâmbe, cu ochi aiurea şi tot aşa.

Erau şi câţiva prizonieri cactus şi alţii aparţinând altor rase: un hotchi cu ţepii rupţi; un grup mic de khepri, cu capetele lor de insectă lucind în lumina spălăcită a soarelui. Fireşte nu era niciun vodyanoi. Într-o astfel de călătorie, apa proaspătă era prea preţioasă ca să fie folosită pentru a-i ţine în viaţă.

Auzi strigătele paznicilor. Oameni şi cactuşi se mişcau printre Refăcuţi, mânuind bice. În grupuri de doi sau trei sau zece, prizonierii începură să-şi târâie picioarele în cerc în jurul punţii.

Unii nu se mişcau şi erau pedepsiţi.

Bellis se îndepărtă de fereastră.

Aceştia erau tovarăşii ei nevăzuţi de călătorie.

Nu păreau prea învigoraţi de aerul curat, reflectă ea cu răceală. Nu prea păreau să se bucure de mişcare.

Tanner Sack se mişca doar atât cât să nu fie bătut. Mişca ochii într-un anume ritm. În jos timp de trei paşi, ca să nu atragă atenţia, apoi în sus preţ de un pas, ca să vadă cerul şi apa.

Nava se zgâlţâia uşor din pricina motorului cu abur de dedesubt,

iar pânzele erau întinse. Stâncile falezei Insulei Păsării Dansatoare trecură iute pe lângă ei. Tanner se apropie încet de babord.

Era înconjurat de alţi indivizi, legaţi de acelaşi lanţ. Prizonierele stăteau într-un grup mai mic, la ceva distanţă. Cu toate aveau aceleaşi feţe murdare şi priviri reci ca şi el. Nu se apropie de ele.

Tanner auzi brusc un fluierat, ascuţit, din două note, diferit de ţipătul pescăruşilor. Ridică privirea şi îl văzu pe Şekel, căţărat pe un pinten de metal pe care îl lustruia. Băiatul îi surprinse privirea şi îi făcu din ochi cu un zâmbet larg. Tanner îi răspunse cu acelaşi zâmbet, dar Şekel deja întorsese privirea.

Un ofiţer şi un marinar cu epoleţi distinctivi conversau la prora, aplecaţi peste un motor cu carcasă de alamă. Tanner se chinui să observe ce fac, dar un băţ îl lovi peste spate, nu tare dar ameninţând cu represalii mai mari. Un paznic cactus urla la el să mişte, aşa că porni din nou la pas. Ţesutul străin grefat pe pieptul lui Tanner tresări. Tentaculele îl mâncau şi se descuamau ca şi cum ar fi fost arse de soare. Scuipă pe ele şi le frecă cu salivă, de parcă ar fi fost un unguent.

La ora zece fix, Bellis dădu pe gât ultima înghiţitură de ceai şi ieşi afară. Puntea fusese măturată şi spălată. Nu era niciun semn că prizonierii ar fi fost vreodată acolo.

— E ciudat să te gândeşti, spuse Bellis ceva mai târziu, în timp ce privea apa alături de Johannes, că în Nova Esperium s-ar putea să avem în subordine oameni care au călătorit cu noi chiar pe această navă, fără să o ştim.

— Asta n-o să ţi se întâmple niciodată ţie, spuse el. De când au nevoie lingviştii de asistenţi reabilitaţi?

— Nici naturaliştii nu au nevoie.

— Ba nu e deloc adevărat, spuse el blând. Sunt de cărat lăzi în desiş, de pus capcane, de cărat animale adormite sau ucise, de supus animale primejdioase... Să ştii că nu se rezumă totul la desenat. Odată o să-ţi arăt cicatricile mele.

— Vorbeşti serios?

— Da, spuse el gânditor. Am o tăietură lungă de un cot de la o sardula... o muşcătură de la un pui de chalkydri...

— O sardula? Serios? Pot să văd?

Johannes clătină din cap.

— M-a prins... aproape de un loc mai delicat, spuse el.

Bărbatul nu o privi, dar nu părea să o facă pe pudicul.

Johannes împărţea cabina cu Gimgewry, negustorul falit, un om handicapat de înţelegerea faptului că este nepriceput, care o privea pe Bellis cu o poftă resemnată. Johannes nu se arătase niciodată lasciv. Parcă avea alte lucruri pe cap de fiecare dată când avea şansa

să observe nurii lui Bellis.

Nu era interesată de o astfel de relaţie – l-ar fi trimis la plimbare dacă i-ar fi făcut curte. Dar era obişnuită ca bărbaţii să flirteze cu ea – de obicei pentru scurt timp, până ce îşi dădeau seama că răceala ei nu era o mască pe care o puteau convinge să o dea deoparte. Tovărăşia lui Tearfly era cinstită şi lipsită de conotaţii sexuale şi asta i se părea un lucru dezarmant. Se întreba dacă Johannes nu era ceea ce tatăl ei numea „un tip pe invers”, dar nu observase niciun semn că el ar fi fost atras de vreun bărbat de pe vas mai mult decât de ea. Apoi se plictisi să se mai mire.

De fiecare dată când apărea o insinuare în relaţia lor, parcă simţea în el o umbră de teamă. *Poate,* gândi ea, *nu este interesat în asemenea lucruri. Sau poate că este un laş.*

Şekel şi Tanner făceau schimb de poveşti.

Şekel deja ştia multe din Cronicile lui Crawfoot, dar Tanner le ştia pe toate. Tanner ştia chiar şi variaţiunile celor pe care le auzise Şekel şi i le povestise pe toate. În schimb, Şekel îi povesti despre ofiţeri şi despre pasageri. Era plin de dispreţ pentru Gimgewry, din pricina zgomotului frenetic de masturbare pe care îl auzise prin uşa de la privată. Îl considera pe Tearfly un unchiaş cu capul în nori şi teribil de plictisitor, iar Căpitanul Myzovic îl enerva, dar exagera şi minţea când spunea că se plimbă beat pe punte.

Domnişoara Cardomium îi lăsa gura apă. O plăcea pe Bellis Coldwine – „Rece e puţin spus”, se exprimase el, „când vorbim de Domnişoara Negru-şi-Albastru.”

Tanner ascultase descrierile şi insinuările, râzând şi făcând pe indignatul când era cazul. Şekel îi povesti zvonurile şi legendele pe care şi le spuneau marinarii unul altuia – despre piasa şi despre femeile corsar, despre Marichonieni şi despre piraţii râioşi, despre creaturile de sub apă.

În spatele lui Tanner se întindea întunericul lung al calei.

Tot timpul era bătaie pe mâncare şi combustibil. Nu numai pentru resturile de carne şi pâine: mulţi prizonieri erau Refăcuţi cu componente metalice şi motoare cu aburi. Dacă li se stingeau boilerele, deveneau imobilizaţi, astfel că orice obiect inflamabil era adunat. În capătul îndepărtat al încăperii stătea un bătrân, trepiedul lui era blocat de zile întregi. Cazanul i se stinsese şi era rece ca moartea. Mânca numai dacă se obosea careva să-l hrănească, dar nimeni nu se aştepta să supravieţuiască.

Şekel era fascinat de brutalitatea acestui ţinut în miniatură. Îl urmărea pe bătrân cu ochi aprinşi. Văzuse vânătăile prizonierilor. Zărise siluetele împerecheate acuplându-se voit sau forţat.

Fusese şeful unei bande din Poarta Corbului, pe vremea când mai

locuia în oraş, şi se îngrijora de soarta celorlalţi acum când el nu mai era acolo. La prima lui hoţie, pe când avea doar şase ani, se alesese cu un şekel, iar porecla îi rămăsese asta. Se angajase pe corabie când activitatea găştii, ce includea şi câte un mic jaf, atrăsese prea multă atenţie din partea miliţiei.

— Încă o lună şi aş fi fost acolo, alături de tine, Tanner, spuse el. Nu e mare lucru.

Întreţinută de taumaturgii şi de cârmaci, maşinăria meteoromantă de la bompresul *Terpsichoriei* despica aerul în faţa navei. Pânzele corabiei se umflau să umple golul; presiunea creştea în spate. Înaintau cu viteză mare.

Maşinăria îi amintea lui Bellis de turnurile norilor din Noul Crobuzon. Se gândi la uriaşele maşinării care se aruncau peste acoperişurile Malului Cătrănit, oculte şi stricate. I se făcu tare dor de străzile şi canalele, de mărimea în sine a oraşului.

Şi de maşinării. Maşinării. În Noul Crobuzon era înconjurată de ele. Acum avea în preajmă doar micul meteoromant şi robotul din sala de mese. Motorul cu aburi din cală transforma întreaga *Terpsichoria* într-un mecanism, dar era invizibil. Bellis rătăcea prin navă ca o rotiţă rătăcită. Îi era dor de haosul utilitar pe care fusese forţată să-l părăsească.

Navigau printr-o zonă aglomerată a mării. Treceau pe lângă alte nave: în cele două zile de la plecarea din Qe Banssa, Bellis văzuse trei. Primele două fuseseră nişte mici siluete alungite la orizont; a treia fusese o caravelă îndesată care se apropiase mult mai mult. Era din Odraline, după cum anunţau zmeele prinse de pânzele ei. Se clătina sălbatic pe marea agitată.

Bellis reuşi să vadă marinarii de pe puntea ei. Îi privi căţărându-se pe velatura complicată şi atârnându-se de pânzele triunghiulare.

Terpsichoria trecu pe lângă insule aparent părăsite: Cadann, Rin Lor, Eidolon. Fiecare avea legenda ei, iar Johannes le cunoştea pe toate.

Bellis petrecea ore întregi privind marea. Apa în estul atât de îndepărtat era mult mai limpede decât cea din preajma Golfului de Fier: putea zări prin ea bancurile de peşti ca nişte pete şterse. Marinarii în afara serviciului stăteau cu picioarele atârnate peste bord, ţinând în mâini undiţe improvizate, fildeşi şi colţi de narval cu cuţite şi negru de fum atârnate la capăt.

Câteodată se zărea la distanţă spinarea vreunui prădător precum orca. Odată, pe când soarele apunea, *Terpsichoria* trecu prin apropierea unui desiş, la vreo doi-trei kilometri de pădurea ce creştea pe fundul oceanului. La depărtare de mal se afla un stei de piatră neted şi inima lui Bellis tresări când un bolovan se scufundă şi un gât

masiv de lebădă se desfăşură din apă. Capul îndesat se clătină şi Bellis privi pleziozaurul înotând leneş şi dispărând.

Deveni brusc fascinată de carnivorele submarine. Johannes o luă în cabină şi răsfoi cărţile. Citi câteva titluri pe cotorul cărţilor: *Anatomia Sardula; Animale de pradă din vadurile Golfului de Fier; Teoriile Megafaunei.* Când găsi monografia pe care o căuta, îi arătă descrierile senzaţionale ale unui peşte străvechi, cu capul îndesat, lung de zece metri; ale rechinilor-spiriduş cu colţi ascuţiţi şi frunţi bombate; şi ale altora.

În seara celei de-a doua zile de la plecarea din Qe Banssa, *Terpsichoria* zări ţărmul ţinutului Salkrikaltor: o fâşie de pământ cenuşiu, cu contururi frânte. Trecuse de ora nouă seara, dar cerul, pentru prima dată, era absolut limpede şi luna, împreună cu fiicele ei, străluceau puternic.

Fără să vrea, Bellis fu cuprinsă de evlavie dinaintea peisajului muntos, cu trecători tăiate de vânt. Mult în interior, la limita câmpului vizual, văzu umbra pădurii căţărate pe coaste. Pe ţărm, copacii erau uscaţi, nişte carcase de coajă bătută cu sare.

Johannes blestemă emoţionat.

— Asta-i Bartoll! spuse el. La o sută cincizeci de kilometri spre nord e Puntea Cyrhussină, lungă de treizeci şi cinci de kilometri. Am sperat s-o vedem, dar bănuiesc că ar însemna să intrăm în belele.

Corabia se îndepărta de insulă. Era răcoare şi Bellis se strânse nerăbdătoare în haina subţire.

— Eu mă duc înăuntru, spuse ea, dar Johannes nici nu o băgă în seamă.

Se uita în urmă, spre ţărmul ce dispărea la orizont al insulei Bartoll.

— Ce se petrece? murmură el.

Bellis se răsuci brusc pe călcâie. Vocea lui avea ceva neliniştitor.

— Unde mergem? spuse Johannes gesticulând. Uite… ne îndepărtăm de Bartoll.

Insula nu mai era decât o încreţitură la marginea mării.

— Salkrikaltor este într-acolo, spre est. Puteam să ajungem deasupra homorilor în doar două ore, dar ne îndreptăm spre sud… Ne îndepărtăm de comunitate…

— Poate că nu le place să trecem cu navele pe deasupra capului, spuse Bellis, dar Johannes clătină din cap.

— Asta e ruta standard, spuse el. Dacă navighezi spre răsărit de Bartoll dai de oraşul Salkrikaltor. Aşa se ajunge acolo. Ne îndreptăm în altă parte.

Desenă o hartă în aer.

— Asta e Bartoll şi asta e Gnomon Tor, iar între ele, în mijlocul mării… Salkrikaltor. Aici, unde ne îndreptăm acum… nu e nimic. O

dâră de insuliţe cu creste ascuţite. Ne abatem foarte mult de drumul spre Salkrikaltor. Mă întreb de ce.

Până a doua zi dimineaţă, mai mulţi pasageri remarcaseră ruta neobişnuită. În câteva ore, ştirea se răspândi pe coridoarele înguste. Căpitanul Myzovic le vorbi în cantină. Erau aproape patruzeci de pasageri şi toţi erau prezenţi. Chiar şi palida şi patetica Soră Meriope şi alţii cu aspect similar.

— Nu aveţi de ce să vă îngrijoraţi, îi asigură căpitanul.

Se vedea că este furios de faptul că fusese chemat. Bellis întoarse privirea spre fereastră. *De ce mă aflu aici?* gândi ea. *Nu-mi pasă. Nu mă interesează unde mergem şi cum o să ajungem acolo.* Dar nu reuşi să se convingă şi rămase pe loc.

— Dar de ce am deviat de la ruta normală, căpitane? întrebă cineva.

Căpitanul oftă furios.

— Bine, spuse el. Ascultaţi. Ocolesc Înotătoarele, insulele de la marginea de sud a ţinutului Salkrikaltor. Nu sunt obligat să vă explic această acţiune. Cu toate astea…

Făcu o pauză să impresioneze pasagerii, să le dea sentimentul că sunt cu adevărat privilegiaţi.

— În aceste circumstanţe… Trebuie să vă rog să luaţi în seamă faptul că informaţia are un anume grad de restricţie. O să circumnavigăm Înotătoarele înainte de a ajunge în oraşul Salkrikaltor pentru a ocoli nişte activităţi ale Noului Crobuzon. Anumite activităţi industriale maritime. Care nu sunt cu acces public. Aş fi putut să vă închid în cabine. Dar aţi fi văzut poate câte ceva prin hublouri şi aş prefera să nu dau naştere la zvonuri. Aşa că sunteţi liberi să ieşiţi afară, dar numai pe dunetă. *Dar.* Dar apelez la sentimentele voastre patriotice şi de buni cetăţeni să fiţi discreţi asupra lucrurilor pe care le veţi vedea la noapte. M-am exprimat destul de limpede?

Spre dezgustul lui Bellis, se lăsă o tăcere reverenţioasă. *Îi prosteşte cu declamaţii pompoase,* gândi ea şi se întoarse cu dispreţ.

Valurile erau sparte din loc în loc de colţi de stâncă, dar nimic spectaculos. Majoritatea pasagerilor se adunaseră în partea din spate a corabiei şi urmăreau cu atenţie apa.

Bellis stătea cu privirile aţintite la orizont, iritată de faptul că nu era singură.

— Crezi că o să ne dăm seama că vedem ceea ce aşteptăm să vedem? întrebă o femeie pe care Bellis nu o cunoştea şi pe care nu o băgă în seamă.

Se lăsă întunericul şi se făcu mult mai răcoare, iar unii dintre pasageri se retraseră în cală. Înotătoarele stâncoase ba se vedeau, ba

dispăreau sub linia orizontului. Bellis sorbea vin fiert ca să se mai încălzească. Se plictisi şi începu să-i privească pe marinari în loc să se uite la mare.

Apoi, pe la două dimineaţa, când doar jumătate dintre pasageri rămăseseră pe punte, ceva apăru spre est.

— Zei din cer, şopti Johannes.

Multă vreme rămase o siluetă obscură, impenetrabilă. Apoi, pe măsură ce se apropiară, Bellis îşi dădu seama că este un uriaş turn negru ce se înălţa din mare. O lumină uleioasă lucea pe vârful lui, ca o secreţie murdară.

Ajunseră foarte aproape. La aproximativ doi kilometri. Bellis icni.

Era o platformă suspendată deasupra mării. Imensă, cu toată greutatea sprijinită pe trei picioare masive de metal, atârna deasupra mării, lungă de vreo o sută cincizeci de metri. Bellis o putea auzi de aici cum duduie.

Valurile se spărgeau de piloni. Profilul platformei era la fel de complicat şi de aglomerat ca al unui oraş. Deasupra celor trei picioare se vedea un mănunchi de spirale, parcă aruncate la întâmplare, şi macarale mişcându-se ca nişte mâini cu gheare; şi peste toate, un uriaş minaret de grinzi care arunca flăcări. Unde taumaturgice distorsionau spaţiul deasupra flăcării. În umbra de sub platformă, un tub de metal plonja în mare. La toate etajele licăreau lumini.

— Sfinte GurăMultă, ce-i asta? şopti Bellis.

Era o privelişte copleşitoare şi extraordinară. Pasagerii priveau prostiţi, cu gurile căscate.

Munţii celei mai sudice Înotătoare erau doar o umbră în depărtare. La poalele platformei se zăreau siluete de prădătoare: nave de metal care patrulau. De pe puntea uneia dintre ele, o serie de lumini porniră să clipească într-un ritm complex, iar de pe puntea *Terpsichoriei* alte lumini puternice răspunseră.

De pe puntea structurii fabuloase se auzi un claxon.

Deja depăşeau zona şi se îndepărtau. Bellis privi platforma care scuipa flăcări micşorându-se.

Johannes rămase paralizat de uimire.

— Habar n-aveam, spuse el încet.

Lui Bellis îi trebui un moment să înţeleagă că el de fapt îi răspundea la întrebare. Rămaseră cu ochii aţintiţi asupra siluetei uriaşe de pe mare până la capăt.

Când dispăru la orizont, se îndreptară în tăcere spre coridor. Atunci, când mai aveau puţin să ajungă la uşa ce ducea spre cabine, cineva din spate strigă:

— Încă una!

Era adevărat. La distanţă de kilometri, o a doua platformă colosală.

Mai mare decât prima. Se ridica pe patru picioare de beton măcinate de vreme. Asta era mai puţin aglomerată. Pe fiecare colţ se ridica un turn scund şi lat, iar la margine avea o macara rotitoare. Structura mârâia de parcă ar fi fost vie.

Din nou se porni schimbul de semnale luminoase între paznicii platformei şi *Terpsichoria.*

Se pornise vântul şi cerul era rece ca fierul. În apele puţin adânci ale acelei mări mohorâte, edificiul mugea în timp ce *Terpsichoria* se strecura în întuneric.

Bellis şi Johannes mai aşteptară o oră, cu mâinile îngheţate, cu aburi de frig la gură, dar nu mai apăru nimic altceva. Nu mai văzură decât apa şi ici-colo Înotătoarele, zimţate şi lipsite complet de lumină.

Lanţuri, 5 Aurora 1779. La bordul *Terpsichoriei.*

De îndată ce am intrat în biroul căpitanului în dimineaţa asta, am văzut limpede că îl înfuriase ceva. Scrâşnea din dinţi şi avea o expresie criminală.

— Domnişoară Coldwine, spuse el, în câteva ore vom ajunge în oraşul Salkrikaltor. Ceilalţi pasageri şi echipajul vor avea o permisie de câteva ore, dar mi-e teamă că dumneata nu vei avea parte de acest lux.

Tonul lui era neutru şi ameninţător. Pe birou nu se mai aflau multe. Asta m-a tulburat, fără să-mi pot explica de ce. De obicei este înconjurat de o mulţime de lucruri inutile, ca o barieră între noi.

— Am să mă întâlnesc cu reprezentanţii Federaţiei Comerciale Salkrikaltor, iar dumneata vei fi translatorul. Ai mai lucrat cu delegaţiile comerciale – cunoşti formulările. Ai să traduci în limba homorilor din Salkrikaltor pentru reprezentanţi, iar translatorul lor va traduce spusele lor în limba ragamoll pentru mine. Să asculţi atentă ce spune, că şi el o să te verifice. Asta va asigura o conversaţie cinstită de ambele părţi. Dar nu vei avea dreptul să intervii. M-ai înţeles? N-ai să ţii minte nimic din ce se vorbeşte între noi. Eşti doar o cale de comunicare şi nimic mai mult. Nu ai să auzi nimic.

M-am uitat în ochii nenorocitului.

— Se vor discuta probleme de cel mai înalt nivel de securitate. La bordul unei corăbii, domnişoară Coldwine, sunt foarte puţine secrete. Crede-mă. Dacă pomeneşti cuiva ce se va discuta – ofiţerilor mei, amărâtei alea de călugăriţă sau prietenului dumitale apropiat, doctorul Tearfly – am să aflu imediat.

Sunt sigură că nu mai trebuie să-ţi spun cât de şocată am fost.

Până acum am evitat orice confruntare cu căpitanul, dar mânia îl făcea capricios. Nu am de gând să par slabă în faţa lui. Mai degrabă să mă simt prost luni de zile decât să bat strategic în retragere de fiecare dată când se dă la mine.

În plus, eram furioasă.

Am turnat gheaţă în glas.

— Căpitane, am discutat aceste probleme când mi-ai oferit postul ăsta. Dosarul şi referinţele mele sunt limpezi. Nu se cade să mă pui la îndoială. Nu sunt o puştoaică să mă intimidezi, domnule. Am să-mi fac treaba după cum ne-am înţeles, iar dumneata nu ai să-mi judeci profesionalismul.

Habar n-aveam ce îl înfuriase şi nici nu-mi pasă. N-are decât să crape, nenorocitul.

Acum stau aici cu „amărâta de călugăriţă” – deşi pare puţin mai întremată şi chiar bâiguia ceva despre o slujbă pe care ar vrea s-o facă de Sorit – şi termin scrisoarea. Ne apropiem de Salkrikaltor, unde o să am şansa să o închid şi să o las ca să fie ridicată de orice navă a Noului Crobuzon care va trece. Va ajunge la tine, după atâta drum, doar cu câteva săptămâni întârziere. Ceea ce nu este foarte rău. Sper să te găsească în bună stare.

Sper că îţi este la fel de dor de mine cât îmi este mie de tine. Nu ştiu ce m-aş face fără acest mijloc de a ţine legătura cu tine. Va trece mai bine de un an până ce vei avea alte veşti de la mine, până ce o altă navă cu aburi sau cu pânze va intra în portul din Nova Esperium, şi închipuieşte-ţi cum o să arăt atunci! Cu părul lung şi mânjit cu noroi, fără îndoială, cu hainele ferfeniţă, marcate cu peceţi ca ale unui şaman sălbatic! Dacă o să mai ţin minte cum se scrie, am să-ţi scriu atunci şi am să-ţi povestesc cum am petrecut şi am să te întreb ce mai e prin oraşul meu. Şi poate că între timp tu o să-mi scrii şi o să-mi spui că totul e în regulă şi că pot să mă întorc acasă.

Pasagerii discutau agitaţi despre ce văzuseră cu o seară în urmă. Bellis îi dispreţuia. *Terpsichoria* trecu prin Strâmtoarea Lumânării şi intră în apele mai calme din Salkrikaltor. Mai întâi se ivi insula luxuriantă Gnomon Tor, apoi, spre orele cinci după-amiază, oraşul Salkrikaltor apăru la orizont.

Soarele era foarte jos şi lumina era densă. Ţărmul insulei Gnomon Tor se înălţa verde şi masiv, la câţiva kilometri spre nord. Pădurea orizontală de umbre lungi ale turnurilor şi acoperişurilor din Salkrikaltor spărgea valurile.

Clădirile erau făcute din beton, fier, piatră şi sticlă şi din valuri de corali de apă rece. Coloanele erau înfăşurate de scări în spirală, legate între ele prin punţi subţiri. Spirale conice complicate, de zeci de metri înălţime, turnuri pătrate de cetate. O grămadă de stiluri diferite.

Silueta profilată pe cer a oraşului semăna cu desenul unui recif făcut de un copil. Turnuri organice se umflau ca nişte tulpini de anemone. Unele clădiri semănau cu coralii – înalte şi foarte ramificate – iar altele, joase şi cu multe ferestre, semănau cu nişte bureţi

gigantici. Panglici de arhitectură roşie se strecurau precum coralii de foc.

Turnurile oraşului scufundat se ridicau la treizeci de metri deasupra valurilor. Uşi masive se deschideau la nivelul apei. Dungi verzi de alge marcau înălţimea fluxului.

Erau şi clădiri mai noi. Vile ovoidale săpate în stâncă şi încinse cu cercuri de fier, suspendate deasupra apei pe coloane ce se înălţau de pe acoperişurile scufundate. Platforme plutitoare delimitau terase cu case pătrate din cărămidă – asemănătoare celor din Noul Crobuzon – arătând absurd pe mare.

Pe podurile şi pasarelele de la nivelul apei şi de la înălţime erau mii de homori şi un număr destul de mare de oameni. Cârduri de barje cu fund plat şi bărci se strecurau duduind printre turnuri.

Navele oceanice erau trase la marginea oraşului, legate de stâlpi ce se iţeau din apă. Bărci de pescuit, jonci şi clippere, iar ici-colo câte o navă cu aburi. *Terpsichoria* se apropie.

— Uite acolo, îi spuse cineva lui Bellis, arătând în jos – apa era perfect limpede.

Chiar şi în lumina slabă, Bellis putea observa străzile largi ale suburbiilor din Salkrikaltor din adânc, mărginite de lumini reci. Clădirile se opreau la cel puţin cincisprezece metri de suprafaţă, pentru a lăsa să treacă pe deasupra navele.

Pe pasarelele ce uneau spirele submarine, Bellis văzu alţi cetăţeni, cei mai mulţi fiind homori. Se deplasau cu iuţeală, mult mai uşor decât compatrioţii lor de deasupra.

Era un loc extraordinar. Când acostară, Bellis privi cu invidie cum erau coborâte bărcile de pe coastele *Terpsichoriei.* Majoritatea echipajului şi toţi pasagerii se aliniară nerăbdători dinaintea scărilor. Se hlizeau şi se sfădeau agitaţi, aruncând priviri spre oraş.

Soarele apusese. Turnurile din Salkrikaltor erau doar nişte siluete; ferestrele lor luminate se reflectau în apa neagră. Se auzeau sunete slabe: muzică, strigăte, maşinării, valuri.

— Să fiţi înapoi pe punte până la ora două dimineaţă, strigă un sublocotenent. Rămâneţi în cartierele pentru oameni şi în locurile de deasupra apei. Aveţi destul de făcut acolo, fără să vă forţaţi plămânii.

— Domnişoară Coldwine?

Bellis se întoarse spre locotenent comandorul Cumbershum.

— Vă rog să veniţi cu mine. Submersibilul e pregătit.

Capitolul Patru

Înghesuită în submarinul miniatură, într-o încâlceală de tuburi de cupru şi cadrane, Bellis întinse gâtul să vadă peste Cumbershum şi căpitanul Myzovic şi peste cârmaciul din mijlocul navei.

Marea lingea partea de jos a hubloului din faţă; brusc, vasul se prăbuşi, valurile acoperiră sticla bombată şi cerul dispăru. Plescăitul

apei şi vaietele slabe ale pescăruşilor se stinseră pe dată. Singurul zgomot rămase bâzâitul elicei care începuse să se rotească.

Bellis era încordată.

Submersibilul se clătină şi se deplasă graţios spre stâncile şi nisipul care încă nu se vedeau. O lumină incandescentă puternică se aprinse sub nasul vasului, dezvăluind un con de apă iluminată dinaintea lor.

Când ajunseră aproape de fundul apei, se înclinară uşor în sus. Lumina serii se filtra difuz, întreruptă de umbrele masive ale navelor de deasupra.

Bellis aruncă o privire peste umărul căpitanului spre apa întunecată. Faţa ei era lipsită de expresie, dar mâinile i se frângeau de emoţie. Peştii se mişcau în valuri precis delimitate, dând târcoale intrusului de metal. Bellis îşi auzea propria respiraţie nefiresc de tare.

Submersibilul îşi alese o cale sigură printre lanţurile ce atârnau ca nişte liane din coroana de vase de deasupra lor. Pilotul mişcă manetele cu o graţie de expert, vasul ocoli pe deasupra o buză de stâncă erodată şi iată dinaintea lor oraşul Salkrikaltor.

Bellis îşi ţinu răsuflarea.

Peste tot erau suspendate lumini. Globuri de lumină rece ca nişte luni îngheţate, fără tonurile de sepia ale lămpilor cu gaz din Noul Crobuzon. Oraşul lumina în apa întunecată ca o plasă de pescar cu noduri fosforescente.

La marginile oraşului se aflau clădiri scunde săpate în piatră poroasă şi coral. Se mai aflau şi alte submarine care alunecau între turnuri şi pe deasupra acoperişurilor. Promenadele scufundate de sub ei duceau spre piaţete depărtate şi catedrale aflate în mijlocul oraşului, la vreo doi kilometri distanţă, abia zărindu-se prin apa mării. Acolo, în inima Salkrikaltorului, se vedeau edificii mai înalte care ieşeau până la suprafaţa apei, spărgând valurile. Structura oraşului nu era mai puţin complicată sub apă. Oraşul era întortocheat şi interconectat.

Peste tot se vedeau homori. Ridicau privirile spre submarinul care trecea pe deasupra lor fără să-l bage cu adevărat în seamă. Stăteau prin faţa magazinelor împodobite cu pânze colorate ce ondulau; se sfădeau în parcurile cu alge; se plimbau pe străzi dosnice încurcate. Conduceau căruţe trase de extraordinare animale de povară: melci de mare înalţi de trei metri. Copiii lor se jucau, necăjind peştii din cuşti.

Bellis văzu case adunate laolaltă, pe jumătate reparate. Departe de străzile principale, curenţii răscoleau gunoiul de prin curţile de coral.

Toate mişcările păreau să se prelungească în apă. Homorii înotau peste acoperişuri, fâlfâind din cozi cu o mişcare lipsită de eleganţă. Săreau de pe platforme înalte şi se scufundau lent, cu picioarele pregătite pentru aterizare.

Din interiorul submersibilului, oraşul părea tăcut.

Plutiră încet spre arhitectura monumentală din centrul Salkrikaltorului, speriind peşti şi răscolind gunoiul. Era o metropolă adevărată, reflectă Bellis. Era aglomerată şi plină de viaţă. Ca şi Noul Crobuzon, dar mai intim şi pe jumătate ascuns de apă.

— Astea sunt casele oficialităţilor, îi arătă Cumbershum. Aceea e o bancă. O fabrică acolo. De aceea homorii fac atâtea afaceri cu Noul Crobuzon: îi putem ajuta cu tehnologia noastră cu aburi. Foarte greu de adaptat la mediul submarin. Iar acolo e consiliul central al Federaţiei Comerciale din Salkrikaltor.

Clădirea era complicată. Rotunjită şi cu multe umflături ca un imposibil creier de coral, acoperit cu circumvoluţiuni. Turnurile ţâşneau din apă. Majoritatea corpurilor de clădire – toate marcate cu şerpi încovrigaţi şi strofe hieroglifice – aveau ferestrele şi uşile deschise în stilul tradiţional din Salkrikaltor, astfel ca peştii să poată intra şi ieşi nestingheriţi. Dar una dintre secţiuni era închisă, cu hublouri mici şi uşi groase de metal. Din aerisiri ieşea un şuvoi constant de bule de aer.

— Acolo se întâlnesc cu cei de la suprafaţă, spuse locotenentul. Într-acolo ne îndreptăm.

— Există o minoritate umană în oraşul de deasupra, spuse încet Bellis. Sunt o mulţime de încăperi deasupra apei, iar homorii pot sta în aer ore întregi fără probleme. De ce ne fac să venim până aici?

— Din acelaşi motiv pentru care noi îl primim pe ambasadorul din Salkrikaltor în camerele de recepţie ale Parlamentului, domnişoară Coldwine, spuse căpitanul, chiar dacă este pus într-o situaţie grea şi neplăcută. Acesta e oraşul lor; noi suntem vizitatorii. Noi.

Se întoarse spre ea şi făcu un gest larg cu mâna, cuprinzându-l şi pe locotenentul comandor Cumbershum, apoi se întoarse din nou cu spatele.

Porcule, gândi Bellis furioasă, cu chipul îngheţat.

Pilotul încetini până aproape se opri şi manevră printr-o deschizătură largă şi întunecată, pătrunzând în clădire. Trecură peste homori care îi dirijară cu mişcări ale braţelor, spre capătul înfundat al coridorului de beton. O uşă uriaşă se închise greoi în spatele lor.

Din ţevi groase înşirate de-a lungul pereţilor izbucni o explozie de bule de aer. Marea era împinsă afară prin valve şi ecluze. Nivelul apei scăzu încet. Submersibilul se aşeză treptat pe podeaua de beton şi se lăsă pe o parte. Apa scăzu sub nivelul hubloului şi lăsă în urmă o ploaie de picături, iar Bellis reuşi să privească din nou aerul. Golită de apa de mare, încăperea părea dărăpănată.

Când pilotul desfăcu în sfârşit şuruburile, capacul se deschise lăsând să pătrundă înăuntru un binevenit curent de aer rece. Podeaua de beton era presărată cu bălţi de saramură. Camera mirosea a alge şi peşte. Bellis ieşi din submarin în vreme ce ofiţerii îşi potriveau

uniformele.

În spatele lor se opri o homoră. Ducea în mână o suliţă – prea complicată şi prea fragilă pentru a avea alt scop decât cel ceremonial, judecă Bellis – şi purta o platoşă dintr-un material verde strălucitor, care nu părea a fi făcută din metal. Le făcu un semn din cap în chip de bun venit.

— Mulţumeşte-i pentru primire, îi spuse căpitanul lui Bellis. Spune-i să-l informeze pe şeful consiliului că am sosit.

Bellis trase aer în piept şi încercă să se relaxeze. Se concentră şi îşi aminti vocabularul, gramatica, sintaxa, pronunţarea şi spiritul limbii homorilor din Salkrikaltor: tot ce învăţase în săptămânile acelea intense de la Marikkatch. Spuse în gând o rugăciune iute şi cinică.

Apoi îşi formă vibraţia, chirăitul de homor ce se putea auzi şi în aer şi în apă, şi porni să vorbească.

Spre uşurarea ei, homora dădu din cap şi răspunse.

— *Veţi fi anunţaţi,* spuse ea, corectând cu grijă fraza lui Bellis. *Pilotul să aştepte aici. Voi veniţi cu mine.*

Hublouri mari, închise, priveau spre o grădină de plante marine. Pereţii erau acoperiţi cu tapiserii înfăţişând momente importante din istoria Salkrikaltorului. Podeaua era făcută din plăci de piatră – destul de uscate – încălzite de un foc ascuns. Camera avea ornamente întunecate – coral negru, perle negre.

Trei homori masculi îi întâmpinară. Unul, mult mai tânăr decât tovarăşii lui, stătea ceva mai în spate, ca şi Bellis.

Erau palizi. Comparativ cu homorii din Tarmuth, aceştia petreceau mult mai mult timp sub apă, unde soarele nu-i putea atinge. Singurul lucru care deosebea trunchiurile homorilor de cele ale oamenilor erau micile branhii de pe gât, dar paloarea submarină le dădea un aer străin.

Sub talie, partea de jos a homorilor, împlătoşată, semăna cu partea din spate a racilor uriaşi de stâncă: carapace uriaşă făcută din plăci suprapuse. Abdomenele lor umane ieşeau de acolo unde ar fi trebuit să se afle ochii şi antenele. Chiar şi în aer, mediu străin pentru ei, multitudinea de picioare se mişcau cu o graţie complicată. Zgomotul pe care îl făceau atunci când mergeau era o percuţie fină de chitină.

Îşi împodobeau trupul crustaceu cu un soi de tatuaj, desene săpate în carapace şi vopsite cu anumite extrase. Cei doi homori mai în vârstă aveau un număr impresionant de simboluri pe părţile laterale.

Unul păşi în faţă şi vorbi foarte repede în salkrikaltoră. Preţ de o clipă se lăsă tăcerea.

— Bine aţi venit, spuse homorul tânăr din spatele lui, translatorul, vorbind ragamoll cu un accent greu. Suntem bucuroşi că aţi venit să vorbiţi cu noi.

Discuţia porni lent. Şeful Consiliului Rege Skarakatchi şi Consilierul Rege Drood'adji îşi exprimară politicos şi ritual încântarea şi primiră un răspuns pe măsură din partea lui Myzovic şi Cumbershum. Cu toţii erau de acord că era excelent că se întâlniseră şi că oraşele lor au rămas în relaţii atât de bune, că relaţiile comerciale erau o cale atât de sănătoasă de a întreţine bunăvoinţa, şi tot aşa.

Conversaţia alunecă iute pe altă pantă. Cu o uşurinţă impresionantă, Bellis se descoperi deodată traducând termeni tehnici. Se discuta acum câte mere şi prune trebuia *Terpsichoria* să lase în Salkrikaltor şi câte sticle cu unguent şi lichior avea să primească în schimb.

Nu trecu mult până ce începură să discute probleme de stat, informaţii care cu siguranţă veneau de la eşaloanele înalte ale parlamentului Noului Crobuzon: detalii despre momentul şi oportunitatea înlocuirii ambasadorilor, despre posibile tratate comerciale cu alte puteri, despre ce impact ar avea aceste aranjamente asupra relaţiilor cu Salkrikaltor.

Bellis descoperi că îi venea uşor să închidă urechile la ceea ce spunea, să lase informaţiile să treacă prin ea fără să le memoreze. Nu din patriotism sau din fidelitate faţă de guvernul Noului Crobuzon – sentimente pe care nu le nutrea – ci din plictiseală. Discuţiile secrete erau de neînţeles, frânturile de informaţii pe care le rostea Bellis fiind de-a dreptul plictisitoare. Se gândea la tonele de apă de deasupra lor, mirată că nu se simţea cuprinsă de panică.

Se comportă ca un automat mult timp, uitând ceea ce rostea de îndată ce scotea cuvintele pe gură.

Până ce auzi brusc vocea căpitanului schimbându-se şi începu să asculte de-adevăratelea.

— Mai am o singură întrebare, Excelenţa Voastră, spuse căpitanul Myzovic sorbind din pahar.

Bellis tuşi şi lătră în salkrikaltoră.

— În Qe Banssa, mi s-a ordonat să verific un zvon ciudat transmis de un reprezentant al Noului Crobuzon. Era atât de absurd încât am fost sigur că e o neînţelegere. Cu toate acestea, am ocolit Înotătoarele – motiv pentru care am întârziat la această întâlnire. Pe durata abaterii noastre de la drum am descoperit, spre… surpriza şi îngrijorarea mea, că acele zvonuri erau adevărate. Ridic acest subiect de discuţie pentru că afectează bunele noastre relaţii cu Salkrikaltor.

Vocea căpitanului deveni mai aspră.

— Are legătură cu afacerile noastre din apele Salkrikaltorului. La capătul sudic al Înotătoarelor, după cum ştie consiliul, există… investiţii de importanţă vitală pentru care plătim drepturi generoase. Vorbesc, fireşte, despre platformele noastre, despre foraj.

Bellis nu mai auzise cuvântul *foraj* folosit în felul acesta şi îl rosti uşor în limba ragamoll. Homorii păreau să înţeleagă. Continuă să traducă la foc automat, dar ascultă fascinată fiecare cuvânt pe care-l rostea căpitanul.

— Am trecut pe lângă ele după miezul nopţii. Întâi pe lângă una, apoi pe lângă cealaltă. Totul era cum ar fi trebuit să fie, şi *Manikin* şi *Trashstar* păreau în regulă. Dar, domnilor consilieri…

Se aplecă în faţă, puse jos paharul şi le aruncă o privire de animal de pradă.

— Am o întrebare foarte importantă. *Unde este cealaltă?*

Oficialii homori se holbară la căpitan. Cu mişcări lente, sincronizate comic, priviră unul spre altul, apoi din nou spre căpitanul Myzovic.

— Recunoaştem… că suntem încurcaţi, căpitane.

Translatorul vorbi calm în numele şefilor lui, cu voce neschimbată, dar pentru o clipă Bellis îi surprinse privirea. Ceva se petrecu între ei, un soi de mirare împărtăşită, un soi de camaraderie.

La ce asistăm, frăţioare? gândi Bellis. Era încordată şi murea după o ţigară.

— Nu avem cunoştinţă despre ce vorbeşti, continuă grupul din partea cealaltă a mesei. Nu avem grija platformelor atât timp cât concesionarea este achitată. Ce s-a întâmplat, căpitane?

— S-a întâmplat, spuse căpitanul Myzovic cu glas sugrumat, că *Sorghum,* platforma noastră de foraj de adâncime, platforma noastră mobilă, a dispărut.

O aşteptă pe Bellis să-l ajungă din urmă cu traducerea, apoi mai aşteptă puţin, prelungind tăcerea.

— Împreună, trebuie să mai spun, cu echipajele a cinci vapoare, cu tot cu ofiţeri, personal, savanţi şi geo-empat. Primul zvon că *Sorghum* nu se mai află la locul de ancorare a ajuns la Insula Păsării Dansatoare acum trei săptămâni. Echipajele celorlalte platforme întrebau de ce nu fuseseră informate de ordinele de deplasare pentru *Sorghum.* Niciun asemenea ordin nu a fost dat.

Căpitanul lăsă paharul din mână şi îi privi fix pe cei doi homori.

— *Sorghum* trebuia să rămână pe loc pentru cel puţin încă şase luni. Trebuia să fie acolo unde am lăsat-o. Şef al Consiliului, Consiliere *– ce s-a întâmplat cu platforma noastră?*

Când vorbi Skarakatchi, translatorul îi mimă tonurile blânde.

— Nu ştim nimic.

Căpitanul Myzovic îşi frânse mâinile.

— Asta s-a întâmplat la numai o sută şi cincizeci de kilometri distanţă, în apele Salkrikaltorului, într-o regiune în care marina şi vânătorii voştri patrulează regulat, şi vreţi să-mi spuneţi că nu ştiţi nimic?

Tonul lui era controlat, dar ameninţător.

— Domnilor consilieri, acest lucru este extraordinar. Nu aveţi nicio idee despre ce s-a întâmplat? Dacă s-a scufundat într-o furtună neaşteptată sau dacă a fost atacată şi distrusă? Puteţi să-mi spuneţi că nu aţi auzit *nimic?* Că ni se poate întâmpla aşa ceva chiar lângă voi şi să nu aveţi habar?

Tăcerea fu lungă. Cei doi homori se aplecară şi îşi şoptiră unul altuia.

— Am auzit multe zvonuri… spuse Regele Skarakatchi prin intermediul translatorului.

Drood'adji îi privi pe amândoi tăios.

— Dar nu am auzit nimic. Putem oferi sprijinul şi regretele noastre prietenilor din Noul Crobuzon – dar nicio informaţie.

— Trebuie să vă spun, rosti căpitanul Myzovic după o consultare în şoaptă cu Cumbershum, că sunt profund nemulţumit. Noul Crobuzon nu poate plăti drepturi de concesionare pentru o platformă care nu se mai află acolo. Plata noastră va fi de acum redusă cu o treime. Şi am să trimit vorbă înapoi în oraş despre incapacitatea voastră de a oferi asistenţă. Asta va arunca o umbră de îndoială asupra abilităţii Salkrikaltorului de a acţiona în calitate de custode al intereselor noastre. Guvernul pe care îl reprezint va dori să poarte discuţii mai aprofundate. S-ar putea să trebuiască făcute noi aranjamente. Vă mulţumim pentru ospitalitatea voastră, spuse el şi goli paharul. Vom rămâne o noapte în portul Salkrikaltor. Vom pleca mâine dimineaţă devreme.

— Un moment, te rog, căpitane.

Şeful consiliului ridică mâna. Şopti ceva iute spre Drood'adji, care dădu din cap şi se retrase graţios din încăpere.

— Mai e o problemă de discutat.

Când Drood'adji se întoarse, Bellis făcu ochii mari. În urma lui păşea un om.

Era o prezenţă atât de deplasată încât o surprinse. Se holbă la el prosteşte.

Bărbatul era ceva mai tânăr decât ea, cu un chip deschis, vesel. Ducea un pachet voluminos şi purta haine curate, dar ponosite. Îi zâmbi dezarmant lui Bellis. Ea se încruntă uşor şi privi în altă parte.

— Căpitane Myzovic? rosti omul în limba ragamoll cu accent de Noul Crobuzon. Locotenent comandor Cumbershum?

Le strânse mâna fiecăruia dintre ei.

— Mi-e teamă că nu cunosc numele dumitale, domnişoară, spuse el cu mâna întinsă.

— Domnişoara Coldwine este traducătoarea noastră, domnule, spuse căpitanul înainte ca Bellis să apuce să răspundă. Dumneata ai treabă cu mine. Cine eşti?

Bărbatul scoase din haină un sul cu aspect oficial.
— Asta ar trebui să explice totul, căpitane, spuse el.
Căpitanul cercetă înscrisul cu grijă. După o jumătate de minut ridică privirea scurt, fluturând sulul neîncrezător.
— Ce e porcăria asta? şuieră el, făcând-o pe Bellis să tresară.
Căpitanul îndesă sulul în mâna lui Cumbershum.
— Cred că asta limpezeşte lucrurile destul de mult, căpitane, spuse bărbatul. Mai am şi alte copii, în cazul în care furia vă copleşeşte. Mi-e teamă că va trebui să preiau comanda navei dumitale.
Căpitanul râse puternic.
— Nu mai spune?
Tonul lui era primejdios de încordat.
— Chiar aşa, domnule…
Se aplecă şi citi hârtia din mâinile locotenentului.
— Domnule Fennec? Chiar aşa?
Aruncând o privire spre Cumbershum, Bellis îşi dădu seama că acesta îl privea pe noul venit cu uimire şi spaimă. Locotenentul îl întrerupse pe căpitan.
— Domnule, spuse el pe un ton de urgenţă. Pot să sugerez să mulţumim gazdelor noastre şi să le lăsăm să se întoarcă la treburile lor?
Îi privi pe homori cu înţeles. Translatorul asculta cu atenţie.
Căpitanul ezită şi făcu scurt din cap.
— Te rog să informezi gazdele noastre că ospitalitatea lor este excelentă, îi ordonă brusc lui Bellis. Mulţumeşte-le pentru timpul lor. Ne descurcăm singuri înapoi.
Bellis vorbi şi homorii se aplecară graţios. Cei doi consilieri înaintară şi strânseră mâinile din nou; căpitanul abia îşi mai putea stăpâni furia. Homorii plecară pe unde intrase domnul Fennec.
— Domnişoară Coldwine?
Căpitanul arătă spre uşa care ducea înapoi la submarin.
— Aşteaptă-ne afară, te rog. Asta e o problemă guvernamentală.

Bellis zăbovi pe coridor, înjurând în barbă. Auzea răgetele belicoase ale căpitanului de dincolo de uşă. Cu toate că se chinui să audă ce spunea, nu reuşi să înţeleagă nimic.
— La dracu’, mormăi ea şi se întoarse la încăperea de beton fără nicio decoraţiune în care stătea submersibilul ca o creatură grotescă. Homora de pază aştepta absentă, scoţând sunete uşoare.
Pilotul submersibilului se scobea între dinţi. Răsuflarea îi mirosea a peşte.
Bellis se sprijini de perete şi aşteptă.
După mai mult de douăzeci de minute, căpitanul năvăli pe uşă, urmat de Cumbershum care încerca disperat să-l oprească.

— Să nu îndrăzneşti să-mi vorbeşti în clipa asta, Cumbershum, bine? strigă căpitanul.

Bellis se holbă, uimită.

— Ţine-l doar pe rahatul de Fennec departe de mine, altfel nu garantez că scapă teafăr, cu toată scrisoarea lui oficială.

În spatele locotenentului, Fennec se uita de după uşă. Cumbershum îi mână iute pe Bellis şi pe Fennec în spatele submersibilului. Părea cuprins de panică. Se aşeză în faţa lui Bellis, lângă căpitan, parcă ferindu-se de el.

Când marea începu să se scurgă din nou prin pereţii de beton ai încăperii şi sunetul motoarelor ascunse făcu vasul să vibreze, bărbatul cu haină de piele jerpelită se întoarse spre Bellis şi zâmbi.

— Silas Fennec, şopti el şi întinse mâna.

Bellis făcu o pauză, apoi o strânse.

— Bellis, murmură ea. Coldwine.

Nimeni nu vorbi pe drumul de întoarcere. Când ajunse înapoi pe puntea *Terpsichoriei,* căpitanul se repezi în cabina lui.

— Domnule Cumbershum, mugi el. Adu-l pe domnul Fennec la mine.

Silas Fennec o văzu pe Bellis cercetându-l din priviri, îşi aruncă bărbia înainte spre căpitanul întors cu spatele şi dădu ochii peste cap, apoi îi făcu semn de rămas bun şi îl urmă îndeaproape pe Myzovic.

Johannes nu mai era pe acolo, probabil plecase în oraş. Bellis privi înciudată peste apă spre luminile care marcau turnurile. Nu era nicio barcă pe marginea *Terpsichoriei* şi nici vreun marinar să vâslească până la mal. Bellis fierbea de frustrare. Chiar şi plângăcioasa Soră Meriope găsise puterea să părăsească vasul.

Bellis se apropie de Cumbershum, care îşi urmărea oamenii reparând o pânză ruptă.

— Domnişoară Coldwine, spuse el, privind-o cu răceală.

— Locotenente, spuse ea. Vreau să ştiu cum aş putea pune un plic în depozitul Noul Crobuzon, cel de care mi-a povestit căpitanul Myzovic. Am ceva urgent de trimis…

Vocea i se stinse. El clătina din cap.

— Imposibil, domnişoară Coldwine. Nu pot lăsa pe nimeni să te însoţească, nu am cheia şi nici nu pot să o cer căpitanului acum… Vrei să-ţi mai dau şi alte motive?

Bellis simţi o urmă de tristeţe şi rămase complet nemişcată.

— Locotenente, spuse ea încet, controlându-şi emoţia din voce. Locotenente, căpitanul însuşi mi-a promis că o să pot depune scrisoarea. Este extrem de important.

— Domnişoară Coldwine, o întrerupse el, dacă ar fi după mine, te-aş însoţi chiar eu, dar nu pot şi mi-e teamă că aici se opreşte discuţia.

Pe lângă asta…

Ridică privirea pe furiş, apoi şopti din nou.

— Pe lângă asta… te rog să nu spui nimic dar… n-o să mai ai nevoie de depozit. Nu pot spune mai multe. Ai să înţelegi în câteva ore. Căpitanul a convocat o adunare mâine dimineaţă devreme. O să explice el. Crede-mă, domnişoară Coldwine. Nu ai nevoie să depui scrisoarea aici. Crede-mă pe cuvânt.

Ce vrea să spună? gândi Bellis, speriată şi agitată. *Ce naiba vrea să spună?*

Ca majoritatea prizonierilor, Tanner Sack nu se îndepărta niciodată prea mult de locul pe care îl acaparase. Fiind aproape de locul unde cădea lumina de sus, chiar dacă asta se întâmpla foarte rar, şi aproape de locul de unde se distribuia hrana, acel spaţiu era râvnit de mulţi. De două ori încercase cineva să i-l fure, aşezându-se pe podeaua lui pe când era plecat să se uşureze. De ambele ori reuşise să-l convingă pe intrus să plece fără luptă.

Rămânea aşezat ore întregi, cu spatele la perete, într-un capăt al cuştii. Şekel nu-l căutase niciodată.

— Băi, Sack!

Tanner moţăia şi îi trebui multă vreme să-şi alunge ceaţa de pe creier. Şekel îi zâmbea mânzeşte de dincolo de gratii.

— Trezeşte-te, Tanner. Vreau să-ţi povestesc despre Salkrikaltor.

— Taci din gură, băiete, mormăi unul de lângă Tanner. Încercăm să dormim.

— Du-te dracului, rahat de Refăcut, plesni Şekel. Vrei să mai capeţi de mâncare data viitoare?

Tanner dădu din mână a împăcare.

— Gata, băiete, gata, spuse el, încercând să se trezească de tot. Spune-mi ce-ai de spus, dar în şoaptă.

Şekel rânji. Era beat şi agitat.

— Ai văzut vreodată Salkrikaltorul, Tanner?

— Nu, băiete. Nu am plecat niciodată din Noul Crobuzon, spuse Tanner blând, cu vocea coborâtă, cu speranţa că Şekel avea să-l imite.

Băiatul dădu ochii peste cap şi se relaxă.

— Iei o bărcuţă şi vâsleşti pe lângă nişte clădiri mari care ies direct din apă. Prin unele locuri sunt mai dese decât copacii. Şi mult deasupra sunt poduri masive şi uneori… uneori vezi pe câte unul – om sau homor – sărind pur şi simplu de pe ele şi plonjând, dacă e om, sau strângându-şi picioarele sub el dacă e homor, şi apoi plecând înot sau dispărând sub apă. Am fost doar într-un bar din Cartierul de Uscat. Acolo erau…

Mâinile lui desenară curbe strânse, încercând să ilustreze ceea ce

spunea.

— Cobori din barcă şi intri pe o uşă mare, într-o încăpere largă, plină de dansatoare – toate femei de-ale noastre, zâmbi el pueril. Şi, lângă bar, podeaua dispare… şi e o rampă care coboară kilometri întregi în mare, luminată toată. Homori intră şi ies pe acolo, urcă şi coboară, intră şi ies din apă.

Şekel continua să zâmbească şi să clatine din cap.

— Unul dintre băieţii noştri s-a îmbătat aşa de tare că a căzut înăuntru, râse el. A trebuit să-l tragem afară că se îneca. Nu ştiu, Tanner… N-am mai văzut aşa ceva. Se foiesc în jurul nostru tot timpul, chiar pe sub noi. Chiar acum. E ca un vis. Să vezi cum stă oraşul pe mare – şi e mai mult dedesubt decât deasupra. Ca şi cum s-ar reflecta în apă… dar ei pot intra în reflexia asta. Vreau să văd, Tanner, spuse el grăbit. Pe vasul ăsta sunt costume şi căşti şi de toate… Aş coborî fără să mă gândesc, înţelegi. Să văd şi eu cum văd ei…

Tanner încerca să se gândească la ceva de spus, dar era încă obosit. Clătină din cap şi încercă să-şi amintească vreo Cronică de-a lui Crawfoot care să povestească despre viaţa marină. Înainte să spună ceva, însă, Şekel se ridică în picioare.

— Trebuie să plec, Tanner, spuse el. Căpitanul a pus anunţuri peste tot. Adunarea dimineaţă, instrucţiuni importante, chestii din astea. Ar fi bine să trag un pui de somn.

Până ce Tanner îşi aminti povestea lui Crawfoot şi Scoica Asasină, Şekel dispăruse.

Capitolul Cinci

Când Bellis se trezi a doua zi, *Terpsichoria* se afla în mijlocul oceanului.

Pe măsură ce călătoreau spre est se făcea tot mai cald, iar pasagerii care se adunau pentru a asculta anunţul căpitanului nu mai purtau hainele cele mai groase. Echipajul stătea în umbra catargului mare, iar ofiţerii pe scara ce dădea pe punte.

Noul venit, Silas Fennec, stătea singur. O văzu pe Bellis şi îi zâmbi.

— Ai făcut cunoştinţă cu el? întrebă Johannes Tearfly din spatele ei.

Îşi freca bărbia şi îl privea pe Fennec cu interes.

— Ai fost cu căpitanul dedesubt, nu? Atunci a apărut domnul Fennec?

Bellis ridică din umeri şi privi aiurea.

— Nu am vorbit unul cu celălalt, spuse ea.

— Ai vreo idee de ce am luat-o pe altă rută? făcu Johannes.

Bellis se încruntă ca să arate că nu înţelege. El o privi exasperat.

— Soarele, spuse el încet. E la stânga noastră. Ne îndreptăm spre sud. Mergem în direcţia greşită.

Când apăru căpitanul deasupra lor pe trepte, murmurul de pe

punte se stinse. Ridică o goarnă de alamă la buze.

— Vă mulţumesc că v-aţi adunat atât de repede, spuse el cu o voce care stârnea mici ecouri în vânt. Am veşti tulburătoare.

Lăsă jos megafonul pentru o clipă şi păru să cântărească ceea ce avea de spus. Când îşi reluă discursul, tonul lui părea bătăios.

— Vreau să mă înţelegeţi că ceea ce o să vă spun nu e subiect de discuţie sau de ceartă. Nicio părere nu contează. Trebuie să reacţionez la o situaţie neprevăzută şi nu cer părerea nimănui. Nu ne mai îndreptăm spre Nova Esperium. Ne întoarcem în Golful de Fier.

Pasagerii izbucniră şocaţi şi înfuriaţi, iar echipajul porni să vocifereze. *Nu poate să facă asta!* gândi Bellis. Simţi un val de panică – dar nu fu surprinsă. Îşi dădu seama că se aşteptase la asta de când vorbise cu Cumbershum. Îşi dădu seama, în acelaşi timp, că simţea un soi de bucurie la gândul întoarcerii. Îşi reprimă acest sentiment cât putu de tare. *Pe mine n-o să mă aştepte un comitet de primire,* gândi ea sălbatic. *Trebuie să mă îndepărtez. Ce mă fac?*

— Destul! strigă căpitanul. După cum am spus, nu am luat această hotărâre cu uşurinţă.

Ridică vocea pentru a acoperi strigătele de protest.

— Într-o săptămână vom fi înapoi în Golful de Fier, unde se va găsi o alternativă pentru pasagerii care au plătit. S-ar putea să fiţi nevoiţi să călătoriţi cu altă navă. Îmi dau seama că asta o să vă întârzie cu o lună şi pentru asta nu vă pot oferi decât scuzele mele.

Încruntat şi livid, căpitanul nu părea deloc cuprins de remuşcări.

— Nova Esperium va trebui să supravieţuiască fără voi vreo câteva săptămâni. Pasagerii sunt obligaţi să rămână pe dunetă până la ora trei. Echipajul rămâne aici pentru noi ordine.

Lăsă în jos megafonul şi coborî spre punte.

Pentru moment era singurul care se mişca. Apoi nemişcarea încetă şi un val de pasageri se aruncă înainte, în ciuda ordinelor lui, cerându-i să se răzgândească. Căpitanul lătră furios când ajunseră la el.

Bellis se uita ţintă la Silas Fennec, încercând să înţeleagă ceva.

Acesta observa agitaţia cu o expresie îngheţată. Remarcă atenţia lui Bellis, o privi în ochi pentru o clipă, apoi se îndepărtă fără grabă.

Johannes Tearfly părea absolut paralizat. Stătea cu gura deschisă cu o expresie aproape comică de neîncredere.

— Ce face? spuse el. Ce tot vorbeşte? Nu mai pot aştepta încă o săptămână în ploaia din Golful de Fier! La dracu'! Şi de ce ne îndreptăm spre sud? Iarăşi ocolim Înotătoarele… Ce se întâmplă?

— Caută ceva, spuse Bellis, doar atât de tare cât să audă numai el.

Îl luă de un cot şi îl scoase încet din mulţime.

— Şi nu mi-aş răci gura cu căpitanul. N-o să recunoască niciodată, dar cred că nu are de ales.

Căpitanul se plimba dintr-o parte în alta a punţii, tot întinzând un

telescop şi scrutând orizontul. Ofiţerii strigau instrucţiuni spre oamenii din cuibul de pe catarg. Bellis privea uimirea şi foiala pasagerilor care se adunau să discute.

— Omul ăsta e un nemernic, trase ea cu urechea. Auzi, să ţipe în halul ăsta la pasagerii care au plătit.

— Eram lângă cabina căpitanului şi am auzit pe cineva acuzându-l că pierde vremea – că nu ascultă ordinele, raportă domnişoara Cardomium uimită. Cum se poate aşa ceva?

E vorba de Fennec, gândi Bellis. *E furios că nu ne întoarcem pe ruta directă. Myzovic oare ce vrea?... Să caute pe drum urma platformei Sorghum.*

Marea de dincolo de Înotătoare era mai întunecată, mai puternică şi rece – neîntreruptă de stânci. Cerul era palid. Erau dincolo de Canalul Vasiliscului. Aici era marginea Oceanului Agitat. Bellis privi cu dezgust valurile verzi. O lua cu ameţeală. Îşi imagină cu ochii închişi saramura căscându-se spre est preţ de cinci, şase, şapte mii de kilometri. Vântul o lovea insistent.

Bellis se trezi gândindu-se din nou la râu, la întinderea mică de apă leneşă care lega Noul Crobuzon de mare ca un cordon ombilical.

Când Fennec reapăru, traversând grăbit duneta, Bellis îl interceptă.

— Domnule Fennec, spuse ea.

Chipul lui se destinse când o văzu.

— Bellis Coldwine, făcu el. Sper că nu eşti prea încurcată de acest ocol.

Ea îi făcu semn să o urmeze, să se îndepărteze de cei câţiva pasageri şi de echipaj. Se opri la umbra marelui coş de fum al navei.

— Ba mi-e teamă că mă încurcă, domnule Fennec, spuse el. Planurile mele sunt foarte exacte. Problema mea e foarte serioasă. Nu ştiu când voi găsi o altă navă care să dorească serviciile mele.

Silas Fennec înclină capul cu o vagă simpatie. Se vedea limpede că era distrat.

Bellis continuă să vorbească.

— Mă întrebam dacă nu vreţi să mă lămuriţi asupra schimbării forţate de planuri care l-a înfuriat atât de tare pe căpitan, spuse ea cu ezitare. Vreţi să-mi spuneţi ce se petrece?

Fennec ridică sprâncenele.

— Nu pot, domnişoară Coldwine, spuse el cu blândeţe.

— Domnule Fennec, şopti ea tăios, aţi văzut reacţia pasagerilor; ştiţi cât de nepopulară e modificarea asta de planuri. Nu credeţi că eu – şi toţi ceilalţi, dar mai ales eu – merităm o explicaţie? Vă gândiţi la ce s-ar întâmpla dacă voi spune celorlalţi care sunt bănuielile mele – că toată încurcătura asta se datorează noului venit...

Bellis vorbea repede, încercând să-l provoace sau să-l ruşineze în

aşa măsură încât să-i spună adevărul, dar vocea îi îngheţă când îi văzu reacţia. Chipul lui se schimbă brusc şi violent.

Expresia lui amiabilă şi uşor vicleană deveni dură. Ridică un deget ca s-o facă să tacă. Privi iute împrejur, apoi îi vorbi repede. Tonul lui era sincer şi foarte urgent.

— Domnişoară Coldwine, spuse el. Îţi înţeleg mânia, dar trebuie să mă asculţi.

Ea se sumeţi, înfruntându-i privirea.

— Trebuie să-ţi retragi această ameninţare. N-o să fac apel la deontologia profesională sau la onoarea dumitale, şopti el. Probabil că eşti la fel de cinică în asemenea probleme ca şi mine. Dar am să fac apel la dumneata. Habar n-am ce îţi imaginezi sau ce ai ghicit, dar lasă-mă să-ţi spun că este vital – pricepi? – să ne întoarcem iute în Noul Crobuzon, fără să întârziem pe drum, fără nazuri.

Făcu o pauză lungă.

— Miza este uriaşă, domnişoară Coldwine. Nu trebuie să răspândeşti panica. Te implor să ţii informaţiile astea pentru dumneata. Mă bazez pe discreţia dumitale.

Nu o ameninţa. Chipul şi vocea lui erau aspre, dar nu agresive. După cum pretindea, o implora, nu încerca să o intimideze ca să i se supună. Îi vorbea ca unui partener, ca unui confident.

Şi impresionată, şocată de fervoarea lui, îşi dădu seama că, într-adevăr, avea să păstreze secretul.

El îi citi această hotărâre pe faţă şi îi mulţumi cu o mişcare iute din cap înainte de a se îndepărta.

Ajunsă în cabină, Bellis încercă să găsească o soluţie la situaţia ei. Nu ar fi fost prudent să stea mult în Tarmuth. Trebuia să urce pe o navă cât mai curând. Îşi dorea cu ardoare să ajungă în Nova Esperium, dar avea o presimţire sumbră că nu mai era în stare să hotărască singură.

Nu se simţi şocată. Îşi dădu seama, încet şi raţional, că trebuia să meargă acolo unde putea. Nu putea întârzia.

Singură, departe de negura de mânie şi confuzie care cuprinsese restul navei, Bellis simţi cum orice speranţă a ei se evaporă. Se simţea uscată ca o hârtie veche, aşteptând parcă să fie suflată de pe punte de prima răbufnire de vânt.

Cunoaşterea parţială a secretelor căpitanului nu-i aducea niciun confort. Niciodată nu se simţise mai lipsită de adăpost.

Rupse sigiliul de pe scrisoarea ei şi începu să adauge la ultima pagină.

Cranii, 6 Aurora, 1779. Seara, scrise ea. *Ei bine, dragul meu, cine s-ar fi gândit la asta? Acum am ocazia să mai adaug câteva rânduri.*

Asta o liniştea. Deşi se prostea cu stilul ăsta afectat, scrisul o mai

consola şi nu se opri până ce nu se întoarse sora Meriope să se culce. Continuă să scrie la lumina lămpiţei cu ulei, povestind despre conspiraţii şi secrete, în vreme de Oceanul Agitat bătea monoton în platoşa *Terpsichoriei.*

Strigăte nelămurite o treziră pe Bellis la ora şapte a dimineţii următoare. Încă înnodându-şi şireturile, se poticni alături de alţi câţiva pasageri somnoroşi spre lumină. Miji ochii.

Marinarii se aplecau peste bord, gesticulând şi strigând. Bellis le urmări privirea la orizont şi îşi dădu seama că se uitau în *sus.*

Un om atârna nemişcat pe cer, la vreo cincizeci de metri deasupra mării.

Bellis rămase cu gura căscată.

Bărbatul dădea din picioare ca un sugar şi privea corabia. Părea să fie suspendat în aer. Era prins într-un ham ce atârna sub un balon.

Se cotrobăi la centură, căutând un fel de balast, pe care îl aruncă în mare. Se smuci şi se ridică vreo zece metri. Se auzea sunetul slab al unei elice care îl propulsa pe o curbă lipsită de eleganţă. Porni să dea ocol *Terpsichoriei.*

— *Treceţi înapoi la posturile voastre!*

Echipajul tresări şi se îndepărtă cu râvnă la auzul vocii căpitanului. Acesta ieşi pe puntea principală şi cercetă prin lunetă silueta care le dădea târcoale. Bărbatul se afla acum deasupra catargului cel mare, cu o atitudine vagă de pasăre de pradă.

Căpitanul se răsti la aviator prin megafon.

— Tu de colo…

Vocea îi ajungea departe. Chiar şi marea părea mai liniştită.

— Aici e căpitanul Myzovic de pe *Terpsichoria,* corabie cu aburi din Marina Comercială a Noului Crobuzon. Îţi ordon să cobori şi să te prezinţi. Dacă nu te supui, voi considera atitudinea asta ca fiind ostilă. Ai la dispoziţie un minut, după care vom începe să ne apărăm.

— Sfinte GurăMultă, şopti Johannes. Ai mai văzut aşa ceva? Suntem prea departe să fi venit dinspre ţărm. Probabil că e un cercetaş de pe vreo navă aflată dincolo de linia orizontului.

Bărbatul continuă să le dea târcoale şi, preţ de câteva secunde, se auzi numai bâzâitul elicei balonului.

Bellis rupse tăcerea.

— Piraţi? şopti ea.

— Posibil, spuse Johannes şi ridică din umeri. Dar tâlharii de aici nu ar putea ataca o navă de mărimea asta, mai ales că e echipată cu tunuri. S-ar da la nave negustoreşti mai mici, de lemn. Iar dacă sunt mercenari…

Îşi ţuguie buzele.

— Ei bine, dacă au fost angajaţi de Figh Vadiso sau de alţii, atunci

s-ar putea să aibă puterea de foc necesară să ne înfrunte, dar ar trebui să fie nebuni să rişte un război cu Noul Crobuzon. Războaiele Piraţilor s-au sfârşit, pentru Dumnezeu!

— Bine! strigă căpitanul. Ăsta e ultimul avertisment.

Patru trăgători luară poziţie lângă balustradă. Aţintiră muschetele spre vizitatorul aerian.

Pe loc, zgomotul elicei lui se modifică. Bărbatul se zgâlţâi şi începu să se îndepărteze dezordonat de corabie.

— Trageţi, dracului! strigă căpitanul şi muschetele pocniră, dar bărbatul mărise viteza şi ieşise din raza lor.

Bătu în retragere multă vreme, cufundându-se încet spre orizont. Nu se vedea nimic în direcţia în care se îndrepta aeronautul.

— Corabia lui se află probabil la mai mult de treizeci de kilometri, spuse Johannes. O să-i trebuiască cel puţin o oră să ajungă.

Căpitanul ţipa spre echipaj, organizându-i pe unităţi şi înarmându-i, repartizându-le posturi de tragere de-a lungul bordajului. Marinarii îşi pipăiau armele cu nervozitate, cu ochii aţintiţi spre marea leneşă.

Cumbershum se grăbi spre pasagerii adunaţi şi le ordonă să se întoarcă la cabine sau în sala de mese. Tonul lui era tăios.

— *Terpsichoria* poate rezista în faţa oricărui pirat, iar cercetaşul acela şi-a dat seama de asta, spuse el. Dar până ce ajungem din nou în spatele Înotătoarelor, căpitanul insistă să rămâneţi departe de echipaj. *Acum,* vă rog.

Bellis rămase multă vreme cu scrisoarea în buzunar. Fuma şi sorbea ceai în cantina pe jumătate goală. La început, atmosfera fusese încărcată, dar după o oră teama se dizolvă cumva. Începu să citească.

Apoi se auziră strigăte înfundate şi vibraţie de paşi care aleargă. Bellis dădu peste cap paharul şi fugi împreună cu ceilalţi pasageri spre hublou.

Un pâlc de forme întunecate se repezea spre ei peste mare.

Şalupe cercetaş.

— Sunt nebuni! şuieră doctorul Mollificatt. Câţi sunt, cinci? Nu ne pot înfrânge!

Un bubuit asurzitor se auzi de pe puntea Terpsichoriei, iar dinaintea primei şalupei apa se deschise într-un crater uriaş de aburi şi apă.

— Ăsta a fost un foc de avertizare, spuse cineva. Dar nu fac cale întoarsă.

Naveta trecu prin jetul violent, aruncându-se sinucigaş spre corabia de fier. Deasupra se auziră alt duduit de fugă şi alte ordine strigate.

— O să fie de-a dreptul hidos, se strâmbă doctorul Mollificatt.

În aceeaşi clipă, *Terpsichoria* se răsuci violent cu un scrâşnet de

metal frecat.

În calǎ, Tanner Sack cǎzu violent peste vecinul lui. Mulţimea strigǎ în cor de fricǎ. Refǎcuţii se ciocneau unul de altul, rǎnile şi carnea infectatǎ se sfâşia. Se auzeau ţipete de durere.

Priponiţi în beznǎ, prizonierii avurǎ senzaţia cǎ nava este smulsǎ din mare.

— *Ce se întâmplǎ?* zbierau ei prin grilaje. *Ce se întâmplǎ? Ajutor!*

Se împleticeau şi se cǎţǎrau unul pe altul, cu picioarele şi cu ghearele, strivindu-se unul pe altul de gratii. Se auzirǎ alte ţipete şi panica se înteţi.

Tanner Sack striga alǎturi de ceilalţi.

Nimeni nu veni la ei.

Nava se aplecǎ de parcǎ ar fi primit un pumn în coaste. Bellis se izbi de hublou. Pasagerii se împrǎştiarǎ, cu strigǎte şi ţipete, ridicându-se în picioare cu groazǎ în ochi, aruncând cât colo scaunele.

— Ce sfântul a fost asta? strigǎ Johannes.

Cineva din apropiere se ruga.

Bellis se împletici împreunǎ cu ceilalţi pe punte. Şalupele blindate continuau sǎ se îndrepte spre *Terpsichoria* dinspre babord, dar apǎrând de nicǎieri, în partea cealaltǎ a corabiei, unde nu se uita nimeni, în contact direct cu nava, se ridicǎ un submarin negru masiv.

Avea mai mult de treizeci de metri lungime, strǎbǎtut de tubulaturǎ şi acoperit cu zimţi de metal ca nişte aripioare. Apa încǎ se mai scurgea de pe bordaj prin şanţurile carcasei şi în jurul hublourilor.

Bellis cǎscǎ gura spre obiectul înfricoşǎtor. Marinarii şi ofiţerii strigau cuprinşi de confuzie, fugind de la o balustradǎ la alta, încercând sǎ se regrupeze.

Douǎ trape pornirǎ sǎ se deschidǎ în partea de sus a submarinului.

— *Voi!*

De pe punte, Cumbershum arǎtǎ cu degetul spre pasageri.

— *Înǎuntru, acum!*

Bellis se retrase pe coridor.

Sfinte GurǎMultǎ ajutǎ-mǎ la naiba drace rahat, gândi ea într-un şuvoi confuz. Privi agitatǎ împrejur şi auzi fuga fǎrǎ rost, nǎucǎ, a pasagerilor.

Apoi, brusc, îşi aminti de magazia din care putea vedea puntea.

Afarǎ, dincolo de peretele subţire, putea auzi strigǎtele şi focurile de armǎ. Cu un gest necontrolat, mǎturǎ obiectele inutile de pe raft cu o mânǎ şi se apropie de fereastra murdarǎ.

Explozii de fum decolorau aerul. Marinarii alergau pe lângǎ geam cuprinşi de panicǎ. Dincolo de ei şi dedesubt, pe punte, grupuri mici se încleştau în lupte haotice şi urâte.

Invadatorii erau în majoritate oameni şi cactuşi, câteva femei cu înfăţişare aspră şi vreo doi, trei Refăcuţi. Purtau straie ostentative şi neobişnuite: haine lungi colorate şi pantaloni, cizme înalte şi centuri late. Ceea ce îi distingea de piraţii din pantomime şi din cărţile ieftine era vechimea hainelor, chipul încruntat, privirea hotărâtă şi eficienţa organizată a atacurilor lor.

Bellis văzu totul în detaliu. Percepu evenimentul ca o serie de tablouri, ca nişte heliotipii trecând repede una după alta în întuneric. Sunetul părea disociat de imagine, ca un bâzâit în ceafă.

Îl văzu pe căpitan şi pe Cumbershum urlând ordine de pe puntea din faţă, trăgând cu pistoalele şi încărcând din nou grăbiţi. Marinarii îmbrăcaţi în albastru luptau cu o disperare lipsită de pricepere. Un cârmaci cactus aruncă sabia ruptă şi trânti la pământ un corsar cu o lovitură masivă de pumn; urlă de durere când tovarăşul piratului lovi adânc cu sabia în braţul cactusului din care ţâşni un şuvoi de sevă. Un grup speriat atacă piraţii cu muschete şi baionete, ezită şi fu prins între doi Refăcuţi cu flinte mari cu goarnă. Tinerii marinari se prăbuşiră urlând, într-o ploaie de carne sfâşiată şi schije.

Bâzâind ca nişte bondari printre catarge, Bellis văzu nişte siluete suspendate, vreo trei sau patru, legaţi de baloane, asemenea cercetaşului de mai devreme, plutind la joasă înălţime şi trăgând cu flintele în mulţime.

Sângele închegat murdărea puntea.

Se auziră tot mai multe ţipete. Bellis tremura. Îşi muşca buzele. Scena avea ceva ireal. Violenţa era grotescă şi hidoasă, dar zări în ochii marinarilor uimire, îndoială că se întâmplau toate cu adevărat.

Piraţii luptau cu săbii curbate grele şi cu pistoale cu ţeavă scurtă. În straiele lor multicolore păreau o gloată, dar erau iuţi şi disciplinaţi, luptând ca o armată.

— La dracu'! strigă căpitanul Myzovic, apoi ridică privirea şi trase. Unul dintre piloţii babanelor tresări şi capul îi sări spre spate cu un arc de sânge. Mâinile i se încleştară spasmodic pe curea, lăsând balastul să cadă ca un găinaţ greu. Cadavrul porni să se înalţe iute, în spirală, spre nori.

Căpitanul gesticula frenetic.

— Regrupaţi-vă, pentru Dumnezeu, strigă el. Doborâţi-l pe nenorocitul ăla de pe dunetă!

Bellis se răsuci într-acolo, dar nu reuşi să vadă individul indicat de căpitan. Însă îl auzi, aproape de ea, împărţind ordine scurte. Invadatorii răspundeau, se desprindeau din încăierare ca să formeze unităţi compacte, ţintind ofiţerii, încercând să spargă linia marinarilor care bloca accesul spre punte.

— Predaţi-vă! strigă vocea de lângă fereastra ei. Predaţi-vă şi o să scăpaţi cu viaţă!

— Omorâţi-l pe nemernic! strigă căpitanul spre echipaj.

Cinci sau şase marinari alergară pe lângă fereastra lui Bellis, cu săbiile şi pistoalele în mâini. Pentru o clipă se lăsă tăcerea, apoi se auzi un duduit şi un scrâşnet slab.

— Sfinte…

Strigătul era isteric, dar se frânse brusc într-o expiraţie forţată. Se auzi un val de ţipete.

Doi dintre oameni se prăbuşiră sub nasul lui Bellis, făcând-o să icnească de spaimă. Căzură pe punte, scăldaţi în valuri de sânge şi muriră iute. Hainele şi trupurile le erau sfâşiate într-un incredibil număr de locuri, ca şi cum ar fi fost atacaţi de sute de duşmani deodată. Nu era nicio palmă de loc pe care să nu aibă o rană adâncă. Capetele le erau doar un terci de carne şi os.

Bellis era paralizată. Tremura, cu mâinile la gură. Rănile acelea aveau ceva profund nenatural. Parcă tremurau între două stări, şanţuri adânci care deveneau brusc insubstanţiale şi părelnice. Dar sângele care se scurgea din ele era foarte real, iar oamenii erau morţi de-a binelea.

Căpitanul se holba şocat. Bellis auzi o mie de şoapte împletite. Alte două ţipete înfundate şi bufnitura umedă a trupurilor căzute.

Ultimul marinar trecu pe lângă Bellis, înapoi de unde venise, urlând îngrozit. O flintă zbură şi îl pocni în moalele capului. Marinarul căzu în genunchi.

— *Porc mârşav!* strigă căpitanul Myzovic, pe un ton indignat şi foarte speriat. *Nemernic păgân!*

Fără să-i dea nicio atenţie, un bărbat înveşmântat în cenuşiu păşi încet în dreptul lui Bellis. Nu era înalt. Mişcările lui erau studiate, făcând ca trupu-i musculos să pară mult mai agil. Purta o armură de piele tăbăcită, haine cenuşii cu buzunare, centuri şi curele. Era stropit tot cu sânge. Bellis nu reuşi să-i vadă figura.

Se apropie de bărbatul căzut, având în mână o sabie dreaptă, complet înroşită şi picurând cheaguri.

— Predă-te, spuse el calm celui căzut, care ridică privirea îngrozit şi îşi trase nasul, căutându-se ca un idiot de cuţit.

Bărbatul cenuşiu sări brusc, cu mâinile şi picioarele îndoite. Se răsuci de parcă ar fi dansat şi se opri brusc, lovindu-l pe marinar cu talpa în faţă şi aruncându-l pe spate. Marinarul se prăbuşi însângerat, inconştient sau mort. Când ajunse din nou cu picioarele pe punte, bărbatul cenuşiu înţepeni brusc. Ca şi cum nici nu s-ar fi mişcat.

— *Predaţi-vă,* strigă el foarte tare şi cei de pe *Terpsichoria* se poticniră.

Pierdeau bătălia.

Cadavrele erau împrăştiate ca nişte gunoaie, iar muribunzii strigau după ajutor. Cei mai mulţi dintre cei morţi purtau hainele albastre ale

Marinei Comerciale a Noului Crobuzon. În fiecare clipă, tot mai mulţi piraţi urcau din submarin şi din şalupele blindate. Înconjurară echipajul *Terpsichoriei* şi îl mânară pe puntea principală.

— Predaţi-vă, strigă din nou bărbatul cu un accent neobişnuit. Aruncaţi armele şi totul se opreşte aici. Dacă mai ridicaţi mâna asupra noastră, o să vă decimăm până ce vă vin minţile la cap.

— Trăsnete şi fulgere… strigă căpitanul Myzovic, dar şeful piraţilor îl întrerupse.

— Câţi oameni mai trebuie să-ţi moară, căpitane? rosti el teatral. Ordonă-le să arunce armele acum, ca să nu se simtă ca nişte trădători. Altfel e ca şi cum le-ai ordona să moară.

Scoase din buzunar o bucată de fetru şi începu să-şi şteargă sabia.

— Hotărăşte-te, căpitane.

Puntea era cuprinsă de linişte. Se mai auzeau doar sunetele slabe de elice ale baloanelor.

Myzovic şi Cumbershum se aplecară unul spre celălalt într-o scurtă consultare, apoi căpitanul privi spre oamenii lui uimiţi şi înspăimântaţi şi ridică mâinile.

— Aruncaţi armele, strigă el.

Oamenilor le trebui ceva timp să reacţioneze. Muschetele şi pistoalele căzură cu zgomot sec pe punte.

— Dumneata ai căpătat avantajul, domnule, strigă el.

— Rămâi unde eşti, căpitane, strigă bărbatul în cenuşiu. Am să vin eu la dumneata.

Vorbi iute în dialectul Salt cu piraţii care stăteau cu el în faţa ferestrei. Bellis auzi un cuvânt care semăna cu „pasageri” şi adrenalina o ameţi.

Bellis se făcu mică în vreme ce pe hol se auzeau ţipetele pasagerilor conduşi afară de piraţi.

Îl auzi pe Johannes Tearfly, lacrimile jalnice ale Meriopei, îngâmfarea speriată a doctorului Mollificatt. Auzi un foc de armă, urmat de un ţipăt îngrozit.

De afară, Bellis auzea pasagerii înspăimântaţi plângându-se în vreme erau mânaţi pe puntea principală.

Piraţii erau meticuloşi. Bellis era tăcută, dar auzea izbindu-se uşile cabinelor cercetate. Încercă disperată să blocheze uşa, dar bărbatul de pe coridor o deschise uşor cu umărul; şi trezindu-se dinaintea omului încruntat şi mânjit cu sânge, dinaintea sabiei lui, îi pieri orice chef de a-i rezista. Scăpă sticla cu care se înarmase şi îl lăsă să o azvârle afară.

Echipajul era aliniat, aproape o sută de oameni, murdari şi plini de răni, la un capăt al punţii. Morţii le fuseseră aruncaţi peste bord. Pasagerii erau mânaţi laolaltă, ceva mai departe. Unii dintre ei, ca

Johannes, aveau sânge la nas şi vânătăi.

În mijlocul pasagerilor, neieşind în evidenţă în veşmintele lui maronii şi părând la fel de supus şi de mizerabil ca şi ceilalţi, stătea Silas Fennec. Ţinea capul în jos. Îşi feri privirea de căutătura lui Bellis.

În mijlocul punţii stătea încărcătura împuţită a *Terpsichorei:* turma de Refăcuţi adusă din cală. Erau cu totul ameţiţi, orbiţi de lumină, holbându-se la piraţi.

Invadatori cu straie de paradă se legănau pe plasele bordajului sau aruncau stricăciuni peste bord. Încercuiseră puntea şi aţinteau puştile şi arcurile spre captivi.

Trecu mult timp până ce reuşiră să-i aducă pe toţi Refăcuţii. Când verificară cala, găsiră câteva cadavre. Le aruncară în mare, unde membrele de metal şi grefele voluminoase le traseră foarte repede spre fund.

Submersibilul uriaş încă se bălăcea leneş pe apă, lipit de *Terpsichoria.* Cele două nave se legănau la unison.

Bărbatul în cenuşiu, şeful piraţilor, se întoarse încet spre captivii lui. Era pentru prima dată când Bellis îi vedea chipul.

Avea spre patruzeci de ani, ghici ea, cu părul sur tăiat scurt. Trăsături aspre. Ochii lui pătrunzători erau melancolici, gura încordată şi tristă.

Bellis se apropie de Johannes, lângă ofiţerii tăcuţi. Bărbatul cu platoşă de piele se apropie de căpitan. Când trecu pe lângă pasageri, se uită direct spre Johannes preţ de doi sau trei paşi, apoi întoarse privirea încet.

— Deci, spuse căpitanul Myzovic destul de tare pentru ca majoritatea să-l audă. *Terpsichoria* este a dumitale. Să înţeleg că urmăreşti o recompensă? Trebuie să-ţi spun, domnule, că indiferent ce putere reprezinţi, aceasta a făcut o mare greşeală. Noul Crobuzon nu va trata această situaţie cu uşurinţă.

Şeful piraţilor rămase liniştit.

— Nu, căpitane, spuse el.

Acum că nu mai trebuia să ţipe ca să acopere zgomotul bătăliei, vocea îi era blândă, aproape feminină. Ca şi chipul, îi părea afectată de un soi de tragedie.

— Nu recompensă. Puterii pe care o reprezint nu-i pasă de Noul Crobuzon, căpitane, spuse el privindu-l în ochi pe Myzovic şi clătinând din cap încet şi solemn. Deloc.

Întinse o mână la spate, fără să privească, şi unul din oamenii lui îi înmână un pistol mare cu cremene. Îl apropie de ochi cu un gest expert, îl cercetă iute şi îi verifică mecanismul.

— Oamenii dumitale sunt curajoşi, dar nu sunt soldaţi, spuse el, cântărind în mână pistolul. Doreşti să te uiţi în altă parte, căpitane?

Trecură câteva secunde înainte ca stomacul lui Bellis să se strângă

şi picioarele să i se înmoaie, pricepând ce voia să spună piratul.

Căpitanul şi ceilalţi îşi dădură seama în acelaşi moment. Se auziră icnete în timp ce ochii lui Myzovic se holbară de furie şi groază. Cele două emoţii se luptau între ele. Gura i se strâmbă, se deschise şi se închise la loc.

— N-am să mă uit în altă parte, domnule, strigă el într-un sfârşit şi lui Bellis i se opri respiraţia din pricina tonului isteric care străbătea din glasul lui. N-am să mă uit în altă parte, la dracu’ cu dumneata, laş nenorocit, rahatule…

Bărbatul în gri dădu din cap.

— Cum doreşti, spuse el.

Ridică pistolul şi-l împuşcă pe căpitanul Myzovic printr-un ochi.

Se auzi un scrâşnet şi o explozie de sânge şi os îl aruncă pe căpitan spre spate, desfigurat şi cu o expresie tâmpă.

Un cor de ţipete şi de strigăte indignate se stârni atunci când trupul căzu la podea. Alături de Bellis, Johannes se clătină, scoţând sunete guturale. Bellis se simţi îngreţoşată şi înghiţi în sec, cu răsuflarea întretăiată, privind cadavrul care se zbătea într-o baltă de sânge. Se aplecă, cu teama că o să vomite.

Undeva în spatele ei, sora Meriope incanta Plângerea lui Darioch.

Ucigaşul restitui pistolul şi primi un altul, încărcat şi armat. Se întoarse spre ofiţeri.

— Sfinte GurăMultă, croncăni Cumbershum cu glas tremurat.

Se uită la trupul lui Myzovic, apoi la pirat.

— Sfinte dragă, se smiorcăi el şi închise ochii.

Bărbatul în gri îl împuşcă în tâmplă.

— *O, zei!* strigă cineva isteric.

Ofiţerii ţipau, aruncând priviri sălbatice, încercând să dea înapoi. Tunetul celor două împuşcături părea să bântuie puntea.

Lumea ţipa. Unii dintre ofiţeri căzuseră rugători în genunchi. Bellis respira întretăiat.

Bărbatul în gri urcă iute treptele spre puntea din faţă şi privi de sus.

— *Execuţiile,* strigă el cu palmele făcute pâlnie la gură, *s-au încheiat*.

Aşteptă ca zgomotul de spaimă să se potolească.

— Execuţiile s-au încheiat, repetă el. Doar acestea au fost necesare. Mă auziţi? S-a terminat.

Îşi desfăcu braţele şi zgomotul se înteţi din nou, de această dată din pricina uimirii şi a neîncrederii.

— Ascultaţi-mă, strigă el. Am de făcut un anunţ. Voi, cei în albastru, marinari ai Marinei Comerciale a Noului Crobuzon. Cariera voastră pe mare s-a încheiat. Voi, locotenenţi şi sublocotenenţi, trebuie să vă schimbaţi poziţia. Acolo unde mergem nu este loc

pentru cei care ţin la slujba dată de Noul Crobuzon.

Cu o fereală dată de panică şi disperare, Bellis aruncă o privire spre Fennec. El îşi privea intens mâinile pe care şi le frângea.

— Voi…, continuă bărbatul, arătând spre cei aduşi din cală. Nu mai sunteţi nici Refăcuţi, nici sclavi. Iar voi…, privi el spre pasageri, planurile voastre de viaţă trebuie să se schimbe.

Se prinse bine de balustradă şi trecu cu privirea peste prizonierii lui stupefiaţi. Pârâiaşe leneşe de sânge se apropiau de ei dinspre cadavrele căpitanului şi ale primului său ofiţer.

— Trebuie să veniţi cu mine, spuse omul, tare, să-l audă toată lumea. Într-un nou oraş.

Interludiul I: Altundeva

Siluete neclare alunecă peste stânci, strecurându-se pe fundul apei. Se deplasează în noapte prin marea opacă, prin câmpuri cultivate cu alge şi iarbă de mare spre luminile satelor de homori împrăştiate prin apa puţin adâncă.

Focile din grajduri îi zăresc şi adulmecă izul curenţilor împinşi dinaintea lor; intră în panică şi se izbesc de pereţii şi de acoperişurile cuştilor lor. Intruşii se uită ca nişte spiriduşi curioşi prin ferestrele scobite ale colibelor şi îi înspăimântă pe locuitori, care se aruncă afară pe picioarele lor segmentate mânuind furci şi suliţe, împungând apa înspăimântaţi.

Fermierii homori sunt iute copleşiţi. Sunt ţintuiţi, prinşi şi interogaţi. Ameţiţi de vrăji, convinşi prin violenţă, homorii mormăie răspunsuri la întrebările şuierate.

Din frânturi de informaţie culese la întâmplare, vânătorii află lucrurile pe care le doresc.

Află despre submersibilele cu carapace din Salkrikaltor care patrulează prin satele din Canalul Vasiliscului. Ele păzesc mii de kilometri pătraţi de apă, păzesc graniţele nebuloase ale comunităţii homorilor.

Vânătorii se sfădesc şi cugetă şi discută între ei.

Ştim de unde a venit el

Dar poate că nu se mai întoarce.

Nu ştiu ce să facă. Să se îndrepte spre casa lui, sau spre est – departe?

Poteca se bifurcă şi nu se poate face decât un singur lucru. Vânătorii se despart în două grupuri. Unul se îndreaptă spre sud-vest, spre apele puţin adânci, spre Golful de Fier şi Tarmuth şi spre saramura diluată a estuarului Marelui Catran, să urmărească şi să asculte, să aştepte ordinele, să spioneze şi să se ascundă.

Cu o fluturare de apă, îşi văzu de drum.

Celălalt grup, cu o sarcină mai puţin clară, se îndreaptă spre adânc.

Se scufundă spre abisul zdrobitor.

Interludiul II: Bellis Coldwine

Hei. Hei, unde mergem?

Încuiaţi în cabinele noastre şi interogaţi cu răceală, de parcă ucigaşii ăştia, piraţii ăştia, ar fi nişte cenzori sau birocraţi sau... – Numele? întreabă ei şi – Ocupaţia? Vor să ştie de la mine – Motivul pentru care mă îndrept spre Nova Esperium? şi cred că am să le râd în faţă.

Unde naiba mergem?

Scriu rapoarte lungi, mă categorisesc pe formularele lor tipizate, apoi se întorc spre sora Meriope şi îi fac acelaşi lucru şi ei. Reacţiile lor sunt aceleaşi şi faţă de lingvist şi faţă de măicuţă, dau din cap uşor şi cer lămuriri.

De ce ne lasă să ne păstrăm lucrurile? De ce nu-mi smulg bijuteriile nu mă violează nu mă trec prin sabie? Fără arme, ne spun ei, fără bani şi cărţi, dar orice altceva putem păstra şi ne scotocesc prin cufere (fără tragere de inimă) şi scot pumnale şi recipise şi monografii şi-mi murdăresc hainele dar îmi lasă restul lucrurilor în pace. Lasă scrisorile, cizmele, pozele şi toate boarfele.

Mă cert cu ei pentru cărţile mele. Nu-i pot lăsa să le ia, le spun, lăsaţi-mă să le păstrez sunt ale mele, pe unele le-am scris chiar eu, iar ei mă lasă să păstrez caietul gol însă tipăriturile, poveştile textele romanul cel mare mi le iau. Fără niciun efort. Nu le pasă când le arăt că B. Coldwine sunt eu. Îmi iau Coldwine-urile.

Şi nu ştiu de ce. Nu găsesc raţiunea acţiunilor lor.

Sora Meriope stă şi se roagă, mormăindu-şi surele[3] *sacre, iar eu sunt surprinsă şi mulţumită că nu plânge.*

Suntem ţinuţi în cabine şi din când în când vin la noi cu ceai şi de-ale gurii, nici bădărani nici domni, lipsiţi de interes ca nişte paznici de grădină zoologică. Vreau să ies afară, le spun. Ciocănesc tare la uşă şi spun că trebuie să merg la privată şi scot capul pe uşă şi gardianul de pe coridorul meu zbiară să intru înapoi şi-mi aduce o găleată la care sora Meriope se holbează mortificată. Nu-mi pasă, am minţit, doresc doar să-l găsesc pe Johannes sau pe Fennec, vreau să văd ce se întâmplă altundeva.

Peste tot, zgomot de paşi şi conversaţii înfundate într-o limbă pe care aproape că o înţeleg. – Nord–nord-est aud şi altă parte a punţii şi – Vreodată? nu-mi dau seama şi – Unde a dispărut Măria Sa Gardianul? şi mai aud şi altele pe care nu le pricep.

Prin hubloul de lângă mine nu văd nimic decât valurile, întuneric deasupra şi dedesubt. Fumez fără întrerupere.

Şi când mi se termină ţigările mă întind pe spate şi îmi dau seama

---

[3] Sura – termen arab pentru capitolele Coranului (*N.T.).*

că nu aştept să mor, nu cred că mă aşteaptă moartea, eu aştept altceva.

Să ajung. Să înţeleg. Să fiu la destinaţie.

Îmi dau seama cu oarecare surpriză în vreme ce privesc pictura în ulei a apusului că închid ochii şi sunt frântă de oboseală şi la naiba chiar? chiar aşa? am să, am să

dorm

am să dorm neliniştit dar îndelung, pleoape îngreunate de somn tresar din pricina Meriopei cu litaniile ei, uneori se deschid dar tot

adormită

până ce speriată mă ridic în capul oaselor şi mă uit afară la marea puternic luminată.

Vine dimineaţa. Am pierdut toată noaptea, ascunsă în vise.

Mă îmbrac cu grijă. Îmi lustruiesc cizmele. Îmi vopsesc faţa ca întotdeauna şi-mi leg părul la spate.

Este şase şi jumătate când un cactus bate la uşa noastră şi ne aduce terci. În timp ce mâncăm ne spune ce se va întâmpla. – Aproape am ajuns, zice el. – Când tragem la mal, urmaţi-i pe ceilalţi pasageri, ascultaţi când vi se strigă numele şi mergeţi unde vi se spune şi o să... dar nu mai înţeleg, nu ştiu ce spune, o să ce? O să înţelegem atunci? O să vedem ce se întâmplă?

Unde mergem?

Îmi fac bagajele şi mă pregătesc să debarc undeva, undeva. Mă gândesc la Fennec. Ce face şi unde este, atât de liniştit stătea când a fost omorât căpitanul (sânge ţâşnind)? Nu vrea să se ştie că are o misiune oficială, că are puterea de a prelua comanda navei, de a trasa altă rută de navigaţie.

(Îl am la mână.)

Afară. În vânt şi lumină. Vântul se freacă insistent de mine.

Ochii mei sunt parcă ai unei creaturi trăite în peşteră. M-am învăţat cu lumina ternă din cabină şi răsăritul ăsta mă tâmpeşte. Ochii îmi sunt înlăcrimaţi şi clipesc clipesc şi norii mării fug de mine pe sus. Aud peste tot aplauzele moi ale valurilor. Simt gustul sării în aer.

În jurul meu sunt ceilalţi, Mollificatt şi Cardomium prima şi a doua. Murrigan şi Ettenry şi Cohl Gimgewry Yoreling Tearfly Johannes al meu care îmi aruncă o ocheadă şi un zâmbet scurt înainte să fie luat de mulţime şi Fennec pe undeva tot cu capul în jos şi noi toţi care arătăm ca făcuţi din hârtie de ambalaj în lumina asta. Suntem făcuţi din materie mai grosieră decât lumina. Ne ignoră cu aroganţa unui copil drăcos.

Vreau să strig la Johannes dar el este luat de curentul mulţimii şi cu ochii mei limpezi din nou mă uit şi tot mă uit.

Mă lupt cu cufărul, mă împiedic, mă poticnesc pe punte. Mă simt bătută de lumină şi aer şi mă uit din nou în sus şi văd păsări arcuind în aer. Mă lupt înainte şi le ţin sub observaţie şi ele trec peste noi, spre tribord, şi se îndreaptă dezordonat spre orizont şi văd catarge în calea lor. Am evitat asta. Nu am privit peste corabie, nu am văzut unde suntem. Destinaţia m-a bântuit în colţul ochiului dar acum, urmărind pescăruşii, mi-a sărit dinainte.

Este peste tot. Cum să nu văd?

Cineva strigă nume în timp ce trece mai departe, ne împarte în grupuri şi ne dă indicaţii, ordine complicate dar eu nu ascult pentru că mă uit afară.

Sfinte GurăMultă.

Mi se strigă numele şi sunt aici din nou lângă Johannes dar nu mă uit la el pentru că

Privesc

catarg lângă catarg şi pânze şi turnuri şi

tot aşa

Suntem aici

lângă această pădure

draci şi sfinţi

un truc un truc de perspectivă un oraş care se mişcă şi face valuri şi se clatină la nesfârşit dintr-o parte în alta

— domnişoară Coldwine spune cineva cu răceală dar eu nu pot, nu acum, acum mă uit şi pun jos cufărul şi mă uit

şi cineva scutură mâna lui Johannes şi el îi priveşte amuzat în timp ce ei îi vorbesc. – Doctor Tearfly, sunteţi binevenit, este o adevărată onoare, dar eu nu ascult pentru că suntem aici am sosit uită-te la asta ia uită-te

O aş aş aş putea să râd sau să vomit pentru că stomacul mi se strânge uite suntem aici suntem aici

Suntem aici.

Partea a Doua

Salt

Capitolul Şase

Sub apă erau lămpi. Verzi, cenuşii, albe reci, dar şi globuri roşiatice cu model homor, care trasau contururile oraşului.

Lumina se agăţa de particulele în suspensie. Venea nu numai din miile de surse de iluminare, ci şi de pe coridoarele de raze venind dinspre soarele ce abia răsărea, străbătând prin valuri spre adânc. Peştii şi crustaceele le dădeau ocol şi le traversau cu mişcări nepăsătoare.

Văzut de jos, oraşul era un arhipelag de umbre.

Era neregulat şi întins şi teribil de complicat. Tulbura apa. Cârduri de crustacee ţâşneau în toate direcţiile. Lanţuri de ancoră atârnau ca nişte fire de păr, rupte şi uitate. Din orificiile sale se scurgeau deşeuri; materii fecale, gunoaie şi uleiuri care se ridicau spre suprafaţă, formând pete mici. O scurgere constantă de gunoi murdărea apa şi se dizolva.

Sub oraş, lumina se pierdea iute pe o distanţă de câteva sute de metri, apoi urmau kilometri întregi de apă întunecată.

Pe sub Armada, viaţa colcăia.

Peştii hălăduiau prin arhitectura sa. Siluete reptiliene se mişcau cu scop precis între ascunzători. Cuşti făcute din plasă de sârmă atârnau de lanţuri la adăpostul adâncimilor, pline cu peşti mari, cod şi ton. Colibele homorilor păreau nişte tumori de coral.

Dincolo de marginile oraşului şi sub el, la marginea zonei luminate, viermi de mare uriaşi, pe jumătate sălbatici, se înşurubau în nisip şi se hrăneau. Submersibilele pluteau nemişcate – umbre rigide. Un delfin îşi făcea vigilent rondul. Pe postamentul calcifiat al oraşului erau grefate o ecologie şi o politică în continuă mişcare.

Marea dimprejur rezona de zgomote care deveneau palpabile: clinchete ritmice şi vibraţii metalice, sunetul curenţilor de apă care se frecau între ei. Lătrături care se disipau când ajungeau în aer.

Printre cei care se agăţau şi atârnau sub oraş se aflau grupuri de oameni. Se mişcau cu încetinitorul, neîndemânatici, printre ierburi elegante şi bureţi.

Apa era rece şi locuitorii de deasupra purtau costume de piele cauciucate şi căşti masive de aramă şi sticlă groasă, legaţi de suprafaţă prin tuburi cu aer. Stăteau agăţaţi de scări şi frânghii, aplecaţi precar peste spaţiul nemărginit.

Închişi bine în căştile lor, erau izolaţi fonic şi fiecare se mişca greoi printre semenii lui, fiind în realitate singur. Se căţărau ca nişte

păduchi pe o ţeavă care intra în apa semi-obscură ca un coş de fum răsturnat. Algele şi scoicile formau pete dese cu nuanţe extraordinare. Iarba de mare o acoperea ca o iederă şi atârna ca o mână ce mângâia planctonul.

Un scufundător avea pieptul gol, din care ieşeau două tentacule lungi, clătinându-se în curenţii de apă, având însă şi slabe mişcări proprii.

Era Tanner Sack.

Dând din coadă, delfinul plonjă dincolo de marginile oraşului, în sus şi spre lumină. Ţâşni prin apa de mică presiune şi străbătu aerul, suspendat în explozia de stropi, aruncând o privire spre oraş cu un ochi viclean.

Ajuns din nou sub suprafaţă, se răsuci printre striurile de apă. La oarecare distanţă se zăreau vag forme uriaşe, tulburate de apă şi sclipind taumaturgic. Fiind patrulate de rechini, rămâneau ferite de curioşi. De la distanţa aceea nu puteau fi văzute clar.

În dreptul lor nu se vedea niciun scufundător.

Bellis se trezi din pricina vocilor.

Trecuseră săptămâni de când sosise în Armada.

În fiecare dimineaţă era la fel. Se trezea şi se ridica, aşteptând, privind în jur prin cămăruţa ei, mirată, cu o neîncredere care nu înceta. Sentimentul acesta se înteţea mai repede chiar şi decât dorul de Noul Crobuzon.

Cum am ajuns aici? se întreba ea constant.

Trase perdelele, se prinse de pervaz şi se uită peste oraş.

Când sosiseră, în prima zi, fuseseră adunaţi laolaltă cu bagajele lor pe puntea *Terpsichoriei,* înconjuraţi de paznici şi de oameni cu liste şi formulare. Chipurile piraţilor erau încruntate, asprite de vremea de afară. Cuprinsă de frică, Bellis privea cu atenţie, dar fără să înţeleagă ceva. Cei din jurul lor erau deosebiţi, un amestec de etnii şi culturi. Culoarea pielii le era diferită. Unii erau tatuaţi cu modele abstracte; unii purtau robe de mătase. Singurul lucru comun era comportamentul lor repezit.

Când înţepeniră într-un soi de postură atentă, Bellis înţelese că sosiseră superiorii lor. Doi bărbaţi şi o femeie stăteau lângă scara vanei. Ucigaşul – conducătorul piraţilor cu armură cenuşie – se îndreptă spre ei. Hainele şi sabia îi erau acum curate.

Bărbatul mai tânăr şi femeia veniră în întâmpinarea spadasinului. Bellis îi privi mirată.

Bărbatul purta un costum cenuşiu închis; femeia – o rochie simplă, albastră. Erau înalţi şi cu aspectul unei imense autorităţi. Bărbatul

purta o mustaţă subţire şi era uşor arogant. Trăsăturile femeii erau dure şi neregulate, dar gura îi era senzuală, iar căutătura ei crudă te subjuga.

Ceea ce o făcuse pe Bellis să privească cu atâta fascinaţie şi dezgust, ceea ce îi atrăsese atenţia, erau cicatricile.

Ocolind figura femeii, din colţul ochiului stâng spre colţul gurii. Fină şi neîntreruptă. O alta, mai groasă, mai scurtă şi mai frântă trecea din partea dreaptă a nasului peste obraz şi cuprindea în curbură ochiul. Altele îi conturau faţa. Îi desfigurau pielea oacheşă cu o precizie estetică.

Trecând privirea de la femeie spre bărbat, Bellis simţi cum i se strânge stomacul. *Ce naiba e asta?* gândi ea neliniştită.

El era împodobit cu semne identice, dar în oglindă. O cicatrice lungă şi curbată cobora pe partea dreaptă a feţei, una mai scurtă îi înflorea sub ochiul stâng. Ca şi cum ar fi fost reflexia distorsionată a femeii.

În timp ce Bellis cerceta cu uimire perechea însemnată, femeia vorbi.

— Aţi avut ocazia să vă daţi seama, spuse ea într-o limbă ragamoll curată, destul de tare ca să poată fi auzită de toată lumea, că Armada nu este ca alte oraşe.

Să fie asta o urare de bun venit? gândi Bellis. Atât li se oferea supravieţuitorilor traumatizaţi şi uimiţi ai *Terpsichoriei?*

Femeia continuă.

Le povesti despre oraş.

Câteodată tăcea şi, fără pauză, bărbatul continua. Ca şi cum ar fi fost gemeni, terminându-şi unul altuia frazele.

Îi venea greu să urmărească ceea ce spuneau. Bellis era nedumerită de sentimentele pe care le vedea trecând între cei doi de fiecare dată când se priveau. Mai ales un soi de foame. Bellis se simţea suspendată în timp: ca şi cum ar fi visat.

Mai târziu, avea să-şi dea seama că absorbise mult din ceea ce se spusese, că reţinuse şi procesase informaţia la un anumit nivel subconştient. Avea să se folosească de aceste informaţii în timpul cât avea să trăiască, fără voia ei, în Armada.

În acel moment nu era conştientă decât de intensitatea sentimentelor dintre cei doi şi de entuziasmul stârnit de ultima frază a femeii.

Îi trebuiră câteva secunde să priceapă ceea vorbeau, ca şi cum craniul ei ar fi fost un mediu dens prin care sunetele ar fi înaintat greu.

Mulţimea fu cuprinsă de o emoţie bruscă şi porni să aclame cu jumătate de gură, ca şi cum nu şi-ar fi crezut urechilor; un val uriaş de bucurie trecu peste sutele de Refăcuţi epuizaţi, murdari, tremurânzi. Zgomotul deveni din ce în ce mai puternic până ce se transformă într-un delir de triumf.

— Oameni, cactuşi, hotchi, homori… Refăcuţi, spuse femeia. În Armada sunteţi cu toţii marinari şi cetăţeni, în Armada nu sunteţi deosebiţi de toţi ceilalţi. Aici sunteţi liberi. Şi egali.

Asta erau, în sfârşit o urare adevărată de bun venit. Şi Refăcuţii o acceptară cu urale şi lacrimi.

Bellis se trezi mânată cu toţi tovarăşii ei de conjunctură în oraşul în care patronii îi aşteptau cu contracte şi priviri aspre. Când ieşiră din sală, Bellis privi în urmă spre grupul de lideri şi văzu cu mirare că o anume persoană li se alăturase.

Johannes Tearfly privea în jos, complet interzis, spre mâna pe care o întinse bărbatul însemnat – fără să se impună, ca şi cum nu ar fi ştiut ce să facă cu ea. Bărbatul mai în vârstă care stătuse alături de ucigaş şi de cuplul cu cicatrici păşi înainte, mângâindu-şi barba de un alb strălucitor şi îl salută pe Johannes pe nume.

Atât reuşi să vadă Bellis înainte să fie luată de mulţime. De pe navă, în Armada, în noul ei oraş.

O flotilă de locuinţe. Un oraş construit pe carcasele unor nave vechi.

Peste tot, rufele întinse la uscat erau bătute de vânt. Erau împrăştiate peste aleile Armadei, între zidurile de cărămidă, catarge şi coşuri de fum. Bellis privea prin fereastră peste peisajul de catarge şi chile reconfigurate, o privelişte urbană cu turnuleţe şi retorte. Oraşul era construit peste sute de nave legate între ele, răspândindu-se pe doi kilometri de mare.

Nenumărate arhitecturi navale: corăbii lungi, galere scorpion, brigantine şi fregate, vase cu abur masive de zeci de metri lungime, chiar şi canoe nu mai mari decât un om. Erau şi vase străine: ur-bărci, barje săpate în trup osificat de balenă. Încurcate în odgoane şi mişcând punţile de lemn aruncate între ele, sute de nave îndreptate în toate direcţiile călăreau valurile.

Oraşul era zgomotos. Lătrat de câine, strigăte de zarzavagii, duduit de motoare, ciocane şi strunguri, pocnet de piatră spartă. Claxoane din ateliere. Râsete şi strigăte, toate în dialecte Salt, limba troglodită a marinarilor, limba Armadei. Şi sub aceste zgomote ale oraşului, sunetul gutural al bărcilor. Lemn frecat şi pocnete de odgoane, ciocnit de chile.

Armada se mişca fără încetare, podurile i se clătinau, turnurile i se aplecau. Oraşul se foia pe apă.

Corăbiile fuseseră modificate dinspre înăuntru spre în afară. Ceea ce fuseseră odată cale şi magazii, acum deveniseră case; atelierele erau adăpostite în sălile tunurilor. Dar oraşul nu se limitase la forma corăbiilor. Acestea fuseseră reclădite. Se construise deasupra lor, fuseseră acoperite cu clădiri; stiluri şi materiale adunate la grămadă din sute de aventuri, cu diverse estetici, dăduseră naştere unei arhitecturi compozite.

Pagode vechi de secole se căţărau pe punţile corăbiilor antice cu vâsle şi monoliţi de beton se ridicau precum nişte coşuri de fum pe vasele furate de pe mările din sud. Străzile dintre clădiri erau înguste. Treceau peste vasele convertite pe poduri, printre piaţete şi vile. Parcuri se întinseseră peste clippere, peste depozitele de armament ascunse adânc în burta corăbiilor. Casele de pe punţile superioare erau crăpate din pricina mişcării neîntrerupte a vaselor.

Bellis vedea marchizele Pieţii Fânului: sute de bărcuţe de plăcere şi barje de canal, nu mai lungi de şapte metri, umplând spaţiul dintre nişte corăbii mari. Bărcuţele se pocneau una de alta fără încetare, legate între ele cu lanţuri şi frânghii. Negustorii îşi deschideau prăvăliile, le împodobeau cu panglici, atârnau firme şi etalau mărfuri. Clienţii fără somn coborau în piaţă de pe navele dimprejur pe podeţe abrupte de frânghie, sărind cu pricepere de pe un vas pe altul.

Alături de piaţă era o corabie mică acoperită cu iederă şi alte plante agăţătoare înflorite. Pe ea erau construite case joase, frumos împodobite cu sculpturi. Catargele nu fuseseră tăiate, ci acoperite cu verdeaţă care le făceau să pară nişte copaci bătrâni. Era acolo şi un submersibil care nu se mai scufundase de zeci de ani. O dungă de case înguste, ca o înotătoare dorsală, pornea de la periscop. Cele două vase erau unite prin poduri de lemn care treceau peste piaţă.

Un vas cu aburi devenise un bloc de locuinţe, chila îi era străpunsă de ferestre, iar puntea îi era protejată cu o plasă pentru a feri copiii. O barcă pătrăţoasă adăpostea o fermă de ciuperci. O corabie-car, cu oiştea decorată, era acoperită cu terase de cărămidă care îi netezeau curbele. Din coşurile ei se ridicau rotocoale de fum.

Clădiri încinse cu chingi de os, nuanţe de la cenuşiu şi ruginiu la cele vii ale blazoanelor: un oraş al formelor ezoterice. Era un hibrid necizelat şi lipsit de farmec, putrezind încet şi acoperit cu graffiti. Arhitectura se umfla şi se dezumfla după mişcarea valurilor, vag ameninţător.

Pe corăbiile negustoreşti erau clădite bodegi şi vile, biserici şi sanatorii şi case părăsite, toate umezite, conturate cu dungi de sare – cufundate în sunet de valuri şi miros de putreziciune.

Navele erau legate între ele cu o ţesătură de lanţuri şi grinzi articulate. Fiecare vas era un ponton într-o reţea de poduri de frânghie. Bărcile se înghesuiau una în alta, formând ziduri în jurul altor

nave plutind libere. Portul Basilio, unde marina Armadei şi vizitatorii puteau trage, îşi puteau repara vasele sau descărca mărfuri, unde se puteau adăposti de furtuni.

Cele mai mari nave dădeau ocol oraşului, la distanţă de corăbiile uriaşe şi vasele cu abur care consolidau marginile Armadei. În larg se găseau vase de pescuit, vasele de război ale oraşului, corăbiile-car trase de animale şi altele. Aceasta era flota pirat a Armadei, care străbătea lumea, întorcându-se în port cu încărcături jefuite pe mare de la duşmani.

Iar dincolo de toate, dincolo de cerul oraşului plin de păsări şi alte siluete, dincolo de toate vasele, era marea.

Marea largă. Valuri ca nişte insecte neobosite.

Uimitoare şi goală.

Bellis era protejată de cei care o făcuseră prizonieră, iar lucrul ăsta i se explicase foarte clar. Era rezident al districtului Ţiparului, district condus de bărbatul şi femeia cu cicatrici. Ei promiseseră de lucru şi adăpost pentru toţi cei aduşi, şi s-au ţinut repede de cuvânt. Nou-veniţii, îngroziţi şi zăpăciţi, fuseseră luaţi în primire de agenţi cu liste de nume care îi strigaseră, le verificaseră îndemânarea şi le explicaseră într-un dialect Salt stricat ce fel de slujbă li se oferea.

Lui Bellis îi trebuiră câteva minute să înţeleagă, şi încă altele să creadă, că i se oferise de lucru într-o bibliotecă.

Semnase hârtiile. Ofiţerii şi marinarii de pe *Terpsichoria* fuseseră duşi cu forţa la „analiză” şi „reeducare”, iar Bellis nu avusese chef să pară dificilă. Îşi mâzgălise numele, cuprinsă de resentimente. *Asta numiţi voi un contract?* îi venise ei să strige. *Nu-ţi dă nicio opţiune, şi toată lumea ştie asta.* Dar semnase.

Organizarea, pseudo-legalitatea asta o zăpăcea.

Erau piraţi. Era un oraş al piraţilor, condus prin mercantilism crud, strecurat printre porii lumii, răpindu-şi cetăţenii de pe nave, un oraş plutitor în care se vindeau şi se cumpărau bunuri furate, unde domnea legea forţei. Dovezile erau peste tot: severitatea cetăţenilor, armele purtate la vedere, mărfurile, butucii de biciuire care se vedeau pe navele din districtul Ţiparului. Armada, gândi ea, trebuie condusă după disciplina maritimă, cu biciul.

Dar oraşul plutitor nu era condus de o brutocraţie, aşa cum se aşteptase Bellis. Aici se aplica o altă logică. Existau contracte tipărite, birouri care administrau nou-veniţii. Şi un soi de oficialităţi: o castă executivă, administrativă, ca în Noul Crobuzon.

Alături de legea pumnului, sau sprijinind-o, sau învăluind-o, exista legea birocratică. Armada nu era o navă, ci un oraş. Intrase într-un ţinut la fel de complex şi de organizat ca al ei.

Funcţionarii o duseseră la *Chromolith,* o corabie lungă cu vâsle, şi o

cazaseră în două cămăruţe rotunde unite printr-o scară în spirală, amenajate în coşul principal de fum al navei. Undeva, mult mai jos, în măruntaiele navei, se afla un motor care scuipase funingine prin tubul ocupat acum de casa ei şi care se răcise cu mult înainte să se fi născut ea.

Camerele erau ale ei, îi spuseseră, dar trebuia să plătească pentru ele, săptămânal, la Biroul de Acolonizare din districtul Ţiparului. Îi dăduseră un avans, un pumn de bancnote şi ceva mărunţiş – „zece ocheţi la un pavilion, zece pavilioane la un finial. Banii erau prost tăiaţi şi tipăriţi. Culoarea cernelei diferea de la o bancnotă la alta.

Apoi îi spuseseră, într-un dialect rudimentar ragamoll, că nu va mai părăsi niciodată Armada, apoi o lăsaseră singură.

Ea aşteptase şi altceva, dar asta fusese tot. Era singură în oraşul care îi devenise închisoare.

Până la urmă, foamea o mânase să cumpere nişte mâncare grasă de la un vânzător de pe stradă care îi turuia ceva în limba Salt prea iute ca să priceapă vreo iotă. Se plimbase pe străzi, uimită că nu era acostată. Se simţea atât de străină, copleşită de şocul cultural ca de o migrenă, înconjurată de oameni în robe odată luxoase, acum ponosite, de copii vagabonzi, de cactuşi şi khepri, hotchi, llorgis, gessini masivi şi vu-murţi şi de alte rase. Homorii trăiau sub oraş şi ieşeau ziua la suprafaţă, mişcându-se încet pe picioarele lor de crab.

Străzile erau pasaje înguste între casele înghesuite pe punţile vaselor. Bellis se obişnui cu clătinarea oraşului, cu orizontul legănat. Era înconjurată de mieunat de pisică şi conversaţii în Salt.

Îi venea uşor să înveţe: vocabularul era evident furat din alte limbi, iar sintaxa era uşoară. Trebuia să folosească limba – trebuia să cumpere de mâncare, să ceară indicaţii sau lămuriri, să converseze cu alţi armadorieni – însă accentul o demasca, era o imigrantă, nu o localnică.

De cele mai multe ori, cei cu care vorbea erau răbdători, chiar animaţi de o bună dispoziţie crudă, iertându-i bâlbâielile. Poate că o aşteptau să se obişnuiască cu noua ei casă.

Dar ea nu se obişnui.

În dimineaţa aceea, când Bellis ieşi din coşul de fum al navei *Cromolith,* îi veni din nou în minte întrebarea *Cum am ajuns eu aici?*

Era pe stradă, în oraşul corăbiilor, în lumina soarelui, închisă în capcana răpitorilor ei. În jurul ei se aflau oameni cu chip aspru şi alte rase, chiar şi câţiva roboţi, făcând negoţ, lucrând, trăncănind în Salt. Bellis se plimba ca o prizonieră prin Armada.

Se îndrepta spre districtul Orologiului. Acesta se învecina cu districtul Ţiparului şi era mai cunoscut sub numele de Oraşul Cărţilor

sau cartierul khepri.

Turnurile *Cromolith* se aflau la ceva mai mult de trei sute de metri de Biblioteca Marilor Colecţii. Drumul până acolo o duse peste cel puţin şase vase.

Cerul era plin de aeronave. Gondole se legănau sub dirijabile, ducând pasageri peste arhitectura înclinată, coborând printre casele înghesuite şi lăsând să atârne scări de frânghie, trecând pe lângă aeronave mult mai mari care cărau mărfuri şi maşinării. Acestea din urmă aveau un aspect haotic. Unele erau încropite din baloane cu gaz din care ieşeau ici-colo cabine şi motoare, ca nişte adăugiri întâmplătoare. Catargele serveau drept cheiuri de acostare de care atârnau aerostate de forme diferite, ca nişte fructe mutante.

De pe *Cromolith,* Bellis traversă un pod abrupt spre schoonerul *Jarvee,* plin de chioşcuri cu tutun şi dulciuri. Trecu pe corăbioara *Lynx Sejant,* cu puntea plină de negustori de mătăsuri vânzând resturi din mărfurile piratate. La dreapta, peste un stâlp llorgis stricat care se clătina ca pluta unei undiţe, apoi peste Podul Taffeta.

Se afla acum pe *Severe,* un clipper masiv, la marginea Oraşului Cărţilor, pe teritoriul khepri. Ocolind căruţele trase de boi şi cai, Bellis trecu pe lângă o echipă de trei surori-gardian khepri.

Erau la fel cu acelea din Mahalaua Neamului sau din Cartierul Pârâului, ghetourile khepri din Noul Crobuzon. Bellis fusese uimită prima oară când le văzuse aici. Kheprii din Armada, ca şi acelea din Noul Crobuzon, trebuiau să fie urmaşele refugiatelor de pe Corăbiile Milei, divinizând ce mai rămăsese, ce-şi mai aminteau din panteonul Bered Kai Nev. Aveau armele tradiţionale. Trupurile zvelte de femeie le erau călite de vreme, capetele ca nişte cărăbuşi uriaşi luceau în soarele rece.

Cu atât de multe locuitoare khepri mute, străzile din Oraşul Cărţilor erau mai liniştite decât cele din districtul Ţiparului. În schimb, aerul era uşor aromat din pricina chimicalelor prin care comunicau keprii şi care erau echivalentul unui vacarm.

Din loc în loc pe alei şi prin parcuri se vedeau sculpturi khepri, ca acelea din Piaţa Statuilor din Noul Crobuzon. Figuri mitologice, forme abstracte, creaturi marine executate din materialul opalescent pe care kheprii îl metabolizau prin capul lor insectă. Culorile erau şterse, pentru că bobiţele de culoare erau aici mai rare şi de mai proastă calitate.

Pe un bulevard de pe *Pleavă Măcinată,* o corabie metamecanică khepri – o Corabie a Milei care fugise din calea Răvăşirii – Bellis rări pasul, fascinată de mecanismele şi arhitectura vasului. Nori de insecte şi pleavă îi treceau pe dinainte, luaţi de vânt de pe culturile unei ferme aflate pe puntea din faţă, iar mugetele animalelor se auzeau

prin voletele punţilor inferioare.

Apoi continuă peste *Atelierul Aronnax,* o fabrică plutitoare burduhănoasă, pe lângă ateliere metalurgice şi rafinării, prin Piaţa Krome, unde o mare platformă suspendată se arunca peste apă de pe puntea *Cleştatului,* vasul cel mai din faţă în care se găsea Biblioteca Marilor Colecţii.

— Relaxează-te… nimănui nu-i pasă că ai întârziat, înţelegi? spuse Carrianne, o angajată umană, când Bellis trecu în grabă pe lângă ea. Eşti nouă, ai fost adusă cu forţa, profită de asta.

Bellis o auzi râzând, dar nu-i răspunse.

Coridoarele şi sălile de masă erau burduşite cu rafturi de cărţi şi presărate cu lămpi cu ulei. Învăţaţi de toate rasele îşi ţuguiau buzele, dacă le aveau, şi o priveau gânditori pe Bellis. Sălile de lectură erau mari şi liniştite. Ferestrele erau acoperite cu praf şi insecte uscate şi păreau să învechească lumina care cădea peste mesele comune şi peste volumele scrise într-o mulţime de limbi. O tuse înfundată se auzi ca o scuză atunci când Bellis intră în departamentul de achiziţii. Cărţile erau stivuite pe dulapuri, în cărucioare şi în teancuri răspândite pe podea.

Rămase acolo ore întregi, sortând metodic. Stivuind cărţi scrise în limbi pe care nu le înţelegea, înregistrând detaliile celorlalte pe cartele. Ordonându-le alfabetic – alfabetul salt era o variantă a celui ragamoll – după autor, titlu, limbă, temă şi subiect.

Cu puţin timp înainte să ia pauza de masă, Bellis auzi zgomot de paşi. Probabil că e Şekel, gândi ea. Era singura persoană de pe *Terpsichoria* pe care o văzuse şi cu care vorbise. Zâmbi la acest gând: ea, cot la cot cu cameristul. O căutase fudul, cu aproape o săptămână înainte, cu agitaţia unui adolescent, entuziasmat de capturarea lor şi de noua situaţie în care se găseau. (Cineva îi povestise despre „o doamnă înfricoşătoare îmbrăcată în negru şi cu buze albastre” care lucra la bibliotecă, îi explicase el. Rânjise când spusese asta, iar ea se uitase în altă parte ca să nu zâmbească.)

Băiatul îşi câştiga pâinea din diverse treburi nelămurite şi împărţea locuinţa cu un Refăcut de pe *Terpsichoria.* Bellis îi oferise lui Şekel un pavilion de aramă ca s-o ajute la sortat cărţile, iar el acceptase. De atunci venise de câteva ori, îi povestise despre Armada şi despre rămăşiţele împrăştiate ale navei lor.

Aflase o mulţime de lucruri de la el.

Dar nu Şekel se apropia de ea pe coridorul îngust, ci un nervos, zâmbind întrebător domn Johannes Tearfly.

Îşi aminti ceva mai târziu, cu oarecare ruşine, cum se ridicase la vederea lui (ce manifestare de bucurie copilărească, pentru toţi sfinţii)

şi cum i se aruncase de gât.

El o primi în braţe, zâmbind călduros şi timid. După multe îmbrăţişări, se despărţiră şi se priviră.

Asta era prima oară când reuşise să iasă, îi spusese el, iar ea îi ceruse să-i spună ce făcea. Fusese trimis la bibliotecă şi se folosise de prilejul ăsta să o caute, dar ea îl rugase din nou să-i spună ce naiba *făcea.* Când el îi spusese că nu poate, că trebuie să plece, ea aproape că bătuse cu piciorul în podea de enervare, dar el îi spusese *stai, stai,* că mai avea ceva timp şi că ar trebui să-l *asculte* o clipă.

— Dacă eşti liberă mâine seară, spuse el, aş vrea să te scot la cină. E un loc la tribordul districtului Ţiparului, pe *Limba Roşie,* care se cheamă Timpul Ne-mplinit. Îl ştii?

— Am să-l găsesc.

— Aş putea să vin să te iau, începu el, dar ea îl întrerupse.

— Am să-l găsesc.

El îi zâmbi, cu o expresie de plăcere pe care ea o ţinu minte. *Dacă eşti liberă, auzi!* gândi ea sardonic. *Uite ce-i trece prin minte... O fi posibil?* Se simţi brusc nesigură, aproape înfricoşată. *Ceilalţi ies şi ei în fiecare seară? Sunt eu singura exilată? Oare pasagerii Terpsichoriei se distrează în fiecare seară în noua lor casă?*

Când părăsi biblioteca în seara aceea, Bellis avu impresia că înghesuiala de case şi străzile înguste o apăsau. Dar când ridică ochii şi privi spre orizont, Oceanul Agitat se prăbuşi peste ea ca o stâncă de granit, tăindu-i răsuflarea. Nu-i venea să creadă că întinderea aceea masivă de aer şi apă de dincolo de Armada nu o îneca, nu o făcea să dispară într-o clipă. Îşi numără monedele şi se apropie de un taxi aerian care îşi făcea plinul de la un depozit de gaz de pe *Atelierul Aronnax.*

Se legănă în nacelă în timp ce dirijabilul bâzâia adormitor la treizeci de metri deasupra celor mai înalte punţi. Bellis vedea marginile oraşului clătinându-se la întâmplare, mişcând foarte lent sub curenţii de apă. Acolo, pădurea depărtată a cartierului bântuit. Arena. Fortăreaţa Brucolac.

Şi în mijlocul districtul Ţiparului, ceva extraordinar cu care Bellis nu se obişnuise încă – sursa puterii districtului. Ceva conturându-se enorm peste întinderea de corăbii: cea mai mare navă din oraş, cea mai mare navă pe care o văzuse Bellis vreodată.

Aproape trei sute de metri de oţel negru. Cinci coşuri de fum colosale şi şase catarge lipsite de pânze, de mai mult de cincizeci de metri înălţime; iar ancorat mult deasupra lor, un dirijabil uriaş, stricat. Câte un zbat de fiecare parte a navei, ca nişte sculpturi de dimensiuni industriale. Punţile păreau aproape goale, neacoperite de babilonia de clădiri ce copleşiseră celelalte vase. Fortăreaţa Amanţilor, ca un titan

eşuat: *Marele Răsăritean* cel auster, tolănit în mijlocul barocului Armadei.

— M-am răzgândit, spuse Bellis brusc. Nu mă duce la *Cromolith.*

Îl dirijă pe pilot spre pupa–pupa-tribord – direcţiile relative ale oraşului faţă de colosala navă *Marele Răsăritean.* Omul trase blând de cârmă, iar ea privi peste mulţimea de jos. Aeronautul se strecură printre catargele care se înălţau în jurul lor pe cerul Armadei. Bellis văzu păsările care dădeau ocol turnurilor: pescăruşi, porumbei şi papagali. Se adunau pe acoperişuri şi pe punţi, printre trecători.

Soarele apusese şi oraşul sclipea. Bellis simţi un val de melancolie când trecu pe lângă becurile înşirate pe sârmă între catarge la o lungime de braţ distanţă. Toate luminile se îndreptau spre bulevardul St. Carcheri de pe vasul cu aburi *Inima lui Glomar,* o promenadă opulentă şi în acelaşi timp dărăpănată, cu stâlpi de luminat coloraţi şi faţade cu stucatură. Când gondola începu să coboare, Bellis rămase cu privirile aţintite spre silueta cea mai întunecată şi mai dărăpănată de dincolo de parc.

Peste apa lucind din pricina impurităţilor, la o sută de metri distanţă se ridica un turn de grinzi împletite, ajungând până la dirijabile, din care ieşeau flăcări. Corpul de beton aşezat pe patru picioare ieşea din marea murdărită. Macarale întunecate se mişcau fără un scop aparent.

Era un lucru monstruos, uimitor, urât şi prevestitor de rele. Bellis se aşeză mai bine în aerostatul care pierdea înălţime, fără să-şi desprindă privirea de la *Sorghum,* platforma furată a Noului Crobuzon.

Capitolul Şapte

Plouă necruţător toată ziua următoare, cu stropi mari ca nişte aşchii de cremene.

Zarzavagiii tăceau; foarte puţine prăvălii mai erau deschise. Punţile Armadei erau alunecoase. Se întâmplau accidente: beţivi şi neîndemânatici alunecau şi cădeau în marea rece.

Maimuţele oraşului stăteau ascunse şi se sfădeau. Erau animale dăunătoare, hoarde sălbatice care alergau prin oraşul plutitor, ducând lupte pentru resturi de mâncare sau teritoriu, făcând acrobaţii pe sub poduri şi escaladând catargele. Nu erau singurele animale care trăiau în oraş, dar erau prădătoarele cu cel mai mare succes. Stăteau chircite în frigul umed şi se puricau una pe alta fără chef.

În lumina slabă a Bibliotecii Marilor Colecţii, indicatoarele care cereau linişte deveniseră absurde din pricina vacarmului ploii.

Goarnele sângelui din districtul Scrumbiei sunau a jale, cum făceau de obicei atunci când ploua tare şi crustaţii spuneau că cerul sângera. Apa cădea sălbatic pe puntea corabiei *Uroc,* nava amiral a districtului Acalmiei. Textura întunecată şi putredă a cartierului bântuit lucea. Cei din preajma districtului Tot-al-Tău arătau spre profilul decrepit al

cartierului şi atrăgeau atenţia, ca întotdeauna, că undeva acolo hălăduia ştima înfricoşătoare.

În primele ore după asfinţit, în Casa Sfatului acum tăcută de pe *Therianthropus,* din inima districtului Scrumbiei, se termina o şedinţă furioasă. Crustaţii aflaţi de pază afară îi auzeau pe delegaţi plecând. Îşi pipăiau armele şi îşi mângâiau crusta armurii lor organice.

Printre ei era un om: de aproape doi metri şi grozav de musculos, îmbrăcat în piele tuciurie, cu o sabie dreaptă la şold. Vorbea şi se mişca cu graţie.

Discută cu crustaţii despre arme, apoi îi puse să-i arate lovituri şi eschive din *mortu crutt,* arta lor marţială. Îi lăsă să-i atingă filigranul de fire care i se înfăşurau peste braţul drept şi cobora pe o latură a armurii spre bateria de la centură.

Bărbatul compara lovitura Unghiei Încăpăţânate din lupta apăsată cu lovitura *sadr* din *mortu crutt.* Împreună cu partenerul lui, îşi mişcau braţele în atacuri demonstrative lente. Uşile se deschiseră în capul scărilor deasupra lor şi paznicii deveniră brusc atenţi. Bărbatul în cenuşiu se îndreptă încet de şale şi păşi într-o parte.

Un bărbat furios cobora spre ei. Era înalt, cu aspect tineresc şi cu trup de dansator, cu pielea pistruiată palid cenuşie. Părul parcă nici nu era al lui: era negru şi foarte cârlionţat, atârnând în bucle dezordonate ca o lână neţesălată, întinzându-se şi revenind ca un arc la fiecare pas.

Când trecu pe lângă crustaţi, făcu o plecăciune scurtă, maiestuoasă, iar ei îi răspunseră cu un gest mai ceremonios. Rămase nemişcat în faţa bărbatului în cenuşiu. Cei doi se studiară din priviri cu o expresie impenetrabilă.

— Viul Doul, şopti până la urmă noul venit.

— Mortul Brucolac, primi răspuns.

Uther Doul cercetă faţa largă, chipeşă, a Brucolacului.

— Se pare că angajaţii tăi continuă cu schemele lor idioate, murmură Brucolacul, apoi tăcu. Încă nu pot să cred, Uther, spuse el până la urmă, că eşti de acord cu nebunia asta.

Uther Doul nu făcu nicio mişcare, nici măcar nu-şi luă ochii de la celălalt.

Brucolacul se îndreptă de spate şi rânji în chip de dispreţ sau de confidenţă sau de cine ştie ce.

— Să ştii că asta nu se poate, spuse el. Oraşul nu va permite. Nu e făcut pentru asta.

Brucolacul deschise gura şi limba lui bifurcată ţâşni afară, gustând aerul şi izul de sudoare al lui Uther Doul.

Erau lucruri pe care Tanner Sack nu le pricepea.

Nu înţelegea cum de putea suporta răceala apei de mare. Din

pricina tentaculelor lui masive de Refăcut, trebuia să coboare cu pieptul gol; primul contact cu apa îl şocase. Aproape că renunţase, dar după aceea se unsese cu grăsime şi se obişnuise mult mai repede decât i se părea normal. Încă mai simţea răceala, dar devenise un soi de noţiune abstractă care nu-l afecta.

Nu înţelegea de ce apa sărată îi vindeca tentaculele.

De când îi fuseseră implantate dintr-un capriciu al unui magistrat din Noul Crobuzon – o pedeapsă care se voia legată de crima lui, conform unei logici alegorice care îi scăpase întotdeauna – atârnaseră ca nişte membre moarte. Încercase să le taie, dar straturile de nervi implantate în ele reacţionaseră şi aproape că leşinase de durere. Singurul lucru care dovedea că sunt vii era durerea, aşa că se înfăşurase cu ele de parcă ar fi fost nişte pitoni şi încercase să nu le mai bage în seamă.

Scufundate în apa sărată, începuseră să se mişte.

Mulţimea de răni infectate prinseră a da înapoi şi acum erau reci la atingere. După trei scufundări, spre marea lui surpriză, tentaculele începuseră să se mişte independent în apă.

Se vindeca.

După câteva săptămâni de scufundări, alte senzaţii noi le străbătură, iar ventuzele lor se pliară uşor şi se prinseră de suprafeţele din jur. Tanner învăţă să le mişte pe rând.

În primele zile de confuzie de la sosirea lor acolo, Tanner rătăcise prin districte şi îi ascultase uimit pe negustorii şi maiştrii care îi ofereau de lucru într-o limbă pe care o învăţă foarte repede.

Când se lămuriră că era un inginer, ofiţerul de legătură de la Autoritatea Portuară din districtul Ţiparului îl sorbise din priviri şi îl întrebase într-o limbă Salt pentru copii însoţită de gesturi de pantomimă dacă nu voia să fie scufundător. Era mai uşor de învăţat un inginer cum să se scufunde decât un scufundător cum să facă treaba pe care Tanner o ştia atât de bine.

Îi fusese greu să înveţe să respire aerul pompat de deasupra fără să intre în panică în casca strâmtă şi încinsă, cum să se mişte fără să exagereze ca să nu cadă. Dar învăţase să se complacă în gesturile lente şi în tulburarea apei văzută prin geamul de sticlă.

Făcea acum ceea ce făcuse dintotdeauna – repara, cârpea, reconstruia, se ocupa de motoarele cele mari – doar că acum o făcea mult sub stivuitoare şi macarale, în apa apăsătoare, urmărit de peşti şi ţipari, bătut de curenţi stârniţi la kilometri distanţă.

— Ţi-am zis eu că tipa aia Cold-nu-mai-ştiu-cum lucrează la bibliotecă.

— Mi-ai zis, băiete, spuse Tanner.

Mâncau sub o copertină din docuri în vreme ce potopul continua în jurul lor.

Şekel sosise la docuri cu un grup mic de tineri zdrenţuiţi între doisprezece şi şaisprezece ani. Toţi ceilalţi, din câte îşi dădea seama Tanner, erau născuţi în oraş; iar faptul că acceptaseră printre ei pe unul adus aici cu forţa, pe unul care încă se mai chinuia să se exprime în Salt, dovedea cât de adaptabil era Şekel.

Gaşca îl lăsase singur pe Şekel să mănânce cu Tanner.

— Îmi place biblioteca aia, spuse el. Îmi place să merg acolo, nu doar din pricina doamnei de gheaţă.

— Ai putea să te apuci de citit, băiete, spuse Tanner. Am terminat Cronicile lui Crawfoot; ai putea să cauţi alte poveşti. Ai putea să le citeşti şi pentru mine. Cât de bine ştii să citeşti?

— Mă descurc, spuse Şekel fără convingere.

— Foarte bine. Du-te şi vorbeşte cu domnişorica Coldwine să-ţi recomande ceva de citit.

Mâncară în tăcere o vreme, privind un grup de homori din Armada ieşind la suprafaţă dinspre satul lor prăpădit de dedesubt.

— Cum e acolo jos? întrebă Şekel într-un târziu.

— Rece, spuse Tanner. Şi întunecat. Întunecat, dar… tot mai zăreşti câte ceva. Masiv. Eşti înconjurat de masivitate. Există forme pe care abia poţi să le zăreşti, umbre uriaşe. Submersibile şi alte alea – şi uneori ţi se pare că îi vezi pe alţii. Nu se văd prea bine şi sunt păziţi, aşa că nu te poţi apropia. Am văzut homori printre epavele de jos. Viermi de mare din aceia care se înhamă la corăbiile-car. Oameni amfibie, tritoni din districtul Culcuşului. Abia dacă poţi să-i vezi la cât de repede se mişcă. Bastard John, delfinul. El e şeful securităţii din adânc al Amanţilor, un nemernic cum nu-ţi poţi imagina. Şi mai sunt şi câţiva… Refăcuţi, spuse el cu voce stinsă.

— E ciudat, nu? spuse Şekel, privindu-l de aproape pe Tanner. Nu mă pot obişnui cu…

Nu termină fraza.

Niciunul nu se putea obişnui cu locul acela în care Refăcuţii aveau drepturi egale, în care puteau face şi treabă de maistru sau de manager, nu numai muncile de jos.

Şekel îl văzu pe Tanner frecându-şi tentaculele.

— Ce-ţi mai fac? întrebă el.

Tanner zâmbi pe furiş şi un tentacul se contractă puţin şi începu să se târâie ca un şarpe muribund spre pâinea lui Şekel. Băiatul bătu din palme cu apreciere.

La capătul pontonului de unde ieşeau la suprafaţă homorii stătea un cactus, cu pieptul gol marcat de cicatrici vegetale fibroase. Pe spate avea un foarc masiv.

— Îl cunoşti? spuse Tanner. Îl cheamă Hedrigall.

— Nu prea pare un nume de cactus, spuse Şekel şi Tanner dădu din cap.

— Nu e un cactus din Noul Crobuzon, explică el, nici măcar din Shankell. E un prins, ca noi. A venit în oraş acum mai bine de douăzeci de ani. E din Dreer Samher. La distanţă de vreo trei mii de kilometri de Noul Crobuzon.

— Ştii ceva, Şekel, el ştie ceva poveşti. N-ai nevoie de cărţi ca să le afli. A fost pirat înainte să fie prins şi să ajungă în oraş; a văzut cam toate lucrurile care trăiesc în mare. Îţi poate face freza cu foarcul, aşa-i de bun la tras. A văzut keragori şi oameni ţânţar şi ne-la-loci şi ce mai vrei tu. Şi pe toţi zeii, se pricepe să-ţi povestească despre toate astea. În Dreer Samher au barzi de meserie. Hed era unul dintre ei. Poate să te hipnotizeze cu vocea dacă vrea, să te ţină în transă în timp ce-ţi spune poveşti.

Cactusul stătea nemişcat, lăsând ploaia să-l bată pe piele.

— Acum e aeronaut, spuse Tanner. Pilotează de ani de zile navele de pe *Marele Răsăritean* – baloane cercetaş sau militare. E unul dintre cei mai importanţi oameni ai Amanţilor şi e un tip de treabă. Petrece cea mai mare parte a timpului sus, la bordul *Aroganţei.*

Tanner şi Şekel priviră în spate şi sus. *Aroganţa* era ancorată la mai mult de trei sute de metri deasupra punţii *Marelui Răsăritean.* Era un aerostat mare, ponosit, cu aripioare de direcţie îndoite şi cu un motor care nu mai pornise de ani de zile. Prins cu sute de metri de frânghie întărită cu catran, agăţat de corabia mare de dedesubt, servea drept cuib de observaţie pentru oraş.

— Lui Hedrigall îi place acolo sus, spuse Tanner. Mi-a spus că vrea să aibă linişte.

— Tanner, spuse Şekel încet, ce ştii despre Amanţi? Adică, lucrezi pentru ei: i-ai auzit vorbind, îi cunoşti. Ce crezi despre ei? De ce faci ce-ţi spun?

Tanner ştia că Şekel nu putea să-l înţeleagă pe deplin. Dar întrebarea era atât de importantă încât se întoarse şi privi cu mare atenţie spre băiatul cu care împărţea locuinţa (la marginea portului, în cala unui vas ruginit). Băiatul care îi fusese temnicer şi spectator şi prieten devenise acum un membru al familiei.

— Trebuia să fiu făcut sclav în colonii, Şekel, spuse el liniştit. Amanţii de pe *Marele Răsăritean* m-au primit şi mi-au dat o slujbă plătită şi mi-au spus că nu dau o ceapă degerată pe faptul că sunt Refăcut. Amanţii mi-au dat o viaţă, Şekel, şi un oraş şi o casă. Îţi spun că *orice* ar vrea să fac pentru ei, nu am *nimic* împotrivă. Noul Crobuzon poate să mă pupe-n fund, băiete. Sunt un armadorian acum, un locuitor al districtul Ţiparului. Învăţ limba salt. Sunt loial.

Şekel îl privi atent. Tanner era un om care vorbea încet şi lent; Şekel nu-l mai văzuse cuprins de atâta pasiune până acum.

Era foarte impresionat.

Continua să plouă. Prin toată Armada, pasagerii de pe *Terpsichoria* care fuseseră lăsaţi liberi încercau să trăiască.

Erau peste tot, pe iole vulgare şi pe bărci de plăcere, certându-se, cumpărând şi vânzând şi furând, învăţând limba salt, cercetând hărţi ale oraşului, calculând distanţa dintre Noul Crobuzon şi Nova Esperium. Îşi jeleau vechea viaţă, privind heliotipiile prietenilor şi iubiţilor de acasă.

Într-o închisoare de reeducare dintre districtul Ţiparului şi cel al Scrumbiei se afla un grup mare de marinari de pe *Terpsichoria.* Unii strigau la paznicii-consilieri care încercau să-i liniştească, calculând dacă unul sau altul ar putea să-şi înfrângă obiceiurile, să piardă voluntar legătura de suflet cu Noul Crobuzon, să treacă de parte Armadei.

Iar dacă nu se puteau adapta, să hotărască ce să facă cu ei.

Bellis sosi la Timpul Ne-mplinit cu părul ud şi machiajul întins din pricina ploii. Rămase udă leoarcă în prag în timp ce un chelner o întâmpină, iar ea îl privi mirată de comportamentul lui. *Ca şi cum ar fi un chelner adevărat,* gândi ea, *într-un restaurant adevărat, într-un oraş adevărat.*

Limba Roşie era o corabie mare şi foarte veche. Era atât de copleşită de clădiri, atât de remodelată şi de modificată încât era imposibil de spus ce fel de corabie fusese odată. Făcuse parte din Armada de secole întregi. Puntea înălţată din faţa corabiei era acoperită cu ruine: temple vechi de piatră albă, cu materialele împrăştiate şi prefăcute în praf. Ruinele erau acoperite cu iederă şi urzici care nu reuşeau să ţină copiii la distanţă.

Pe străzile de pe *Limba Roşie* se zăreau forme ciudate, grămezi de resturi culese din mare, lăsate pe la colţuri şi parcă uitate acolo.

Restaurantul, pe jumătate plin, era intim şi cald, cu pereţii acoperiţi cu lemn întunecat. Ferestrele priveau peste un desiş de bărci spre docurile Ariciul-de-Mare, cel de-al doilea port al Armadei.

Bellis observă emoţionată că de tavanul restaurantului atârnau mici lampioane de hârtie. Ultimul loc în care văzuse aşa ceva fusese *Ceasu şi Cocoşu,* în Câmpul Poftei din Noul Crobuzon.

Trebui să scuture din cap ca să îndepărteze melancolia. Aflat la o masă din colţ, Johannes se ridică în picioare şi îi făcu semn cu mâna.

O vreme rămaseră tăcuţi. Johannes părea timid şi Bellis se simţi ruşinată că lăsase atât de mult timp să treacă fără să se intereseze de el şi că se retrăsese ca o egoistă.

Bellis văzu cu uimire că vinul roşu de pe masă era din podgoria Galaggi, un House Predicus din 1768. Se uită la Johannes cu ochii

mari. Cu gura strânsă, îi dădu de înţeles că nu era de acord cu nebunia aceea.

— M-am gândit că trebuie să sărbătorim faptul că ne-am reîntâlnit, spuse el.

Vinul era excelent.

— De ce m-au lăsat… ne-au lăsat… să ne vedem de treabă? Sau să lâncezim? întrebă Bellis, amestecând în farfuria cu peşte şi salată amăruie crescută în oraş. M-am gândit… Eu zic că nu e bine să răpeşti câteva sute de oameni de la treburile lor şi să le dai drumul liberi în…

— Nici n-au făcut asta, spuse Johannes. Câţi alţi pasageri de pe *Terpsichoria* ai văzut? Câţi membri ai echipajului? Îţi mai aminteşti interviurile, întrebările care ne-au fost puse atunci când am sosit? Erau un test, spuse el încet. Estimau care dintre noi era sigur şi care nu. Cei care au părut să facă probleme… sau care aveau legături prea strânse cu Noul Crobuzon…

Vocea i se stinse.

— Cu ei ce s-a întâmplat? întrebă Bellis. Ce s-a întâmplat şi cu căpitanul?…

— Nu nu nu, spuse Johannes iute. Cred că… te prelucrează. Încearcă să te convingă. Doar ştii cum funcţionează captivitatea. Sunt o mulţime de marinari în Noul Crobuzon care, în noaptea în care au fost „recrutaţi”, nu aveau nimic marinăresc în ei decât cheful de băutură. Asta nu i-a împiedicat pe majoritatea dintre ei să lucreze ca marinari din ziua în care au fost luaţi cu arcanul.

— Pentru o vreme, spuse Bellis.

— Da. Nu spun că situaţia este identică. Există o mare diferenţă: din momentul în care ai intrat în Armada… nu mai pleci.

— Mi s-a spus asta de o mie de ori, şopti Bellis. Dar flota Armadei? Dar homorii de dedesubt? Ei nu pot scăpa? Oricum, dacă este adevărat, dacă nimeni nu are vreo şansă să plece, numai cei născuţi în oraş sunt pregătiţi să trăiască aici.

— Fireşte, spuse Johannes. Piraţii oraşului navighează luni de zile, poate chiar ani până să se întoarcă în Armada. Acostează în alte porturi în timpul călătoriilor lor şi sunt sigur că unii membri ai echipajului dispar. Probabil că există nişte foşti armadorieni împrăştiaţi prin zonă.

Dar echipajul este bine ales: în parte datorită loialităţii lor, în parte din pricină că fuga lor nu ar avea prea mare importanţă. Majoritatea sunt născuţi în oraş: rareori capătă permis de trecere vreun prins. Cei ca noi nu au nicio şansă să ajungă pe vreo corabie din asta. Armada e singurul loc pe care noi, prinşii, o să-l vedem vreodată. Dar, la naiba, gândeşte-te cine sunt cei prinşi, Bellis. Câţiva marinari, desigur, câţiva piraţi „rivali”, câţiva negustori. Dar navele cu care se întâlneşte flota

armadoriană – crezi tu că toată lumea reuşeşte să ajungă aici? Cele mai multe vase prinse sunt… ca şi *Terpsichoria.* Corăbii cu sclavi. Sau nave ale coloniilor pline cu Refăcuţi. Sau închisori. Sau nave cu prizonieri de război. Cei mai mulţi Refăcuţi de pe *Terpsichoria* şi-au dat seama demult că nu se mai întorc acasă. Douăzeci de ani, hai să fim serioşi – o pedeapsă din asta e echivalentă cu închisoarea pe viaţă, şi ei ştiu asta. Ei, uite-i acum, cu slujbe şi bani şi *respect…* Chiar ţi se pare atât de ciudat că acceptă? Din câte ştiu, doar şapte Refăcuţi de pe Terpsichoria au fost respinşi, iar doi dintre ei deja îşi pierduseră minţile.

Şi de unde dracu' ştii tu asta? se întrebă Bellis.

— Iar în ceea ce ne priveşte pe noi…, continuă Johannes, cu toţii ştiam că o să fim plecaţi departe de casă – departe de Noul Crobuzon – pentru cel puţin cinci ani, dacă nu mai mult. Uite ce grup jalnic suntem. Pun pariu că foarte puţini dintre pasageri aveau legături strânse cu oraşul. Cei care ajung aici sunt, desigur, neliniştiţi, surprinşi, zăpăciţi şi speriaţi. Dar nu distruşi. Nu e şi asta „viaţa cea nouă" care li s-a promis în calitate de colonişti ai Novei Esperium? Nu asta am căutat cei mai mulţi dintre noi?

Cei mai mulţi, poate, gândi Bellis. *Dar nu toţi. Şi dacă aşteaptă să fim mulţumiţi de locul ăsta înainte să ne lase pe stradă liberi, atunci fac o greşeală.*

— Mă îndoiesc, spuse liniştit Johannes, că sunt atât de naivi încât să ne lase să rătăcim nesupravegheaţi. Aş fi surprins dacă nu ne-ar urmări cu atenţie. Bănuiesc că suntem urmăriţi. Dar ce putem face? Ăsta e un oraş, nu o bărcuţă pe care îţi poţi face de cap. Doar echipajul reprezintă o adevărată problemă. Mulţi au familii care îi aşteaptă. Aceia refuză să accepte noua lor casă.

Doar echipajul? gândi Bellis cu un gust amar în gură.

— Şi lor ce li se întâmplă? Ca şi căpitanul? întrebă ea cu voce pierită. Ca şi Cumbershum?

Johannes tresări.

— Mi s-a spus… că doar căpitanii şi primii ofiţeri de pe navele pe care le întâlnesc… Ei sunt cei care au cel mai mult de pierdut, ei sunt cei mai legaţi de portul lor…

Chipul lui avea ceva apologetic şi defensiv. Bellis îşi dădu seama, buimăcită, că era singură.

Venise acolo în seara aceea crezând că poate vorbi cu Johannes despre Noul Crobuzon, că poate să-i împărtăşească nefericirea, că poate să-şi deschidă partea cea mai neagră a sufletului şi să vorbească despre oamenii şi străzile de care îi era aşa de dor.

Poate chiar să atingă subiectul care îi acaparase gândurile de săptămâni de zile: evadarea.

Dar Johannes se aclimatiza. Vorbea cu un ton neutru controlat, ca

şi cum ar fi recitat un scenariu. Johannes încerca să ajungă la un compromis cu conducătorii oraşului. Găsise ceva în Armada care îl făcuse să îl considere drept casa lui.

Ce i-au făcut ca să reuşească asta? gândi ea. *Cu ce se ocupă el?*

— Despre cine ai mai auzit? spuse ea după o tăcere rece.

— De Mollificatt. Îmi pare rău să o spun, dar a fost dintre aceia care au pierit când am ajuns aici, spuse el cu o expresie veritabil tristă.

Populaţia amestecată şi în continuă schimbare a Armadei era un mediu perfect pentru nenumărate boli. Cei născuţi în oraş erau rezistenţi, dar fiecare tranşă de prizonieri era cuprinsă de febră şi molimă în primele zile, iar unii dintre ei, în mod inevitabil, mureau.

— Am auzit că noul nostru venit, domnul Fennec, lucrează pe undeva prin districtul Ţiparului sau prin districtul Tot-al-Tău. Sora Meriope..., spuse el brusc cu ochii măriţi, clătinând din cap. Sora Meriope... Este reţinută pentru propria ei siguranţă. În permanenţă ameninţă să-şi facă rău. Bellis, şopti el, *e însărcinată.*

Bellis dădu ochii peste cap.

Nu pot să aud asta, gândi Bellis, vorbind doar atât cât să întreţină conversaţia. Se simţea singură. *Secrete de budoar şi clişee. Ce mai urmează?* îşi spuse ea cu dispreţ în timp ce Johannes lua la rând lista pasagerilor şi a ofiţerilor de pe *Terpsichoria. Un marinar era de fapt o femeie deghizată ca să poată pleca pe mare? Legături amoroase şi scandaluri printre membrii echipajului?*

Johannes avea ceva patetic în seara aceea, ceva ce nu mai observase până acum.

— De unde ştii toate astea, Johannes? întrebă cu grijă Bellis în sfârşit. Pe unde ai fost? Cu ce te ocupi de fapt?

Johannes îşi drese glasul şi rămase cu privirea ţintă la pahar mult timp.

— Bellis..., spuse el.

În jur, zgomotele din restaurant păreau puternice.

— Bellis... pot să contez pe discreţia ta? oftă Johannes, apoi ridică privirea spre ea. Lucrez pentru Amanţi. Adică nu în districtul Ţiparului, ci *direct* pentru ei. Au o echipă de cercetători care lucrează la un...

Clătină din cap şi începu să zâmbească satisfăcut.

— Un proiect extraordinar. O ocazie extraordinară. Şi m-au invitat să mă alătur lor – din pricina cercetărilor mele de dinainte. Savanţii din echipă au citit câteva dintre lucrările mele şi au ajuns la concluzia că... vor să lucrez cu ei.

Bellis îşi dădu seama că Johannes era de-a dreptul entuziasmat. Era ca un copil, exact ca un copil.

— Sunt acolo taumaturgi, oceanologi, biologi marini. Bărbatul – cel care a capturat *Terpsichoria,* Uther Doul – face parte din echipă. De fapt, e chiar esenţial. E un filosof. Sunt mai multe proiecte care se

desfăşoară în paralel. Proiecte de criptogeografie şi teoria probabilităţilor, ca şi… cel la care lucrez eu. Şeful proiectului meu este un tip fascinant. Era lângă Amanţi când am sosit aici: un bătrân înalt, cu barbă.

— Mi-l amintesc, spuse Bellis. Te-a chemat la el să-ţi ureze bun venit.

Johannes fu cuprins de un sentiment amestecat de reţinere şi excitare.

— Aşa-i, spuse el. E Tintinnabulum. Un vânător, un străin, angajat al oraşului. Locuieşte pe *Castor* cu alţi şapte oameni, la intersecţia dintre Ţiparului, Scrumbiei şi Oraşul Cărţilor. Un vas mic cu turn… Face o treabă atât de fascinantă, se ambală el.

Văzându-i plăcerea intensă cu care vorbea, Bellis înţelese cum reuşise Armada să-l cucerească.

— Echipamentul e vechi şi nesigur – maşinile analitice sunt antice – dar asta face munca şi mai intensă. Am luni de zile de recuperat – învăţ limba salt. Cercetarea asta… necesită să citesc o mulţime de lucrări.

Îi zâmbi lui Bellis cu mândrie.

— Pentru proiectul meu sunt câteva texte cheie. Unul dintre ele îmi aparţine. Îţi vine să crezi? Nu e extraordinar? Sunt culese de prin toată lumea. Din Noul Crobuzon, din Khadoh. Apoi sunt cărţi misterioase pe care nu le putem găsi. Sunt scrise în ragamoll şi salt şi lunatică… Una dintre cele mai importante se spune că e scrisă în limba kettai. Am făcut o listă pornind de la referinţele pe care le-am găsit în cărţile pe care le avem deja. Naiba ştie cum de-au căpătat o asemenea bibliotecă fantastică, Bellis. Jumătate din cărţile astea nu le-aş fi găsit acasă…

— Le-au furat, Johannes, spuse ea, făcându-l să tacă. Aşa le-au căpătat. Fiecare volum din Biblioteca Marilor Colecţii e furat. De pe nave, din oraşele de coastă pe care le-au jefuit. De la cei ca mine, Johannes. Cărţile pe care eu le-am scris şi care mi-au fost furate. Aşa au căpătat ei cărţile.

Stomacul i se strângea.

— Spune-mi, făcu ea, apoi se opri, sorbi din vin, respiră profund şi continuă. Spune-mi, Johannes, nu ţi se pare remarcabil? Că din tot oceanul – din toată imensitatea asta de ocean – din toată pustietatea aia, s-au găsit să se lege tocmai de corabia care îl transporta pe eroul lor intelectual…

Din nou zări în privirea lui amestecul de vină şi exaltare.

— Da, rosti el cu grijă. Asta e, Bellis. Despre asta voiam să vorbesc cu tine.

Îşi dădu seama brusc ce voia să-i spună, iar această siguranţă o îngreţoşa şi o respingea, dar încă îl mai plăcea, chiar îl plăcea, voia să

se înşele, să nu se ridice şi să plece; aştepta să fie corectată, ştiind că nu avea să fie aşa.

— Nu a fost o coincidenţă, Bellis, îl auzi ea spunând. Nu a fost. Au avut un agent în Salkrikaltor. Au primit lista cu pasagerii. Ştiau că o să venim. Ştiau că sunt şi eu la bord.

Lampioanele de hârtie se legănară când uşa se deschise şi se închise. La masa de alături se râdea copios. Mirosul de carne friptă îi învăluia.

— De aceea au capturat corabia. Au venit după mine, spuse Johannes încet, iar Bellis închise ochii, învinsă.

— Vai, Johannes, spuse ea cu voce tremurată.

— Bellis, făcu el alarmat, întinzând o mână spre ea, dar Bellis i-o îndepărtă cu un gest scurt. *Ce, crezi că o să m-apuc de plâns?* gândi ea furioasă.

— Johannes, să-ţi spun eu unde e diferenţa între o pedeapsă de cinci sau de zece ani şi o condamnare pe viaţă.

Bellis nici nu putea să se uite la el.

— Poate că pentru tine, pentru Meriope, pentru cele două Cardomium sau pentru cine ştie cine altcineva, Nova Esperium însemna o nouă viaţă. Nu şi pentru mine. Pentru mine era o evadare, una necesară şi *temporară.* M-am născut în cartierul Chnum, Johannes. Am fost educată în cartierul Mafaton. Am fost cerută în căsătorie în Mlaştina Bursucului. Mi-am făcut de cap în Câmpul Poftei. Noul Crobuzon e casa mea; o să fie întotdeauna.

Johannes o privea cu o stânjeneală crescândă.

— Nu sunt interesată de colonii. Nici de nenorocita aia de Nova Esperium, nici de alta. Nu vreau să trăiesc cu un grup de neadaptaţi, de rataţi, de măicuţe alungate, de birocraţi incompetenţi şi de laşi. Johannes, nu mă interesează marea. Rece, murdară, greţoasă, repetitivă, împuţită… Nu mă interesează oraşul ăsta. Nu vreau să trăiesc într-o mânăstire, Johannes. Asta e o diversiune! Ceva cu care sperii copiii! „Oraşul Plutitor al Piraţilor”! Nu am chef! N-am de gând să trăiesc în parazitul ăsta plutitor ca un păduche de apă. Nici măcar nu e un oraş, Johannes; e un sătuc parohial de mai puţin de un kilometru şi jumătate lăţime. N-am chef. Întotdeauna m-am gândit la întoarcerea în Noul Crobuzon. Nici nu mi-aş fi dorit să plec din el. E murdar şi crud şi dificil şi primejdios – mai ales pentru mine, mai ales acum – dar e casa mea. Nicăieri în lume nu mai există atâta cultură, industrie, populaţie, taumaturgie, limbi, artă, cărţi, politică şi istorie… Noul Crobuzon, spuse ea încet, este cel mai grozav oraş din Bas-Lag.

Iar cuvintele acelea, venind de la ea, de la una care nu-şi făcea iluzii despre brutalitatea, mizeria şi represia din Noul Crobuzon, se transformară într-o declamaţie mai puternică decât a oricărui

parlamentar.

— Şi tu îmi spui, făcu ea în sfârşit, că am fost exilată din oraşul meu – pe *viaţă* – din pricina *ta!*

Johannes o privi fulgerat.

— Bellis, şopti el, nu ştiu ce să spun. Doar că îmi pare rău… Nu a fost alegerea mea. Amanţii au ştiut că sunt pe lista pasagerilor şi… Nu a fost ăsta singurul motiv. Aveau nevoie de mai multe arme, aşa că oricum ar fi capturat-o, dar…

Vocea i se frânse.

— Dar poate că nu. Motivul principal am fost eu. Dar Bellis, te rog! spuse el, aplecându-se iute spre ea. Nu a fost alegerea mea. N-am făcut-o eu. Habar n-am avut.

— Dar te-ai împăcat cu ideea, Johannes, spuse Bellis, ridicându-se în sfârşit de la masă. Te-ai împăcat. Ai noroc că ai găsit ceva care te face fericit aici, Johannes. Înţeleg că nu a fost alegerea ta, dar sper să înţelegi că nu pot sta cu mâinile în sân de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic, nu pot face conversaţie cu tine, care eşti motivul pentru care am rămas fără casă. Şi nu le mai spune *Amanţi,* de parcă ar fi un titlu, de parcă perverşii ăia doi ar fi vreo constelaţie celestă. Uită-te la tine, plin de adoraţie pentru ei. Sunt ca şi noi; poartă un nume. Ai fi putut spune nu, Johannes. Ai fi putut refuza.

Când se întoarse să plece, el îi rosti numele. Nu-l mai auzise folosind acest ton, mândru şi dur. Se simţi şocată.

Johannes ridică privirile spre ea, cu mâinile încleştate de masă.

— Bellis, repetă el cu aceeaşi voce. Îmi pare rău – cu adevărat – că te simţi răpită. N-am ştiut. Dar care sunt obiecţiile tale? Că trăieşti într-un oraş parazit? Mă îndoiesc. S-ar putea ca Noul Crobuzon să fie mai subtil în viaţa de zi cu zi decât Armada, dar încearcă să spui celor din ruinele Suroch-ului că Noul Crobuzon nu e un pirat. Cultură? Ştiinţă? Artă? Bellis, tu chiar nu pricepi unde te afli? Oraşul ăsta e suma a sute de culturi. Toate ţinuturile cu ieşire la mare au pierdut nave, fie în războaie, fie capturate, fie dezertate. Şi toate sunt aici. Cu ele s-a construit Armada. Acest oraş este suma istoriei vaselor pierdute. Există aici vagabonzi şi paria şi urmaşi ai lor, proveniţi din culturi despre care Noul Crobuzon nici nu a auzit. Îţi dai seama de asta? Ştii ce înseamnă asta? Renegaţii lumii se întâlnesc aici şi se suprapun ca nişte solzi, dând naştere la ceva nou. Armada a vânat în Oceanul Agitat dintotdeauna, culegând evadaţii şi fugarii de peste tot. Bellis, pricepi vreun pic? Istorie? Există în toate ţinuturile de coastă legende şi zvonuri despre locul ăsta, de secole întregi, ştiai asta? Cunoşti vreo poveste marinărească? Cea mai veche corabie de aici are mai mult de o mie de ani. Navele se mai schimbă, dar oraşul are istorie încă de pe vremea Războaielor Carnivorilor, cel puţin, iar unii spun că există încă de pe vremea Imperiului Fantomatic… Un sat?

Nimeni nu ştie exact câtă populaţie are Armada, dar sunt cel puţin câteva sute de mii de locuitori. Ia în calcul toate punţile; probabil lungimea totală a străzilor de aici este aceeaşi cu cea din Noul Crobuzon. Nu, vezi tu, nu te cred, Bellis. Nu cred că ai vreun motiv să nu-ţi doreşti să trăieşti aici, vreun motiv obiectiv să preferi Noul Crobuzon. Cred că pur şi simplu ţi-e dor de casă. Nu mă înţelege greşit. Nu trebuie să-mi dai explicaţii. E de înţeles să preferi Noul Crobuzon. Dar tu nu spui decât „Mie nu-mi place aici; *eu* vreau să mă duc acasă”.

Pentru prima dată, Johannes o privi cu un soi de dezgust.

— Dacă ai pune în balanţă dorinţa ta de a te întoarce cu dorinţa, de exemplu, a câtorva sute de Refăcuţi de pe *Terpsichoria* care au acum ocazia să trăiască altfel decât animalele, atunci mi-e teamă că nevoile tale nu sunt chiar atât de presante.

Bellis îl privea ţintă.

— Dacă, din întâmplare, cineva va spune autorităţilor, făcu ea cu răceală, că sunt un caz potrivit pentru încarcerare şi reeducare, îţi jur că mă sinucid.

Ameninţarea era ridicolă şi neadevărată, era sigură că el ştia asta, dar era singurul fel de a-l ruga fără să se înjosească. Bellis ştia că lui Johannes îi stătea în putere să-i facă mari necazuri.

Era un colaboraţionist.

Bellis se întoarse şi îl părăsi, ieşind în burniţa care încă învăluia Armada. Avusese atâtea să-i spună, atâtea să-l întrebe. Dorise să vorbească cu el despre platforma *Sorghum,* acea masivă enigmă în flăcări aflată acum într-un golf de nave. Voia să ştie de ce o furaseră Amanţii, la ce folosea, ce aveau de gând cu ea. Unde era echipajul ei? dorise ea să întrebe, unde era geo-empatul pe care nu-l văzuse nimeni? Şi era sigură că Johannes ştia aceste lucruri. Dar acum nu mai putea vorbi cu el.

Nu-şi putea lua gândul de la cuvintele lui. Spera din tot sufletul ca şi cuvintele ei să-l fi afectat tot atât de mult.

Capitolul Opt

Când Bellis privi pe fereastră a doua zi dimineaţă, văzu peste acoperişuri şi coşuri de fum că oraşul se deplasa.

Cândva în timpul nopţii, sute de remorchere, care altfel roiau în jurul Armadei ca nişte albine în jurul stupului, se înhămaseră la oraş. Se prinseseră cu lanţuri grele, în mare număr, de marginea oraşului. Erau acum împrăştiate în jurul oraşului cu lanţurile întinse.

Bellis se obişnuise cu nestatornicia oraşului. Într-o zi, soarele răsărea din stânga coşului de fum în care locuia, în altă zi răsărea din dreapta, din pricină că Armada se răsucea în timpul nopţii. Poziţia soarelui te dezorienta. Fără nicio urmă de uscat vizibil, nu puteai determina poziţia decât după stele, dar lui Bellis îi venea greu să le

cerceteze: nu era dintre aceia care puteau recunoaşte uşor Tricornul sau Pruncul sau alte constelaţii. Cerul nopţii nu însemna nimic pentru ea.

Astăzi, soarele răsări aproape direct în faţa ferestrei ei. Navele care se opinteau în lanţuri şi trăgeau după ele greutatea Armadei se aflau în direcţia privii ei şi calculă după un timp că se îndreptau spre sud.

Era copleşită de acel efort prodigios. Oraşul era imens faţă de cârdul de nave care-l trăgeau. Mişcarea Armadei era greu de estimat, dar cercetând apa care trecea printre nave şi valurile care loveau marginile oraşului, Bellis bănui că se deplasau cu viteza melcului.

Unde mergem? se întrebă ea fără rost.

Bellis se simţea curios de ruşinată. Sosise pe Armada de săptămâni întregi şi nu se întrebase despre mişcarea oraşului, despre ruta lui şi despre itinerar, despre felul în care flota plecată să prade găsea drumul înapoi spre portul care îşi schimba locul. Îşi aminti cu un tremur brusc de atacul lui Johannes asupra ei din noaptea precedentă.

O parte din ceea ce îi spusese el era adevărat.

Tot aşa de adevărat era şi o parte din ceea ce spusese ea, fireşte, şi încă mai era supărată pe el. Nu voia să trăiască în Armada, iar gândul că avea să-şi ducă zilele în îngrămădeala aceea de covate putrede o făcea să se înfurie aşa de tare încât o cuprindea panica. Şi totuşi.

Totuşi era adevărat că se izolase în nefericirea ei. Nu-şi cunoştea situaţia, nu cunoştea istoria şi politica Armadei şi îşi dădu seama că ăsta era un lucru primejdios. Nu înţelegea economia oraşului; nu ştia de unde vin corăbiile ce trăgeau în portul Basilio şi Ariciul-de-Mare. Nu ştia pe unde fusese oraşul şi unde se îndrepta.

Stătea în cămaşa de noapte şi privea soarele inundând provele oraşului ce se deplasa lent. Se simţea ciudat de goală.

Amanţii, gândi ea cu dezgust. *Hai să începem de aici. La dracu', Amanţii. Cine sfântu' sunt ăştia?*

Şekel îşi bea cafeaua împreună cu ea pe puntea superioară a bibliotecii.

Era un băiat exaltat. Îi povestea că face ceva cu unul, altceva cu altul şi că a avut un conflict cu un al treilea, şi că al patrulea trăieşte în districtul Acalmiei, iar ea se făcu mică auzind atâtea lucruri mărunte despre oraş. Se simţi din nou ruşinată din pricina ignoranţei ei şi îi ascultă cu mare atenţie turuiala.

Şekel îi povesti despre Hedrigall, aeronautul cactus, îi povesti despre trecutul lui scandalos de negustor-pirat în slujba ţinutului Dreer Samher, apoi îi descrise călătoriile pe care le făcuse Hedrigall pe insula monstruoasă la sud de Gnurr Kett, ca să facă negoţ cu oamenii-ţânţari.

Din când în când, Bellis îl întreba despre districte, despre cartierul bântuit, despre direcţia în care se îndrepta oraşul, despre platforma *Sorghum* şi Tintinnabulum. Îi servea întrebările ca pe nişte cărţi de joc.

— Mda, spuse el încet. Îl ştiu pe Tannabol. Pe el şi pe tovarăşii lui. Ciudată adunare. Makler, Metzger, Promus, Tinnabol. E unul pe care-l cheamă Argentarius, care-i nebun, pe care nu-l vede nimeni niciodată. Nu mi-i amintesc pe ceilalţi. Înăuntrul corabiei Castor sunt numai trofee. Îţi îngheaţă sângele în vine. Trofee marine. Pe fiecare perete. Rechini-ciocan împăiaţi, orci, creaturi cu gheare şi tentacule. Cranii. Şi harpoane. Şi heliotipii ale echipajului alături de cadavre de creaturi pe care sper să nu le văd cu ochii mei niciodată. Sunt vânători. Nu sunt de multă vreme în oraş. Nu sunt nişte prizonieri adevăraţi. Sunt o mulţime de poveşti despre ceea ce fac şi motivul pentru care se află aici. Ca şi cum ar aştepta ceva.

Bellis nu înţelegea cum de ştia aşa de multe Şekel despre Tintinnabulum până ce acesta nu rânji şi continuă.

— Tintinnabulum are o… asistentă, spuse el. O cheamă Angevina. E o doamnă interesantă.

Rânji din nou şi Bellis îşi întoarse faţa, stânjenită de entuziasmul lui.

În Armada existau tipografii şi autori, editori şi traducători; apăreau tot timpul cărţi noi şi traduceri în Salt din texte clasice. Dar hârtia era rară: tipăriturile se făceau cu litere minuscule şi cărţile erau scumpe. Districtele oraşului se bazau pe Biblioteca Marilor Colecţii din Oraşul Cărţilor şi plăteau taxă ca să aibă dreptul de a împrumuta cărţi.

Cărţile veneau mai ales din actele de piraterie ale districtului Ţiparului. De nenumărate secole, acest atotputernic district al Armadei donase toate cărţile sale către districtul Orologiului. Indiferent cine conducea Oraşului Cărţilor, aceste donaţii asigurau loialitatea lui. Alte districte copiară acest obicei, deşi cu mai puţin control. Mai permiteau prizonierilor să păstreze o carte sau alta, sau mai făceau comerţ cu vreun volum rar pe care puneau mâna. Asta nu se întâmplă în districtul Ţiparului, în care deţinerea unei cărţi era o crimă serioasă.

Uneori, navele din districtul Ţiparului prădau aşezările de coastă ale Bas-Lag-ului cu scopul exclusiv de a aduna cărţi; piraţii treceau dintr-o casă în alta, înşfăcând orice carte şi manuscris pe care le găseau. Toate pentru Oraşul Cărţilor, districtul Orologiului.

Aceste jafuri aveau loc permanent, aşa că Bellis şi colegii ei erau mereu ocupaţi.

Kheprii care ajunseseră pe Corăbiile Milei interceptate de Armada puseseră mâna pe Oraşul Cărţilor cu mai mult de un secol în urmă printr-o mică lovitură de palat. Fuseseră destul de înţelepte ca să-şi

dea seama că, în ciuda tradiţionalei lipse de interes a kheprilor pentru cuvântul scris – ochii lor compuşi le îngreunau mult cititul –, districtul se baza pe biblioteca sa. Continuaseră să îl administreze.

Bellis nu putea estima numărul cărţilor: erau aşa de multe magazii micuţe în cala corabiei bibliotecii, atât de multe coşuri de fum convertite, cabine, anexe, toate burduşite cu cărţi. Multe erau foarte vechi, mii dintre el nemişcate de multă vreme. Armada fura cărţi de multe secole.

Cataloagele erau doar parţiale. În ultimele secole se formase o birocraţie care avea rolul de a înregistra conţinutul bibliotecii, dar sub unele conduceri fusese mai minuţioasă decât sub altele. Se făceau întotdeauna greşeli. Câteva achiziţii erau puse pe rafturi la întâmplare, insuficient verificate. Erori se strecurau în sistem şi generau alte erori. Existau nenumărate volume ascunse în bibliotecă, la vedere şi totuşi invizibile, a căror catalogare ar fi necesitat zeci de ani de muncă. Circulau legende despre conţinutul lor puternic, pierdut, ascuns sau interzis.

Când traversase pentru prima dată coridoarele întunecate, Bellis trecuse din mers cu degetele peste nesfârşitele rafturi. Trăsese la întâmplare o carte şi, deschizând-o, se oprise să citească numele scris de mână cu cerneală palidă de pe prima pagină. Scosese un alt volum şi găsi un alt nume, scris caligrafic şi cu cerneală doar puţin mai recentă. A treia carte nu era marcată, dar a patra, din nou, se declara ca proprietate a unui alt proprietar mort demult.

Bellis rămăsese pe loc şi citise numele iar şi iar şi se simţi brusc încorsetată. Era cuprinsă din toate părţile de cărţi furate, îngropate în ele ca în nisip. Gândul la sutele de mii de nume care o înconjurau, mâzgălite în van pe colţul din dreapta sus al primei pagini – greutatea cernelii irosite, declaraţiile nesfârşite precum *asta e a mea asta e a mea,* fiecare la fel de imperioasă şi simplă – îi făcuse răsuflarea să i se oprească. O dezarmase uşurinţa cu care aceste mici porunci fuseseră încălcate.

Simţise de parcă în jurul ei se foiau fantome morocănoase care nu erau în stare să accepte că volumele nu mai erau ale lor.

În acea zi, sortând noile achiziţii, Bellis găsi una dintre cărţile ei.

Rămase multă vreme aşezată pe podea, cu picioarele desfăcute, sprijinită cu spatele de un raft, holbându-se la copia *Codexului Pustiei Ochiul Viermelui.* Pipăi cotorul uzat şi literele adâncite uşor ale autorului „B. Coldwine”. Era copia ei personală: îi recunoştea uzura. O privi cu fereală, de parcă ar fi fost un test pe care-l putea pica.

Căruţul nu conţinea cealaltă lucrare a ei, *Gramatologia limbii hieratice Kettai,* dar găsi Enciclopedia homorilor din Salkrikaltor pe care o luase cu ea pe *Terpsichoria.*

Ajung în sfârşit şi lucrurile noastre, gândi ea.

Asta o afectă ca o lovitură.

Asta a fost a mea, îşi spuse. *Mi-a fost luată.*

Ce mai avea acolo de pe navă? Fusese copia aceea din *Viitoruri* a doctorului Mollificatt? se întrebă ea. *Ortografia şi Hieroglifele* văduvei Cardomium?

Nu se putea linişti. Se ridică şi se plimbă, încordată, la întâmplare prin bibliotecă. Ieşi la aer şi traversă navele bibliotecii, ducându-şi cartea la piept, peste apă şi din nou în întunericul dintre rafturi.

— Bellis?

Ridică privirea, încurcată. Dinaintea ei era Carianne, cu o expresie amestecată de amuzament şi îngrijorare. Părea teribil de palidă, dar vorbea pe tonul ei obişnuit, puternic.

Cartea atârna în mâna lui Bellis. Răsuflarea i se mai potoli şi îşi ascunse neliniştea de pe chip, întrebându-se ce-o să spună. Carrianne o luă de braţ şi o trase deoparte.

— Bellis, repetă ea şi, cu tot rânjetul şmecheresc, avea o anume bunătate în voce. Ar cam fi timpul ca noi două să facem un mic efort să ne cunoaştem mai bine. Ai luat masa de prânz?

Carrianne o trase blând pe coridoarele corabiei *Dansatorul,* apoi în sus pe pasarela *Cleştatului. Nu-mi stă în fire,* gândi ea în timp ce o urma, *să mă las târâtă de cineva. Nu-mi stă în fire deloc.* Dar era într-un fel de transă şi cedase insistenţei lui Carrianne.

La ieşire, Bellis îşi dădu seama cu o tresărire de surpriză că mai ducea încă în mâini copia din *Codexul Pustiei Ochiul Viermelui.* O strângea atât de tare încât i se albiseră degetele.

Bătăile inimii i se înteţiră când îşi dădu seama că sub protecţia Carriannei putea să treacă pe lângă paznici, putea ţine cartea la piept, fără să fie văzută, putea părăsi biblioteca cu tot cu prada ei.

Dar cu cât se apropia mai mult de uşă, cu atât ezita mai mult, cu atât îi înţelegea mai puţin motivele, cu atât îi era mai frică să nu fie prinsă, până ce, cu un oftat lung, depuse monografia în sala de lectură de lângă recepţie. Carrianne o privi degajată. De dincolo de uşă, Bellis se uită la volumul ei părăsit şi simţi o emoţie nelămurită.

Nu ştia dacă simţea emoţia triumfului sau a înfrângerii.

Psire era cea mai mare navă din districtul Orologiului, un vas cu aburi arhaic, remodelat ca hală industrială şi spaţiu de cazare ieftin. Blocuri de beton se înălţau pe puntea din spate, murdărite cu găinaţ. Între ferestrele la care oameni şi khepri stăteau la taifas se întindeau rufe. Bellis coborî pe o scară de frânghie în urma Carriannei, spre mare, prin mirosul de saramură şi umezeală, spre o galerie întunecată din *Psire.*

Sub puntea galeriei se găsea un restaurant, plin de clienţi

zgomotoşi care-şi luau prânzul. Chelnerii, khepri şi oameni, chiar şi vreo doi roboţi ruginiţi, treceau printre cele două rânduri de bănci, punând pe mese boluri cu terci şi farfurii cu pâine neagră, salată şi brânză.

Carrianne făcu comanda, apoi se întoarse spre Bellis cu o privire sincer îngrijorată.

— Care va să zică aşa, spuse ea. Ce se-ntâmplă cu tine?

Bellis ridică privirea spre ea şi, pentru o clipă îngrozitoare, crezu că o să izbucnească în plâns. Senzaţia trecu repede şi îşi reluă înfăţişarea calmă. Îşi feri privirea de Carrianne, uitându-se spre alţi clienţi umani, khepri sau cactuşi. La vreo două mese distanţă erau doi llorgis, cu trupurile lor trifurcate părând că se uită în toate părţile deodată. În spatele ei era o creatură amfibie din districtul Culcuşului, o specie pe care nu o recunoştea.

Simţea mişcarea restaurantului sub valuri.

— Ştiu ce am văzut, mă înţelegi? spuse Carrianne. Şi eu am fost răpită.

Bellis o privi tăios.

— Când? făcu ea.

— Acum aproape douăzeci de ani, spuse Carrianne, privind prin fereastră spre portul Basilio şi la remorcherele harnice de mai departe care continuau să tragă oraşul.

Spuse ceva încet şi deliberat într-o limbă pe care Bellis aproape că o recunoscu. Partea analitică a creierului ei de lingvist începu să pună cap la cap informaţiile, să catalogheze fricativele, dar Carrianne o opri.

— E o expresie pe care obişnuiam să o spunem la noi acasă celor care se simţeau nefericiţi. Ceva stupid şi banal, cum ar fi „Putea să fie şi mai rău”. Tradusă exact, ar spune „Încă mai ai ochi şi ochelarii nu ţi s-au spart”, spuse ea, aplecându-se şi zâmbind. Dar n-am să mă simt jignită dacă nu te alină cu nimic. Sunt mai departe de casa mea decât eşti tu de Noul Crobuzon. Cu vreo trei mii de kilometri mai departe. Eu sunt din Strâmtorile Apei de Foc.

Râse când o văzu pe Bellis ridicând sprâncenele cu o privire sceptică.

— De pe o insulă numită Geshen, controlată de magocraţie.

Gustă din puiul pitic de Armada.

— Magocraţia, pe numele ei întreg Shud zar Myrion zar Koni.

Făcu un gest cu mâinile în bătaie de joc pentru misterul pe care îl degaja numele acela.

— Oraşul Ratjinn, Stupul Mâhnit – chestii din astea. Ştiu ce se spune în Noul Crobuzon despre el. Foarte puţine lucruri adevărate.

— Cum ai fost prinsă? întrebă Bellis.

— De două ori, spuse Carrianne. Am fost răpită o dată, apoi din

nou. Navigam cu atelajul nostru acvatic spre Kohnid, aflat în Gnurr Kett. E o călătorie lungă şi grea. Aveam şaptesprezece ani. Câştigasem la loterie dreptul să fiu sirena corabiei şi concubină. Ziua mi-o petreceam legată de botul corabiei, împrăştiind petale de orhidee, iar noaptea o petreceam ghicind în cărţi bărbaţilor şi culcându-mă cu ei. Asta mă plictisea, dar îmi plăceau zilele. Îmi plăcea să atârn acolo, cântam, dormeam, priveam marea. Dar ne-a interceptat o navă de război din Dreer Samher. Samherienii erau geloşi pe faptul că făceam comerţ cu Kohnid. Aveau un monopol – îl mai au oare? adăugă ea brusc.

Bellis dădu din cap. *Nu ştiu.*

— Ei bine, l-au legat pe căpitan în locul meu la bompres şi au preluat comanda corabiei. Cei mai mulţi au fost urcaţi în bărcile de salvare cu ceva provizii şi îndreptate spre coastă. Drumul era foarte lung şi mă îndoiesc că au reuşit să ajungă. Unii dintre noi au fost păstraţi la bord. Nu s-au purtat rău cu noi, în afară de faptul că ne-au legat. Mă torturam singură cu gândul la ce o să-mi facă mie, dar s-a întâmplat să fim interceptaţi a doua oară. Districtul Acalmiei avea nevoie de nave şi îşi trimisese piraţii la vânătoare. Armada era mult mai la sud atunci, aşa că navele din Dreer Samher erau nişte prăzi perfecte.

— Şi… cum ai…? Ţi s-a părut greu să stai aici? întrebă Bellis.

Carrianne o privi un timp.

— Unii cactuşi nu s-au adaptat, spuse ea. Au refuzat sau au încercat să evadeze sau au atacat paznicii. Bănuiesc că au fost ucişi. Eu şi tovarăşii mei…?

Ridică din umeri.

— Am fost salvaţi, aşa că e o mare diferenţă. Dar da, a fost greu, şi am fost tristă şi mi-a fost dor de fratele meu. Dar, vezi tu, am făcut o alegere. Am ales să trăiesc, să supravieţuiesc. După un timp, unii dintre tovarăşii mei de călătorie s-au mutat din districtul Acalmiei. Unul trăieşte în districtul Scrumbiei, altul în Tot-al-Tău. Dar majoritatea stăm în districtul care ne-a capturat.

Pentru ceva timp nu făcu decât să mănânce, apoi ridică din nou privirea.

— Ai să reuşeşti, înţelegi? Ai să te împaci cu gândul că asta e casa ta.

Încerca să o liniştească. Era drăguţă cu Bellis. Dar pentru Bellis asta suna mai mult a ameninţare.

Carrianne îi vorbea despre districte.

— Cunoşti districtul Ţiparului, spuse Carrianne fără expresie. Amanţii. Amanţii crustaţi. Nenorociţi nemernici. Cunoşti şi districtul Orologiului.

Cartierul intelectualilor, gândi Bellis, *cum e Mlaştina Bursucului în Noul Crobuzon.*

— Districtul Scrumbiei e al crustaţilor. Districtul Culcuşului. Districtul Tot-al-Tău.

Carrianne număra districtele pe degete.

— Jhour. Districtul Tribunalului, al Consiliului Democratic. O redută curajoasă. Şi districtul Acalmiei, încheie ea. Unde trăiesc eu.

— De ce ai plecat din Noul Crobuzon, Bellis? făcu ea pe neaşteptate. Nu pari să fii stilul de colonistă.

Bellis privi în jos.

— A trebuit să plec, spuse ea. Aveam necazuri.

— Cu legea?

— S-a întâmplat ceva..., oftă ea. Nu am făcut nimic, dar chiar nimic.

Nu-şi mai putea stăpâni amărăciunea din glas.

— Cu câteva luni în urmă, în oraş a fost o molimă. Şi... au fost zvonuri că o anumită persoană pe care o cunosc ar fi fost implicată. Miliţia îi strângea pe toţi cei care l-au cunoscut, care au avut de-a face cu el. Era evident că aveau să ajungă şi la mine până la urmă. Nu am vrut să plec. Nu a fost alegerea mea.

Prânzul, tovărăşia, chiar şi trăncăneala pe care Bellis o dispreţuia de obicei, toate o făcuseră să se liniştească. Când se ridicară să plece, o întrebă pe Carrianne dacă se simte bine.

— Am observat în bibliotecă..., spuse ea. Sper să nu te superi, dar cred că arăţi destul de palidă.

Carrianne zâmbi şiret.

— E prima dată când mă întrebi de sănătate, Bellis. Ai grijă. S-ar putea să încep să cred că te interesează persoana mea cu adevărat. Sunt bine. Doar că am fost taxată noaptea trecută.

Bellis aşteptă, căutând prin informaţiile pe care le căpătase, să vadă dacă afirmaţia Carriannei avea vreun sens. Nu avea.

— Nu înţeleg, se dădu ea bătută.

— Bellis, locuiesc în districtul Acalmiei, spuse Carrianne. Uneori suntem taxaţi, mă înţelegi? Tu ştii că suntem conduşi de Brucolac, nu? Ai auzit ceva despre el?

— Am auzit de el...

— Brucolacul. Oupirul. Loango. Katalkana.

La fiecare cuvânt ezoteric, Carrianne cerceta privirea lui Bellis şi îşi dădea seama că nu înţelesese.

— Hemofag, Bellis. Ne-mort. Vampir.

Fiind înconjurată vreme de săptămâni de zile de zvonuri şi de

apropouri ca de un nor de musculiţe, Bellis cel puţin aflase câte ceva despre fiecare district. Toate acele bucăţele minuscule de informaţie se uneau, prinzând formă, căutându-şi fiecare locul ei.

Dar se făcuse cumva că ratase lucrul cel mai important şi cel mai înfiorător, cel mai incredibil. La sfârşitul zilei se gândi la momentul acela în care văzuse cât de ignorantă era: când Carrianne îi explicase motivul palorii ei şi Bellis realizase cât de departe de casă se afla.

Era mulţumită că nu se mulţumise doar să se albească la faţă când auzise explicaţia lui Carrianne. Ceva se înăspri în ea când auzise cuvântul *vampir* – acelaşi cuvânt şi în limba ragamoll şi în salt. Carrianne, în acel moment, îi demonstrase că mai departe de atât nu se putea duce. Nu se putea să fie mai departe de casă ca acum.

În Armada se vorbea o limbă pe care o putea înţelege. Recunoştea corăbiile, chiar şi aşa, alterate şi refăcute. Aveau bani şi un guvern. Se putea obişnui cu diferenţele de calendar şi terminologie. Arhitectura încropită era bizară, dar comprehensibilă. Dar acesta era un oraş în care vampirii nu se ascundeau şi nu atacau pe furiş, ci puteau să se plimbe liberi pe timpul nopţii şi puteau să fie conducători.

Bellis îşi dădu seama că toate barierele ei culturale erau depăşite. I se făcea greaţă de propria ei ignoranţă.

Luând catalogul lucrărilor de ştiinţă, Bellis frunzări printre înregistrări, trecând peste alfabet până găsi numele lui Johannes Tearfly. Erau mai multe copii ale câtorva lucrări de-ale lui.

Dacă Amanţii care îmi conduc destinul te-au vrut atât de mult, Johannes, îşi spuse ea notându-şi indicatorii lucrărilor lui, *atunci am să pătrund în mintea lor. Să vedem ce i-a extaziat aşa de tare.*

Una dintre cărţi era împrumutată, dar se găseau copii ale altor lucrări. Ca angajat al bibliotecii, Bellis avea drept de împrumut.

Era foarte frig când se întoarse acasă prin mulţime, pe sub joaca maimuţelor de pe plasele de frânghie prinse de catarge, peste pasarelele ce se legănau şi peste punţi, pe străzile înălţate ale oraşului, peste valurile dintre corăbii. Cerul era plin de miorlăit de pisică. În desagă, Bellis ducea *Animale de pradă din vadurile Golfului de Fier, Anatomia sardula; Eseuri asupra fiarelor; Teoriile megafaunei;* şi *Viaţa transplanară, o problemă pentru naturalişti* – toate scrise de Johannes Tearfly.

Rămase trează până târziu, ghemuită lângă sobă, în vreme ce norii îngheţaţi împrăştiau lumina lunii. Citi la lumina lămpii, sărind de la o carte la alta.

La ora unu noaptea, privi afară peste peisajul întunecat al oraşului.

Haloul de nave ce împresurau oraşul continua să-l tragă înainte.

Se gândi la toate navele armadoriene de pe mare, la piraţii care taxau navele şi comunităţile prin care treceau. Hălăduind luni de zile peste mii de kilometri până ce, încărcaţi cu pradă, se întorceau prin

metode necunoscute în oraşul lor, chiar dacă acesta se deplasase între timp.

Neutroscopiştii oraşului priveau cerul şi cunoşteau după variaţiile lui infinitezimale când se apropiau alte nave, în aşa fel încât remorcherele să poată trage Armada la loc ferit. Uneori, manevra eşua şi navele intrus erau interceptate, fie pentru a face negoţ, fie pentru a fi capturate. Printr-o ştiinţă secretă, autorităţile ştiau întotdeauna când vasele ce se apropiau erau ale Armadei şi le aşteptau cu braţele deschise.

Chiar şi la ora aceea se mai auzeau zgomote din atelierele unor districte, depăşind zgomotul valurilor şi ţipetele animalelor de noapte. Printre frânghiile şi catargele care se interpuneau ca nişte zgârieturi pe o heliotipie, Bellis putea arunca privirea până departe, spre golful artificial de vase de la capătul Armadei, unde se afla platforma *Sorghum.* De săptămâni de zile, flăcări şi reziduuri taumaturgice se ridicau de pe schela ei. În fiecare seară ştergea de pe cer stelele cu lumina ei ştearsă.

Dar nu şi în seara asta. Norii de deasupra platformei erau întunecaţi. Flacăra se stinsese.

Pentru prima oară de când sosise în Armada, Bellis cotrobăi prin lucruri şi scoase scrisoarea pe care o neglijase. Stătea lângă sobă şi ezita, cu hârtia împăturită dinainte şi cu stiloul ridicat. Apoi, iritată de propria ezitare, începu să scrie.

Chiar dacă Armada îşi croia drum încet spre sud, spre apele mai calde, timp de câteva zile vremea se răci. Vânturile aduseră îngheţul dinspre nord. Copacii şi iedera, grădinile care împodobeau punţile deveniră sfărâmicioase şi se înnegriră.

Chiar înainte să lovească gerul, Bellis văzu balene la marginea portului oraşului, parcă jucându-se. După câteva minute se apropiaseră mult mai tare de Armada, pocniră apa cu cozile şi dispărură. Frigul veni curând după asta.

În oraş nu exista iarnă, nici vară, nici primăvară, niciun anotimp; era numai vreme. Pentru Armada, aceasta depindea nu de timp, ci de poziţie. În vreme ce Noul Crobuzon se cuibărea sub furtuni de zăpadă la sfârşitul anului, armadorienii se putea scălda în soarele Mării Inimii; sau poate că se ascundeau înăuntru în vreme ce echipaje îmbrăcate gros îi trăgeau prin Oceanul Mut, în vreme ce în Noul Crobuzon era bine şi cald.

Armada bătea oceanele din Bas-Lag pe trasee dictate de piraterie, comerţ, agricultură, securitate şi alte raţiuni mai obscure şi accepta vremea de care avea parte.

Climatul neregulat al oraşului afecta plantele. Flora de pe Armada supravieţuia datorită taumaturgiei, a norocului şi stocurilor. După

secole de cercetări, produseseră soiuri care creşteau repede şi bine într-o gamă largă de temperaturi. Existau recolte permanente tot anul.

Fermele se întindeau peste punţi sau sub lumini artificiale. Erau culturi de ciuperci în cale cu aer stătut şi grajduri zgomotoase, împuţite, pline de animale care se reproduseseră de prea multe ori între ele. Câmpuri de alge creşteau pe plute suspendate sub oraş, alături de cuşti pline cu crustacee şi peşti de hrană pentru animale.

Pe zi ce trecea, Tanner se descurca tot mai bine în limba salt şi începea să petreacă mai mult timp cu tovarăşii lui de muncă. Stăteau prin crâşmele şi tripourile dinspre prova portului Basilio. Uneori îl însoţea şi Şekel, bucuros să fie în compania adulţilor, dar de cele mai multe ori se ducea singur la *Castor.*

Tanner ştia că se duce să se întâlnească cu Angevina, pe care Tanner nu o întâlnise, care-l servea sau îl păzea pe căpitanul Tintinnabulum. Şekel îi povestise despre ea, în termeni adolescentini, iar Tanner îl ascultase amuzat şi indulgent. Cu nostalgia vârstei lui.

Şekel petrecea tot mai mult timp cu ciudaţii vânători cercetători ce locuiau pe *Castor.* Odată, Tanner venise să-l caute.

De pe punţile inferioare, Tanner intră pe un coridor curat, slab luminat, flancat de cabine cu nume atârnate de uşi: Modist, citise el, şi Faber, şi Argentarius. Cabinele tovarăşilor lui Tintinnabulum.

Şekel era în cantină cu Angevina.

Tanner fusese şocat.

Angevina avea vreo treizeci de ani după estimarea lui şi era o Refăcută.

Şekel nu-i spusese asta.

Picioarele Angevinei se opreau mai jos de coapse. Ieşea ca o sirenă ciudată de corabie din partea din faţă a unui căruţ cu motor cu aburi, un vehicul greu pe şenile, plin cu cărbuni şi lemne.

Tanner îşi dădu seama că nu putea fi localnică. Felul în care fusese Refăcută era prea brutal, prea capricios şi ineficient şi crud pentru a servi la altceva decât la pedeapsă.

Îi păru bine că femeia îl mai scutea de plictiseală pe băiat. Apoi observă cât de intens îi vorbea lui Şekel, cum se apleca spre el (sub un unghi ciudat, ancorată deasupra vehiculului greu), cum îl privea în ochi. Şi Tanner se opri, şocat din nou.

Tanner îl lăsase pe Şekel cu Angevina lui. Nu-l întrebase ce se întâmpla. Şekel, forţat de o nouă conjunctură de sentimente, se purtase ca un hibrid de copil şi bărbat, acum lăudându-se şi exagerând, acum răvăşit şi cuprins de emoţii puternice. Din puţinele informaţii pe care le căpătase de la el, Tanner aflase că Angevina fusese capturată în urmă cu zece ani. Ca şi *Terpsichoria,* corabia ei fusese deturnată din drumul spre Nova Esperium. Şi ea era din Noul

Crobuzon.

Când Şekel veni acasă în cămăruţele de la capătul babordului unei vechi fabrici plutitoare, Tanner se arătă gelos, apoi îşi ceru scuze. Se hotărî să-l controleze pe Şekel cât de bine putea, dar să-i dea libertatea de care avea nevoie.

Tanner încercă să umple un gol făcându-şi prieteni. Petrecu mai mult timp cu tovarăşii lui de muncă. Între lucrătorii de la docuri exista o strânsă camaraderie. Se lăsă antrenat în glumele lor proaste şi în jocurile lor.

Ei se deschiseră în faţa lui, îi povestiră o mulţime de lucruri.

Faptul că era nou printre ei era o scuză să scoată de la naftalină vechile poveşti şi zvonuri. Unele pomeneau de mări moarte, altele despre valuri uriaşe sau despre regele morenelor. Se întorceau spre Tanner şi spuneau *Probabil că n-ai auzit de mările moarte, Tanner. Să-ţi povestesc…*

Tanner Sack află astfel cele mai ciudate poveşti despre mările din Bas-Lag şi legendele oraşului piraţilor şi ale districtul Ţiparului. Află despre furtuna monstruoasă căreia i-a supravieţuit Armada; motivul pentru care Amanţii aveau chipul brăzdat de cicatrici; cum a spart Uther Doul codul posibilităţilor şi şi-a găsit sabia nemaipomenită.

Se alătură sărbătoririlor prilejuite de vreun eveniment – o nuntă, o naştere, un noroc la cărţi. Şi la evenimente mai sumbre. Când un accident la docuri a tăiat jumătate din mâna unei femele cactus cu un ciob de sticlă, Tanner dădu câţi ocheţi şi pavilioane avea. Altă dată, districtul fusese cuprins de tristeţe la ştirea că o navă din districtul Ţiparului, *Ameninţarea Magdei,* se scufundase în apropiere de Strâmtoarea Apei de Foc. Tanner suferi alături de toţi ceilalţi fără prefăcătorie.

Dar deşi îi plăcea pe tovarăşii lui de muncă, iar tavernele şi petrecerile erau un mod plăcut de a petrece serile – şi un mod de a-şi îmbunătăţi mult limba salt – era înconjurat de o atmosferă ciudată, secretoasă, pe care nu o putea înţelege.

Existau anumite mistere pe care inginerii subacvatici le aduceau la suprafaţă. Ce erau acele lucruri pe care le zărea uneori în umbră în spatele rechinilor de pază bine struniţi? Care era scopul reparaţiilor pe care el şi colegii lui le făceau zilnic? Ce sorbea *Sorghum,* platforma furată pe care o îngrijeau atât, de pe fundul mării, la sute de metri adâncime? Tanner îi urmărise conducta groasă cu privirea de multe ori, până ce dispărea în beznă.

Care era natura acestui proiect despre care se vorbea numai prin semne şi remarci criptice? Care era planul pentru care depuneau atâta efort? Planul despre care nimeni nu vorbea deschis, dar despre care toată lumea ştia câte puţin, iar unii lăsau să se înţeleagă că îl cunosc?

Ceva important se petrecea în spatele activităţii intense din districtul Ţiparului, iar Tanner Sack nu ştia ce este. Bănuia că nici tovarăşii lui nu ştiau nimic, dar se simţea totuşi exclus dintr-un fel de comunitate: una care se baza pe minciuni, limbaj secret şi tâmpenii.

Câteodată ajungeau la el poveşti despre ceilalţi pasageri, despre echipajul şi prizonierii de pe *Terpsichoria.*

Şekel îi povestise de Coldwine de la bibliotecă. Johannes Tearfly fusese văzut vizitând docurile însoţit de un grup secret, înarmaţi cu toţii cu carneţele şi discutând între ei în şoaptă. Tanner se gândise că nu mai avea să dureze mult până ce ierarhia avea să se reaşeze, că în timp ce el muncea de-i săreau capacele, domnul privea şi îşi consulta graficele şi stătea cu mâinile în buzunare.

Hedrigall, cactusul impasibil care pilota *Aroganţa,* îi povestise lui Tanner despre un om pe nume Fench, tot de pe *Terpsichoria,* care vizita docurile destul de des („Îl cunoşti?" îl întrebase Hedrigall, iar Tanner clătinase din cap: îi era prea silă să-i explice că nu cunoştea pe niciunul dintre cei care se aflaseră pe punte). Fench era un om bun, îi spusese Hedrigall, unul cu care puteai vorbi, care părea să cunoască deja pe toată lumea de pe navă, care vorbea de parcă i-ar fi cunoscut bine pe cei de felul Regelui Friedrich sau Brucolacul.

Hedrigall părea distrat atunci când vorbea despre asemenea lucruri, ceea ce-i aminti lui Tanner de Tintinnabulum. Hedrigall era unul dintre aceia care păreau să ştie ceva despre un anume lucru pe care nu voiau să-l pomenească. Tanner ar fi riscat să rupă acea prietenie aflată în stadiu embrionar dacă l-ar fi întrebat direct.

Tanner obişnuia să se plimbe prin oraş pe timpul nopţii.

Rătăcea, înconjurat de zgomotul apei şi al navelor, pătruns de mirosul mării. Sub lumina lunii şi a fiicelor ei, difuzată prin norii subţiri, Tanner se plimba de-a lungul portului în care se afla platforma *Sorghum,* acum liniştită. Trecea pe lângă un adăpost homor: un clipper suspendat, pe jumătate scufundat, cu prova şi pupa ieşind din apă ca un aisberg. Se plimba pe podul acoperit care ducea spre partea din spate a *Marelui Răsăritean,* trecând cu capul în jos pe lângă alţi insomniaci şi lucrători în schimbul de noapte.

Pe un pod de frânghii spre tribordul districtului Ţiparului, un dirijabil iluminat alunecă pe deasupra şi un claxon se auzi pe-aproape o dată cu duduitul unui ciocan pneumatic *(schimbul de noapte),* iar zgomotul semăna atât de mult cu acela din Noul Crobuzon încât simţi o emoţie puternică şi nelămurită.

Tanner se pierdu într-un labirint de corăbii vechi şi cărămidă.

I se păru că vede în apa de dedesubt pete de lumină: planctonul bioluminiscent. Mârâitul oraşului părea să primească răspuns de la

mare depărtare de la ceva mare şi viu.

Se îndreptă spre districtul Tribunalului şi portul Ariciul-de-Mare. Sub el erau valurile, de fiecare parte ziduri de cărămidă dărăpănate, îmbibate cu mucegai şi pătate cu sare. Pereţi înalţi şi ferestre, multe sparte, şi alei printre străzile principale, ocolind guri de aerisire şi batardouri. Gunoaie pe terenuri virane. Balustrade şi grilaje de care se agăţau afişe rupte, bătute de vânt; reclame politice şi de divertisment în culori ţipătoare provenind din glande de calmar, scoici sau din cerneluri furate.

Pisici care îi treceau fără zgomot pe dinainte.

Oraşul se scutură şi îşi corectă traiectoria, iar flota neobosită de vase cu aburi de dincolo de marginile Armadei continuă să tragă, cu lanţurile întinse, remorcându-şi casa.

Tanner rămase în mijlocul liniştii, privind în sus spre turnurile vechi, spre siluetele acoperişurilor, ale coşurilor de fum, ale fabricilor şi copacilor. Peste o mică întindere de apă întreruptă de un pâlc de băr-cuţe, luceau lumini în cabinele unor corăbii despre ale căror porturi de origine Tanner Sack nu ştia nimic. Şi alţii priveau noaptea.

(— Te-ai mai regulat până acum? întrebă ea şi Şekel nu se putu abţine să nu-şi amintească lucruri pe care voia să le uite. Refăcutele din bezna împuţită a Terpsichoriei care se lăsaseră pătrunse pentru o porţie mai mare de pâine. Acelea pe care marinarii le puneau jos, cu voie sau fără voie (cu toţii îl fluierau să li se alăture) şi la care se dusese de două ori (o dată prefăcându-se că a terminat ca să nu o mai audă ţipând) o dată făcând-o de-adevăratelea şi bucurându-se în ea, luptând şi strigând ca şi ea. Şi înainte de astea, fetele din fundăturile din Cotul Ceţii şi băieţii (ca şi el) arătându-şi părţile ruşinoase, tranzacţiile lor între troc şi sex şi brutalitate şi joacă. Şekel deschise gura să răspundă şi adevărul se lupta să iasă, iar ea văzu asta şi-l opri (din milă) şi spuse – Nu, nu pentru bani sau din joacă şi nici când le-ai luat sau ţi s-au oferit cu forţa, ci dacă ai regulat vreuna care te dorea şi pe care o doreai ca doi oameni adevăraţi, egali. Şi fireşte că atunci când ea a spus asta răspunsul a fost nu şi el a spus-o, recunoscător că ea îi oferea pentru prima oară această şansă (un dar nemeritat pe care îl primi umil şi entuziast).

O privi cum îşi scoate bluza şi răsuflarea lui deveni întretăiată la vederea cărnii de femeie şi a dorinţei din ochii ei. Îi simţi căldura radiind din boiler (pe care nu-l putea lăsa niciodată să se stingă, care consuma fără oprire combustibil, vechi şi defect şi iraţional de lacom) şi îi văzu hamul metalic care îi trecea peste coapse. Hainele lui căzură uşor şi rămase tremurând, slab, sfrijit, cu penisul adolescentin în erecţie, emoţionat şi plin de pasiune încât îi venea greu să înghită.

Era Refăcută, era o (nenorocită de) Refăcută, el ştia asta, vedea

asta şi totuşi simţea ceva, o coajă de obişnuinţă şi prejudecată care se desprindea de pe suflet, de pe pielea în care săpase adânc ţinutul lui natal.

Vindecă-mă, gândi el, neînţelegându-şi propriul gând, sperând să capete lămuriri suplimentare. Durerea decojirii de vechea viaţă îl frigea, se expunea, plin de nesiguranţă, ei şi unui aer nou. Răsuflarea i se înteţi din nou. Simţămintele îi dădură pe dinafară şi se amestecară, începură să se limpezească, să se vindece într-o formă nouă, să se cicatrizeze.

— Gagica mea Refăcută, spuse el mirat şi ea îl iertă pe dată, pentru că ştia că nu mai avea să gândească aşa niciodată.

Nu a fost uşor, cu picioarele prinse de metal, doar puţin desfăcute, doar două degete distanţă între coapse. Nu se putea desface dinaintea lui şi nici nu se putea lăsa pe spate, şi nu le-a fost uşor.

Dar au perseverat şi au reuşit.

Capitolul Nouă

Şekel veni la Bellis şi o rugă să-l înveţe să citească.

Ştia formele alfabetului ragamoll şi avea o vagă idee care era sunetul reprezentat de fiecare literă, dar sensul lor încă îi rămânea ascuns. Nu încercase niciodată să le lege pentru a forma cuvinte.

Şekel părea pierdut, ca şi cum gândurile lui s-ar fi aflat pe coridoarele corăbiilor bibliotecă. Zâmbea mai greu decât de obicei. Nu vorbea despre Tanner Sack, nici despre Angevina, al cărei nume fusese presărat în ultimele conversaţii. Voia să ştie dacă Bellis l-ar învăţa să citească.

Ea petrecu mai mult de două ore, după ce termină programul, trecând prin alfabet cu el. Ştia numele literelor, dar sensul lor era abstract. Bellis îl puse să-şi scrie numele şi el o făcu, mâzgălit şi fără îndemânare, oprindu-se la jumătate la a doua literă şi sărind direct la a patra, apoi întorcându-se să completeze spaţiile goale.

Îşi cunoştea numele scris, dar numai ca pe un desen.

Bellis îi spuse că literele erau de fapt instrucţiuni, ordine, de obicei pentru a produce sunetele cu care începeau numele lor. Îşi scrise propriul ei nume, lăsând loc între litere. Apoi îi spuse să asculte ordinele pe care ea i le dăduse.

Bellis aşteptă în timp ce el se bâlbâia *bî elâlâi sî*. Apoi scrise literele mai apropiat, apoi îl puse din nou să execute ordinele. Şi iarăşi.

În sfârşit, legă literele între ele într-un cuvânt şi-i spuse să rostească mai repede, să facă ceea ce-i spuneau literele *(Uită-te la ele, atât de aproape una de alta)* dintr-o suflare.

Bî e lî lî i sî.

Mai încercă o dată şi la jumătate se opri şi zâmbi spre cuvânt. Îi aruncă o privire atât de plină de încântare încât o surprinse. El îi rosti numele.

După ce îi arătă rudimentele punctuaţiei, îi veni o idee. Se plimbă cu el prin măruntaiele corăbiilor, trecură prin sectoarele de cărţi de ştiinţă şi umanistică în care învăţaţii citeau înghesuiţi lângă lămpi cu ulei sau hublouri, apoi afară, printre clădiri, prin ploaia măruntă, peste pod spre *Memoria Corozivă,* un galion la marginea Bibliotecii Marilor Colecţii. Aici se găseau cărţile pentru copii.

Erau foarte puţini cititori pe punţile destinate copiilor. Rafturile care îi înconjurau erau pline cu cărţi colorate ţipător. Bellis trecu cu degetele peste cotoarele lor din mers, iar Şekel le privi cu o curiozitate adâncă. Se opriră chiar în spatele corabiei, unde peretele foarte înclinat era înţesat cu hublouri în spatele rafturilor cu cărţi.

— Uite, spuse Bellis, arătând o etichetă de alamă. Vezi? Rag.A.Moll. Ragamoll. Astea sunt cărţi în limba noastră. Cele mai multe vin chiar din Noul Crobuzon.

Culese vreo două şi le deschise. Îngheţă preţ de o clipă, prea repede pentru ca Şekel să observe. De pe prima pagină o pândeau nume scrise cu mâna, de această dată cu creionul şi cu o caligrafie infantilă.

Bellis dădu repede pagina. Prima carte era pentru copii foarte mici, mare şi colorată de mână cu mare grijă, plină de imagini în stilul Ars Facilis care fusese în vogă cu vreo şaizeci de ani în urmă. Era povestea unui ou care s-a luptat cu un om făcut din linguri şi a învins, pentru a deveni primarul lumii.

A doua era pentru copii mai mari. Era o istorie a Noului Crobuzon. Bellis tresări când văzu schiţele Coastelor, a Ţepuşei şi a Staţiei Pierzaniei. Citi din fugă, amuzându-se dispreţuitoare de povestea grotesc deformată. Povestea Cercului Monetar şi cea a Săptămânii de Praf, precum şi acea, de-a dreptul ruşinoasă, a Războaielor Piraţilor, toate sugerau, într-un limbaj copilăresc şi fără complicaţii, că Noul Crobuzon era o fortăreaţă a libertăţii care prospera în ciuda încercărilor grele, aproape insurmontabile.

Şekel o privea fascinat.

— Încearc-o pe asta, spuse ea şi îi întinse „Oul Curajos”.

El o luă cu evlavie.

— E pentru copii mici, spuse ea. Nu băga în seamă povestea; e mult prea uşoară pentru tine. N-are nicio valoare. Dar vreau să aflu dacă poţi să descifrezi despre ce e vorba, folosind metoda de citire pe care ţi-am arătat-o. Urmează ordinele literelor, spune cuvintele. Cu siguranţă că vor fi câteva acolo pe care n-ai să le înţelegi. Când ajungi la ele, scrie-le şi adu-mi lista.

Şekel ridică iute privirea spre ea.

— Să le scriu? făcu el.

Ea îl citi ca pe o carte. Băiatul încă mai percepea cuvintele ca nişte entităţi exterioare lui: subtilităţi pe care în sfârşit începea să le

înţeleagă. Dar încă nu-i trecuse prin minte să încifreze în ele propriile lui secrete. Nu-şi dăduse seama că învăţând să citească, învăţase şi să scrie.

Bellis găsi în buzunar un creion şi o bucată de hârtie folosită şi i le înmână.

— Copiază cuvintele pe care nu le înţelegi, literele în ordine exactă ca în carte. Adu-mi-le apoi mie, spuse ea.

El îi aruncă o privire şi încă un zâmbet din acela fericit.

— Mâine, continuă ea, vreau să vii la mine la ora cinci. Am să-ţi pun întrebări despre povestea din carte. Am să te pun să-mi citeşti fragmente.

Şekel o urmări cu privirea când luă cartea, dădu scurt din cap, ca şi cum ar fi încheiat o înţelegere de afaceri în Mocirla Câinelui.

Înfăţişarea lui Şekel se schimbă din nou când părăsiră galionul. Deveni din nou ţanţoş, îşi reluă mersul legănat şi chiar începu să-i povestească lui Bellis despre gaşca lui de la docuri. Dar strângea bine la piept *Oul Curajos.* Bellis o trecuse în fişa ei de împrumuturi, o dovadă de încredere pe care ea o făcuse fără să se gândească şi care îl emoţionase profund.

În noaptea aceea era iarăşi frig şi Bellis se aşeză mai aproape de sobă.

Gătitul şi mâncatul începuseră să o irite din pricina necesităţii lor permanente. Făcu treaba fără tragere de inimă şi cât mai repede posibil, apoi se aşeză cu cărţile lui Tearfly în braţe şi continuă să le răsfoiască, luând notiţe. La ora nouă se opri şi scoase scrisoarea.

Se apucă de scris.

Tristeţi, 27 Prafuri 1779 (deşi asta nu înseamnă nimic aici. Aici e 4 Nădejdi din Trimestrul Turturicii, 6/317), coşul de fum al vasului *Cromolith.*

N-am să încetez să caut indicii. La început, când am citit cărţile lui Johannes, le-am deschis la întâmplare, le-am răsfoit şi am pus cap la cap fragmentele pe care le-am desluşit, aşteptând inspiraţia. Dar mi-am dat seama că nu ajung nicăieri aşa.

Lucrările lui Johannes, după cum mi-a spus el, sunt una dintre forţele principale din spatele acestui oraş. Natura schemei din care face parte el, pe care nu vrea să o descrie dar care este destul de importantă pentru Armada ca să rişte un act brutal de piraterie împotriva celei mai mari puteri din Bas-Lag, trebuie să fie ascunsă undeva în paginile cărţilor lui. În definitiv, una dintre aceste cărţi a fost motivul pentru care a devenit irezistibil pentru Amanţi. Dar nu reuşesc să-mi dau seama nici măcar care e lucrarea „esenţială” la care a făcut el referire în legătură cu acest proiect secret.

Aşa că le citesc pe toate cu atenţie, la rând; încep cu prefaţa şi merg până la index. Spicuiesc. Încerc să-mi dau seama ce idei străbat lucrarea.

Fireşte, nu sunt un savant. N-am mai citit asemenea cărţi până acum. O mare parte a ceea ce e scris îmi este de neînţeles.

„Acetabulum este o adâncitură pe partea externă a os innominatum acolo unde se unesc ilium şi ischium."

Citesc asemenea fraze ca pe o poezie: ilium, ischium, os innominatum, creasta ecto-cuneiformă şi cea cnemială, trombocite, trombină, cheloid, cicatrice.

Cartea care îmi place cel mai puţin până acum este *Anatomia Sardula.* Johannes a fost muşcat odată de un pui de sardula şi probabil în perioada aceea a făcut cercetări pentru cartea asta. Îmi imaginez creatura dând roată celulei, supusă vaporilor soporifici şi zgâriind aerul cu ghearele în timp ce simţea cum ameţeşte. Apoi moartă şi transformată într-o carte seacă pentru a ostoi pasiunea lui Johannes. O listă rece de oase şi vene şi tendoane.

Cartea mea favorită a fost o surpriză. Nu e nici *Teoriile MegaFaunei,* nici *Viaţa Transplanară,* volume ce conţin tot atâta filosofie cât şi zoologie şi pe care mă aşteptam să le simt mai aproape decât altele. Textul lor greoi mi s-a părut interesant, dar vag.

Nu, volumul pe care-l citesc cu cea mai mare plăcere, pe care simt că-l înţeleg, care mă ţine cel mai bine în tensiune, este *Animale de pradă din vadurile Golfului de Fier.*

Aşa o înlănţuire complicată de poveşti. Comportament sălbatic şi metamorfoze în cascadă. Le văd pe toate cu ochii minţii. Crabii dracului şi viermii-de-cârpă. Sfredelul stridiei săpând o gaură ucigaşă în armura prăzii. Sfâşierea lentă a unei scoici de către o stea de mare înfometată. O anemonă devorând un peştişor cu o implozie de tentacule.

Johannes a conjurat pentru mine un peisaj marin viu, cu cochilii şi arici de mare şi valuri nemiloase.

Dar nu-mi povesteşte nimic despre planurile oraşului. Trebuie să caut mai profund ca să descopăr ce au de gând conducătorii Armadei. Am să continui să citesc aceste cărţi. Ele sunt singurele indicii pe care le am. Dar n-am să încerc să înţeleg Armada pentru a trăi fericită în coşul meu de fum ruginit. Am să înţeleg *unde* mergem şi *de ce,* ca să pot pleca.

Se auzi o bătaie în uşă. Bellis ridică privirea alarmată. Era aproape unsprezece noaptea.

Se ridică încet şi coborî scara îngustă în spirală din mijlocul camerei circulare. Johannes era singura persoană din Armada care ştia unde locuieşte şi nu mai vorbise cu el de la cearta din restaurant.

Bellis se furişă spre uşă, aşteptă, şi bătaia se auzi din nou. Venise la ea să-şi ceară scuze? Să urle din nou la ea? Avea chef măcar să-l vadă, să redeschidă uşa acelei prietenii?

Era încă supărată pe el şi oarecum ruşinată.

La a treia rundă de bătăi, Bellis păşi hotărâtă, gata să asculte ce are de spus şi să-l trimită acasă. Când deschise uşa, se opri cu gura căscată, uitând să mai spună ce avea de spus.

În prag, înfrigurat şi cu o privire îngrijorată, stătea Silas Fennec.

Rămaseră tăcuţi ceva timp, sorbind din vinul adus de Fennec.

— Te-ai aranjat bine, domnişoară Coldwine, spuse el în cele din urmă, privind admirativ în jur, prin încăperea din cilindrul de metal. Mulţi dintre noi, cei nou-veniţi, stau în locuri mai puţin atrăgătoare.

Ea ridică o sprânceană, dar el dădu iarăşi din cap.

— Îţi spun că e adevărat. N-ai văzut?

Fireşte că nu văzuse.

— Unde locuieşti? întrebă ea.

— Lângă districtul Tot-al-Tău, spuse el, pe fundul unui clipper. Fără ferestre, spuse el şi ridică din umeri. Astea sunt ale tale?

Arătă spre cărţile de pe pat.

— Nu, spuse ea şi le ascunse repede. Nu m-au lăsat să păstrez decât carnetul de însemnări. Mi-au luat chiar şi cărţile pe care le-am scris eu.

— Şi eu am păţit la fel, spuse el. Nu mai am decât jurnalul. Însemnările din anii de călătorie. Aş fi fost distrus să-l pierd, zâmbi el.

— Ce te-au pus să faci? întrebă Bellis, iar Fennec ridică din nou din umeri.

— Am reuşit să mă feresc, spuse el. Fac ce am chef. Tu lucrezi în bibliotecă, nu?

— Cum? spuse ea tăios. Cum ai făcut să-i ţii deoparte? Cum faci să supravieţuieşti?

El o privi o vreme fără să-i răspundă.

— Am avut vreo trei, patru oferte – ca şi tine, cred eu. I-am spus primului că am acceptat a doua ofertă, celui de-al doilea că am acceptat a treia ofertă şi tot aşa. Nu le pasă. În ceea ce priveşte felul în care îmi câştig pâinea, ei bine… E mai uşor decât crezi să te faci indispensabil, domnişoară Coldwine. Trebuie doar să oferi servicii, să dai celorlalţi ceva pentru care sunt dispuşi să plătească. De cele mai multe ori informaţii…

Vocea i se stinse.

Bellis era uimită de candoarea lui, de conspiraţiile şi curentele subterane pe care le insinua.

— Ştii…, spuse el brusc, îţi sunt recunoscător, domnişoară Coldwine. Sincer.

Bellis aşteptă.

— Ai fost acolo, în Salkrikaltor. Ai fost de faţă la conversaţia dintre mine şi răposatul căpitan Myzovic. Probabil că te-ai întrebat ce scria în hârtia aceea de l-a făcut pe căpitan atât de nefericit şi aţi fost forţaţi să vă întoarceţi, dar ai păstrat tăcerea. Sunt sigur că ţi-ai dat seama că situaţia mea ar fi devenit… foarte dificilă atunci când am fost deturnaţi de către Armada, dar nu ai spus nimic. Pentru asta îţi sunt recunoscător. Chiar nu ai dezvăluit nimic, nu-i aşa? adăugă el cu o nelinişte pe care nu o putea ascunde. Cum am mai spus, îţi sunt foarte recunoscător.

— Când am vorbit pentru ultima oară pe *Terpsichoria,* făcu Bellis, mi-ai spus că era vital să te întorci în Noul Crobuzon imediat. E bine, ce-o să se întâmple acum?

El clătină din cap deranjat.

— Era o hiperbolă, o… vrăjeală, spuse el şi privi în sus, dar ea nu se arătă afectată de limbajul lui. Am obiceiul să exagerez.

Fennec dădu din mână ca să schimbe subiectul. Se lăsă o tăcere penibilă.

— Deci te poţi exprima în Salt, domnule Fennec? întrebă Bellis. Probabil că ai nevoie de limba asta pentru ceea ce faci.

— Am avut la dispoziţie mulţi ani să-mi perfecţionez limba, spuse el în Salt, iute şi cu pricepere, cu un zâmbet nedisimulat, apoi continuă în ragamoll. Şi… Cum să-ţi zic, aici nu mă cheamă aşa. Dacă nu te superi, aici sunt cunoscut drept Simon Fench.

— Unde ai învăţat limba Salt, domnule Fench? spuse ea. Ai pomenit de nişte călătorii…

— La naiba, făcu el amuzat şi încurcat în acelaşi timp. Rosteşti numele ăsta de parcă ar fi un blestem. Poţi să-mi spui cum doreşti, domnişoară Coldwine, când suntem în particular, dar afară, te rog să-mi faci plăcerea să-mi foloseşti ultimul nume. În Rin Lor. Am învăţat Salt în Rin Lor, la periferia Insulelor Piraţilor.

— Ce făceai acolo?

— Acelaşi lucru pe care-l fac peste tot, spuse el. Cumpăr şi vând. Fac negoţ.

— Am treizeci şi opt de ani, spuse el după ce mai bău puţin şi Bellis se mută mai aproape de sobă. Sunt negustor de pe la douăzeci de ani. Sunt un cetăţean al Noului Crobuzon, să nu mă înţelegi greşit. Născut şi crescut în umbra Coastelor. Dar nu cred că am petrecut mai mult de cinci sute de zile în oraşul acela în ultimii douăzeci de ani.

— Cu ce faci negoţ?

— Cu orice, ridică el din umeri. Blănuri, vin, motoare, vite, cărţi, forţă de muncă. Orice. Schimb băutura pe blănuri în tundra de la nord de Jangsach, blănuri pe secrete în Hinter, secrete şi lucrări de artă

pentru forţă de lucru şi mirodenii în Cromlech-ul de Sus…

Vocea îi devenea tot mai slabă, iar Bellis îl privi ţintă în ochi.

— Nimeni nu ştie unde este Cromlech-ul de Sus, spuse ea, însă Fench clătină din cap.

— Unii dintre noi ştiu, spuse el încet. Adică acum. Unii dintre noi ştiu unde se găseşte acum. E o călătorie a naibii de grea, ţi-o jur. Din Noul Crobuzon nu poţi merge spre nord, prin ruinele din Suroch, iar drumul prin sud străbate sute de kilometri prin Vadaunk sau prin pata cacotopică. Aşa că trebuie s-o iei prin Trecătoarea Pocăitului până în Pustia Ochiul Viermelui, să ocoleşti Apele Bolborosite, să treci pe la marginea regatului Kar Torrer şi peste Strâmtoarea Ghearei Reci…

Vocea i se stinse şi Bellis rămase captivată, aşteptând să asculte mai departe.

— Apoi dai de Catargele Frânte, spuse el încet. Şi de Cromlech-ul de Sus.

Luă o înghiţitură mare de vin.

— Nu le plac străinii. Cei vii. Dar noi eram o adunătură jalnică. Eram pe drum de luni de zile, pierdusem paisprezece oameni. Am călătorit cu dirijabilul, cu barja, cu llama şi ptera-pasărea, şi mulţi kilometri pe jos. Am stat acolo luni de zile. Am adus de acolo o mulţime de… lucruri uimitoare în Noul Crobuzon. Am văzut ciudăţenii mai mari decât oraşul ăsta, crede-mă.

Bellis nu putea spune nimic. Se chinuia să priceapă ce auzise. Unele dintre locurile pe care le pomenise Fench erau aproape mitologice. Ideea că el le vizitase – că trăise acolo, sfinte GurăMultă – era extraordinară, dar nu credea că o minte.

— Cei mai mulţi dintre cei care încearcă să ajungă acolo mor, spuse el pe un ton sec. Dar dacă ajungi la Ghearele Reci, mai ales pe ţărmul îndepărtat… ei bine, ai reuşit. Ai drum liber spre Minele Catargelor Frânte, spre păşunile de la nord de Hinter, spre insula Yanni Seckilli din Marea Ghearei Reci – şi acolo sunt tare doritori de negoţ, ţi-o spun. Am petrecut acolo patruzeci de zile; nu fac comerţ decât cu sălbaticii din nord, care vin o dată pe an cu luntrile lor pescăreşti încărcate cu biltong. E singura sursă de hrană.

Fench zâmbi forţat.

— Dar problema lor cea mai mare este faptul că Gengris îi blochează la sud, nu-i lasă pe străini să treacă mai departe. Cei care reuşesc să depăşească acel obstacol din sud sunt trataţi ca nişte fraţi întorşi acasă după mult timp. Dacă reuşeşti, capeţi acces la tot felul de informaţii, locuri, bunuri şi servicii pe care nu le mai are altcineva. De aceea, eu am un… aranjament cu Parlamentul. De aceea există acea împuternicire care îmi dă dreptul să comand nave în anumite circumstanţe. Pentru că sunt în stare să furnizez oraşului informaţii pe care nu le poate căpăta din altă parte.

Era un spion.

— Când Seemly a traversat Oceanul Agitat şi a descoperit Bered Kai Nev acum şase sute şi cincizeci de ani în urmă, spuse el, ce crezi că ducea în cală? *Călugăriţa înfocată* era o corabie mare, Bellis…

Făcu o pauză – ea încă nu-i dăduse voie să i se adreseze cu numele mic. Dar nu primi niciun semn de dezaprobare şi continuă.

— Ducea băutură, mătăsuri, săbii şi aur. Seemly căuta să facă negoţ. Aşa s-a descoperit continentul de răsărit. Toţi exploratorii de care ai auzit – Seemly, Donleon, Brubenn, probabil Libintos şi până şi GurăMultă – toţi erau negustori, spuse el cu o încântare copilărească. Cei ca mine au adus cu ei hărţi şi informaţii. Noi putem oferi detalii ca nimeni altcineva. Le putem vinde guvernului – asta e misiunea mea. Negustorii au fost aceia care au călătorit spre Suroch, care au adus hărţile pe care le-a folosit Dagman Beyn în Războaiele Piraţilor.

Văzu expresia lui Bellis şi îşi dădu seama că povestea asta nu-l punea pe el şi pe tovarăşii lui de breaslă într-o lumină tocmai bună.

— A fost un exemplu prost ales, mormăi el şi Bellis nu se putu abţine să nu râdă de încurcătura lui.

— N-am de gând să trăiesc aici, spuse Bellis.

Era aproape două dimineaţa şi privea pe fereastră stelele care se târau cu o lentoare chinuitoare în vreme ce Armada se răsucea treptat.

— Nu-mi place aici. Nu-mi place să fiu răpită. Înţeleg de ce unii dintre pasagerii *Terpsichoriei* nu sunt deranjaţi de situaţie… Spuse asta ca o mică răzbunare faţă de vina pe care Johannes i-o întipărise în minte; ştia că nu era destul, că denigra libertatea foştilor prizonieri de pe *Terpsichoria.* Dar n-am să trăiesc toată viaţa aici. Am să plec acasă, în Noul Crobuzon.

Rosti cuvintele cu o asprime pe care nu o simţea cu adevărat.

— Eu nu, spuse el. Adică, mi-ar plăcea să mă întorc acasă şi să mă odihnesc după o călătorie sau alta – să iau cina în Chnum, chestii din astea – dar n-aş putea *trăi* acolo. Deşi înţeleg de ce ţi-ar plăcea ţie. Am văzut o mulţime de oraşe şi nimic nu se compară cu Noul Crobuzon. Dar când stau mai mult de două săptămâni acolo, încep să mă simt claustrofobic. Copleşit de mizerie şi cerşetori şi înghesuială… şi de ipocrizia Parlamentului. Chiar şi atunci când sunt în centrul oraşului, în Piaţa BilSantum sau Colina Drapelului sau Chnum – mă simt la fel ca în Mocirla Câinelui sau în Cartierul Infam. Nu-mi ies din minte. Trebuie să scap. În ceea ce-i priveşte pe nenorociţii care conduc oraşul…

Bellis era interesată de lipsa lui de loialitate nedisimulată. În definitiv, era pe lista de plăţi a Noului Crobuzon, şi cu toată ceaţa băuturii, Bellis era perfect conştientă că şefii lui fuseseră cei din

pricina cărora ea trebuise să fugă.

Dar Fennec nu arăta niciun fel de angajament faţă de ei. Înjura autorităţile crobuzoniene cu o voioşie boemă.

— Sunt nişte şerpi, continuă el. Rudgutter şi ai lui, n-aş avea încredere în ei nici cât negru sub unghie. Banii lor îi iau, la naiba. Dacă vor să mă plătească să le dau informaţii pe care oricum le-aş fi dat, să-i refuz? Dar nu sunt prietenii mei. N-am linişte în oraşul lor.

— Deci aşa stau lucrurile..., rosti Bellis cu grijă, încercând să-l provoace. Pentru tine, deci, nu e o nenorocire să te afli aici? Dacă nu ai la inimă Noul Crobuzon...

— Nu.

O întrerupse cu o brutalitate cu totul diferită de aroganţa amiabilă pe care o arătase până acum.

— N-am spus asta. Sunt un locuitor al Noului Crobuzon, Bellis. Vreau să am o casă în care să mă întorc... chiar dacă plec din nou. Nu sunt un dezrădăcinat; nu sunt un rătăcitor. Sunt un om de afaceri, un negustor, am o bază şi o casă în Buimăceala de Răsărit, am prieteni şi cunoştinţe, iar Noul Crobuzon este locul în care mă întorc de fiecare dată. Aici... sunt un prizonier. Ăsta nu e stilul de explorare pe care îl am în minte. Sunt terminat dacă rămân aici.

Auzind acestea, Bellis deschise încă o sticlă de vin şi turnă în pahare.

— Ce făceai în Salkrikaltor? întrebă ea. Alte *afaceri?*

Fennec clătină din cap.

— Am fost prins, spuse el. Patrulele din Salkrikaltor se desfăşoară uneori la sute de kilometri distanţă de oraş, ca să ţină sub observaţie ţarcurile. Una dintre navele lor m-a prins la periferia Canalului Vasilis-cului. Mă îndreptam spre sud într-un submarin amonit avariat, spart şi foarte lent. Homorii din apele puţin adânci de la răsărit de Soli le-au povestit despre copaia dubioasă care se târâie pe lângă satul lor.

Fennec ridică din umeri.

— M-am speriat tare când m-au prins, dar cred că mi-au făcut un serviciu. Mă îndoiesc că aş fi ajuns acasă. Până să întâlnesc un homor cu care să mă pot înţelege, intrasem mult în Salkrikaltor.

— De unde veneai? făcu Bellis. Dinspre Insulele Jhesshul?

Fennec dădu din cap şi o cercetă, fără vorbă, preţ de câteva clipe.

— Nici gând, spuse el. Am traversat de pe partea cealaltă a munţilor. Veneam dinspre Marea Ghearei Reci. De la Gengris.

Bellis ridică iute privirea, gata să râdă sau să pufnească neîncrezătoare, dar văzu chipul lui Fennec. El dădu încet din cap.

— De la Gengris, repetă el, iar ea întoarse privirea uimită.

La mai mult de o mie cinci sute de kilometri vest de Noul Crobuzon se afla un lac imens, lat de şase sute de kilometri – Lacul Ghearei

Reci. Din capătul nordic pornea Estuarul Ghearei Reci, un coridor de apă dulce, lat de peste o sută de kilometri şi lung de o mie. La capătul nordic, estuarul se lăţea brusc, explodând spre est pe aproape toată lăţimea continentului, apoi îngustându-se ca un călcâi şi formând Marea Ghearei Reci.

Acestea erau Ghearele Reci, o adunare de ape prea vastă pentru a fi altceva decât un ocean. O mare masivă de apă dulce, în mijlocul continentului, împrejmuită de munţi şi stepe şi mlaştini unde se aflau cele câteva civilizaţii îndepărtate pe care Fennec pretindea că le cunoaşte.

La capătul cel mai estic al său, Marea Ghearei Reci era separată de apele sărate ale Oceanului Agitat printr-o fâşie îngustă de pământ: un cordon de munţi nu mai lat de cincizeci de kilometri. Vârful sudic al mării, ascuţit – vârful călcâiului – era chiar la nord de Noul Crobuzon, la o distanţă de mai mult de o mie de kilometri. Dar cei câţiva călători care plecau din oraş se abăteau puţin spre vest, ca să ajungă la apele Mării Ghearei Reci la o distanţă de vreo trei sute de kilometri de capătul ei sudic. Asta pentru că înfipt în capătul mării, ca o impuritate, se afla un loc primejdios, extraordinar, ceva între o insulă, un oraş pe jumătate scufundat şi un mit. Un ţinut amfibiu despre care lumea civilizată nu ştia mai nimic, în afara faptului că exista şi că era periculos.

Acel loc se numea Gengris.

Se spunea că ar fi fost sălaşul măcinătorilor, demoni acvatici, al unor monştri sau al unei rase degenerate de oameni, după povestea pe care o auzeai. Se spunea că ar fi fost bântuit.

Măcinătorii sau Gengris (distincţia dintre rasă şi teritoriu era neclară) controlau sudul Mării Ghearei Reci cu mână de fier şi în spiritul unui izolaţionism crud şi capricios. Apele lor erau ucigătoare şi necartografiate.

Şi iată-l pe Fennec pretinzând – ce? – că trăise acolo.

— Nu e adevărat că nu sunt străini acolo, spuse el, iar Bellis se concentră din nou să asculte. Sunt chiar şi câţiva oameni născuţi acolo şi crescuţi de către Gengris… *Crescuţi* e cuvântul, deşi nu sunt sigur că ei mai sunt încă *umani.* Le convine că toată lumea crede că… apele lor sunt iadul pe pământ, că nu ai cum să treci pe acolo. Dar, drace, fac afaceri cu negustorii ca toţi ceilalţi. Sunt acolo câţiva vodyanoi, vreo doi oameni… şi alţii. Am stat acolo mai mult de o jumătate de an. O, e primejdios ca nicăieri în altă parte, nu mă înţelege greşit. Dacă faci afaceri cu Gengris, trebuie să ştii că regulile… sunt foarte diferite. Că n-ai să le înveţi şi nici n-ai să le înţelegi vreodată. Eram acolo de şase săptămâni când cel mai bun prieten al meu de acolo, un vodyanoi din Jangsach care locuia acolo de şapte ani şi făcea negoţ… a fost luat. N-am aflat niciodată ce i s-a

întâmplat sau de ce, spuse Fennec sec. Poate că a insultat vreun zeu măcinător, sau poate catgutul[4] pe care-l furniza nu era destul de gros.

— Deci de ce ai făcut-o?

— Pentru că, dacă reuşeşti să rezişti, izbucni el, brusc entuziasmat, merită din plin. Negoţul cu măcinătorii nu are nicio noimă, n-are rost să negociezi, nici să te răzgândeşti. Dacă-mi cer o baniţă de sare şi mărgele de sticlă în părţi egale – ce? Nu pun întrebări, nu mă mir; le-o aduc. Fructe amestecate? Le dau. Peşte, rumeguş, răşină, ciuperci, nu-mi pasă. Fiindcă, Sfinte GurăMultă, când sunt mulţumiţi şi plătesc… Merită.

— Dar tu ai plecat.

— Am plecat, oftă Fennec.

Se ridică şi cotrobăi prin dulapul de bucătărie. Ea nu-l împiedică să o facă.

— Am stat acolo luni de zile, tot cumpărând, vânzând, explorând teritoriul Gengris şi împrejurimile – pe sub apă, mă înţelegi – şi notând totul în jurnal.

Vorbea cu spatele la ea, făcându-şi de lucru cu ibricul.

— Apoi, am primit de ştire… că am călcat pe bec. Că măcinătorii erau supăraţi pe mine şi că viaţa mea era terminată dacă nu o ştergeam repede de acolo.

— Ce-ai făcut? şopti Bellis.

— Habar n-am, se răsti el. N-am nicio idee. Poate că rulmenţii pe care i-am furnizat erau din altfel de metal, sau luna era în constelaţia greşită sau a murit vreun mag măcinător şi au dat vina pe mine. Nu ştiu. Ştiu doar că a trebuit să plec. Am lăsat în urmă câteva lucruri care să-i ducă pe o pistă falsă. Vezi tu… am ajuns să cunosc vârful sudic al Mării Ghearei Reci destul de bine. Le place să păstreze taina, dar eu mă pot descurca mai bine decât orice străin. Există tuneluri. Fisuri în fâşia de pământ care separă marea de Oceanul Agitat. Prin vizuinile acelea am ajuns pe coastă.

Făcu o pauză şi privi cerul. Era aproape cinci dimineaţa.

— De îndată ce am ajuns la ocean, am încercat să mă îndrept spre sud, dar m-am împotmolit la intrarea în canal. Acolo m-au găsit homorii.

— Şi ai aşteptat o corabie a Noului Crobuzon să te ducă acasă, spuse Bellis.

El confirmă cu o mişcare a capului.

— Corabia noastră mergea în direcţia greşită, aşa că te-ai hotărât să preiei comanda… prin puterile cu care te investea mica ta scrisoare.

Fennec minţea sau ascundea o parte importantă a adevărului. Era

---

[4] Catgut – aţă chirurgicală *(N.T.)*.

evident, dar Bellis nu făcu niciun comentariu. Dacă Fennec avea de gând să-şi completeze povestea, bine, dacă nu, nu voia să-l preseze.

Stând relaxată în scaunul ei, cu paharul de ceai pe jumătate gol alături, pe podeaua strâmbă, simţi un val brusc de oboseală, încât abia mai avea energie să deschidă gura. Văzu primii zori şi îşi dădu seama că era prea târziu să mai meargă la culcare.

Fennec o privi. Îi văzu epuizarea. Era ceva mai treaz decât ea. Îşi turnă o altă cană de ceai în vreme ce ea moţăia şi flirta cu visele.

Fennec începu să-i povestească întâmplările lui din Cromlech-ul de Sus.

Îi povesti despre mirosurile oraşului, despre praful de cremene, despre putreziciune şi ozon, despre mirt şi mirodenii de îmbălsămat. Îi povesti despre liniştea absolută şi despre dueluri, despre cei din casta înaltă cu buzele cusute. Îi descrise priveliştea de pe Strada Oaselor, casele mari de pe ambele părţi pe catafalcuri ornate, Catargele Frânte vizibile la capătul îndepărtat, întinzându-se pe kilometri întregi. Continuă să vorbească aproape o oră.

Bellis stătu cu ochii deschişi, tresărind din când în când, atunci când îşi amintea că e trează. Poveştile lui Fennec o purtară spre răsărit, preţ de vreo două mii de kilometri; când ajunse să-i povestească despre capelele Gengris de malachit, Bellis deveni conştientă de vacarmul care tot creştea afară; Armada se trezea. Bellis se ridică, îşi netezi părul şi hainele şi îi spuse că trebuie să plece.

— Bellis, spuse el de pe scări.

Când folosise pentru prima oară numele ei mic se aflaseră în intimitatea nopţii. De această dată, la lumina zilei şi cu toată lumea trează împrejur, îi stârni o altă senzaţie. Dar nu-i reproşă, îl lăsă să continue.

— Bellis, îţi mulţumesc din nou. Că… m-ai protejat. Când nu ai spus nimic despre scrisoare.

Ea îl privi încordată şi nu spuse nimic.

— O să ne vedem curând. Sper să fie bine.

Din nou nu spuse nimic, conştientă de distanţa pe care o puneau între ei lumina zilei şi secretele neîmpărtăşite. Cu toate acestea, nu se simţea deranjată de ideea că Fennec avea să o viziteze din nou. Trecuse mult timp de când nu mai avusese o conversaţie ca aceea de noaptea trecută.

Capitolul Zece

Erau foarte puţini nori în dimineaţa aceea. Cerul era aspru şi gol.

Tanner Sack nu mergea spre docuri. Se îndrepta spre prova, printre clădirile mari industriale care îi împrejmuiau locuinţa. Se îndreptă spre încâlceala de vase de la marginea docurilor, presărate cu taverne şi străbătute de alei. Se pricepea să meargă pe punţi în

balans, şoldurile îi compensau inconştient clătinatul pavajului.

Era înconjurat de cărămidă şi bârnă smolită. Zgomotul fabricilor plutitoare şi ale platformei *Sorghum* se stingeau înapoia lui, rătăcite prin aleile răsucite ale oraşului. Tentaculele i se clătinau şi tresăreau uşor, învelite în bandaje muiate în saramură.

Noaptea trecută, pentru a treia oară la rând, Şekel nu venise acasă.

Fusese din nou cu Angevina.

Tanner se gândi la Şekel şi femeia aceea, încă ruşinat oarecum de propria lui gelozie. Gelozie îndreptată asupra lui Şekel sau asupra Angevinei – era un nod de resentimente prea încâlcit pentru a-l desface. Încerca să nu se simtă părăsit şi ştia că nu era cinstit din partea lui. Se hotărâse să-l caute pe băiat cu orice preţ, să-i păstreze un loc acasă atunci când avea să se întoarcă, să-l lase cât mai liber.

Dar era trist că se întâmplase atât de repede.

Tanner vedea catargele *Marelui Răsăritean* dominând orizontul de la tribord. Aerostatele navigau ca nişte submarine printre catargele oraşului. Coborî în Piaţa Fânului şi traversă micile ambarcaţiuni acostat de vânzători şi înghiontit de clienţii treziţi devreme.

Apa era foarte aproape, chiar sub picioarele lui. Băltea în spaţiile dintre vasele din care era făcut bazarul, murdară de gunoaie aruncate. Mirosul şi zgomotul ei erau foarte puternice.

Închise ochii o clipă şi se imagină plutind în apa rece şi sărată. Coborând, simţind presiunea crescând în timp ce apa îl îmbrăţişa. Tentaculele încercând să prindă peştii ce treceau. Observând misterele subacvatice ale oraşului: formele obscure din depărtare, grădinile de fructe şi alge şi ierburi de mare.

Tanner se simţi împins de la spate de hotărârea lui şi grăbi pasul.

Ajuns în districtul Orologiului, aproape că se rătăci pe străzile necunoscute. Consultă atent harta făcută de mână. Tanner îşi croi drum peste pasarelele ce se legănau între ambarcaţiunile joase şi peste caravelele ornate şi reconfigurate, spre *Cavalerul Dunelor,* o navă de război bătrână şi grasă. Un turn aparent instabil se clătina pe puntea din spate, ancorat cu frânghii de catarge.

Era un cartier liniştit. Chiar şi apa ce curgea printre corăbii părea domolită. Aici era sălaşul taumaturgilor şi spiţerilor, al savanţilor din Oraşul Cărţilor.

Ajuns în biroul din vârful turnului, Tanner privi afară prin fereastra decupată imperfect. Vedea până la orizont peste peisajul de nave care se legănau uşor, ridicându-se şi coborând în cadrul ferestrei o dată cu mişcarea *Cavalerului Dunelor.*

În limba Salt nu exista un cuvânt pentru Refacere. Modificările şi îmbunătăţirile serioase nu erau o practică obişnuită. Treburile serioase

– cu scopul de a ameliora efectele fabricilor de pedeapsă din Noul Crobuzon sau, rareori, într-un scop practic – cădeau în seama unui mic număr de profesionişti. Biotaumaturgi autodidacţi, medici şi chirurgi, precum şi – după cum o spuneau zvonurile – câţiva exilaţi din Noul Crobuzon a căror experienţă fusese folosită ani la rând de către serviciile punitive ale statului.

Pentru această practică serioasă, cuvântul fusese împrumutat din Ragamoll. Cuvântul acela în ragamoll se afla pe limba lui Tanner.

Întoarse privirile înapoi spre omul din spatele biroului şi aşteptă răbdător.

— Am nevoie de ajutorul tău, spuse Tanner şovăitor. Vreau să fiu Refăcut.

Tanner se gândise la asta de mult timp.

Împăcarea lui cu marea îi păru ca o naştere lungă, în fiecare zi petrecea mai mult timp dedesubt, iar apăsarea apei devenea din ce în ce mai plăcută. Tentaculele i se adaptaseră complet, îi deveniseră aproape la fel de puternice şi de prehensile ca şi mâinile.

Văzuse cu invidie cum John Bastardul, delfinul ce făcea de pază în schimbul lui, străbătea apa cu mişcări superbe (îndreptându-se spre vreun lucrător leneş să-i dea un ghiont); privise homorii de pe navele lor pe jumătate scufundate (suspendate la limita pierderii, atârnate în timp) sau siluetele neclare ale oamenilor amfibie din districtul Culcuşului aruncându-se în apă, nelegaţi nici cu lanţuri, nici cu hamuri.

Când ieşea din mare, Tanner îşi simţea tentaculele atârnând grele şi stângace. Dar când era scufundat, în hamul lui de piele şi alamă, se simţea legat şi constrâns. Voia să înoate liber, paralel cu suprafaţa sau în sus, spre lumină sau chiar, da, în jos, spre frig şi întuneric.

Nu putea face decât un lucru. Se gândise să ceară un credit de la docuri, pe care l-ar fi obţinut cu siguranţă, pentru că ar fi devenit un lucrător mult mai eficient. Dar pe măsură ce treceau zilele şi hotărârea lui devenea mai neclintită, renunţase la acest plan şi începuse să adune bănuţ cu bănuţ.

În dimineaţa aceea, cum Şekel era plecat şi cerul limpede îi sufla aer sărat în faţă, îşi dădu seama brusc că asta voia cu adevărat să facă. Şi, cu o mare bucurie, înţelese că nu de ruşine renunţase să mai ceară bani, nu din mândrie, ci pentru că decizia îi aparţinuse în totalitate lui.

Când nu era cu Angevina (momente care îi rămâneau în minte ca nişte vise), Şekel se afla în bibliotecă, plimbându-se printre stivele cu cărţi pentru copii.

Se descurcase cu *Oul Curajos.* Prima oară îi trebuiseră ore întregi.

O reluase iar şi iar, grăbindu-se cât de mult putea, copiind cuvintele pe care nu le putea citi din prima şi pronunţând lent şi cu voce tare, literă după literă, până ce înţelesul cuvântului se iţea din sunetele separate.

Fusese greu şi peste mână la început, dar procesul devenise în timp mai uşor. Recitea cartea în permanenţă, din ce în ce mai iute, fără să ia în seamă povestea, ci flămând de senzaţia nemaiîntâlnită a găsirii sensului fiecărei pagini, a fiecărei litere. Aproape că i se făcea rău, avea senzaţia că vomită, atât era de tensionat. Folosi tehnica şi pentru alte cuvinte.

Era înconjurat de cuvinte: firmele de pe străzile comerciale, din vitrine, în bibliotecă şi prin tot oraşul, pe plăcuţele de alamă din oraşul lui, din Noul Crobuzon, o chemare tăcută la care ştia că nu mai avea să fie niciodată surd.

Şekel termină *Oul Curajos* şi era furios.

Cum de nu mi s-a spus? gândi el aprins. *Ce nenorocit m-a ţinut deoparte de asta?*

Când Şekel o căută pe Bellis în micul ei birou din Sala de Lectură, manierele lui o surprinseră.

Era foarte obosită din pricina vizitei lui Fennec din noaptea trecută, dar făcu un mic efort şi se concentră asupra lui Şekel, îl întrebă despre lectura lui. Spre surpriza ei, se simţi mişcată de fervoarea cu care acesta îi răspunse.

— Ce mai face Angevina? întrebă ea, iar Şekel încercă să vorbească, dar fără succes.

Bellis îl cercetă din priviri.

Se aşteptase la exagerări adolescentine şi hiperbole, dar Şekel era în mod vizibil cuprins de emoţii cu care nu era obişnuit. Bellis simţi un val neaşteptat de afecţiune pentru el.

— Sunt puţin îngrijorat din pricina lui Tanner, spuse el încet. E tovarăşul meu cel mai bun şi cred că se simte puţin cam… părăsit. Nu vreau să-l alung, mă înţelegi? E tovarăşul meu cel mai bun.

Şi începu să-i povestească despre prietenul lui, Tanner Sack, în acelaşi timp făcând-o să înţeleagă, timid, cum stăteau lucrurile între el şi Angevina.

Ea zâmbi ascuns – Şekel folosea cu pricepere o tactică a adulţilor.

Şekel îi povesti despre casa lor de pe fabrica plutitoare. Îi povesti despre siluetele mari pe care le văzuse Tanner sub apă. Începu să recite cuvintele scrise pe cutiile şi pe cărţile împrăştiate prin cameră. Le rosti cu voce tare şi le scrise pe foi de hârtie, rupându-le în silabe, tratând fiecare cuvânt cu un dezinteres egal şi analitic, participiu sau verb sau pronume sau nume propriu.

Pe când se chinuiau să mute o cutie cu pamflete botanice, uşa

biroului se deschise şi un om în vârstă intră împreună cu o Refăcută. Şekel tresări şi se apropie de noii veniţi.

— Ange, începu el, dar femeia (rulând înainte pe un cadru cu şenile aşezat acolo unde ar fi trebuit să fie picioarele) clătină iute din cap şi strânse braţele la piept.

Bărbatul cărunt aşteptă ca discuţia fără cuvinte dintre Şekel şi Angevina să ia sfârşit. Bellis îl privi atentă şi îşi dădu seama că era acela care îi urase bun venit lui Johannes. Tintinnabulum.

Era un bărbat musculos şi se ţinea ţanţoş în ciuda anilor. Chipul lui bătrân, încadrat de barbă şi de păr lung până la umeri, părea transplantat pe un trup mai tânăr. Aţinti privirea asupra lui Bellis.

— Şekel, spuse Bellis încet, te superi dacă te rog să ne laşi o clipă?

Dar Tintinnabulum o întrerupse.

— Nu e nevoie, spuse el.

Vocea lui părea foarte distantă: demnă şi melancolică. Trecu pe un dialect ragamoll cu accent perfect.

— Eşti din Noul Crobuzon, nu-i aşa?

Ea nu răspunse, dar bărbatul dădu din cap de parcă i-ar fi confirmat.

— Vorbesc cu toţi bibliotecarii – mai ales cei ca tine, care catalogheează noile achiziţii.

Ce ştii despre mine? gândi îngrijorată Bellis. *Ce ţi-a spus Johannes? Sau încă mă mai protejează, chiar şi după cearta noastră?*

— Am aici…, întinse Tintinnabulum o foaie de hârtie. Am aici o listă cu autori ale căror cărţi ne interesează. Aceştia sunt scriitori de mare folos pentru lucrul nostru. Vrem să ne ajuţi. Avem unele lucrări ale unora dintre autorii aceştia şi suntem nerăbdători să găsim şi altele. Unii au scris anumite volume pe care le căutăm în mod deosebit. Despre alţii am auzit doar zvonuri. Vei descoperi că trei dintre ei au lucrări trecute în catalog – despre cărţile acestea ştim deja, dar suntem interesaţi de altele, oricare ar fi ele. S-ar putea ca unele dintre aceste nume să apară în următorul transport de cărţi. Sau ar putea să se găsească în bibliotecă de secole întregi, pierdute pe rafturi. Am căutat cu atenţie în secţiunile lor – biologie, filosofie, taumaturgie, oceanologie – şi nu am găsit nimic. Dar poate că am făcut greşeli. Am dori să fii atentă pentru noi, la fiecare carte pe care o primeşti, la cărţile uitate pe care le găseşti pe după rafturi, de fiecare dată când înregistrezi o carte nouă. Două dintre ele, care nu sunt din Noul Crobuzon, sunt vechi.

Bellis luă lista şi o privi, aşteptându-se să fie foarte lungă. Dar, bătute la maşină foarte curat, în mijlocul foii de hârtie, se aflau doar patru nume. Niciunul nu-i spunea nimic.

— Acestea sunt nucleul listei, spuse Tintinnabulum. Mai sunt şi altele – o versiune mult mai lungă o să fie trimisă la birouri – dar pe

acestea patru te rugăm să le ţii minte în mod special, să le cauţi… asiduu.

Marcus Halprin. Era un nume crobuzonian. Angevina îi făcu semn pe furiş lui Şekel în vreme ce se îndrepta împreună cu Tintinnabulum spre uşă.

Uhl-Hagd-Shajjer (transliteraţie), citi Bellis, iar alături, în original, un set de pictograme cursive pe care le recunoscu drept caligrafia lunară din Khadoh.

Dedesubt, al treilea nume, *A.M. Fetchpaw* – din nou un crobuzonian.

— Halprin şi Fetchpaw sunt scriitori relativ recenţi, spuse Tintinnabulum din uşă. Ceilalţi doi sunt mai vechi, credem noi – probabil din secolul trecut. Te lăsăm să-ţi faci treaba, domnişoară Coldwine. Dacă ai să găseşti ceva ce ne interesează, orice lucrare a acestor scriitori netrecuţi în catalog, te rog să vii la nava mea. E în partea din faţă a districtului Ţiparului, *Castorul.* Fii sigură că acela ce ne va ajuta va fi bine răsplătit.

Ce ştii despre mine? gândi neliniştită Bellis în timp ce se închidea uşa.

Oftă şi privi din nou foaia. Şekel se uită peste umărul ei şi începu, ezitant, să rostească numele de pe hârtie.

Krüach Aum, citi în sfârşit Bellis, neluând în seamă silabele lente ale lui Şekel. *Ce exotic,* îşi spuse ea sardonic, cercetând scrierea, o variantă arhaică de ragamoll. *Johannes a vorbit despre tine. E un nume Kettai.*

Halprin şi Fetchpaw aveau amândoi cărţi listate în catalog. Fetchpaw avea volumele unu şi doi din *Împotriva lui Benchamburg: O teorie radicală asupra apei.* Halprin avea *Ecologii marine* şi *Biofizica apei sărate.*

Uhl-Hagd-Shajjer avea un mare număr de lucrări trecute în catalog, cărţile khadoh având o medie de patruzeci de pagini fiecare. Bellis era destul de obişnuită cu alfabetul lunar ca să înţeleagă cum sună titlurile, dar nu avea nicio idee despre sensul lor.

De Krüach Aum nu avea nimic.

Bellis îl urmărea pe Şekel cum învăţa să citească, cum răsfoia foile pe care le umpluse cu cuvinte grele, cum făcea notiţe alături de ele în timp ce rostea sunetele, cum îşi copia cuvinte din lucrările din jurul lui, din dosare, din lista de nume pe care i-o lăsase Tintinnabulum. Parcă băiatul ar fi ştiut cândva să citească şi acum îşi amintea.

La ora cinci după-amiază, se aşeză lângă ea şi trecu prin *Oul Curajos.* Şekel îi răspunse la întrebări despre aventurile oului cu o atenţie aproape comică. Ea pronunţa cuvintele pe care băiatul nu le

ştia, silabă cu silabă, dirijându-l prin încurcătura de sunete mute sau neregulate. Şekel îi spuse că avea deja o altă carte pentru ea, pe care o citise direct din bibliotecă.

În noaptea aceea, Bellis pomeni pentru prima oară în scrisoarea ei de Silas Fennec. Îi luă în râs pseudonimul, dar recunoscu faptul că tovărăşia lui, stilul lui ţanţoş, îi aduseseră alinare după atâtea zile de singurătate. Continuă să studieze lucrarea lui Johannes, *Eseuri asupra fiarelor.* Se întrebă dacă Fennec mai avea de gând să o viziteze, iar când acesta nu apăru, se culcă brusc plictisită. Visă, nu pentru prima oară, călătoria pe râu spre Golful de Fier.

Tanner visa că este Refăcut.

Se văzu din nou în fabrica de pedeapsă din Noul Crobuzon, unde îi fuseseră implantate tentaculele, minute întregi de durere şi umilire. Din nou se umplu aerul cu zgomote industriale şi ţipete, iar el zăcea legat pe masa de lemn umed şi murdar, dar de această dată, aplecat asupra lui, nu mai era biotaumaturgul mascat, ci chirurgul armadorian.

Chiar înainte să se trezească din pricina zorilor, chirurgul îi arătă hărţile trupului său, cu semne roşii acolo unde era necesară intervenţia, cu adnotări pe margine ca nişte corecturi pe un caiet de elev.

— O să mă doară? întrebă Tanner şi fabrica de pedeapsă se topi, odată cu somnul; însă întrebarea rămase. *O să mă doară?* gândi el, zăcând singur în camera lui.

Dar când se scufundă din nou în apă, dorinţa aceea îl copleşi iarăşi şi îşi dădu seama că îi era mai puţin teamă de durere decât de a rămâne aşa toată viaţa.

Angevina îi spuse lui Şekel – cu severitate – cum să o trateze în timpul serviciului.

— Nu-mi poţi vorbi în felul ăsta, băiete, îi spuse ea. Lucrez cu Tintinnabulum de ani de zile. Primesc o leafă din districtul Ţiparului ca să am grijă de el, încă din prima clipă în care a fost adus aici. M-a antrenat bine şi îi sunt datoare cu credinţă. Nu te băga peste mine când lucrez. Înţelegi?

Îi vorbea în Salt mai tot timpul, forţându-l să înveţe (era aspră cu el, voia să-l naturalizeze cât mai repede). Când se întoarse să plece, Şekel o opri şi îi spuse, cu răsuflarea întretăiată, că nu putea veni în cabina ei la noapte, că ar trebui să petreacă noaptea cu Tanner care se simţea puţin deprimat.

— E frumos din partea ta că te gândeşti la el, spuse ea.

Băiatul se dezvolta aşa de repede! Loialitatea, dorinţa şi dragostea nu-i erau de ajuns Angevinei. Tocmai aceste sclipiri ale bărbăţiei sub

aparenţa de adolescent îi stârnea Angevinei pasiunea pentru el, pasiune care îmbina căldura părintească cu un sentiment mai dur, mai primitiv, care-i tăia răsuflarea.

— Fă-i cadou o noapte, spuse ea. Vino pe la nouă mâine dimineaţă, iubitule.

Îi acordă acest ultim cuvânt cu grijă. Şekel învăţa să primească asemenea daruri cu delicateţe.

Şekel petrecu ore întregi singur în bibliotecă, în decorul de rafturi de lemn, de pergament, de piele putrezind încet şi de praf de hârtie. Rămase în secţiunea ragamoll, înconjurat de cărţi pe care le scotea cu grijă şi le deschidea în jurul lui, text şi imagini ca nişte flori pe podea. Citi încet poveşti despre răţuşte şi băieţei sărmani care ajungeau regi, despre luptele cu trânşii şi istoria Noului Crobuzon.

Notă cu grijă fiecare cuvânt tulburător al cărui sens rostit îi scăpa: *curios, sabie, dur, Jhesshul, Krüach.* Le repetă fără încetare.

Ţinea cărţile lângă el când rătăcea printre rafturi, reaşezându-le la sfârşitul zilei nu după clasificările pe care nu le pricepea, ci după formule mnemonice inventate de el conform cărora această carte îşi avea locul între cărţile cu cotor mare şi roşu şi cele cu cotor subţire şi albastru, iar aceasta la capătul raftului, lângă volumul cu poza dirijabilului.

Avu parte de un moment de panică teribilă. Culese o carte ale cărei litere îi erau prietenoase; dar când se aşeză dinaintea ei şi începu să le mormăie, aşteptând să se lege în cuvinte, îşi dădu seama că îi ieşea un soi de păsărească. Se agită imediat, crezând că tocmai pierduse ceea ce câştigase până atunci.

Apoi îşi dădu seama că luase o carte de pe raftul de alături de secţiunea ragamoll; că împărtăşea acelaşi alfabet pe care acum îl cunoştea, dar combinat într-o altă limbă. Şekel se simţi fulgerat de ideea că literele pe care le cucerise puteau servi multora care nu se puteau înţelege între ei. Rânji cuprins de această revelaţie. Era bucuros să înţeleagă.

Deschise mai multe volume străine, scoţând sau încercând să scoată sunetele comandate de litere şi râzând de ciudăţeniile pe care le auzea. Privi atent imaginile şi le interpretă ca referinţe. Până la urmă, ajunse la concluzia că în această limbă, setul acesta de litere însemna *barcă,* iar acesta însemna *lună.*

Şekel se tot îndepărtă, încetul cu încetul, de secţiunea ragamoll, culegând lucrări la întâmplare şi cercetând cu gura deschisă poveştile impenetrabile, coborând pe coridoarele cu cărţi pentru copii până ce ajunse la alte rafturi pe care se aflau cărţi cu o scriere pe care nu o mai văzuse până atunci. Râse încântat de curbele ciudate.

Se îndepărtă şi mai mult şi descoperi încă un alfabet. Iar mai

departe era un altul.

Ore întregi exploră intrigat şi uimit rafturile cu alte limbi decât ragamoll. Descoperi în acele cuvinte fără înţeles şi în acele alfabete ilizibile nu numai o lume uluitoare, ci şi rămăşiţele fetişismului căruia îi fusese supus până nu demult, când toate cărţile i se păreau ca acestea, doar nişte obiecte mute cu greutate, dimensiune şi culoare, dar fără conţinut.

Deşi nu era chiar acelaşi lucru. Vedea acele pagini şi ştia că pentru cine ştie ce puşti străin aveau înţeles, tot aşa cum *Oul Curajos, Istoria Noului Crobuzon* şi *Viespea în Perucă* aveau acum înţeles pentru el.

Privi cărţile în limba kettai demotică şi hieratică, în limba sunglari, lubbock şi khadoh cu un soi de nostalgie fascinată faţă de propria lui neştiinţă care se afla la un pas de a dispărea.

Capitolul Unsprezece

Silas o aşteptă pe Bellis să iasă din *Cleştat;* soarele se lăsase mult deasupra mării. Ea îl văzu sprijinit de balustradă, urmărind-o din priviri.

El îi zâmbi când o văzu.

Mâncară împreună şi vorbiră, parcă jucându-se unul cu altul. Bellis nu-şi dădea seama dacă era bucuroasă că-l vedea pe el sau că se plictisise pur şi simplu de singurătate, dar oricum compania lui era binevenită.

El avu o propunere. Era a patra zi de Cărţi din trimestrul Turturicii. Era o zi-de-sânge pentru crustaţi şi în districtul Tot-al-Tău se desfăşura un mare festival de lupte. Se prezentau câţiva dintre cei mai buni luptători din districtul Scrumbiei, ca să-şi demonstreze îndemânarea. Văzuse Bellis până acum o luptă *mortu crutt* sau o luptă apăsată?

Bellis trebui convinsă. În Noul Crobuzon nu vizitase niciodată circul Cadnebar al gladiatorilor, nici imitaţiile lui mai umile. Ideea de a privi asemenea lupte îi provoca oarecare dezgust şi în mod sigur o plictisea. Silas era insistent. Ea îl studie şi îşi dădu seama că dorinţa lui de a vedea aceste lupte nu era motivată de sadism sau voyeurism: nu ştia ce îl mâna, dar nu era ceva primitiv. Sau poate că da, însă de altă natură.

Mai ştia că Silas îşi dorea foarte mult ca ea să-l însoţească.

Ca să ajungă în districtul Tot-al-Tău, trecură prin districtul Scrumbiei, sălaşul crustaţilor. Cursa lor aeriană trecu leneş peste un turn ascuţit de grinzi din partea din spate a vaporului *Therianthropus,* apoi continuă spre tribord.

Asta era prima vizită a lui Bellis în districtul Tot-al-Tău. *Era şi timpul,* îşi spuse ea jenată. Se hotărâse să înţeleagă oraşul, dar risca să-şi piardă interesul şi să se scufunde din nou într-o depresie

nebuloasă.

Terenul de luptă era puţin mai în faţa navei-amiral din Tot-al-Tău, un clipper mare cu pânzele decupate în modele decorative, chiar în mijlocul ghemului de străzi ale districtului negustoresc. Arena era un inel de vase mai mici cu bănci aşezate pe lungimea punţilor, îndreptate spre cercul de apă. Gondole opulente atârnau de dirijabile la marginile arenei. Acestea erau boxele private ale celor bogaţi.

Scena era ancorată chiar în mijloc; era o platformă de lemn, având pe margini lămpi de gaz din alamă şi butoaie ca s-o menţină deasupra apei. Acela era terenul de luptă: un cerc de nave recondiţionate şi baloane în jurul unei bucăţi de plută.

Cu un pumn de mărunţiş şi câteva vorbe, Silas eliberă două locuri de pe rândul din faţă. Îi vorbi continuu cu voce joasă despre politica şi personalităţile din jurul lor.

— Acela-i vizirul districtului Tot-al-Tău, explica el, venit să recupereze banii pe care i-a pierdut la începutul trimestrului. Femeia de colo cu văl nu-şi arată niciodată faţa. Se spune că ar face parte din consiliul districtului Tribunalului.

Ochii lui treceau fără încetare peste mulţime.

Vânzătorii ofereau mâncăruri şi vin aromat, iar agenţii de pariuri strigau raportul de şanse. Festivalul era lipsit de pretenţii şi profan, ca mai toate cele desfăşurate în districtul Tot-al-Tău.

Mulţimea nu era formată numai din oameni.

— Unde sunt crustaţii? spuse Bellis, iar Silas începu să arate cu degetul, parcă la întâmplare, împrejurul arenei. Bellis se chinuia să observe ce i se arăta: oameni, gândi ea, dar cu pielea cenuşie, îndesaţi şi puternici. Cu chipul marcat de cicatrici.

Goarnele sângelui sunară şi, printr-un truc chimic, luminile scenei căpătară brusc culoarea roşie. Mulţimea zbieră cuprinsă de entuziasm. La două locuri mai încolo, Bellis văzu o femeie a cărei fizionomie o trăda ca făcând parte dintre crustaţi. Nu ovaţiona, nici nu striga, stătea liniştită în mijlocul agitaţiei vulgare. Bellis văzu şi alţi crustaţi reacţionând la fel, aşteptând impasibili luptele zilei lor sfinte.

Pofta de sânge a publicului era măcar cinstită, gândi ea cu dispreţ. Existau destui agenţi de pariuri crustaţi ca să demonstreze că era o industrie adevărată, orice ar fi pretins înţelepţii din districtul Scrumbiei.

Bellis îşi dădu seama mirată că era încordată să vadă ce avea să se petreacă. Excitată.

Când primii trei luptători traversară cu cabina suspendată spaţiul dintre amfiteatru şi arenă, mulţimea tăcu. Crustaţii păşiră pe platformă, doar cu o legătură în jurul şoldurilor şi se aşezară spate în spate, în triunghi, în mijloc.

Erau bine făcuţi, musculoşi, cu pielea cenuşie căpătând un aspect palid în lumina jeturilor de gaz.

Unul dintre ei era orientat cu faţa direct spre ea. Probabil că luminile îl orbeau, dar lui Bellis îi plăcea să creadă că spectacolul îi era oferit numai ei.

Luptătorii îngenunchiară şi se spălară, folosind fiecare un vas cu o infuzie de culoarea ceaiului verde din care ieşeau aburi. Bellis văzu frunze şi muguri plutind în lichid.

Apoi Bellis tresări. Din boluri, fiecare scoase un cuţit pe care-l ţinu nemişcat, lăsând să se scurgă picături pe jos. Cuţitele erau curbate, cu partea tăioasă răsucită ca un cârlig. Cuţite de jupuit pielea. Instrumente de scrijelire a cărnii.

— Cu astea o să lupte? se întoarse ea spre Silas să-l întrebe, dar reacţia bruscă a mulţimii îi atrase din nou atenţia spre scenă. Strigătul ei izbucni o secundă mai târziu.

Crustaţii săpau de zor în propria lor carne.

Luptătorul din faţa lui Bellis îşi trasa relieful muşchilor cu tuşe adânci. Îşi împlântă cuţitul sub pielea umărului, apoi tăie împrejur, cu precizie chirurgicală, trasând o dungă roşie la intersecţia deltoidului cu bicepsul.

Sângele păru să ezite pentru o secundă, apoi înflori din fisură ca apa fierbinte, curgând în valuri mari, ca şi cum presiunea lui ar fi fost incomensurabil mai mare decât a lui Bellis. Pârâul de sânge îi traversă macabru pielea, apoi îşi ridică braţul cu o mişcare expertă, dirijându-l într-o direcţie sau alta, canalizându-l după un model pe care Bellis nu-l înţelegea. Continuă să urmărească cu privirea, aşteptând momentul în care sângele avea să ajungă pe scenă, ceea ce nu se întâmplă. I se opri răsuflarea când văzu sângele oprindu-se.

Sângele curgea în valuri mari din rănile luptătorului, substanţa lui adăugându-se la cheagurile deja formate şi înălţându-se, depunându-se peste răni, roşul transformându-se în albastru, apoi în negru şi îngheţând în forme cristaline înalte de câţiva centimetri.

Sângele care îi curgea de pe braţ se depunea şi el, expandându-se într-un ritm imposibil şi schimbându-şi culoarea ca un mucegai. Cioburile de coajă îngheţată păreau de sare sau gheaţă.

Luptătorul înmuie din nou cuţitul în lichidul verde şi continuă să taie, asemenea tovarăşilor lui. Chipul său era o grimasă de durere. Acolo unde tăia, sângele exploda şi se scurgea prin şanţurile anatomiei lui, apoi se întărea ca o armură abstractă.

— Lichidul e o infuzie care încetineşte coagularea. Le permite să-şi modeleze armura, şopti Silas către Bellis. Fiecare războinic îşi perfecţionează propriul model de tăieturi. Face parte din priceperile lor. Cei iuţi se taie cu mişcări rapide şi îşi dirijează sângele în aşa fel încât să lase libere încheieturile şi să înlăture excesul. Cei lenţi, mai

puternici, se îmbracă în crustă până ce devin închegaţi şi blindaţi ca nişte roboţi.

Bellis nu voia să vorbească.

Pregătirile sinistre, sistematice, ale luptătorilor luau timp. Fiecare se tăia pe faţă, pe piept, pe pântece şi coapse, depunând un strat personalizat de sânge uscat: cuirase întărite, apărătoare de gambe, pentru antebraţe, şi căşti cu margini neregulate şi colorit divers; extruziuni asemenea lavei, organice şi minerale în acelaşi timp.

Actul laborios al tăierii îi întoarse lui Bellis stomacul pe dos. Vederea acelei armuri atât de atent cultivată în durere o uimea.

După această crudă şi elegantă pregătire, lupta în sine păru mai plicticoasă şi mai neplăcută decât ar fi crezut să fie.

Cei trei crustaţi îşi dădeau ocol, fiecare mânuind două săbii cu lamă curbă şi lată. Împiedicaţi de armura lor bizară, păreau nişte animale cu penaj fantastic. Dar armura era mai dură decât pielea fiartă în ceară, respingând loviturile săbiilor grele. După o muncă îndelungată şi obositoare, un cheag din armura de pe antebraţul unuia dintre luptători se desprinse şi cel mai iute dintre ceilalţi se repezi cu o lovitură.

Dar sângele crustaţilor mai oferea o protecţie. Când carnea se despică, sângele ţâşni şi cuprinse lama sabiei. Nefiind supus anticoagulantului, se întări aproape imediat în contact cu aerul într-un cheag urât, fără formă, care sudă metalul sabiei. Rănitul mugi şi se răsuci, smulgând sabia din mâna adversarului. Sabia rămase atârnată absurd în rană.

Al treilea luptător se apropie şi-i tăie gâtul.

Se mişcă iute, sub un asemenea unghi încât, deşi lama sabiei se udă de sânge, nu rămase prinsă în gheţarul ce înflori în rană.

Bellis uită să mai respire de şoc, însă cel înfrânt nu muri. Căzu în genunchi cuprins evident de durere, dar crusta îi închise rana imediat, salvându-l.

— Vezi ce greu este pentru ei să moară în arenă? murmură Silas. Dacă vrei să ucizi un crustat, să foloseşti o bâtă sau un buzdugan, nu o lamă.

Aruncă o privire scurtă în jur, apoi vorbi intens şi secretos, cu vocea acoperită de zgomotul spectatorilor.

— Trebuie să încerci să înveţi o mulţime de lucruri, Bellis. Vrei să înfrângi Armada, nu? Vrei să scapi? Atunci trebuie să ştii cu cine ai de-a face. Începi să înveţi? La naiba, ai încredere în mine, Bellis; eu cu asta mă ocup. Acum ştii cum nu trebuie să încerci să ucizi un crustat, corect?

Ea îl privi cu ochii măriţi de uimire, dar logica lui brutală avea sens. Silas nu se punea în slujba nimănui şi aduna tot ce putea. Îşi imagina făcând acelaşi lucru în Cromlech-ul de Sus şi în Gengris sau

Yoraketche, adunând bani, informaţii, idei, contacte, toată materia primă, tot ce avea potenţialul de a fi o armă sau o marfă.

Îşi dădu seama cu nelinişte că Silas era mai serios, mult mai serios decât ea. Se pregătea şi plănuia tot timpul.

— Trebuie să ştii, spuse el. Şi mai sunt multe. Trebuie să faci cunoştinţă cu nişte indivizi.

Alte lupte de crustaţi continuară, fiecare cu sălbăticia ei uimitoare: diferite armuri, diferite stiluri de luptă, toate executate cu mişcările stilizate şi ostentaţia artei marţiale *mortu crutt.*

Apoi avură loc alte întreceri, între oameni şi cactuşi şi toate rasele neacvatice ale oraşului – spectacole de luptă apăsată.

Luptătorii foloseau pumnii ca şi cum ar fi lovit cu ei într-o masă – o lovitură pe care o numeau ciocan. Nu loveau cu partea din faţă a piciorului, ci cu talpa. Alunecau, se trăgeau, se împiedicau şi loveau, mişcându-se iute şi sinuos.

Bellis privi minute întregi nasuri sparte, vânătăi, leşinuri. Toate i se adunară în minte. Încercă să descopere potenţialul fiecărui lucru, încercă să reţină tot ce vedea, tot aşa cum simţea că face şi Silas.

Valuri mici treceau peste marginile arenei şi Bellis se întrebă când avea să se termine spectacolul.

Bellis auzi o bătaie ritmică în mulţime.

La început era ca un murmur, o bătaie repetată sub nivelul de zgomot al spectatorilor, ca o bătaie de inimă. Dar încetul cu încetul deveni mai puternică, mai tare, mai insistentă, iar lumea începu să privească împrejur şi să zâmbească, să-şi alăture glasul acelui ritm cu un entuziasm crescând.

— Da…, spuse Silas, întinzând cuvântul cu delectare, în sfârşit. Asta voiam să văd.

La început, Bellis auzi ca o bătaie de tobe. Apoi, ca o exclamaţie – *Oh, Oh, Oh* – repetată în tempo perfect, acompaniată de bătăi din palme şi lovituri de picior.

Abia când frenezia ajunse la ambarcaţiunea ei îşi dădu seama că era un cuvânt.

— *Doul,* se auzea din toate părţile. *Doul, Doul, Doul.*

Un nume.

— Ce se strigă? îi şopti ea lui Silas.

— Cheamă pe cineva, spuse el, cercetând împrejur. Vor o demonstraţie. Cer o luptă cu Uther Doul.

Îi adresă un zâmbet scurt şi rece.

— O să-l recunoşti, spuse el. Ai să ştii cine e atunci când o să-l vezi.

Atunci, scandarea numelui aceluia se transformă în urale şi aplauze, un val extatic care crescu pe măsură ce un mic dirijabil

dintre acelea ancorate de catarge se desprinse şi se apropie lent de scenă. Blazonul era un vas cu aburi pe fundalul unei luni roşii, emblema districtului Ţiparului. Gondola de dedesubt era din lemn lustruit.

— E trăsura Amanţilor, spuse Silas. Îşi oferă temporar locotenentul pentru un spectacol „spontan”. Ştiam eu că nu poate rezista.

La douăzeci de metri deasupra arenei, o frânghie se desfăşură din nava aeriană. Strigătele spectatorilor atinseră paroxismul. Cu mare viteză şi pricepere, un bărbat sări din navă şi alunecă, ţinându-se numai în mâini de frânghie, până în arena udă de sânge.

Se opri, desculţ şi cu pieptul gol, purtând doar o pereche de pantaloni de piele. Cu braţele lăsate în jos, se răsuci încet ca să cuprindă întreaga mulţime (înnebunită acum pentru că venise să lupte). Când îşi întoarse încet chipul spre Bellis, ea se prinse de balustrada de dinainte, cu răsuflarea oprită; îl recunoscuse pe bărbatul cu părul scurt, pe bărbatul în cenuşiu, pe ucigaşul care capturase *Terpsichoria.*

Împinşi parcă de ceva, un grup de oameni se oferi să lupte cu el.

Doul – călăul trist al căpitanului Myzovic – nu mişcă, nu se întinse, nu-şi încălzi muşchii. Rămase doar în aşteptare.

Patru oponenţi apărură stângaci la marginea arenei, scăldaţi în entuziasmul audienţei; strigătele şi urletele îi copleşeau în timp ce se aranjau şi-şi şopteau unul altuia tactici de luptă.

Chipul lui Doul era complet lipsit de expresie. Când adversarii se împrăştiară dinaintea lui, intră într-o poziţie de luptă apăsată, cu braţele uşor ridicate, cu genunchii îndoiţi, părând foarte relaxat.

În primele secunde, brutale şi ameţitoare, Bellis nici nu apucă să respire. Cu mâna la gură, cu buzele strânse. Apoi scoase icnete de uimire o dată cu mulţimea.

Uther Doul nu părea să trăiască în acelaşi timp cu ceilalţi. Părea un vizitator dintr-o lume mult mai rapidă decât aceea. În ciuda trupului său masiv, se mişca cu asemenea viteză încât gravitaţia părea să se manifeste mai iute decât pentru ceilalţi.

Nu făcea nicio mişcare inutilă. Când trecea de la strivitul cu călcâiul la lovitura de ciocan, membrele i se schimbau dintr-o poziţie în alta, de la o stare la alta, fără trasee ocolitoare, ca o maşinărie.

Doul dădu o palmă unuia şi acela căzu: păşi într-o parte şi, stând pe un picior, lovi cu al doilea de două ori în plexul solar al altuia, apoi folosi piciorul ridicat pentru a bloca lovitura celui de-al treilea. Se răsuci şi se aruncă, fără înflorituri, cu o precizie brutală, împrăştiindu-şi rivalii.

Îl doborî pe ultimul cu o aruncare. Adună aerul cu un braţ, trăgând totodată şi bărbatul din faţa lui. Doul păru să se rostogolească prin aer, pregătindu-şi trupul în cădere, aterizând în spatele celuilalt,

prinzându-l de braţ şi imobilizându-l.

Se lăsă o tăcere lungă, apoi mulţimea izbucni într-un val de aplauze şi urale.

Bellis privi şi se răci, din nou cu răsuflarea întretăiată.

Cei căzuţi se ridicară singuri sau ajutaţi, iar Uther Doul rămase în picioare, respirând greu dar ritmic, cu braţele uşor depărtate de trup, cu sudoarea scurgându-i-se peste muşchi şi peste sângele care îl murdărea.

— Paznicul Amanţilor, spuse Silas în plină frenezie a publicului. Uther Doul. Învăţat, refugiat, soldat. Expert în teoria probabilităţilor, în istoria Fantomelor şi în lupte. Paznicul Amanţilor, mâna lor dreaptă, asasinul, gorila şi cavalerul. Asta trebuia să vezi, Bellis. Asta ne opreşte să plecăm.

Părăsiră arena şi se plimbară pe străduţele bătute de vânt, luminate pentru noapte, ale districtului Tot-al-Tău, spre districtele Scrumbiei şi al Ţiparului şi vasul *Cromolith.*

Niciunul nu vorbi.

La sfârşitul luptei lui Doul, Bellis văzuse ceva care o paralizase şi o înspăimântase. Când se întorsese, cu mâinile încleştate, cu pieptul încordat şi răsuflând apăsat, îi văzuse chipul.

Era încordat, cu fiecare muşchi vibrând, într-o expresie sălbatică, de fiară, cum nu mai văzuse la o fiinţă umană.

Apoi, o clipă mai târziu, după ce toată lumea se lămurise cine câştigase, se întorsese spre public şi îşi compusese din nou expresia aceea de călugăr spăşit.

Bellis îşi putea imagina un soi de cod al războinicilor, un soi de misticism care abstractiza violenţa luptei şi îi permitea luptătorului să dea impresia unui om sfânt. Îşi mai putea imagina şi sălbăticia atavică punând stăpânire pe războinicul dezlănţuit. Dar combinaţia observată la Doul o năucea.

Analiză toate astea mai târziu, după ce se băgă în pat, ascultând ploaia uşoară. Doul se pregătise şi îşi revenise ca un călugăr, luptase ca o maşinărie şi părea să aibă trăirile unei fiare. Această tensiune o înspăimânta, mult mai mult decât priceperea în luptă pe care o arătase. Acele lucruri nu puteau fi învăţate.

Bellis îl ajută pe Şekel să treacă prin cărţile care deveneau tot mai complicate. Când se despărţiră, îl lăsă să exploreze din nou secţiunea pentru copii, iar ea se întoarse în încăperile în care o aştepta Silas.

Băură ceai şi vorbiră despre Noul Crobuzon. El părea mai trist, mai tăcut decât de obicei. Ea îl întrebă de ce, dar el nu făcu altceva decât să clatine din cap. Avea ceva pe suflet. Pentru prima oară de când îl întâlnea, Bellis simţi pentru el milă şi îngrijorare. Se vedea că vrea să-i

spună sau să-i ceară ceva şi îl aşteptă să o facă.

Îi povesti ceea ce aflase de la Johannes. Îi arătă cărţile naturalistului şi îi explică felul în care încerca să desluşească secretul Armadei ascuns în acele volume, fără măcar să ştie care era important şi care ar fi fost indiciile.

La ora unsprezece şi jumătate, după o tăcere îndelungată, Silas se întoarse spre ea.

— De ce ai plecat din Noul Crobuzon, Bellis? întrebă el.

Ea deschise gura şi îi veni să spună toate acele motive oficiale, dar rămase tăcută.

— Tu iubeşti Noul Crobuzon, continuă el. Sau… nu ştiu dacă e cel mai bine spus… Ai *nevoie* de Noul Crobuzon. Nu poţi renunţa la el, aşa că nu are sens. De ce ai plecat de acolo?

Bellis oftă, dar întrebarea nu se lăsă înlăturată.

— Când ai fost ultima dată în Noul Crobuzon? întrebă ea.

— Acum mai bine de doi ani, calculă el. De ce?

— Ai auzit vreun zvon, pe când erai în Gengris… Ai auzit de Coşmarul Miezului de Vară? De Blestemul Viselor? De Boala Somnului? De Sindromul Nocturn?

El dădu vag din mână, încercând să-şi amintească.

— Am auzit eu ceva de la un negustor, cu câteva luni în urmă…

— S-a întâmplat acum şase luni, spuse ea. În lunile Tathis şi Sinn… Vara. S-a întâmplat ceva. Ceva a fost în neregulă… cu nopţile.

Bellis dădu din cap nehotărâtă. Silas asculta fără scepticism.

— Încă nu ştiu precis ce s-a întâmplat – e important să ţii minte asta. Două lucruri s-au petrecut. Coşmaruri. Asta în primul rând. Lumea avea coşmaruri. Adică *toată* lumea. Ca şi cum… am fi respirat ceva dăunător…

Cuvintele nu-i erau de folos. Îşi amintea epuizarea şi nefericirea, săptămânile de somn înspăimântat. Visele care o făceau să se trezească ţipând şi plângând isteric.

— În al doilea rând… o boală sau ceva de genul ăsta. Lumea era afectată peste tot. Toate rasele. Avea un efect… Ucidea mintea, nu mai rămânea decât trupul. Victimele erau găsite dimineaţa pe stradă sau în pat, vii, dar lipsite complet de raţiune.

— Şi cele două efecte erau legate între ele?

Ea îi aruncă o privire şi făcu un semn aprobator, apoi clătină din cap.

— Nu ştiu. Nimeni nu ştie, dar se pare că da. Şi, într-o zi, totul a încetat brusc. Lumea vorbea despre instaurarea legii marţiale, despre miliţia care avea să iasă pe străzi la vedere… Era o criză. Îţi spun că a fost îngrozitor. S-a întâmplat fără niciun motiv. Ne-a distrus visele şi a afectat minţile a sute de indivizi – care nu s-au mai vindecat – apoi a dispărut brusc. Fără niciun motiv.

După un timp, Bellis continuă.

— După ce s-a potolit, s-au auzit zvonuri… O mie de variante despre ceea ce s-a-ntâmplat. Demoni, Torsiune, experimente biologice scăpate de sub control, un soi nou de vampirism…? Nimeni nu ştie. Dar anumite nume tot apar în discuţii. Apoi, la începutul lui octuarie, o parte din cunoscuţii mei au început să dispară. La început, am auzit o poveste despre prietenul unui prieten care nu mai era de găsit. Apoi, ceva mai târziu, altul şi altul. Încă nu-mi făceam griji. Nimeni nu băga de seamă. Dar n-au mai apărut. Şi dispăreau cunoscuţi din ce în ce mai apropiaţi. Pe prima persoană abia dacă o ştiam. Cu a doua fusesem la o petrecere cu câteva luni în urmă. Cu a treia am lucrat la universitate şi mai ieşeam din când în când la băut. Zvonurile despre Coşmarul Miezului de Vară şi numele dispăruţilor au început să fie şoptite tot mai tare şi tot le auzeam, până ce… un nume s-a auzit cel mai tare. O persoană era acuzată de toate relele; o persoană care făcea legătura dintre toţi dispăruţii şi mine. Îl cheamă der Grimnebulin. E un savant şi un… renegat, bănuiesc. S-a oferit recompensă pentru el – ştii cum lucrează miliţia, cum lasă să scape indicii şi bârfe, în aşa fel încât nimeni nu ştie mare lucru. Dar s-a înţeles că plecase, iar guvernul era foarte doritor să-l găsească. Şi se luau de cunoscuţii lui: colegi, cunoştinţe, prieteni, iubite.

Îl privi în ochi pe Silas fără nicio expresie.

— Am fost amanţi. La naiba, în urmă cu patru, cinci ani. Nici nu ne-am vorbit de vreo doi. Am auzit că s-a luat cu o khepri, ridică ea din umeri. Nu ştiu ce a făcut, dar băieţii Primarului încearcă să-l găsească. Mi-am dat seama că urma curând să fie rândul meu. Am fost paranoică, dar aveam toate motivele. Evitam să merg la slujbă, evitam să mă întâlnesc cu lumea şi mi-am dat seama că stau şi aştept să mă ia miliţia pe sus.

Brusc, tonul ei deveni agitat.

— În lunile acelea, miliţienii parcă erau animale de pradă, nu altceva. Isaac şi cu mine am fost apropiaţi. Am trăit împreună. Am ştiut că miliţia ar vrea să stea de vorbă cu mine. Poate că au dat drumul unora pe care i-au interogat, dar eu n-am mai auzit de ei. Şi nici nu aveam răspuns la întrebările lor. Dumnezeu ştie ce mi-ar fi făcut.

Fusese o perioadă urâtă pentru ea. Nu avusese niciodată mulţi prieteni apropiaţi, iar pe cei pe care îi avea îi era teamă să-i contacteze, de teamă să nu-i incrimineze şi pe ei, sau de teamă să nu fi fost deja cumpăraţi. Îşi aminti pregătirile ei febrile, aranjamentele făcute pe ascuns şi adăposturile dubioase. Noul Crobuzon fusese un loc înspăimântător în vremea aceea. Oprimant şi tiranic.

— Aşa că mi-am făcut planuri. Mi-am dat seama… mi-am dat seama că trebuie să plec. Nu aveam bani şi nici cunoscuţi în Myrshock

sau Shankell; nu aveam timp să mă organizez. Dar guvernul te plăteşte dacă vrei să te muţi în Nova Esperium.

Silas începu să dea încet din cap. Bellis se prefăcu a râde sarcastic.

— Aşa că o ramură a guvernului mă vâna, în vreme ce alta îmi pregătea dosarul şi negocia plecarea mea. Ăsta e avantajul birocraţiei. Nu aveam timp să joc astfel de jocuri cu ei, aşa că m-am urcat pe prima navă disponibilă. Am învăţat homora de Salkrikaltor ca să reuşesc să obţin un loc.

— Doi ani? Trei?

Ea ridică din umeri.

— Nu ştiu cât timp o să dureze până ce o să fiu din nou în siguranţă. În Nova Esperium ajung anual nave dinspre casă. Contractul meu era pe cinci ani, dar am mai încălcat contracte şi înainte. Mă gândeam să stau până ce mă uită, până ce altă criză sau inamic public o să le capteze atenţia. Până ce aveam să primesc de ştire că mă pot întoarce în siguranţă – am oameni care ştiu unde… unde am plecat.

Era cât pe ce să spună *unde mă aflu.*

— Aşa că…, trase ea concluzia.

Se uitară unul la celălalt mult timp.

— De asta am fugit.

Bellis se gândi la toţi aceia pe care îi părăsise, la puţinii în care avea încredere şi fu brusc copleşită de dorul lor.

Circumstanţele erau stranii. Era o fugară dornică să se întoarcă în locul de unde a fugit. Ei bine, gândi ea, circumstanţe apar în toate planurile. Zâmbi cu un umor rece. *Am încercat să părăsesc oraşul vreme de un an sau doi, iar circumstanţele au intervenit – s-a întâmplat ceva – şi în loc de asta m-am trezit prinsă în capcană pentru tot restul vieţii în chip de bibliotecară într-un oraş mişcător al piraţilor.*

Silas era copleşit. Părea mişcat de cele spuse şi, analizându-l, Bellis îşi dădu seama că se gândeşte la propria lui poveste. Niciunul dintre ei nu se auto-compătimea. Dar ajunseseră aici fără nicio vină şi fără voie şi nu doreau să mai rămână.

Trecură alte minute de tăcere. Afară, fireşte, duduitul subliminal al sutelor de motoare ce îi trăgeau spre sud continua. Continua şi zgomotul de înghiţitură al valurilor; şi celelalte sunete – ale oraşului, ale nopţii.

Când Silas se ridică să plece, Bellis îl conduse spre uşă, în imediata lui apropiere, deşi nici nu-l atinse, nici nu-l privi. El se opri în dreptul ieşirii şi o privi în ochi melancolic. Trecu o clipă lungă, apoi se aplecară unul spre celălalt, el cu mâinile pe uşă, ea cu mâinile pe lângă trup, fără nicio obligaţie.

Se sărutau numai cu buzele şi cu limbile. Se controlau ca să nu

respire, nici să nu se apese prea tare în celălalt, păstrând un contact atent şi relaxat.

Când sărutul lor lung se încheie, Silas riscă o mişcare blândă a buzelor, regăsindu-le pe ale ei într-o serie de atingeri; iar ea îi permise acest lucru, chiar dacă primul moment trecuse şi aceste rămăşiţe se petreceau în timp real.

Bellis oftă încet şi îl privi neclintită, cum o privea şi el, pentru un interval de timp în care, în mod normal, s-ar fi privit la despărţire, apoi el deschise uşa şi păşi în răcoare, rostindu-şi urarea de noapte bună fără să audă ecoul ei.

Capitolul Doisprezece

A doua zi era ajunul Anului Nou.

Fireşte, nu şi pentru armadorieni, pentru care era doar o zi marcată printr-o creştere bruscă a temperaturii, făcând-o doar o simplă zi de toamnă. Nu puteau ignora faptul că se aflau la solstiţiu, cea mai scurtă zi a anului: dar nu-i dădeau prea multă importanţă. În afară de câteva remarci vesele despre scurtarea nopţii, ziua trecu fără evenimente deosebite.

Dar Bellis era sigură că, printre captivii veniţi din Noul Crobuzon, nu era singura care ţinea socoteala zilelor de acasă. Speculă că în noaptea aceea aveau să se adune grupuri mici prin toate districtele. În linişte, ca să nu iasă în evidenţă sau să pună în alertă paza sau administraţia sau cine ştie ce autoritate a districtului respectiv, acei câţiva răspândiţi prin terasele şi galerele înghesuite ale Armadei rămâneau fideli calendarului alternativ.

Trebuia să recunoască ipocrizia momentului: ajunul Noului An nu însemnase nimic pentru ea până acum.

Pentru armadorieni era Cornuri, începutul unei noi săptămâni de nouă zile, ziua liberă a lui Bellis. Se întâlni cu Silas pe puntea goală a *Marelui Răsăritean.*

El o duse la partea de tribord a districtului Ţiparului, în parcul Croom. Fusese surprins că Bellis nu-l vizitase până acum, şi după ce intrară şi pătrunseră adânc pe aleile lui, Bellis înţelesese de ce.

Partea principală a parcului era o fâşie lungă de aproape două sute de metri şi lată de vreo treizeci, deasupra unei nave cu aburi vechi al cărui nume fusese şters de vreme. Verdeaţa se răspândea peste poduri largi ce balansau spre două schoonere bătrâne aşezate spate în spate, aproape paralele cu vasul cel mare. În faţa vaporului, parcul se întindea peste o goeletă burtoasă cu tunurile amuţite demult, făcând parte din arhitectura districtului Tribunalului, astfel că parcul era împărţit între cele două districte vecine.

Bellis şi Silas rătăciră pe aleile încurcate, trecând pe lângă statuia de granit a lui Croom, eroul pirat din trecutul Armadei. Bellis era copleşită.

Cu multe secole în urmă, arhitecţii Parcului Croom s-au apucat să acopere vaporul dezafectat din pricina stricăciunilor căpătate în război, cu mâl şi argilă. Rătăcind pe curenţii oceanului, armadorienii nu aveau la dispoziţie sol fertil şi, tot aşa cum procedau şi cu cărţile şi banii, trebuiseră să-l fure. Până şi asta, până şi pământul, noroiul lor fusese jefuit de-a lungul anilor, dragat din fermele şi pădurile de coastă, smuls de pe loturile ţăranilor miraţi la culme şi adus peste valuri în oraş.

Au lăsat vasul cu aburi să ruginească şi i-au umplut carcasa găurită cu solul furat, pornind de la partea din faţă şi din sala motoarelor, înaintând spre sala cărbunilor (depozite de cărbune încă nefolosit fiind îngropate din nou sub tone de ţărână), acoperind până la urmă axul elicei. Au umplut unele cazane şi pe altele le-au lăsat goale, acoperindu-le, bule metalice de aer între straturile de marnă şi calcar.

Decoratorii de exterioare au urcat spre punţile cu cabine şi spre cele de comandă. Unde au întâlnit pereţi şi tavane ce scăpaseră de stricăciuni până atunci, le-au găurit, dezmembrând micile încăperi şi deschizând drum rădăcinilor, cârtiţelor şi viermilor. Apoi au umplut tot spaţiul cu pământ.

Nava stătea scufundată mult în apă, plutind datorită golurilor de aer calculate judicios şi datorită ancorării de vasele vecine.

Deasupra apei, sub cerul liber, straturi de turbă şi ţărână acopereau puntea principală. Punţile din faţă şi din spate, înălţate deasupra nivelului principal, deveniseră terase abrupte de pământ. Dealurile lor marcau prin curbe strânse platoul înconjurător.

Necunoscuţii decoratori au dus la îndeplinire transformări similare şi pe alte trei vase de lemn, mai mici, din apropiere. Acolo munca a fost mult mai uşoară decât pe vasul de fier.

Apoi au plantat şi parcul a înmugurit.

De-a lungul vaporului se vedeau pâlcuri de copaci, bătrâni şi înghesuiţi, minuscule păduri conspirative. Puieţi şi mulţi copaci de talie mijlocie, de o sută sau două sute de ani vechime. Dar mai existau şi specimene masive, antice şi uriaşe, care fuseseră probabil dezrădăcinate la maturitate din pădurile de coastă şi replantate cu mulţi ani în urmă ca să îmbătrânească la bord. Iarba era la tot pasul, presărată cu pătrunjel şi mentă. Pe goeleta din districtul Tribunalului erau straturi de flori cultivate, dar pe trupul vaporului, pădurile şi luminişurile Parcului Croom erau sălbatice.

Bellis nu cunoştea toate plantele. În călătoriile ei lente prin Bas-Lag, Armada vizitase locuri necunoscute savanţilor din Noul Crobuzon şi jefuise ecosisteme exotice. Pe corăbiile mai mici erau răzoare de ciuperci înalte de un stat de om, care se mişcau şi şuierau la trecători. Exista un turn acoperit într-o roşeaţă vie, plante agăţătoare cu ghimpi cu duhoare de trandafiri putrezi. Puntea din faţă a navei de la tribord

era închisă publicului, iar Silas îi spuse lui Bellis că dincolo de gardul cu împletitură complicată, flora era primejdioasă: plante cu puteri ciudate şi necunoscute, copaci treji cu aspect de sălcii prădătoare.

Dar pe vapor peisajul şi frunzişul erau mai familiare. Unul dintre dealurile construite pe punte era tapetat cu muşchi şi compost şi transformat într-o grădină subterană. Luminate şi ţinute în viaţă de lumina lămpilor de gaz şi de razele puţine de soare care intrau prin hublourile murdare de pământ, plante de diverse soiuri umpleau cabinele. Exista o mică tundră cu pietriş şi ierburi roşiatice; un deşert cu plante suculente; flori de pădure şi pajişti – toate alăturate, legate printr-un coridor semiobscur de iarbă. În lumina cu tonalităţi de sepia, în desişul de plante agăţătoare, indicatoarele ce dădeau direcţia prin încâlceala de încăperi şi săli încă se mai puteau citi. Muşchiul şi gărgăriţele îşi făceau drum peste tabla lor.

La ceva distanţă de intrare – o uşă proptită în deal –, afară, Bellis şi Silas se plimbau agale în umbra umedă.

Vizitaseră fiecare dintre cele patru vase ale parcului. Doar câţiva trecători se mai vedeau prin verdeaţa ce-i înconjura. În partea cea mai din faţă a vaselor Bellis se opri, şocată, şi arătă peste grădini şi peste punţile transformate, peste încă cincizeci de metri de ocean la marginea oraşului. Ancorată acolo se afla *Terpsichoria.* Lanţurile şi odgoanele cu care era legată erau curate. Poduri noi o legau de restul oraşului. Schele de lemn se ridicau pe puntea principală: fundaţiile unei construcţii.

Aşa creştea Armada, înghiţindu-şi prada şi reconfigurând-o, transformând-o într-un material de bază, ca o supă de plancton.

Bellis nu avu niciun sentiment pentru *Terpsichoria,* îi dispreţuia pe cei care se ataşau de corăbiile lor. O deprima însă să vadă ultima ei legătură cu Noul Crobuzon asimilată cu atâta neruşinare şi uşurinţă.

Copacii din jurul lor erau conifere şi foioase, într-un amestec fără reguli. Silas şi Bellis se plimbau pe lângă pini şi ghearele negre ale stejarilor şi frasinilor fără frunze. Catargele vechi se ridicau deasupra frunzişului ca nişte copaci venerabili în pădure, cu coajă ruginie, din care atârna o coroană de odgoane. Bellis şi Silas se plimbau în umbra lor şi în umbra pădurii, trecând pe lângă tufe de iarbă bătută de vânt şi întrerupte de ferestruici şi uşi spre cabine acoperite cu pământ. În spatele sticlei sparte se foiau viermi şi animale de vizuină.

Când pătrunseră în inima pădurii, coşurile de fum tapetate cu iederă ale vaporului dispărură înapoia lor atunci, o dată cu celelalte nave din jur. Urmară poteci în spirală cu şerpuiri misterioase, parcă multiplicând spaţiul parcului. Ciupercile gurilor de aerisire erau năpădite de rugi de mure; cabestanele erau înfăşurate cu liane şi rădăcini care se strecurau prin balustradele scărilor îmbrăcate în muşchi ducând pe dealuri golaşe.

La umbra unei macarale ajunsă un schelet obscur, Bellis şi Silas se opriră în mijlocul peisajului iernatic, se aşezară şi băură vin. În timp ce Silas cotrobăia în rucsac după tirbuşon, Bellis îi observă carnetul de notiţe, îl ridică şi îl privi cu ochi miraţi, apoi căpătă permisiunea lui Silas să-l deschidă.

Erau liste de cuvinte: încercările cuiva de a învăţa o limbă străină.

— Majoritatea e Gengris, spuse el.

Ea dădu încet paginile cu substantive şi verbe până ajunse la o secţiune ce părea un jurnal, cu însemnări datate scrise cu prescurtări pe care abia le înţelegea, cuvinte reduse la două sau trei litere, demarcate prin semne de punctuaţie. Văzu preţuri de mărfuri şi schiţe ale măcinătorilor, făcute cu creionul: ochi şi dinţi şi membre înspăimântătoare, cozi aplatizate ca ale unor ţipari. De pagini erau prinse heliotipii făcute parcă pe furiş, în lumină slabă; tonuri neclare de sepia, decolorate şi pătate de apă – pete şi impurităţi ale hârtiei care exagerau monstruozitatea figurilor.

Erau şi hărţi Gengris desenate de mână, acoperite cu săgeţi indicatoare şi adnotări, precum şi alte hărţi ale apelor înconjurătoare din Marea Ghearei Reci, topografia dealurilor şi văilor scufundate şi locaţia fortăreţelor măcinătorilor, toate în culori diferite şi cu corecţii atente întinse pe mai multe pagini. Erau schiţe sugestive de maşinării, de angrenaje defensive.

Silas se aplecă peste ea în timp ce citea, subliniind cu degetul diverse lucruri importante.

— Acolo e o trecătoare, chiar la sud de oraş, spuse el, care duce direct spre stâncile care îl feresc de mare. Turnul ăsta de aici – arătă el o mâzgălitură – este biblioteca de piei, iar astea sunt bazinele cu meduze.

Sub acele pagini erau schiţe de tuneluri şi de maşinării cu gheare şi mecanisme asemănătoare stăvilarelor.

— Astea ce sunt? făcu ea şi Silas aruncă o privire peste umărul ei şi râse când văzu la ce se uită.

— A, embrionii unor idei grozave, spuse el şi-i zâmbi.

Stăteau sprijiniţi cu spatele de un trunchi copleşit de verdeaţă sau poate un habitaclu cu anatomie ştearsă de un strat de pământ. Bellis puse deoparte carnetul lui Silas. Fără să se simtă încă în largul ei, se aplecă spre el şi îl sărută.

El îi răspunse blând, dar un imbold agresiv o cuprinse şi se apăsă mai tare asupra lui. Se retrase pentru o clipă, încruntată, şi îl grivi cum se uită la ea plăcut impresionat şi nesigur. Încercă să-i desluşească gândurile, să-i înţeleagă gramatica acţiunilor şi reacţiunilor, fără să reuşească.

Dar, deşi era frustrată din această pricină, simţea adânc că antagonismele lui erau aceleaşi ca ale ei. Dispreţul pe care-l simţeau

amândoi – faţă de Armada, faţă de această existenţă absurdă – îşi dubla intensitatea. Şi era o extraordinară uşurare să poată împărtăşi chiar şi un sentiment atât de rece.

Bellis îi prinse faţa în palme şi îl sărută cu putere. El răspunse cu convingere. Când braţul lui o cuprinse încet pe după talie, iar degetele lui îi trecură ca un pieptene prin păr, se trase din îmbrăţişare şi îl prinse de mână. Îl trase după ea înapoi pe aleile răsucite ale parcului, spre babord, spre casa ei.

În camera lui Bellis, Silas o privi tăcut cum se dezbracă.

Ea îşi atârnă cămaşa, fusta, jacheta şi chilotul de spătarul scaunului şi rămase complet goală în lumina apusului, cu părul desfăcut. Silas tremura. Hainele lui erau împrăştiate peste tot. Silas îi zâmbi, iar ea oftă şi îi zâmbi înapoi, în sfârşit, pentru prima oară în luni de zile. O dată cu acest zâmbet, simţi o uşoară împunsătură de timiditate, care dispăru din nou o dată cu zâmbetul.

Nu erau copii; nu o făceau pentru prima oară. Nu făcură gesturi inutile, nici nu intrară în panică. Ea se apropie de el şi îl încălecă cu gesturi pricepute şi dorinţă. Iar când începu să se împingă în el, când îi eliberă mâinile, Silas ştiu cum să o ia.

Pasional; fără efuziuni de dragoste, dar nu fără bucurie; expert; dornic. O făcu să zâmbească din nou şi să geamă şi să juiseze cu un mare oftat de eliberare şi plăcere. Când se lăsă pe spate în patul îngust, după ce îl învăţase cum îi place să se reguleze şi îi aflase propriile lui predilecţii, îl privi (el, cu ochii închişi şi transpirat). Se gândi la propria-i persoană şi se descoperi tot singură, tot nelalocul ei. S-ar fi mirat să descopere vreo schimbare.

Şi totuşi, şi totuşi. Chiar şi aşa. Zâmbi din nou. Se simţi mai bine.

Timp de trei zile, Tanner zăcu în sala de operaţii, legat de o masă de lemn, simţind turnul şi nava legănându-se încet sub el.

Trei zile. Se putea mişca doar câţiva centimetri, prins în legături, să-şi schimbe poziţia spre stânga sau spre dreapta.

De cele mai multe ori înota în vise eterice.

Chirurgul era bun cu el şi îl ţinea sub influenţa sedativelor cât mai mult timp posibil fără să-i facă rău, aşa că Tanner oscila într-un soi de conştiinţă crepusculară. Vorbea singur în şoaptă, cu sine sau cu chirurgul, care-l hrănea şi îl ştergea ca pe un copil. Medicul stătea cu Tanner în minutele sau orele lui libere, îi vorbea, pretinzând că răspunsurile lui absurde sau înspăimântătoare aveau sens. Tanner vorbea sau tăcea, plângea sau chicotea: drogat; înfierbântat; lent; rece; dormind adânc.

Tanner devenise palid când chirurgul îi povestise cum avea să fie. Din nou legat, întins pe masă pentru a i se reconstrui trupul. Amintirile sângerii ale agoniei din fabrica de pedeapsă îl asaltară din nou.

Dar chirurgul îi explică blând că unele proceduri erau fundamentale; unele aveau să implice reconfigurarea măruntaielor lui din temelii. Nu avea voie să mişte în vreme ce atomii şi particulele sângelui şi plămânilor şi creierului nu-şi găseau drumul de-a lungul noilor căi şi nu formau configuraţiile alternative. Trebuia să fie nemişcat şi răbdător.

Tanner acceptase, după cum se şi aşteptase.

În prima zi, în timp ce Tanner zăcea într-un somn chimic şi taumaturgic adânc, chirurgul îl deschise.

Făcu tăieturi adânci în părţile laterale ale gâtului lui Tanner, apoi ridică pielea şi ţesuturile periferice, ştergând cu grijă sângele care curgea din carnea crudă. După ce dădu la o parte lambourile, chirurgul îşi îndreptă atenţia spre gura lui Tanner. Strecură înăuntru un soi de daltă de fier şi începu să o răsucească în carnea moale a gâtului, săpând tuneluri.

Atent permanent ca Tanner să nu se înece cu sângele care-i curgea în gură şi în gât, chirurgul deschise noi drumuri în trupul lui. Din fundul gurii porneau acum canale spre deschizăturile din gât. Chirurgul înveli locul de deschidere al acestor canale cu muşchi, aruncă apoi asupra lor o vrajă de modelare şi mici scântei elictrice.

Înteţi focul care îi alimenta maşina analitică şi introduse cartelele de programare. În sfârşit, aduse alături de Tanner, pe o targă cu rotile, un container în care se afla un peşte mare şi îl legă de trupul lui Tanner printr-o împletitură criptică şi ciudată de valve, tuburi de gutapercă şi fire.

Soluţii chimice homeomorfice se scurgeau, diluate în apă sărată, peste branhiile peştelui, apoi peste rănile de la gât ale lui Tanner. Erau legaţi cu cabluri. Chirurgul mormăia vrăji în vreme ce manevra aparatul vechi – în biotaumaturgie era de modă veche, în schimb era metodic şi grijuliu – şi modelă gâtul lui Tanner. Rănile erau acum spălate cu apă de mare.

Mai toată noaptea se repetă aceeaşi scenă în sala de operaţii care se clătina încet sub mişcarea valurilor. Chirurgul dormi puţin, verificând periodic progresul lui Tanner şi starea peştelui muribund care stătea suspendat într-o matrice de fire taumaturgice care îl goleau de viaţă. Palpa acolo unde trebuia, regla aparatele fine, adăuga substanţe la apa care picura peste răni.

În acele ore, Tanner visă că se sufocă (în vreme ce deschise şi închise ochii fără să ştie).

Când răsări soarele, chirurgul îi decuplă pe Tanner şi pe peşte de maşinărie (peştele muri pe loc, cu trupul micşorat şi uscat). Închise lambourile de piele de pe gâtul lui Tanner, acoperite de sânge gelatinos. Le netezi cu degete puternice.

Înainte ca Tanner să se trezească – deşi era atât de sedat încât nu

exista niciun pericol – chirurgul aşeză o mască pe gura lui Tanner, îi strânse nările cu degetele şi începu să pompeze apă de mare. Preţ de câteva secunde nu se văzu nicio reacţie. Apoi Tanner tuşi şi horcăi violent, împroşcând cu apă. Chirurgul rămase neclintit, gata să dea drumul nasului lui Tanner.

Apoi, Tanner se linişti. Fără să se trezească, cu epiglota şi traheea închisă ca să nu lase apa sărată să-i intre în plămâni. Chirurgul zâmbi când apa începu să se scurgă din noile branhii ale lui Tanner.

La început se scurse leneş, aducând cu ea sânge, mizerii şi cheaguri. Apoi apa se curăţă şi branhiile începură să pulseze regulat, împroşcând de fiecare dată cantităţi precise de apă pe podea.

Tanner Sack respira în apă.

Se trezi mai târziu, prea ameţit să înţeleagă ce se întâmplase, dar molipsit de entuziasmul chirurgului. Gâtul îl durea îngrozitor, aşa că adormi la loc.

Acest lucru fusese cel mai greu dintre toate.

Chirurgul răsuci pleoapele lui Tanner şi îi adăugă membrane transparente luate de la un caiman din crescătorie. Îl injectă pe Tanner cu vietăţi microscopice care prosperau înăuntrul lui fără să-i facă vreun rău şi care interacţionau cu trupul lui, făcându-i transpiraţia ceva mai uleioasă, ca să-i ţină cald şi să-l facă să alunece mai bine în apă. Grefă în nările lui Tanner cartilagii care să le închidă la nevoie.

În sfârşit, chirurgul execută cea mai uşoară şi cea mai vizibilă alterare. Întinse o membrană între degetele lui Tanner, o piele cauciucată ce se ancoră de epiderma lui Tanner. Îndepărtă degetele mari de la picioare şi le înlocui cu degete luate de la mâna unui cadavru, astfel că picioarele lui Tanner căpătară aspectul picioarelor de maimuţă; apoi le schimbă asemănarea de la maimuţă la broască, întinzându-le membrana între degete.

Îl îmbăie pe Tanner în apă de mare. Îl ţinu la loc curat şi răcoros şi îi privi tentaculele tresărind în somn.

Şi în a patra zi Tanner se trezi complet. Era dezlegat, liber să mişte, cu mintea curăţată de chimicale.

Se ridică în capul oaselor încet.

Îl durea tot corpul; de fapt îl sfâşia durerea. Îl asalta în valuri simultane cu bătăile inimii. Gâtul, picioarele, ochii, la naiba. Îşi văzu noile degete de la picioare şi întoarse privirea, îşi aminti pentru o clipă de vechea spaimă din fabrica de pedeapsă, până ce o birui şi privi din nou *(Mai mult puroi,* gândi el amuzat).

Îşi strânse mâinile proaspăt modificate. Clipi încet şi văzu ceva

translucid trecând pe dinaintea ochilor. Respiră adânc cu plămânii afectaţi de apa inspirată accidental şi tuşi, îndurerat, după cum îl avertizase şi chirurgul.

Tanner, în ciuda durerii, a slăbiciunii, a foamei şi nervozităţii, începu să zâmbească.

Chirurgul intră tocmai când zâmbetul se împrăştia pe chipul lui Tanner şi pacientul se pipăia mulţumit.

— Domnule Sack, spuse el, iar Tanner se întoarse spre el şi ridică mâinile de parcă ar fi vrut să-l prindă, încercând de fapt să-i strângă mâna.

Tentaculele lui Tanner se contractară şi ele, încercând să repete mişcarea în aerul prea rarefiat. Chirurgul zâmbi.

— Felicitări, domnule Sack, spuse el. Procedurile au fost încununate de succes. Sunteţi amfibian.

La aceste cuvinte – fără să se poată abţine şi fără să încerce – atât el cât şi Tanner Sack râseră în hohote, chiar dacă pe Tanner îl durea pieptul şi chiar dacă chirurgul nu înţelegea unde era poanta.

Când ajunse acasă, după ce se târâi prin Oraşul Cărţilor şi districtul Ţiparului, îl găsi pe Şekel aşteptând în apartamentul care nu mai fusese niciodată atât de curat.

— Ia te uită, băiete, spuse el ruşinat. Ai făcut treabă bună, nu?

Şekel încercă să-l ia în braţe drept bun-venit, dar Tanner era prea îndurerat şi îl ţinu la distanţă cu zâmbetul pe buze. Stătură de vorbă toată seara. Tanner se interesă cu grijă de Angevina. Şekel îi spuse lui Tanner că se descurca tot mai bine cu cititul şi că mare lucru nu se întâmplase, dar era mai cald afară, nu simţea?

Simţea. Se târau spre sud într-un ritm de o lentoare aproape geologică, dar remorcherele îi trăgeau de mai bine de două săptămâni fără întrerupere. Erau probabil la vreo şapte-opt sute de kilometri de locul de unde plecaseră – călătoriseră atât de departe cu o mişcare atât de subtilă încât trecuse neobservată – şi iarna se îndepărta pe măsură ce se apropiau de cercul temperat.

Tanner îi arătă lui Şekel modificările aduse trupului său, iar Şekel tresări din pricina ciudăţeniei rănilor inflamate, dar rămase fascinat. Tanner îi povesti toate lucrurile pe care i le explicase chirurgul.

— O să te doară, domnule Sack, îi spusese doctorul. Şi chiar atunci când ai să te vindeci, trebuie să te avertizez: unele tăieturi pe care le-am făcut, unele răni, s-ar putea să se vindece greu. S-ar putea cicatriza. În acest caz, nu vreau să te descurajezi sau să te simţi dezamăgit. Cicatricile nu sunt răni, Tanner Sack. Cicatricile sunt vindecare. După rănire, cicatricea te repară.

— O săptămână, băiete, spuse Tanner, atât îmi trebuie ca să mă întorc la serviciu. Asta dacă îmi fac exerciţiile de recuperare.

Dar Tanner avea un avantaj pe care doctorul nu-l luase în calcul: nu învăţase niciodată să înoate. Nu avea nevoie să se dezobişnuiască de lopătatul ineficient ca să înveţe mişcarea sinuoasă a unei fiinţe marine.

Se duse la docuri şi colegii lui de muncă îl salutară. Erau surprinşi, atenţi şi prietenoşi. John Bastardul, delfinul, ieşi la suprafaţă, privindu-l pe Tanner cu ochii lui mici de porcuşor şi scoase nişte sunete imbecile care erau fără îndoială insulte. Dar Tanner nu era uşor de intimidat în dimineaţa aceea. Îi primi pe tovarăşii lui ca un rege, mulţumindu-le pentru grija pe care i-o arătau.

La graniţa dintre districtul Ţiparului şi Jhour, exista un spaţiu între vase: o fâşie de mare care poate că fusese acoperită odată de un vas mai modest care acum forma o piscină. Puţini piraţi armadorieni puteau înota, iar pe un frig ca acela puţini ar fi încercat. Doar câţiva oameni înotau în bucata aceea de mare, fie curajoşi, fie masochişti.

Sub apă, încet, nervos din pricina noii lui libertăţi de mişcare, ore întregi în ziua aceea şi în următoarea şi următoarea, Tanner deschise braţele şi palmele, întinzând membranele şi împingând apa, deplasându-se în salturi neîndemânatice. Ajunse să înoate într-un soi de bras, cu degetele de la picioare încă îndurerate. Vietăţile pe care nu le putea vedea sau simţi sub piele, pulsau din glandele lor minuscule şi îi lubrifiau sudoarea.

Deschise ochii şi învăţă cum să închidă numai pleoapa internă – o senzaţie extraordinară. Învăţă să vadă în apă, fără constrângerea căştii de sticlă, alamă şi fier. Fără să mai privească printr-un hublou, ci liber, cu tot cu vedere periferică. Cel mai încet şi mai înspăimântător, singur – cine l-ar fi putut învăţa? – Tanner se obişnui să respire.

Primul val de apă care-i pătrunse în gură îi închise reflex glota, iar limba i se retrase în fundul gâtului care se strânse, blocând calea spre stomac, iar apa se scurse de-a lungul noilor căi, deschizându-le. Se obişnui foarte repede cu gustul sărat. Simţi pârâiaşe de apă trecând prin el, prin gât, prin branhii şi înjură în gând pentru că nu mai simţea nevoia să respire.

Îşi umpluse plămânii înainte să coboare, din reflex, dar aerul îl făcea să plutească prea tare. Încet, cu un fel de panică luxuriantă, expiră pe nas şi lăsă aerul să se ridice la suprafaţă.

Nu simţi nimic. Nicio ameţeală, nicio durere sau teamă. Oxigenul ajungea în continuare în sângele lui, inima continua să pompeze.

Deasupra, siluetele tovarăşilor lui tremurau pe suprafaţa apei, izolate în aerul de care aveau nevoie. Tanner dădu ocol, încă neîndemânatic dar învăţând, se uită în sus şi în jos – sus, spre lumină şi trupuri şi silueta masivă a oraşului, în jos, spre întunericul albastru fără margini.

Capitolul Treisprezece

Silas şi Bellis petrecură două nopţi împreună.

În timpul zilei, Bellis aşeza cărţi pe rafturi, îl ajuta pe Şekel să citească şi îi povestea despre Parcul Croom, câteodată lua prânzul cu Carrianne. Apoi se întorcea la Silas. Vorbeau puţin, dar el nu-i spunea niciodată cum îşi petrecea timpul. Avea impresia că mintea lui era plină de secrete. Făcură sex de mai multe ori.

După a doua noapte, Silas dispăru. Bellis era bucuroasă. Neglijase cărţile lui Johannes şi acum se putea întoarce la ştiinţa lor neobişnuită.

Silas dispăru vreme de trei zile.

Bellis exploră.

Se aventură până la urmă în locurile cele mai îndepărtate ale oraşului. Văzu templele arderii din districtul Culcuşului şi statuile lui triptice întinse pe mai multe corăbii. În districtul Tot-al-Tău (care nu era chiar atât de aspru şi de înspăimântător pe cât fusese făcută să creadă, ci doar un soi de piaţă exagerată şi scârboasă) văzu azilul Armadei, un edificiu masiv care se ridica pe un vas cu aburi, plasat sadic, după părerea lui Bellis, chiar lângă cartierul bântuit.

Între districtele Tribunalului şi al Culcuşului se strecura un ciorchine de ambarcaţiuni din districtul Ţiparului, separate de corpul principal al districtului lor printr-un capriciu istoric. Acolo descoperi Bellis Lyceumul, atelierele şi clasele precipitându-se peste bordul unui vapor, clădite ca un orăşel de munte.

Armada avea toate instituţiile oricărui oraş de uscat, devotat cunoaşterii, politicii şi religiei, poate doar într-o formă mai brutală. Şi dacă erudiţii oraşului erau mai duri decât colegii lor de pe uscat şi arătau mai mult a piraţi decât a savanţi, asta nu-i făcea mai puţin pricepuţi. Existau mai multe secţii de pază în fiecare district, de la agenţii în uniformă din districtul Culcuşului la străjerii din cel al Ţiparului care se deosebeau de restul populaţiei doar prin eşarfele lor – un însemn al slujbei şi al loialităţii. Fiecare district avea propria lege. În districtul Tribunalului chiar exista un soi de tribunal, în vreme ce disciplina din districtul Ţiparului era menţinută cu ajutorul biciului.

Armada era un oraş profan şi secular şi bisericile sale prost întreţinute erau tratate cu aceeaşi lipsă de respect ca şi brutăriile. Existau temple care îl venerau pe Croom; temple pentru lună şi pentru fiicele ei, ca să le mulţumească pentru maree; temple pentru zeii mării.

Dacă se rătăcea vreodată, ca să iasă din labirintul de străduţe dosnice, Bellis nu avea decât să se uite în sus la aerostatele ancorate de catarge şi să găsească *Aroganţa,* care plutea întotdeauna deasupra navei *Marele Răsăritean.* Acesta era punctul ei de reper după care se ghida spre casă.

În mijlocul oraşului erau locuri acoperite cu plute de lemn pe care erau construite case. Submarine subţirele ca nişte ace se clătinau printre bărcuţe şi corăbii-car ocupate de vizuini hotchi. Clădiri dărăpănate se aplecau peste punţi sau se lăsau precar peste zeci de ambarcaţiuni în zonele ieftine. Existau cazinouri, închisori şi case părăsite.

Ridicând privirea spre orizont, Bellis putea vedea marea tulburată de valuri stârnite parcă din senin. Cele mai multe apăreau din pricina vântului, dar câteodată zărea un cârd de delfini sau un pleziozaur sau gâtul unui şarpe de mare, sau spinarea unei creaturi mari şi iuţi pe care nu o putea identifica. Viaţa de dincolo de oraş, de jur împrejur.

Bellis privea navele de pescuit ale oraşului întorcându-se pe înserat. Câteodată apăreau corăbii ale piraţilor care erau primite cu bucurie în porturile Basilio sau Ariciul-de-Mare – se întorceau acasă navele ce alimentau economia Armadei.

Armada era plină de sirene, statui ce decorau botul corăbiilor. Le vedeai în locuri dintre cele mai neaşteptate, ornate şi nebăgate în seamă ca ciocănelele de la uşile caselor din Noul Crobuzon. La capătul vreunei terase, plimbându-se printre şiruri de case de cărămidă, Bellis putea da peste statuia corodată a unei femei superbe cu pieptul acoperit de mâzgă şi ochii pictaţi cu privire vagă şi înceţoşată. Atârnând în aer ca o fantomă, sub bompresul navei, aplecându-se peste puntea navei alăturate şi iţindu-se pe o alee.

Erau peste tot. Castori, dragoni, peşti, războinici şi femei. Mai ales femei. Bellis ura figurinele acelea cu privire ştearsă şi pline de curbe ce se legănau o dată cu valurile, bântuind oraşul ca nişte fantome banale.

Ajunsă în camera ei, termină *Eseurile asupra fiarelor* şi rămase la fel de neştiutoare faţă de proiectul secret al Armadei.

Se întrebă pe unde era Silas şi ce făcea. Nu era supărată, nici deranjată de absenţa lui, dar era curioasă şi puţin frustrată. În definitiv, el era cel mai mare aliat al ei.

Silas se întoarse în seara celei de-a cincea zi de Lunuarie.

Bellis îl lăsă să intre. Nu-l atinse şi nici el nu o făcu.

Era obosit şi abătut. Părul îi era năclăit, iar hainele prăfuite. Se aşeză pe un scaun şi îşi acoperi ochii cu mâinile, murmurând ceva nedesluşit, un soi de salut. Bellis îi făcu un ceai. Îl aşteptă să vorbească şi, după un timp, cum el nu dădea niciun semn că ar fi vrut, se întoarse la cartea ei şi la ţigară.

Până să înceapă el să vorbească, ea mai scrise câteva pagini de însemnări.

— Bellis. Bellis, se frecă el la ochi şi o privi de jos. Trebuie să-ţi spun ceva. Trebuie să-ţi spun adevărul. Nu ţi-am spus tot până acum.

Ea dădu din cap şi se întoarse cu faţa spre el. Silas ţinea ochii închişi.

— Hai… s-o luăm metodic, spuse el încet. Oraşul se îndreaptă spre sud. *Sorghum…* Ştii la ce foloseşte platforma *Sorghum?* Ca şi celelalte platforme pe lângă care am înţeles că a trecut *Terpsichoria, Sorghum* extrage combustibil de sub mare.

Îşi deschise mâinile larg, subliniind dimensiunile uriaşe.

— Sub pământ există pungi de petrol şi lapte de stâncă şi mercur, Bellis. Ai văzut utilajele de foraj care se folosesc pe uscat. Ei bine, geo-empaţii şi cei asemenea lor au găsit depozite vaste sub stâncă, pe fundul mării. Sub partea de sud a Salkrikaltorului se găseşte petrol. De aceea au stat acolo platformele *Maikin, Trashstar* şi *Sorghum,* vreme de trei decenii. Picioarele platformelor *Manikin* şi *Trashstar* coboară mai bine de o sută de metri şi se sprijină pe fundul mării. Dar *Sorghum… Sorghum* e diferită.

Silas vorbea cu o satisfacţie morbidă.

— Cineva din Armada a ştiut bine ce face, ţi-o jur. *Sorghum* stă pe două chile de fier, două submersibile. *Sorghum* nu este o platformă fixă. E o platformă de mare adâncime. *Sorghum* e o platformă mobilă. Dacă adaugi alte secţiuni la tija de foraj, poate ajunge cine ştie cât de departe. La kilometri adâncime. Nu găseşti petrol oriunde. De aceea a staţionat atât de mult. Armada stătea pe un depozit de ceva la care *Sorghum* poate ajunge şi nu ne-am putut deplasa până ce nu au cules materialul.

De unde ştii tu toate astea? gândi Bellis. *Ce adevăr ai să-mi spui?*

— Nu cred că e vorba doar de petrol, continuă Silas. Am urmărit flacăra de deasupra sondei, Bellis. Cred că extrăgeau lapte de stâncă.

Laptele de stâncă. *Lactus saxi.* Vâscos şi greu precum magma, dar rece. Şi bogat în taumaturgoni, particule încărcate. Valorând de câteva ori greutatea în aur, diamante, petrol sau sânge.

— Navele nu folosesc laptele de stâncă pentru motoare, spuse Silas. Nu ştiu de ce fac stocuri, dar sigur nu pentru întreţinerea navelor. Uită-te la ce se întâmplă. Ne îndreptăm spre sud, spre mările mai calde şi mai adânci. Pun pariu pe un finial că mergem de-a lungul crestelor subacvatice, unde se găsesc depozite, o rută care să-i permită lui *Sorghum* să foreze. Şi când o să ajungem acolo unde se plănuieşte, prietenul tău Johannes şi noii lui patroni au să folosească… cele câteva *tone* de lapte de stâncă şi sfântu-ştie-cât petrol ca să facă… ceva. Moment în care…, făcu el o pauză şi o privi în ochi. Moment în care va fi prea târziu.

Spune-mi, gândi Bellis, iar Silas dădu din cap de parcă ar fi auzit-o.

— Când ne-am întâlnit pe Terpsichoria, îmi amintesc că eram într-o stare de spirit deosebită. Ţi-am spus că trebuie să mă întorc imediat în Noul Crobuzon. Mi-ai amintit de asta chiar tu recent. Şi ţi-am spus

că am minţit. Dar nu minţisem. Ceea ce ţi-am spus pe *Terpsichoria* era adevărat: trebuie să mă întorc. La naiba, probabil că ţi-ai dat seama şi singură.

Bellis nu rosti niciun cuvânt.

— N-am ştiut cum… N-am ştiut dacă pot avea încredere în tine, dacă vrei să ştii, continuă el. Îmi pare rău că nu am fost cinstit cu tine, dar n-am ştiut până unde pot merge. Dar, drace, Bellis, acum am încredere în tine. Şi am nevoie de ajutorul tău. E adevărat ce ţi-am spus, că măcinătorii se iau uneori de câte un amărât fără niciun motiv aparent. Că îi fac pe unii să dispară dacă au chef. Dar nu-i adevărat ce ţi-am spus atunci despre ceea ce mi s-a întâmplat mie. Ştiu exact de ce vor măcinătorii să mă omoare. Dacă au chef, măcinătorii pot înota în amonte până pe vârful Bezheks, acolo unde se întâlnesc toate râurile, şi pot intra pe râul Molimei. Se pot lăsa la vale de cealaltă parte a munţilor, tocmai până în Noul Crobuzon. Alţii pot trece prin tuneluri din ocean în mare şi de acolo ajung în oraş. Măcinătorii sunt eurihalinici[5], se descurcă şi-n apă dulce, şi-n mare. Pot ajunge până în Golful de Fier. De acolo pot intra pe Marele Catran până în Noul Crobuzon. Nu le trebuie decât un motiv bun. Şi ştiu că au aşa ceva.

Bellis nu-l mai văzuse niciodată atât de încordat pe Silas.

— Cât timp am stat acolo, am auzit zvonuri. Un mare plan era în desfăşurare. Numele unuia dintre clienţii mei, un mag, un fel de preot-tâlhar, tot ieşea la iveală. Am început să stau cu ochii deschişi şi urechile ciulite. De aceea vor să mă ucidă. Am descoperit ceva. Măcinătorii nu au secrete; nu au poliţie ca noi. Am avut la îndemână toate dovezile timp de săptămâni, dar mi-a trebuit mult să le recunosc. Piese disparate, schiţe, texte, lucruri din astea. Mi-a trebuit mult timp să înţeleg.

— Spune-mi ce ai descoperit, spuse Bellis.

— Planuri, spuse el. Planuri pentru o invazie.

— O să fie de neimaginat, spuse el. Istoria noastră e presărată cu trădări şi acte sângeroase, dar… Drace, Bellis… Nu-i ştii pe Gengris.

Bellis nu mai auzise o asemenea disperare în vocea lui.

— N-ai văzut niciodată fermele de membre. Atelierele, nenorocitele ateliere de fiere. N-ai ascultat niciodată *muzica.* Dacă măcinătorii cuceresc Noul Crobuzon, n-au să ne facă sclavi, nici n-au să ne omoare, nici măcar n-au să ne mănânce. N-au să facă lucruri din acestea… uşor de înţeles.

— Dar de ce? spuse Bellis în sfârşit. Ce vor? Crezi că sunt în stare?

— Habar n-am. Nimeni nu-i cunoaşte aşa de bine. Bănuiesc că

---

[5] Eurihalinice – vieţuitoare acvatice care pot supravieţui atât în apă sărată cât şi în apă dulce *(N.T.).*

guvernul Noului Crobuzon are mai multe planuri de apărare în cazul unei invazii din *Tesh* decât în cazul uneia de-a măcinătorilor. N-am avut niciodată motive să ne temem de ei. Dar ei au propriile… metode, ştiinţele lor, taumaturgia lor. Da, spuse el, cred că au o şansă. Îşi doresc Noul Crobuzon din acelaşi motiv pentru care e râvnit de orice stat sau hoardă din Ragamoll. Este cel mai bogat oraş, cel mai mare, cel mai puternic. Industria noastră, resursele, miliţia – gândeşte-te la tot ce avem. Dar – spre deosebire de Shankell sau Der Samher sau Neovadan sau Yoraketche – Gengris… Gengris are o şansă. Pot veni cu o surpriză… Să otrăvească apa, să pătrundă prin canalizare. Orice crăpătură, orice rezervor de apă din oraş ar deveni o tabără a lor. Pot năvăli peste noi cu arme pe care nu le înţelegem, pot purta un război de gherilă nesfârşit. Am văzut de ce sunt în stare măcinătorii, Bellis, făcu epuizat Silas. Am văzut şi m-am speriat.

De afară se auzea chirăitul somnoros al maimuţelor.

— De aceea ai plecat, spuse Bellis în tăcerea care urmă.

— De aceea. Nu mi-a venit să cred ce am descoperit. Dar am ezitat… Am pierdut o groază de timp.

Furia lui se înteţi brusc.

— Şi când mi-am dat seama că nu era nicio greşeală, nicio confuzie, că intenţionează cu adevărat să işte apocalipsul peste oraşul meu natal… atunci am plecat. Am furat submarinul şi am fugit.

— Ei ştiu ce ai aflat? întrebă ea.

Silas clătină din cap.

— Nu cred, spuse el. Am luat câteva chestii cu mine, ca să pară că am furat şi am fugit.

Bellis îi vedea încordarea. Îşi aminti câteva dintre heliotipiile din caietul lui de însemnări. O senzaţie de alarmă i se insinuă în sânge, ca o boală. Bellis se chinuia să înţeleagă ce auzea. Era prea mult pentru ea; nu avea niciun sens. Nu putea pricepe. Noul Crobuzon… Cum să fie ameninţat tocmai el?

— Ştii cât mai e până atunci? şopti ea.

— Trebuie să aştepte până în anotimpul Chet să-şi strângă recolta de arme, spuse el. Aşa că vreo şase luni. Trebuie să aflăm ce planuri are Armada, pentru că trebuie să ştim încotro mergem, ce au de gând cu laptele de stâncă. Pentru că trebuie să trimitem un mesaj spre Noul Crobuzon.

— De ce nu mi-ai spus asta mai devreme? şopti Bellis, iar Silas râse găunos.

— N-am ştiut în cine să am încredere aici. Încercam să scap de unul singur din locul ăsta, să găsesc o cale de a mă întoarce acasă. Mi-a trebuit mult timp să înţeleg că… nu aveam cum. Am crezut că pot duce mesajul personal în Noul Crobuzon. Dacă nu m-ai fi crezut?

Sau dacă erai spioană? Dacă mă dădeai de gol în faţa noilor stăpâni…?

— Ei bine, chiar, îl întrerupse Bellis. Nu merită să luăm în consideraţie şi această posibilitate? Poate că o să ne ajute să trimitem mesajul…

Silas o privi cu o neîncredere răutăcioasă.

— Ai înnebunit? spuse el. Crezi că o să ne ajute? Ei nu dau doi bani pe soarta Noului Crobuzon. Cel mai probabil s-ar bucura de distrugerea lui – un concurent mai puţin pe mare. Crezi că ne-ar lăsa să-i venim în ajutor? Crezi că le pasă? Nenorociţii vor face tot posibilul să ne reţină, să-i lase pe măcinători să-şi facă de cap. În plus, ai văzut cum îi tratează pe… oficialii şi agenţii Noului Crobuzon. Au să-mi cerceteze însemnările, hârtiile şi au să ajungă la concluzia că am o misiune oficială. Că lucrez pentru Noul Crobuzon. Sfinte GurăMultă, Bellis, ai văzut ce i-au făcut căpitanului. Ce crezi că o să-mi facă mie?

Se lăsă o lungă tăcere.

— Aveam nevoie… Am nevoie de cineva să lucreze cu mine. Nu avem prieteni în oraşul ăsta. Nu avem aliaţi. Şi la mii de kilometri distanţă, casa noastră e în primejdie şi nu putem avea încredere în nimeni că ne va ajuta. Aşa că e numai sarcina noastră să ducem mesajul acasă.

După ce spuse asta, făcu o pauză care deveni tăcere. Tăcerea se tot lungi şi deveni îngrozitoare pentru că amândoi ştiau că trebuie să o curme. Trebuiau să facă planuri.

Şi încercară amândoi. Bellis deschise gura de mai multe ori, dar cuvintele i se opreau în gât.

Să furăm una dintre corăbiile lor, dori ea să spună, dar nu reuşi; prostia aceea o sugruma. *Să ne strecurăm într-o bărcuţă; să trecem de navele de pază şi să navigăm până acasă.* Încercă să spună asta, încercă să se gândească la variantă fără dispreţ şi aproape o mormăi. *Să furăm un balon. Avem nevoie doar de arme şi de gaz, de cărbune şi apă pentru motor, hrană şi băutură pentru o călătorie de trei mii de kilometri şi o hartă care să ne arate unde naiba suntem în mijlocul Oceanului Agitat…*

Nimic, nu putea spune nimic; nu se putea gândi la nimic.

Se aşeză şi încercă să vorbească, încercă să se gândească la metode de a salva Noul Crobuzon, oraşul ei pe care îl iubea feroce, fără romantism, şi care se afla sub o ameninţare îngrozitoare. Iar clipele treceau şi anotimpul Chet şi vara şi recolta măcinătorilor se tot apropiau, iar ea nu putea spune nimic.

Bellis îşi imagină siluetele de ţipar, cu colţi curbaţi ca nişte pumnale, îndreptându-se pe sub apa rece spre casa ei.

— O, zei, sfinte GurăMultă… se auzi ea rostind.

Se uită în ochii tulburaţi ai lui Silas.

— O, zei, ce ne facem?

Capitolul Paisprezece

Lent ca o creatură vastă, greoaie, Armada intră în apele calde.

Cetăţenii şi străjerii puseră deoparte hainele groase. Cei capturaţi de pe *Terpsichoria* erau dezorientaţi. Ideea că se putea scăpa de anotimpuri, că puteau fi ocolite fizic, îi tulbura profund.

Anotimpurile nu erau decât puncte de vedere – probleme de perspectivă. Când era iarnă în Noul Crobuzon, era vară în Bered Kai Nev (aşa se spune), deşi împărtăşeau acelaşi fenomen de lungire şi scurtare a zilelor şi nopţilor, în antifază. Răsăritul era acelaşi în toată lumea. Pe continentul răsăritean, zilele de vară erau scurte.

Păsările din microclimatul Armadei se înmulţiseră. La comunitatea de cinteze, rândunele şi porumbei care se ţineau scai de oraş oriunde s-ar fi dus se alăturau păsări migratoare ce traversau Oceanul Agitat după căldură. Unele coborau din stolurile lor gigantice până în Armada, să se odihnească şi să se adape.

Păsările dădeau ocol clădirilor spiralate din districtul Tribunalului unde Consiliul Democratic se adunase într-o şedinţă de urgenţă, pentru a dezbate aprig şi fără eficienţă direcţia de mers a Armadei. Căzură cu toţii de acord că planul secret al Amanţilor nu putea fi bun pentru oraş, că trebuiau să facă ceva; cearta lor jalnică scotea în evidenţă din ce în ce mai mult faptul că erau neputincioşi.

Districtul Ţiparului fusese întotdeauna cel mai puternic, acum deţinea platforma *Sorghum,* iar Consiliul Democratic nu putea face nimic în această privinţă.

(Cu toate acestea, districtul Tribunalului luă contact diplomatic cu Brucolacii.)

Cel mai greu îi era lui Tanner să nu respire prin branhii, să nu-şi mişte braţele şi picioarele ca o broască sau ca un vodyanoi, dar să se uite în apa întunecată de sub el. Să încerce să o cuprindă cu privirea şi să nu fie subjugat.

Câtă vreme purtase costumul de scafandru, fusese un intrus. Provocase marea şi purtase pentru asta o armură. Agăţat de odgoane şi de lanţuri ca să nu moară, îşi imaginase spaţiul nesfârşit de sub el ca pe o gură uriaşă de mărimea lumii, gata să-l înghită.

Acum înota liber, cobora în întunericul care nu mai avea poftă să-l devoreze. Tanner înota tot mai adânc. La început părea destul de aproape ca să atingă cu mâna picioarele înotătorilor de deasupra lui. Avea o plăcere de voyeur să-i urmărească zbătându-se frenetic deasupra. Dar când întoarse privirea spre apa neluminată de soare de sub el, stomacul i se micşoră la vederea imensităţii şi înotă iute spre lumină.

În fiecare zi cobora mai mult.

Trecu de nivelul chilelor armadoriene, de cârme şi de ţevi. Ierburile de mare care o făceau pe santinelele şi marcau punctul cel mai adânc al oraşului se întinseră spre el, dar se strecură pe lângă ele ca un hoţ. Privi adâncul.

Tanner trecu printr-o ploaie de peştişori care ciuguleau resturile căzute din oraş, apoi ajunse în apă curată şi nu mai văzu nimic armadorian în jurul lui. Se afla sub oraş, mult sub oraş.

Se lăsă să atârne în apă. Nu era greu.

Presiunea îl învăluia strâns ca într-un scutec.

Navele Armadei se împrăştiau vreun kilometru şi jumătate pe suprafaţa mării, punând stavilă luminii. Deasupra lui, John Bastardul se plimba fără rost pe sub docuri ca un şoim. În apa crepusculară din jurul lui, Tanner vedea o suspensie de particule, vietate lângă vietate. Iar dincolo de plancton, văzu ca prin ceaţă şerpii de mare ai Armadei şi submersibilele, o mână de siluete întunecate în jurul bazei oraşului.

Se luptă să-şi depăşească senzaţia de ameţeală; o transformă în altceva. Nu mai puţin uimitoare, dar cu mai puţină frică. Luă frica şi o transformă în umilinţă.

Sunt atât de mic, gândi el, atârnând ca un fir de praf, *într-un ocean atât de mare. Dar e în regulă. Sunt în stare.*

Cu Angevina era timid şi puţin iritat, dar se străduia de dragul lui Şekel.

Ea veni să ia masa cu ei. Tanner încercă să pălăvrăgească cu ea, însă Angevina era retrasă şi aspră. Stătură o vreme şi-şi mestecară pâinea de plancton fără nicio vorbă. După o jumătate de oră, Angevina îi făcu un semn lui Şekel şi el, experimentat, se duse în spatele ei, luă un pumn de cărbuni din container şi îl aruncă în arzător.

Angevina privi în ochii lui Tanner fără nicio urmă de jenă.

— Îţi ţii motorul în mers? spuse el până la urmă.

— Nu e dintre cele mai eficiente, răspunse ea încet (în Salt, refuzând să folosească ragamoll în care îi vorbise el, deşi era limba ei nativă).

Tanner dădu din cap. Îşi amintea de bătrânul de pe *Terpsichoria.* Îi trebui oarece timp să mai zică ceva. Tanner se ruşina în faţa acestei Refăcute aspre.

— Ce model e motorul tău? făcu el în Salt până la urmă.

Ea îl privi consternată şi Tanner îşi dădu seama uimit că femeia nu avea habar de mecanismele propriului trup Refăcut.

— Este probabil un model vechi de dinainte de schimbare, continuă el încet. Cu un singur set de pistoane şi fără cutie de viteze. N-au fost niciodată bune de nimic.

Se opri o vreme. *Continuă,* îşi spuse el. *S-ar putea să accepte, iar*

băiatului să-i placă.

— Dacă vrei, pot să arunc o privire. M-am ocupat de motoare toată viaţa. Aş putea… Chiar aş putea…

Ezită să folosească un verb care părea oarecum obscen atunci când se referea la o persoană.

— Aş putea să te reglez.

Tanner se îndepărtă de masă, poftind la mai multă tocană, ca să evite să audă monologul jenant al lui Şekel: o combinaţie de mulţumiri către el şi argumente convingătoare către Angevina. Peste fundalul de *haide Ange Tanner cel mai bun tovarăş al meu Tanner eşti prietenul meu,* Tanner observă neliniştea Angevinei. Nu era obişnuită cu acest gen de oferte, decât dacă implicau datorii viitoare.

N-o fac pentru tine, gândi Tanner, dorindu-şi să-i poată spune în faţă asta. *O fac pentru băiat.*

Se îndepărtă şi mai mult în vreme ce ea şi Şekel îşi şopteau unul altuia. Se întoarse cu spatele la ei, politicos, numai în izmene, şi se cufundă într-o baie de apă sărată. Apa îl liniştea. Se scufundă cu aceeaşi voluptate pe care o simţise până nu demult în cada cu apă caldă şi speră ca Angevina să-şi dea seama de adevărata lui motivaţie.

Nu era proastă. După un timp, spuse pe un ton demn ceva de genul *mulţumesc, Tanner, ar putea să-mi prindă bine.* Spusese da, iar Tanner descoperi plăcut surprins că era bucuros.

Şekel era încă entuziasmat de gălăgia sunetelor tăcute pe care le stârnea cititul, dar o dată cu obişnuinţa veni şi capacitatea de control. Nu se mai trezea oprindu-se în mijlocul coridoarelor şi căscând gura la cuvântul *batardou* sau *punte* care strigau la el din vreun indicator.

În prima săptămână, graffitiul îi păruse o pacoste. Stătuse mult dinaintea pereţilor şi îşi târâse privirea peste încâlceala de mesaje mâzgălite sau scrijelite sau vopsite. Aşa o diversitate de stiluri: aceleaşi litere puteau fi scrise în zeci de feluri diferite şi să spună totuşi acelaşi lucru. Şekel nu încetase niciodată să se bucure de acest fapt.

Cele mai multe mesaje scrise erau porcoase, politice sau scabroase. *Acalmie, du-te-n fasole,* citi el. Liste de nume. Cineva iubea pe altcineva, repetat la nesfârşit. Acuzaţii, sexuale sau de altă natură. *Barsum* sau *Peter* sau *Oliver* este un *cur,* sau un *curvar* sau un *curist* sau cine ştie ce altceva. Scrierile aveau fiecare alt glas.

În bibliotecă, jefuirea rafturilor devenise mai puţin furioasă, mai puţin îmbătată de grabă şi exaltare, dar încă mai scotea cărţi şi le stivuia în număr mare, apoi le citea încet şi îşi nota cuvintele pe care nu le înţelegea.

Câteodată deschidea cărţi şi descoperea cuvinte care îl biruiseră

atunci când le văzuse pentru prima oară şi pe care le scrisese şi le învăţase. Asta îl încânta. Se simţea ca o vulpe care le vâna. Aşa se întâmplase cu *grijuliu,* cu *căţărător* şi *khepri.* Când le întâlni pentru a doua oară, i se predară şi el le citi fără poticneli.

În rafturile cu volume scrise în limbi străine, Şekel descoperi defularea. Era fascinat de alfabetele şi ortografiile criptice, de imaginile ciudate destinate copiilor străini. Cotrobăia printre ele când avea nevoie să-şi limpezească mintea. Putea fi sigur că din carte nu avea să-i vorbească nimeni.

Până în ziua în care culese o carte, o întoarse în mâini şi ea îi vorbi.

În crepuscul, ceva se ivi din adâncul oceanului şi se apropie de Armada.

Se apropie de ultimul schimb de zi aflat sub apă. Scafandrii urcau încet, căţărându-se pe scări şi pe suprafeţele nituite de sub oraş, şuierând în căşti, fără să privească în jos, fără să observe ce venea spre ei.

Tanner Sack stătea cu Hedrigall pe marginea docurilor Basilio. Îşi clătinau picioarele ca nişte copii peste marginea unei bărci, urmărind cu privirea macaralele care mutau încărcături.

Hedrigall bătea nişte apropouri. Îi vorbea lui Tanner cu ocolişuri. Vorbea pe jumătate şi înflorit, iar Tanner înţelese că se referea la proiectul secret, la chestia nespusă cunoscută de atât de mulţi dintre tovarăşii lui de muncă. Fără să aibă nicio idee legată de problema aceea, Tanner nu reuşea să desluşească ceea ce spunea Hedrigall. Îşi dădea seama doar că prietenul lui era nefericit şi înfricoşat de ceva.

Ceva mai departe, văzură grupul de scafandri ieşind din apă, urcând scările spre plutele şi bărcile pe care duduiau motoarele şi maşinăriile ce pompau aer pentru ei.

Apa din colţul acela de port începu brusc să fiarbă. Tanner îl atinse pe Hedrigall pe mână ca să-l facă să tacă şi se ridică, întinzându-şi gâtul.

La marginea apei se petrecea ceva. Câţiva lucrători se repeziră într-acolo şi începură să-i tragă afară pe scafandri. Ieşiră mai mulţi oameni la suprafaţă, trăgând disperaţi de căşti şi împleticindu-se pe scări, luptându-se să ajungă deasupra. Un val se umflă şi se sparse: era spinarea lui John Bastardul care bătu sălbatic din coadă până ce rămase înfipt vertical în apă şi chirăi ca o maimuţică.

Un bărbat, agăţat de o scară, se opinti afară din apă, îşi smulse casca şi ţipă după ajutor.

— Un peşte cuirasat! strigă el. Mai sunt oameni acolo jos!

Împrejur, lumea ieşea la ferestre alarmată, lăsa deoparte treaba şi fugea spre apă, se apleca peste balustradele trailerelor ce se clătinau în mijlocul portului, arătând spre apă şi strigând la cei de pe docuri.

Tanner îngheţă când văzu pete roşii întinzându-se pe suprafaţa apei.

— Cuţitul tău! strigă el spre Hedrigall. Dă-mi cuţitul!

Îşi aruncă de pe el cămaşa şi alergă fără nicio ezitare.

Sări, tentaculele i se desfăşurară, iar Hedrigall îi urlă ceva ce nu auzi bine. Apoi degetele de la picioare atinseră suprafaţa apei şi, cuprins brusc de frig, se trezi în apă, apoi scufundat.

Tanner clipi repede, îşi acoperi ochii cu pleoapa a treia şi scrută adâncul. La oarecare distanţă, în semiobscuritate, umbrele submarinelor bântuiau pe sub oraş.

Văzu ultimii oameni căţărându-se disperaţi spre lumină, înspăimântător de încet şi stângaci în costumele lor. Văzu locurile în care pete mari de sânge decolorau apa. O bucată de cartilaj plutea într-o ceaţă de firimituri de carne în locul în care un rechin de pază fusese sfâşiat.

Tanner plonjă cu iuţeală. Ceva mai departe, la baza unei conducte uriaşe, la mai bine de douăzeci de metri adâncime, văzu un om agăţat, paralizat de frică. Şi sub el, în umbră, tremurând ca o flacără, se zărea o siluetă întunecată.

Tanner se opri înspăimântat. Creatura era masivă.

Auzi deasupra sunet de trupuri izbind apa. Oameni înarmaţi coborau pe cabluri, legaţi în hamuri, ţinând în mâini harpoane şi suliţe, dar deplasarea lor era lentă, centimetru cu centimetru, după cum se desfăşurau cablurile de pe motoarele de deasupra.

John Bastardul ţâşni pe lângă Tanner, făcându-l să tresară, iar din cotloane ascunse ale părţii scufundate a oraşului, Tanner văzu oamenii amfibii din districtul Culcuşului alunecând spre fiara de dedesubt.

Impulsionat, dădu din picioare şi plonjă din nou.

Mintea îi lucra frenetic. Ştia că se mai întâmplau atacuri din partea unor mari animale de pradă – rechini roşii, lupi de mare, caracatiţe-cârlig şi altele de felul ăsta care se izbeau în cuştile de protecţie şi atacau lucrătorii – dar el personal nu văzuse niciunul. Nu văzuse niciodată un *dinichthys,* un peşte cuirasat.

Cântări în mână cuţitul lui Hedrigall.

Cu un brusc dezgust, Tanner îşi dădu seama că trecea printr-un nor de apă însângerată pe care o putea simţi în gură şi în branhii. Stomacul i se revoltă când văzu alunecând în adânc pe lângă el rămăşiţele sfâşiate ale unui costum de scufundător conţinând resturi nelămurite.

Apoi ajunse la capătul conductei, la câteva lungimi de corp de scufundătorul însângerat şi nemişcat, iar creatura din adânc se ridică în întâmpinarea lui.

Auzi bubuitul apei şi simţi valul de presiune, privi în jos şi scoase

un strigăt mut.

Un peşte uriaş cu bot turtit se repezea spre el. Capul îi era acoperit cu o cuirasă netedă şi rotundă ca o bilă, despicată de fălci masive în care Tanner nu văzu dinţi, ci două lame tăioase ce mestecau apa, cu bucăţi de carne agăţate de ele. Trupul îi era lung şi conic, fără contururi sau coadă; înotătoarea dorsală era îngustă şi se întindea pe toată lungimea corpului, până la capăt, dându-i aspect de ţipar.

Avea mai mult de zece metri lungime. Se năpusti spre el, cu gura deschisă destul de mult ca să-l poată tăia în două fără niciun efort, cu ochii mici, cu privire tâmpă şi rău-voitoare.

Tanner urlă ca o dovadă de bravură stupidă, împungând apa cu cuţitaşul lui.

John Bastardul trecu pe dinaintea lui Tanner, se ridică din spatele peştelui şi îl izbi tare în ochi. Fiara uriaşă se răsuci cu graţie şi viteză înspăimântătoare şi clănţăni spre delfin. Plăcile de os din gură se pocniră una de alta.

Peştele făcu un viraj violent şi porni în urmărirea delfinului. Trasând linii de apă, lănci alburii ţâşniră dinspre oamenii-peşti spre monstru. Acesta nici nu le băgă în seamă şi se repezi mai departe spre delfin.

Tanner se îndepărtă în grabă, dând puternic din picioare spre scufundătorul agăţat de conductă. În timp ce înota, se uită împrejur şi văzu îngrozit că uriaşul peşte cuirasat se scufundase mult şi, în ciuda încercării delfinului de a-l atrage, se întorcea din adâncuri drept spre Tanner.

Cu o ultimă opinteală, Tanner atinse metalul aspru al conductei şi se grăbi să ajungă la scufundător. Tanner privi peştele care se repezea spre el, cu inima bătându-i nebuneşte. Ventuzele tentaculelor lui se prinseră de ţeavă. Ţinea cuţitul în mâna dreaptă, rugându-se ca John Bastardul sau oamenii amfibie sau scufundătorii înarmaţi să ajungă la el. Întinse mâna stângă să ajungă la omul agăţat.

Ajunse pipăind la ceva cald şi moale, ceva care îi lăsă în degete o senzaţie îngrozitoare, iar Tanner îşi trase înapoi mâna. Ridică privirea preţ de o clipă spre omul de lângă el.

Dădu peste o cască plină de apă şi o faţă albă cu ochii larg deschişi, ieşiţi din orbite, cu gura deschisă şi nemişcată. Pielea din mijlocul costumului fusese despicată, iar pântecele bărbatului era sfâşiat. Măruntaiele i se legănau în apă ca nişte anemone.

Tanner gemu şi se îndepărtă, simţind peştele cuirasat dedesubt, dând din picioare înfricoşat, înotând parcă în gol; un val puternic adus de solzi şi muşchi puternici îl mătură, însoţit de un scrâşnet de os. Conducta se scutură atunci când trupul legat de ea fu smuls. Prădătorul se îndepărtă în zigzag prin pădurea răsturnată de corăbii armadoriene, cu cadavrul în fălci.

John Bastardul şi oamenii-amfibie din districtul Culcuşului îl urmară, incapabili să-l ajungă din urmă, în ciuda faptului că monstrul se deplasa parcă fără efort. Şocat, Tanner înotă spre ei fără rost, frânat de amintirea peştelui monstruos şi cuprins de răceală. Abia îşi dădea seama că trebuia să iasă la suprafaţă, că trebuia să se încălzească şi să bea ceai îndulcit, că se simţea rău şi înspăimântat.

Peştele cuirasat se îndrepta acum spre adâncuri cu presiune zdrobitoare în care urmăritorii lui nu ar fi avut nicio şansă de supravieţuire. Tanner îl privi cum se îndepărtează, cu mişcări lente, încercând să nu respire sângele dizolvat în apă. Rămăsese singur.

Se târî prin apa ca smoala, dezorientat şi pierdut, încă mai vedea dinaintea ochilor chipul mortului şi măruntaiele lui. Când îşi regăsi simţul de orientare, se răsuci şi văzu fundul corăbiilor din portul Basilio şi bărcile împrăştiate ca firmiturile în Piaţa Fânului, ridică privirea şi văzu în umbra rece a vasului de deasupra lui una dintre siluetele uriaşe ce atârna de marginile scufundate ale oraşului, ascunse vederii prin farmece şi bine păzită, spre care era interzis să priveşti. O văzu legată de altele şi se apropie şi mai mult de suprafaţă, fără să fie oprit de rechinul de pază care acum era mort, iar silueta deveni mai limpede şi brusc se văzu aproape, la numai câţiva metri de ea, penetră smârcul şi vrăjile de taină şi o vedea limpede acum şi îşi dădu seama ce era.

A doua zi, Bellis fu tratată cu descrieri scabroase ale atacului monstrului din partea mai multor colegi.

— Pe toţi zeii, mama mă-sii, făcu înfricoşată Carrianne. Poţi să-ţi imaginezi? Tăiat în bucăţi de nenorocitul acela?

Descrierea ei deveni mai grotescă şi neplăcută.

Bellis nu-i dădu atenţie Carriannei. Se gândea la ce îi spusese Silas. Analiza problema aşa cum făcea de obicei – rece, încercând să o perceapă raţional. Căută cărţi despre Gengris şi măcinători, dar găsi puţine lucrări care să nu fie poveşti pentru copii sau speculaţii absurde. Îi venea greu – aproape imposibil – să priceapă gravitatea primejdiei ce apăsa Noul Crobuzon. Toată viaţa ei fusese înconjurată de oraşul masiv, variat şi permanent. Ideea că ar putea fi ameninţat îi era aproape de neconceput.

Dar şi măcinătorii erau de neconceput.

Bellis descoperi că este cu adevărat alarmată de descrierea lui Silas şi de teama lui evidentă. Cu un soi de extravaganţă morbidă, Bellis încercă să-şi imagineze Noul Crobuzon după invazie. Ruine şi dărâmături. Gândul porni ca un joc, un fel de încercare, pe care o îmbogăţi cu imagini înfiorătoare. Dar imaginile prinseră viaţă fără să mai poată fi oprite, parcă proiectate de un aparat, şi o îngroziră.

Văzu râurile coagulate cu trupuri şi lucirea măcinătorilor trecând

pe dedesubt. Văzu cenuşa petalelor ridicându-se din Casa Fuchsia arzând; pietre sparte în Parcul Garguilor; Casa de Sticlă spartă ca un ou şi burduşită cu trupuri de cactuşi. Îşi imagină însăşi Staţia Pierzaniei dărâmată, liniile ei ferate răsucite şi sfărâmate, cu faţada răvăşită, forţând fagurele ei intern să se expună luminii.

Bellis îşi imagină Coastele străvechi, masive, care se arcuiau peste oraş rupte, curbura lor întreruptă de o cascadă de sfărâmături.

Îngheţă. Dar nu putea face nimic. Nimănui de aici, nimănui din conducerea oraşului nu-i păsa. Ea şi Silas erau singuri şi până ce nu înţelegeau ce se întâmplă în Armada, până ce nu aflau ce se petrecea de fapt, Bellis nu se putea gândi la o cale de evadare.

Bellis auzi uşa deschizându-se şi ridică privirea din teancul ei de cărţi. Şekel stătea în prag, ţinând ceva în mână. Era gata să-l salute, dar se opri când îi văzu expresia de pe chip.

Şekel era foarte serios şi şovăielnic, ca şi cum nu ar fi fost sigur dacă făcuse sau nu ceva greşit.

— Am ceva să-ţi arăt, spuse el încet. Ştii că mi-am notat toate cuvintele pe care nu le-am înţeles de prima dată. Şi când le întâlnesc din nou în cărţi, le recunosc. Ei bine…

Şekel privi cartea pe care o ţinea în mâini.

— Ei bine, am găsit unul dintre ele ieri. Iar cartea nu e scrisă în ragamoll, iar cuvântul nu e… un verb sau un substantiv.

Sublinie cuvintele tehnice pe care le învăţase de la ea: nu din mândrie, ci pentru a-şi întări demonstraţia.

Îi înmână cartea.

— E un nume.

Bellis îl cercetă. Numele autorului era embosat în copertă şi acoperit cu o folie metalică.

Krüach Aum.

Lucrarea pe care o căuta Tintinnabulum, nucleul proiectului Amanţilor. Şekel o descoperise.

O găsise pe rafturile cu cărţi pentru copii. În timp ce îi răsfoia paginile, Bellis înţelese de ce fusese catalogată greşit. Era plină de imagini desenate în stil primitiv: linii groase, simple, cu perspectivă copilărească, astfel că proporţiile erau nesigure şi un om putea fi reprezentat de aceeaşi înălţime cu turnul de lângă el. Fiecare pagină din dreapta era acoperită cu text, fiecare pagină din stânga cu imagini, astfel că întreaga carte părea o fabulă ilustrată.

Era evident că acela care catalogase cartea o răsfoise foarte pe scurt, fără s-o înţeleagă, şi o aşezase, fără să stea pe gânduri, lângă celelalte cărţi cu poze – cărţi pentru copii. Nici măcar nu fusese trecută în registru. Rămăsese netulburată acolo ani de zile.

Şekel vorbea cu Bellis, dar ea nu-l înţelegea: *nu ştiu ce să fac,* îi

spunea el şovăielnic, *m-am gândit că tu mă poţi ajuta, cartea pe care o căuta Tintinnabulum, am făcut ce e bine.* Adrenalina şi entuziasmul puneau stăpânire pe ea în timp ce studia volumul. Nu avea titlu, întoarse prima pagină şi inima îi bătu cu putere când îşi dădu seama că avusese dreptate referitor la numele lui Aum. Cartea era scrisă în limba hieratică Kettai.

Era limba originală, limba clasică din Gnurr Kett, naţia insulară de la mii de kilometri distanţă spre sud de Noul Crobuzon, la marginea Oceanului Agitat, acolo unde apele mai calde deveneau Marea Nisipurilor Negre. Era o limbă ciudată, foarte dificilă, care folosea alfabetul ragamoll, dar deriva dintr-o altă rădăcină, limba demotică Kettai, limba de fiecare zi, era mult mai uşoară, dar relaţia dintre cele două era atenuată şi străveche. Dacă vorbeai fluent în una dintre limbi, abia dacă o înţelegeai vag pe cealaltă. Hieratica Kettai, chiar şi pentru cei din Gnurr Kett, era privilegiul dascălilor şi al câtorva intelectuali.

Bellis o studiase. Fascinată de structura verbelor ei înglobate, Bellis tratase limba hieratică Kettai în prima ei lucrare. Trecuseră cincisprezece ani de când publicase *Gramatologia limbii hieratice Kettai,* dar oricât de mult uitase limba, citind capitolul introductiv al cărţii, sensul cuvintelor i se limpezi.

Aş minţi dacă aş spune că am scris această carte fără mândrie, citi în gând Bellis şi ridică privirea, încercând să se calmeze, fiindu-i aproape frică să continue.

Dădu paginile rapid, privind imaginile. Un om lângă un turn pe malul mării. Omul pe ţărm, lângă scheletele unor maşinării mari împrăştiate în nisip. Omul făcând calcule după soare şi după umbra unor copaci ciudaţi. Ajunse la a patra imagine şi răsuflarea i se opri. Pielea i se încreţi ca de frig.

În a patra imagine, omul stătea din nou pe plajă – ochii goi, stilizaţi, fiind singurele trăsături de pe chip, redate de artist cu o privire tâmpă de viţel – iar deasupra mării, dând târcoale unui vas care se apropia, se vedea un nor de siluete întunecate. Imaginea era neclară, dar Bellis putea ghici braţe şi picioare subţiri atârnând şi un nor de aripi.

Imaginea o nelinişti.

Trecu peste text, încercând să-şi amintească limba. Cartea avea ceva ciudat. Părea foarte diferită de celelalte lucrări hieratice Kettai pe care le văzuse. Tonul cărţii avea ceva nepotrivit, neconcordant cu poezia ce caracteriza vechiul canon literar din Gnurr Kett.

Căutase sprijin din partea veneticilor, citi ea cu ezitare, *dar toţi ceilalţi ocoleau insula noastră, temători faţă de femeile noastre flămânde.*

Bellis ridică privirea. *Sfântu ştie ce mi-a picat în mână,* îşi spuse ea.

Cântări iute situaţia, încercând să afle ce trebuia să facă mai

departe. Mâinile ei continuau să întoarcă paginile automat şi, atunci când coborî privirile, Bellis găsi la mijlocul volumului imaginea omului aflat pe mare într-o barcă. El şi barca lui erau desenaţi foarte mic. Bărbatul lăsa în apă un lanţ cu un cârlig uriaş la capăt.

Mult mai jos, în adânc, între spiralele care desemnau apa, se vedeau cercuri concentrice mult mai mari decât ambarcaţiunea.

Imaginea îi reţinu atenţia.

O privi cu atenţie şi se simţi mişcată profund. Îşi ţinu răsuflarea. Şi dintr-o dată, imaginea parcă prinse un alt contur, ca un joc de iluzie optică pentru copii, înţelese ceea ce vedea şi stomacul i se strânse atât de tare încât crezu că leşină.

Ştia acum ce fel de proiect secret se desfăşura în districtul Ţiparului. Ştia încotro se îndreptau. Ştia cu ce se ocupă Johannes.

Şekel tot mai vorbea. Ajunsese la subiectul peştelui cuirasat.

— Tanner era acolo, îl auzi ea rostind cu mândrie. Tanner s-a dus să-i ajute, doar că n-a ajuns la timp. Dar să-ţi spun ceva ciudat. Îţi aminteşti că mai demult ţi-am spus că sub oraş sunt nişte chestii nedesluşite? Pe care n-avem voie să le privim? Ei bine, după ce cuirasatul a plecat ieri, săracul Tanner s-a trezit chiar sub una. A apucat să o vadă limpede – acum ştie ce e acolo jos. Ghici…

Făcu o pauză teatrală ca să-i lase timp lui Bellis să ghicească.

— Un căpăstru, spuse ea, aproape neauzită.

Expresia lui Şekel se transformă în confuzie. Bellis ridică glasul.

— Un căpăstru uriaş, un frâu mai mare decât o clădire. Lanţuri, Şekel, de mărimea unor vapoare, spuse ea.

El o privi cu uimire şi dădu din cap atunci când Bellis trase concluzia.

— Tanner a văzut lanţuri.

Încă nu-şi luase privirea de pe imaginea din carte: un omuleţ într-o bărcuţă pe o mare cu valuri îngheţate care se suprapuneau într-o ordine precisă ca solzii unui peşte, iar dedesubt, adâncul redat în linii spiralate, iar în partea de jos, eclipsând barca de deasupra, un cerc înscris într-un cerc înscris într-un al treilea, vast indiferent cum ar fi fost privit, inimaginabil de mare, cu o pată neagră în mijloc. Privind în sus, spre pescarul ce-şi urmărea prada.

Sclera, irisul şi pupila.

Un ochi.

Interludiul III: Alternativa

Sunt intruşi în Salkrikaltor. Stau liniştiţi, scurgând din ochi oraşul şi homorii, ca prin nişte găuri de evacuare.

Au lăsat în urmă o dâră de rapoarte de fermieri răpiţi, de aventurieri şi călători şi funcţionari mărunţi lipsă. Au extras informaţii prin taumaturgie şi tortură.

Intruşii urmăresc cu ochi uleioşi.

Au explorat. Au văzut templele şi gropile cu rechini şi galeriile şi arcadele şi cocioabele homorilor, arhitectura apelor de mică adâncime. Când lumina slăbeşte şi globurile din Salkrikaltor luminează, traficul se înteţeşte. Tineri homori se încaieră şi se expun pe potecile spiralate de deasupra (acţiunile lor sunt reflectate în ochii ascunşi ai urmăritorilor).

Orele trec. Străzile se golesc. Globurile se sting încet în orele de dinaintea răsăritului.

Şi e linişte. Şi întuneric. Şi rece.

Iar intruşii se deplasează.

Trec pe străzile goale, învăluiţi în beznă.

Intruşii se mişcă precum gunoaiele luate de curenţi, de parcă nu ar fi nimic. Traversează alei dosnice pătate cu anemone.

Pe străzile ca nişte tranşee nu se vede nimic viu în afară de peşti, melci, crabi care îngheaţă de frică la apropierea intruşilor. Trec pe lângă cerşetori cuibăriţi în fundăturile dintre case. Printr-o deschizătură a unui depozit gata să se prăbuşească. Peste acoperişurile joase cu aspect de coral bătute de curenţi de apă, insinuându-se prin umbre care păreau prea mici pentru ei. Iuţi ca nişte morene.

Un nume li se şopteşte într-o spiră de sânge, un indiciu pe care l-au acceptat, urmărit şi găsit.

Se ridică spre suprafaţă şi privesc în jos spre acoperişuri.

El doarme acolo, cu picioarele strânse sub el, cu trunchiul legănându-se încet în bătaia curenţilor, cu ochii închişi – homorul pe care-l vânaseră. Intruşii se chircesc. Îl mângâie şi îl ating şi scot sunete din gâtlej, iar ochii lui se deschid încet şi se scutură violent în legăturile în care l-au înfăşurat *(uşurel, ca pe copiii mici, ca să nu-l trezească),* şi cu gura deschisă atât de larg încât dă impresia că o să se despice şi o să sângereze. Ar ţipa şi ar tot ţipa în tonuri homore dacă nu i-ar fi prins un colier de os care îi apasă fără durere pe anumiţi nervi ai gâtului şi spatelui şi îi opresc sunetele.

Picături de sânge se ridică din gâtul homorului. Intruşii îl privesc curioşi. Când, în sfârşit, frenezia îl epuizează, un răpitor se deplasează cu o graţie nepământeană şi vorbeşte.

— *ştii ceva,* spune el, – *ce vrem şi noi să aflăm.*

Îşi încep lucrarea, şoptind întrebări şi atingând translatorul homor cu o pricepere neînchipuită, iar el dă capul pe spate şi urlă din nou.

Din nou, fără zgomot.

Intruşii continuă.

Şi mai târziu.

Fundul oceanului se prăbuşeşte mult şi apa se deschide nesfârşită şi siluetele întunecate (departe de casă) stau nemişcate suspendate în întuneric şi cugetă.

Urma a explodat.

Mici arabescuri de zvonuri se împrăştie pornind de la ei, învăluie şi se joacă. Nava de sud a dispărut. De la marginile stâncoase ale continentului, unde pământul se înalţă ca să separe apa sărată de cea dulce, au luat urma până în Canalul Vasiliscului, până la degetele îndreptate în sus ale Salkrikaltorului, până la corabia care naviga între mare şi Noul Crobuzon, oraşul riveran. Dar corabia aceea a dispărut, lăsând în urmă minciuni şi poveşti.

Guri hulpave din adâncuri. Piraţi fantomă. Torsiune. Furtuni oculte. Oraşul plutitor.

Iar şi iar, oraşul plutitor.

Vânătorii cercetează platformele ce adastă în apele sudice ale Salkrikaltorului: piloni ca nişte copaci nemăsurat de mari, ca nişte picioare de pachiderm, conducte de beton repezindu-se spre fundul mării, mâl ridicându-se în jurul lor ca în jurul unor picioare în mers.

Sfredele muşcă din stânca moale, ca să-i sugă sucurile. Platformele se hrănesc în apele puţin adânci ca nişte creaturi ale mlaştinilor.

Oameni în înveliş de piele şi aer coboară pe lanţuri să îngrijească uriaşii mormăitori, iar vânătorii îi sperie cu uşurinţa unor animale de pradă. Scot măştile, iar oamenii se zbat fără scăpare şi-şi scot sufletul o dată cu aerul din piept. Răpitorii lor îi ţin în viaţă cu ajutorul vrăjilor, cu săruturi de oxigen, cu masaj care le încetineşte inima, şi în peşteri cu apă uşoară oamenii cer îndurare şi, la insistenţele răpitorilor lor, spun tot felul de poveşti.

Poveşti, mai ales despre un oraş plutitor care a furat *Terpsichoria.*

Noaptea se lasă şi umbrele aruncate de zi se estompează.

Siluetele tulburi au toată apa din lume de căutat. Oceanele: Rime; Boxash; Vassilly şi Tarribor şi Teuchor; cel Mut şi cel Agitat. Şi Marea Domnului şi Marea Spiralată şi Ceasul şi Ascunsul şi celelalte; şi toate strâmtorile, estuarele şi canalele. Şi golfurile şi intrândurile.

Cum să le cotrobăie pe toate? De unde să înceapă? întreabă marea.

Ţâşnesc din adâncuri.

— *unde e oraşul plutitor?* întreabă ei.

Regele rechinilor pitici nu ştie sau nu-i pasă. Corokanth nu spune. Vânătorii întreabă în altă parte.

— *unde e oraşul plutitor?*

Descoperă creaturi inteligente care maimuţăresc peştii şi ţiparii şi care pretind că nu ştiu nimic şi se îndepărtează înotând. Vânătorii întreabă salinele, creaturile elementale ale apei sărate, dar nu înţeleg scrâşnetele lichide prin care ele transmit informaţia.

Ridicându-se o dată cu soarele la suprafaţă, vânătorii plutesc şi se gândesc din nou.

Întreabă balenele.

— *unde e oraşul plutitor?* întreabă ei uriaşele creaturi stupide ce mestecă plancton, pe cele cenuşii, pe cele cocoşate şi pe cele albastre. Le escaladează ca nişte alpinişti şi le manipulează centrii plăcerii din creierele lor greoaie. Le mituiesc, canalizând tone de plancton într-o supă cuprinsă de panică dinaintea rânjetului balenelor.

Vânătorii fac din întrebarea lor o poruncă.

— *găsiţi oraşul plutitor,* spun ei cu grijă, în termeni destul de simpli ca să poată fi înţeleşi de balene.

Ceea ce şi fac. Animalele uriaşe adastă, sinapsele lor sunt atât de greoaie încât vânătorii devin nerăbdători (dar ei ştiu că trebuie să aştepte). În sfârşit, după minute în care singurul zgomot este cel făcut de fălcile lor, balenele rup tăcerea într-un concert de tunete.

Mugesc peste mii de kilometri; folosind eco-locaţia; comunicând; trimiţându-şi una alteia mesaje stupide de prietenie; făcând ceea ce li s-a spus: să caute Armada.

Partea a Treia

Fabrica de busole

Capitolul Cincisprezece

— În Armada se creşte un avanc.

Chipul lui Silas se umplu de uimire, refuz, o gamă întreagă de sentimente negativiste.

— Nu se poate, spuse el încet, clătinând din cap.

Bellis încreţi buzele.

— De ce, pentru că avancul e o legendă? i-o servi ea cu răceală. Pentru că sunt o specie dispărută? Poveşti pentru copii?

Îşi ţuguie buzele şi scutură cartea lui Krüach Aum.

— Cel care a pus pe raft asta, acum douăzeci de ani, a crezut că e o carte de poveşti pentru copii, Silas. Ştiu să citesc hieratica Kettai, spuse ea cu voce apăsată. Nu e o carte pentru copii.

Ziua se stingea şi zumzetul oraşului continua afară. Bellis privi pe fereastră la lumina ce murea în fâşii de culori spectaculoase. Îi înmână cartea lui Silas şi vorbi din nou.

— Nu m-am mai ocupat de altceva vreme de două zile. Am bântuit biblioteca de parcă aş fi fost un nenorocit de eidolon, tot citind cartea lui Aum.

Silas întorcea pagină cu pagină, grijuliu, trecând cu ochii peste text ca şi cum l-ar fi putut înţelege, deşi Bellis ştia bine că nu putea.

— E în hieratica Kettai, spuse ea, dar nu e din Gnurr Kett şi nici nu e vechi. Krüach Aum este anofel.

Silas ridică privirea interzis. Se lăsă o tăcere lungă.

— Crede-mă, spuse Bellis, părând epuizată. Ştiu cum sună. Am petrecut ultimele două zile încercând să descopăr cât mai multe. Am crezut că sunt morţi, dar nu sunt decât pe moarte, Silas. Mor de mai bine de două mii de ani. Când a căzut Matriarhatul Malarial, au fost eradicaţi din Shoteka, Rohagi şi din cea mai mare parte a Cioburilor. Dar au reuşit să supravieţuiască… S-au adăpostit pe o nenorocită de stâncă la sud de Gnurr Kett. Şi, orice ai crede, chiar şi după căderea Matriarhatului, se mai află unii dispuşi să facă negoţ cu ei. Au un soi de înţelegere cu Dreer Samher sau cu Gnurr Kett sau cu amândouă. Nu-mi dau seama. Şi scriu cărţi, după cum se pare, făcu ea, arătând spre volum. Cine ştie de ce e în hieratica Kettai. Poate că e limba pe care o vorbesc acum – ar fi singurii din lumea asta care o mai fac. Nu ştiu, la naiba, Silas. Poate că e doar o vrăjeală, izbucni ea brusc iritată. Poate că nu e decât un fals sau o minciună sau, într-adevăr, o poveste pentru copii. Dar Tintinnabulum mi-a spus să caut orice lucrare de Krüach Aum; crezi că subiectul cărţii ăsteia e doar o coincidenţă?

— Despre ce tratează? întrebă el.

Bellis luă cartea din mâna lui şi traduse încet primele rânduri.

— Aş minţi dacă ţi-aş spune că scriu asta lipsit de mândrie. Sunt plin de mândrie ca de hrană, pentru că am… găsit o poveste de spus, despre ceva ce nu s-a mai făcut de pe vremea Imperiului Fantomei şi s-a-mplinit din nou acum o mie de ani. Unul dintre strămoşii noştri, după ce reginele noastre s-au prăbuşit şi noi am venit aici să ne ascundem… Cu… dispozitive şi taumaturgie… a plecat pe apă… într-un loc întunecat… şi a trimis vrăji în gura apei şi după douăzeci şi una de zile de dogoare şi sete şi foame… a scos afară un lucru mare şi misterios.

Ridică privirea spre Silas şi încheie:

— Muntele-care-înoată, balena divină, cea mai mare fiară ce a vizitat lumea noastră vreodată, avancul.

Închise cartea încet.

— A chemat un avanc, Silas.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el. Ai citit cartea, ce s-a întâmplat?

Bellis oftă.

— Nu se spune cum şi unde, dar Aum a găsit nişte manuscrise vechi, o poveste veche. Le-a pus cap la cap, le-a dat coerenţă şi le-a repovestit. Povestea unui anofel al cărui nume nu se spune nicăieri. Petrecută cu secole în urmă. Sunt zece pagini în care se descriu pregătirile lui. Omul mănâncă bine; se documentează; priveşte mult marea; adună lucrurile de care are nevoie: butoaie, băutură, maşinării vechi care mucegăiau pe plajă. Iese pe mare. Singur. Încearcă să păstreze controlul unui yacht mult prea mare pentru un singur om, dar nimeni nu vine cu el să-l ajute. Caută un loc anume, un fel de… puţ foarte adânc, o gaură în fundul oceanului. Acolo vrea să vâneze. Acolo aruncă momeala. Acolo vrea să iasă avancul din locul în care îşi duce zilele. Apoi avem douăzeci de pagini plictisitoare despre privaţiunile de pe mare. Foame, sete, oboseală, umezeală, căldură… Chestii din astea. El ştie că se află în locul potrivit. E sigur că undiţa lui se… întinde în altceva. Că se scurge în afara lumii. Dar nu poate atrage avancul. Nu există un vierme atât de mare. Apoi, în a treia zi, pe când era complet epuizat, iar barca i se deplasa pe nişte curenţi ciudaţi, cerul s-a întunecat. Se apropia o furtună elictrică. Şi-a spus că nu e suficient să se afle în locul potrivit – avea nevoie de putere ca să aţâţe monstrul. Era lovit de valuri şi de vânt şi marea înnebunise. Barca plonja în valuri uriaşe, scrâşnind de parcă ar fi fost gata să se spargă.

Silas o asculta în tăcere, cu ochii mari, iar Bellis avu brusc impresia ridicolă că este o profesoară care spunea poveşti unui copil.

— În toiul furtunii, a urcat un ghem de fire pe catarg, le-a înfăşurat în jurul velaturii şi le-a legat la un soi de generator. Apoi…

Bellis oftă.

— Nu am reuşit să urmăresc exact descrierea de mai departe.

Execută un fel de taumaturgie. Cred că încerca să conjure fulgerii, fiinţe elementale elictrice, sau să le sacrifice, dar nu este clar. Ei bine…

Bellis ridică din umeri.

— Că o fi reuşit sau nu, că i-a răspuns vreo fiinţă elementală sau doar pentru că a înfăşurat firul de cupru pe un catarg de treizeci de metri în mijlocul furtunii, cert este că fulgerul a lovit conductorul.

Deschise cartea la ilustraţiile relevante: barca văzută din profil, marcată cu alb, lovită de un fulger redat geometric, ca un fierăstrău, în vârful catargului.

— Motoarele sunt brusc alimentate de o cantitate explozivă de energie. Controalele taumaturgice pe care le-a instalat pentru a atrage şi controla avancul au tresărit din pricina descărcării, apoi au ars pe loc. Barca s-a aplecat, undiţa uriaşă s-a îndoit şi dedesubt s-a pornit o vâltoare. Prinsese în cârlig un avanc, spune Aum. Şi acum se ridica la suprafaţă.

Bellis tăcu. Întoarse paginile şi citi în gând cuvintele lui Aum.

Oceanul vibră din pricina unui strigăt pornit la opt kilometri adâncime, apa se înălţă şi se clătină, instabilă, valurile se neteziră, suprafaţa apei se curbă ca o minge gigantică şi barca fu aruncată ca un fir de praf; avancul apăru la suprafaţă şi orizontul dispăru.

Asta era tot. Nicio descriere a creaturii. Pagina din stânga pe care ar fi trebuit să fie desenul era goală.

— Îl vede, şopti ea. Când îşi dă seama cât e de mare, îşi dă seama că nu a făcut decât să-l zgândăre cu cârligele şi vrăjile lui. Credea că o să-l strunească din undiţă ca pe un peşte… Imposibil. Avancul rupe lanţurile fără efort. Apoi se scufundă din nou, iar marea rămâne pustie. Şi el rămâne singur şi trebuie să se întoarcă acasă.

Bellis parcă şi vedea imaginea şi rămase impresionată. Îşi imagina omul înfrânt, ud, în mijlocul unei furtuni teribile, împiedicându-se pe puntea bărcii lui nepotrivite cu asemenea vreme. Pornind motoarele avariate, târându-se înapoi peste mare, înfometat şi epuizat şi mai ales singur.

— Crezi că e o poveste adevărată? spuse Silas.

Bellis deschise cartea la ultima parte şi o ridică spre el. Paginile erau pline de calcule matematice înghesuite.

— Ultimele douăzeci de pagini sunt ocupate cu ecuaţii, note taumaturgice, referinţe la lucrările unor colegi. Aum numeşte asta indice de date. Este aproape imposibil de tradus. Nu înţeleg nimic – e teorie avansată, cripto-algebră. Dar e incredibil de îngrijit lucrat. Dacă e doar un fals, este inutil de complicat. Ce a făcut aici… Aum a verificat detaliile – datele, tehnicile, taumaturgia, metodele ştiinţifice… A descris metoda de realizare. Aceste ultime pagini… sunt

un expozeu, un tratat ştiinţific, explicând cum se face. Cum se atrage un avanc. Silas, cartea asta a fost scrisă şi tipărită în ultimul an Kettai Vullfinch. Asta a fost acum douăzeci şi trei de ani în urmă. Ceea ce înseamnă, printre altele, că Tintinnabulum şi ai lui se înşală – ei cred că Aum a scris în secolul trecut. A fost tipărită în Kohnid, în Gnurr Kett, la editura Înţelepciunea Vibrantă. În biblioteca asta nu sunt aşa de multe lucrări Kettai pe cât ai crede. Iar majoritatea sunt scrise în demotica Kettai. Dar mai sunt câteva în hieratica Kettai şi le-am cercetat pe toate, Înţelepciunea Vibrantă publică lucrări în hieratică: filosofie, ştiinţă, texte vechi, meconomie gnostică şi de-alde astea. Este evident că editura pune această carte pe acelaşi plan, Silas. Dacă e o fraudă, atunci a păcălit o editură ştiinţifică şi cele mai bune minţi din Armada. Ce mai citesc savanţii Amanţilor, Silas? Cartea prietenului meu Johannes, Teoriile MegaFaunei. O alta, tot a lui, despre viaţa transplanară. Teorii radicale despre natura apei, cărţi despre ecologie marină. Şi sunt disperaţi să găsească această carte, probabil pentru că Tintinnabulum şi vânătorii lui au găsit câteva referinţe la ea şi nu pot da de ea. Sfinte GurăMultă, de ce crezi că se întâmplă toate astea? Silas, am citit-o.

Îl făcu să o privească în ochi.

— E adevărată. E o carte despre cum să prinzi un avanc. Cum să-l controlezi. Anofelul Aum a descris… cum avancul s-a eliberat cu uşurinţă de el.

Se aplecă înainte.

— Dar nu era decât un om. Armada e un oraş. El a făcut rost de câteva motoare cu aburi vechi: Armada are districte industriale întregi. Sub oraş sunt lanţuri gigantice – ştiai asta? Ce crezi că au de gând să facă cu ele? Şi Armada mai are şi platforma *Sorghum.*

Lăsă cuvintele ei să-şi facă efectul şi îi văzu privirea schimbată.

— Oraşul are sute de litri de lapte de stâncă, Silas, precum şi mijloacele să mai adune alte sute. Sfântu ştie ce vrăji pot alimenta cu asta. Amanţii cred că pot reuşi acolo unde omul lui Aum a eşuat, spuse ea simplu. Se îndreaptă spre gaura de scurgere să cheme un avanc. Au de gând să-l înhame la oraş. Şi vor să-l controleze.

— Cine mai ştie de carte? întrebă Silas, iar Bellis dădu din cap.

— Nimeni, spuse ea. Doar băiatul, Şekel. El habar n-are ce este, ce înseamnă.

Ai făcut un lucru bun să mi-o aduci mie, îi spusese ea. *Am să văd despre ce scrie în ea şi am s-o trimit lui Tintinnabulum de îndată ce îmi dau seama la ce foloseşte.*

Îşi aminti neliniştea şi teama lui Şekel. El vizita deseori nava *Castor* a lui Tintinnabulum, ca să fie cu Angevina. Lui Bellis îi era milă, ştia că nu dusese cartea direct pentru că îi era frică să nu facă vreo greşeală. Încă nu era destul de priceput la citit şi, pus în faţa unui lucru atât de

important, îşi pierduse încrederea în sine. Citise combinaţia de litere *Krüach,* privise numele pe care-l copiase de pe hârtia lui Tintinnabulum şi văzuse că sunt la fel – şi totuşi…

Totuşi nu era sigur. Nu voia să se facă de râs, nici să-i facă pe alţii să piardă vremea. O dusese la Bellis, prietena şi profesoara lui, ca să verifice, să fie sigur. Iar ea, fără milă, o luase de la el, ştiind că îi dădea putere.

Amanţii îi duceau spre o fisură din fundul mării de unde s-ar fi ridicat avancul. Strânseseră ce aveau nevoie – savanţii, o platformă care să alimenteze vrăjile – şi acum se îndreptau spre terenul de vânătoare, în vreme ce experţii lor lucrau fără întrerupere să finalizeze calculele, să rezolve enigmatica metodă de ademenire, totul din mers.

Şi imediat ce-şi dădură seama că îşi atinseseră scopul, că ştiau planul Amanţilor, că puteau afla în ce direcţie se îndrepta oraşul, începură să discute frenetic despre cum puteau folosi aceste cunoştinţe pentru a evada.

Ce facem? gândi Bellis. *Încă o noapte în care am stat în cămăruţa mea rotundă spunându-ne unul altuia o zei o zei, din pricină că am dat la o parte un acoperământ al misterului şi am descoperit dedesubt alte prostii, alte necazuri pe care nu le putem ocoli.* Îi venea să caşte de oboseală. *Nu vreau să mă mai întreb ce avem de făcut de-acum încolo,* gândi ea. *Vreau să fac pur şi simplu ceva.*

Bătu darabana cu degetele peste textul cărţii. Un text pe care doar ea şi puţini alţii îl puteau citi.

Privind limba obscură, un sentiment vag şi neplăcut de suspiciune i se strecură în suflet. Se simţi ca în noaptea aceea în restaurant, când Johannes îi spusese că Amanţii îi foloseau cărţile.

Scrâşnetul continuu al flotilei de remorchere ce trăgeau după ele oraşul devenise zgomot de fond. Dar, neobservate şi uitate, continuau. Nu era clipă din zi sau din noapte în care Armada să nu înainteze, centimetru cu centimetru, spre sud. Efortul era extraordinar şi ritmul glacial, mai lent decât târâşul unui om.

Dar zilele treceau una după alta şi oraşul se deplasa. Lumea dezbrăcă hainele şi pantalonii de lână. Zilele erau încă scurte, dar fără prea mult tam-tam Armada intrase în zona temperată a mării. Şi continua să se deplaseze spre ape mai calde.

Plantele din Armada – recoltele de grâu şi orz, pajiştile de pe punţi, buruienile de pe pietre şi metal – cu toate simţeau schimbările. În continuă căutare de căldură, profitară de schimbarea aleatorie a anotimpurilor şi începură să crească rapid, să înmugurească.

Mirosurile parcurilor deveniră mai bogate; verdeaţa începu să fie spartă de floricele.

În fiecare zi se adunau tot mai multe păsări. Navele-pirat treceau peste bancuri de peşti coloraţi ce înotau în apele calde. În multele temple ale Armadei, ritualurile sărbătoreau cea mai nouă venire a primăverii.

Tanner văzuse lanţurile şi astfel îşi dăduse seama repede ce planuri avea oraşul.

Fireşte, nu cunoştea detalii. Dar ţinu minte ce a văzut, chiar dacă fusese cuprins de şoc şi frig pe durata ascensiunii lui prin apă. Se ridicase până sub una dintre navele interzise, în inima unei zone luminoase a cărei dimensiune la început îl ameţise, dar când se dezmeticise îşi dăduse seama că se afla în ochiul unui lanţ de douăzeci de metri lăţime.

Marele Răsăritean se întindea deasupra capului ca un nor întunecat. Metalul de dedesubt îi era presărat cu buloane mai mari decât un om. Printre ierburile crescute pe chila vasului în decurs de secole, Tanner zări o altă verigă a lanţului, legată de prima, atârnând sub coca vasului. Algele şi apa vrăjită nu-i permiteau să vadă mai departe.

Sub oraş se aflau lanţuri uriaşe. Şi, cunoscând aceasta, nu-i trebui mult să-şi închipuie ce se plănuia. Neplăcut surprins, Tanner înţelese că acum cunoştea secretul care plutea peste conversaţiile de la docuri. Sursa neliniştii şi semnelor secrete şi privirilor cu înţeles, proiectul nerostit care îngloba toate eforturile lor.

O să ridicăm ceva de pe fundul mării, gândi el calm. *Vreo fiară? O să strunim vreun şarpe de mare sau vreun kraken... şi după aceea? Să tragă Armada? Ca un balaur de mare înhămat la o corabie-car?*

Totuşi, lucrurile se leagă, îşi spuse el, copleşit de dimensiunea obiectului, dar nici înspăimântat, nici dezabrobator.

De ce se ascunde asta de cei ca mine? gândi el. *Ce, nu sunt destul de loial?*

Tanner avu nevoie de câteva zile să se refacă după atacul peştelui cuirasat. Somnul îi era agitat, se trezea scăldat în sudoare. Îşi amintea senzaţia măruntaielor mortului în mâinile lui şi, deşi mai ţinuse în braţe un mort şi înainte, groaza întipărită în privirea cadavrului aceluia îl bântui zile întregi. Nu putea uita imaginea cuirasatului repezindu-se spre el, implacabil ca un eveniment geologic.

Tovarăşii lui de muncă îl tratau cu respect.

— Ai încercat, Tanner, băiete, îi spuneau ei.

După două zile, Tanner se întoarse la ochiul de apă dintre districtul Ţiparului şi Jhour, să înoate şi să-şi oblojească pielea crăpată. Cercetă

oamenii din apă; erau acum mai mulţi, din pricina apei mai calde. Alţi cetăţeni-piraţi priveau de pe margine, minunându-se de îndemânarea ezoterică a înotătorilor.

Tanner văzu picăturile de apă aruncate de gesturile neexperimentate ale celor din apă, văzu apa încreţită şi se trezi tresărind nervos dinaintea scufundătorilor. Nu-i putea vedea nici pe ei, nici ce se afla dedesubt. Se apropie de margine, se pregăti să sară şi simţi cum i se strânge stomacul.

Îi era teamă.

Acum e prea târziu, îşi spuse el aproape isteric. *E prea târziu, băiete! Ai fost Refăcut pentru aşa ceva! Trăieşti în apa asta blestemată şi nu te mai poţi întoarce.*

Era de două ori înspăimântat: o dată din pricina mării şi a doua oară din pricina propriei lui reţineri care îl ţintuia pe mal, transformându-l într-o ciudăţenie, un monstru cu branhii şi labe palmate trăind pe uscat, cu pielea crăpată şi branhii uscându-se dureros, cu tentacule putrede, prea speriat să înoate. Aşa că se forţă să intre, iar apa sărată îl mângâie şi îl linişti.

Îi venea teribil de greu să deschidă ochii şi să privească în adâncul difuz, luminat albăstriu, ştiind că nu mai avea să vadă niciodată fundul apei, ci doar întinderi nesfârşite în care pândeau animale de pradă abia zărite.

Îi venea îngrozitor de greu, dar înotă şi se simţi mai bine.

La insistenţele lui Şekel, Angevina îl lăsă pe Tanner să-i cotrobăie prin măruntaiele de metal. Încă nu era împăcată cu ideea. Că să poată opera, trebuiseră să-i scoată boilerul, imobilizând-o. Era pentru prima oară în ani de zile când lăsase să i se întâmple asta. Trăia cu frica să nu i se stingă focul.

Tanner se apucă de treabă ca şi cum ar fi fost un motor obişnuit, ciocănind ţevile şi strângând şuruburile cu cheia, până ce aruncă o privire în sus şi îi văzu mâinile albite de încleştare strângându-le pe ale lui Şekel.

Tanner îşi dădu seama că ultima dată când cineva îi umblase femeii prin măruntaie în felul acesta fusese atunci când o Refăcuseră. Continuă treaba cu gesturi mai blânde.

După cum se aşteptase, motorul care o alimenta era vechi şi ineficient. Trebuia înlocuit şi, după un scurt avertisment către Angevina, nebăgând în seamă ţipetele ei îngrozite, începu să-l demonteze.

Până la urmă, Angevina se potoli (oricum era prea târziu să mai dea înapoi, îi explicase el fără milă: dacă o lăsa aşa, nu mai avea să se mişte niciodată). Iar când termină, după câteva ore, când se trase de sub ea asudat şi murdar de ulei şi aprinse combustibilul noului ei

boiler, Angevina simţi diferenţa pe loc.

Erau amândoi obosiţi şi jenaţi. Când presiunea se ridică în motor şi Angevina începu să mişte, să-şi simtă noile rezerve de energie, să-şi verifice timpul de ardere al cărbunilor, femeia îşi dădu seama cât de multe făcuse pentru ea. Dar Tanner se simţea tot atât de ruşinat să primească mulţumiri pe cât se simţea Angevina să le dea, astfel încât schimbară doar nişte mormăituri nedesluşite.

Mai târziu, Tanner se cufundă în cada lui cu apă de mare şi reflectă la ceea ce făcuse. Angevina nu mai avea nevoie să scormonească la nesfârşit după resturi de cărbuni. Mintea ei era liberă acum: nu mai trebuia să se gândească tot timpul la boiler, nu mai trebuia să se trezească cu noaptea în cap să se alimenteze.

Zâmbi.

Când se ridicase, Tanner observase o zgârietură nouă pe şasiul ei, din pricina unei chei sau a unei şurubelniţe. Îi făcuse o rană în metal. Angevina făcea eforturi să-şi păstreze curate părţile de metal, aşa că semnul făcut de Tanner ieşea în evidenţă. Fusese cuprins de jenă.

Când văzuse Angevina, chipul îi împietri de furie. Dar pe măsură ce trecură minutele şi ea îşi încercă motoarele, expresia i se schimbă. Iar când plecase, îl lăsase pe Şekel să o aştepte în pragul uşii, iar ea rulase spre Tanner şi îi şoptise:

— Nu-i nimic, nu mă supăr de zgârietură. Ai făcut treabă bună, Tanner. Iar semnul acela... Să zicem că face parte din reparaţie, bine? Parte a noului ansamblu.

Îi zâmbise scurt şi plecase fără să privească în urmă.

— Cu plăcere, luate-ar Sfântu', murmură Tanner când îşi aminti scena, mulţumit şi stânjenit în acelaşi timp.

Se lăsă moale în cadă.

— Am făcut-o pentru puşti. De dragul lui.

În cartierul bântuit al Armadei se aflau doar zece corăbii de diferite mărimi, ascunse într-un colţ al portului din faţa oraşului, mărginit de districtul Acalmiei şi Tot-al-Tău al regelui Friedrich.

Supuşii lui Friedrich, aflaţi sub violenta sa conducere mercantilă, ignorau în cea mai mare parte vasele de lângă districtul lor, concentrându-se asupra bazarelor, circurilor cu gladiatori şi cămătarilor. Cu toate astea, influenţa înfricoşătoare a cartierului bântuit se strecura peste fâşia îngustă de apă şi afecta Acalmia, districtul Brucolacului. Acolo unde acesta se învecina cu navele părăsite, propriile-i nave deveniseră şi ele locuri neplăcute.

Poate că Brucolacul şi acoliţii lui din districtul Acalmiei erau cauza pentru care locuitorii deveniseră sensibili la prezenţa morţilor şi ne-morţilor. Poate că de aceea, spre deosebire de cei din Tot-al-Tău, cetăţenii din districtul Acalmiei nu puteau uita prezenţa

înfricoşătorului cartier bântuit din vecinătate.

De acolo se auzeau zgomote nefireşti: şoapte purtate de vânt; scrâşnetul slab al motoarelor; zgomot de suprafeţe frecate între ele. Unii pretindeau că zgomotele sunt iluzorii, produse de vânt şi de arhitectura bizară a corăbiilor străvechi. Foarte puţini credeau asta. Câteodată, indivizi mânaţi de bravadă – invariabil dintre cei noi capturaţi – intrau în zonă de unde ieşeau după câteva ore amuţiţi şi palizi, refuzând să vorbească. Uneori, fireşte, nici nu mai ieşeau.

Încercările de a desface cele zece nave de restul oraşului, de a izola şi şterge cartierul bântuit de pe harta Armadei, fuseseră toate sortite eşecului în modul cel mai alarmant. Cei mai mulţi cetăţeni erau superstiţioşi când venea vorba de locul acela: deşi erau speriaţi, se împotriveau cu tărie îndepărtării lui.

Nici păsările nu se aşezau pe corăbiile bântuite. Linia catargelor vechi, carcasele smolite şi pânzele sfâşiate erau pustii.

Graniţa dintre districtul Acalmiei şi cartierul bântuit era un loc în care te puteai retrage fără să fii deranjat.

Doi bărbaţi stăteau în burniţa rece a nopţii. Erau singuri pe puntea unui clipper.

În faţa lor, la zece metri distanţă, se afla un vas lung şi subţire, o galeră antică scârţâind sub vântul neîncetat al Armadei, pustie şi lipsită de lumină. Podurile care o legau de clipper erau putrede şi blocate cu lanţuri. Era corabia cea mai înaintată a cartierului bântuit.

Departe în spatele bărbaţilor se auzeau zgomotele oraşului, vacarmul nedesluşit al pieţelor care străbătea câteva nave, al cazinourilor şi al sălilor de dans. Clipperul era însă cufundat în tăcere. Şirul de corturi de pe punte era în cea mai mare parte nelocuit. Cei câţiva locatari ştiau cine se afla pe punte şi se ţineau cu grijă la loc ferit.

— Mă minunez, spuse Brucolacul în şoaptă, fără să privească spre tovarăşul lui.

Vocea lui slabă şi aspră abia se auzea. Vântul şi ploaia îi îndepărta părul răvăşit de pe faţă; Brucolacul se uita peste galeră la marea întunecată.

— Explică-mi.

Se întoarse şi ridică din sprâncene, într-o expresie de uşoară consternare, spre Uther Doul.

Fără gardieni, străjeri sau trecători care să observe interacţiunea lor, tensiunea ce caracteriza confruntările publice dintre cei doi lipsea acum. Limbajul trupului lor era doar puţin mai atent, ca al celor ce se întâlnesc pentru prima oară.

— Nu că nu te-aş cunoaşte, Uther, spuse Brucolacul. Nu că nu am colaborat. Am încredere în tine, cu adevărat. Am încredere în instinctele tale. Ştiu cum gândeşti. Şi ştim amândoi că e doar o…

întâmplare faptul că eşti omul lor… şi nu al meu.

În vocea lui se simţea regretul, o urmă vagă.

Brucolacul îl privi pe Uther Doul cu ochii lui înceţoşaţi. Limba lungă, despicată, gustă aerul, apoi continuă:

— Spune-mi, omule. Spune-mi ce se petrece. Fir-ar să fie, doar nu suporţi ideea asta idioată. Te simţi vinovat? Asta e? Tu ai fost cel care le-ai dat ideea? Nu le-ar fi trecut prin cap dacă nu le-ai fi spus tu?

Se apleca puţin înainte în timp ce vorbea.

— Nu e vorba de putere, Uther. Ştii asta. Nu dau o ceapă degerată pe cei care conduc Armada. Nu vreau decât Acalmia. Ţiparul a fost întotdeauna cel mai puternic, nu mă deranjează. Nici măcar nenorocitul de avanc nu mă interesează. La dracu', dacă aş fi crezut că o să funcţioneze, aş fi fost de partea ta. Nu sunt ca nenorociţii din Tribunal care tot critică acţiunile „împotriva naturii" şi „care se joacă cu forţe letale", tâmpenii din astea. La naiba, dacă o alianţă cu demonii ar întări poziţia oraşului, crezi că n-aş fi încercat?

Uther Doul îi aruncă o privire pe furiş şi, pentru prima oară, chipul îi înflori cu un zâmbet reţinut.

— Eşti ne-mort, Brucolacule, spuse el cu voce melodioasă. Ştii că sunt mulţi cei care cred că deja faci afaceri cu Talpa Iadului.

Brucolacul nu-l băgă în seamă şi continuă.

— Mă opun pentru că nu se vor opri la proiectul cu avancul.

Vocea îi era rece. Doul îşi feri privirea. Noaptea nu avea nici stele, nici orizont: marea şi cerul se contopeau.

— Nu va trece mult până ce alţii vor remarca. Scrumbia n-are decât să asculte ordinele până ce o să fiarbă oceanul, dar crezi că Jhour sau Oraşul Cărţilor vor rămâne de partea Amanţilor când îşi vor dea seama care e planul real? Uther, te aşteaptă o revoltă.

— Mortule…, începu Doul şi făcu o pauză grea.

Doul era singurul om din oraş care folosea acest apelativ onorific ce îşi avea originea în ţinutul lui de baştină.

— Mortule Brucolac. Eu sunt omul Amanţilor. Ştii bine, şi ştii şi de ce. Poate că s-ar fi putut întâmpla altfel, dar asta e situaţia. Eu sunt un soldat, Brucolac. Un soldat bun. Dacă n-aş fi crezut că o pot face – dacă n-aş fi crezut că o să funcţioneze – n-aş fi sprijinit acest proiect.

— Prostii.

Vocea Brucolacului veni dură şi răguşită.

— Pe mă-sa, Uther… asta e o minciună. Îţi aminteşti cum am descoperit intenţiile lor reale legate de avanc?

— Spioni, spuse plat Doul, uitându-se din nou în ochii lui.

Brucolacul nega.

— Spionii nu pot afla decât insinuări sau clenciuri. Nu te păcăli singur. Ştiu asta, pentru că tu însuţi mi-ai spus.

Privirea lui Doul era rece şi tăioasă.

— Asta e o calomnie şi nu vreau să o mai repeţi, spuse el, dar Brucolacul îl întrerupse râzând.

— Uită-te la tine, făcu el neîncrezător. Cu cine crezi tu că vorbeşti? Nu mai fi aşa pompos. Ştii bine ce vreau să spun. Fireşte că nu le-ai dat informaţiile de bună voie şi nici măcar nu ai recunoscut că le aveai. Dar, drace, Uther, am venit la tine şi ţi-am arătat ce am aflat, iar tu… Bine, eşti un profesionist, n-ai să recunoşti ceva care s-ar putea întoarce împotriva ta, dar dacă ai fi vrut să mă înşeli sau să mă faci să cred că greşesc, ai fi putut s-o faci. Dar n-ai făcut-o. Şi pentru asta îţi sunt recunoscător. Dacă vrei să joci în continuare jocul ăsta stupid şi să nu recunoşti ceea ce ştim amândoi, sau să-mi confirmi sau să-mi infirmi bănuielile… n-ai decât. Taci în continuare. Faptele rămân aceleaşi, Uther.

Brucolacul sfâşia absent aşchii din balustradă şi le arunca în întuneric.

— M-ai lăsat să aflu. Şi ştii că ceilalţi conducători de districte n-au să mă creadă dacă le spun. Mi-ai dat o povară pe care trebuie să o car singur. Pentru că tu ştii că e un plan stupid, primejdios, nu ştii ce să faci cu informaţiile astea şi ai nevoie de un aliat.

Doul zâmbi.

— Chiar atât de arogant eşti? spuse el în şagă. Eşti atât de sigur pe tine încât să interpretezi orice conversaţie, orice neînţelegere?

— Îţi mai aminteşti de titanii tăioşi? spuse brusc Brucolacul, iar Uther Doul amuţi. De câmpia de aburi? De lucrurile pe care le-am văzut acolo? Oraşul ne e dator, Uther. Noi am fost cei care l-au salvat, chiar dacă nu vor să recunoască, chiar dacă nu vor să ştie. Unde erau blestemaţii de Amanţi atunci? Nu eram decât eu… şi cu tine.

Ţipete de pescăruşi. Vântul printre corăbii, scârţâitul cartierului bântuit.

— Am aflat lucruri noi atunci, Uther, spuse iute Brucolacul. Am aflat cum să te citesc. Te cunosc.

— La naiba! se răsti Uther Doul, răsucindu-se spre el. Cum îndrăzneşti să te joci de-a camaradul de arme cu mine? Nu suntem de aceeaşi parte, Brucolac! Nu sunt de acord cu tine! Nu poţi să pricepi? Avem întâmplări comune, e adevărat, iar Khyriad ştie că nu mi te doresc ca duşman, Mortule, dar… asta e tot. Am venit aici în seara asta aşa cum m-ai rugat, din curtoazie pentru tine. Nimic mai mult.

Brucolacul îşi puse mâna la gură şi aţinti privirea spre Doul. Limba lui lungă îi ţâşni printre degete. Când îşi coborî mâna, părea trist.

— Cicatricea nu există, spuse el.

Se lăsă tăcerea.

— Cicatricea nu există, repetă el, iar dacă astrolonomii se înşală – şi se înşală cu siguranţă – atunci n-o s-o găsim. Iar dacă prin nu-ştiu-

ce miracol o găsim, atunci ştii bine – tu, Uther, mai bine decât oricare – că asta va însemna moartea noastră.

Arătă scurt spre sabia atârnată la şoldul stâng al lui Doul. Îşi mişcă degetul spre mâneca dreaptă a tovarăşului lui, străbătută de mănunchiuri de fire ca nişte vene.

— Ştii asta, Uther, spuse Brucolacul. Ştii ce forţe vor ieşi din aşa ceva. Ştii că nu avem cum să le rezistăm. O ştii mai bine decât oricine, indiferent ce cred nebunii aceia. Ăsta o să fie sfârşitul nostru, al tuturor.

Uther Doul privi în jos spre sabia lui.

— Nu va însemna moartea noastră, spuse el şi zâmbi neaşteptat. Nu va fi ceva atât de direct.

Brucolacul clătină din cap.

— Eşti cel mai curajos om din câţi cunosc, Doul, spuse el pe un ton plin de regret. De aceea sunt uimit să-ţi văd această faţă. Acest aspect primitiv, temător, laş, ticălos. Doul nu reacţionă în niciun fel, iar Brucolacul nu părea să încerce să-l provoace. Te-ai convins că lucrul cel mai curajos este să-ţi faci datoria, orice ar fi, Uther?

Clătină din cap, cu o expresie de neîncredere.

— Eşti masochist, Uther Doul? Asta e? Îţi vine greu să te înjoseşti atât de mult? Eşti mândru când primeşti ordine stupide de la nenorociţii aceia? Ai o plăcere perversă să asculţi ordinele fără să gândeşti? Să te ia naiba, pentru că astea sunt cele mai cretine ordine pe care ai încercat vreodată să le urmezi, ştii bine asta. Şi n-am să te las să le duci la îndeplinire.

Doul privi nemişcat cum Brucolacul se întoarse şi plecă. Vampirul se înfăşură în umbră şi dispăru iute în ceaţa luminoasă, cu paşi din ce în ce mai greu de auzit. Se auzi un foşnet şi, mult deasupra punţii, o velă se ciocni de catarg, ca şi cum ceva s-ar fi lovit de ea din mers.

Doul urmări zgomotele cu privirea. Doar atunci când totul în jurul lui se potoli se întoarse cu spatele la mare şi la cartierul bântuit, cu mâna sprijinită pe mânerul sabiei.

Capitolul Şaisprezece

Cu ajutorul atlaselor şi al cărţilor de călătorie, Bellis şi Silas desenară hărţi ale ţinutului Gnurr Kett, ale Cymek-ului şi ale Golfului de Fier. Încercară să-şi traseze drumul spre casă.

Insula anofelilor nu era trecută, dar interpretând poveştile negustorilor cactuşi, îşi dădură seama că se afla la câţiva kilometri de capătul sudic al ţinutului Gnurr Kett, la vreo o mie cinci sute de kilometri de ţărmurile nordice, civilizate, ale insulei. Iar de la marginea aceea de nord, mai erau încă vreo trei mii de kilometri până la Noul Crobuzon.

Bellis ştia cât de rar se vedeau nave Kettai în portul Kelltree din oraş. Scormoni prin lucrările de economie politică şi trasă drumul

mărfurilor din Dreer Samher spre Gnurr Kett, spre Shankell, spre Insulele Mătrăgunii şi Perrick Nigh şi Myrshock şi, în sfârşit, poate, pe o cale greu practicabilă sau alta, spre Noul Crobuzon.

— De la insula ţânţarilor suntem cam tot atât de departe ca din blestematele de colonii, spuse Bellis cu amărăciune. Mii de kilometri de ape necunoscute şi locuri necartografiate, pline de legende şi prostii. Exact la capătul cel mai prost al unui lung drum al neguţătorilor.

Îşi petreceau astfel tot timpul liber, aplecaţi asupra cărţilor în camera cilindrică a lui Bellis, nebăgând în seamă zgomotele, lumina zilei sau cea a lămpilor de pe stradă, ea fumând furios, înjurând tutunul prost al Armadei, amândoi mâzgălind încontinuu, răsfoind cărţile vechi. Încercând să înţeleagă ceva din informaţiile pe care le căpătaseră. Încercând să găsească o cale de evadare.

Cercetaseră mult secretul oraşului. Acum că îl stăpâneau, înţelegerea lui, chiar dacă nu-i ajuta să ajungă acasă, îi înspăimânta.

Dacă am putea calcula unde vom fi… gândea Bellis şi începea să înţeleagă că nu vor avea niciodată norocul ca oraşul să tragă la mal sau să ajungă în imediata apropiere a portului Kohnid sau a altuia. Şi chiar dacă ar fi aşa, tot mai avea de luptat să scape din oraş şi să ajungă la mal, la docuri, pe o navă, din nou peste apă spre casă. Şi nu avea nicio şansă să facă toate astea.

Du-mă pe ţărm, gândi ea. *Dacă aş putea ajunge pe ţărm, poate că aş putea convinge pe cineva să mă ajute, sau aş putea fura o barcă, sau m-aş putea ascunde… orice…*

Dar nu putea ajunge la ţărm. Şi chiar de-ar fi putut, toate acele idei nu ar fi dus la niciun rezultat şi ştia asta.

— Azi m-a vizitat Şekel, spuse ea. A trecut aproape o săptămână de când mi-a dat cartea, Silas. M-a întrebat ce este, dacă e cartea pe care o căuta Tintinnabulum. I-am spus că o să ştiu curând dacă e aşa. N-o să treacă mult, prevesti ea. N-o să dureze mult până ce va trece peste ruşine şi va spune cuiva. E prieten cu unii lucrători de la docuri care lucrează pentru Amanţi. E servitorul lui Tintinnabulum, sfinte GurăMultă. Trebuie să ne mişcăm, Silas. Trebuie să luăm o decizie. Trebuie să hotărâm ce să facem. Când o să spună prietenilor lui că a găsit cartea lui Krüach Aum, străjerii vor fi aici în câteva minute. Şi atunci nu numai că vor pune mâna pe carte, dar vor şti şi că am ascuns-o de ei. Şi n-am chef să văd cum arată pe dinăuntru o închisoare armadoriană.

Era imposibil de estimat cât de multe ştiau Amanţii despre metoda de capturare a avancului. Ştiau câte ceva – locul găurii de scurgere,

mărimea motoarelor şi a puterilor taumaturgice necesare, poate chiar şi o parte din calculele ştiinţifice. Dar aveau nevoie neapărat de volumul lui Krüach Aum.

Singura descriere a unei încercări încununate de succes a chemării şi capturării unui avanc, gândi Bellis. *Ei ştiu cam pe unde să o ia, dar pun pariu că mai au o mulţime de aflat. Cred, probabil, că se pot descurca din mers şi poate că, în timp, chiar au s-o facă. Dar sunt sigură că volumul ăsta o să le uşureze mult munca.*

Cochetă cu idei prosteşti, de pildă să ceară libertatea în schimbul cărţii, ştiind foarte bine că nu avea cum să-i meargă. Îşi pierdea încetul cu încetul speranţa şi asta o îngheţa.

Cu un soi de neglijenţă disperată, vorbi cu Carrianne despre evadare. Dând fiecărei întrebări tenta de *ce-ar fi dacă?* o întrebă pe Carrianne dacă se gândise vreodată să părăsească oraşul.

Carrianne îi zâmbi cu o cruzime prietenoasă.

— Nici nu mi-a trecut prin minte, spuse ea.

Erau într-o tavernă din districtul Acalmiei, iar Carrianne privi împrejur ostentativ înainte să se întoarcă spre Bellis şi să şoptească.

— Fireşte. Dar la ce să mă întorc, Bellis? De ce-aş risca? O dată la câţiva ani, se găsesc nişte captivi să încerce. Fug cu vreo barcă sau cine ştie. Întotdeauna sunt prinşi.

Doar aceia de care auzi, îşi spuse Bellis.

— Ce li se întâmplă? spuse ea.

Carrianne se uită o vreme în pahar, apoi din nou spre Bellis, cu un alt zâmbet dur.

— Asupra pedepsei, toţi conducătorii de districte sunt de acord, spuse ea, Amanţii, Brucolacul, Regele Friedrich, Bragi-nod şi Consiliul. Armada nu-şi poate permite să fie descoperită. Fireşte că există marinari care ştiu că suntem pe aici pe undeva, există comunităţi precum Dreer Samher, cu care putem face negoţ. Dar să fim găsiţi de vreo mare putere – ca Noul Crobuzon? Care să vrea să ne scoată de pe mare? Cei care încearcă să evadeze sunt opriţi, Bellis. Nu prinşi, dacă mă înţelegi. Opriţi.

Carrianne o lovi uşor cu palma pe spate.

— La naiba, nu mai fi atât de speriată! o îmbărbătă ea. Doar n-ai să-mi spui că te surprinde. Ştii ce s-ar întâmplă dacă ar ajunge acasă şi ar scăpa informaţiile care nu trebuie, iar ai tăi ar pune mâna pe Armada? Întreabă-i pe Refăcuţii care au scăpat de pe navele cu sclavi ale Noului Crobuzon, ca să vezi cât de loiali sunt ei marinei crobuzoniene. Întreabă-i pe cei care au fost în Nova Esperium ce s-a întâmplat cu populaţia băştinaşă. Sau pe marinarii care s-au opus tâlharilor din Noul Crobuzon fluturând scrisorile de acreditare. Tu crezi că noi suntem adevăraţii piraţi? Ia şi bea şi taci din gură!

În noaptea aceea, pentru prima oară, Bellis se întrebă ce avea să facă ea şi Silas dacă nu reuşeau să ajungă acasă. Posibilitatea aceasta deveni brusc demnă de luat în calcul.

Dar un soi de spaimă nevăzută i se strecură în suflet când îşi dădu seama că evadarea ei nu avea un singur scop. *Ce se va întâmpla dacă nu vom putea evada?* gândi ea rece. *Va veni sfârşitul? Asta e tot?*

Silas o privea obosit. Bellis îşi aminti, privindu-l la rândul ei pe Silas, de pieţele şi de casele de cărămidă ale oraşului ei natal. Îşi aminti de prietenii ei. Se gândea la Noul Crobuzon. Primăvara, când duhnea a răşină; la sfârşitul anului, când era rece şi aglomerat; la festivalul Dimineţii lui GurăMultă, cu multe lumini, presărat cu lampadare, străbătut de grupuri care cântă, cu trenurile oprite pios. La miezul oricărei nopţi, cu lumina lămpilor.

La război, la sângerosul război cu Gengris.

— Trebuie să le trimitem un mesaj, spuse ea încet. Ăsta e lucrul cel mai important. Chiar dacă nu ne putem întoarce, trebuie să-i avertizăm.

Spunând acestea, Bellis îşi luă gândul de la lucrurile pe care nu le putea îndeplini. Şi oricât de mult o supăra asta, deveni parcă mai puţin agitată. Planurile la care se gândea acum erau mai ancorate în realitate, mai sistematice, cu mai multe şanse de reuşită.

Bellis îşi dădu seama că Hedrigall reprezenta soluţia.

Umblau multe poveşti despre uriaşul cactus, bardul Samheri şi aeronautul. O pâclă de zvonuri, unele adevărate, altele mincinoase. Şi printre lucrurile pe care i le spusese Şekel, unul îi rămăsese în minte: Hedrigall vizitase insula oamenilor ţânţari.

Poate că era adevărat. Fusese un negustor-pirat din Dreer Samher, singurul ţinut care făcea comerţ cu anofelii. Prin vinele lor curgea sevă, nu sânge: nu erau comestibili. Puteau face negoţ fără teamă.

În plus, poate că-şi mai amintea câte ceva.

Cerul era acoperit şi aerul cald, iar Bellis începu să asude de cum ieşi din cameră să plece spre serviciu. Chiar aşa slabă cum era, la sfârşitul zilei se simţea împovărată de greutate. Fumul ţigărilor ei părea să-i acopere capul ca o pălărie pe care nici măcar vântul neîntrerupt al Armadei nu o putea îndepărta.

Silas o aştepta afară.

— E adevărat, spuse el întristat. Hedrigall a fost acolo. Îşi aminteşte. Ştiu cum merge negoţul celor din Dreer Samher.

Hărţile lor puteau deveni mai precise, cunoştinţele lor despre insulă mai exacte.

— E un supus loial, e Hedrigall, spuse Silas, aşa că trebuie să fim foarte atenţi. Indiferent dacă este sau nu de acord cu ordinele pe care

le primeşte, e un supus al Ţiparului. Dar pot scurge informaţii de la el. Asta e meseria mea.

Cu toate lucrurile pe care le aflară de la Hedrigall, nu aveau la îndemână decât o grămadă de informaţii disparate. Le amestecară, le împrăştiară şi încercară să le combine în fel şi chip. După ce renunţă la disperarea ei nerealistă de a se elibera, Bellis începu să întrezărească ordinea lucrurilor.

Încetul cu încetul, îşi construiră un plan.

Era atât de vag, atât de nebulos, încât le venea greu să-l recunoască.

Tăceau stingheriţi. Bellis auzea sunetul înfundat al valurilor, privea fumul ţigării despletindu-se dinaintea ferestrei şi acoperind cerul nopţii. Brusc, conjunctura o dezgustă: parcă fusese prinsă în capcană. Viaţa îi fusese redusă la o succesiune de nopţi de fumat şi de scormonit după idei. Dar acum ceva se schimbase.

Era, poate, ultima noapte în care mai făcea asta.

— Nu-mi place, spuse Silas până la urmă. Nu-mi place deloc că eu nu… Dar tu o să fii în stare? E o mare responsabilitate.

— Sunt nevoită, replică ea. Tu nu cunoşti hieratica Kettai. Ştii tu vreo cale de a-i convinge să te accepte?

Silas scrâşni din dinţi şi clătină din cap.

— Dar pe tine? spuse el. Prietenul tău Johannes ştie că nu eşti chiar un cetăţean model al Armadei, nu?

— Pot să-l conving, spuse Bellis. Nu sunt prea mulţi cunoscători de Kettai în Armada. Dar ai dreptate; el este singura piedică serioasă.

Bellis tăcu o vreme, apoi continuă gânditoare.

— Nu cred că le-a spus despre mine. Dacă voia să-mi facă zile fripte, dacă bănuia că sunt… primejdioasă, aş fi aflat până acum. Cred că are un fel de… onoare care-l împiedică să vorbească despre mine.

Nu-i vorba de asta, îşi spuse ea chiar în timp ce vorbea. *Ştii tu de ce nu te-a denunţat pentru dizidenţă.*

Chiar dacă nu-ţi convine, indiferent de părerea ta despre el, te consideră prietena lui.

— Când au să citească asta, spuse Silas, şi când îşi vor da seama că Krüach Aum nu e din Kohnid şi că s-ar putea să fie încă în viaţă, se vor da peste cap să-l găsească. Dar… dacă nu-l găsesc? Trebuie să-i ducem pe insula aceea, Bellis. Dacă nu reuşim asta, nu avem nimic. Nu e un lucru uşor să-i convingem. Ştii unde vrem să-i trimitem. Ştii ce-i acolo. Poţi să mă laşi pe mine să fac restul – mă descurc. Am sigiliul, aşa că pot scrie mesaje. Asta pot s-o rezolv. Dar, din păcate, cam atât pot să fac.

Spuse asta cu amărăciune.

— Iar dacă nu-i putem convinge să meargă pe insulă, nu avem

nimic folositor.

Luă cartea lui Krüach Aum şi o răsfoi încet. Când ajunse la index, o ridică spre Bellis.

— Ai tradus şi asta, nu? spuse el.

— Cât am putut.

— Nici nu se aşteaptă să găsească cartea, dar ei cred că pot prinde avancul oricum. Dacă le dăm asta…

Scutură cartea şi paginile fâlfâiră ca nişte aripi.

— … nu mai au nevoie de altceva. Poate că au să cerceteze paginile, au să descifreze ceea ce-i interesează, folosindu-se de tine şi de toţi ceilalţi traducători şi savanţi din Lyceum şi de pe *Marele Răsăritean…* Poate că toată informaţia necesară prinderii avancului se află aici. Poate că le înmânăm ultima piesă de care au nevoie.

Avea dreptate. Dacă pretenţiile lui Aum erau reale, toate datele pe care le folosise, toată informaţia, toate setările se aflau în acele pagini.

— Dar fără cartea asta, continuă Silas, nu avem nimic. Nicio monedă de schimb pentru tine, nimic care să-i momească spre insulă. Vor merge înainte după cum au plănuit, vor îmbunătăţi ceea ce au deja şi poate că vor reuşi să prindă avancul. Dacă nu capătă nimic, asta vor face. Dar dacă le dăm doar o parte din ceea ce vor, îşi vor dori să aibă totul. Va trebui să preschimbăm acest cadou în momeală.

După o clipă, Bellis înţelese. Îşi ţuguie buzele şi dădu scurt din cap.

— Da, spuse ea. Dă-mi-o.

Răsfoi cartea până la indice şi se opri, întrebându-se cum să facă.

Până la urmă ridică din umeri şi rupse pur şi simplu o mână de foi.

După acest prim moment euforic, deveni mai atentă. Trebuia să facă în aşa fel încât să pară real. Se gândi la alte volume deteriorate, imaginându-şi nenorocirile ce li se întâmplaseră. Apă sau foc? Mucegai? Acestea erau imposibil de trucat bine.

Atunci, trauma.

Puse cartea deschisă la index pe un cui ieşit din podea, călcă pe ea şi o lovi cu piciorul. Cuiul se agăţă în ecuaţii şi note de subsol şi le sfâşie.

Era perfect. Indexul avea trei pagini la început, unde se defineau termenii, apoi paginile erau rupte până la cotor. Mai rămăseseră doar nişte franjuri pe care se vedeau jumătăţi de cuvinte. Părea rezultatul unui accident stupid.

Dădură foc indexului, chicotind ca nişte copii obraznici.

Nu trecu mult şi toate paginile se transformară în fum şi cenuşă care se ridică deasupra Armadei, împrăştiate mai apoi de vânt.

Mâine acţionăm, gândi Bellis. *Mâine începem.*

Vântul bătea dinspre sud. Degetele de fum ieşind din coşurile

Armadei arătau spre locul de unde veneau.

Stând pe puntea vasului *Shadeskinner* şi privind în larg, cu spatele la oraş, Bellis se putea preface că se află pe o navă obişnuită.

Clipperul făcea parte din suburbiile districtului Ţiparului: cei de acolo locuiau sub punte, în cabine. Nicio casă nu se construise pe punţi. *Shadeskinner* era o corabie cu lemnul întărit cu bronz, cu frânghii şi pânze vechi. Nu avea taverne, cafenele sau bordeluri, şi foarte puţini oameni adăstau pe punte. Bellis privea oceanul ca un pasager al unui clipper aflat în cursă pe mare.

Rămase singură multă vreme.

Marea lucea sub lămpile cu gaz.

În sfârşit, puţin după ora nouă seara, auzi paşi grăbiţi.

Johannes Tearfly apăru dinaintea ei, cu o expresie nedesluşită pe figură. Ea îi făcu un semn din cap, încet, şi îi rosti numele.

— Bellis, îmi pare rău că am întârziat, spuse el. Mesajul tău… A fost prea din scurt şi nu mi-am putut modifica agenda. Am venit aici cât de repede am putut.

Chiar aşa? gândi cu răceală Bellis. *Sau ai întârziat o oră ca să mă pedepseşti?*

Dar îşi dădu seama că scuza lui suna sincer, iar zâmbetul lui, deşi incert, nu era rece.

Se plimbară fără ţintă pe punte, îndreptându-se cu ocoluri largi spre partea din faţă, apoi întorcându-se. Discuţia lor era stingheră, încă aflată sub imperiul neînţelegerii de mai înainte.

— Cum merge cercetarea, Johannes? spuse până la urmă Bellis. Suntem aproape de… locul în care voiai să ajungem?

— Bellis…, scutură el din umeri cu iritare. Am crezut că poate… La naiba, dacă m-ai chemat doar ca să…

Ea îi tăie vorba cu un gest. Tăcură mult timp, iar Bellis închise ochii. Când îi deschise, chipul şi vocea i se îmblânziseră.

— Îmi pare rău, spuse ea. Regret. Adevărul este, Johannes, că mă doare ceea ce mi-ai spus. Pentru că ştiu că ai dreptate.

Chipul lui rămase tensionat cât timp ea îşi căută cuvintele.

— Să nu mă înţelegi greşit, spuse ea repezit. Locul ăsta n-o să fie niciodată casa mea. Am fost adusă aici cu forţa, Johannes, de către piraţi: am fost răpită. Dar… ai dreptate că… m-am izolat. Nu ştiam nimic despre oraş şi mi-era ruşine.

El dădu să o întrerupă, însă ea nu-l lăsă.

— Şi mai mult decât orice, am văzut… oportunităţile.

Vocea ei se goli de pasiune. Parcă rostea adevăruri supărătoare.

— Am văzut multe aici, am învăţat multe… Noul Crobuzon continuă să reprezinte casa mea, dar ai dreptate că nu mă leagă nimic de el decât întâmplarea. Am renunţat să mai vreau să plec acasă, Johannes,

spuse ea (şi, pe loc, stomacul i se strânse pentru că spusese aproape un adevăr), şi mi-am dat seama că sunt aici lucruri pe care merită să le fac.

Ceva părea să se schimbe în atitudinea lui; o anume expresie îi înflorea pe figură. Bellis bănuia că era vorba de încântare şi se întrerupse brusc.

— Nu te aştepta să mă îndrăgostesc de locul ăsta, bine? Dar… pentru cei mai mulţi călători de pe *Terpsichoria,* pentru Refăcuţi, această răpire este cel mai bun lucru ce li s-ar fi putut întâmpla. În ceea ce ne priveşte pe noi, restul… va trebui să ne obişnuim cu situaţia. Tu m-ai ajutat să înţeleg asta, Johannes. Şi voiam să-ţi mulţumesc.

Chipul lui Bellis era lipsit de expresie, cuvintele ei aveau gust de lapte acru (chiar dacă nu erau pe de-a-ntregul minciuni).

O vreme, Bellis se gândise să-i spună lui Johannes adevărul despre ameninţarea ce plana asupra Noului Crobuzon. Dar era încă uimită de repeziciunea cu care se aliase cu Armada şi districtul Ţiparului. Era limpede că ţinea foarte puţin la oraşul în care se născuse. Cu toate acestea, gândi ea, *(cu siguranţă)* nu avea să fie neutru în cazul unui atac Gengris. Trebuie să fi avut prieteni, familie în Noul Crobuzon. Nu putea fi indiferent faţă de această ameninţare. Cu siguranţă?

Dar dacă nu o credea? Dacă avea să creadă că e o strategie complicată de evadare, dacă avea să o ducă înaintea Amanţilor care oricum nu dădeau doi bani pe soarta Noului Crobuzon, orice şansă de a trimite un mesaj de avertizare către oraş avea să fie compromisă.

De ce le-ar fi păsat Amanţilor de acţiunile unei naţiuni îndepărtate asupra alteia? Poate că le conveneau planurile măcinătorilor. Noul Crobuzon avea o flotă puternică. Bellis nu ştia cât de profundă era supunerea lui Johannes pentru noii lui stăpâni. Nu putea risca să-i spună adevărul.

Aşteptă grijulie pe puntea lui *Shadeskinner,* simţind plăcerea reţinută a lui Johannes.

— Crezi că o poţi face? spuse ea până la urmă.

El se încruntă.

— Ce să fac?

— Crezi că o să reuşeşti să prinzi un avanc?

Johannes era paralizat de uimire. Ea îi cercetă gesturile care-i trădau emoţiile. Neîncredere, mânie, teamă. Îl văzu pregătindu-se să mintă la un moment dat, *Habar n-am despre ce vorbeşti,* dar tentaţia aceasta se stinse, o dată cu toate celelalte emoţii.

În câteva secunde îşi revizui expresia.

— Bănuiesc că n-ar trebui să fiu foarte surprins, spuse el încet. E

absurd să crezi că aşa ceva poate rămâne un secret.

Bătu darabana cu degetele pe balustradă.

— Ca să fiu cinstit, pentru mine e de mirare că atât de puţini oameni cunosc acest lucru. Ca şi cum cei care par să nu ştie ar conspira cu cei care sunt evident avizaţi. De unde ai aflat? Nicio precauţie, nicio vrajă nu pot păstra secretul unui plan atât de mare. Vor trebui să recunoască până la urmă: prea multă lume este deja informată.

— De ce faci asta? spuse Bellis.

— Pentru efectul pe care-l va avea asupra oraşului, spuse el. De aceea Amanţii sunt atât de interesaţi.

Lovi parapetul cu dispreţ şi împunse cu degetul mare spre remorcherele şi vasele cu abur dinspre tribord care, adunate la capătul lanţurilor lor, se opinteau spre sud.

— Uite cum se mişcă. Un kilometru pe oră? Poate trei, dacă e vânt puternic. E absurd. Şi efortul ăsta consumă atât de mult combustibil rar. Locul ăsta mai mult pluteşte inert pe valuri, rătăceşte prin ocean. Dar gândeşte-te cât de mult s-ar schimba situaţia dacă am putea struni creatura aceea. Am putea fi în stare să călătorim oriunde am vrea. Gândeşte-te la putere. Ar stăpâni toate apele.

— A mai fost încercat şi altădată.

Îşi feri privirea şi îşi frecă bărbia.

— Lumea îşi pune întrebări. Sunt dovezi sub oraş. Lanţuri. Ascunse prin vrăji vechi de secole. Amanţii... nu sunt ca alţi conducători pe care i-a avut locul ăsta. Mai ales ea. Şi ceva s-a schimbat când Uther Doul a devenit paznicul lor, acum mai bine de zece ani. De atunci au început să urmărească acest scop. Au luat legătura cu Tinnabol şi echipajul lui, cei mai buni vânători. Nu doar iuţi de harpon, ci şi savanţi, biologi marini, coordonatori. Se ocupă de vânarea avancului de ani de zile. Ştiu şi toaca-n cer despre capcane. Dacă ar mai fi încercat altcineva să o facă, s-ar fi auzit poveşti despre asta. Fireşte, de unii singuri n-ar reuşi să prindă un avanc. Dar acum au mai multe informaţii despre animal decât oricine altcineva în lume. Îţi închipui ce ar însemna pentru un vânător să reuşească asta? De aceea vor Amanţii să o facă, de aceea echipa lui Tintinnabulum e aşa de doritoare.

Se uită în ochii lui Bellis şi scăpă un zâmbet.

— În ceea ce mă priveşte, spuse el, o fac pentru că e vorba de un *avanc!*

Entuziasmul lui era la fel de brusc, iritant şi contagios ca al unui copil. Pasiunea lui era sinceră.

— Trebuie să recunosc, spuse ea cu grijă. N-aş fi crezut vreodată că am să spun sau am să cred asta, dar... te înţeleg.

Îl privi fără emoţie.

— Ca să fiu cinstită, e una din cauzele pentru care m-am muiat oarecum. Când am aflat ce se întâmplă şi planurile referitoare la avanc, am fost atât de copleşită că mi s-a făcut frică.

Bellis clătină din cap şi îşi căută cuvintele.

— Dar acum gândesc altfel. Este cel mai… extraordinar proiect, Johannes. Şi mi-am dat seama că îmi doresc să reuşească.

Bellis îşi dădea seama că se descurca bine.

— Îmi pasă, Johannes. Nici nu mi-a trecut prin minte că o să pun vreun preţ pe ceea ce se petrece aici, dar dimensiunea planului, tupeul… Şi gândul că aş putea fi de ajutor…

Johannes o privi cu o plăcere atent dozată.

— Din pricina felului în care am aflat adevărul. De aceea te-am rugat să vii aici, Johannes. Am ceva pentru tine.

Strecură mâna în geantă şi scoase cartea.

Săracul Johannes trecea prin atât de multe emoţii în noaptea aceea, îi trecu prin minte lui Bellis, val după val: şocul de a fi fost contactat de ea, de a fi văzut-o, de a fi aflat de schimbarea ei de atitudine faţă de oraş, de cunoştinţele ei despre avanc, iar acum asta.

Ea îi urmări tăcută surpriza care îi luase răsuflarea, icnetele şi bucuria sugrumată.

Într-un sfârşit, Johannes ridică privirea spre ea.

— De unde o ai?, făcu el, abia reuşind să vorbească.

Ea îi povesti despre Şekel şi despre pasiunea lui pentru cărţile pentru copii. Întinse încet mâna spre cartea din mâinile lui şi întoarse paginile.

— Uită-te la ilustraţii, spuse ea. Înţelegi acum de ce a fost pusă pe raftul greşit. Mă îndoiesc că sunt mulţi la bord care să ştie să citească în hieratica Kettai. Asta m-a impresionat cel mai mult. *Asta.*

Bellis se opri din răsfoit la imaginea ochiului uriaş de sub barcă. Chiar şi acum, după ce o privise de nenumărate ori, încă mai simţea un fior de uimire.

— Nu numai imaginea asta m-a făcut să-mi dau seama ce se întâmplă, Johannes.

Scoase din geantă un vraf de foi pline cu scrisul ei mărunt.

— Eu chiar înţeleg hieratica Kettai, spuse ea. Am scris şi o carte despre asta.

Din nou, se simţi oarecum prost, dar nu luă în seamă şi îi înmână manuscrisul.

— Am tradus cartea lui Aum.

Încă un şoc pentru Johannes, care reacţionă scoţând aceleaşi sunete ca mai înainte.

Asta e ultima chestie, gândi Bellis, făcându-şi calcule. Îl privi dansând încântat pe puntea pustie. *Cu asta s-a încheiat.* Când Johannes încetă manifestările lui prosteşti, ea porni să-l dirijeze uşor

spre oraş, spre taverne. *Hai să ne aşezăm şi să cântărim situaţia,* gândi ea cu răceală. *Hai să ne îmbătăm, ce zici? Uită-te la tine, aşa de fericit că sunt din nou de partea ta. Aşa de emoţionat că ţi-ai recăpătat un prieten. Hai să vedem ce trebuie să facem.*

Hai să te ajut să-ţi vină în minte planul meu.

Capitolul Şaptesprezece

În apele acelea calde, luminile nopţii şi sunetul valurilor izbind poalele oraşului erau mai dulci, de parcă marea ar fi fost mai aerisită şi lumina mai difuză: apa şi lumina deveniseră mai puţin primitive. Armada se cuibărea în întunericul moale al verii.

Noaptea, pe terasele crâşmelor ce mărgineau parcurile Armadei, prin pajiştile ce unduiau peste punţi, se auzea cântecul cicadelor acoperind valurile şi motoarele remorcherelor. Apăruseră albinele, viespile şi muştele. Se adunau la fereastra lui Bellis, izbindu-se de sticlă până la moarte.

Armadorienii nu erau obişnuiţi cu frigul, nici cu căldura, nici cu clima temperată a Noului Crobuzon. Oriunde altundeva, Bellis ar fi putut aplica stereotipuri climatice (nepăsătorii locuitori ai ţinuturilor reci, emotivii locuitori ai ţinuturilor calde), dar nu putea face asta în Armada. În acest oraş nomad, asemenea factori erau incalculabili şi sfidau orice încercare de generalizare. Tot ce se putea spune era că în acele zile de vară, în conjunctura aceea a calendarului şi a geografiei, oraşul parcă se mai îmblânzise.

Străzile rămâneau circulate mai mult timp şi peste tot se auzeau frânturi de conversaţii în dialectul salt. Părea să urmeze o perioadă foarte zgomotoasă.

Într-o sală a *Castorului,* corabia lui Tintinnabulum, se desfăşura o întâlnire.

Nu era o încăpere mare. Abia dacă reuşea să cuprindă toată lumea aceea. Cu toţii aveau o atitudine formală în scaunele lor ţepene din jurul mesei scorojite. Tintinnabulum şi tovarăşii lui, Johannes şi colegii lui, biomatematicieni, taumaturgi şi alţii, cei mai mulţi dintre ei fiind oameni, dar nu toţi.

Şi Amanţii. În spatele lor, Uther Doul păzea uşa cu braţele încrucişate la piept.

Johannes, negăsindu-şi cuvintele de emoţie, vorbea de ceva vreme. În punctul culminant al povestirii lui, făcu o pauză ostentativă şi trânti cartea lui Krüach Aum pe masă. Iar după o clipă, pe când sunetele de uimire creşteau, continuă la fel cu traducerea lui Bellis.

— Acum înţelegeţi, spuse el cu glas tremurat, de ce am convocat această şedinţă extraordinară.

Amanta luă cele două documente şi le compară cu grijă. Johannes o privi în linişte. Gura ei se schimonosea de concentrare, iar cicatricile de pe chip se răsuceau în jurul expresiei ei. Pe partea dreaptă a

bărbiei ei, Johannes observă zgârietura şi cheagul unei noi răni. Aruncă o privire spre amantul ei şi descoperi aceeaşi rană pe partea stângă a bărbiei lui.

Johannes se simţea la fel de stânjenit ca întotdeauna dinaintea acestei privelişti. Indiferent cât de des dădea cu ochii de Amanţi, apropierea lor îi provoca o nervozitate care nu scădea în intensitate. Prezenţa Amanţilor avea un efect extraordinar.

Poate că e autoritate, gândi Johannes. *Poate că asta înseamnă de fapt autoritatea.*

— Cine vorbeşte Kettai aici? întrebă Amanta.

Faţă în faţă cu ea, un llorgis ridică o mână.

— Turgan, încuviinţă ea.

— Cunosc câte ceva, şuieră llorgisul, mai mult demotica şi ceva hieratică. Dar femeia asta e mult mai bună decât mine. Am aruncat o privire peste manuscris, iar mare parte din original mă depăşeşte.

— Nu uitaţi, spuse Johannes, ridicând mâna, *Gramatologia hieraticii Kettai,* scrisă de Coldwine, este o carte de referinţă. Nu sunt aşa de multe cărţi despre hieratica Kettai…

Johannes clătină din cap.

— Limbă ciudată şi dificilă. Iar dintre cărţile care s-au scris, cea a lui Coldwine este dintre cele mai bune. Dacă n-ar fi fost la bord, dacă Turgan sau altcineva ar fi trebuit să traducă asta, ar fi petrecut mare parte din timp citind din cartea ei.

Mâinile îi tresăltau agresiv.

— A făcut traducerea în ragamoll, fireşte, spuse el, dar convertirea ei în salt nu e grea. Dar traducerea nu este lucrul cel mai grozav aici. Poate că nu am fost destul de limpede… *Aum nu e un Kettai.* Nu am fi putut vizita un savant Kettai, fireşte. Kohnid e departe de drumul nostru, iar Armada nu ar fi în siguranţă în apele acelea… dar Krüach Aum nu e din Kohnid. *E un anofel.* Insula lui e la o mie cinci sute de kilometri spre sud. Şi e foarte posibil să mai fie încă în viaţă.

Asta îi făcu pe toţi să sară în picioare.

Johannes dădu încet din cap.

— Avem aici ceva inestimabil, continuă el. Avem descrierea procesului, efectele, confirmarea zonei afectate – toate. Dar, din păcate, notele şi calculele lui Aum lipsesc – după cum am mai spus, textul este foarte deteriorat. Aşadar, tot ce avem este descrierea pură. Partea ştiinţifică lipseşte. Ne îndreptăm spre o groapă abisală ceva mai la sud de Gnurr Kett. M-am consultat cu un grup de cactuşi proveniţi din Dreer Samher, care au avut contacte cu anofelii: ţinta noastră se află la doar vreo trei sute de kilometri de insula anofelilor.

Făcu o pauză, dându-şi seama că vorbea prea repede din pricina entuziasmului.

— Evident, continuă el mai lent, putem continua conform planului

iniţial. În acest caz, ştim *cu aproximaţie* direcţia; avem o estimare a efortului necesar invocării; avem o idee despre nivelul de taumaturgie necesar… Şi mergem la risc.

— Dar am putea merge până la insulă. Am putea trimite un grup pe uscat. Tintinnabulum, câţiva savanţi de-ai noştri, unul dintre voi sau amândoi, spuse el, privind spre Amanţi.

— Vom avea nevoie de Bellis ca translator, continuă el. Cactuşii care au fost acolo nu ne sunt de folos: făceau negoţ prin semne din mână şi din cap, dar este evident că unii dintre anofeli vorbesc hieratica Kettai. Vom avea nevoie de paznici – şi de ingineri, pentru că trebuie să începem să ne gândim la o metodă de reţinere a avancului. Şi… trebuie să-l găsim pe Aum.

Se relaxă, conştient de faptul că nu avea să fie nici pe departe aşa de simplu pe cât prezentase el situaţia, dar cu toate astea, tot se simţea emoţionat la culme.

— În cazul cel mai rău, spuse el, Aum e mort. În cazul ăsta nu avem nimic de pierdut. Poate că mai sunt acolo unii care-şi mai amintesc despre el şi care ne pot ajuta.

— Nu acesta e cazul cel mai rău, spuse Uther Doul.

Atmosfera se modifică: toate şoaptele se opriră şi toată lumea se întoarse cu faţa spre el – cu excepţia Amanţilor, care ascultau cu gravitate, fără să se întoarcă.

— Vorbeşti de parcă locul acela e un loc oarecare, continuă încet Doul cu glas melodios. Nu e un loc obişnuit. Habar n-ai despre ce vorbeşti. Pricepi ce ai descoperit? Pricepi ce e rasa lui Aum? Aceea e insula oamenilor-ţânţari. În cel mai rău caz, femeile anofele se vor năpusti la noi pe plajă şi ne vor seca, lăsându-ne stârvurile să putrezească. În cel mai rău caz vom fi cu toţii măcelăriţi pe loc.

Se lăsă tăcerea.

— Nu şi eu, spuse cineva.

Johannes îi aruncă un zâmbet scurt. Era Breyatt, un matematician cactus. Johannes încercă să-i prindă privirea. *Bună lovitură,* gândi el.

Amanţii dădură din cap.

— Poziţia ta va fi ţinută minte, Uther, spuse Amanta.

Uther îşi mângâie mustăcioara.

— Dar hai să nu… exagerăm. Se găsesc soluţii, după cum încearcă să ne demonstreze acest domn…

— Acest domn e un cactus, spuse Doul. Pentru ceilalţi dintre noi care avem sânge în vine, problema rămâne.

— Cu toate acestea – Amanta rosti cu autoritate – cred că ar fi o prostie să sugerezi că nu există nicio cale de rezolvare. Noi nu procedăm în acest fel. Începem prin a găsi metoda de a căpăta ceea ce ne interesează, prin a construi planul cel mai bun… Apoi găsim calea de a-l duce la îndeplinire. Dacă şansa noastră cea mai mare se

află pe insula aceea, atunci acolo o să mergem.

Doul nu făcu nicio mişcare. Părea impasibil. Nimic din atitudinea lui nu sugera că ar fi fost înfrânt.

— La naiba! izbucni frustrat Johannes, şi toată lumea se întoarse spre el.

El însuşi era şocat de propria izbucnire, dar continuă fără să-şi piardă din avânt.

— Fireşte că există probleme şi dificultăţi, rosti el cu pasiune, fireşte că va trebui să ne organizăm, că va trebui să depunem eforturi… şi poate că va trebui să ne protejăm, putem lua cu noi luptători cactuşi, maşinării sau altceva… Dar ce se petrece aici? Ne aflăm cu toţii în aceeaşi încăpere?

Ridică volumul lui Aum şi îl arătă cu religiozitate, ca pe o sutra sfântă.

— Avem cartea. Avem un translator. Aceasta e mărturia unuia care ştie cum să atragă un avanc. Asta schimbă totul… Chiar contează *unde* trăieşte? Şi ce dacă ţinutul lui nu este ospitalier?

Johannes aruncă o privire spre Amanţi.

— Există vreun loc în care n-am îndrăzni să mergem pentru asta? Nici nu-mi pot închipui că am putea lua în calcul situaţia în care să nu mergem acolo.

Când şedinţa se termină, Amanţii vorbeau de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic. Dar totul se schimbase acum, iar Johannes ştia că nu era singurul care îşi dădea seama de asta.

— Poate că a venit timpul să ne anunţăm intenţiile, spuse Amanta în timp ce-şi strângeau însemnările.

Încăperea era plină de oameni obişnuiţi cu secretul. Sugestia ei îi şocă. Dar Johannes îşi dădu seama că era logic.

— Ştiam că va trebui să ne dezvăluim intenţiile odată şi odată, continuă ea.

Amantul încuviinţă.

În încercarea de a prinde avancul erau implicaţi savanţi din districtul Jhour, al Scrumbiei şi al Orologiului, iar conducătorii acestor districte fuseseră consultaţi din motive de curtoazie. Dar nucleul se afla în districtul Ţiparului, format din cei care nu se îndepărtaseră de tradiţie, asemenea Amanţilor. Informaţiile despre proiect erau bine păzite.

Dar un plan de asemenea dimensiuni nu putea fi ascuns la nesfârşit.

— Avem platforma *Sorghum,* spuse Amanta, aşa că noi decidem în ce direcţie mergem. Dar ce vor crede locuitorii când se vor trezi rătăcind printr-o mare necunoscută, aşteptând să se întoarcă expediţia noastră? Ce vor gândi când vom ajunge la groapa abisală şi

vom prinde avancul? Conducătorii lor nu vor spune un cuvânt: aliaţii vor merge pe mâna noastră, iar duşmanii nu vor vrea ca secretul să se afle. Le e teamă de alegerea pe care cetăţenii lor o vor face atunci.

— Poate că, încheie ea încet, a venit vremea să atragem cetăţenii de partea noastră. Să-i facem să se bucure…

Îşi privi partenerul. Ca de fiecare dată, păreau să comunice în tăcere.

— Avem nevoie de lista celor care ar trebui să meargă pe insulă, spuse Amantul. Trebuie să fim atenţi la nou-sosiţi – s-ar putea să fie printre ei oameni cu experienţă pe care încă nu i-am descoperit. Şi mai avem nevoie de informaţii în detaliu despre toţi candidaţii. Trebuie să avem reprezentanţi din toate districtele.

Amantul zâmbi, cu cicatricile conturându-i trăsăturile, şi ridică de pe masă traducerea lui Bellis.

Când Johannes ajunse la uşă, Amanţii îl strigară pe nume.

— Vino cu noi, spuse Amantul, iar stomacul lui Johannes i se strânse de nelinişte.

Sfinte GurăMultă, gândi el. *Ce mai e? M-am săturat de prezenţa voastră.*

— Vino să vorbeşti cu noi, continuă Amantul şi aşteptă ca partenera lui să termine ideea.

— Vrem să vorbim despre femeia aceea, Coldwine, spuse ea.

După miezul nopţii, Bellis se trezi din pricina unor bătăi în uşă. Se ridică în capul oaselor, crezând că e Silas, dar îl văzu stând nemişcat şi treaz lângă ea.

Era Johannes. Ea îşi dădu deoparte părul de pe faţă şi se chiorî la el din pragul uşii.

— Cred că o să mergem înainte, spuse el.

Bellis tresări.

— Ascultă, Bellis. Au fost foarte… curioşi în privinţa ta. Ceea ce au auzit despre tine le-a sugerat că… nu eşti chiar de-a lor. Nu-i nimic rău, înţelegi?

Încerca să o liniştească.

— Nu te privesc cu duşmănie… dar nici cu simpatie. Ca majoritatea celor răpiţi: trebuie să staţi la bord cu orice preţ. În mod normal trec ani de zile înainte ca nou-veniţii să primească scrisori de liberă trecere.

Asta era tot? gândi Bellis. Nefericirea şi singurătatea, dorul după Noul Crobuzon care o sfâşia – toate astea nu erau decât simptome comune, împărtăşite de mii de indivizi ca şi ea? Era atât de banal?

— Dar… le-am spus toate lucrurile pe care le-am aflat de la tine, spuse Johannes şi zâmbi. Nu pot să-ţi promit nimic, dar… le-am spus că tu ai fi persoana cea mai potrivită.

Silas părea să doarmă când Bellis se întoarse în pat, dar respiraţia lui superficială îl dădea de gol. Se aplecă peste el ca şi cum ar fi fost gata să-l sărute, îşi apropie buzele de urechea lui şi îi şopti:

— Funcţionează.

Veniră după ea a doua zi dimineaţă.

Asta se întâmplă după ce plecase Silas, îndreptându-se spre lumea ascunsă a Armadei ca să-şi ducă la îndeplinire activităţile secrete şi ilegale. Se băgase pe sub pielea oraşului şi asta îl făcea mult prea periculos ca să încerce să traverseze până la insula anofelilor.

Doi străjeri ai Ţiparului, cu pistoalele atârnate la centură, o însoţiră pe Bellis până la un aerostat. Nu era drum lung de la *Chromolith* la *Marele Răsăritean.* Masivul vapor cu aburi trona peste oraş. Şase catarge colosale, coşuri de fum, punţi goale, neocupate de case sau turnuri.

Cerul era plin cu aerostate: stoluri de taxiuri ca nişte albine în jurul stupului; nave de marfă cu aspect straniu, cărând greutăţi mari între districte; ciudate baloane cu un singur loc, balansând în nacelă pasagerul. Ceva mai departe erau plutitoarele de război, practic nişte tunuri eliptice cocoţate în aer. Şi deasupra tuturor, masiv şi incapabil de zbor, aerostatul *Aroganţa.*

Străbătură cerul Armadei, mai jos decât era obişnuită Bellis, ridicându-se şi plonjând, urmând topografia acoperişurilor şi catargelor. Trecură pe deasupra unor colibe de cărămidă asemănătoare celor din Noul Crobuzon. Construite în spaţiul înghesuit de pe punţile superioare, păreau într-o stare precară: zidurile exterioare erau prea aproape de apă, aleile dintre ele erau imposibil de înguste.

Dincolo de ceaţa ce se ridica deasupra lui *Gigue,* a cărei parte din faţă era o zonă industrială cu topitorii şi uzine chimice, se vedea în apropiere *Marele Răsăritean.*

Bellis era nesigură. Nu mai fusese în *Marele Răsăritean* până acum.

Arhitectura lui era austeră: panouri de lemn, litografii şi heliotipii, vitralii. Puţin îmbătrânit, dar bine întreţinut. Măruntaiele îi erau un labirint de holuri şi cabine. O lăsară pe Bellis să aştepte într-o încăpere mică. Încuiară uşa.

Ea se apropie de hubloul cu ramă metalică şi privi de sus peste corăbiile Armadei. Vedea în depărtare verdeaţa Parcului Croom, care se întindea ca o boală peste trupurile mai multor nave. Camera în care se afla era la o înălţime mult mai mare decât celelalte vase. Unele dirijabile şi pădurea de catarge se aflau la nivelul privirii ei.

— Ştii, asta e o navă din Noul Crobuzon.

Recunoscu vocea chiar înainte să se întoarcă. Era bărbatul cu cicatrici, Amantul, singur, în prag.

Bellis era uimită. Se aşteptase să fie interogată, investigată, dar nu se aşteptase la asta: să fie cercetată chiar de *el. Eu sunt traducătoarea cărţii,* gândi ea. *Am parte de un tratament special.*

Amantul închise uşa înapoia lui.

— A fost construită cu mai mult de două secole şi jumătate în urmă, la sfârşitul Anilor Plini, continuă el.

Îi vorbea în ragamoll, doar cu un uşor accent. Se aşeză şi îi făcu un gest să îl imite.

— De fapt, s-a pretins că însăşi construcţia *Marelui Răsăritean* a adus sfârşitul Anilor Plini. Fireşte, spuse el cu glas spart, asta e o afirmaţie ridicolă. Dar e o coincidenţă simbolică utilă. Declinul a pornit la sfârşitul anilor 1400 şi ce simbol mai puternic al eşecului ştiinţei ar putea fi altul decât acest vas? În încercarea de a demonstra că Noul Crobuzon se mai află încă în epoca de aur, au produs asta. E un model foarte prost, ştii? Au încercat să combine forţa zbaturilor ăstora uriaşe şi penibile de pe laturile ei cu cea a unui propulsor cu elice.

Amantul clătină din cap fără să-şi ia ochii de la Bellis.

— Nu poţi pune în mişcare o navă de dimensiunile astea cu ajutorul zbaturilor. Aşa că au rămas atârnate ca nişte tumori, stricând complet silueta vasului şi acţionând ca nişte frâne. Asta înseamnă că nici elicea nu lucra la capacitate maximă şi nu se putea naviga deloc. Nu e ironic? Dar au reuşit să facă un lucru bun. Au reuşit să construiască cel mai mare vas văzut vreodată. Au trebuit să-l lanseze la apă pe o parte în estuarul de lângă Golful de Fier. Şi vreme de câţiva ani a zăcut pe-acolo. Măreţ, dar… inutil. Au încercat să-l folosească în timpul celui de-al doilea Război al Piraţilor, dar se târa ca un rinocer împlătoşat în vreme ce navele din Suroch şi Jheshull dansau în jurul lui. Apoi, ai aflat că s-a scufundat. Fireşte că nu. L-am luat noi. Războaiele Piraţilor au însemnat ani minunaţi pentru Armada. Tot carnagiul acela; nave care dispăreau în fiecare zi; cargouri care dispăreau; marinari şi soldaţi sătui de luptă, murind ca să scape. Am furat nave şi tehnologie şi oameni. Am crescut. Am luat *Marele Răsăritean* pentru că am putut. Asta s-a întâmplat când districtul Ţiparului a preluat controlul, iar situaţia a rămas aşa de atunci. Nava asta e inima noastră. Uzina noastră, palatul nostru. A fost un vas cu aburi de-a dreptul catastrofic, dar este o fortăreaţă superbă. Aceea a fost ultima… perioadă grandioasă a Armadei.

Se lăsă tăcerea pentru mult timp.

— Până acum, spuse el şi îi zâmbi.

Apoi începu interogatoriul.

Când se termină şi Bellis ieşi cu ochii mijiţi în lumina după-amiezii, cu greu îşi mai amintea exact întrebările lui.

O întrebase o mulţime de lucruri despre traducere.

I se păruse grea? Existase ceva care părea să nu aibă sens? Putea să şi vorbească în hieratica Kettai sau numai să o citească? Şi tot aşa.

Fuseseră întrebări potrivite pentru a-i determina modul în care gândeşte şi relaţia ei cu oraşul. Răspunsese cu atenţie: linia dintre adevăr şi minciună era foarte fină. Nu a încercat să-şi ascundă complet lipsa ei de încredere, dezgustul pentru ceea ce i se făcuse, resentimentele ei. Dar le mai îndulcise cumva: le voalase, le făcuse să pară normale.

Se forţase să pară că nu se forţează.

Nu o aştepta nimeni afară, fireşte, şi asta o bucura oarecum. Traversă podurile abrupte care coborau dinspre *Marele Răsăritean* spre navele mai scunde de alături.

Îşi făcu drum către casă prin cele mai întortocheate alei. Trecu pe sub arcade de cărămidă de pe care picura umezeala sărată; trecu pe lângă grupuri de copii care jucau variante de aruncă-banu' şi prinsa pe care şi le amintea de pe străzile de acasă, ca şi cum ar fi existat o gramatică ascunsă a jocurilor de stradă împărtăşită de întreaga lume; trecu pe lângă cafenele micuţe la umbra punţilor superioare, unde părinţii copiilor de mai înainte jucau propriile lor jocuri, table sau chatarang.

Pescăruşii făceau acrobaţii şi ţipau. Aleile se balansau, urmând mişcările suprafeţei oceanului.

Bellis se bucura de singurătate. Ştia că, dacă ar fi fost însoţită de Silas, sentimentul complicităţii ar fi necăjit-o.

Nu mai făcuseră sex de multă vreme. Se întâmplase numai de două ori până acum.

După aceea, împărţiseră patul şi se dezbrăcaseră unul în faţa celuilalt fără jenă sau ezitare. Dar niciunul dintre ei nu era, se pare, înclinat spre sex. De parcă s-ar fi folosit de sex pentru a stabili o conexiune şi pentru a se deschide unul altuia, dar acum acest canal de comunicaţie era deschis şi actul devenise superfluu.

Asta nu însemna că îi lipsea dorinţa. În ultimele două sau trei nopţi în care fuseseră împreună, îl aşteptase să adoarmă, apoi se masturbase în tăcere. Deseori îşi lua gândul de la el, împărtăşindu-i doar ceea ce era necesar pentru a-şi duce la îndeplinire planurile.

Bellis nu ţinea cu pasiune la Silas, îşi dăduse seama de asta cu o uşoară surpriză.

Îi era recunoscătoare; îl găsea interesant şi impresionant, deşi nu pe atât de fermecător pe cât se credea el singur. Împărtăşeau ceva: secrete extraordinare, planuri care nu aveau voie să dea greş. Erau tovarăşi în afacerea asta. Nu o deranja să împartă patul cu el; poate că avea să se suie din nou pe el, îi trecu ei prin minte cu un zâmbet răutăcios. Dar nu erau apropiaţi.

Luând în calcul ceea ce aveau în comun, situaţia părea puţin

bizară, dar Bellis se împăcase cu ideea.

În dimineaţa următoare, înainte de ora şase, pe când cerul mai era încă întunecat, pe puntea *Marelui Răsăritean* se adună un grup de bărbaţi şi femei, sosind cu o flotă întreagă de dirijabile. Duceau legături grele de tipărituri pe care le depuneau în compartimentele de bagaje ale aerostatelor, se contraziceau asupra drumului şi consultau hărţi. Împărţiră Armada în cvartale.

Lumina zilei umplea cerul în timp ce grupul se ridică de la sol.

Zarzavagii, muncitori, străjeri şi o mie de alţi indivizi ridicară privirile din colibele lor de lemn sau de cărămidă din jurul *Marelui Răsăritean:* din şirurile încurcate de vase ale Pieţei Fânului, din turnurile Oraşului Cărţilor, din Jhour şi Tot-al-Tău, privind peste catargele oraşului. Văzură primul val de dirijabile ridicându-se şi împrăştiindu-se peste districte. Iar în anumite puncte strategice, calculate după curenţii de aer, din aerostate se aruncară hârtii.

Ca nişte confeti, ca florile ce se deschideau deja în copacii Armadei, fluturaşii se răsuceau în aer în cârduri dense. Se auzeau căzând – un susur de hârtie frecată – iar pescăruşii şi rândunelele se fereau din calea lor speriate. Armadorienii se uitau în sus, cu mâna streaşină la ochi, urmăreau norii şi albastrul cerului de sub care coborau de-a valma fluturaşii de hârtie.

Unii căzură în coşurile de fum. Sute ajunseră în apă. Se strecurau printre vase şi se aşezau pe valuri, se umezeau, cerneala se dizolva şi cuvintele deveneau ilizibile, peştii le ciuguleau, iar după un timp, cu fibrele umflate de apa sărată, se scufundau. Sub suprafaţa apei ningea cu hârtie dezintegrată. Dar mii de fluturaşi ajunseră pe punţile vaselor.

Dirijabilele dădură ocol după ocol oraşului, trecând pe deasupra fiecărui district, strecurându-se printre catarge şi turnuri, împărţind fluturaşi. Curioşi şi încântaţi, oamenii îi prindeau din zbor. Într-un oraş în care hârtia era scumpă, această extravaganţă era extraordinară.

Ştirea se răspândi iute. Când Bellis coborî pe puntea navei *Chromolith,* călcând pe un strat de hârtie ce foşnea ca o piele descuamată, de jur-împrejur erau oameni care discutau aprins. Lumea stătea în pragul magazinelor şi al caselor, strigând sau şoptind sau râzând, fluturând hârtia în mâini mânjite cu cerneală.

Bellis ridică privirea şi văzu unul dintre ultimele aerostate îndreptându-se spre babord, spre districtul Jhour, lăsând în spate un alt norişor de hârtie. Ridică una dintre foile ce tremura sub adierea vântului la picioarele ei.

Cetăţeni armadorieni, citi ea, *după un studiu îndelungat şi atent, putem îndeplini ceva ce ar fi uimit pe bunicii noştri. Se ivesc zorii unei noi ere. Vom schimba pentru totdeauna felul în care oraşul nostru se*

mişcă.

Trecu cu iuţeală peste pagină, peste explicaţiile propagandistice, şi privirea i se opri pe cuvântul cheie, întărit cu litere îngroşate.

Avanc...

Bellis se simţi cuprinsă de o emoţie confuză. *Eu am făcut asta,* îşi spuse ea cu o mândrie ciudată. *Eu am declanşat acest eveniment.*

— E o treabă de calitate, spuse gânditor Tintinnabulum.

Stătea aplecat în faţa Angevinei, cu capul şi mâinile băgate în motoarele ei. Ea stătea cu torsul aplecat spre spate, nepăsătoare şi răbdătoare.

De câteva zile, Tintinnabulum îşi dăduse seama de unele schimbări la servitoarea lui, de sunetul schimbat al motoarelor. Se mişca mai repede şi mai precis, se întorcea în arcuri de cerc mai strânse şi se oprea fără să frâneze lent. Se descurca mai uşor pe podurile mişcătoare ale oraşului. Starea ei de anxietate dispăruse – nu mai scormonea neîncetat după resturi de cărbune şi de lemn.

— Ce s-a întâmplat cu mecanismele tale, Angevino? o întrebase el.

Iar ea, cu o plăcere imensă şi ruşinată, îi arătase.

Îi scormoni prin cablaje, frigându-şi mâinile de cazanul ei încins, examinându-i viscerele de metal reconfigurate.

Tintinnabulum ştia că ştiinţa armadoriană era o corcitură. Era la fel de piratată ca şi economia şi politica oraşului, produs al furturilor şi al întâmplării – la fel de variată şi de lipsită de substanţă. Inginerii şi taumaturgii îşi practicau aptitudinile pe echipamente ruginite şi învechite şi pe artefacte furate cu un design atât de sofisticat încât erau aproape de neînţeles. Era o aglomerare de tehnologii.

— Omul ăsta, murmură el, cu mâna băgată până la cot în motorul Angevinei, pipăind un întrerupător cu trei căi din spatele şasiului ei, omul ăsta e doar un inginer oarecare, dar... a făcut o treabă excelentă. Nu sunt mulţi în Armada în stare de aşa ceva. De ce a făcut-o? o întrebă el.

Ea nu-i putea răspunde decât vag.

— E de încredere? spuse Tintinnabulum.

Tintinnabulum şi echipa lui nu erau născuţi în Armada, dar devotamentul lor pentru districtul Ţiparului nu putea fi pus la îndoială. Se spuneau poveşti despre modul în care ajunseseră să se alăture Armadei – Amanţii îi găsiseră prin metode ezoterice şi îi convinseseră să lucreze pentru oraş contra unor sume necunoscute. Pentru ei, odgoanele şi lanţurile care coseau pânza Ţiparului se desfăcuseră. Districtul se deschisese, îl lăsase pe Tintinnabulum să intre până în inima oraşului, apoi se cususe la loc.

În dimineaţa aceea, Angevina culesese şi ea unul dintre fluturaşii care umpluseră aleile Armadei, şi aflase despre proiectul Ţiparului.

Asta o incitase, dar îşi dăduse seama că nu era cu totul surprinsă. Fusese de faţă la multe discuţii oficiale, văzuse cărţile de pe biroul lui Tintinnabulum, trăsese cu ochiul la diagrame şi la calcule făcute pe jumătate. De îndată ce descoperise ceea ce încerca să realizeze Ţiparul, i se păru că ştiuse totul dintotdeauna. În definitiv, nu lucrase ea pentru Tintinnabulum? Şi ce era el dacă nu un vânător?

Biroul lui era plin de dovezi. Cărţi – singurele pe care le văzuse în afara bibliotecii – crochiuri, colţi gravaţi, harpoane rupte. Oase, coarne şi blănuri. În anii în care lucrase pentru el, Tintinnabulum şi cei şapte din echipa lui îşi puseseră experienţa în serviciul Ţiparului. Rechini cu coarne, balene şi caşaloţi, peşti cuirasaţi, nautiluşi – îi vânase şi îi prinsese cu harponul, pentru hrană, pentru apărare sau pentru distracţie.

Uneori, când cei opt se întâlneau, Angevina îşi punea urechea pe peretele de lemn şi se lipea bine, ca să audă frânturi de discuţie. Destul cât să afle lucruri uimitoare.

Nebunul corabiei, Argentarius, pe care nu-l văzuse nimeni, urla la ei că îi este frică. Angevina ajunsese să înţeleagă că asta se datora sperieturii pe care o căpătase cu mult timp în urmă la o vânătoare de-a lor. Camarazii lui fuseseră paralizaţi. Îşi declarau autoritatea asupra adâncurilor şi-şi vârau nasul în treburile ţinutului aceluia înfricoşător.

Când îi auzea vorbind despre vânătoare, îi simţea entuziasmaţi doar de vânatul cel mai mare: leviatanul şi lahamu, sepia divină.

De ce nu şi avancul?

Nimic din acestea nu era o adevărată surpriză, gândi Angevina.

— E un om de încredere? repetă Tintinnabulum.

— Este, spuse Angevina. E un om bun. E recunoscător că a scăpat de colonii; e furios pe Noul Crobuzon. S-a Refăcut singur, ca să se scufunde mai bine, ca să muncească mai bine la docuri – e acum o creatură marină. Aş pune mâna în foc că e la fel de loial ca un nativ al Ţiparului.

Tintinnabulum se ridică şi închise capacul boilerului. Strânse buzele gânditor. Căută pe birou o listă lungă de nume, scrise de mână.

— Cum îl cheamă? întrebă el.

Dădu din cap, se aplecă şi adăugă, grijuliu, numele lui *Tanner Sack.*

Capitolul Optsprezece

Zvonurile şi vorba dusă din gură în gură erau forţe mai puternice în Armada decât în Noul Crobuzon, dar Armada avea un sistem mass-media de acelaşi calibru. Existau vestitori, cei mai mulţi urlând textele semi-oficiale ale unui district sau altul. Erau disponibile şi câteva periodice şi tipărituri de o calitate îngrozitoare, pe foi saturate de cerneală care se reciclau permanent.

Cele mai multe publicaţii erau neregulate, disponibile abia când publiciştii şi tiparniţele se deranjau sau găseau resurse. Multe erau

gratuite; majoritatea erau subţiri: o foaie sau două împăturite şi cu scris înghesuit.

În Armada erau o mulţime de piese de teatru şi de concerte, prost lucrate şi foarte populare, astfel că publicaţiile erau pline de recenzii. Unele conţineau şi bârfe şi scandaluri, dar lui Bellis îi păreau toate teribil de parohiale. Disputele asupra împărţirii bunurilor furate sau cărui district îi revenea autoritatea asupra unui trailer erau în general cele mai provocatoare şi controversate subiecte. Şi acestea erau doar publicaţiile de ştiri pe care le putea înţelege.

În cultura hibridă a Armadei se găseau tot atâtea tradiţii publicistice cât în întregul Bas-Lag, alături de forme unice de expresie născute chiar în oraşul piraţilor. *Mai Des Decât Deloc* era un săptămânal care raporta doar morţii din oraş, în versuri. *Grija lui Juhangirr,* publicată în districtul Tot-al-Tău, era lipsit de cuvinte, povestind lucruri pe care le considera importante (conform unor criterii pe care Bellis nu le pricepea) în benzi desenate sub orice critică.

Câteodată, Bellis citea *Steagul* sau *Chemarea Consiliului,* ambele publicate în districtul Tribunalului. *Steagul* era probabil cea mai bună publicaţie de ştiri din oraş. *Chemarea Consiliului* era o publicaţie politică, tipărind dispute între diverşi apărători ai sistemelor de guvernare ale districtelor: democraţia Tribunalului, matriarhatul regalist solar din Jhour, „bunăvoinţa absolutistă” din districtul Ţiparului, protectoratul Brucolacului şi tot aşa.

Ambele publicaţii, cu toată toleranţa afişată, erau mai mult sau mai puţin loiale Consiliului Democratic al Tribunalului. De aceea Bellis, care începuse să priceapă cotloanele politicii armadoriene, nu fu deloc surprinsă când *Steagul* şi *Chemarea Consiliului* începură să stârnească îndoieli asupra conjurării avancului.

La început publicaţiile fură circumspecte.

„Conjurarea ar fi un triumf al ştiinţei” spunea editorialul din *Steagul,* „dar se ridică o serie de întrebări. O mai mare mobilitate a oraşului ar fi bună, dar care va fi costul ei?”

Nu trecu mult şi obiecţiile publicaţiei deveniră mai stridente.

Însă cum Armada se mai afla încă sub influenţa declaraţiei extraordinare a Ţiparului, vocile care cereau atenţie sau chiar respingerea ideii erau o mică minoritate. În taverne – chiar şi în cele din districtul Tribunalului şi din cel al Acalmiei – entuziasmul era debordant. Dimensiunea proiectului, promisiunea de a captura tocmai un *avanc,* dumnezeule, era ceva nemaipomenit.

Cu toate acestea, prin intermediul ziarelor, prin pamflete şi afişe, scepticii îşi făceau auzit glasul.

Începu recrutarea.

Se stabili o întâlnire specială la docurile Basilio. Tanner Sack îşi freca tentaculele şi aştepta. Până la urmă, străjerul-şef păşi în faţă.

— Am o listă aici, strigă el, cu inginerii şi toţi ceilalţi care au fost solicitaţi pentru misiuni speciale în beneficiul Amanţilor.

Şoaptele şi murmurul se înteţiră pentru scurt timp, apoi încetară. Nimeni nu se îndoia despre ce misiune specială era vorba.

Pe măsură ce erau citite numele, se auzea reacţia de bucurie din partea celui strigat şi a celor din preajma lui. Tanner nu era surprins să audă acele nume. Recunoscu pe cei mai buni dintre colegii lui: cei mai rapizi lucrători, cei mai pricepuţi ingineri care luaseră contact recent cu tehnologia de vârf. Unii fuseseră capturaţi relativ recent – cei mai mulţi provenind din Noul Crobuzon, iar câţiva erau dintre Refăcuţii de pe *Terpsichoria.*

Îşi dădu seama că fusese strigat şi numele lui abia când un tovarăş entuziast îl bătu pe spate. Tensiunea care se adunase în el fără să-şi dea seama dispăru şi Tanner se relaxă. Înţelegea acum că aşteptase acest lucru. O meritase.

Alţii erau deja adunaţi pe *Marele Răsăritean,* lucrători din districtele industriale, din topitorii şi laboratoare. Se desfăşurau interviuri. Metalurgiştii erau separaţi de ingineri şi de chimişti. Erau chestionaţi, iar experienţa lor pusă la încercare. Se folosea din plin convingerea, dar nu şi forţa. La prima menţiune (chiar şi neclară) a anofelilor, la prima aluzie asupra naturii insulei, mai mulţi dintre ei refuzară să mai facă parte din proiect. Tanner era tulburat. *Cum poţi să refuzi aşa ceva,* îşi spuse el, *indiferent ce s-ar întâmpla.*

După lăsarea întunericului, când toate testele şi chestionarele se terminară, Tanner şi ceilalţi fură duşi într-un salon al *Marelui Răsăritean.* Încăperea era uriaşă şi decorată extraordinar cu alamă şi lemn negru. Mai rămăseseră cam treizeci de indivizi. *Am fost triaţi,* gândi Tanner.

Zgomotele din încăpere încetară când Amanţii îşi făcură apariţia. Ca şi în ziua în care Tanner sosise în oraş, Amanţii erau încadraţi de Tintinnabulum şi de Uther Doul.

Ce-o să-mi mai spuneţi de data asta? gândi Tanner. *Alte minuni? Alte schimbări?*

Amanţii spuseră întreaga poveste a insulei, îşi dezvăluiră planurile, şi toată lumea din încăpere îi urmărea cu atenţie.

Tanner se sprijinea de un perete şi asculta. Încerca să fie sceptic – planurile erau atât de absurde, atât de multe lucruri puteau da greş – dar nu reuşi. Asculta, cu inima bătându-i tot mai tare, cum Amanţii şi Tintinnabulum le spuneau, lui şi tovarăşilor lui, cum vor merge în ţinutul oamenilor ţânţari, cum vor căuta un savant care s-ar putea să nu mai fie în viaţă şi cum vor construi maşinării cu care să prindă cea

mai extraordinară creatură care a înotat vreodată în mările din Bas-Lag.

Altundeva, partea ascunsă a campaniei împotriva Conjurării era pe cale să fie pusă la punct.

În inima districtului Acalmiei se afla vasul *Uroc.* Era un vas uriaş şi vechi, pântecos şi ameninţător, lung de vreo o sută şaizeci şi cinci de metri şi mai mult de treizeci de metri lăţime în partea centrală a punţii principale. Mărimea, silueta şi caracteristicile lui tehnice erau unice. Nimeni din Armada nu ştia precis cât de vechi era şi nici de unde provenea.

De fapt, existau zvonuri că *Uroc* era la fel de contrafăcut ca un inel de tombac. Nu era nici clipper, nici goeletă, nici corabie-car sau altceva clar: unii pretindeau că forma lui ciudată nici nu i-ar fi permis să navigheze. *Uroc* fusese construit în Armada, spuneau cinicii, direct în mijlocul celorlalte vase. Nu era o navă găsită şi adjudecată, spuneau ei, ci doar o butaforie de lemn şi oţel mimând un vas ancorat.

Alţii ştiau mai multe. Mai existau unii în Armada care-şi aminteau de sosirea vasului *Uroc.*

Aşa s-au procopsit şi cu Brucolacul, care conducea vasul de unul singur.

În fiecare noapte, după apus, Brucolacul se trezea. Ferit de razele soarelui, urca în turnurile-catarge cu aspect baroc ale vasului *Uroc.* Scotea mâna prin ferestrele înguste şi mângâia solzii care drapau grinzile neregulate. Cu o sensibilitate supraomenească, simţea în vârful degetelor pulsaţiile fine de sub plăcile subţiri de metal, ceramică şi lemn, de parcă ar fi luat pulsul unor capilare. Ştia că *Uroc* mai era încă în stare să navigheze la nevoie.

Fusese construit înainte de ne-moartea lui sau înainte de prima lui naştere. Fusese construit la mii de kilometri depărtare, într-un loc pe care nimeni din Armada nu l-a văzut. Trecuseră generaţii întregi de când oraşul plutitor trecuse pe acolo, iar Brucolacul spera din tot sufletul cu mai aveau să se întoarcă niciodată.

Uroc era o corabie lunară. Capta şi naviga pe valuri de lumină selenară.

Punţile se orientau ciudat, ca nişte forme de relief peste trupul navei. Segmentele complicate ale punţii de comandă multistrat, hăul care fusese conceput în mijlocul chilei, arhitectura răsucită a hublourilor şi cabinelor, toate acestea scoteau în evidenţă vasul. Din corpul navei ţâşneau ţepi uriaşi, unii folosind drept catarge, alţii împungând aerul parcă la întâmplare. La fel ca în cazul *Marelui Răsăritean,* nici pe *Uroc* nu se construise nimic, chiar dacă vasele dimprejur erau înţesate cu clădiri de cărămidă. Dar dacă *Marele*

Răsăritean era protejat din motive politice, în cazul corabiei lunare nimănui nu-i trecuse prin cap să o folosească la aşa ceva. Topografia ei nu permitea.

Pe timp de zi, părea albită şi îmbătrânită. Nu era o privelişte plăcută. Dar când ziua se stingea, suprafaţa ei începea să licărească în nuanţe subtile de sidef, ca şi cum ar fi fost bântuită de culori fantomatice. Atunci devenea copleşitoare. Atunci Brucolacul ieşea să se plimbe pe punţile ei.

Uneori ţinea adunări în încăperile ei tulburătoare, îşi chema supuşii ne-morţi să discute problemele districtului, cum ar fi birul de sânge impus Acalmiei. *De aceea suntem unici,* le spunea el. *De aceea suntem puternici şi ascultaţi de cetăţeni.*

În noaptea aceea, în vreme ce Tanner Sack şi ceilalţi incluşi în planul Ţiparului dormeau sau cugetau la ce aveau de făcut, Brucolacul primi vizitatori la bordul lui *Uroc:* o delegaţie a Consiliului Tribunalului, destul de naivă să creadă că drumul lor până acolo şi întâlnirea fuseseră secrete (Brucolacul nu-şi făcea iluzii: auzise paşi pe corăbiile dimprejur şi ştiuse că erau ale unui spion al Ţiparului).

Consilierii Tribunalului nu se simţeau în apele lor pe corabia lunară. Îl urmară pe Brucolac în grup compact, încercând să nu-şi arate disconfortul în timp ce mergeau pe urmele lui. Conştient de nevoia de lumină a oaspeţilor lui, Brucolacul aprinsese torţe pe coridoare. Nu folosise lumina lămpilor cu gaz dintr-un motiv uşor maliţios şi din plăcerea de a şti că umbrele torţelor vor tremura la fel de neprevăzut şi de ameninţător ca nişte lilieci trecând prin holurile înguste ale navei.

Încăperea circulară în care se desfăşura întâlnirea se afla în cel mai mare turn-catarg al navei, înălţată la cincisprezece metri deasupra punţii. Era opulentă şi neprimitoare, cu încrustaţii fine de gagat, staniu şi plumb. Aici nu erau nici lumânări, nici torţe; interiorul era scăldat într-o lumină de gheaţă dozată cu precizie savantă: razele lunii şi ale stelelor erau captate de catargele corabiei, amplificate şi trimise prin tubulaturi de oglindă ca prin nişte vase de sânge până în încăpere. Lumina ciudată golea decorul de orice culoare.

— Domnilor, doamnelor, spuse Brucolacul cu vocea lui stinsă şi guturală.

Zâmbi şi îşi dădu pe spate claia de păr; gustă aerul cu limba lui lungă de şarpe şi făcu semn cu mâna ca oaspeţii să se aşeze în jurul mesei de lemn. Îi privi alegându-şi locurile – oameni, hotchi, llorgis, cu toţii privindu-l încordaţi.

— Am fost contracaraţi, continuă Brucolacul. Sugerez să ne gândim la o reacţie.

Acalmia semăna mult cu Ţiparul. Punţile a sute de schifuri, barje şi

trailere erau luminate pentru a alunga întunericul şi duduiau de zgomotul tavernelor şi al cazinourilor.

Dar silueta neclară a navei *Uroc* se contura ameninţătoare şi tăcută deasupra lor. Urmărea chefurile din districtul Acalmiei fără să comenteze, fără cenzură sau entuziasm, iar locuitorii răspundeau aruncându-i din când în când câte o privire cu un soi de mândrie temătoare. Aveau mai multă libertate şi mai multă influenţă decât locuitorii Ţiparului şi ştiau bine asta; erau mai protejaţi decât cei din Tot-al-Tău; mai liberi decât cei din districtul Scrumbiei.

Cetăţenii Acalmiei ştiau că locuitorii altor districte considerau birul de sânge o plată prea mare, dar asta era o prostie. Cel mai tare vociferau cei recent capturaţi, după cum subliniau localnicii – străini superstiţioşi care nu se obişnuiseră cu felul de-a fi armadorian.

Locuitorii aminteau acestor nou-veniţi că în districtul Acalmiei nu exista pedeapsa biciuirii. Toţi cei care purtau sigiliul Acalmiei trăiau şi se distrau pe gratis. În probleme importante, Brucolacul organiza întâlniri cu toţi cei care voiau să-şi exprime părerea. El îi proteja. Conducerea de aici nu era anarhică şi violentă ca în restul oraşului. Acalmia era un loc sigur, civilizat, cu străzile bine întreţinute. Birul de sânge era un preţ rezonabil.

Ţineau la districtul lor şi păreau nesiguri. *Uroc* era talismanul lor şi oricât de gălăgioasă şi de haotică ar fi fost noaptea, îşi găseau timp să arunce câte o ocheadă siluetei lui ca să se liniştească.

În noaptea aceea, ca în fiecare noapte, turnurile-catarge căpătară o luminiscenţă nefirească, numită de toţi focul sfântului. Uneori, acesta se întindea la toate vasele – în timpul furtunilor elictrice sau atunci când aerul era uscat – dar pentru corabia lunară fenomenul era la fel de regulat precum fluxul.

Păsări de noapte, lilieci şi molii se adunau în jurul lui şi dansau în lumină. Fâlfâiau din aripi şi se hârjoneau, unele coborau atrase de lumina mai slabă a ferestrelor. În camera de şedinţă a Brucolacului, consilierii Tribunalului ridicau privirile şi tresăreau nervoşi din pricina răpăitul neîntrerupt al aripilor pe geamuri.

Întâlnirea nu se desfăşura bine.

Brucolacul se lupta din răsputeri. Avea cu adevărat nevoie de consilieri şi încerca să-i convingă, să le propună strategii, să evalueze posibilităţi. Dar descoperi că îi venea greu să-şi ascundă capacitatea lui de a intimida. Era în culmea puterii şi a strategiei. Nu era un armadorian: Brucolacul văzuse nenumărate oraşe şi naţiuni, vii şi ne-moarte, şi învăţase un lucru: cei iuţi nu trăiesc cu frică, în schimb, vampirii da.

Poate că se dădeau drept prădători nocturni nemiloşi, ascunzându-se prin oraşe şi ieşind doar noaptea să se hrănească, dar o făceau cuprinşi de frică. Cei iuţi nu le tolerau prezenţa – odată descoperiţi,

erau ucişi pe loc. Nu mai putea tolera asta. Când adusese hemofagia[6] în Armada cu două secole în urmă, venise într-un oraş lipsit de teama reflexă pentru cei de teapa lui – un oraş în care putea trăi liber.

Brucolacul înţelegea preţul. Nu se mai temea de cei iuţi, dar ei trebuiau să se teamă de el. Lucru de care se putea asigura cu uşurinţă.

Iar acum, când se săturase de intrigi, când tânjea după complici, când avea nevoie de ajutor şi nu avea la dispoziţie decât adunătura aceea de birocraţi, dinamica terorii era prea puternică pentru a fi ţinută sub control. Consiliul Tribunalului era prea înspăimântat ca să lucreze cu el. Cu fiecare privire, cu fiecare rânjet, cu fiecare şuierat şi încleştare de pumni, le amintea tuturor ceea ce era.

Poate că asta nu însemna nimic, reflecta el. Ce ajutor puteau ei oferi? Nu le putea spune despre Cicatrice. L-ar fi întrebat de unde ştie, iar el nu ar fi putut spune nimic; din pricina asta, ceilalţi nu l-ar fi crezut. Sau le-ar putea explica despre Doul, caz în care ei l-ar fi tratat ca pe un trădător care vindea secrete omului de încredere al Ţiparului. Şi tot nu l-ar fi crezut pe de-a-ntregul.

Uther, îşi spuse el, *eşti un nemernic deştept şi pervers.*

Stând în acea încăpere, înconjurat de presupuşii lui aliaţi, nu se putea gândi decât la cât de mult ţinea la Doul, cât de multe împărtăşea cu el. Nu putea scăpa de această senzaţie iraţională că amândoi lucrau pentru acelaşi scop.

Brucolacul ascultă lăudăroşeniile şi raţionamentele proaste ale consilierilor, care erau îngroziţi de schimbare, preocupaţi de echilibrul puterii. Îndură discursuri jalnice şi fără rost, cu totul în afara naturii reale a problemei. Existau dispute asupra modului în care Amanţii încălcaseră protocolul. Unii sugerau că vor face apel la birocraţii Ţiparului chiar pe sub nasul conducătorilor lor – idei lipsite de substanţă şi nepractice, nesistematizate.

La un moment dat, cineva de la masă pomeni numele lui Simon Fench. Nimeni nu ştia cine este, dar numele lui era din ce în ce mai des menţionat în minoritatea ce se opunea Conjurării. Brucolacul aşteptă, dornic să audă o sugestie concretă. Dar dezbaterea degeneră din nou. Aşteptă mult timp, dar nu auzi nimic interesant.

Era conştient de drumul soarelui pe sub lume. Mai era doar ceva mai mult de o oră înainte de răsărit şi atunci renunţă să se mai înfrâneze.

— Fir-ar al naibii! mârâi el pe un ton mormântal.

Consilierii amuţiră pe loc, cu răsuflarea tăiată. Se ridică şi-şi desfăcu braţele.

— Vă ascult de ore întregi prostiile, şuieră el. Platitudini şi

[6] Hemofagie – capacitatea de a se hrăni cu sânge *(N.T.).*

disperare. Sunteţi complet *ineficienţi.*

Acest ultim cuvânt sună ca o înjurătură.

— Sunteţi nişte rataţi. Lipsiţi de noimă. Dispăreţi de pe vasul meu.

Se lăsă o clipă de tăcere înainte ca grupul de consilieri să înceapă să se ridice, încercând şi nereuşind să-şi păstreze măcar o parte din demnitate. Unul dintre ei – Vordakine, unul dintre cei mai buni, o femeie pentru care Brucolacul căpătase o fărâmă de respect – deschise gura ca să protesteze. Era palidă, dar opunea rezistenţă.

Brucolacul îşi ridică mâinile deasupra capului ca pe nişte aripi, deschise gura, scoase limba şi-şi arătă colţii, cu degetele chircite ca nişte gheare şi cu aspect de fiară.

Vordakine închise iute gura şi-şi urmă colegii spre uşă, cu frica şi furia pe figură.

Când plecară cu toţii, când rămase singur, Brucolacul se lăsă greu în scaun. *Fugiţi acasă, pungi cu sânge ce sunteţi,* gândi el. Rânji feroce, amintindu-şi de pantomima absurdă de la sfârşit. *Fir-aş al naibii, probabil îşi închipuie că mă pot transforma în liliac.*

Gândindu-se la frica lor, îşi aminti brusc de celălalt loc în care trăise fără să-şi ascundă natura ne-moartă şi se cutremură. Excepţia de la regula lui, singurul loc în care moneda de schimb, frica, dintre cei iuţi şi vampiri nu funcţiona.

Să mulţumesc stăpânilor sângelui şi zeilor sării şi focului că nu mai trebuie să mă întorc acolo niciodată. În locul acela în care fusese liber – în care fusese forţat să fie liber – unde totul era o iluzie. Unde natura reală a celor iuţi, a morţilor şi a ne-morţilor era arătată pe faţă.

Ţinutul lui Uther Doul. În munţi. Îşi amintea de munţii reci, de cremenea nemiloasă, dar mult mai blândă decât oraşul blestemat al lui Doul.

Capitolul Nouăsprezece

În atelierele cele mari din Jhour sosise o comandă extraordinară.

Una dintre activităţile de bază ale economiei din Jhour era construcţia de nave aeriene. Dirijabile rigide, semi sau nerigide, aerostate şi motoare – fabricile din Jhour garantau calitatea lor.

Aroganţa era nava cea mai mare de pe cerul Armadei. Fusese capturată cu zeci de ani în urmă, atinsă într-o luptă oarecare şi reţinută ca pe o curiozitate şi folosită pe post de turn de pază. Aerostatele mobile ale oraşului aveau jumătate din lungimea ei; cea mai mare dintre ele avea ceva mai mult de şaptezeci de metri, bâzâia molcom peste oraş şi purta un nume cu totul nepotrivit, *Barracuda.* Inginerii constructori erau constrânşi de spaţiu – nu exista în Armada loc pentru hangarele vaste în care să se poată construi nave uriaşe ca acelea de cercetare din Noul Crobuzon sau ca navetele din Myrshock – două sute de metri de metal şi piele. Oricum, Armada nu avea nevoie de asemenea nave.

Până acum.

A doua zi dimineaţă după ce fuseseră împrăştiaţi fluturaşii, întreaga mână de lucru din Atelierele Aeronautice *Custodia* din Jhour – asamblori, ingineri, designeri, metalurgişti şi mulţi alţii – au fost chemaţi de un maistru cu o expresie de uimire întipărită pe chip. Prin toată uzina construită în interiorul unui vas cu aburi reconfigurat, scheletele metalice ale dirijabilelor zăceau părăsite. Lucrătorii se adunaseră în jurul lui, ascultând noua lor comandă.

Aveau la dispoziţie două săptămâni.

Silas avea dreptate, îşi spuse Bellis. Nu avea nicio şansă să se strecoare în grupul care avea să viziteze insula. Chiar şi ea, ferită cum era de scandalurile şi intrigile din oraş, auzise despre Simon Fench din ce în ce mai des.

Fireşte, zvonurile erau încă vagi. Carrianne pomenise ceva despre cineva care se îndoia de Conjurare, care citise un pamflet al unuia numit Fink sau Fitch sau Fench. Şekel îi spusese lui Bellis despre Conjurare că era o idee excelentă, dar că auzise despre cineva numit Fench spunând că Amanţii aveau să dea de belea.

Bellis era încă uimită de abilitatea lui Silas de a se insinua pe sub pielea oraşului. Nu se expunea riscului? se întreba ea. Oare nu-l căutau Amanţii?

Zâmbi gândindu-se la Şekel. Nu mai reuşise să continue lecţiile de-o vreme, dar când o vizitase cu ceva timp în urmă, petrecuse câteva minute în care îi demonstrase cu mândrie că ajutorul ei nu mai era necesar.

Venise să o întrebe ce scria în cartea lui Krüach Aum. Şekel nu era prost. Îi era limpede că obiectul pe care i-l dăduse stătea la originea evenimentelor tumultoase din ultima săptămână – cascada de fluturaşi, planul extraordinar, comanda bizară pe care o căpătase Tanner.

— Ai avut dreptate, îi spuse ea. Mi-a trebuit ceva timp să traduc cartea, dar când mi-am dat seama ce este – povestirea unui experiment…

— Au chemat un avanc, o întrerupse el, iar ea încuviinţă.

— Când mi-am dat seama ce însemna cartea, continuă ea, m-am asigurat că ajunge la Tintinnabulum şi la Amanţi. Aveau nevoie de ea, făcea parte din planul lor…

— Cartea pe care *eu* am găsit-o, spuse Şekel şi începu să zâmbească neîncrezător.

În Atelierele Aeronautice *Custodia,* un cadru de grinzi curbate şi cabluri căpăta formă.

Într-un colţ al halei enorme se afla un morman de piele gălbuie. O

sută de indivizi stăteau în jurul lui cu ace groase, lungi de un deget, cosind cu ambele mâini odată. Se găseau acolo butoaie cu răşini şi gutapercă pentru izolare. Cadrele de lemn şi benzile incandescente de metal din forje trasau silueta gondolelor de control şi observaţie.

Atelierul *Custodia,* aşa mare cum era, nu putea cuprinde construcţia în etapa ei finală. Toate componentele finisate erau duse pe puntea liberă a *Marelui Răsăritean,* apoi asamblate acolo şi acoperite cu învelişul de piele.

Marele Răsăritean era singurul vas din Armada destul de mare pentru aşa ceva.

Era în ziua de Lanţuri, douăzeci, sau a şaptea Ceruri din Trimestrul Turturicii – nici Bellis nu mai ştia. Nu-l mai văzuse pe Silas de patru zile.

Atmosfera era caldă şi plină de ciripit de păsări. Bellis se simţea constrânsă în camera ei, dar când ieşi pe stradă sentimentul nu dispăru. Casele şi coastele corăbiilor păreau să asude în căldura umedă. Bellis nu-şi schimbase părerea despre mare: mărimea şi monotonia ei o deranjau. Dar în dimineaţa aceea avea nevoie urgent să scape de sub acoperişuri.

Îşi reproşa orele petrecute în aşteptarea lui Silas. Nu ştia ce i se întâmplase, dar ideea că era singură, că s-ar putea ca Silas să nu se mai întoarcă, o supăra mult. Îşi dădea seama cât de vulnerabilă devenise şi îşi ridică un zid în jurul ei, ca de os. *Stau şi aştept ca un amărât de copil,* îşi spuse ea furioasă.

Străjerii veneau după ea în fiecare zi, o duceau la Amantă, la Tintinnabulum şi la vânătorii de pe Castor, la ceilalţi implicaţi în Conjurare – deşi modul în care erau implicaţi nu îi era cunoscut. Traducerea ei era cercetată bucăţică cu bucăţică: fusese confruntată cu un individ care ştia să citească hieratica Kettai, deşi nu atât de bine ca ea. El o întrebase despre detalii complicate: de ce folosise un anume timp gramatical în partea aceea? De ce alesese acel cuvânt? Metodele lui erau agresive şi lui Bellis îi făcu plăcere să-l pună cu botul pe labe.

— Iar la pagina asta, izbucnise el într-una din discuţiile obişnuite, de ce ai tradus cuvântul *morghol* drept „voinţă”. Înseamnă exact opusul!

— Din pricina contextului şi al timpului gramatical, răspunse ea fără nicio emoţie. Întreaga frază este la timpul ironic-continuu.

Era cât pe ce să adauge că *E o greşeală comună să-l confunzi cu mai-mult-ca-perfectul,* dar se abţinu.

Bellis nu înţelegea de ce era cercetată atât de amănunţit. Se simţea secătuită. Se mândrise cu rolul ei. Se arătase entuziasmată de proiect şi de insulă, apoi se înfrânase de parcă s-ar fi dat o luptă între

dorinţele şi temerile ei.

Dar nimeni încă nu-i spusese că avea să-i însoţească pe insulă, elementul cheie al întregului plan. Se întreba dacă nu se întâmplase ceva rău. Oricum, Silas dispăruse. Poate că venise vremea pentru un nou plan, îşi spuse ea cu răceală. Dacă acesta nu funcţiona, dacă aveau să aleagă un alt translator, atunci avea să le spună adevărul. Avea să ceară îndurare pentru Noul Crobuzon, să le povestească despre atacul măcinătorilor ca să trimită un mesaj din partea ei.

Dar îşi aminti cu neplăcere de cuvintele lui Uther Doul chiar înainte de a-l împuşca pe căpitanul Myzovic. *Puterea pe care o reprezint nu dă doi bani pe Noul Crobuzon,* spusese el. *Nimic.*

Traversă Podul Whiskey dinspre *Semn Rău,* o barjă de la marginea districtului Ţiparului, spre clipperul *Grija lui Darioch.*

Străzile Scrumbiei îi păreau mai lipsite de culoare decât cele din Ţipar, mai mici. Faţadele erau mai simple, iar în unele locuri nu erau deloc. Lemnul era găurit şi decupat după un model repetitiv. Calea Fastuoasă era o stradă cu tarabe la graniţa dintre Ţipar şi Orologiu, plină cu căruţe, animale şi clientelă – khepri, oameni şi alţii – tocmindu-se cu crustaţii ce reprezentau jumătate din populaţia districtului Scrumbiei.

Bellis îi putea recunoaşte acum pe crustaţi chiar şi fără armura lor, după fizionomia lor distinctă, greoaie şi după tenul pământiu. Trecu pe lângă un templu cu goarnele sângelui tăcute şi gardieni împlătoşaţi în sânge închegat. Mai încolo dădu peste un ierbarium, cu frunze uscate atârnate ce miroseau puternic în aerul cald.

Erau acolo saci cu frunze galbene din care se prepara ceaiul anticoagulant. Bărbaţi şi femei se serveau dintr-un cazan. Ceaiul îi ferea de coagularea bruscă: crustaţii erau în primejdie să li se coaguleze sângele în corp, ceea ce ar fi însemnat o moarte rapidă şi dureroasă, care i-ar fi transformat în nişte statui chircite.

Bellis ajunse dinaintea unui depozit şi se feri din calea unui animal ce trăgea la o căruţă, un soi de ponei manipulat genetic, ce se îndrepta spre un pod suspendat şi spre o zonă mai liniştită a oraşului. Între două nave, Bellis privi peste ape. Vedea chila umflată a unei corăbii-car, curbele unei bărci de pescari, o barcă cu vâsle lătăreaţă. Şi mai departe erau altele şi altele. Fiecare ambarcaţiune era prinsă în pânza de păianjen a podurilor şi pasarelelor.

Traficul era neîntrerupt. Bellis se simţea singură.

Grădina Sculpturilor ocupa partea din faţă a unei corvete lungi de şaptezeci de metri. Tunurile îi dispăruseră demult; gurile de aerisire şi catargele îi fuseseră zdrobite.

O piaţetă cu cafenele şi taverne continua cu o grădină, tot aşa cum

o plajă continuă cu marea. Bellis sesiza diferenţa dintre zgomotul paşilor pe lemn şi pietriş şi cel de pe pământul moale al grădinii.

Era mult mai mic decât Parcul Croom, un petec de iarbă bine îngrijită şi copaci tineri presărat cu sculpturi vechi de câteva zeci de ani. Sub copaci se găseau bănci din fier forjat cu arabescuri. La marginea parcului, dincolo de o balustradă joasă, se vedea marea.

Răsuflarea i se opri când o văzu, fără să se poată controla.

Bărbaţi şi femei stăteau la mese pline cu lichioruri şi ceaiuri sau se plimbau prin grădină. Erau îmbrăcaţi frumos şi păreau liniştiţi. Privindu-i cum se plimbau calm şi sorbeau din paharele lor, Bellis aproape că trebui să se forţeze să-şi amintească de faptul că erau piraţi: înfricoşători, cu cicatrici, înarmaţi, trăind din jaf. Erau piraţi cu toţii.

Admiră sculpturile ei favorite pe măsură ce trecu pe lângă ele: *Privighetoarea Ameninţătoare; Păpuşă şi Dinţi.*

Bellis se aşeză şi privi dincolo de *Propunerea,* o placă de jad fără ornamente, ca o piatră funerară, dincolo de gardul de lemn spre mare – la remorcherele care trăgeau oraşul ca nişte câini la sanie. Observă două şalupe de luptă şi o navă aeriană militară deasupra lor, stând de pază la marginea apelor Armadei.

Un bric al piraţilor se îndrepta spre nord, ocolind oraşul şi îndepărtându-se. Ea îl privi cum pleacă la vânătoarea ce avea să dureze una sau două sau trei sau patru luni? Supusă voinţei căpitanului? Supusă vreunui plan mai mare dirijat de conducătorii districtelor?

La celălalt capăt al mării, la kilometri depărtare, Bellis zări un vas cu aburi îndreptându-se spre oraş. În mod cert un vas armadorian, sau poate vreun negustor favorizat. Dacă n-ar fi fost aşa, nu ar fi apucat să se apropie atât de mult. Poate că venea de la mii de kilometri depărtare, gândi ea. Când pornise, Armada se găsea în cu totul altă mare. Cu toate acestea, când terminase de jefuit, se întorsese direct acasă. Acesta era unul dintre cele mai încăpăţânate mistere ale Armadei.

În spatele ei porni un val de ciripituri. Nu avea nicio idee, nici nu o interesa ce fel de păsări scoteau acele sunete, dar le ascultă cu plăcere. Atunci, parcă anunţat de fanfara păsărească, apăru Silas.

Ea tresări şi începu să se ridice, dar el nu încetini când trecu pe lângă ea.

— Şezi, spuse el scurt şi se opri lângă balustradă, aplecându-se peste bord.

Ea înlemni şi aşteptă. El rămase, fără să o privească, la oarecare distanţă. Rămaseră aşa multă vreme.

— Apartamentul tău este urmărit, spuse el în sfârşit. De aceea nu am mai venit. De aceea am stat deoparte.

— Mă urmăresc? spuse Bellis, deranjată de felul rece în care sunase replica ei.

— Cu asta mă ocup eu, Bellis, spuse Silas. Ştiu cum se face. Interviurile nu le pot dezvălui totul. Au nevoie să te verifice. N-ar trebui să fii surprinsă.

— Şi… mă urmăresc chiar şi acum?

Silas ridică imperceptibil din umeri.

— Nu cred, spuse el, întorcându-se. Nu cred, dar nu pot fi sigur.

Abia mişca buzele când vorbea.

— Eşti urmărită de afară de patru zile. Te-au filat cel puţin până la marginea districtului Scrumbiei. Cred că acolo şi-au pierdut interesul, dar n-am de gând să risc.

— Dacă fac legătura între noi, dacă îşi dau seama că translatorul lor este în tovărăşie cu Simon Fench… suntem pierduţi.

— Silas, rosti Bellis cu o resemnare rece. Nu sunt translatorul lor. Nu mi-au cerut să-i însoţesc. Cred că au pe altcineva…

— Mâine, spuse el. Au să-ţi propună asta mâine.

— Aşa e? spuse calmă Bellis.

Cu toate acestea, pe dinăuntru, tremura toată de emoţie. Se controlă şi nu îl întrebă *Ce tot spui?* sau *De unde ştii?*

— Mâine, repetă el. Crede-mă.

Îl crezu. Şi, brusc, se simţi rău, văzându-l cum Silas desluşeşte intrigile fără un efort aparent. Influenţa şi reţeaua lui de informaţii erau atât de adânci, de parcă ar fi fost un parazit care se hrănea cu informaţii, sorbindu-le de sub pielea oraşului. Bellis îl privi cu un respect reţinut.

— Au să vină la tine mâine, continuă el. Ai să faci parte din grupul de expediţie. Planul a rămas cel pe care l-am discutat. Vor permite şederea timp de două săptămâni pe insulă, aşa că ai o săptămână la dispoziţie să dai informaţiile unui vas din Dreer Samher. Ai să ai la dispoziţie tot ce-ţi trebuie ca să-i faci să se îndrepte spre Noul Crobuzon. Am să te aprovizionez eu.

— Chiar crezi că-i poţi convinge? spuse Bellis. Nu navighează prea des la nord de Shankhell – iar Noul Crobuzon se află la o mie cinci sute de kilometri de drumul lor.

— Pentru Dumnezeu, Bellis…, şopti Silas. Nu, nu-i pot convinge. Pentru că n-am să fiu acolo. *Tu* trebuie să o faci.

Bellis plescăi iritată, dar nu spuse nimic.

— Am să-ţi aduc tot ce ai nevoie, spuse el. O scrisoare în dialectul salt şi în ragamoll. Sigilii, recomandări, acte şi dovezi. Destul cât să convingi negustorii cactuşi să facă un drum spre nord pentru noi. Şi destul cât să convingă guvernul Noului Crobuzon de evenimente. Destul cât să le ofere protecţie.

Parcul se balansa pe valuri. Sculpturile scârţâiau, corectându-şi

poziţia. Nici Bellis, nici Silas nu rostiră niciun cuvânt. O vreme se auzi numai zgomotul valurilor şi al păsărilor.

Vor afla că suntem în viaţă, gândi Bellis. *Cel puţin vor şti asta.*

Îşi înfrână acest gând repede.

— Vom putea să le dăm de ştire, spuse ea hotărâtă.

— Va trebui să găseşti o cale, spuse Silas. Îţi dai seama ce este în joc aici?

Nu mă trata ca pe o imbecilă, îşi spuse ea furioasă, dar el o privi o clipă şi nu părea deloc ruşinat.

— Îţi dai seama, repetă el, ce o să ai de făcut? Vor fi paznici armadorieni. Va trebui să treci de ei. Va trebui să treci de anofeli, sfinte GurăMultă. Ai să te descurci?

— Am să reuşesc, spuse cu răceală Bellis, iar el dădu din cap uşurel.

Începu să vorbească din nou şi, pentru o clipă, păru nesigur pe vorbele lui.

— N-o să mai am… ocazia să te văd, şopti el. Ar fi mai bine să stau deoparte.

— Fireşte, spuse Bellis. Nu mai putem risca acum.

Chipul lui îi trăda nefericirea, neîmplinirea. Bellis îşi ţuguie buzele.

— Îmi pare rău pentru asta şi pentru…, spuse el, ridică din umeri şi privi în altă parte. Când te vei întoarce, după ce toate vor fi făcute, poate că vom putea…

Vocea i se stinse.

Bellis se simţi oarecum surprinsă de tristeţea lui. Ea nu simţea nimic. Nici măcar dezamăgire. Căutaseră şi găsiseră ceva unul în celălalt şi avuseseră o afacere împreună (expresie absurd de minimală pentru proiectul lor), dar asta era tot. Nu era niciun pic supărată pe el. Ba chiar avea un soi de afecţiune şi de gratitudine, ca o peliculă de grăsime. Nu mai mult de atât. Era surprinsă de tonul lui trist, de regretul, de scuzele şi de insinuările referitoare la sentimente mai adânci.

Bellis descoperi, dezinteresată, că nu era foarte convinsă de atitudinea lui. Nu-i credea insinuările. Nu putea spune dacă el însuşi credea, dar ştiu brusc că ea nu.

Descoperi că asta o linişte a. Rămase nemişcată după ce el plecă, cu mâinile în poale, cu chipul imobil şi în bătaia vântului.

Veniră şi-i spuseră că priceperea ei în lingvistică era necesară, că urma să facă parte dintr-o expediţie.

Pe *Marele Răsăritean,* dintr-una din încăperile mici şi scunde aflate la un etaj sau două deasupra punţii, Bellis privea afară peste navele înconjurătoare din districtul Ţiparului şi peste bompresul *Marelui Răsăritean* ce se înălţa peste ele. Coşurile de fum ale vasului erau

curate; catargele se ridicau şaptezeci, optzeci de metri spre cer, golaşe ca nişte copaci uscaţi, şi se înfigeau în trupul navei trecând printre saloane şi mezanine.

Întinse peste punte, ca o fosilă sfărâmată, se aflau măruntaiele unui aerostat uriaş. Cercuri de metal, ca nişte cercuri de butoi, ca nişte coaste; elice şi motoare; saci enormi de aer dezumflaţi. Piesele se întindeau pe zeci de metri pe puntea *Marelui Răsăritean,* îmbrăţişând catargele. Echipe de ingineri le montau, construind obiectul enorm din segmente. Zgomotele şi lucirea metalului încins ajungeau prin hublouri până la Bellis.

Amanţii sosiră şi şedinţa începu.

Noaptea, Bellis descoperi că este afectată de insomnie. Încetă să mai încerce să adoarmă şi începu să scrie din nou în scrisoare.

Se simţea de parcă totul s-ar fi petrecut fără implicarea ei. În fiecare zi era escortată la *Marele Răsăritean.* Cam treizeci şi cinci de bărbaţi şi femei se adunau zilnic în încăperea aceea. Făceau parte din mai multe rase. Unii erau Refăcuţi. Pe unul sau doi Bellis era sigură că-i mai văzuse pe *Terpsichoria.* Îl recunoscu pe tovarăşul lui Şekel, Tanner Sack, şi observă că şi el o recunoscuse.

Brusc se făcuse cald. Oraşul trecuse, cu viteza melcului, într-o nouă regiune a mării. Aerul era uscat şi căldura zilei era la fel de mare ca în cele mai calde zile de vară din Noul Crobuzon. Bellis nu era încântată. Se uita la cerul schimbat, aspru şi se simţea apăsată. Asuda, fuma mai puţin şi purta haine mai subţiri.

Oamenii ieşeau afară goi până la jumătate şi cerul era plin de păsări văratice. Apa din jurul oraşului era limpede şi bancuri mari de peşti coloraţi veneau până aproape de suprafaţă. Străzile Ţiparului începură să duhnească.

Informările erau ţinute de Hedrigall şi de alţii ca el – cactuşi capturaţi, foşti negustori-piraţi din Dreer Samher. Hedrigall era un orator strălucit, priceperea lui de bard făcând ca descrierile şi explicaţiile sale să se transforme în adevărate povestiri. Această trăsătură era primejdioasă.

El povesti despre insula anofelilor. Şi, auzind poveştile, Bellis se întrebă dacă nu se prinsese într-o treabă pe care nu o putea duce până la capăt.

Tintinnabulum venea uneori la aceste întâlniri. Întotdeauna era prezent unul sau ambii Amanţi. Iar uneori, spre disconfortul lui Bellis, asista şi Uther Doul, sprijinit de un perete, cu mâna pe sabie.

Nu se putea opri să-l privească.

Afară, aerostatul căpăta forma vagă a unei balene. Bellis văzu scări montate pe dinăuntru. Se construiau cabine cu aspect precar.

Învelişul de piele uns cu catran şi răşină era întins peste schelet.

Fusese o grămadă de componente, apoi devenise o schiţă, un şantier în lucru, şi se transformase într-o vastă aeronavă care zăcea pe punte. Era ca o insectă care tocmai ieşise din cocon: încă prea slăbită pentru a zbura, dar complet formată pentru rostul ei.

Bellis stătea singură în patul ei, în nopţile fierbinţi, asudând şi fumând, teribil de îngrozită de ceea ce trebuia să facă, dar, în acelaşi timp, tremurând de emoţie. Se ridica uneori şi se plimba, numai ca să-şi audă paşii lipăind pe podeaua de metal, mulţumită că era singura din cameră care făcea zgomot.

Capitolul Douăzeci

Zile scurte, fierbinţi, lipsite de confort şi interminabile nopţi de asudat. Lumina zilei dura din ce în ce mai mult pe măsură ce treceau săptămânile, dar seara încă sosea devreme şi nopţile de vară lipicioase scurgeau oraşul de puteri.

La graniţa dintre districte se stârneau bătăi fără prea mult chef. Şmecheri din Ţipar ieşiţi la băut se nimereau în aceeaşi crâşmă cu un grup din Acalmie. La început nu se auzeau decât câteva şoapte; ţiparii murmurau ceva despre lipitori şi despre sugative. Acalmiştii făceau cu voce tare vreo glumă la adresa perverşilor de la cârmă şi râdeau prea tare pe seama crestăturilor.

Câteva pahare şi pufnete mai târziu şi începeau pumnii, dar se făcea cumva că energiile care se ciocneau nu se dezlănţuiau cu toată furia. Făceau şi ei ceea ce se aştepta de la ei, nimic mai mult.

Până la miezul nopţii, străzile se mai limpezeau, iar pe la ceasurile două sau trei, aproape că se goleau.

Luminile vaselor din preajmă nu se stingeau niciodată. Erau fabrici şi ateliere din diferite districte industriale, căţărate pe crupa unor corăbii bătrâne, puţind şi scuipând fum fără oprire. Străjile de noapte se strecurau prin umbrele oraşului, fiecare purtând culorile districtului său.

Armada nu semăna cu Noul Crobuzon. Aici nu exista o economie alternativă bazată pe gunoaie, resturi şi supravieţuire: beciurile clădirilor goale nu adăposteau o masă de cerşetori şi de sărăntoci fără casă. Nu existau gropi de gunoi de scormonit: din gunoiul oraşului se alegea tot ceea ce se putea refolosi şi restul se arunca în mare, odată cu morţii.

Existau şi aici cocioabe strecurate pe goelete şi fregate, dărăpănături ce se topeau în aerul sărat şi încins, asudând peste locuitorii lor. Muncitorii-cactuşi din Jhour se adăposteau în grupuri mari în hanuri ieftine. Dar prizonierii din Noul Crobuzon îşi dădeau seama de diferenţă. Sărăcia de aici era mult mai puţin letală. Bătăile erau întreţinute mai mult de aburii beţiei decât de disperare. Găseai uşor un acoperiş să-ţi pui deasupra capului, fie el coşcovit. Nu vedeai

vagabonzi ghemuiţi la colţuri care să pândească trecătorii nocturni.

Astfel, la ora aceea târzie, omul care-şi făcea drum spre *Marele Răsăritean* trecea neobservat.

Traversă fără grabă străzile mai puţin salubre din districtul Ţiparului. Strada Acului şi Strada Pajiştii şi Labirintul Wattlandaub de pe *Instigatorul; Pavilionul lui Cable,* o barchetină acoperită cu muşchi, ca un camuflaj; şi peste submersibilul *Plengant.* Se strecură printre trapele tăiate în partea de sus, ţinându-se în umbra turnului periscopului ruginit.

În spate, cu luminile stinse, se zărea printre catarge turnul platformei *Sorghum.*

Coasta plată a *Marelui Răsăritean* se ridica lângă *Plengant* ca peretele unui canion. Din adâncurile lui, în spatele învelişului de metal, se simţeau vibraţiile unei uzine cu foc continuu. Pe suprafaţa submersibilului creşteau copaci, prinzându-se de oţel cu rădăcinile ca nişte degete noduroase. Bărbatul trecu prin umbra lor şi auzi fâlfâitul membranelor de liliac deasupra capului.

Între submarin şi coasta vaporului era o fâşie de apă de zece, doisprezece metri. Bărbatul văzu luminile şi umbrele dirijabilelor nocturne de pe cer, razele slabe de lumină de la torţele străjerilor ce patrulau pe punţile *Marelui Răsăritean.*

Chiar în faţa lui se afla curbura enormă a casei zbatului de la tribordul Marelui Răsăritean, ce adăpostea roata gigantică. Din partea de jos a acoperişului în formă de clopot se iveau spiţele roţii ca nişte glezne de sub o fustă.

Bărbatul ieşi din umbra copacilor. Îşi scoase pantofii şi îi legă de curea. Când se asigură că nu venea nimeni şi nu se auzea nimic, se apropie de marginea submarinului şi se lăsă să alunece în apa rece, aproape fără zgomot. Traversă înot distanţa scurtă până la *Marele Răsăritean* şi se strecură în umbrele casei zbatului.

Acolo, bărbatul ud leoarcă se sui pe o treaptă a roţii lungi de douăzeci de metri şi dispăru în beznă. Se căţără pe arhitectura roţii şi ajunse la un tambuchi de serviciu, nefolosit de multă vreme, dar despre care ştia că era acolo.

Îi trebuiră minute întregi ca să mişte balamaua ruginită, dar reuşi până la urmă şi se strecură în camera motoarelor cufundată în linişte, abandonată de multă vreme, lăsată pradă prafului.

Se târî pe lângă cilindrii de treizeci de tone şi pe lângă motoarele uitate. Încăperea era un labirint de pasarele şi de pistoane monolitice, o junglă de roţi dinţate şi angrenaje.

Nu se mişca un fir de praf, o rază de lumină. Ca şi cum timpul ar fi fost secătuit de puteri şi ar fi renunţat la luptă. Bărbatul sparse lacătul de la uşă, apoi rămase nemişcat, agăţat de mâner. Îşi amintea planurile navei. Ştia spre ce se îndrepta – spre paznici.

Experienţa bărbatului cuprindea şi câteva vrăji: pase de adormit câinii; cuvinte care îl contopeau cu umbrele; magie de depăşit barierele şi trucuri. Dar se îndoia că asta avea să-i ofere destulă protecţie aici.

Cu un oftat, bărbatul duse mâna la pachetul înfăşurat în cârpe de la centură. Avu o presimţire rea.

Şi un tremur de emoţie.

În timp ce dezvelea obiectul greu, se gândi nervos că dacă ar fi înţeles bine cum să-l folosească, ar fi trecut ca în glumă de încuietoarea înţepenită a tambuchiului şi de scăldatul neplăcut. Era încă un amator în astfel de lucruri.

Dădu la o parte ultima învelitoare şi scoase la iveală o sculptură.

Era mai mare decât pumnul lui, tăiată într-o piatră netedă cu reflexe întunecate, cenuşii sau verzi. Era urâtă. Se răsucea în sine ca un făt, străbătută de linii şi spire care sugerau aripioare, tentacule sau pliuri de piele. Lucrarea era făcută de mâini experte dar nu era plăcută privirii, gândită parcă pentru a abate ochiul. Statuia privea către bărbat cu ochiul ei, o semisferă perfectă, neagră, deasupra unei guri cu dinţi mici ca ai unei ştiuci. Prin gura deschisă se zărea gâtlejul întunecat.

Coborând pe spatele figurinei, ondulându-se şi strângându-se între pliuri de piele, se zărea un lambou subţire şi negru. O dâră de ţesut. O înotătoare.

Era încastrată în materialul sculpturii. Bărbatul trecu cu degetele de-a lungul ei. Chipul i se încreţi de dezgust, dar ştia ce avea de făcut.

Îşi apropie buzele de capul statuii şi începu să şoptească într-o limbă şuierată. Sibilantele stârneau ecouri slabe în încăperea cea mare, lovindu-se de maşinăriile nemişcate.

Bărbatul recită versurile încărcate de puteri către statuie şi o mângâie după un model precis. Degetele începură să-i amorţească.

În sfârşit, înghiţi şi întoarse statuia cu faţa către el. O apropie, ezită şi, întorcându-şi uşor capul într-o parodie de pasiune, începu să o sărute pe gură.

Îşi desfăcu buzele şi îşi împinse limba în gura statuii. Simţi ghimpii reci ai dinţilor şi continuă să se afunde. Gura figurinei era găunoasă şi limba bărbatului părea să ajungă în centrul piesei. Gura îi era foarte rece. Se forţă să nu vomite din pricina gustului, mucegăit, sărat şi cu iz de peşte.

Iar când bărbatul îşi mişcă limba în gâtlejul de piatră, ceva îi întoarse sărutul.

Se aşteptase – sperase, se bazase pe asta. Cu toate acestea, întâmpină evenimentul cu o tresărire de greaţă şi şoc. Ceva îi trecu uşor peste limbă. Rece, umed şi neplăcut de organic, ca şi cum un

vierme gras ar fi stat ghemuit în centrul statuii.

Gustul se intensifică. Bărbatul simţi cum i se întoarce stomacul, dar se controlă. Statuia îl lingea cu o lascivitate stupidă, iar el încercă să se izoleze cât mai mult de acele senzaţii. Îi ceruse o favoare şi se trezise cu un sărut.

Simţi saliva curgându-i şi, abominabil, întorcându-se la el dinspre statuie. Limba îi amorţi la atingerea alunecoasă, iar răceala îi înaintă spre dinţi. Trecură secunde şi abia îşi mai putea simţi gura. Bărbatul simţi un fior ca un drog străbătându-i trupul, de la gât în jos.

Statuia încetă să-l mai sărute; limbuţa se retrase.

Îşi trase limba afară prea repede şi se zgârie în dinţii de obsidian. Nu simţi, nu-şi dădu seama până ce nu văzu sângele curgându-i pe mână.

Înveli din nou cu grijă statueta, apoi se ridică şi aşteptă ca sărutul ei să-l pătrundă bine. Simţurile îi tremurau. Zâmbi neliniştit şi deschise uşa.

Tablourile şi heliotipiile de pe pereţi se îndepărtau într-o perspectivă forţată. Simţea apropiindu-se patrula de străjeri însoţiţi de câini.

Zâmbi. Ridică braţele, le întinse bine în sus şi se aplecă încet în faţă, căzând de parcă i-ar fi fost retezaţi genunchii. Simţea gustul sângelui în gură şi gustul sărat, de peşte, al statuetei. Limba i se umflase. Nu ajunse să atingă pământul.

Deplasarea lui căpătă o altă formă.

Văzu prin ochii statuetei, care pusese stăpânire pe el cu un sărut, şi alunecă, se scurse prin spaţii prin care statueta visa că se deplasează. Colţurile coridorului îi deveniră ireale şi le reconfigură.

Bărbatul nici nu mergea, nici nu înota. Se insinua prin crăpăturile spaţiilor posibile şi trecea, fără efort, uneori întâmpinând oarecare rezistenţă, de-a lungul canalelor pe care acum le putea vedea. Trecu fără probleme pe lângă cei doi străjeri cu câini de pază.

Nu era invizibil, nici nu traversase în alt plan. Trecu prin perete şi îi cercetă textura, observă firele de praf atât de aproape încât îi umpleau câmpul vizual; apoi se strecură în spatele lor, se ascunse, iar patrula trecu pe lângă el fără să-l observe.

La capătul coridorului se făcea la dreapta. Bărbatul trase cu ochiul de după colţ după ce patrula dispăru şi reuşi, cu puţin efort, să-l folosească pentru a coti la stânga.

Traversă astfel *Marele Răsăritean,* ţinând minte hărţile pe care le văzuse. Când patrula îl ajunse, răsuci arhitectura în fel şi chip şi se strecură nevăzut. Când devenea blocat la capătul unui coridor lung, scăpa întinzându-şi braţele, prinzându-se de peretele îndepărtat şi trăgându-se iute după colţ. Se întoarse în aşa fel încât uşile să se afle sub el, căzând de-a lungul coridorului pentru a prinde viteză.

Ameţit de felul cel nou de a se deplasa, bărbatul se îndreptă iute şi inexorabil spre partea din spate a vasului.
Spre fabrica de busole.

Paza era puternică. Gardieni cu flinte o înconjurau. Bărbatul trebui să se strecoare cu grijă printre straturile de materie pentru a ajunge la uşă. Se ascunse în faţa paznicilor, prea mare şi prea aproape pentru a fi văzut, defocalizat, şi se aplecă în faţă prin ei ca să se uite pe gaura cheii, la angrenajele uriaşe.
Depăşi obstacolele şi intră.
Camera era pustie. Birourile şi băncile erau aranjate în şir. Maşinăriile, cu motoarele şi curelele lor de transmisie, erau oprite.
În unele locuri se vedeau carcase de cupru şi alamă ca nişte ceasuri de buzunar. În altele, plăci de sticlă şi echipament de şlefuire. Vedea lanţuri, ace de gravură şi arcuri bine strânse. Şi sute de roţi dinţate cu dimensiuni variate, unele mici, altele minuscule, ca nişte legături atomice între roţile motoarelor. Erau împrăştiate peste tot, ca nişte monede, ca nişte solzi, ca firele de praf.
Era o fabrică artizanală. Fiecare post era ocupat de un expert, de un specialist cu extraordinară îndemânare, care-şi făcea partea lui de treabă, apoi dădea piesa următorului. Intrusul ştia cât de specializată era acea industrie, ce minerale rare erau încorporate, ce taumaturgie precisă. Fiecare articol finisat valora de mai multe ori greutatea sa în aur.
Şi iată-le, într-o vitrină încuiată, ca a unui bijutier, în spatele unui birou din spatele încăperii lungi. Busolele.
Îi trebui câteva minute de eforturi atente pentru a deschide vitrina. Abilităţile statuetei se manifestau încă puternic, iar bărbatul se adapta uşor la noua lui metodă de percepţie; cu toate acestea, avu nevoie de mult timp.
Fiecare piesă era diferită. Cu mâinile tremurânde, scoase una dintre cele mai mici: un model simplu, încastrat în lemn lustruit. O deschise. Cadranul de os era marcat cu câteva cercuri concentrice, unele numerotate, altele însemnate cu simboluri obscure. Răsucindu-se liberă în jurul centrului, o singură limbă neagră.
Pe spatele busolei se afla un număr de serie. Bărbatul îl notă cu grijă şi îşi începu cea mai importantă parte a misiunii. Căută toate referinţele despre acea busolă: în registrul din spatele vitrinei, în lista gravorului care îi făcuse carcasa, în lista de componente stricate şi înlocuite.
Bărbatul lucra sistematic şi, după o jumătate de oră, găsise toate referirile. Le puse pe toate în faţă şi verifică dacă se încadrase în timp.
Obiectul fusese terminat în urmă cu un an şi jumătate şi nu fusese încă distribuit vreunei nave. Bărbatul zâmbi calculat.

Găsi peniţe şi cerneală şi examină registrul mai de aproape. Se pricepea la falsificări. Începu să adauge, foarte atent, menţiuni la detaliile busolei. În coloana „Distribuit către”, bărbatul adăugă o dată cu un an în urmă (calculând rapid după calendarul armadorian) şi numele *Ameninţarea Magdei.*

Dacă cineva, din cine ştie ce motiv, avea să caute informaţii despre busola model CTM4E, avea să găsească. Avea să descopere că fusese instalată cu un an în urmă pe nava aceea nenorocită, care se scufundase cu câteva luni în urmă, cu tot echipajul şi încărcătura, fără urmă, la mii de kilometri depărtare.

Când termină toate modificările, nu-i mai rămase decât un singur lucru de făcut.

Deschise busola, îi cercetă măruntaiele metamecanice, furate şi adaptate după un model khepri de acum câteva secole. Se concentră pe aşchia minusculă de piatră pe care o ştia încastrată în centru, legată prin taumaturgie homeotropică. Limba busolei se clătină uşor pe ax.

Bărbatul răsuci de zece ori arcul.

Duse busola la ureche şi îi auzi ticăitul slab, aproape imperceptibil. Îi privi cadranul. Cercurile tresăriră şi se rearanjară.

Limba se răsuci cu iuţeală, apoi se opri brusc, arătând înainte, spre inima *Marelui Răsăritean.*

Nu era, fireşte, o busolă obişnuită. Acul nu arăta nordul.

Limba se orienta după o bucată de rocă încărcată cu taumaturgie, aflată într-o cutie de sticlă, după unii, sau închisă într-un seif, după alţii. Căzuse din cer, din inima soarelui, venise din iad.

În anii în care avea să funcţioneze, busola va arăta exact spre piatra oraşului, spre kabba dosită undeva pe *Marele Răsăritean.*

Bărbatul înveli busola foarte strâns în cârpe înmuiate în ulei, apoi în piele, şi o strecură în buzunar.

Probabil că se făcuse dimineaţă. Bărbatul era epuizat. Îi venea greu să privească unghiurile şi planurile încăperii, pereţii, materialele şi dimensionalitatea, altfel decât o făcea de obicei. Oftă cu inima grea. Puterile statuetei se pierdeau, dar trebuia să scape de acolo.

Şi astfel, umezindu-şi buzele, înconjurat de soldaţi care l-ar fi ucis numai şi pentru faptul că ştia de existenţa fabricii, bărbatul dezveli din nou statueta.

Interludiul IV: Altundeva

Înainte, ţine-o înainte.

Apa e ca sudoarea şi balenelor noastre nu le place.

Cu toate acestea.

Sud.

Calea e liberă.

Spre mările temperate, apoi spre cele calde.

Fundul stâncos al mării era dramatic, aşchii şi sfâşieturi în crusta lumii. Atoli şi recife se ridicau din adânc într-un amestec de culori vii. Apa era fertilizată de frunzele putrede de palmier şi lotus şi de cadavrele creaturilor deosebite: amfibii strecurate în mâl, peşti ce respirau în aer liber, lilieci acvatici.

Pe fiecare insulă erau o mulţime de nişe ecologice şi, pentru fiecare oportunitate deschisă, apărea câte un animal. Uneori apăreau două sau mai multe, care se luptau pentru locul acela.

Vânătorii îşi făceau drum prin apele de suprafaţă, prin lagunele sărate şi peşteri, mâncând ce găseau.

Balenele gemeau, mieunau şi se rugau să se întoarcă în apele reci, dar stăpânii lor nu le băgau în seamă sau le pedepseau şi le spuneau din nou ce căutau.

Vânătorii comentau despre temperatura apei, despre lumină, despre culorile cristaline ale peştilor din jur, dar nu se plângeau. Nici nu le-ar fi trecut prin minte să se lase afectaţi de asta, atât timp cât prada lor era încă liberă.

Sud, comandară ei, şi nici măcar atunci când balenele lor începură să moară, una câte una, trupurile lor colosale căzând pradă viruşilor de apă caldă, cu pielea putrezită, umflate de gaze şi plutind pe valuri, duhnind, sfâşiate de păsări de pradă până ce oasele şi resturile de carne se scufundau în apele întunecate, nici măcar atunci stăpânii lor nu ezitară.

Sud, spuseră ei şi urmară poteca spre mările tropicale.

Partea a Patra

Sânge

Capitolul Douăzeci şi unu

Sorit, 29 Lunuarie 1780 – sau a opta zi de Cărţi din Trimestrul Turturicii 6/317, după cum doreşti. La bordul *Tridentului.*

O altă adăugire la această scrisoare. A trecut ceva timp de când nu am mai scris. Mi-aş cere scuze dacă ar avea vreun rost. Mă simt de parcă ar trebui, cumva, absurd. Ca şi cum ai citi pe măsură ce scriu şi ai aştepta în timpul pauzelor. Fireşte, când vei primi în sfârşit scrisoarea, o pauză de o zi, de o săptămână sau de un an va fi acelaşi lucru – un rând lăsat liber, un antet cu câteva steluţe. Lunile mele vor fi comprimate. Dar sunt ameţită de timp.

Mă abat de la subiect – vorbesc în dodii. Iartă-mă.

Sunt emoţionată şi oarecum speriată.

Stau pe budă şi-ţi scriu. Mă aflu lângă o fereastră şi soarele de dimineaţă cade peste mine. Sunt la sute de metri deasupra mării.

La început a fost uimitor, recunosc. Era disperat de frumos. După un timp, monotonia apei încreţite, a cerului şi a norilor rari m-a amorţit.

Marea este aici destul de goală. Pot să văd la o sută, o sută cincizeci de kilometri depărtare şi nu văd nicio pânză, nicio navă, nicio barcă de pescari. Culoarea apei trece de la verde la albastru şi cenuşiu, după cine ştie ce se petrece sub suprafaţă.

Mişcarea noastră prin aer este aproape insesizabilă. Simţim vibraţiile, fireşte, venind dinspre motoarele cu aburi de la pupa, dinspre elicele cele mari, dar nu avem senzaţia accelerării, a deplasării sau a direcţiei.

Tridentul este o navă nemaipomenită. Ţiparul a depus eforturi şi bani mulţi în această călătorie. Asta e clar.

Probabil că înălţarea *Tridentului* de pe puntea *Marelui Răsăritean* a fost o adevărată privelişte. A petrecut mult timp atârnat deasupra oceanului, strâns între schele ca să nu se lovească de punte. Nu mă îndoiesc că s-au făcut pariuri dacă avea să se prăbuşească în mare sau peste oraş.

Dar ne-am înălţat fără probleme. Era spre seară şi cerul începuse să se întunece pe margini. Îmi pot imagina *Tridentul* atârnând acolo, la fel de mare ca navele din oraş, nou şi curat.

Am luat cu noi lucrul cel mai bizar. Atârnat între motoare se află un ţarc plin cu oi şi porci.

Animalele au hrană şi apă pentru călătoria noastră de două zile. Probabil că pot vedea hăul de sub ele printre scândurile din podea. Am crezut că au să intre în panică, dar nu fac decât să se holbeze la

norii de sub copitele lor cu o privire tâmpă, lipsită de interes. Sunt prea proaste să se teamă. Ameţeala e o senzaţie prea complicată pentru ele.

Stau aici, în debaraua asta, în baie, între ţarcul animalelor şi cabina de comandă de unde căpitanul şi echipajul lui ne dirijează. La distanţă de un coridor faţă de încăperea principală.

Am venit aici să scriu de câteva ori de când ne-am înălţat.

Ceilalţi îşi petrec timpul stând, vorbind în şoaptă şi jucând cărţi. Presupun că unii stau în pat, ghemuiţi pe puntea de deasupra, sub baloanele cu gaz. Poate că îşi revizuiesc îndatoririle. Poate că fac antrenamente.

Rolul meu este simplu şi foarte limpede. După toate aceste săptămâni şi după atâtea mii de kilometri, mi se spune din nou că nu sunt decât un canal de comunicaţie prin care să treacă informaţii şi limbaj fără să aud ce se spune.

Pot să fac asta. Şi până atunci nu am nimic de făcut decât să scriu.

Acolo unde s-a putut, posturile au fost ocupate de cactuşi. Cel puţin cinci dintre cei care se află la bord au mai fost pe insula anofelilor cu ani în urmă. Hedrigall, fireşte, şi alţii pe care nu-i cunosc.

Asta a pus problema dezertării: rareori se întâmplă ca vreun prizonier din Armada să intre din nou în contact cu vechii lui compatrioţi, iar pe insulă se află probabil şi locuitori din Dreer Samher. Treaba mea se bazează pe aceste întâlniri. Toţi cactuşii din această misiune, din câte am înţeles, au motive să nu-şi dorească întoarcerea în ţinutul lor de baştină. Sunt precum Johannes sau Hedrigall sau Tanner, prietenul lui Şekel – loiali ţinutului adoptiv.

Cu toate acestea, Hedrigall îmi dă de gândit. Îl cunoaşte pe Silas – sau cel puţin cunoaşte pe unul Simon Fench.

Eu ştiu foarte bine că autorităţile Ţiparului îi pot judeca greşit pe cei în care ar trebui să aibă încredere.

Dreer Samher e un ţinut pragmatic. Pe mare, o întâlnire între navele samhere şi cele din Groapa Perrick sau din Insulele Mătrăgunei poate stârni o luptă, dar relaţiile cu Armada sunt curtenitoare, din motive de siguranţă. Şi, în plus, vor fi ancoraţi. Pacea portuară operează acolo aşa cum legile negustoreşti operează pe uscat, şi regulile sunt urmate cu sfinţenie de cei care se supun lor şi de cei care le impun.

Tanner Sack este în navă şi îmi dau seama că m-a recunoscut. Mă priveşte cu oarecare dezgust sau timiditate sau cu cine ştie ce emoţie. La bord e şi Tintinnabulum, de asemenea câţiva membri ai echipei lui. Johannes nu este aici – mă simt uşurată.

Savanţii de aici sunt un amestec ciudat. Capturaţii arată aşa cum mă aştept să arate nişte învăţaţi. Armadorienii arată ca nişte piraţi. Mi s-a spus că acela e matematician, acela biolog, acela oceanolog: dar

toţi arată ca nişte piraţi, cu cicatrici şi scârboşi în zdrenţele lor împopoţonate.

Există şi paznici: cactuşi şi crustaţi. Am aruncat o privire în magazia lor cu arme şi am văzut foarcuri, flinte şi halebarde. Au luat cu ei praf de puşcă şi maşinării de război. În cazul în care anofelii nu cooperează, cred că avem destule la îndemână să-i forţăm.

La comanda tuturor paznicilor se află Uther Doul. Iar cel care îi dă lui ordine este jumătatea perechii conducătoare a districtului Ţiparului, singură, Amanta.

Doul bântuie din cabină în cabină. Cred că vorbeşte cu Hedrigall mai mult decât cu oricine altcineva. Pare neliniştit. Fac tot ce-mi stă în putinţă să nu dau cu ochii de el.

Mă face curioasă: prezenţa lui, vocea lui neobişnuită. Poartă uniforma lui cenuşie, cu multe tăieturi şi cu multe buzunare, dar imaculată. Mâneca dreaptă a tunicii este întreţesută cu fire care vin de la centură. Îşi poartă sabia la şodul stâng şi are la brâu pistoale.

Se uită agresiv pe fereastră, apoi îşi vede de mers, de obicei spre locul în care se află Amanta.

Chipul zgâriat al Amantei mă revoltă oarecum. I-am cunoscut – am fost cu ei – pe cei care găsesc uşurare în durere, care o încorporează în sex; şi, chiar dacă găsesc această predilecţie uşor absurdă, nu mă tulbură şi nici nu mă deranjează deloc. Nu asta mi se pare nelalocul ei în ceea ce-i priveşte pe Amanţi. Bănuiesc că tăieturile lor sunt intenţionat făcute. Ceea ce mă nelinişteşte este ceva mai profund în relaţia lor.

Încerc să mă feresc de privirile Amantei, dar mă simt atrasă de semnele ei. De parcă modelul lor m-ar hipnotiza. Dar privindu-le pe furiş, printre degete, nu găsesc nimic romantic, nici secret sau revelator, nimic altceva decât imaginea unor răni vechi. Nimic altceva decât cicatrici.

Mai târziu, în aceeaşi zi.

Silas a furnizat obiectul necesar în ultima clipă. Ca şi cum ar fi urmărit un efect teatral.

Trebuie să-i admir metodele.

De la ultima noastră conversaţie din Grădina Sculpturilor m-am tot întrebat cum avea să-mi dea documentele pentru mesajul nostru. *Apartamentul meu este păzit, eu sunt supravegheată, cum să fac?*

În dimineaţa de douăzeci şi şase Iunuarie, m-am trezit cu un pachet de la el pe podeaua camerei.

A fost o scamatorie ostentativă. Nu m-am putut abţine să nu râd când am ridicat privirea şi am văzut un petec de fier pe tavan, proaspăt fixat peste o gaură de cincisprezece centimetri.

Silas se căţărase pe Coşul de Fum al *Chromolith*-ului, pe acoperişul

subţire de metal care duduie ca o tobă sub picăturile de ploaie şi tăiase o gaură în el. După ce aruncase pachetul înăuntru, fixase în bolţuri, cu grijă, un petic nou pe acoperiş. Totul fără cel mai mic zgomot: nici să mă trezească, nici să-i alerteze pe cei care mă supravegheau.

Când îl vezi făcând trucuri din acestea, în situaţii de criză, ca să se protejeze, îţi vine uşor să ţi-l imaginezi ducând la îndeplinire misiuni pentru guvern. Cred că sunt norocoasă să-l am de partea mea, la fel ca şi Noul Crobuzon.

Am fost mulţumită că nu l-am văzut. Mă simt foarte distantă de el acum. Nu am niciun gând rău pentru el: am luat de la el ceva ce aveam nevoie şi sper că i l-am dat înapoi; dar aici trebuie să se termine totul. Suntem tovarăşi de situaţie şi atât.

În săculeţul de piele, Silas a pus mai multe obiecte.

Mi-a scris o scrisoare în care îmi explică totul. Am citit-o cu atenţie înainte să examinez conţinutul săculeţului.

Mai erau şi alte scrisori. A scris căpitanului piraţilor pe care sperăm să-i găsim: două copii ale aceleiaşi scrisori, în ragamoll şi în Salt. *Celui care acceptă să ducă această misivă spre Noul Crobuzon,* începe ea.

Este formală şi la obiect. Promite cititorului că va primi un comision în momentul livrării ei în stare perfectă şi sigilată. Că prin puterea investită în Procuratorul Fennec (cu licenţa numărul) de către Primarul Bentham Rudgutter şi primărie pe termen nelimitat, se declară că posesorii acestei scrisori trebuie să fie trataţi ca nişte oaspeţi onorabili din Noul Crobuzon, navele lor să fie reparate după indicaţiile lor şi să primească un onorariu de trei mii de guinee. Şi, lucrul cel mai important, să li se dea un înscris din partea guvernului Noului Crobuzon, prin care nava era scutită de taxe pentru un an şi ferită de atacuri şi acuzaţii, conform legilor maritime ale Noului Crobuzon, pentru orice situaţii cu excepţia unei situaţii urgente de auto-apărare a unei alte nave a Noului Crobuzon.

Banii sunt foarte ispititori, dar speranţa cea mai mare este ca negustorii cactuşi să fie atraşi de imunitatea în faţa legilor. Silas le oferă statutul de piraţi recunoscuţi legal *scutiţi de taxe.* Pot jefui ce doresc, fără să plătească un bănuţ şi fără ca vreo navă a Noului Crobuzon să li se împotrivească – mai mult, chiar să-i protejeze – pe durata contractului.

Asta e o ispită foarte mare.

La sfârşitul scrisorilor, Silas şi-a trecut numele, iar peste nişte parole abia vizibile a imprimat sigiliul Parlamentului Noului Crobuzon.

Nu ştiam că deţine un asemenea sigiliu. E ciudat să-l văd aici, atât de departe de casă. Are o lucrătură uimitor de fină: zidul stilizat, jilţul şi atributele puterii, iar dedesubt, cu cifre minuscule, un număr de identificare. Sigiliul este un simbol extraordinar de puternic.

Mai mult decât atât, mi l-a dat mie.

Dar mă abat de la subiect. Am să mai vorbesc despre asta.

Cealaltă scrisoare este mult mai lungă. Se întinde pe patru pagini scrise mărunt. Am citit-o cu atenţie şi m-au trecut fiorii.

Se adresează Primarului Rudgutter şi este o descriere a planului de invazie al măcinătorilor.

Cea mai mare parte îmi este de neînţeles. Silas a scris prescurtat, aproape codificat – sunt acolo abrevieri pe care nu le recunosc şi referinţe către lucruri despre care n-am auzit niciodată – dar înţelesul este limpede.

Starea Şapte, scrie în antetul foilor, *Cod: Capul Săgeţii,* şi chiar dacă nu înţeleg, cuvintele astea mă îngheaţă.

Îmi dau seama că Silas m-a scutit de detalii (cea mai dubioasă favoare pe care mi-o putea face). Cunoaşte bine planurile invaziei, le descrie în termeni reci, precişi. Atenţionează unităţi şi escadroane cu identităţi specifice, cu specializare descrisă printr-o singură literă sau silabă, iar lucrul ăsta e la fel de înfricoşător.

Semi-regimentul Fildeş Magi/Groac'h să avanseze spre sud de-a lungul Molimei înzestrat cu echipament E.Y.D. şi P-T în al treilea pătrar al lunii, citesc eu şi dimensiunea situaţiei mă înfioară. Dorinţa noastră de evadare, efortul pe care l-am făcut pentru asta mi se par acum atât de copilăreşti şi de lipsite de importanţă!

Acolo este suficientă informaţie pentru a apăra oraşul. Silas şi-a făcut datoria.

Din nou, la sfârşitul scrisorii, se vede sigiliul oraşului, transformând cuvintele seci şi limbajul banal într-o realitate oribilă.

Împreună cu scrisorile a venit şi o cutie.

Este o cutie cu bijuterii, făcută din lemn simplu, solid şi foarte greu. Iar înăuntru, odihnindu-se pe o perniţă moale, se află un colier şi un inel.

Inelul este pentru mine. Suprafaţa lui de argint şi jad este imprimată cu reversul sigiliului. Lucrătura este de o uimitoare măiestrie. În cercul inelului, Silas a pus o bilă de ceară roşie de sigiliu.

E al meu. Când va trebui să arăt căpitanului scrisorile şi colierul, i le voi înmâna în cutia închisă şi sigilată într-un săculeţ de piele; voi imprima ceara caldă cu acest inel pe care îl voi păstra. În acest fel, căpitanul va şti ce se află înăuntru, va şti că nu-l trădăm, dar că nu va putea umbla la conţinut dacă vrea ca destinatarii să-l creadă şi să-l răsplătească.

(Trebuie să recunosc că, atunci când mă gândesc la acest lanţ de evenimente, mă simt secată de orice sentiment. Pare atât de fragil. Oftez în timp ce scriu. N-am să mă mai gândesc la asta.)

Colierul este pentru a traversa marea. Spre deosebire de inel, este o piesă simplă, lipsită de orice estetică. Un lanţ subţire de fier.

Atârnată de el, o aşchie urâtă de metal pe care este trecută doar o serie, un simbol (două bufniţe sub cornul lunii) şi trei cuvinte: *Silas Fennec Procurator.*

Este identificarea mea, îmi spune Silas în scrisoare. *Este dovada supremă că scrisorile sunt originale. Că sunt pierdut pentru Noul Crobuzon şi că îmi iau rămas-bun.*

Mai târziu. Cerul se întunecă.

Sunt tulburată.

Uther Doul mi-a vorbit.

Eram pe puntea cabinelor de deasupra gondolei, ieşind din baie. Eram oarecum amuzată la gândul ploii de fecale şi de urină ce cădea din cer sub noi.

Ceva mai încolo pe coridor am auzit un foşnet şi am văzut o lumină venind printr-o uşă. Am aruncat o privire.

Amanta se schimba. Mi s-a oprit respiraţia.

Spatele îi era la fel de plin de cicatrici ca şi chipul. Cele mai multe păreau vechi, lipsite de culoare, palide, însă una sau două erau chiar albe. Semnele se întindeau în jos pe spate şi peste fese. Părea un animal marcat.

Nu m-am putut abţină să nu icnesc.

Amanta s-a întors spre zgomot, fără să se grăbească. I-am văzut pieptul şi sternul la fel de pline de răni ca şi spatele. M-a privit şi a îmbrăcat o cămaşă. Chipul său, cu toate tăieturile acelea complicate, era lipsită de orice expresie.

Am bâlbâit o scuză, m-am răsucit brusc pe călcâie şi m-am îndreptat spre scări. Dar, îngrozită, l-am văzut pe Uther Doul ieşind din aceeaşi încăpere şi luându-mă la ochi, cu mâna pe nenorocita lui de sabie.

Scrisoarea pe care o scriu acum mă ardea în buzunar. Duceam la mine destule dovezi ca să fiu şi eu şi Silas executaţi pentru crime împotriva Ţiparului – ceea ce ar fi pecetluit soarta Noului Crobuzon. Mi-a fost foarte frică.

Prefăcându-mă că nu l-am văzut pe Doul, am coborât în gondola principală şi am ocupat un loc la fereastră, urmărind frenetic norii. Am sperat că Doul o să mă lase în pace.

Nici gând. A venit la mine.

L-am simţit stând lângă masa mea şi am aşteptat mult ca să plece, fără să vorbească, reuşind să mă intimideze, dar nu a făcut aşa. Până la urmă, fără să vreau, am întors capul şi l-am privit.

El s-a uitat o vreme la mine tăcut. Am devenit din ce în ce mai neliniştită, chiar dacă nu se vedea pe faţa mea. Apoi a vorbit. Uitasem ce voce frumoasă are.

— Se numesc freggio[7], spuse el. Cicatricile: se numesc freggio.

Arătă spre scaunul din faţa mea şi aplecă fruntea.

— Pot să mă aşez?

Ce puteam spune? Puteam eu să-i spun *Nu, vreau să fiu singură* tocmai omului de încredere al Amanţilor, paznicului şi asasinului lor, celui mai periculos om din Armada? Mi-am strâns buzele şi am ridicat politicoasă din umeri: *Nu mă interesează unde vă aşezaţi, domnule.*

Lovi uşor cu palmele în masă. Vorbi (minunat) şi nu l-am întrerupt, nu am plecat şi nici nu l-am descurajat cu lipsa mea de interes. În parte, fireşte, pentru că îmi era teamă pentru viaţa şi siguranţa mea – inima îmi bătea foarte repede.

Dar şi din pricina discursului lui: vorbea de parcă citea dintr-o carte, cu fiecare frază atent construită, scrisă parcă de un poet. N-am mai auzit aşa ceva. Se uita ţintă în ochii mei şi părea să nu clipească.

Eram fascinată de ceea ce-mi spunea.

— Au fost capturaţi amândoi, spuse el. Amanţii.

Probabil că am rămas cu gura deschisă.

— Acum douăzeci şi cinci, treizeci de ani în urmă.

— El a venit primul. Era un pescar. Un ţăran de la capătul nordic al Cioburilor. Trăise toată viaţa pe insuliţele acelea de stâncă, aruncând undiţe şi plase de pescuit. Ignorant şi prost.

Mă privea cu ochi ceva mai cenuşii decât platoşa lui.

— Într-o zi a vâslit prea departe şi l-au luat curenţii. O şalupă a Ţiparului l-a găsit, i-a furat încărcătura şi piraţii s-au gândit dacă să-l omoare sau nu pe băiatul acela scheletic şi înspăimântat. Până la urmă l-au luat cu ei în oraş.

Degetele lui îşi schimbară poziţia şi începu să-şi maseze uşor mâinile.

— Oamenii se fac şi se desfac după circumstanţele create de ei înşişi, spuse el. În trei ani de zile, băieţelul acela conducea Ţiparul.

Zâmbi.

— La mai puţin de trei trimestre după asta, unul dintre cuirasatele noastre a interceptat o navă – o goeletă cu forme vulgare – în drumul ei din Perrick Nigh spre Myrshock. Una dintre familiile nobile din Figh Vadiso, se pare: soţul, soţia şi fiica, însoţiţi de suita lor, care se mutau pe continent. Li s-a confiscat încărcătura. Pasagerii nu interesau pe nimeni şi habar n-am ce s-a întâmplat cu ei. Poate că au fost ucişi; nu ştiu. Ştiu doar că atunci când servitorii au fost aduşi în oraş şi făcuţi cetăţeni, una dintre fete a atras atenţia noului conducător.

Uther Doul privi cerul.

— Unii dintre ei erau acolo, la bordul *Marelui Răsăritean,* la

---

[7] Freggio – tăieturi tradiţionale italiene făcute pe faţa iubitei pentru a o feri de relaţii cu alţi bărbaţi *(N.T.).*

întâlnirea aceea, spuse el încet. Se spune că ea s-a ţinut semeaţă şi a zâmbit conducătorului – nu ca una care încerca să ceară milă, nici înspăimântată, ci ca şi cum i-ar fi plăcut ce vede.

Femeile nu o duc bine în nordul Cioburilor, spuse el. Fiecare insulă are propriile ei obiceiuri şi legi, iar unele sunt neplăcute.

Bătu din palme.

— În unele locuri se coase gura femeilor, a spus el şi m-a privit.

S-a uitat în ochii mei: eu nu m-am intimidat.

— Sau li se taie diverse părţi. Sau sunt ţinute în lanţuri în casă, ca să servească bărbaţii. Insula pe care s-a născut şeful nostru nu este atât de aspră, dar… exagerează anumite trăsături pe care le poţi recunoaşte în alte culturi. Obiceiuri din Noul Crobuzon, de pildă. O anumită sacralizare a femeii. Un dispreţ mascat de adoraţie. Mă înţelegi, sunt sigur. Ţi-ai publicat cărţile sub numele de B. Coldwine. Sunt sigur că înţelegi.

Asta m-a cutremurat; recunosc. Faptul că ştia atât de multe despre mine, că îmi înţelegea motivele micii mele supărări.

— Pe insula şefului, bărbaţii pleacă pe mare şi îşi lasă soţiile şi amantele pe uscat, şi niciun obicei sau tradiţie nu le poate ţine picioarele lipite între ele. Un bărbat care iubeşte o femeie cu destulă pasiune – sau spune asta, sau crede asta – suferă când trebuie să o lase singură. El ştie bine cât de puternice sunt farmecele ei. În definitiv, el însuşi a căzut pradă lor. Aşa că trebuie să le mai reducă.

Pe insula şefului, un bărbat care iubeşte destul de mult o femeie îi *taie chipul…*

Se priviră unul pe altul, fără să mişte.

— O marchează, o face a lui, îşi înscrie dreptul de proprietate, o sculptează ca pe o bucată de lemn. O degradează atât cât nimeni altcineva să nu o mai dorească. Acele cicatrici se numesc freggio. Şeful a fost cuprins de dragoste, de dorinţă sau de cine ştie ce. A curtat-o pe noua venită şi a cerut-o în scurt timp. Iar ea i-a acceptat toate avansurile şi i-a răspuns la fel, devenind concubina lui. Până în ziua în care el a hotărât să o păstreze numai pentru el şi, cu un soi de bravadă stângace, şi-a scos cuţitul după coit şi a tăiat-o pe faţă.

Doul făcu o pauză, apoi zâmbi cu o plăcere bruscă şi sinceră.

— Ea a stat, l-a lăsat să-i facă asta… Apoi a luat cuţitul şi l-a tăiat şi ea. S-au făcut unul al celuilalt, spuse el încet. Observi penibilul situaţiei. El era un băiat remarcabil care ajunsese atât de repede în vârf, dar rămăsese cu obiceiuri de ţăran. A crezut sincer, nu mă îndoiesc de asta, când i-a spus că a tăiat-o din dragoste, că nu avea încredere că alţi bărbaţi îi vor rezista, dar asta e o minciună. Nu făcea decât să-şi marcheze teritoriul, ca un câine care urinează. Le arăta celorlalţi ce proprietăţi deţine. Dar şi ea l-a tăiat.

Doul mi-a zâmbit din nou.

— Nimeni nu s-a aşteptat la asta. Proprietatea nu-şi marchează proprietarul. Ea nu i s-a împotrivit; a fost de acord cu motivaţia lui. Sângele, pielea despicată, durerea, cheagul şi cicatricea însemnau *dragoste,* deci şi ea trebuia să răspundă la fel. Dacă freggio era ceea ce spunea el, ea a dus obiceiul mai departe, preschimbându-l. Şi preschimbându-l şi pe el. Însemnându-i cultura o dată cu chipul. După aceea, au găsit sprijin şi putere unul în celălalt. Au descoperit o anume intensitate şi o legătură în rănile acelea, răni care îi purificaseră brusc. Nu ştiu cum a reacţionat el prima dată. Dar în noaptea aceea ea a încetat să-i mai fie curtezană şi i-a devenit egală. În noaptea aceea şi-au pierdut numele şi au devenit Amanţii. Şi am avut de atunci doi conducători în districtul Ţiparului – doi care au avut o direcţie mai clară decât oricine altcineva. Şi deschidere. Ea l-a învăţat în noaptea aceea cum să răstălmăcească legile, cum să avanseze. L-a făcut asemenea ei, înfometat de transformări. Ea a rămas aşa. Eu ştiu cel mai bine: cu cât entuziasm m-a întâmpinat atunci când am venit pentru prima oară.

Uther vorbea foarte încet, gânditor.

— Ea a cules fărâmele de cunoştinţe aduse de nou-veniţi şi le-a combinat... le-a transformat cu un zel căruia îţi era imposibil să-i rezişti. Oricât de mult ai fi încercat. Cei doi şi-au întărit în fiecare zi dorinţa. De fiecare dată apăreau alte cicatrici. Trupurile şi chipurile lor au devenit o hartă a iubirii lor. E o geografie care se modifică, devenind mai clară pe măsura trecerii anilor. Una şi una, de fiecare dată: semne de respect şi egalitate.

Eu nu am spus nimic – preţ de multe minute – dar monologul lui Doul s-a sfârşit şi a aşteptat să-i răspund.

— Nu erai venit încă? am întrebat eu în sfârşit.

— Eu am apărut mai târziu, spuse el.

— Răpit? am spus eu uimită, dar el a clătinat din nou din cap.

— Am venit din proprie voinţă, a spus el. Am căutat să ajung în Armada acum vreo zece ani.

— De ce îmi spui mie toate astea? am făcut eu încet.

El a ridicat imperceptibil din umeri.

— E important, a spus el. E important ca tu să înţelegi. Te-am văzut – ţi-e teamă de cicatrici. Trebuie să înţelegi ceea ce vezi. Să-i înţelegi pe conducătorii noştri, să le înţelegi motivaţia şi pasiunea. Hotărârea. Intensitatea. Aceste cicatrici, a spus el, dau Ţiparului toată puterea.

A dat din cap şi m-a părăsit brusc. Am aşteptat câteva minute, dar nu s-a mai întors.

Sunt foarte tulburată. Nu înţeleg ce s-a întâmplat, de ce a vorbit cu mine. A fost el trimis de Amantă? I-a poruncit ea să-mi spună povestea ei sau a făcut-o de capul lui?

Chiar crede tot ce mi-a spus?

Cicatricile dau Ţiparului toată puterea lui, mi-a spus el, iar eu am rămas să mă întreb dacă nu vede altă posibilitate. Chiar nu a observat? E o coincidenţă faptul că oamenii cei mai puternici din districtul Ţiparului, deci din Armada, deci de pe toate mările, sunt străini? Că nu s-au născut în oraş? Că au crescut într-un mediu liber, lipsiţi de constrângerea a ceea ce a fost şi este doar o îngrămădeală de corăbii vechi, un târguşor – chiar dacă unul dintre cele mai extraordinare din istoria Bas-Lagului –, şi de aceea pot vedea dincolo de jafurile mărunte şi mândria claustrofobică?

Ei nu sunt constrânşi de dinamica Armadei. Care sunt priorităţile lor?

Vreau să aflu numele Amanţilor.

Cu excepţia momentelor când luptă (îmi amintesc de asta şi mă înspăimânt), chipul lui Uther Doul este aproape nemişcat. Este fascinant şi uşor tragic, iar mie îmi este de-a dreptul imposibil să ghicesc ce gândeşte sau crede. Orice mi-ar spune, am văzut cicatricile Amantei şi le consider urâte şi neplăcute. Iar faptul că denotă un anume ritual sordid, un joc pentru cei încătuşaţi de sentimente, nu schimbă cu nimic acest lucru.

Sunt urâte şi neplăcute.

Capitolul Douăzeci şi doi

La treizeci şi şase de ore de la ridicarea aerostatului deasupra Armadei şi pornirea către sud-vest, dedesubt a început să se vadă pământul.

Bellis dormise puţin. Cu toate astea, nu era obosită şi se trezi înainte de ceasurile cinci în dimineaţa celei de-a doua zile pentru a privi răsăritul din salonul principal.

Când intră, dădu peste alţii care deja se treziseră şi priveau afară: câţiva membri ai echipajului, Tintinnabulum şi echipa lui, Uther Doul. Inima îi deveni mai grea atunci când îl văzu. Considera că manierele lui – chiar mai rezervate şi mai măsurate decât ale ei – erau tulburătoare şi nu-i înţelegea interesul pe care i-l arăta.

El o observă şi îi indică fără niciun cuvânt ferestrele.

În lumina de dinaintea răsăritului se vedeau stânci ce spărgeau suprafaţa apei. Era greu de judecat mărimea lor sau distanţa până la formaţiunile de uscat. O împrăştiere de stânci ca nişte spinări de balene, niciuna mai mare de un kilometru în diametru, doar câteva mai mari decât Armada. Bellis nu vedea nicio pasăre, niciun animal – numai stâncă goală şi verdele ierburilor.

— Vom ajunge la insulă într-o oră, spuse cineva.

Aerostatul bâzâia în fundal, trădând pregătiri pe care Bellis nu le pricepea. Se întoarse la cabina ei şi-şi făcu iute bagajele, apoi se întoarse în salon cu hainele ei negre, lăsând jos, lângă picioare,

geanta de pânză. Adânc între hainele împăturite se afla o pungă de piele conţinând lucrurile pe care i le dăduse Silas Fennec, laolaltă cu scrisoarea pe care o tot scria.

Echipajul se foia încoace şi-ncolo, răstind ordine unul altuia. Cei care nu erau la lucru se adunaseră lângă ferestre.

Aerostatul coborâse destul de mult. Se aflau doar la câteva sute de metri deasupra apei, a cărei suprafaţă agitată devenise vizibilă. Încreţiturile se transformaseră în valuri cu spume şi curenţi, se vedeau recifele colorate şi pădurile de alge – şi acolo o epavă?

Insula se ivi în faţa lor. Bellis se cutremură văzând-o aşa golaşă în marea caldă. Se întindea pe vreo patruzeci şi cinci de kilometri, lată de vreo treizeci, presărată cu piscuri prăfoase şi munţi scunzi.

— La naiba, nu credeam c-o să mai văd vreodată locul ăsta! spuse Hedrigall într-o limbă Salt cu accent sunglari şi arătă spre ţărmul cel mai îndepărtat al insulei. De aici până la Gnurr Kett sunt mai mult de două sute de kilometri, continuă el. Anofelii nu sunt zburători buni. Nu rezistă mai mult de o sută de kilometri. De aceea cei din Kettai i-au lăsat în viaţă şi fac comerţ cu ei prin intermediul celor ca mine, pentru că ştiu că nu pot ajunge pe continent. Ăsta e un *ghetou,* împunse el cu un deget verde şi gros.

Dirijabilul urmă linia coastei. Bellis cercetă insula cu atenţie. Nu se vedea nicio formă de viaţă cu excepţia plantelor. Înfrigurată, Bellis îşi dădu seama că cerul era gol. Nicio pasăre. Toate celelalte insule pe lângă care trecuseră erau cotropite de înaripate, toate stâncile murdare cu guano. Pescăruşii formau o aură în jurul fiecărei insule, plonjând după peştii din apa caldă, plutind pe curenţii de aer.

Aerul de deasupra stâncilor vulcanice ale insulei anofelilor era gol ca un schelet fără carne.

Aerostatul trecu peste dealuri tăcute colorate în ocru. Ţinutul interior era ascuns după un val de stâncă, o şiră paralelă cu ţărmul. Liniştea era alungată doar de zgomotul motoarelor şi de vânt, iar când cineva strigă în sfârşit „Uite!”, glasul lui păru o impietate.

Era al lui Tanner Sack care arăta cu mâna spre o pajişte ascunsă între stânci şi adăpostită de valuri. Verdele era presărat de puncte mişcătoare albe.

— Oi, spuse Hedrigall după o clipă. Ne apropiem de golf. Probabil că tocmai au primit un transport. Vor mai rămâne câteva turme pe aici un timp.

Forma şi natura ţărmului se modificau. Stâncile ascuţite lăsau locul unei geografii mai blânde. Apăreau plaje înguste de argilă; costişe de pământ acoperite cu ferigi; copaci scunzi şi albiţi. O dată sau de două ori, Bellis văzu animale domestice bântuind precum fiarele sălbatice: porci, oi, capre, vite, în număr mic, ici-colo.

În interiorul ţinutului, la vreo doi-trei kilometri, se vedeau panglici

de apă, râuri leneşe scurgându-se dintre dealuri, intersectându-se şi străbătând insula în toate direcţiile. Apele încetineau pe platouri şi ieşeau din matcă, împrăştiindu-se şi devenind bălţi şi mlaştini, hrănind copaci albi de mango, liane, verdeaţa groasă şi lipicioasă ca o vomă. La distanţă, la capătul celălalt al insulei, Bellis văzu siluetele unor ruine.

Sub ei se porni mişcarea.

Bellis încercă să o urmărească, dar se petrecu prea repede şi fără noimă. Rămase doar cu o impresie vagă pe retină. Ceva trecuse prin aer, ieşind dintr-o vizuină dintre stânci şi intrând în alta.

— Ce fel de negustorie fac? întrebă Tanner Sack fără să-şi ia ochii de la privelişte. Văd că porcii şi oile sunt aici de izbelişte. Marfa pe care o ducem noi e de la Dreer Samher pentru Kettai. Ei ce au de câştigat? Ce fel de negustori sunt anofelii?

Hedrigall se îndepărtă de fereastră şi scoase un râs scurt.

— Cărţi şi informaţii, Tanner, băiete, spuse el. Şi lucruri aduse de valuri pe care le găsesc pe plajă.

Alte mişcări se petrecură pe sub dirijabil, dar Bellis nu reuşea să se concentreze. Îşi muşcă buzele, frustrată şi nervoasă. Ştia că nu e doar închipuirea ei. Siluetele acelea nu puteau aparţine decât unor fiinţe. Era nedumerită de faptul că nimeni nu vorbea despre ele. *Chiar nu văd?* gândi ea. *De ce nu spune nimeni nimic? Dar eu de ce nu spun?*

Dirijabilul încetini, aplecându-se sub vântul slab.

Depăşi o culme de piatră şi oscilă. Se petrecu o explozie de şoapte şi de exclamaţii de surpriză. Sub ei, în umbra dealurilor acoperite cu petice de vegetaţie, se afla un golf stâncos. Ancorate acolo, se aflau trei nave.

— Am ajuns, şopti Hedrigall. Acelea sunt nave din Dreer Samher. Asta e Plaja Maşinăriilor.

Navele erau galioane ornate cu aur, împrejmuite cu vârfuri de stâncă ce ieşeau din mare şi îmbrăţişau portul natural. Bellis îşi dădu seama că i se oprise respiraţia.

Nisipul şi argila plajei erau de un roşu închis, ca un sânge uscat. Plaja era presărată cu stânci cu forme ciudate, de mărimea unor case. Privirea lui Bellis trecu peste suprafaţa închisă la culoare şi văzu poteci săpate în materia moale. Dincolo de graniţa subţire de tufe a plajei, urmele deveneau mai clare. Se îndreptau spre ridicăturile stâncoase care dominau apa. Aerul era mişcat de valurile de căldură peste pietrele încinse de soare; copaci ce semănau cu măslinii şi specii pitice de arbori de junglă punctau pantele.

Bellis urmări cu privirea potecile ce şerpuiau în sus pe dealurile pârjolite până ce (din nou cu răsuflarea tăiată) dădu cu ochii de o îngrămădire de case albite de soare care ieşeau din piatră ca nişte excrescenţe organice – oraşul anofelilor.

În golf nu bătea vântul. Exista un pâlc de norişori ca nişte stropi de vopsea în jurul soarelui, dar căldura îi străbătea şi reverbera în ocolul de piatră.

Nu se auzea niciun zgomot de vieţuitoare. Sunetul repetitiv al mării părea mai degrabă să sublinieze liniştea decât să o alunge. Dirijabilul rămase atârnat în aer, cu motoarele oprite. Corăbiile samhere scârţâiau şi se clătinau în apropiere. Erau pustii. Nimeni nu ieşi să întâmpine aerostatul.

Paznicii crustaţi cu armură de cheag rămaseră de strajă împreună cu cactuşii cât timp coborâră pasagerii. Bellis călcă pe pământ, se lăsă pe vine lângă scara de frânghie şi-şi trecu degetele prin nisip. Îşi auzea foarte tare în urechi respiraţia grăbită.

La început nu-şi dădu seama decât de noutatea că se afla pe un teren care nu balansa. Îşi reaminti senzaţia de stabilitate cu încântare, dându-şi seama că o uitase de atâta timp. Apoi deveni conştientă de lumea înconjurătoare şi pipăi mai atentă plaja de sub ea, dându-şi seama pentru prima oară de ciudăţenia ei.

Îşi amintea de gravurile stângace din cartea lui Aum. Desenul stilizat al unui om din profil pe plajă, înconjurat de mecanisme stricate.

Plaja Maşinăriilor, gândi ea şi cuprinse cu privirea peisajul roşiatic.

La oarecare distanţă se aflau siluetele pe care le crezuse bolovani – mari cât o casă, spărgând linia ţărmului. Erau motoare. Compacte, enorme şi acoperite cu rugină şi cocleală, mecanisme de mult uitate, cu utilitate necunoscută, cu pistoane copleşite de ani şi de sare.

Erau şi pietre mai mici, iar Bellis observă că acestea erau de fapt bucăţi din maşinării mai mari, bolţuri şi ţevi; altele şi mai fine, mai complicate, unele fiind chiar piese complete; cadrane, piese de sticlă şi motoare cu aburi compacte. Pietricelele erau roţi dinţate, angrenaje şi şuruburi.

Bellis privi în jos spre mâinile ei. În căuşul palmelor ţinea mii de piese minuscule, rotiţe şi arcuri osificate, precum măruntaiele unor ceasuri incredibil de mici. Fiecare particulă ca o grăunţă de nisip, tare şi încinsă de soare, mai mică decât o firimitură. Bellis le lăsă să-i alunece printre degete şi rămase murdară de sângeriul plajei – rugina.

Plaja era o imitaţie, o sculptură mimând natura din gunoaie. Fiecare detaliu era înlocuit cu o piesă a unei maşinării stricate.

De când datează asta? Ce vechime are? Ce s-a petrecut aici? gândi Bellis. Era prea amorţită ca să mai simtă şi altceva decât o uimire obosită. *Ce dezastru, ce violenţă?* Îşi imagină fundul apei din golf – un recif industrial scufundat, conţinutul fabricilor dintr-un oraş lăsat să se degradeze, izbit de valuri şi de soare, oxidat, sângerând rugină, descompunându-se în părţi din ce în ce mai mici, aruncat din nou de

apă pe marginea insulei, transformându-se în această plajă ciudată.

Culese din nou o mână de nisip mecanic şi îl lăsă să se împrăştie. Simţea mirosul de metal.

Astea sunt epavele de care vorbea Hedrigall, îşi dădu ea seama. *E un cimitir de echipamente stricate. Probabil că sunt aici milioane de secrete mucegăind în praf. Probabil că anofelii caută printre ele, le curăţă şi le vând pe cele mai interesante – două, trei piese dintr-un puzzle cu mii de piese. Opac şi impenetrabil, dar dacă ai putea să-l refaci, ce ai obţine?*

Se îndepărtă anevoie de scara de frânghie, ascultând scrâşnetul pieselor străvechi sub picioare.

Până coborî şi ultimul pasager, străjerii cercetară atent orizontul. În apropierea lui Bellis se afla ţarcul cu animale. Duhnea ca o fermă şi turma scotea sunete puternice şi tâmpe în aerul nemişcat.

— Toată lumea să se apropie şi să mă asculte, spuse cu asprime Amanta şi aşteptă să fie înconjurată.

Inginerii şi savanţii se împrăştiaseră, trecându-şi degetele prin nisipul metalic. Câţiva, ca Tanner Sack, intraseră în apă. (Se scufundase scurt, cu un oftat de plăcere.) Preţ de o clipă nu se auzi nimic în afară de zgomotul valurilor mici aruncând spumă pe ţărmul ruginit.

— Ascultaţi-mă dacă vreţi să trăiţi, continuă Amanta şi mulţimea se scutură neliniştită. Sunt doi-trei kilometri până în târg, peste stâncile acelea.

Toată lumea ridică privirea spre ele; pantele păreau pustii.

— Rămâneţi în grup. Luaţi-vă armele ce v-au fost distribuite, dar nu le folosiţi decât dacă vă aflaţi în primejdie imediată de moarte. Suntem prea mulţi şi mulţi dintre voi nu sunt antrenaţi; nu vrem să începem să ne împuşcăm între noi din pricina panicii. Vom fi flancaţi de cactuşi şi crustaţi, iar ei ştiu cum să folosească armele din dotare, aşa că reţineţi-vă cât de mult puteţi. Anofelii sunt rapizi. Înfometaţi şi primejdioşi. Sper că vă amintiţi cele spuse la informări şi că vă daţi seama cu ce ne confruntăm. Populaţia este undeva prin târgul acela şi va trebui să o găsim. Ceva mai departe în direcţia aceea se află mlaştina şi apoi apa. Acolo unde trăiesc femelele. Dacă ne aud sau ne simt mirosul, vin peste noi. Aşa că trebuie să ne mişcăm repede. E pregătită toată lumea?

Ea făcu un semn cu mâinile şi paznicii-cactuşi începură să-i mâne. Deschiseră ţarcul cu animale, încă legat de *Trident* ca o ancoră, cu lanţuri. Bellis ridică o sprânceană, văzând că porcii şi oile purtau zgardă şi lesă, dusă de cactuşi musculoşi.

— Atunci să mergem.

Călătoria de la Plaja Maşinăriilor la târguşorul dintre dealuri fu un coşmar. Când ajunseră şi încercă să şi-l amintească, după câteva zile

sau săptămâni, Bellis nu mai reuşi să distingă evenimentele într-un şir coerent. În memoria ei nu mai persista o succesiune, ci doar fragmente, ca într-un vis.

Căldura îngreunează aerul din jurul ei, îi înfundă porii, ochii şi urechile; miros puternic de putred şi de sevă; insecte neobosite, înţepând şi lingând. I s-a dat o flintă pe care *(îşi amintea)* o ţine la distanţă de parcă ar duhni.

E mânată laolaltă cu ceilalţi pasageri – hotchi cu spini ridicându-se şi relaxându-se nervos, khepri cu picioruşele capetelor scurmând în gol – înconjuraţi de cei a căror fiziologie îi apăra: cactuşi şi crustaţi care trăgeau după ei animalele. Un grup e lipsit de sânge, celălalt e plin de sânge atât de sensibil încât îi apără. Au la ei puşti şi foarcuri. Uther Doul este singurul paznic uman. Duce câte o armă în fiecare mână şi Bellis poate să jure că de fiecare dată când se uită la el are alte arme: cuţit şi cuţit; pistol şi cuţit; pistol şi pistol.

Privind peste stâncile acoperite cu verdeaţă, peste luminişuri, în vale, peste frunzişul des şi peste bălţi groase ca un mucilagiu. Auzind zgomote. La început, scuturături în frunziş, nimic primejdios. Apoi un vaiet oribil, imposibil de localizat, ca şi cum aerul însuşi ar fi urlat de durere.

Împrăştierea sunetului aceluia de jur-împrejurul lor.

Bellis şi vecinii ei ciocnindu-se unul de altul, împiedicaţi de groază, epuizare şi căldura umedă, încercând să privească în toate părţile odată şi văzând primele semne de mişcare, siluete trecând printre copaci ca nişte fire de praf suflate de vânt, mereu mai aproape, un amestec instabil de mişcare aleatorie şi de intenţii maligne.

Apoi, prima femelă anofel iese fugind din adăpostul copacilor.

Ca o femeie îndoită în două, apoi încă o dată, cocârjată şi noduroasă, într-o poziţie nefirească. Gâtul ei răsucit prea mult, umerii osoşi aruncaţi spre spate, carnea ei albă ca de vierme şi ochii uriaşi deschişi foarte larg, cu faţa suptă, sânii ca nişte saci goi de piele, braţele întinse ca nişte cabluri răsucite. Picioarele ei scuturându-se nebuneşte în fugă până ce femeia cade în faţă fără să atingă pământul, continuând spre ei, plutind deasupra solului, cu braţele şi picioarele atârnând rapace, *(drace, sfinte GurăMultă, fir-ar)* aripile deschise pe spate preluând greutatea, aripi uriaşe de ţânţar, palete vibrând, mişcându-se prea repede ca să poată fi văzute cu ochiul liber, ca şi cum femeia ar fi purtată spre ei atârnată de un petec de aer tulbure.

Ceea ce se întâmplă mai departe îi reveni lui Bellis iar şi iar în memorie şi în vise.

Aruncând priviri flămânde, femeia-ţânţar îşi deschide gura, scuipând bale, cu gingiile goale rânjite. Cu o mişcare bruscă, aruncă afară din gură o proeminenţă, o trompă umedă de salivă de un cot

lungime.

Trompa îi iese afară cu o mişcare organică, un soi de vomitat, dar cu un caracter neîndoielnic şi tulburător de sexual. Iese parcă de niciunde: gâtul şi capul nu-i par destul de mari ca să o conţină. Se repede la ei cu şuierat de aripi şi din tufe este urmată de altele.

Amintirile se înceţoşează. Bellis rămâne sigură de căldură şi de scena pe care a văzut-o, dar iuţimea imaginilor o şochează de fiecare dată când se gândeşte. Grupul aproape că se împrăştie din pricina fricii şi focuri de armă sunt trase în direcţii primejdioase, haotice (Doul urlând furios *Nu trageţi).*

Bellis vede prima femeie-ţânţar trecând pe lângă cactuşi, lipsită de interes. Se îndreaptă în schimb spre străjerii crustaţi, aterizând pe ei (indivizii musculoşi abia schimbându-şi poziţia sub greutatea femeilor înaripate uscăţive), încercând să-i înjunghie cu trompa ca o lance, incapabile să penetreze armura. Bellis aude pocnetul leselor rupte şi porcii şi oile îngrozite împrăştiindu-se într-un nor de rahat şi de praf.

Acum sunt zece sau douăsprezece femei-ţânţar *(aşa de multe în aşa de scurt timp)* şi se întorc spre prada mai uşoară, spre animalele ce aleargă. Se înalţă pe aripile lor subţiri, cu capul plecat, cu şoldurile şi membrele moi sub ele, atârnând în aer ca nişte păpuşi suspendate de omoplaţii alungiţi, cu trompele întunecate încă umede şi ieşite în afară; apoi se aruncă asupra animalelor împietrite. Le domină cu uşurinţă, coborând cu mişcări pe jumătate întâmplătoare ca să le taie calea şi interceptându-le, cu braţele deschise, cu degetele răşchirate, încleştându-se de blănuri şi de piei. Bellis priveşte *(îşi aminteşte cum dă înapoi cu mişcări stângace, fără oprire, călcându-i pe alţii în picioare, dar fără să cadă din pricina terorii),* fără suflu şi hipnotizată, la primul anofel care începe să se hrănească.

Femela călăreşte o scroafă uriaşă, smulgându-se din zbor şi îmbrăţişând-o de parcă ar fi o jucărie mult iubită, îşi trage capul pe spate şi trompa lungă se mai întinde câteva degete, netedă ca o săgeată. Apoi femeia-ţânţar îşi aruncă faţa înainte, cu gura deschisă, înfigând trompa în trupul animalului.

Porcul ţipă fără încetare. Bellis încă mai priveşte *(picioarele ducând-o mai departe de acea privelişte, dar cu ochii fixaţi disperat asupra ei).* Picioarele porcului cedează la şocul penetrării, zece, cincisprezece, douăzeci de centimetri de chitină înfrânge rezistenţa pielii şi muşchilor şi se infiltrează în cele mai adânci părţi ale fluxului sanguin. Femeia-ţânţar călăreşte animalul căzut şi-şi îndeasă gura în trupul lui, se încordează (fiecare muşchi, tendon şi venă vizibile prin pielea zbârcită) şi începe să sugă.

Preţ de câteva secunde, porcul încă mai ţipă. Apoi glasul i se stinge.

Trupul i se scofâlceşte.

Bellis îl vede cum se dezumflă.

Pielea i se mişcă şi începe să se încreţească. Un firişor slab de sânge curge din rana deschisă de trompa anofelului. Bellis priveşte fără să-şi creadă ochilor, dar nu are vedenii – porcul chiar se *micşorează.* Picioarele îi tremură spasmodic de groază, apoi se încordează când extremităţile i se golesc. Picioarele grase se comprimă pe măsură ce se golesc pe dinăuntru. Pielea îi este toată încreţită acum peste trupul micşorat. Culoarea dispare.

Pe măsură ce sângele şi vitalitatea se scurge din scroafă, femeia-ţânţar se umple.

Pântecele i se umflă. Când se prinsese de porc era o spurcăciune malnutrită. Pe măsură ce porcul se făcea tot mai mic, ea creştea, devenind mai plină într-un ritm uluitor. Culoarea îi reveni şi burta i se umflă. Mişcările ei deveniră alunecoase peste animalul muribund, din ce în ce mai lente şi mai saturate.

Bellis priveşte cu o fascinaţie bolnavă cum litri de sânge trec prin trompa dură, mutându-se dintr-un trup în celălalt.

Porcul e mort, pielea mulându-se pe noi văi create între muşchii goliţi şi oase. Anofelul este plin şi rozaliu. Braţele şi picioarele ei aproape că şi-au dublat diametrul, iar pielea stă acum întinsă. Cel mai mult s-a umflat pieptul, pântecele şi dosul, arătând acum obeze, dar nu moi ca ale unei femei grase. Par tumefiate, umflate cu sânge, excrescenţe atârnând greoi.

Prin tot luminişul, acelaşi lucru se întâmplă celorlalte animale. Unele sunt copleşite de o singură femeie, altele de două. Toate se micşorează, de parcă s-ar usca din pricina soarelui, iar anofelii se umflă tot mai mult cu sânge.

Primei femei-ţânţar i-a trebuit un minut şi jumătate să sugă şi ultimul strop din animal (*Bellis nu va putea scăpa niciodată de amintirea acelei privelişti sau de a sunetelor de satisfacţie scoase de femelă).*

Anofelul se dă jos de pe stârvul animalului, cu ochi somnoroşi, cu picături de sânge scurgându-se de pe trompa ce se retrage. Bate în retragere, lăsând porcul ca pe un sac de oase.

Aerul fierbinte din jurul lui Bellis este saturat acum de mirosul de vomă al tovarăşilor ei care-şi pierd controlul la vederea anofelilor ce se hrănesc. Bellis nu vomită, dar gura i se încreţeşte şi se descoperă ridicând pistolul, nu cu teamă sau furie, ci cu dezgust.

Însă nu trage. *(Ce s-ar fi întâmplat dacă cineva nepriceput ar fi tras? se întrebă mai târziu Bellis, amintindu-şi.)* Primejdia pare să fi trecut. Armadorienii urcă dealul, depăşind luminişul şi mirosul de balegă şi de sânge cald, trecând de stânci şi de apa pestilenţială, îndreptându-se spre orăşelul pe care l-au văzut din aer.

Secvenţa evenimentelor deveni mai puţin tulbure, mai puţin

înceţoşată de căldură, de teamă şi uimire. Apoi, în acel moment, pe când Bellis se retrăgea din locul măcelului porcilor şi oilor, frenezia respingătoare a anofelilor se stinse şi *(mai rău)* odată cu ea şi torpoarea, o femeie-ţânţar ridică privirea de la oaia la care ajunsese prea târziu şi le observă retragerea. Îşi ridică umerii şi zbură legănat spre ei, cu gura deschisă şi trompa umedă, cu burta abia puţin umflată de la resturile rămase de la surorile ei, dornică de o pradă nouă, trecând pe lângă cactuşi şi crustaţi şi aruncându-se asupra oamenilor îngroziţi cu şuierat de aripi.

Bellis se simţi aruncată din nou în gunoiul confuz de imagini fără rost; îl văzu pe Uther Doul ieşind calm în faţa femeii-ţânţar, ridicând mâinile *(în care ducea acum două pistoale)* şi aşteptă să se apropie până ce trompa aproape că îi atinse faţa şi trase.

Din armele lui explodă căldură, zgomot şi plumb negru şi sfâşiară burta şi chipul femeii-ţânţar.

Chiar şi aşa, pline pe jumătate, măruntaiele femeii pocniră cu zgomot, stropind cu sânge. Căzu din aer cu chipul strivit în ţărână, cu trompa încă scoasă, lăsând o pată unsuroasă roşie sorbită iute de praf. Trupul ei se prăbuşi dinaintea lui Doul.

Bellis se întoarse la curgerea liniară a timpului. Era ameţită, dar îndepărtată de scena pe care o văzuse. La câţiva metri depărtare, anofelii îmbuibaţi nici nu-şi observară sora căzută. Expediţia se întoarse la poteca abruptă şi se îndreptă spre dealuri, iar femeile-ţânţar îşi târâră trupurile umflate din locul măcelului unde rămaseră să putrezească stârvurile animalelor. Umflate ca nişte boabe de strugure, atârnau sub aripile cu zumzăit prevestitor de rele şi se îndepărtară spre jungla lor.

Capitolul Douăzeci şi trei

Aşteptară în tăcere: Amanta, Doul, Tintinnabulum, Hedrigall şi Bellis. Dinaintea vizitatorilor lor, cu o expresie de confuzie politicoasă, se aflau doi anofeli.

Bellis era uluită de cei doi ţânţari. Se aşteptase la ceva dramatic, la o piele decolorată de chitină, la aripi ţepene ca ale femelelor.

Nu arătau decât ca nişte omuleţi aplecaţi uşor din pricina vârstei. Robele lor portocalii erau decolorate de praf şi de pete de sevă de plante. Bărbatul cel mai în vârstă avea o uşoară chelie şi braţele ce-i ieşeau din mâneci erau extraordinar de subţiri. Nu aveau buze, nici fălci, nici dinţi. Gurile lor erau nişte sfinctere, cerculeţe înguste de muşchi exact ca nişte anusuri. Pielea dimprejur aluneca în gaură.

— Bellis, spuse Amanta cu asprime, încearcă din nou.

Intraseră în oraş urmăriţi de privirile nedumerite ale ţânţarilor.

Murdari, asudaţi şi orbiţi de praf, expediţia armadoriană urcase împleticit ultimii metri ai dealului ca să intre în umbra caselor tăiate şi

amenajate în peretele vertical de piatră ce secţiona panta. Târgul nu părea construit după un anumit plan: adăposturi mici, pătrate, erau răspândite pe pantele principale, în bătaia soarelui, şi se revărsau pe marginile abrupte ale fisurii, legate între ele prin trepte şi poteci dăltuite în piatră. Coşurile de fum ale încăperilor subterane ieşeau ca nişte ciuperci din pământul din jurul lor.

Oraşul era presărat cu motoare aduse de pe Plaja Maşinăriilor, curăţate de rugină, cu sute de forme de neînţeles. Unele erau în funcţiune, altele erau inerte. Cele aflate în bătaia soarelui luceau. Niciunul nu avea pistoanele cu aburi obişnuite în Noul Crobuzon şi Armada; în aer nu se răspândea fum de ulei. Erau motoare heliotropice, după cum presupunea Bellis, cu paletele bâzâind în lumina dură sorbită de învelişul lor de sticlă crăpată şi trimiţând energii oculte prin firele ce le legau de diferitele case. Firele cele mai lungi erau înnodate, construite din fire mai scurte ce fuseseră recuperate şi ele.

De pe acoperişurile plate, de pe coastele dealurilor, din umbra crevasei înguste şi din coroanele arborilor contorsionaţi din jurul târgului, din pragurile uşilor şi de la ferestre, îi priveau ţânţarii. Nu se auzea nimic, nicio şoaptă, niciun strigăt. Numai privirea uimită din toţi ochii.

O dată, Bellis (cu un teribil spasm de teamă) crezu că vede zborul plin de meandre al unei anofele în dreptul unor clădiri de mai sus. Dar masculii din apropiere se întoarseră şi începură să arunce cu pietre spre siluetă, alungând-o înainte ca ea să zărească armadorienii sau să intre în vreo casă.

Ajunseră într-un fel de piaţă înconjurată de aceleaşi case în culori murdare şi de scheletele motoarelor solare, unde crevasa se lărgea şi primea lumina de la cerul albastru răscopt. La capătul îndepărtat, Bellis văzu o despicătură în stâncă şi un stei de piatră, o potecă ce ducea spre mare. Şi aici, în sfârşit, cineva veni să-i întâmpine: o mică delegaţie de masculi anofeli nervoşi, făcând plecăciuni şi îndemnându-i spre o mare sală săpată în stâncă dealurilor.

Într-o încăpere interioară, luminată de tuburi imense cu lumină, de oglinzi care refractau lumina zilei şi o reciclau în interiorul muntelui, doi anofeli se înfăţişară dinaintea lor, aplecându-se politicos, iar Bellis (amintindu-şi de ziua aceea din Salkrikaltor, când avusese de-a face cu altă limbă dar cu acelaşi tip de misiune), ieşi în faţă şi îi salută într-o hieratică Kettai limpede.

Anofelii rămaseră nemişcaţi, cu expresie nedumerită, neînţelegând niciun cuvânt.

Bellis încercă din nou să se facă înţeleasă cu elocinţa pompoasă a hieraticii Kettai. Anofelii se uitară unul la altul şi scoaseră nişte şuierături ca nişte băşini.

Observându-le sfincterele bucale cum se dilată şi de contractă, Bellis îşi dădu seama de situaţie şi scrise în loc să vorbească cuvintele în hieratica Kettai.

Mă numesc Bellis, scrise ea. *Am venit de foarte, foarte departe ca să vorbim cu voi. Mă înţelegeţi?*

Când li se înmână hârtia, anofelii făcură ochii mari, se uitară unul la altul şi croncăniră cu entuziasm. Cel mai în vârstă luă stiloul lui Bellis.

Eu sunt Mauril Crahn, scrise el. *Au trecut mulţi ani de când am avut vizitatori ca voi.* Ridică privirea spre ea, cu ochii mijiţi. *Bine aţi venit în casa noastră.*

Limba fluierată a anofelilor nu avea o formă scrisă. Pentru ei, hieratica Kettai *era* limba scrisă, dar nu o vorbiseră niciodată. Se puteau exprima perfect într-o scriere elegantă, dar nu aveau nicio idee despre felul în care ar suna. Conceptul de hieratică Kettai vorbită le era străin.

Timp de sute de ani se realizase o simbioză între marinarii samheri şi autorităţile kohnide din Gnurr Kett. Cactuşii din Samher veneau pe insulă cu animale vii şi câteva bunuri şi îşi luau partea ca intermediari. Kohnid cumpăra de la ei ceea ce aveau de oferit anofelii.

Ei controlau fluxul de informaţii cu poporul ţânţarilor. Avură grijă să se asigure că nicio altă limbă în afară de hieratica Kettai nu ajunge pe insulă şi că niciun anofel nu o părăseşte.

Amintirile îngrozitoare ale Regatului Matriarhal Malarie încă mai existau. Kohnid juca un joc, ţinându-i pe străluciţii anofeli pe post de gânditori de curte; fără să le dea nimic din ceea ce i-ar putea face puternici, fără să-i lase să scape – Kohnid nu dorea să rişte o nouă invazie de femele anofel în lume –, doar atât cât să aibă la ce se gândi. Kettai nu permitea accesul anofelilor la nicio informaţie necontrolată de ei: menţinerea timp de secole a hieraticii Kettai drept limbă scrisă a insulei avea exact acest scop. În acest fel, ştiinţa şi filosofia anofelilor se aflau în mâinile elitei din Kohnid, care era aproape singura capabilă să o citească.

Piesele disparate de tehnologie străveche pe care le posedau anofelii, lucrările filosofilor lor erau probabil de-a dreptul uimitoare, după părerea lui Bellis, pentru a menţine acest sistem complicat. Fiecare expediţie samheră din Kohnid pe insulă aducea câteva cărţi alese cu grijă, şi uneori comenzi. *Fiind date aceste condiţii,* se întrebau unii teoreticieni kohnizi, *şi amintind de paradoxul descris în lucrarea noastră anterioară, care este răspunsul la următoarea problemă?* Şi lucrări scrise de mâna anofelilor, sub nume Kettai alese, făceau drumul înapoi, ca răspuns la asemenea întrebări sau la probleme puse chiar de către anofeli, pentru a fi tipărite de edituri kohnide – fără plată. Uneori erau fără îndoială însuşite de vreun

învăţat Kettai, adăugându-se toate la prestigiul culturii hieratice Kettai.

Ţânţarii fuseseră reduşi la un popor de învăţaţi captivi.

Ruinele de pe insulă adăposteau texte vechi scrise în hieratica Kettai pe care anofelii o puteau citi sau în limbi demult dispărute pe care le descifraseră. Şi odată cu acumularea lentă de cărţi din Kohnid şi de scrieri străvechi, anofelii îşi urmăriseră şi propriile cercetări. Uneori, o astfel de lucrare se trimitea peste mare stăpânilor din Kohnid. Uneori era publicată.

Asta se întâmplase cu cartea lui Krüach Aum.

Cu două mii de ani în urmă, poporul ţânţarilor stăpânise ţinuturile sudice ca un scurt coşmar de sânge şi molimă şi sete monstruoasă. Bellis nu ştia cât de mult îşi cunoşteau anofelii propria istorie, dar nu-şi făceau nicio iluzie despre natura femeilor lor.

Câte aţi omorât? scrise Crahn. *Câte dintre femei?*

Iar când, după o ezitare, Bellis scrise *Una,* el dădu din cap şi răspunse *Nu aşa de multe.*

Oraşul nu avea conducere. Crahn nu era un conducător. Era dispus să ajute şi să spună oaspeţilor tot ce voiau să ştie. Anofelii răspunseră armadorienilor cu o fascinaţie curtenitoare, măsurată, o reacţie contemplativă, aproape abstractă. În spatele răspunsului lor flegmatic, Bellis detectă o psihologie străină.

Bellis scrise întrebările Amantei şi ale lui Tintinnabulum cât de repede putu. Nu atinseseră încă subiectul cel mai important, motivul pentru care veniseră pe insulă, când auziră un vacarm în camera cealaltă unde aşteptau tovarăşii lor. Voci puternice vorbind în sunglari şi răspunsuri strigate în Salt.

Negustorii-piraţi din Dreer Samher staţionaţi pe insulă se întorseseră la navele lor şi îi descoperiseră pe nou-veniţi. Un cactus împopoţonat intră în încăperea cea mică urmat de doi dintre compatrioţii lui, acum armadorieni, certându-se cu el în sunglari.

— Soarele mă-sii! strigă el cu accent în Salt. Cine dracu’ sunteţi voi?

Ţinea în mână un cuţit mare pe care îl scutura furios.

— Insula e teritoriu kohnid şi este interzisă intrarea. Noi suntem agenţii lor aici şi suntem autorizaţi să-i protejăm. Spuneţi-mi de ce să nu vă ucid aici şi acum.

— Doamnă, spuse unul dintre cactuşii armadorieni, făcând o reverenţă cu mâna. Acesta e Nurjhitt Sengka, căpitanul de pe *Tetneghi Dustheart.*

— Căpitane, spuse Amanta păşind înainte, avându-l pe Uther Doul în spate ca o umbră. Îmi pare bine să vă întâlnesc. Trebuie să vorbim.

Sengka nu era un tâlhar, ci un pirat oficial din Dreer Samher.

Staţionarea regulată a samherilor pe insulă era monotonă, lipsită de evenimente şi plicticoasă: nu se petrecea nimic, nimeni nu venea, nimeni nu pleca. În fiecare lună sau la două sau la şase, sosea o nouă misiune samheră din Kohnid sau Dreer Samher cu o încărcătură de animale pentru femele şi poate unele mărfuri pentru bărbaţi. Nou-veniţii preluau postul compatrioţilor plictisiţi, lăsându-i să plece cu lucrări strălucite şi echipamente pe care anofelii le adunaseră şi le reparaseră între timp.

Cei care staţionau pe insulă îşi petreceau timpul sfădindu-se, certându-se şi făcând pariuri, neluând în seamă femelele, vizitând bărbaţii doar pentru a cumpăra ceea ce aveau nevoie cu hrană sau echipamente. Şi, oficial, erau acolo să controleze fluxul de informaţii spre insulă, puritatea lingvistică ce făcea ca ţinutul Kohnid să fie unic – şi să păzească anofelii să nu evadeze.

Ideea era ridicolă; nimeni nu venea niciodată pe insulă. Foarte puţini marinari ştiau de ea. Erau cazuri foarte rare în care vase rătăcite ajungeau la ţărm, dar echipajele neavizate sufereau în general o moarte rapidă din pricina femeilor de pe insulă.

Şi niciun anofel nu plecase vreodată.

De aceea, formal, prezenţa armadorienilor nou-veniţi pe insulă nu era interzisă în înţelegerea dintre Dreer Samher şi Kohnid. În definitiv, nu se folosise decât hieratica Kettai şi nu fusese adus niciun obiect de vânzare. Dar prezenţa unor străini care puteau comunica cu localnicii nu avea precedent.

Sengka privea sălbatic împrejur. Când îşi dădu seama că aceşti intruşi bizari vin din misteriosul oraş plutitor Armada, ochii i se lărgiră. Dar erau curtenitori şi păreau dornici să se explice. Deşi arunca priviri furioase spre cactuşii care fuseseră odată compatrioţi de-ai lui, îi înjura printre dinţi, îi numea trădători şi se arăta dispreţuitor faţă de Amantă, ascultă şi se lăsă dus înapoi în sala cea mare în care aştepta expediţia armadoriană.

Şi în vreme ce Amanta, paznicii cactus şi Uther Doul se îndepărtau, Tintinnabulum veni alături de Bellis. Îşi adună părul lung şi alb într-o coadă, ascunzând-o vederii celorlalţi cu umerii lui laţi şi braţele groase.

— Nu te opri acum, murmură el. Treci la obiect.

Crahn, scrise ea.

Pentru un scurt moment, se simţi uşor isterizată de absurditatea acestei situaţii. Dacă punea piciorul afară, risca să-şi piardă viaţa pe loc şi într-un mod neplăcut. Acele femei-ţânţar hămesite aveau s-o găsească în scurt timp; pentru ele nu era decât o pungă cu sânge; aveau s-o adulmece şi s-o scurgă de ultima picătură, ca şi cum ar goli un butoi.

Cu toate acestea, la adăpostul acestor ziduri, la numai o oră de la

măcelul de pe potecă, unde zăcea acum o anofelă printre hoiturile supte ale animalelor cu pielea crăpată de căldură, ea punea întrebări politicoase gazdei atente într-o limbă moartă demult. Bellis clătină din cap.

Îl căutăm pe unul dintre voi, scrise ea. *Trebuie să purtăm cu el o discuţie. Este foarte important. Îl cunoaşteţi pe cel numit Krüach Aum?*

Aum, răspunse el, nici mai repede nici mai încet decât la alte întrebări, fără nicio diferenţă de interes, *care scormoneşte după cărţi vechi în ruine. Toţi îl cunoaştem pe Aum.*

Vi-l pot aduce.

Capitolul Douăzeci şi patru

Lui Tanner Sack îi lipsea marea.

Pielea îi făcea băşici din pricina căldurii şi îl dureau tentaculele.

Aşteptase mai toată ziua ca Amanta, Tintinnabulum, Bellis Coldwine şi ceilalţi să termine de discutat cu masculii anofeli muţi. Stătuse la taifas, vorbind în şoaptă cu tovarăşii lui, molfăise din peştele uscat şi încercase, fără succes, să ceară hrană mai proaspătă de la gazdele lor curioase şi rezervate.

— Nenorociţi cu faţă de cur, auzise Tanner de la unul dintre oamenii înfometaţi.

Armadorienii erau traumatizaţi de ferocitatea femelelor anofele. Erau conştienţi că tovarăşele gazdelor lor bântuiau prin aer dincolo de ziduri, că liniştea placidă a oraşului era înşelătoare – că erau prinşi în capcană.

Unii dintre tovarăşii lui Tanner făceau glume nervoase despre femelele anofele.

— Femeile, spuneau ei şi râdeau pe înfundate că femelele tuturor speciilor ar fi băutoare de sânge.

Tanner încercă, de dragul discuţiei, dar nu reuşi să râdă la idioţeniile lor.

Erau două tabere în încăperea cea mare şi austeră. De o parte erau armadorienii, iar de cealaltă cactuşii din Dreer Samher. Se priveau unii pe alţii cu atenţie. Căpitanul Sengka era cufundat într-o discuţie aprinsă în sunglari cu Hedrigall şi alţi doi cactuşi armadorieni, iar echipajul lui privea şi asculta cu nesiguranţă. Când, în sfârşit, Sengka şi echipajul lui ieşi afară în grabă, armadorienii se relaxară. Hedrigall se îndreptă încet spre zid şi se aşeză lângă Tanner.

— Nu prea mă place, spuse el şi zâmbi obosit. Tot îmi spune că sunt un trădător.

Dădu ochii peste cap.

— Dar n-o să facă niciun gest prostesc. Îi e frică de Armada. I-am spus că o să plecăm repede, că nu am adus nimic şi că nu o să luăm nimic, dar am dat de înţeles că dacă face vreun gest necugetat, e ca

şi cum ar declara război. N-o să avem nicio problemă.

După o vreme, Hedrigall observă cum Tanner îşi masa fără încetare pielea, cum îşi lingea degetele şi o umezea. Părăsi sala şi Tanner fu profund impresionat când cactusul se întoarse, un sfert de oră mai târziu, aducând cu el trei burdufuri de piele cu apă sărată. Tanner le scurse peste el şi îşi înmuie branhiile.

Anofelii intrară şi se uitară la armadorieni. Îşi făcură semne din cap şi şuierară. Tanner îi privi pe ierbivori mâncând, vârând cu forţa pumni de flori colorate în orificiile lor bucale şi sugând cu aceeaşi forţă cu care sugeau femelele din carnea vie. Scuipau cu un şuierat uşor petalele consumate, zdrobite şi subţiate, secate de nectar şi sucuri, decolorate.

Echipajul armadorian fu lăsat însetat şi asudat ore întregi în timp ce Amanta şi Tintinnabulum făceau planuri. Până la urmă, Hedrigall şi alţi câţiva cactuşi părăsiră încăperea, conduşi de un anofel.

Lumina care venea prin canalele săpate în piatră începu să scadă. Apusul se apropia cu iuţeală. Prin deschizăturile mici din stâncă şi în reflexiile oglinzilor, Tanner vedea violetul cerului.

Felul în care erau forţaţi să aştepte era lipsit de confort. Anofelii împrăştiară un strat gros de paie în cameră. Noaptea era fierbinte. Tanner îşi scoase cămaşa împuţită şi o împături în chip de pernă. Se mai udă cu puţină apă sărată şi observă că toţi ceilalţi armadorieni încercau să-şi găsească un culcuş.

Nu mai fusese niciodată atât de obosit. Se simţea de parcă fiecare fărâmă de energie îi fusese sorbită şi înlocuită cu dogoarea nopţii. Îşi odihni capul pe perna improvizată, umedă de propria lui sudoare şi, chiar şi pe podeaua aceea tare, peste stratul acela subţire şi ineficient de vegetaţie (cu miros puternic de polen şi praf de fân), adormi foarte repede.

Când se trezi, crezu că aţipise doar câteva minute, dar văzu lumina zilei şi gemu nefericit. Capul îl durea şi bău disperat din hârdăul cu apă lăsat acolo pentru ei.

Când armadorienii se treziră, Amanta, Doul şi Coldwine ieşiră din camera mică de alături, însoţiţi de cactuşii care îi păziseră noaptea trecută. Păreau obosiţi şi prăfuiţi, dar zâmbeau. Îi însoţea un anofel foarte bătrân, îmbrăcat cu aceleaşi veşminte ca ale semenilor lui şi cu aceeaşi expresie de interes calm.

Amanta se opri în faţa grupului de armadorieni.

— Acesta, spuse ea, este Krüach Aum.

Krüach Aum stând alături de ea, făcu o plecăciune, cuprinzând mulţimea cu privirea.

— Ştiu că mulţi dintre voi sunteţi curioşi în legătură cu această

expediţie, spuse Amanta. Vi s-a spus că există ceva pe insula aceasta de care avem nevoie, ceva vital pentru prinderea unui avanc. Ei bine, el – îl indică ea pe Aum – este cel de care aveam nevoie. Krüach Aum ştie cum să prindă un avanc.

Amanta lăsă timp ca vorbele ei să aibă efect.

— Am venit aici ca să învăţăm de la el. Sunt implicate multe procese. Problemele capturării şi ale controlului cer să folosim inginerii la fel de sofisticate ca şi taumaturgia şi oceanologia noastră. Domnişoara Coldwine va fi traducătoarea noastră. E un proces care va dura mult, aşa că veţi avea nevoie de răbdare. Sperăm să plecăm de pe stânca asta într-o săptămână sau două. Dar asta înseamnă să muncim mult şi rapid.

Tăcu pentru o clipă. Glasul ei dur cedă şi scoase un zâmbet neaşteptat.

— Felicitări tuturor. Aceasta e o zi mare pentru Armada.

Şi chiar dacă majoritatea celor adunaţi acolo nu aveau nicio idee despre ce se întâmplă cu adevărat, cuvintele ei avură efectul scontat, iar Tanner se alătură uralelor.

Echipajul de cactuşi amenajă tabăra în oraş. Găsiră încăperi goale în care erau feriţi de femelele anofele, încăperi în care armadorienii se puteau adăposti în grupuri mai mici şi cu mai mult confort.

Anofelii aveau aceeaşi curiozitate lipsită de pasiune ca întotdeauna, doritori să discute, interesaţi de situaţie. Se observă repede că Aum avea o reputaţie dubioasă: trăia şi muncea singur. Dar de când veniseră străinii pe insulă, toţi gânditorii oraşului voiau să ajute. Armele ascunse pe *Trident* erau mai lipsite de rost ca niciodată. Şi, din politeţe, Amanta le permise să se alăture consultărilor, deşi îl asculta doar pe Aum şi îi spuse lui Bellis să le noteze toate contribuţiile.

Primele cinci ore ale zilei, Aum discută cu savanţii armadorieni. Îi cercetară cartea şi îi arătară indexul rupt şi, spre uluirea lor, chiar dacă nu avea nicio copie a lucrării, Aum fu în stare să şi-l reamintească. Cu ajutorul unui abac şi al unor maşinării criptice, începu să completeze informaţiile lipsă.

După ce mâncară – cactuşii adunaseră pentru tovarăşii lor destule plante comestibile şi peşti pentru a suplimenta raţiile lor de carne uscată – inginerii şi constructorii studiară împreună cu Krüach Aum. Dimineaţă, Tanner şi colegii lui discutară despre limitele de rezistenţă şi despre capacitatea motoarelor, desenară scheme şi făcură o listă de probleme pe care le expuseră lui Aum, timizi, după-amiază.

Amanta şi Tintinnabulum asistară la toate întâlnirile, alături de Bellis Coldwine. Probabil că era epuizată, gândea Tanner cuprins de milă pentru ea. Mâna cu care scria Bellis era încordată şi mânjită cu

cerneală, dar ea nu se plângea şi nici nu cerea pauză. Scria întrebări şi răspunsuri la nesfârşit, mâzgălind nenumărate bucăţi de hârtie, traducând replicile scrise ale lui Aum în dialectul Salt.

La sfârşitul fiecărei zile venea momentul groaznic în care oameni, hotchi şi khepri alergau în grupuri mici spre locurile lor de cazare. Niciunul nu trebuia să petreacă mai mult de treizeci de secunde sub cerul liber, dar tot erau păziţi de cactuşi înarmaţi cu foarcuri şi de masculi anofeli cu beţe, pietre şi goarne.

În camera lui Tanner mai era cazat un inginer, iar în camera de alături o femeie. Tanner rămase treaz încă o vreme.

— Mai trebuie să vină unul, se auzi o voce de cactus de dincolo de fereastră, făcându-i să tresară. Nu încuiaţi uşa.

Tanner suflă în lumânare şi adormi. Dar când, mult mai târziu, Bellis Coldwine veni escortată prin vestibul de un paznic-cactus, intră şi încuie uşa, apoi se împletici, mai epuizată ca niciodată, prin camera întunecată a lui Tanner în cea de dincolo, el se trezi şi o văzu.

Chiar şi într-un loc atât de ciudat şi de dogorit ca acela, cu tot sângele şi cu toată primejdia, chiar şi la acea depărtare de casă, disciplina era respectată cu stricteţe.

Nu trebui mai mult de o zi până ce armadorienii să-şi intre din nou în rutină. Paznicii-cactuşi culegeau şi pescuiau, îi escortau pe membrii echipajului şi aruncau gunoaiele făcute de armadorieni, ca şi anofelii, în prăpastia din spatele satului, pe stâncile de pe ţărm de unde erau luate de valuri.

În fiecare dimineaţă, Aum şi însoţitorii lui anofeli, mereu alţii, dezbăteau probleme şi informau pe savanţii din Armada, iar în fiecare după-amiază făceau acelaşi lucru cu inginerii. Era o muncă istovitoare, înfrigurată, neîncetată. Bellis devenise conştientă doar pe jumătate. Se transformase într-o maşină sintactică de scris, existând doar pentru a prelua, traduce şi inscripţiona întrebări şi răspunsuri.

În cea mai mare parte, înţelesul informaţiei pe care o transporta îi era de neînţeles. Rareori era nevoie să-şi consulte glosarul propriei monografii despre hieratica Kettai. Se ferea să le arate anofelilor cartea. Nu voia să fie vinovată că anofelii ar putea învăţa o altă limbă şi ar scăpa din închisoarea lor.

Biblioteca insulei nu era sistematizată şi nu avea coerenţă. Cele mai multe lucrări disponibile erau de teorie abstractă. Autorităţile din Kohnid şi din Dreer Samher îşi fereau supuşii de cuvintele pe care le considerau primejdioase. Nu exista aproape nimic care să-i pună pe anofeli în legătură cu lumea de afară. Ca să găsească astfel de lucrări, anofelii trebuiseră să cerceteze ruinele aşezămintelor strămoşilor din partea cealaltă a insulei.

Uneori găseau poveşti, ca aceea a omului care a prins un avanc.

Poveştile se creau singure. Referinţe sărace în textele filosofice, note de subsol, amintiri vagi. Ţânţarii aveau propriile lor legende sublimate.

Bellis nu observă o curiozitate nestăpânită faţă de lumea din jur, pe cât s-ar fi aşteptat. Anofelii păreau intrigaţi doar de întrebările cele mai abstracte. Doar Krüach Aum părea să aibă o sclipire de interes pentru cele lumeşti.

*Există curenţi de apă, s*crise el, *care pot fi măsuraţi şi care nu au cum lua naştere în mările noastre.*

Aum pornise de la nivelul conceptual cel mai înalt şi îşi dovedise singur realitatea existenţei avancului. Savanţii armadorieni rămăseseră vrăjiţi de povestea pe care Bellis le-o traducea. Pornind de la trei sau patru ecuaţii mâzgălite, la o pagină de propoziţii logice, folosind ce lucrări de biologie, oceanologie, filosofie dimensională găsise. O ipoteză. Testarea rezultatelor, verificarea detaliilor poveştii primei conjurări.

Savanţii dădeau din cap entuziasmaţi privind ecuaţiile şi notele pe care ea le transcria în Salt.

După masă, Bellis îşi adună iar forţele şi îi asistă pe ingineri.

Tanner Sack vorbi printre primii.

— Ce fel de animal este? spuse el. De ce avem nevoie ca să-l legăm?

Mulţi ingineri erau dintre cei răpiţi, iar unii erau Refăcuţi. Bellis îşi dădu seama că era înconjurată de infractori, cei mai mulţi veniţi din Noul Crobuzon. Vorbeau Salt cu accent de Mocirla Câinelui sau de Cartierul Infam condimentat cu un argou de mahala pe care nu-l mai auzise de luni de zile, ceea ce o făcu să clipească surprinsă. Domeniile în care erau experţi îi erau la fel de necunoscute ca şi ale savanţilor. Puneau întrebări despre rezistenţa oţelului, fierului şi a diferitelor aliaje, despre structura de fagure a lanţurilor de sub Armada şi despre forţa avancului. Curând ajunseră să vorbească despre motoare cu aburi şi turbine cu gaz, despre laptele de stâncă, despre harnaşament şi despre zăbale de mărimea unor corăbii.

Ştia că era în avantajul ei să înţeleagă ceea ce se vorbea, dar discuţiile o depăşeau şi nici nu se mai obosi să încerce.

În noaptea aceea, pe când unul dintre oameni era escortat spre camera lui, o femelă anofelă se apropie de el, strigând prostii, cu mâinile întinse, iar un paznic cactus o ucise cu foarcul.

Bellis auzi întâmplarea şi se uită prin crăpăturile ferestrei. Masculii anofeli scoteau sunete din sfincterele lor bucale, stăteau îngenuncheaţi lângă trupul femelei şi îl pipăiau. Gura ei era deschisă şi trompa îi atârna ca o limbă masivă, ţeapănă. Tocmai se hrănise.

Trupul încă umflat era aproape tăiat în două de discul masiv al foarcului şi valuri de sânge udau pământul şi se adunau în pete murdare de praf.

Masculii clătinau din cap. Un mascul anofel de lângă ea o bătu pe braţ şi scrise ceva pe carnetul ei.

Nu era necesar. Nu voia să se hrănească.

Apoi îi explică, iar Bellis ameţi când află monstruozitatea.

Bellis tânjea să fie singură. Îşi petrecuse toată ziua cu ceilalţi şi asta o epuizase. Aşa că, îndeplinindu-şi datoria de peste zi şi văzând că savanţii se consultau între ei încercând să cadă de acord asupra direcţiei de cercetare de a doua zi, se strecură în cămăruţa de alături, crezând că e goală. Nu era.

Scoase un sunet de scuză şi se întoarse să plece, dar Uther Doul îi vorbi repede.

— Te rog, nu pleca.

Ea se întoarse, strângând în mâini săculeţul, simţind dureros greutatea cutiei pe care i-o dăduse Silas. Rămase în prag, aşteptând, cu chipul lipsit de expresie.

Doul se antrena. Stătea în mijlocul camerei, relaxat, cu sabia în mână. Era o sabie cu lama dreaptă, subţire şi cu două tăişuri, de aproape un metru lungime. Nu era nici mare, nici ornată, nici impresionantă, nici inscripţionată cu simboluri puternice.

Lama era albă. Se mişcă brusc, luci ca o apă, fără sunet şi imposibil de urmărit cu privirea, cu un traseu letal. Apoi intră în teacă, prea repede ca Bellis să o vadă.

— Am terminat, domnişoară Coldwine. Camera îţi aparţine, spuse el, dar nu plecă.

Bellis mulţumi cu un gest din cap şi se aşeză, aşteptând.

— Să sperăm că nefericitul eveniment nu va altera relaţiile noastre cu ţânţarii, spuse el.

— Nu, spuse Bellis. Nu sunt supăraţi când le moare câte o femelă. Ştiu că este o necesitate.

Dar el ştia asta, îşi spuse ea brusc, nedumerită. *Încearcă să facă iar conversaţie cu mine.*

Dar şi aşa, suspicioasă cum era, detaliile pe care le aflase erau atât de fascinante încât dorea să le împărtăşească; voia să le spună şi altcuiva.

— Anofelii nu ştiu prea multă istorie, dar ştiu că sevarii – cactuşii – nu sunt singurii care trăiesc dincolo de mare. Ştiu de existenţa noastră, a sângerilor, şi mai ştiu şi de ce nu prea îi vizităm. Au uitat evenimentele din timpul Matriarhatului Malarie, dar au senzaţia că femelele lor… au făcut ceva rău… în urmă cu secole.

Făcu o pauză ca să lase această idee insuficient subliniată să-şi

facă efectul.

— Le tratează fără… afecţiune sau dezgust.

Era un pragmatism melancolic. Nu aveau nimic împotriva femelelor. Se acuplau cu ele o dată pe an cu destul chef, dar nu le băgau în seamă dacă puteau şi le ucideau dacă era nevoie.

— Nu încerca să se hrănească, continuă Bellis cu o voce neutră. Era sătulă. Sunt fiinţe… inteligente. Nu sunt lipsite de raţiune. Mi-a spus că e din pricina foamei. Le trebuie mult, mult timp ca să ajungă hămesite. Pot sta un an de zile fără să se hrănească, şi în tot acest timp să nu se gândească decât la asta. Dar după ce s-au hrănit, când sunt sătule, poate trece o zi sau două, o săptămână până ce sunt din nou lovite de foame. În acest interval, încearcă să comunice.

Mi le-a descris venind dinspre mlaştini, aşezându-se în piaţă şi strigând la bărbaţi, încercând să scoată cuvinte. Dar nu au putut învăţa să vorbească. Au fost mereu prea flămânde. Ele ştiu foarte bine ce sunt.

Bellis se uită în ochii lui Uther Doul. Îşi dădu seama brusc că el o respecta.

— Ei *ştiu.* Din când în când se pot opri, când au burţile pline şi minţile limpezi pentru câteva zile sau ore şi îşi dau seama ce fac, cum trăiesc. Sunt la fel de inteligente ca noi, dar sunt prea obsedate de hrană ca să mai vorbească, dar o dată la câteva luni, pentru câteva zile, se pot concentra şi încearcă să înveţe. Ele nu au anatomia gurii la fel cu a masculilor, fireşte, deci nu pot scoate aceleaşi sunete. Numai cele mai lipsite de experienţă, cele mai tinere încearcă să mimeze masculii anofeli. Când trompa le este retrasă, gurile lor seamănă mai mult cu ale noastre.

Bellis văzu că Doul înţelege.

— Vocile lor seamănă cu ale noastre, continuă ea încet. N-au mai auzit cuvinte pe care le pot imita. Aşa sătulă cum era, fără limbaj, dar conştientă că îi lipseşte, probabil că a fost foarte mirată auzindu-ne cum vorbim, cum scoatem sunete pe care ea le putea repeta. De aceea s-a repezit la omul acela. Încerca să vorbească cu el.

— E o sabie ciudată, spuse ea ceva mai târziu.

El ezită o clipă (Bellis îl vedea nesigur pentru prima oară) apoi o scoase cu mâna dreaptă şi i-o arătă.

Trei muguri metalici păreau încastraţi în podul palmei lui, conectaţi la mănunchiul de fire ca nişte vene de sub mânecă, ajungând până la o cutiuţă de la centură. Mânerul sabiei era învelit în piele, dar o porţiune era dezvelită până la metal, atingându-se de nodulii din palma lui atunci când o ţinea în mână.

Lama nu era, după cum presupusese Bellis, din metal.

— O pot atinge?

Doul încuviinţă. Ea ciocăni lama cu unghia. Sunetul era înfundat, fără rezonanţă.

— E ceramică, spuse el. Mai mult porţelan decât fier.

Tăişurile sabiei nu aveau sclipirea mată a unei lame ascuţite. Erau la fel de albe şi de lipsite de detalii ca şi restul lamei (de culoare albă, uşor pătată cu galben, de nuanţa dinţilor sau a fildeşului).

— Taie prin oase, spuse Doul calm cu o voce melodioasă. Nu este ceramică din care ai mai văzut sau ai mai folosit. Nu se îndoaie, nici nu se sparge – nu e flexibilă – dar nici casantă. Şi e rezistentă.

— Cât de rezistentă?

Uther o privi şi ea îi simţi din nou respectul. Ceva dinăuntrul ei rezonă.

— Are rezistenţa diamantului, spuse el.

Băgă sabia în teacă (cu o altă mişcare superbă şi instantanee).

— De unde o ai? întrebă ea, dar el nu-i răspunse. E de prin locurile tale?

Bellis fu surprinsă de propria ei insistenţă şi… mai ce? Curaj?

Nu se simţea curajoasă. Simţea că se înţelege cu Uther Doul. El se întoarse spre ea din prag şi îşi aplecă fruntea în semn de rămas bun.

— Nu, spuse el. E cât se poate de departe de adevăr.

Pentru prima dată îi văzu un zâmbet foarte scurt.

— Noapte bună, spuse el.

Bellis se bucură de momentele de singurătate după care tânjise. Răsuflă adânc. În sfârşit, îşi permise să se gândească la Uther Doul. Se întrebă de ce voia el să stea de vorbă cu ea, de ce îi tolera compania, de ce o respecta.

Nu putea să-l desluşească, dar simţea că este oarecum legată de el printr-o ţesătură de cinism împărtăşit, de detaşare, putere, înţelegere şi – da – atracţie. Nu mai ştia când sau de ce încetase să se mai teamă de el. Nu avea nicio idee ce făcea el.

Capitolul Douăzeci şi cinci

Două zile deveniră trei, apoi patru, apoi o săptămână trecu, fiecare zi scurgându-se în lumina imprecisă din acea cămăruţă. Bellis îşi simţea ochii atrofiindu-se, abia capabili să vadă în nuanţele pământii dinăuntrul muntelui, înconjurată de umbre lipsite de convingere şi nedefinite.

Noaptea, executa aceeaşi scurtă alergare sub cerul liber (cu ochii în sus să prindă lumina goală şi culorile pure, chiar dacă arse de cerul apusului). Uneori ajungeau până la ea vaietele femeilor-ţânţar, îngrozind-o, alteori nu. Dar se baza de fiecare dată pe adăpostul oferit de războinicul cactus sau crustat ce o proteja.

Uneori putea auzi bodogăneala femelelor anofele dincolo de tunelul lung al ferestrei. Femeile-ţânţar erau înspăimântătoare şi puternice, iar foamea lor era o forţă aproape elementară. Ar fi ucis

orice sânger care ar fi pus piciorul pe insulă, ar fi secat întreaga corabie într-o singură zi şi apoi ar fi zăcut umflate pe plajă. Din această pricină, femeile din această insulă-ghetou aveau indiscutabil ceva emoţionant.

Bellis nu ştia prin ce lanţ de circumstanţe luase fiinţă Matriarhatul Malarie, dar i se părea de neconceput. Îi era imposibil să-şi imagineze aceste creaturi isterice pe alte ţărmuri, devastând jumătate de continent cu terorismul lor de duzină.

Hrana era la fel de monotonă ca şi cazarea. Limba îi amorţise de atâta peşte şi ierburi şi mesteca fără chef orice creatură marină pe care cactuşii o prindeau în lagună, orice verdeaţă pe care o culegeau.

Soldaţii samheri îi tolerau fără tragere de inimă, dar nu aveau încredere în ei. Căpitanul Sengka tot blestema cactuşii armadorieni, turuind în sunglari, numindu-i trădători şi renegaţi.

După fiecare dimineaţă de calcule febrile, savanţii deveneau tot mai entuziasmaţi. Teancul de notiţe şi de calcule devenise masiv. Aura care îl distingea pe Krüach Aum de compatrioţii lui – lucru pe care Bellis îl considera o adevărată curiozitate – se disipa.

Bellis se chinuia să nu facă nicio greşeală. Acum traducea fără nici măcar să încerce să înţeleagă ce spunea, doar transportând informaţia ca o maşinărie ce analiza şi reconstituia formule. Ştia că pentru cei aplecaţi peste masă, care conversau cu Aum, ea era mai mult sau mai puţin invizibilă.

Se concentră asupra vocilor, interpretându-le ca pe o melodie: sonoritatea măsurată a lui Tintinnabulum, excitarea staccato a lui Faber, tonurile de oboi ale biofilosofului al cărui nume Bellis nu şi-l mai amintea.

Aum era neobosit. Bellis se simţea uşor epuizată când se aşeza cu Tanner Sack şi ceilalţi ingineri în partea a doua a zilei, dar Aum continua fără greutate aparentă, trecând de la probleme conceptuale şi filosofie la problemele practice ale ademenirii şi controlului, ale capturării fiinţei de mărimea unei insule. Iar când lumina slabă şi oboseala generală încheia forţat ziua de muncă, niciodată nu era Aum cel care propunea închiderea discuţiilor.

Bellis nu se putea abţine să nu vadă că problemele se apropiau de rezolvare, una câte una. Lui Aum nu-i trebui mult să rescrie indexul, apoi nici armadorienilor să sublinieze erorile de calcul şi lipsurile din cercetarea lui. Entuziasmul savanţilor era palpabil; erau aproape îmbătaţi de acest sentiment. Era o problemă – un proiect – de o dimensiune inimaginabilă şi, cu toate acestea, una câte una, problemele, obiecţiunile şi obstacolele erau depăşite.

Se aflau foarte aproape de ceva extraordinar. Posibilitatea stârnea o emoţie de nedescris.

Bellis nu fraternizase cu armadorienii, dar nu-şi putea petrece zilele fără să le vorbească.

— Uite. Ia de aici, i se spunea atunci când i se înmâna farfuria cu mâncare, iar refuzul de a mulţumi ar fi fost o violenţă inutilă.

Câteodată, seara – în timp ce armadorienii jucau zaruri şi cântau, lucru uimitor pentru anofelii lipsiţi de glas – se trezea gata să se angajeze într-o conversaţie.

Singurul pe care îl cunoştea după nume era Tanner Sack. Faptul că fusese pe puntea *Terpsichoriei,* liberă, în timp ce el se afla încarcerat dedesubt, otrăvise orice şansă de a stabili o legătură de încredere între ei, sau cel puţin aşa presupunea ea, deşi avea senzaţia că este un om deschis. Tanner era unul dintre puţinii care încerca să o includă în discuţie atunci când vorbea. Bellis era acum mai apropiată de societatea armadoriană decât fusese vreodată. I se permitea să asculte povestirile lor.

Cele mai multe vorbeau despre secrete. Află despre lanţurile care atârnau sub Armada: străvechi, ascunse timp de sute de ani; ani de zile de muncă şi multe nave dezmembrate pentru metal.

— Cu mult timp înainte ca Amanţii să se hotărască ce să facă cu ele, spunea povestitorul, treaba asta a mai fost încercată.

Uther Doul era şi el ţinta povestitorilor.

— Vine din ţinutul morţilor, spusese odată cineva pe un ton conspirativ. Bătrânul Doul s-a născut acum mai bine de trei mii de ani. El a fost cel care a stârnit Contumacia. S-a născut ca sclav în Imperiul Fantomatic şi a furat sabia aceea, Paloşul Puterii, şi s-a eliberat, distrugând şi imperiul. A murit. Dar fiind un asemenea războinic, cel mai mare luptător ce a existat vreodată, a fost singurul care a reuşit să scape din lumea umbrelor şi să se întoarcă între vii.

Cei care ascultau scoteau sunete distrate, pufneau neîncrezători. Nu credeau, fireşte, dar nici nu ştiau ce să creadă de fapt despre Uther Doul.

Doul îşi petrecea zilele retras. Persoana căreia îi căuta companie, singura cu care devenise cât de cât prieten, părea să fie Hedrigall. Aeronautul cactus şi războinicul vorbeau uneori în şoaptă într-un colţ. Îşi aruncau unul altuia fraze scurte, de parcă le-ar fi fost ruşine de prietenia dintre ei.

Mai exista o singură persoană cu care Uther Doul era pregătit să petreacă timp şi cu care să vorbească, şi aceea era Bellis.

Nu-i luă mult timp să-şi dea seama că întâlnirile lor aparent întâmplătoare, scurtele plezanterii, nu erau chiar o coincidenţă. Într-un fel ciudat, bărbatul încerca să se împrietenească cu ea.

Bellis nu-l înţelegea şi nu încercă să-l analizeze mai în profunzime. Avea încredere că o să se descurce. În ciuda unui sentiment de primejdie mereu prezent, o parte a ei se bucura de aceste întâlniri –

de aerul formal, de senzaţia că flirtează uşor. Nu era o cochetărie. Bellis nu-şi compromitea demnitatea la o simplă sugestie. Dar era atrasă de el şi se dojenea singură pentru asta.

Bellis se gândi la Silas. Nu cu vreun sentiment de vină sau de trădare – numai ideea asta o făcea să pufnească. Dar îşi amintea de vremea când o dusese la luptele de gladiatori cu intenţia declarată de a-l vedea pe Uther Doul. *Asta ne opreşte pe noi să plecăm,* îi spusese el şi ea nu-şi putea permite să uite asta. *De ce,* se întreba ea, *aş risca să petrec timpul cu Doul?*

Pe fundul pungii simţea greutatea cutiei pe care i-o dăduse Silas. Era foarte conştientă că avea o treabă de făcut pe insula aceea *(o treabă pe care trebuia să o plănuiască în curând).* Asta o punea în opoziţie cu Doul.

Bellis îşi dădu seama de ce lăsase conversaţiile lor să continue. Rareori se simţea în compania cuiva capabilă de atâta control asupra propriilor ei reacţii, asupra propriilor ei percepţii. Uther Doul avea această calitate. De aceea se respectau unul pe celălalt. Să vorbească simplu, fără să zâmbească, cu cineva având acelaşi comportament; să ştii asta despre ea ar fi intimidat pe cei mai mulţi, dar pe el nu-l deranja câtuşi de puţin, şi acelaşi lucru era adevărat şi din partea lui: era ceva rar şi plăcut.

Bellis avea chef să se plimbe noaptea prin oraş. Să stea într-un balcon. Să rătăcească prin alei dosnice, cu mâinile în buzunare.

În loc de asta, se aflau într-o cămăruţă ce se deschidea din salonul principal. Stăteau lângă fantele unei ferestre şi Bellis era îngreţoşată de culoarea pietrei. Privea cu sete petecul îngust de cer nocturn.

— Înţelegi tot ce se vorbeşte? întrebă Bellis.

Doul dădu nehotărât din cap.

— Destul ca să înţeleg că suntem aproape, spuse el încet. Eu am o specialitate complet diferită. Cercetările mele vor fi aplicate după asta. Misiunea ta se va schimba în curând. Ţi se va cere să-l înveţi dialectul Salt.

Bellis clipi şi Doul întări spusele cu o aplecare a capului.

— E o încălcare a legilor samhere şi kohnide, dar nu aducem cunoştinţe noi pe insulă. Aum va veni cu noi.

Fireşte, gândi Bellis.

— Deci… Ne întoarcem, continuă Doul cu voce joasă. Cu prada noastră. Proiectul pe care încercăm să-l realizăm este monumental. Armada staţionează pe o vână de petrol şi lapte de stâncă de când am plecat. Forează, face stocurile necesare pentru invocaţie. Ne vom îndrepta spre falii. Acolo o să folosim combustibilul, momeala şi hamurile pe care le-am construit şi… ne vom lega de avanc.

Fraza sună patetic. Se lăsă o tăcere lungă.

— Apoi, spuse încetişor Doul, va începe treaba noastră.

Bellis nu vorbea.

Ştiam eu că te joci cu mine, gândi ea cu răceală.

Ce treabă?

Nu era deloc surprinsă. Nu se mira să afle că prinderea avancului însemna doar începutul proiectului Amanţilor, că urma să se petreacă mai multe, că exista un plan mai mare în spatele acestui efort, un ţel pe care nimeni – în mod sigur nu ea – nu-l cunoştea.

Doar că acum, într-un fel, începuse să-l ghicească.

Nu înţelegea de ce Doul îi spunea ei toate astea. Motivele lui îi erau impenetrabile. Bellis nu ştia decât că era folosită. Îşi dădu seama că nici măcar nu era supărată – nici nu s-ar fi aşteptat la altceva.

În dimineaţa următoare, soarele răsări peste cadavrul unui inginer. Pielea îi era întinsă peste schelet: braţele îi erau înfăşurate în jurul pieptului şi degetele încordate ca nişte gheare; şira spinării îi era curbată parcă de bătrâneţe.

În cavitatea de sub coaste, pielea atârna peste tubulatura intestinelor golite. Ochii îi erau pe jumătate supţi în orbite, ca nişte fructe uscate la soare. Gingiile din gura deschisă erau aproape la fel de albe ca şi dinţii.

Înconjurat de masculi care croncăneau, Hedrigall îl întoarse *(cadavrul se balansa pe spinarea curbată ca un căluţ de lemn)* şi descoperi o gaură mare între coaste, acolo unde fusese înţepat de femela anofel.

Armadorienii se dădură bătuţi. Moartea îi demoraliza.

— Nenorocitul dracului, îl auzi Bellis murmurând pe Tanner Sack. Ce naiba făcea afară?

Se uită la el cum se întorcea cu faţa de la fereastră. Nu voia să-l vadă pe Hedrigall aplecându-se şi ridicând rămăşiţele cu un soi de tandreţe, ducând în braţe cadavrul numai piele şi os până în afara târgului ca să-l îngroape.

Dar nici măcar această tragedie nu putea masca agitaţia. Cu tot acest şoc şi această supărare, Bellis tot mai simţea entuziasmul savanţilor. Chiar şi cei care-l cunoscuseră pe inginer îşi consumau tristeţea altfel.

— Uitaţi-vă! şuieră Theobal, pirat şi în acelaşi timp teoretician oceanolog, fluturând un document gros, cu paginile cusute la un capăt. Am reuşit! Aici sunt toate calculele de care avem nevoie, toată taumaturgia şi biologia.

Bellis privi lucrarea cu o vagă surpriză. *Toate astea au trecut prin mine,* gândi ea.

Când intră Aum, o puseră pe Bellis să scrie *Avem nevoie de ajutorul tău. Eşti dispus să părăseşti locul acesta, să înveţi limba*

noastră şi să ne ajuţi să chemăm acest avanc din mare? Vrei să vii cu noi?

Cu toate că era imposibil să discerni emoţiile pe acel chip cu sfincter bucal, Bellis era sigură că văzuse teamă şi bucurie în ochii lui Aum.

Răspunse afirmativ, fireşte.

Vestea străbătu iute târgul şi anofelii se adunară în număr mare să croncăne cu Aum şi să-şi şuiere sentimentele. Fericirea? se întreba Bellis. Gelozia? Tristeţea?

Unii dintre ei se uitau la grupul armadorian cu un soi de foame. Reţinerea lor faţă de lume era forţată şi putea fi înfrântă, tot aşa cum Aum părea să fi reuşit.

— Plecăm în două zile, spuse Amanta şi sângele îi năvăli lui Bellis în piept atât de iute încât o îndureră.

Îşi uitase complet misiunea. Noul Crobuzon depindea de ea. Se simţi cuprinsă de disperare. *Asta n-o să se întâmple,* gândi ea repede. *Nu e prea târziu.*

Echipajul era încântat la gândul plecării, al evadării din această atmosferă apăsătoare şi de lângă acele femei vorace. Cu toate acestea, Bellis era disperată să mai capete câtva timp, câteva zile în plus. Se gândi iarăşi la cadavrul uscat, dar nu pentru mult timp. Era îngrozită de disperare.

În noaptea aceea, pe când crustaţii şi cactuşii îşi escortau camarazii vulnerabili spre dormitoarele lor, ea rămase singură, frecându-şi mâinile, respirând profund, încercând cu teamă să-şi facă un plan, să găsească un mod de a ajunge la corabia samheră. Pentru scurt timp se gândi la dezertare. Să ceară ajutorul căpitanului Sengka şi să rămână la bord. Sau să se urce clandestin. Orice, numai să vadă iarăşi Noul Crobuzon. Dar ştia că asta nu se poate. De îndată ce avea să i se simtă lipsa, Amanta avea să ordone percheziţionarea corabiei samhere şi echipajul nu s-ar fi putut opune. Avea să fie prinsă, coletul ei avea să rămână nepredat şi Noul Crobuzon avea să rămână în aceeaşi primejdie de moarte.

În plus, îşi aminti ea cu grijă, nu avea nicio metodă de a ajunge la corabia samheră.

Bellis auzi un sunet slab în camera de alături. Se apropie de uşa închisă.

Auzi vocea Amantei. Nu putea distinge cuvintele, dar glasul ferm şi dur era inconfundabil. Părea că îngână un cântecel, ca o mamă copilului ei. Şoptit şi foarte intens, ceva în sunetele acelea o făcu pe Bellis să tremure şi să închidă ochii. Ascultă mai departe concentrarea de emoţii care o ameţea.

Bellis se sprijini de perete şi auzi emoţii care nu erau ale ei. Nu

putea spune dacă erau o afirmare a iubirii sau o obsesie mistuitoare. Dar continuă să aştepte, cu ochii la uşă, parazitând precum o femelă de anofel, sorbind din sentimentele furate.

După câteva minute, când sunetele se opriră şi Bellis se mişcă, apăru Amanta. Trăsăturile ei grele erau calme. O văzu pe Bellis privind-o şi îi întâmpină privirea fără ruşine sau dispreţ. Sângele i se scurgea leneş ca melasa din noua ei tăietură, o despicătură lungă de la colţul drept al gurii, pe sub bărbie şi în jos spre scobitura gâtului.

Amanta ştersese cea mai mare parte a sângelui şi doar câteva picături se mai umflau ca nişte broboane de sudoare şi alunecau, mânjindu-i pielea.

Femeile se priviră una pe alta preţ de câteva secunde. Bellis se simţi de parcă ar fi vorbit o altă limbă decât Amanta. Hăul dintre ele o ameţea.

Capitolul Douăzeci şi şase

În noaptea aceea, Bellis rămase trează multe ceasuri după ce toată lumea se culcă.

Dădu la o parte cearşaful umezit de sudoare cu care era învelită şi se ridică. Era cald, chiar şi la ora aceea de noapte. Luă pachetul lui Silas de sub pernă, trase cortina şi traversă tiptil camera în care mai dormea şi Tanner, ghemuit în patul lui de scânduri. Când ajunse la uşa de lemn, îşi apăsă obrazul de ea.

Bellis era înfricoşată.

Se uită foarte atentă prin fereastră şi văzu un paznic cactus patrulând prin piaţa goală, trecând prin dreptul uşilor, verificându-le din mers. Era la oarecare distanţă şi Bellis avea credinţa că poate deschide uşa şi fugi fără ca el să o vadă sau s-o audă.

Şi după aceea?

Bellis nu putea vedea nimic pe cer. Nu se auzea niciun vaiet, nicio femelă insectilă vorace cu mâini încleştate şi trompă însetată de sângele ei. Puse mâna pe clanţă şi aşteptă – aşteptă să audă sau să vadă o femelă anofel, ca o confirmare, ca să o poată evita *(e mai uşor să te ascunzi dacă ştii unde e),* şi îşi aminti de sacul acela de piele şi os pe care-l văzuse dimineaţă şi care fusese odată un om. Înlemni cu mâna pe clanţă.

— Ce faci?

Cuvintele se auziră şoptit din spatele ei. Bellis se răsuci, cu mâinile la pieptul cămăşii de noapte. Tanner se ridicase în capul oaselor şi se uita la ea din alcovul lui întunecat.

Ea se mişcă puţin, iar el se ridică. Îi văzu ghemul ciudat de tentacule revărsându-i-se din piept. Tanner rămase dinaintea ei, încordat şi suspicios. Parcă ar fi vrut s-o atace. Cu toate acestea, îi vorbea şoptit, iar asta o mai liniştea.

— Îmi pare rău, spuse ea abia auzit.

El rămase în pragul uşii ca s-o audă, cu înfăţişarea aspră şi cu o expresie de neîncredere pe care nu o mai văzuse la el până acum.

— N-am vrut să te trezesc, şopti ea. Eu… trebuie să…

Nu avea nicio inspiraţie: nu ştia cum să-i explice ce avea de făcut. Nu-şi găsea cuvintele.

— Ce faci? spuse el, încet şi mânios, vorbindu-i în ragamoll.

— Îmi pare rău, repetă ea clătinând din cap. Am simţit…

Îşi ţinu răsuflarea şi îl privi din nou ţintă.

— Nu poţi deschide, spuse el.

Tanner îi privea pachetul din mâini şi, cu efort, Bellis nu încercă să-l ascundă sau să facă gesturi nervoase cu degetele, ci să-l ţină la vedere ca şi cum nu ar fi fost important.

— Ce-i asta, chemarea naturii? Asta e? Va trebui să foloseşti oala de noapte, domniţă. Nu te poţi ruşina pentru lucruri din astea aici. Ai văzut ce-a păţit William.

Ea se îndreptă de spate şi dădu din cap, fără expresie, şi se întoarse la patul ei.

— Somn uşor, spuse Tanner Sack din spate şi se aşeză uşurel pe marginea patului.

Când ajunse la perdeaua dintre încăperi, Bellis se întoarse scurt ca să-l privească. El rămăsese în capul oaselor, în mod evident aşteptând şi ascultând; strângând din dinţi, Bellis trase perdeaua.

Preţ de câteva clipe nu se auzi nimic. Apoi Tanner auzi clipocitul slab al unui jet, apoi câteva picături şi zâmbi distrat sub pătură. La câţiva paşi de el, dincolo de perdea, Bellis se ridică de pe oala de noapte, încordată şi furioasă.

Deşi furioasă şi umilită, prinsese o idee. Începu să capete speranţă, să-şi facă un plan.

A doua zi era ultima zi întreagă pe care armadorienii o mai aveau de petrecut pe insulă.

Savanţii îşi puneau cap la cap hârtiile şi schiţele, vorbind şi râzând ca nişte copii. Chiar şi taciturnul Tintinnabulum şi tovarăşii lui păreau mai bine dispuşi. Toată lumea în jurul lui Bellis făcea planuri şi părea că avancul era ca şi prins.

Amanta se băga din când în când în discuţii, cu un zâmbet greu pe figură şi cu noua ei tăietură roşie şi lucioasă. Numai Uther Doul era impasibil – el şi Bellis. Privirile li se întâlniră. Nemişcaţi, singurele puncte stabile în sala cuprinsă de agitaţie, împărtăşiră pentru o clipă un sentiment superior înrudit cu dispreţul.

Toată ziua, anofelii intrară şi ieşiră, lipsiţi acum de manierele lor molcome de călugări. Erau foarte întristaţi să-i vadă pe vizitatori plecând şi îşi dădeau seama că avea să le lipsească valul de teorii şi impresii adus de ei.

Bellis îl privi pe Krüach Aum şi observă purtarea copilărească a bătrânului anofel. Aum îi privea pe noii lui tovarăşi împachetând hainele şi cărţile pe care le aduseseră şi încercă să-i imite, deşi el nu poseda nimic. Părăsi sala şi se întoarse ceva mai târziu cu o legătură de cârpe şi bucăţi de hârtie pe care le strânsese şi le legase într-o săracă imitaţie a unei boccele. Bellis privea scena şi tremura.

Simţea în sacul ei greutatea pachetului lui Silas: scrisorile, colierul, cutia, ceara, inelul. *La noapte,* îşi spuse ea cuprinsă de panică. *La noapte, orice-ar fi.*

Urmări mersul soarelui pentru tot restul scurtei zile. La sfârşitul amiezii, când lumina devenise leneşă şi grea şi toate obiectele revărsau umbre, groaza puse stăpânire pe ea. Pentru că îşi dăduse seama că nu avea cum să traverseze mlaştinile şi ţinutul femeilor-ţânţar ucigaşe.

Bellis tresări alarmată când uşa se izbi de perete.

Căpitanul Sengka păşi în încăpere, flancat de doi membri ai echipajului lui.

Cei trei cactuşi rămaseră la intrare, cu braţele încrucişate. Erau indivizi solizi, chiar şi pentru rasa lor. Muşchii lor vegetali stăteau umflaţi în jurul banderolelor şi al legăturii de la şolduri. Lumina lucea peste podoabele şi armele lor.

Sengka arătă cu un deget masiv spre Krüach Aum.

— Anofelul ăsta nu merge nicăieri, anunţă el.

Nimeni nu făcu nicio mişcare. După câteva clipe de nemişcare, Amanta păşi înainte.

Sengka vorbi înainte ca ea să deschidă gura.

— Ce credeai, căpitane? spuse el dezgustat. Căpitan? Aşa să te numesc, femeie? Ce credeai? Am închis ochii la prezenţa voastră aici, lucru pe care nu eram obligat să-l fac. Nu m-am opus să comunicaţi cu localnicii, ceea ce este o încălcare a regulilor de securitate ce ne-ar putea arunca din nou într-o Epocă Malarică…

Amanta clătină nerăbdătoare din cap la această hiperbolă, dar Sengka continuă.

— Am aşteptat răbdător ca să dispăreţi de pe insulă, şi ce să vezi? Credeaţi că o să puteţi răpi una din creaturile astea fără ştirea mea? Credeaţi că o să vă las? Nava voastră va fi percheziţionată, spuse el hotărât. Toate obiectele furate de pe Plaja Maşinăriilor, toate cărţile şi tratatele anofelilor, toate heliotipiile făcute pe insulă vor fi confiscate.

Arătă din nou spre Aum şi dădu din cap neîncrezător.

— Ai citit istoria, femeie? Vrei să scoţi *afară* un anofel?

Krüach Aum privea cearta cu ochii măriţi.

— Căpitane Sengka, spuse Amanta.

Bellis nu o mai văzuse atât de prezentă, atât de măreaţă.

— Nimeni nu critică grija dumitale pentru siguranţă sau

devotamentul pe care-l ai faţă de misiunea voastră. Dar ştii la fel de bine ca şi mine că masculul este un ierbivor inofensiv. Nu avem nicio intenţie să scoatem afară vreun altul în afară de el.

— N-am să accept aşa ceva! strigă Sengka. Soarele mă-sii, regula este absolută şi asta din pricină că am învăţat lecţia istoriei. Niciun anofel nu va părăsi insula. Asta e condiţia ca să fie lăsaţi în viaţă. Nu există excepţii.

— Discuţia asta mă oboseşte, căpitane.

Bellis nu se putea abţine să nu admire calmul Amantei, rece şi dur ca oţelul.

— Krüach Aum merge cu noi. Nu dorim să intrăm în conflict cu Dreer Samher, dar anofelul merge cu noi.

Se întoarse cu spatele şi începu să se îndepărteze.

— Oamenii mei se află pe Plaja Maşinăriilor, spuse el, iar ea se opri şi se întoarse din nou cu faţa.

Căpitanul scoase un pistol uriaş şi îl ţinu relaxat în mână, îndreptat spre podea. Armadorienii stăteau liniştiţi.

— Luptători cactuşi bine antrenaţi, spuse Sengka. Dacă mă sfidaţi, nu mai ieşiţi vii de pe insula asta.

Atât de încet încât mişcarea nu păru ameninţătoare, ridică pistolul şi îl îndreptă spre Amantă.

— Acest anofel… Aum, cum îi spuneţi voi… vine cu mine.

Paznicii din încăpere stăteau gata să sară. Mâinile lor mângâiau săbiile, foarcurile şi pistoalele. Crustaţii în armură şi cactuşii uriaşi treceau iute cu privirea de la Sengka la Amantă şi înapoi.

Amanta nu privi spre niciunul dintre ei. Dar Bellis o văzu aruncându-i o privire lui Uther Doul.

Doul păşi înainte, punându-se între Amantă şi pistol.

— Căpitane Sengka, spuse el cu glas plăcut.

Rămase nemişcat, cu pistolul îndreptat spre cap, privind în sus spre cactus, mai înalt cu un cap decât el şi mult mai masiv. Se uita în ţeava pistolului în timp ce vorbea, de parcă acolo s-ar fi aflat ochii lui Sengka.

— E de datoria mea să-ţi spun adio.

Căpitanul privi în jos şi păru pe moment cuprins de nesiguranţă. Apoi îşi trase înapoi mâna liberă, cu bicepsul umflându-i-se enorm sub piele, cu pumnul strâns şi gata să lovească, în mod evident sperând să nu-l atingă pe Doul, ci doar să-l intimideze destul cât să se supună.

Doul întinse amândouă mâinile înainte, ca şi cum ar fi vrut să se roage. Făcu o pauză, apoi izbucni cu o asemenea viteză încât Bellis – care se aştepta la asta, care ştia că urma să se întâmple aşa ceva – tot nu reuşi să vadă mişcarea. Sengka dădea înapoi, şocat, ţinându-se de gât, de locul în care Doul îl împunsese cu degetele încordate (nu foarte tare, doar ca un avertisment, găsind un spaţiu între ţepii

ameninţători şi tăindu-i răsuflarea). Doul era cel care ţinea acum pistolul, încă îndreptat spre capul lui, prins între palmele adunate ca într-o rugăciune. Îl ţintuia pe Sengka cu privirea şi îi şoptea ceva, cuvinte pe care Bellis nu le auzea.

(Inima lui Bellis bătea nebuneşte. Acţiunile lui Doul o ameţeau. Chiar dacă ataca sau se apăra, mişcarea în sine, viteza şi perfecţiunea nenaturală păreau o agresiune asupra ordinii lucrurilor, de parcă timpul şi gravitaţia nu-l mai puteau constrânge pe Uther Doul.)

Cei doi cactuşi dinapoia lui Sengka păşiră în faţă, greoi şi revoltaţi. Duseră mâna la centură, scoaseră armele şi pistolul pe care Doul îl ţinea între palmele ce parcă aplaudau zvâcni şi se îndreptă spre ei, apoi zvâcni din nou şi rămase în mâna dreaptă, ameninţând pe primul dintre ei, apoi *(instantaneu)* pe cel de-al doilea.

(Nu se petrecu nicio mişcare. Cei trei cactuşi erau paralizaţi de viteza aceea şi de controlul care se învecina cu taumaturgia.)

Doul schimbă din nou poziţia, pistolul îi dispăru din mână, înlocuit de sabia cea albă. Se auziră două şuierături şi cei doi marinari ai lui Sengka ţipară de durere, imediat unul după celălalt, scăpând armele din mâinile pe care acum le ţineau la piept, cu încheieturile tăiate.

Vârful sabiei se afla acum la gâtul lui Sengka, iar cactusul îi aruncă lui Doul o privire plină de spaimă şi ură.

— Ţi-am lovit oamenii cu latul sabiei, căpitane, spuse Doul. Nu mă face să-ţi arăt tăişul.

Sengka şi ai lui bătură în retragere, apoi ieşiră pe uşă afară în crepuscul. Doul aştepta la intrare, cu sabia întinsă în aer.

În sală se porni o şoaptă ritmică, un murmur de triumf şi de uimire. Bellis şi-l amintea. Îl mai auzise şi înainte.

— Doul! scandau armadorienii. Doul! Doul! Doul!

Ca şi cum s-ar fi aflat în circul gladiatorilor, ca şi cum ar fi fost o zeitate, ca şi cum le-ar fi putut îndeplini dorinţele, ca şi cum ar fi cântat într-o biserică. Incantaţia lor nu era zgomotoasă, dar era ferventă şi bucuroasă, neîncetată, într-o sincronizare perfectă. Asta îl înfuria pe Sengka, pentru că o lua ca pe o batjocură la adresa lui.

Îi aruncă o privire lui Doul care stătea în cadrul uşii.

— Uită-te la tine, strigă el furios. Laşule, porcarule, *trişorule!* Cărui drac ai stat capră ca să capeţi îndemânarea asta, porcarule? N-ai să mai pleci de aici.

Amuţi brusc atunci când Uther Doul ieşi din încăpere; cactuşii se crezuseră în siguranţă afară, sub cerul liber. Armadorienii icniră, dar majoritatea continuară să scandeze numele lui Doul.

Bellis se repezi la uşă, gata să o trântească la primul semn de femelă. Îl văzu pe Doul mergând fără ezitare spre Nurjhitt Sengka cu sabia scoasă. Îl auzi vorbind.

— Ştiu că eşti furios, căpitane, spuse el blând. Totuşi, controlează-

te. Nu e nicio primejdie dacă Aum vine cu noi, o ştii prea bine. Va fi ultimul lui contact cu insula asta. Ai venit să-i interzici plecarea pentru că ai simţit că ţi se încalcă autoritatea. Asta a fost o judecată proastă, dar până acum doar doi dintre oamenii tăi au simţit-o.

Cei trei cactuşi stăteau într-un semicerc la mică distanţă, schimbând priviri, întrebându-se dacă să-l atace. Bellis fu dată brusc la o parte când Hedrigall şi alţi cactuşi armadorieni şi crustaţi ieşiră afară, fără să se apropie de grupul de pe stradă.

— N-ai să ne opreşti să plecăm, căpitane, continuă Doul. Nu vrei să rişti un război cu Armada. În plus, ştii la fel de bine ca şi mine că nu doreşti să-mi pedepseşti echipajul sau şeful, ci doar pe mine. Iar asta..., încheie el blând, nu se va întâmpla.

Bellis auzi atunci sunetul: bâzâitul ascuţit al femelelor apropiindu-se. Îşi opri răsuflarea şi îi auzi pe ceilalţi icnind. Sengka şi oamenii lui începură să arunce priviri iuţi în sus, de parcă ar fi încercat să se ascundă.

Uther Doul nu-şi luă privirea de pe chipul căpitanului Sengka. O siluetă trecu pe cer, iar Bellis îşi strânse buzele. Scandarea numelui lui Doul se auzi tot mai încet, dar continuă aproape subliminal. Nimeni nu strigă la el că se află în primejdie. Cu toţii ştiau că dacă ei auziseră anofelele, el le auzise cu siguranţă.

Când sunetul aripilor crescu, Doul se apropie de căpitan, brusc, până ce ajunse să se uite drept în ochii lui Sengka.

— Ne-am înţeles, căpitane? spuse el şi Sengka mugi şi încercă să-l prindă pe Doul şi să-l sfărâme într-o strânsoare plină de ţepi.

Dar mâinile lui Doul ţâşniră spre faţa lui Sengka, apoi coborâră ca să-i blocheze braţul, iar cactusul făcu un pas în spate şi înjură, cu sevă curgându-i din nasul spart. Oamenii lui Sengka priveau cu un soi de nehotărâre speriată.

Doul le întoarse spatele şi ridică sabia ca să întâmpine prima femeie-ţânţar care se aruncase spre el. Bellis încetă să mai respire. Anofela se arătă brusc, plonjând prin aer cu silueta ei emaciată. Trompa îi ţâşni din gură. Trecu la nivelul solului cu un zbor neregulat şi foarte rapid, cu braţele întinse, salivând înfometată.

Multă vreme fu singura care mişca.

Uther Doul o aştepta imobil, cu sabia ţinută vertical în mâna dreaptă. Brusc, când anofela era atât de aproape încât Bellis avu impresia că-i poate simţi mirosul şi trompa ei aproape că atingea carnea lui Doul, braţul acestuia se întinse pe lângă corp, sabia rămase în aceeaşi poziţie verticală, dar de cealaltă parte a lui, în vreme ce capul şi antebraţul stâng al femelei se rostogoliră însângerate pe pământul uscat împreună cu trupul, în spatele lui. Sânge gros mânjea lama lui Doul, cadavrul şi praful.

Doul mişcă din nou, se răsuci, sări în sus, întinse mâinile de parcă

ar fi cules un fruct, străpungând a doua femelă *(pe care Bellis nici măcar nu o văzuse)* în timp ce îi trecea pe deasupra capului, apoi răsuci şi o smulse din aer la capătul sabiei, izbind-o de pământ unde rămase ţipând, plină de bale şi încă încercând să-l ajungă.

Doul o nimici cu iuţeală, spre uşurarea lui Bellis.

În aer nu se mai auzea nimic, iar Doul se întoarse din nou spre Sengka, ştergându-şi sabia.

— Asta e ultima noastră discuţie, căpitane Sengka, îl asigură el pe cactusul care îl privea acum cu mai multă teamă decât ură, după ce văzuse stârvurile însângerate ale celor două femei-ţânţar, fiecare dintre ele mai puternică decât un om.

— Du-te acum. Asta se poate termina aici.

Din nou se auzi zgomotul îngrozitor al anofelelor, iar Bellis aproape că ţipă la gândul unui alt măcel. Bâzâitul se apropie, iar Sengka făcu ochii mari. Mai rămase o clipă, cercetând iute împrejur după anofelele rapace, sperând că l-ar putea ucide pe Doul, dar ştiind că nu s-ar fi întâmplat aşa.

Doul nu mişcă, oricât de mult se apropia zgomotul.

— Soarele mă-sii! strigă Sengka şi se întoarse, înfrânt, făcând semne către oamenii lui să-l urmeze. Se îndepărtară grăbiţi.

Bellis ştia că doreau să dispară înainte ca alte anofele să fie ucise. Asta nu din pricină că le-ar fi păsat de femele, ci pentru că măiestria lui Doul îi înspăimânta.

Uther Doul aşteptă până ce cactuşii nu se mai văzură. Abia atunci se întoarse, calm, băgând sabia în teacă şi păşind către clădire.

Sunetul aripilor era de această dată foarte aproape, dar din fericire femelele înaintau prea încet şi nu apucară să-l ajungă. Bellis auzi bâzâitul aripilor evaporându-se în timp ce femeile-ţânţar se împrăştiau.

Doul intră înapoi în salon şi scandarea numelui său reîncepu, cu mândria şi insistenţa unui strigăt de luptă. Iar el îl primi de această dată, cu o plecăciune a capului şi cu braţele ridicate la nivelul umerilor, cu palmele întinse. Rămase nemişcat, cu ochii în pământ, ca şi cum ar pluti pe sunetul scandării.

Şi se făcu din nou noapte, ultima noapte, iar Bellis se afla în camera ei, în patul cu saltea de paie prăfuite, cu pachetul lui Silas în mână.

Tanner Sack nu dormea. Era prea emoţionat de întâmplările zilei, de lupte. Era uimit de ceea ce ştia acum, ceea ce învăţase de la Krüach Aum. Nişte fragmente dintr-o teorie mult mai cuprinzătoare însă noile lui cunoştinţe, dimensiunile proiectului la care avea să participe îl ameţeau cu totul. Îl emoţionau prea tare ca să mai poată

adormi.

Şi, în plus, aştepta ceva.

Se întâmplă la ceasurile unu sau două ale dimineţii. Perdeaua de la camera femeii se trase foarte încet şi Bellis Coldwine se strecură în camera lui.

Tanner strânse buzele într-un zâmbet forţat. Habar n-avea ce încercase să facă în noaptea trecută, dar era evident că nu avusese de gând să se uşureze. Zâmbi şmechereşte gândindu-se cât de răutăcios fusese atunci când o forţase să dea un asemenea spectacol. După aceea se simţise oarecum vinovat, deşi gândul că ţanţoşa şi aspra domnişoară Coldwine scremuse câteva picături pentru el îl făcuse să zâmbească tot restul zilei următoare.

Ştiuse atunci că treaba ei, care-ar fi fost ea, era neterminată şi că avea să încerce din nou.

Tanner o privi. Bellis nu ştia că el este treaz. O vedea stând lângă uşă în cămaşa ei de noapte albă, pândind la fereastră. Ducea în mână ceva. Acelaşi pachet de piele asupra căruia încercase să nu atragă atenţia cu o noapte înainte.

Era intrigat de acţiunile ei şi mânat de o fărâmă de cruzime, un fel de răzbunare pentru suferinţele îndurate pe *Terpsichoria.* Aceste sentimente îl opriseră să-l informeze pe Doul sau pe Amantă despre acţiunile ei.

Bellis pândi o vreme, apoi se aplecă şi cotrobăi în pachet, se îndreptă de spate şi mai pândi puţin, apoi se aplecă din nou şi tot aşa. Încercă fără sorţi de izbândă să descuie uşa.

Tanner Sack se ridică şi se apropie de ea fără vreun sunet; femeia era prea preocupată de bâjbâiala ei ca să-l observe. El rămase la câţiva paşi în spatele ei, privind-o, iritat şi amuzat de nehotărârea ei, până când se sătură şi vorbi.

— Iar trebuie să pleci? şopti el sardonic, iar Bellis se răsuci pe călcâie spre el.

Tanner văzu, mirat şi ruşinat, că femeia plângea.

Zâmbetul lui răutăcios dispăru pe dată.

Din ochii lui Bellis Coldwine curgeau lacrimi, dar nu scotea niciun oftat. Respira greu şi fiecare respiraţie o scutura şi ameninţa să dea pe dinafară, dar femeia reuşea să nu scoată un sunet. Expresia ei era mândră şi controlată, privirea intensă, ochii injectaţi. Părea încolţită.

Îşi şterse furioasă ochii şi nasul.

Tanner încercă să vorbească, dar căutătura ei îl scutură şi trebui să facă un mare efort ca să mormăie ceva.

— Haide, haide, şopti el. N-am vrut să te supăr…

— Ce… ce vrei? şopti ea.

Potolit, dar nu şi intimidat, Tanner coborî privirea spre pachetul din mâna ei.

— Atunci, ce-i cu tine? spuse el. Ce-i acolo? Ce încerci să ascunzi? Speri că samherii o să te ducă acasă?

În timp ce vorbea simţea că se înfurie din nou, până ce se văzu forţat să se controleze.

— Vrei să-i spui primarului Rudgutter cât de prost ai fost tratată pe corabia piraţilor, nu-i aşa, domnişoară? Să le spui unde e Armada ca să vină să ne vâneze, să ne strângă şi să ne arunce iar sub punte? Să ne trimită ca sclavi în colonii?

Bellis îl privea furioasă, cu lacrimi în ochi. Se lăsă o lungă tăcere, timp în care Tanner observă cum pe chipul ei se instalează o hotărâre.

— *Citeşte,* şuieră ea brusc.

Îi aruncă o scrisoare în mâini şi se lipi de uşă.

— Starea Şapte? mormăi el. Ce naiba e Codul Capul Săgeţii?

Bellis nu spuse nimic. Se oprise din plâns. Se uita la el, îmbufnată ca un copil *(dar acum cu o un soi de speranţă în ochi).*

Tanner continuă, încercând să priceapă ceva din mesajul codat, edificându-se brusc asupra înţelesului care îi deveni limpede.

— „Sosirea magilor care sărută”? şopti el nedumerit. „Molima umplută cu viermi de luptă”? „Bombe cu alge”? Ce naiba e asta? E o invazie! Ce *înseamnă* asta?

Bellis îl privea.

— Asta e o invazie, îi răspunse ea ca un ecou.

Îl ţinu pe jar preţ de câteva secunde, apoi îi spuse.

El se trase în spate, cu hârtia în mână, holbându-se la sigiliu, trecând cu degetele peste lanţul medalionului lui Silas.

— Ai avut dreptate despre mine, spuse Bellis.

Şopteau ca să nu trezească femeia din cealaltă cameră. Vocea lui Bellis era lipsită de orice expresie.

— Ai dreptate, repetă ea. Armada nu e casa mea. Ştiu ce gândeşti. Îţi spui că nu poţi avea încredere în gagica asta de centru.

Tanner dădu din cap, încercând să se disculpe, dar ea nu-l lăsă.

— Ai dreptate. Nu sunt o persoană de încredere. Vreau să merg acasă, Tanner Sack. Şi dacă aş putea deschide o uşă şi dincolo să fie Mlaştina Bursucului, Câmpul Poftei sau Mafaton, oriunde în Noul Crobuzon, atunci pe sfântul GurăMultă că aş trece fără nicio ezitare.

Tanner aproape că tresări din pricina tonului ei dur.

— Dar nu pot, continuă ea. Da, a fost o vreme când mi-am imaginat că o să scap. Mi-am imaginat o corabie care mă ducea acasă. Dar două lucruri stau în calea acestui vis. Vreau să merg acasă, Sack. Dar…

Bellis ezită şi smiorcăi uşor.

— Dar există alţii pe *Terpsichoria* care nu simt această dorinţă. Şi

ştiu ce înseamnă… pentru tine şi ceilalţi… pentru toţi Refăcuţii crobuzonieni… să fiţi „salvaţi”.

Întoarse către el privirea fără să clipească.

— Şi poţi să mă crezi sau nu, dar nu vreau aşa ceva. Nu-mi fac iluzii despre Noul Crobuzon. Nu cunoşti nimic despre circumstanţele mele, Tanner Sack. Nu ştii ce m-a obligat să mă urc pe nenorocita aceea de corabie. Indiferent cât de mult vreau să mă întorc acasă, spuse ea, ştiu că binele meu nu este şi al tău şi nu vreau să fiu părtaşă la aşa ceva. Ăsta e adevărul, spuse ea brusc, parcă surprinsă, parcă pentru sine. Am pierdut lupta asta. Mă dau bătută. Ăsta e adevărul.

Ezită, apoi ridică privirea spre el.

— Şi chiar dacă crezi că sunt numai o mincinoasă, domnule Sack, mai există un al doilea factor: *Nu pot face nimic.* Nu pot fugi cu samherii, nu pot indica unde se află corăbiile Noului Crobuzon. Sunt blocată în Armada. Complet *blocată.*

— Cine e Silas Fennec? spuse el. Şi ce e asta?

Flutură scrisoarea.

— Fennec e un agent crobuzonian, nu mai puţin izolat decât mine. Care deţine informaţii, spuse ea cu răceală. Informaţii despre o nenorocită de invazie.

— Vrei să fie distrus? întrebă ea. La naiba, înţeleg că nu iubeşti locul ăla. De ce ai face-o? Dar chiar vrei ca Noul Crobuzon să fie distrus?

Vocea ei deveni brusc foarte aspră.

— Nu ţi-a rămas acolo niciun prieten? Nicio rudă? Nu mai e nimic în tot oraşul acela la care să ţii? Nu te deranjează că totul o să cadă sub stăpânire Gengris?

Ceva mai la sud de strada Wynion, în Câmpul Busolei, se afla o piaţă măruntă. Funcţiona într-un grajd din spatele unui depozit în zilele de Sorit şi de Prafuri. Era prea mică să poarte un nume.

Era o piaţă de pantofi. Uzaţi, noi, furaţi, stricaţi sau noi. Saboţi, papuci, cizme, toate soiurile.

Ani de zile acela fusese locul favorit al lui Tanner Sack în Noul Crobuzon. Nu că ar fi cumpărat mai multe încălţări decât alţii, dar îi făcea plăcere să o străbată dintr-un capăt în altul, să treacă pe lângă mesele cu piei şi carton, să asculte strigătele vânzătorilor.

Pe străduţa aceea erau câteva cafenele mici şi îi cunoştea bine pe patroni şi pe clienţii obişnuiţi. Când nu avea treabă şi avea ceva bani de cheltuit, petrecea ore întregi la Cafeneaua lui Boland cea acoperită cu iederă, stând la taifas cu Boland şi cu Yvan Curlough şi Sluchnedsher vodyanoiul, făcându-i-se milă de nebunul Spiral Jacobs

şi făcându-i cinste cu câte un pahar.

Tanner petrecuse multe zile acolo, în fum de ţigară şi în aburi de ceai şi cafea, privind pantofii şi lăsând orele să treacă cu ochii pe ferestrele stricate ale lui Boland. Putea trăi şi fără zilele acelea. Nu erau ca un drog. Nu se trezea noaptea de dorul lor.

Dar aveau valoarea pe care le-o dăduse pe loc atunci când Bellis îl întrebase dacă-i pasă de distrugerea oraşului.

Fireşte că ideea de a vedea distrus Noul Crobuzon, laolaltă cu toată lumea pe care o cunoştea (la care nu se mai gândise de ceva timp) şi toate locurile în care fusese, copleşite toate de măcinători (personaje de coşmar, umbre în spatele gândurilor) – fireşte că toate astea îl înspăimântau. Fireşte că nu dorea aşa ceva.

Dar reacţia lui rapidă îl uluia. Nu era nimic intelectual, nimic gândit dinainte. Se uită pe fereastră în noaptea fierbinte a insulei şi-şi aminti cum privea pe celelalte ferestre cu sticlă groasă şi murdară, spre piaţa de pantofi.

— De ce nu ai spus asta Amanţilor? De ce crezi că nu te-ar ajuta să trimiţi un mesaj către oraş?

Bellis scutură din umeri într-un fals hohot de râs mut.

— Chiar crezi că le pasă? spuse ea încet. Crezi că s-ar implica? Să trimită o corabie, poate? Să plătească preţul transportului mesajului? Crezi c-ar risca să se deconspire? Crezi că ar depune atâta efort pentru a salva un oraş care i-ar distruge cu prima ocazie?

— Greşeşti, spuse el nesigur. Sunt destui crobuzonieni printre cei capturaţi cărora să le pese.

— Nimeni nu ştie, şuieră ea. Doar Fennec şi cu mine ştim, iar dacă răspândim informaţia ne vor discredita, ne vor considera scandalagii, ne vor arunca în mare, vor arde mesajul. La naiba, dacă te înşeli?

Îl privi în ochi până ce îl făcu să se uite în altă parte.

— Chiar crezi că le pasă? Crezi că nu vor lăsa Noul Crobuzon să se ducă de râpă? Dacă le spunem şi tu te înşeli, s-a terminat – s-a dus şi ultima noastră şansă, înţelegi ce este aici în joc? Vrei să rişti? Chiar vrei?

Tanner îşi dădu seama, cu un gol în stomac, că Bellis avea dreptate.

— De aceea stau aici şi plâng ca o cretină, se răsti ea. Pentru că livrarea acestui mesaj, a acestei dovezi şi a acestei plăţi către samheri este singura şansă pe care o avem ca să salvăm Noul Crobuzon. Înţelegi? Să-l *salvăm.* Şi eu stăteam aici, înlemnită, pentru că nu-mi pot imagina o metodă de a ajunge la plajă. Pentru că sunt îngrozită de anofelele de afară. Nu vreau să mor, răsăritul se apropie şi eu nu pot ieşi, deşi sunt nevoită. Iar până la plajă e mai mult de un kilometru.

Îl privi cu atenţie, apoi se uită în altă parte.

— Nu ştiu ce să fac.

Auzeau paznicii cactuşi plimbându-se prin orăşelul scăldat în lumina lunii, trecând prin faţa fiecărei case. Tanner şi Bellis stăteau faţă în faţă, sprijiniţi de perete, cu privirea fixă.

Tanner se uită din nou la scrisoarea din mână. La sigiliu. Întinse mâinile şi Bellis îi dădu restul sacului, cu o expresie atentă. Tanner citi scrisoarea pentru piraţii samheri. Recompensa era generoasă, dar nu excesivă dacă era vorba de salvarea Noului Crobuzon.

Să salveze oraşul, să-l ferească de rău.

Trecu din nou prin fiecare scrisoare, rând cu rând. Armada nu era menţionată nicăieri.

Se uită la colierul cu eticheta pe care era trecut numele şi simbolul. Nu se făcea nicio legătură cu Armada. Nimic din toate astea nu spunea guvernului crobuzonian cum să-i găsească. Bellis îl privi în linişte. Ştia ce este el. Tanner o simţea plină de speranţă. Luă inelul cel mare, îi cercetă matriţa complicată a sigiliului. Îl hipnotiza. Însemna mult pentru el, ca şi Noul Crobuzon.

Cercetă iar şi iar conţinutul pachetului în tăcere, trecu degetele peste ceara de sigiliu, peste inel, peste scrisoarea cea lungă conţinând avertismentul.

Îşi amintea de Refacerea lui, dar asta nu era tot. Mai erau locuri şi oameni. Noul Crobuzon avea mai multe aspecte.

Tanner Sack era loial Ţiparului, o simţea cu pasiune, pe lângă o tristă afecţiune pentru Noul Crobuzon – un soi de regret melancolic. Pentru piaţa de pantofi şi pentru celelalte lucruri. Cele două emoţii se amestecau în el şi se alergau în cerc una pe alta, ca doi peştişori.

Îşi închipui vechiul lui oraş explodat, distrus.

— E adevărat, şopti el încet. E mai mult de un kilometru până la Plaja Maşinăriilor, la vale, apoi prin mlaştina în care trăiesc femelele.

Făcu un semn cu capul, arătând spre celălalt capăt al târgului, spre stâncile sub care băteau valuri uleioase.

— Dar sunt numai câţiva metri până la mare.

Interludiul V: Tanner Sack

Nu-mi trebuie mult.

Să-mi ţin ochii pe fereastră (Bellis Coldwine însăşi stă ghemuită şi aşteaptă ascunsă dinapoia mea. Nervos, îmi dau seama că mă joc cu ea, cu toate astea ea este cuprinsă de speranţă). Aştept ca paznicul să treacă de colţ, departe de piaţă şi ascuns privirilor.

— Să nu te mişti, îi zic, iar ea scutură pătimaş din cap. – Să nu mişti un deget de aici (o şterg de aici, cât mi-o fi de frică). Să nu mişti un muşchi până ce nu mă auzi bătând la uşă.

Ea trebuie să descuie. Ea trebuie să se uite, să se asigure că nicio anofelă nu se îndreaptă încoace cât timp uşa e descuiată. Ea trebuie să aştepte atât cât e nevoie până ce mă întorc.

Atunci dau din cap, cu sacul ei de piele legat bine şi frecat cu ceară ca să nu intre apa, atârnat la brâu ca o rană, iar ea deschide uşa şi sunt afară, în lumina stelelor, în aer liber, în noaptea fierbinte, înconjurat de femei-ţânţar.

Tanner Sack nu ezită. Se repede spre prăpastia care se despică în spatele târgului de parcă ar fi un anus, acolo unde se aruncă gunoiul în mare.

Fuge cu capul în jos, orb şi îngrozit, azvârlindu-se spre despicătura stâncii. Nervii îi ţipă şi trupul i se arcuieşte, fiecare părticică a lui se luptă să fie cea mai aproape de apă.

E sigur că aude aripi de ţânţar.

E afară de numai cinci secunde, ascultând vântul şi insectele de noapte, până ce picioarele îi ating piatra care se întinde ca un balcon peste mare. Aerul e liniştit şi întunericul îl învăluie mai tare când plonjează în hăul muntelui. Preţ de o clipă picioarele îi patinează, ezită şi se gândeşte la o coborâre mai laborioasă şi mai atentă pe poteca îngustă care şerpuieşte printre stânci, dar e prea târziu: picioarele l-au dus în hău, aude vaietul femelelor, se dezlipeşte de stâncă şi cade.

Sub el nu mai e decât aer, mai mult de cincisprezece metri de aer, apoi apa cu mişcări molcome care luceşte ca fierul. A mai văzut mişcarea mării în hăul de dedesubt. Iar el este o creatură a mării acum, poate citi în forma curenţilor. Ştie că apa de dedesubt e adâncă şi aşa se şi dovedeşte a fi.

Se încordează şi despică valul cu un plescăit, apa îi alungă aerul din plămâni, deschide gura din pricina şocului şi respiră apa prin branhiile îndurerate, uscate, marea se închide peste el, cuprinzându-i trupul. Îl face să se simtă binevenit, aşa mic ca un microb cum e el.

E un moment de extaz, apoi se lasă să alunece în apa întunecată. Noul spaţiu din jurul lui îl linişteşte, îi dă senzaţia de siguranţă. Nicio femelă nu ar veni până aici *(apoi se gândeşte la alţi prădători şi nu se mai simte chiar atât de sigur).*

Tanner simte greutatea pachetului în sacul dat cu grăsime. Îl ţine la brâu şi dă din picioarele cu labe de amfibian. A trecut atât de mult timp de când nu a mai înotat. Se simte de parcă pielea îi înmugureşte în apă, de parcă porii i se deschid ca nişte flori.

Bezna nu e totală. Când pupilele i se dilată, distinge diferite grade de întunecime: stânci scufundate, gunoaiele din târguşor, deschiderea mării şi adâncul. Înoată prin despicătura muntelui şi simte schimbarea curenţilor. Deasupra lui, valurile molfăie ţărmul ca un bătrân senil şi ştirb.

Direcţia şi scopul îi sunt precise. Mici siluete trec pe lângă el, peştişori de noapte. Tanner pipăie în jur cu tentaculele, înotând adânc până ce simte marginile de stâncă şi începe să le ocolească. Tentaculele îi sunt mai curajoase decât el. Le împinge ca o caracatiţă prin găuri în care nu şi-ar băga mâna. Apendicele acelea sunt partea cea mai acvatică din el şi el le acceptă întâietatea.

Tanner înoată de-a lungul coastei insulei anofelilor. Pipăie anemone şi arici de mare şi îşi dă seama brusc cu tristeţe că este pentru prima oară când înoată destul de aproape de fundul apei ca să dea de vieţuitoare şi este aproape sigur pentru ultima oară când o face şi tocmai acum este prea întuneric ca să vadă ceva. Nu poate decât să-şi imagineze vârtejurile de nisip peste care înoată, colţurile de piatră, bucăţile de lemn acoperite cu alge, culorile bogate pe care le-ar scoate în evidenţă lumina.

Trec minute întregi de înot în forţă. Această mare de coastă are un gust diferit de cel al oceanului din jurul Armadei. Apele acestea sunt ca o supă mai groasă. Gustul vieţuitoarelor minuscule şi al celor moarte îl copleşeşte.

Apoi, brusc, gust de rugină.

Plaja Maşinăriilor, îşi spune Tanner. Ocoleşte înot un pinten al insulei şi intră în lagună. Ventuzele tentaculelor lui mângâie lucruri noi: fier descompus, motoare corodate de apa sărată. Apa de deasupra acestui pat de fier este plină cu săruri metalice şi are gust de sânge.

Pe suprafaţa luminată de lună se văd trei siluete, navele samhere, blocând în mare parte razele. Lanţurile lor groase balansează în apă, ancorele se odihnesc printre carcasele unor artefacte mult mai vechi.

Tanner se îndreaptă în sus, simte apa lărgindu-se. Ridică mâna în care ţine pachetul. Umbra celei mai mari corăbii se află direct în calea lui.

Cactuşii din Dreer Samher tresar la vederea lui, prefăcându-se furioşi, ameninţându-l cu pumnii ridicaţi şi cu braţe pline de spini, dar se prefac numai. Sunt miraţi de Refăcutul care le escaladează lanţurile ca să ajungă ud leoarcă pe puntea lor, privind nervos spre

cer, aşteptând ca marinarii să-l ducă la adăpost.

— Vreau să vorbesc cu căpitanul, băieţi, le tot spune el în dialectul Salt, temător, dar hotărât.

Şi după ce ameninţările lor nu-l clintesc, îl duc în pântecele navei luminat cu torţe. Îl conduc pe lângă vistierie, acolo unde sunt depozitate prăzile negoţului şi ale bătăliilor lor. Bucătăria unde mirosul de vegetaţie putrezită şi carne fiartă este puternic. Îl conduc pe coridoare printre cuşti cu cimpanzei furioşi care ţipă şi îşi zguduie gratiile. Cactuşii sunt prea grei şi degetele lor prea groase, prea imprecise ca să manevreze parâmele. Primatele sunt dresate de pui să asculte ordine fluierate sau strigate, capabile să desfacă sau să lege pânzele ca nişte experţi, fără să ştie ce fac.

Maimuţele plictisite se ascund aici de foamea femeilor-ţânţar.

Sengka stă liniştit în cabina lui, obligându-l pe Tanner să-şi şteargă faţa şi mâinile nervos cu o cârpă. Cu braţele lui uriaşe şi verzi puse pe birou, cu palmele unite, Sengka arată ca un birocrat. Aceeaşi răbdare suspicioasă.

E un politician. A ştiut din clipa în care l-a văzut pe Tanner că se întâmplă ceva ilegal, ceva interzis de autorităţile armadoriene. În cazul în care este ceva de care se poate folosi doar el, trimite paznicii afară. Ei pleacă îmbufnaţi – curioşi, nu supăraţi.

Trec câteva secunde în tăcere.

— Deci spune-mi, rosteşte Sengka până la urmă.

Nu se mai oboseşte cu introduceri, iar Tanner Sack (picurând apă sărată pe covor, cu mâinile încleştate pe pachet, înfricoşat şi vinovat, cu sentimentul unei trădări pe care nu doreşte să o comită) îl respectă pentru asta.

Înăuntrul sacului de piele uns cu ceară, înăuntrul cutiei, conţinutul a rămas uscat.

Îi înmânează scrisoarea mai scurtă, promisiunea către purtător, fără o vorbă.

Sengka citeşte încet, foarte atent, iar şi iar. Tanner aşteaptă.

Când ridică privirea într-un sfârşit, chipul lui Sengka nu trădează nimic *(dar pune scrisoarea foarte grijuliu deoparte).*

— Ce vrei să-mi dai? spune el.

Din nou fără cuvinte, Tanner scoate cutia cea grea şi i-o arată. Ia inelul şi ceara şi deschide cutia cu faţa spre Sengka, arătându-i scrisoarea şi colierul dinăuntru.

Căpitanul cercetează colierul nefinisat, strângând din buze fără să fie impresionat. Mâna i se opreşte peste scrisoarea cea mare.

— Nu voi duce nimic din ceea ce nu mi se permite să citesc, spune el. S-ar putea ca aici să scrie „Uită tot ce scrie în prima scrisoare”. Sunt sigur că mă înţelegi. Te las să o sigilezi după ce văd ce e scris acolo.

Tanner încuviinţează.

Căpitanului Sengka îi trebuie foarte mult timp să treacă prin toată scrisoarea densă, codată, a lui Silas către oraş. Nu o citeşte – nu poate; nu ştie destul de bine ragamoll. Caută cuvinte care îl privesc: cactus, Dreer Samher, pirat. Nu există niciunul. Nu pare să fie o înşelătorie. Când termină, ridică privirea întrebător.

— Ce se spune aici? spune el.

Tanner ridică din umeri repede.

— Nu ştiu, căpitane, spune el. Sincer. Înţeleg tot atâta cât înţelegi şi dumneata. Ştiu doar că e o informaţie de care Noul Crobuzon are nevoie.

Sengka dă din cap cu simpatie, cântărind opţiunile. Să-l refuze şi să nu facă nimic. Să-l ucidă acum *(lucru uşor de făcut)* şi să-i ia sigiliul. Să ducă pachetul; să nu-l ducă. Să-l predea femeii din Armada, conducătoarea pe care o trădează atât de evident, deşi motivul lui îi este necunoscut lui Sengka. Însă Nurjhitt Sengka este intrigat de situaţie şi de intrusul curajos. Nu are nimic cu el. Şi nu are nicio importanţă pentru cine lucrează şi cine îl protejează.

Căpitanul Sengka nu vrea să rişte un război cu Armada şi mai puţin cu Noul Crobuzon. Nimic din scrisoarea asta nu ne compromite, gândeşte el şi nu vede motivul, oricât ar încerca, să nu acţioneze ca un curier.

În cel mai rău caz, scrisoarea nu va fi onorată, după ce va fi făcut drum lung în afara căilor lui de navigaţie. Dar ar fi asta o catastrofă? Va fi în cel mai bogat oraş al lumii şi el este negustor, dar şi pirat. Poate că nu va fi un câştig mare, gândeşte el, poate că nu va fi o călătorie uşoară sau scurtă, dar poate că merită. Poate că vor fi oportunităţi.

Există posibilitatea ca această scrisoare *(cu sigiliului oraşului, cu autoritatea procuratorului)* să fie onorată.

Lucrează împreună să încheie târgul secret. Tanner sigilează scrisoarea cea mare cu inelul. Aşază colierul lui Silas Fennec *(Cine zici că e ăsta?* vine din nou întrebarea) în cutia cu perniţă şi îl acoperă cu ambele scrisori împăturite. Încuie cutia, apoi mai toarnă nişte ceară peste gura ei. Imprimă inelul oraşului şi când îl trage se vede dinaintea sigiliului heraldic în miniatură, într-un basorelief grăsos.

Bagă cutia încuiată în săculeţul de piele, iar Sengka îl ia şi îl încuie în cufărul lui personal.

Cei doi se privesc o clipă.

— N-am să-ţi mai spun ce-o să-ţi fac dacă aflu că m-ai trădat, spune Sengka.

Este o ameninţare absurdă: amândoi ştiu că n-o să se mai vadă vreodată.

Tanner apleacă fruntea.

— Căpitane, spune el încet. Ea nu trebuie să afle.

Îl doare să spună asta, dar trebuie să ţină minte conţinutul scrisorii şi motivul acestui secret. Îşi ţine privirea dreaptă, se uită în ochii căpitanului Sengka fără să se trădeze. Căpitanul nu-l chinuie cu semne conspirative sau zâmbete prefăcute, ci doar dă din cap.

— Eşti sigur? spune Sengka.

Tanner Sack încuviinţează. Se uită în jur nervos, peste puntea navei, temându-se să nu audă zgomot de aripi de ţânţar. Căpitanul este din nou fascinat de refuzul lui Tanner de a primi hrană, vin sau bani. E intrigat de misiunea de neînţeles a acestui om.

— Mulţumesc, căpitane, spune Tanner şi strânge mâna cu spini a cactusului.

Privindu-l pe Tanner cum sare de pe balustradă, căpitanul Sengka se apleacă în faţă, zâmbind cu jumătate de gură, învăluit de un sentiment plăcut, curajosului omuleţ. Rămâne pe punte încă puţin, uitându-se la valurile stârnite de plonjonul lui Tanner. Şi când acestea se topesc, ridică ochii spre cerul nopţii, netulburat de sunetul femelelor anofele care îi dau târcoale, îl adulmecă fără să dea de mirosul sângelui.

Se gândeşte la ce să le spună marinarilor lui, la noile ordine pe care le va da dimineaţă, după plecarea armadorienilor. Se întreabă cum vor reacţiona. Vor fi uimiţi. Intrigaţi.

Tanner Sack înoată pe furiş înapoi spre despicătura dintre stânci. Se gândeşte dinainte la urcuşul îngrozitor pe poteca aceea abruptă, pregătit să sară înapoi în mare dacă se vor apropia ţânţarii.

Este nefericit. Gândul că a trebuit să o facă nu-i aduce alinare.

Doreşte brusc ca marea să facă ceea ce poeţii şi pictorii promit: să spele totul ca să o ia de la început, să înnoiască totul. Apa se scurge prin el de parcă ar fi gol, închide ochii şi îşi închipuie că apa îl curăţă pe dinăuntru.

Pumnul lui Tanner strânge sigiliul urât. Îşi doreşte ca amintirile să i se dilueze în apă, dar ele sunt ca şi măruntaiele lui.

Se opreşte brusc în mijlocul mării, suspendat la cincisprezece metri de suprafaţă, atârnând ca un condamnat în apa neagră. *Asta e casa mea,* îşi spune el, dar asta nu-l linişteşte. Tanner se simte înfuriat, o furie pe care o controlează, îndoită cu tristeţe şi singurătate. Se gândeşte la Şekel şi la Angevina (după cum a mai făcut-o de nenumărate ori).

Întinde mâna şi desface degetele intenţionat, iar inelul crobuzonian, greu, se prăbuşeşte imediat.

E atât de întuneric încât culoarea pielii îi este mai mult o amintire decât o senzaţie vizuală. Nu poate decât să-şi imagineze inelul

căzându-i din palmă. Plonjând. Căzând mult timp. Ajungând să se odihnească pe un colţ de stâncă sau pe un motor stricat. Căzând poate într-o tufă de alge sau pe un deget de coral – ca o pantomimă fără sens.

Apoi, apoi. Măcinat de mişcarea nesfârşită a apei. Nu înghiţit, aşa cum încearcă să-şi imagineze, nu pierdut pe vecie. Reconstituit. Până într-o zi, peste ani sau secole, când va ieşi din nou la suprafaţă, aruncat de vreun cataclism submarin. Răzuit de curenţii implacabili. Şi chiar dacă molfăitul apei sărate ar fi absolut, dacă inelul se va topi, atomii lui se vor ridica spre lumină şi se vor depune pe Plaja Maşinăriilor.

Marea nu uită nimic, nu iartă nimic, orice s-ar spune, gândeşte Tanner.

Ar trebui să continue să înoate, şi asta face în curând; se va întoarce şi va căţăra până în târguşorul ţânţarilor. Cu tentaculele biciuind ca antenele unei insecte, va pipăi drumul spre uşa la care pândeşte Bellis ca să-l primească înăuntru *(ştie bine că îl aşteaptă).* Treaba e făcută şi oraşul *(oraşul cel vechi, primul oraş)* va fi, poate, în siguranţă. Dar acum nu poate mişca.

Tanner se gândeşte la toate lucrurile pe care le mai are de văzut. La toate lucrurile despre care i s-a spus că se găsesc în apă. Corăbiile-fantomă, corăbiile topite, insulele de bazalt. Câmpurile de valuri osificate unde apa e cenuşie şi solidă, unde marea a dispărut. Locurile în care apa fierbe. Ţinuturile gessinilor. Furtunile de aburi. Cicatricea. Se gândeşte la inelul de sub el, ascuns printre alge.

Totul se păstrează acolo, gândeşte el.

Nu există mântuire în apa mării.

Interludiul VI: Altundeva

Balenele au murit. Fără aceste călăuze vaste şi stupide, drumul e mai greu.

Frate, te-ai rătăcit?

Sunt multe posibilităţi.

Din nou sunt doar o aglomerare de trupuri deasupra fundului mării. Alunecă prin apa caldă ca sângele.

În jurul lor, fiinţele de apă sărată sunt neliniştite. La kilometri distanţă, la sute de metri adâncime, ceva zguduie crusta lumii.

Îi simţi gustul?

Printre milioanele de particule minerale care plutesc în mare unele au puteri neobişnuite: aşchii şi praf de cremene, picături mici de petrol şi reziduuri intense, nepământeşti, de lapte de stâncă.

Ce au de gând?

Ce au de gând?

Gustul mării de aici este reminiscent. Vânătorii pot gusta urma; ăsta e scuipatul lumii. Curge *(îşi amintesc ei)* din gurile deschise de platforme care sug tot ce găsesc, unde pe lângă stâlpi de beton se găsesc oameni în costume de piele şi sticlă lipsite de eficienţă, oameni care se holbează şi care pot fi uşor răpiţi, interogaţi şi ucişi.

Oraşul plutitor forează.

Curenţii de aici sunt labirintici, un amestec ce împrăştie impurităţile în lanţuri convolute, poteci de gust fără sens, pungi de mizerie.

Sunt greu de urmat.

Balene au murit.

Dar ceilalţi? Delfinii *(isteţi)* sau pisicile de mare *(lente şi prea proaste)* sau?

Niciunul nu e potrivit; suntem singuri.

Mai sunt şi alţii, fireşte, care pot fi chemaţi din adâncuri, dar ei nu sunt buni de adulmecat urmele. Lucrarea lor e foarte diferită.

Singuri, dar vânătorii încă mai pot vâna. Cu o răbdare implacabilă (nepotrivită cu acest loc fierbinte şi iute), continuă să caute, adulmecând prin vinele de arome, poluare şi zvonuri, găsind calea şi apucând pe ea.

Sunt mult mai aproape de prada lor decât înainte.

Chiar şi aşa, apa asta caldă e grea, lipicioasă, te gâdilă şi te dezorientează. Vânătorii dau târcoale, urmărind umbre, minciuni şi iluzii. Nu pot găsi calea cea adevărată.

Partea a Cincea

Furtuni

Capitolul Douăzeci şi şapte

Docuri, 9 Soluarie 1780/Al Nouălea Trimestru Markindi 6/317. *Trident*

Vorbeşte cu mine din nou.

Uther Doul a hotărât să fim – ce? Prieteni? Tovarăşi? Parteneri de discuţii?

De când am plecat de pe insulă echipajul e agitat, iar noi, ceilalţi, stăm liniştiţi, privim şi aşteptăm. Am fost amorţită. De când s-a întors Tanner Sack noaptea trecută – ud şi cu pete de sare şi îngrozit de timpul scurt petrecut sub cerul liber – n-am reuşit să mă liniştesc. Mă foiesc în scaun şi mă tot gândesc la scrisoarea aceea preţioasă, la colierul acela urât – dovadă inestimabilă – şi la drumul lung care le aşteaptă. Tanner Sack mi-a spus că Sengka a acceptat să ducă mesajul. E o cale lungă, o călătorie grea. Sper să nu se răzgândească. Mă rog ca Silas să-i fi oferit o răsplată suficientă.

Tanner Sack şi cu mine evităm să ne privim. Trecem unul pe lângă celălalt prin gondola luxoasă a *Tridentului,* ţepeni din pricina sentimentului de vină. Nu-l cunosc şi nici el nu mă cunoaşte: asta ne e înţelegerea.

Mi-am petrecut timpul privindu-l pe Krüach Aum.

Vederea lui te afectează. Te impresionează.

Tremură de fascinaţie şi de excitare. Ochii îi sunt mari şi sfincterul bucal i se dilată şi se contractă o dată cu respiraţia. Se deplasează – fără să alerge, dar foarte grăbit – de la fereastră la fereastră, se holbează la motoarele care mişcă nava, vizitează cabina pilotului din partea din faţă, privata, cuşetele şi partea de sus a balonului, catedrala cea mare plină cu gaz.

Aum poate comunica numai cu mine şi m-am aşteptat să mă sufoce. Dar nu, nu am nimic de făcut. Se mulţumeşte numai să privească. Nu trebuie decât să stau aici şi să-l privesc cum trece pe lângă mine încoace şi-ncolo ca un copil.

Şi-a petrecut toată viaţa pe stânca aceea. Devorează acum cu ochii tot ce-l înconjoară.

Doul s-a apropiat de mine. Ca şi înainte (pentru prima oară) a stat faţă în faţă cu mine, cu braţele încrucişate, cu privirea lipsită de expresie. Mi-a vorbit cu glasul lui frumos.

De data asta am fost îngheţată de frică – ca şi cum ar fi văzut ce am pus la cale cu Tanner Sack – dar am reuşit să-i fac faţă cu calmul la care se aştepta.

Rămân convinsă că eu şi cu Doul ne înţelegem. Că înţelegerea asta

stă la baza legăturii dintre noi; m-am folosit de această convingere a mea. M-a văzut (sunt sigură) cum mă lupt pentru a-mi controla frica şi mă respectă pentru că nu am cedat stresului de a sta faţă în faţă cu legendarul Uther Doul...

Fireşte, nervozitatea mea venea din teama de a nu fi descoperită ca trădătoare. Dar nu i-a trecut asta prin minte.

Ne-am uitat la Aum, fără cuvinte, pentru mult timp. Până la urmă, Doul a vorbit (niciodată nu sunt eu aceea care sparge gheaţa.)

— Acum că îl avem, a spus el, nu văd cum mai poate fi împiedicată invocaţia. Armada va intra curând într-o nouă eră.

— Ce se va întâmpla cu districtele care nu sunt mulţumite de asta? am întrebat eu.

— Cu siguranţă că sunt unele care îşi exprimă îngrijorarea, a spus el, dar imaginează-ţi. Acum, oraşul se târăşte. Cu un avanc aflat sub controlul nostru... legaţi de o fiară ca asta, nimic nu ne mai stă în cale. Putem traversa lumea mult mai repede decât o putem face acum.

A făcut o pauză şi şi-a mutat privirea pentru scurt timp.

— Putem merge în locuri în care acum nu avem acces, a spus el cu voce mai joasă.

Iată, din nou, un indiciu al unui motiv nedeclarat.

Silas şi cu mine nu am aflat decât jumătate din poveste. Acest proiect implică mai mult decât prinderea unui avanc. După ce am crezut că am descoperit secretele Armadei, nu-mi place acest sentiment brusc de ignoranţă. Nu-mi place deloc.

— Spre ţinuturile morţilor, poate? spun eu încet. Spre lumea umbrelor şi înapoi?

Vorbesc într-o doară, citind din zvonurile pe care le-am auzit despre el. Ca să-l momesc să mă corecteze. Vreau să ştiu adevărul despre acest proiect şi despre el.

Doul m-a uimit atunci. Mă aşteptam să primesc vreun indiciu îndepărtat, vreo sugestie vagă, la fel cu originea lui. Mi-a dat mult mai mult.

Crearea unei legături între noi face probabil parte dintr-un proiect al lui personal (nu-mi dau încă seama care) dar, oricare ar fi motivul, mi-a furnizat mult mai multe informaţii.

— E o vorbă dusă din gură în gură, a spus el.

S-a aplecat şi a vorbit încet, ca să se asigure că discuţia rămâne între noi.

— Când ţi s-a spus că vin din ţinutul morţilor, ai aflat rezultatul acestui lanţ de zvonuri. Fiecare verigă este o legătură imperfectă cu celelalte şi înţelesul s-a degradat.

Chiar dacă nu a folosit exact aceste cuvinte, sensul e acelaşi. Aşa vorbeşte el, în monologuri parcă pregătite dinainte. Tăcerea mea nu era nepoliticoasă – era tăcerea unei audienţe.

— La capătul lanţului stă adevărul, a continuat el.

Mi-a luat mâna brusc şi a pus două dintre degetele mele pe pulsul molcom al încheieturii lui.

— M-am născut în vremea ta. La mai mult de trei milenii după Contumacie – încă mi se mai atribuie evenimentul? Din lumea morţilor nu e cale de întoarcere.

Tic tic tic bătea pulsul, languros ca al unei şopârle cu sânge rece.

Ştiu că poveştile astea sunt pentru copii, am gândit eu. *Ştiu că nu eşti o fantomă. Şi tu ştii că eu ştiu. Voiai doar un motiv să mă faci să te ating?*

— Nu din ţinutul morţilor, a continuat el. Dar e adevărat că vin dintr-un loc unde morţii umblă. Am fost născut şi crescut în Cromlech-ul de Sus.

Abia m-am putut abţine să nu ţip. Chiar şi aşa, sunt sigură că ochii mi-au ieşit din orbite.

Dacă mă întrebai acum şase luni, ţi-aş fi spus că nu sunt sigură de existenţa Cromlech-ului de Sus. Ştiam despre locul acela doar că este un loc pe jumătate imaginar cu fabrici de zombi şi cu morţi aristocraţi. Un loc în care vârcolacii sunt flămânzi.

Apoi Silas mi-a spus că a fost pe acolo, că a trăit acolo – şi eu l-am crezut. Cu toate acestea, descrierile lui erau mai degrabă amintiri vagi, inexacte. Nişte viziuni nebuloase şi austere.

Acum cunosc o a doua persoană care ştie bine acel loc. Şi, de data asta, nu un călător, ci un localnic.

Mi-am dat seama că apăs artera lui Doul prea tare. S-a desprins uşor din strânsoarea degetelor mele.

— E o preconcepţie, a spus el, se crede că în Cromlech-ul de Sus se găsesc numai thanaţi[8]. Se găsesc acolo şi iuţi.

(Acum îl ascult cu interes nedisimulat, încercând să-i percep accentul.)

— Suntem, într-adevăr, o minoritate. Iar dintre cei care se nasc în fiecare an, mulţi sunt crescuţi în ferme, ţinuţi în cuşti până ce capătă putere, după care sunt sacrificaţi şi readuşi drept zombi. Alţii sunt crescuţi de aristocraţi până ajung la vârsta potrivită, apoi sunt ucişi şi primiţi în societatea morţilor. Dar…

Vocea i s-a stins şi, preţ de o clipă, a devenit introspectiv.

— Dar mai sunt şi Viii. Ghetoul. Acolo trăiesc cei cu adevărat iuţi. Mama avea avere. Am trăit în zona bogată. Sunt meserii pe care nu le pot face decât cei vii. Unele sunt fizice, prea riscante pentru a fi lăsate pe seama zombilor – sunt primejdioase pentru însufleţiţi, dar ei pot fi oricând înlocuiţi cu alţi iuţi crescuţi în ferme.

---

[8] De la *thanatos* – moarte în limba greacă; Thanatos – zeul morţii la grecii antici *(N.T.).*

Vocea îi suna spart.

— Iar pentru cei destul de norocoşi, pentru crema societăţii – viii din aristocraţie – sunt meserii tabu de care thanaţii nu s-ar atinge şi din care cei iuţi pot scoate o pâine bună. Mama a pus destul deoparte pentru a-şi permite să se sfârşească, să fie îmbălsămată şi reînviată de un necrurg. Chiar dacă nu a ajuns în casta superioară, a devenit o thanată. Toată lumea a aflat când Via Doul a devenit Moarta Doul. Dar eu nu eram acolo. Plecasem.

Nu ştiu de ce mi-a spus toate astea.

— Am crescut printre morţi, a spus el. Nu-i adevărat că sunt toţi tăcuţi, dar mulţi sunt şi niciunul nu face multă gălăgie. Acolo unde am crescut eu, obişnuiam să alergăm, băieţi şi fete, copii ai Viilor, pe străzi, pe lângă zombi fără minte şi vampiri disperaţi, pe lângă thanaţi, aristocraţi, pe lângă lipitori cu gura cusută şi veşminte frumoase şi piele parcă tăbăcită. Dar cel mai mult îmi amintesc de linişte. Nu am fost tratat prost. Mama mea era respectată, iar eu eram un băiat bun. Cel mai neplăcut lucru care ni se putea întâmpla era să fim trataţi cu un rânjet condescendent. Am intrat în legătură cu fanatici, cu criminali şi cu eretici. Dar nu prea adânc şi nu pentru mult timp. Sunt două lucruri de care cei iuţi sunt mai legaţi decât thanaţii. Unul este zgomotul. Celălalt este viteza. Am renunţat la primul, dar nu şi la al doilea.

După ce a fost clar că pauza lui a devenit tăcere, am vorbit şi eu.

— Unde ai învăţat să lupţi? l-am întrebat.

— Eram un copil atunci când am plecat din Cromlech-ul de Sus, a spus el. Nu mă consideram aşa la vremea aceea, dar asta eram. M-am strecurat într-un vagon şi am plecat.

Nu mi-a spus mai multe. Între momentul acela şi sosirea lui în Armada au trecut mai mult de zece ani. Nu mi-a spus ce s-a întâmplat în perioada aceea. Dar atunci, evident, a învăţat să-şi stăpânească meşteşugul.

Doul era mai tăcut şi am simţit că dorinţa lui de a discuta se disipa. Nu voiam asta. După săptămâni întregi de izolare, voiam să-l fac să vorbească. Am făcut o încercare stângace, mai mult o şmecherie. Probabil că am părut sărită de pe fix.

— Şi după ce ai plecat, ai luptat cu Imperiul Fantomatic şi ai câştigat – cum i se spune? – Paloşul cel Puternic?

Am arătat spre sabia lui ceramică.

Figura lui a rămas o clipă impasibilă, apoi un zâmbet brusc i-a luminat chipul. Când zâmbeşte pare un băieţel.

— Ăsta e un alt lanţ de vorbe, a spus el, din care s-a pierdut jumătate din informaţie. Imperiul Fantomatic a dispărut demult, dar există rămăşiţe ale lui prin tot Bas-Lagul. Şi e adevărat că sabia mea este un artefact Fantomatic.

M-am chinuit să înţeleg ce vrea să spună. *Sabia mea e o aplicaţie a tehnicilor Fantomatice,* m-am gândit eu, apoi *Sabia mea are la bază un model Fantomatic,* dar mi-am dat seama că trebuia să iau cuvintele lui exact aşa cum erau.

Probabil că arătam şocată. El a dat scurt din cap.

— Sabia mea e veche de peste trei mii de ani, a spus el.

E imposibil. Am văzut-o. Este o piesă de ceramică simplă, uşor rodată şi cu pete de vechime. M-aş mira să aibă mai mult de cincizeci de ani.

— Iar numele…

Mi-a zâmbit din nou în felul acela.

— Altă greşeală. Am găsit această sabie după îndelungi căutări, după ce am ajuns să stăpânesc o ştiinţă dispărută de mult. Oamenii o numesc Paloşul *Puterii.* Nu Cel Puternic.

Vorbea încet şi răspicat.

— Poate; sau nu poate. *Putere* nu în sensul de potenţă, ci de *potenţialitate.* Este o popularizare a numelui său adevărat. A existat o vreme când erau multe arme ca aceasta, a spus el. Acum, cred că e singura care a mai rămas. Este o Sabie Posibilă.

Chiar şi pe drumul de întoarcere, savanţii făceau planuri. Nu subestimau greutatea lucrurilor pe care le aveau de făcut încă. Aveau înainte o muncă şi mai grea.

Tridentul nu se întorcea pe drumul pe care venise: Armada se deplasase şi, cu ajutorul acelor mijloace obscure pe care Bellis nu le pricepea, se îndreptau inexorabil spre poziţia lui curentă.

Dirijabilul începu să accelereze, împins de nori grei şi ploaie. Bellis se uită pe fereastra salonului spre marea agitată şi spre întunecimea de la marginea cerului.

Se apropia o furtună.

Depăşiră partea cea mai rea a furtunii. Între graniţele ei, vijelia era violentă, dar nu se deplasa prea repede. Se sfâşia pe dinăuntru. *Tridentul* trecu prin poalele ei, pălmuit de o ploaie de periferie, tăind prin umbra furtunii.

Când văzu silueta masivă a Armadei spărgând orizontul şi împrăştiindu-se peste apă sub ea, Bellis se minună de dimensiunile oraşului. Părea o pată de ulei, o scurgere de bărci stricate şi reparate, instabile pe valuri, fără formă, cu marginile zdrenţuite. Linia de remorchere care trăseseră oraşul pe mii de kilometri era nemişcată ca şi oraşul şi multe nave roiau împrejur, ducând mărfuri. Bellis se gândi din nou la cantitatea uriaşă de combustibil pe care o consumau. Nu era de mirare că expediţiile Armadei erau atât de vorace.

Văzând asta, Bellis se simţi cuprinsă de un val de emoţii pe care nu

le putea defini.

La marginea oraşului văzu *Terpsichoria.* Şi, cu sondele aprinse, aruncând valuri de aer cald în atmosferă, se zăreau liniile complexe ale platformei *Sorghum.* În jurul picioarelor ei erau o mulţime de vase. Fora din nou, sorbea petrolul şi laptele de stâncă din filoanele aflate sub presiune prin care curseseră timp de secole. Armada ajunsese deasupra unui depozit. *Sorghum* stoca destul combustibil pentru procesele taumaturgice de mai târziu.

Se apropiară de districtul Ţiparului dinspre tribord, strecurându-se cu grijă printre catarge. Sub ei, mulţimea urmărea curioasă *Tridentul* care ştergea cu umbra lui aero-transportoare, baloane cu un singur loc şi toată flota aeriană amestecată.

Tridentul aruncă ancora pe *Marele Răsăritean,* la aceeaşi înălţime cu *Aroganţa.* Bellis zări lumea uitându-se de pe corăbiile dimprejur şi din micile nave aeriene, dar *Marele Răsăritean* era blocat traficului. Puntea lui era aproape goală. Un detaşament mic de străjeri îi aştepta, iar în faţa lui, cu chipul luminat, era Amantul.

Bellis zări o nouă tăietură pe faţa lui, o cicatrice pe cale să se vindece. Începea de la colţul stâng al gurii şi cobora spre bărbie. Era imaginea în oglindă a tăieturii pe care Bellis o văzuse la Amantă.

Când Amanţii se văzură, se lăsă un moment de tăcere, apoi străbătură distanţa dintre ei şi se îmbrăţişară. Se luară în braţe şi se strânseră tare. Mângâierile lor erau pasionale şi intense, continuând mai mult de un minut. Nici nu păreau mângâieri: Amanţii păreau că se luptă cu încetinitorul. Această privelişte o tulbură profund pe Bellis.

Se separară până la urmă. Bellis era destul de aproape ca să-i audă şuierând unul la altul. Amanta îşi pălmuia bărbatul, îl zgâria cu unghiile pe faţă şi pe gât, tot mai tare. Când atinse noua lui tăietură, mâinile îi deveniră blânde de parcă ar fi atins un copil.

— Aşa cum am spus, şopti Amanta, atingându-şi propria rană, atunci când am convenit. M-ai simţit? Spune. Jur că eu te-am simţit – fiecare milimetru, fiecare picătură de sânge.

Încăperea lambrisată era plină cu portrete vechi de ingineri şi politicieni pe care Bellis nu-i recunoştea – crobuzonieni lăsaţi inutil să mucegăiască pe pereţii vaselor lor furate. În jurul unei mese uriaşe în formă de potcoavă stătea Senatul armadorian; iar în faţa lui se aflau Tintinnabulum, liderii expediţiei ştiinţifice şi inginereşti, precum şi Krüach Aum. Alături de anofelul uluit stătea Bellis.

Senatul armadorian nu se mai adunase de opt ani. Dar conducătorii districtelor aşteptaseră întoarcerea Tridentului pentru a supune acest moment definitoriu din istoria Armadei la vot. Procesul era în plină desfăşurare.

Fiecare district al Armadei avea un vot în Senat. Unele districte erau reprezentate printr-o persoană, altele printr-un mic grup. Bellis trecu cu privirea încet peste masa lungă, cercetându-i pe toţi conducătorii. Nu era greu să-i deosebeşti.

Braginod, regina cactus din Jhour, cu consilierii ei.

Oraşul Cărţilor era reprezentat printr-un triumvirat de khepri care stăteau aplecate şi conversau prin gesturi şi efluvii chimice traduse de un servitor uman. Numele lor erau necunoscute: erau doar reprezentante ale grupului de conducători în continuă schimbare al districtului.

Aproape de capătul îndepărtat al mesei se afla un om înveşmântat într-o robă călugărească: contingentul Culcuşului. Alături de el stătea un bărbat cu părul zbârlit, de vreo şaizeci de ani. Bellis îl recunoscu din afişe – era regele negustor Friedrich din Tot-al-Tău. Alături de el era un alt om, cu chipul cenuşiu şi plin de cicatrici: generalul Scrumbiei.

Cel mai mare grup era al Tribunalului. O mare parte a Consiliului Democratic părea să fie de faţă – bărbaţi şi femei din multe rase, adunaţi într-un cerc mic lângă masă, ca o roată dinţată. Îşi şopteau fără încetare şi aruncau priviri evident ostile celor din districtul Ţiparului.

Erau şi ei acolo, la capătul din dreapta al mesei: Amanţii. Privind, fără să vorbească. Stând unul lângă celălalt în tăcere, cu feţele ca nişte oglinzi ale violenţei.

Iar faţă în faţă cu ei, cu ochii aţintiţi asupra lor cu o privire mult mai îngrijită şi mult mai inteligentă decât căutătura defensivă a consilierilor Tribunalului, se afla un om pe care Bellis nu-l mai văzuse niciodată, îmbrăcat cu haine simple, negre. Avea nasul lat şi buzele pline. Părul cârlionţat era singurul parcă nelalocul lui. Ochii îi erau extraordinari. Negri şi aprinşi. Hipnotici.

Cu un uşor tremur, Bellis îşi dădu seama că este conducătorul districtului Acalmiei, cel mai mare rival al Amanţilor. El era motivul pentru care această întâlnire avea loc după apusul soarelui. El era vampirul – Brucolacul.

Întâlnirea era în mod limpede doar o formalitate şi poziţia protagoniştilor fusese decisă cu mult timp în urmă. Discuţiile erau seci, iar alianţele şi duşmăniile pe jumătate vizibile. Bellis vorbi când fu întrebată, oferindu-şi opinia asupra unei probleme lingvistice.

Cinci districte erau în favoarea planului Amanţilor. Oraşul Cărţilor părea realmente entuziasmat de planul Ţiparului; Jhour şi Scrumbia erau în subordinea sa şi făceau ce li se spunea. Friedrich din Tot-al-Tău îşi vânduse votul Amanţilor, fără nicio ruşine, ştiind că puteau plăti mai mult decât oricare alt district.

Doar Culcuşul şi Tribunalul, care acţionau la unison, precum şi Brucolacul Acalmiei, de capul lui, se opuneau Amanţilor. Era cinci la trei. Planul se putea aplica imediat.

— Nu am fost informaţi, spuse Vordakine din Consiliul Tribunalului, o femeie cu chip aspru care îi acuza pe Amanţi de necinste.

Încerca disperată să schimbe poziţia lui Friedrich sau a kheprilor din Oraşul Cărţilor.

— Nu ni s-a spus de intenţia Ţiparului atunci când echipele lui s-au întors cu platforma crobuzoniană *Sorghum.* La vremea aceea se vorbea numai despre creşterea energiei şi a consumului, despre elictricitate şi combustibil ieftin. Laptele de stâncă nu a fost niciodată menţionat. Acum se pare că toată energia ieftină de care se vorbea a fost deja alocată proiectului avanc. Cine poate spune ce au de gând după ce avancul e prins?

Pentru prima dată Brucolacul se ridică. Ţinea privirea fixată pe grupul Amanţilor – mai ales, îşi dădu seama Bellis, asupra lui Doul.

— Exact asta e problema, spuse el pe neaşteptate cu glas aspru. Asta e întrebarea.

Limba lui lungă şi despicată biciui aerul. Bellis deschise ochii larg.

— Ce au de gând? Ce putem face cu un avanc? Unde să mergem?

Regele negustor Friedrich se foi şi scuipă. Vordakine apelă la el, amintindu-i de angajamentele şi de favorurile trecute despre care Bellis nu avea habar. El îşi feri privirea. Nu-l putea face să se răzgândească. Friedrich aruncă o privire spre Amanţi, iar ei îi zâmbiră şi dădură simultan din cap.

O să te cumpărăm, spuneau ei cu mişcarea aceea, *iar dacă Tribunalul, Culcuşul sau altcineva doreşte să ni se opună, vom oferi mai mult decât ei. Spune cât.*

De cealaltă parte a încăperii, cei care se opuneau conjurării avancului păreau bătrâni şi obosiţi.

Platforma, cartea, Krüach Aum însuşi – planurile Amanţilor fuseseră întotdeauna concepute să meargă până la capăt.

În noaptea de afară, furtuna încă se mai vedea la kilometri distanţă, marcată din când în când cu câte un fulger. Înconjurată de reprezentanţi ai puterii pe care abia începea să-i înţeleagă, traducând pentru un individ a cărui rasă o crezuse dispărută de mult, Bellis se simţea deprimată şi singură.

Rămase printre ultimii care părăsiră încăperea. Când ajunse la uşă, Bellis ridică privirea spre Uther Doul care îi stătea în cale şi îşi dădu seama că nu se uita deloc la ea. Privirea lui traversa încăperea, sticloasă, înfruntând-o pe a Brucolacului.

Amanţii plecaseră. Toţi ceilalţi reprezentanţi plecaseră. Doar Uther Doul şi vampirul mai rămăseseră, iar între ei, Bellis.

Era disperată să plece, însă Doul stătea înfipt pe picioare de parcă ar fi fost gata să lupte. Nu putea trece de el şi îi era teamă să vorbească. Brucolacul stătea cu părul răvăşit şi cu buzele deschise, lingând aerul cu limba lui şerpească. Bellis era prinsă în capcană, nemişcată, între cei doi. Ei nici nu o băgau în seamă.

— La fel de mulţumit, Uther? spuse Brucolacul.

Vocea lui nu depăşi niciodată nivelul unei şoapte neplăcute.

Uther Doul nu răspunse. Brucolacul scoase un râs înfundat şi rece.

— Să nu-ţi închipui că s-a terminat, Uther, spuse el. Ştim amândoi cum se va termina această şaradă. Nu hotărâm noi lucrurile.

— Mortule Brucolac, spuse Doul, îngrijorarea ta asupra acestui proiect a fost consemnată. Consemnată şi respinsă. Acum te rog să mă ierţi, trebuie să-l însoţesc pe Krüach Aum şi pe translator la apartamentele lor.

Doul nu-şi desprinse privirea de pe chipul palid al vampirului.

— Ai observat, Uther, spuse Brucolacul politicos, că şi ceilalţi scandalagii şi-au dat seama că se petrece ceva?

Se apropie încet de Uther Doul. Bellis îngheţă. Îşi dorea acum foarte tare să părăsească încăperea. Ani de zile se antrenase să se concentreze şi să se controleze. Puţine erau emoţiile cărora nu le putea face faţă.

O îngrozea faptul că Brucolacul avea o influenţă atât de puternică asupra ei. Ca şi cum vocea lui se modula perfect peste frica ei.

Încăperea era întunecată, lumina de gaz se oprise şi mai pâlpâiau doar câteva lumânări. Nu vedea nimic altceva decât silueta lui înaltă, apropiindu-se cu mişcări line de dansator *(la fel de line ca ale lui Uther Doul).*

Doul tăcea. Nu mişca.

— Ai auzit-o pe Vordakine întrebând ce se va întâmpla mai departe. Ţi-am spus că e cea mai bună. Încep să-şi dea seama, Uther, şopti Brucolacul. Când ai să le spui, Uther? Când vor apuca să afle planul până la capăt? Chiar crezi, continuă el cu o bruscă ferocitate, că îmi poţi face faţă? Crezi că mă poţi înfrânge? Crezi că proiectul tău poate continua fără consimţământul meu? Ştii tu… ce sunt eu?

Scuipă apoi iute nişte vorbe, de parcă dialectul în care vorbea ar fi detestat fiecare sunet pe care-l scotea.

Dialectul Cromlech-ului de Sus.

Bellis nu înţelegea ce auzise, dar Uther Doul deschise ochii larg preţ de câteva clipe. Apoi înaintă şi el.

— O da, Brucolacule, spuse Doul.

Vocea lui era dură şi tăioasă precum cremenea. Se uita prin Bellis de parcă nici nu ar fi fost acolo, drept spre vampir.

— Ştiu exact ce eşti. Eu, mai mult decât oricine, ştiu exact ce eşti.

Bărbaţii stăteau la câţiva paşi distanţă, nemişcaţi, având-o între ei

pe Bellis în chip de arbitru fără voie.

— Îţi recunosc titlul nobiliar, *Mortule,* şuieră Doul. Dar nu eşti mai nobil decât mine. Eşti ne-mort, nu thanat. Ai uitat asta, Brucolacule. Uiţi că mai există un loc unde cei de teapa ta au dreptul să trăiască liberi. Unde se duc refugiaţii voştri. Uiţi că acolo unde morţii îi conduc şi îi protejează pe cei iuţi, nimeni nu se teme de tine. Uiţi că sunt vampiri în Cromlech-ul de Sus.

Arătă spre Brucolac.

— Acolo vampirii trăiesc dincolo de ghetoul celor iuţi. În colibe. În bidonville, spuse Doul zâmbind. Şi în fiecare noapte, după ce dispare soarele, se pot târî afară din cocioabele lor şi se pot strecura în oraş. Nişte amărâţi în zdrenţe, care se ţin de ziduri. Epuizaţi şi flămânzi, cu mâna întinsă. Cerşind.

Vocea lui era moale şi răutăcioasă.

— Cerşind milă celor iuţi. Iar din când în când unul dintre noi acceptă, din milă şi dispreţ, mânat de filantropia ce ne caracterizează, şi îşi oferă încheietura mâinii. Iar voi muşcaţi, hămesiţi şi emoţionaţi de recunoştinţă, şi sorbiţi până ce ne hotărâm că e destul şi ne tragem înapoi mâinile, în vreme ce voi plângeţi şi cerşiţi mai mult, uneori vomitând pentru că a trecut atât de mult timp de când n-aţi mai mâncat, încât stomacul s-a dezobişnuit, şi vă lăsăm acolo, zăcând în ţărână, tâmpiţi de drogul pe care tocmai l-aţi luat. În Cromlech-ul de Sus ştim exact ceea ce sunteţi, Brucolacule.

Uther zâmbi din nou.

— Nişte drogaţi. Unii dintre noi vă acceptă, alţii vă urăsc, dar tuturor, şi celor iuţi şi celor morţi, le este milă de voi. Aşa că nu încerca să mă intimidezi, îi aruncă el. Pentru că da, Brucolacule, eu ştiu *exact* ceea ce eşti.

Nimeni nu mai spuse nimic. Cei doi bărbaţi stăteau faţă în faţă, nemişcaţi. Doar limba Brucolacului ieşea afară, gustând aerul.

Apoi plecă.

Bellis clipi şi privi în jur după curentul de aer în care roiau fire de praf, urmându-l pe Brucolac. Se ţinu de tâmple. *Ce mi-a făcut?* gândi ea. *Cum a făcut asta? Hipnoză? La naiba, e mai rapid decât Doul*…

Bellis îşi dădu seama încet, în timp ce inima şi respiraţia îi reveneau la ritmul normal, că Uther Doul o privea.

— Vino cu mine, îi spuse el cu un glas plat şi lipsit de culoare de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic, de parcă nu ar fi fost martora niciunei discuţii. Trebuie să-l ajuţi pe Krüach Aum.

În timp ce părăsea încăperea, încercând să nu se împiedice, tremurând, Bellis se gândi la ce spusese Brucolacul.

Unde mergem? se întrebă ea în timp ce-l urma pe Uther Doul.

Care e planul?

Capitolul Douăzeci şi opt

După multe ezitări, furtuna îi lovi.

Masa de aer strânsă ca un arc se desfăcu şi îi cuprinse. Noaptea era fierbinte. Ploaia biciuia Armada. Odgoanele şi parâmele se arcuiau, lovindu-se de coastele corăbiilor şi de pereţii clădirilor. Tunete şi fulgere.

Asta era prima furtună adevărată cu care se confrunta oraşul după multă vreme, dar locuitorii reacţionară cu multă experienţă. Aerostatele fură coborâte în curţi şi sub prelate, aşteptând ca vremea să se îmblânzească. *Tridentul,* ancorat de *Marele Răsăritean,* mult prea mare ca să fie acoperit, nu putea decât să se bălăngăne în bătaia vântului, aruncându-şi umbra peste navele şi casele de sub el.

În tot oraşul, toate podurile, cu excepţia celor mai puternice, fură desfăcute la un capăt, pentru situaţia în care vasele aveau să fie trase unul de lângă altul prea tare. În timpul furtunii nu se putea traversa oraşul.

În interstiţiile dintre corăbii, apele Armadei tresăreau violent, dar nu puteau forma valuri. În schimb, marea din afara oraşului nu era supusă aceloraşi constrângeri. Vasele care mărgineau porturile Basilio şi Ariciul-de-Mare se apropiaseră, închizându-le ca să protejeze corăbiile expediţionare şi pe cele negustoreşti – atât ale Armadei, cât şi cele aflate în vizită. Dincolo de marginile oraşului, flota de nave de luptă şi remorcherele se îndepărtaseră destul pentru a evita să fie izbite de zidurile porturilor.

Numai cei care patrulau pe sub oraş – submersibilele, oamenii-amfibii, viermii de mare şi delfinul John Bastardul – erau mai puţin tulburaţi. Stăteau sub suprafaţă şi aşteptau să treacă furtuna.

De la o fereastră a coridorului *Marelui Răsăritean,* Uther Doul privi înapoi spre Bellis.

— Va fi o furtună mai rea decât asta de acum, spuse el.

La început, Bellis nu înţelese ce îi spunea. Apoi îşi aminti de povestea din cartea lui Krüach Aum: conjurarea avancului cu ajutorul spiritelor elementare ale fulgerelor.

Vom invoca o furtună a naibii de mare, nu? gândi ea.

Bellis se apucă să-l înveţe pe Aum dialectul Salt, aşa cum i se spusese. Era tulburată. Era conştientă de faptul că aceasta era o violare a regulilor fundamentale de control al anofelilor, menţinute de Kohnid şi Dreer Samher. Şi oricât de venale ar fi fost motivele întreţinerii lor, aceste reguli erau un răspuns defensiv faţă de unul dintre cele mai notorii imperii din istoria Bas-Lagului. Trebui să-şi reamintească de faptul că Aum era un mascul, şi încă unul bătrân, departe de a fi o ameninţare pentru cineva.

Aum aborda această datorie cu rigoarea şi logica unui

matematician. Bellis descoperi, tulburată, că el deja stăpânea un vocabular impresionant de la scurta vizită a armadorienilor (şi se întrebă dacă nu cumva infectaseră insula cu limba lor).

Pentru cei din Noul Crobuzon, din Jhesshul, din insula Mătrăgunii, din Shankell sau Perrick, dialectul Salt era uşor de învăţat. Krüach Aum însă nu cunoştea elementele de bază. Nu exista nicio legătură – nici de vocabular, nici de gramatică – cu hieratica Kettai. Cu toate acestea, se obişnuise cu limba, îşi făcuse liste îngrijite cu declinări, conjugări şi gramatică. Metoda lui era foarte diferită de a lui Bellis, lipsită de intuiţie, de simţul limbilor străine; cu toate acestea, anofelul făcea progrese rapide.

Bellis de-abia aştepta momentul în care prezenţa ei avea să devină inutilă; atunci nu mai avea să fie forţată să scrie într-un limbaj ştiinţific pe care nu-l înţelegea. Fusese eliberată din funcţia ei de la bibliotecă. Acum îşi ocupa dimineţile cu lecţii de Salt pentru Aum, iar după-amiezele cu traducerile între Aum şi comitetul ştiinţific al Ţiparului. Nu-i plăcea niciuna dintre aceste activităţi.

În timpul zilei, mânca cu Aum, iar serile îl însoţea uneori prin oraş, alături de un străjer al Ţiparului. *Ce altceva să mai fac?* se întreba ea. Îl ducea în Parcul Croom, în târgurile colorate şi pe străzile cu tarabe din Ţipar, din Jhour sau din Tribunal. Îl duse la Biblioteca Marilor Colecţii.

În vreme ce stătea de vorbă în şoaptă cu Carrianne, care părea sincer încântată să o vadă din nou, Krüach Aum rătăcea printre rafturi. Când veni să-i spună că trebuie să plece, Aum se întoarse către ea cu o expresie alarmantă – o bucurie şi o agonie ca un extaz religios. Ea îi arătă unde se găsesc cărţile scrise în hieratica Kettai şi el se clătină, parcă îmbătat de vederea tuturor acelor cunoştinţe aflate la îndemâna lui.

Bellis avea permanent o uşoară stânjeneală, din pricină că petrecea mai toată ziua în prezenţa autorităţilor din districtul Ţiparului: Amanţii, Tintinnabulum şi echipa lui, Uther Doul.

Cum am ajuns la asta? se întreba ea.

Bellis se simţise distantă faţă de oraş din prima clipă şi îşi cultiva asiduu acest sentiment care o definea.

Asta nu e casa mea, îşi spunea iar şi iar, la nesfârşit. Şi când i se oferise şansa să ia contact cu adevărata ei casă, acceptase cu toate riscurile. Nu renunţase la Noul Crobuzon. Descoperise o teribilă ameninţare la adresa oraşului ei şi făcuse tot ce putea (cu mari riscuri, cu planuri atente) ca să-l salveze.

Şi, într-un fel, pe durata acestei acţiuni, în chiar acest act al contactării Noului Crobuzon peste mare, devenise legată intim de Armada, de conducătorii ei.

Cum am ajuns în situaţia asta?

Situaţia o amuza. Făcuse tot ce era mai bun pentru casa ei, iar ca rezultat ajunsese să-şi petreacă timpul cu guvernatorii închisorii ei, ajutându-i să devină capabili să o ducă oriunde ar fi vrut ei.

Cum am ajuns până aici?

Şi unde este Silas?

În fiecare zi, Tanner se gândea la faptele lui de pe insula anofelilor.

Nu era un gând confortabil. Nu era sigur de sentimentele lui. Îşi pipăia amintirile ca pe nişte răni şi descoperea o oarecare mândrie. *Am salvat Noul Crobuzon,* gândea el fără să creadă cu adevărat asta.

Tanner se gândi la cei câţiva care rămăseseră acolo. Tovarăşii de băutură, prietenii şi prietenele: *Zara şi Pietr şi Fezhenechs şi Dolly-Ann...* Se gândi la ei cu un soi de dor abstract, ca şi cum ar fi fost personaje dintr-o carte de care s-ar fi ataşat.

Se gândesc oare la mine? Le-o fi dor de mine?

Îi lăsase acolo. Stătuse atât de mult în închisoarea împuţită din Golful de Fier şi în umezeala de pe *Terpsichoria;* apoi îşi recăpătase viaţa, brusc şi extraordinar, încât Noul Crobuzon devenise doar o amintire.

Cu toate acestea avea un noian de sentimente pentru el, o recunoaştere a felului în care oraşul îl modelase. Nu voia să-l vadă distrus. Nu se putea gândi la cei pe care îi cunoscuse acolo, ucişi. Deci – îl uimea faptul că se gândea la asta – le făcuse un dar pe care ei nu aveau să ştie niciodată că îl primiseră. Noul Crobuzon fusese salvat. El îl salvase.

Această realitate îl rodea. Îl tulbura şi îl făcea să fie mândru peste măsură. Făcuse un lucru atât de mare, un lucru ce avea să schimbe istoria. Îşi imagina oraşul pregătindu-se de război, fără să afle vreodată cine îl salvase. Era o realizare atât de mare şi iată-l pe el aici, amintindu-şi, cu o ridicare uşoară din sprâncene, neştiind cât de mult să se gândească la asta, de parcă ar fi fost doar un detaliu.

Nu era chiar o trădare faţă de Armada. Nimeni nu fusese afectat; nu era decât un amănunt lipsit de importanţă – o scurtă absenţă pe timpul nopţii. Dispăruse câteva ore şi salvase Noul Crobuzon. Şi era bucuros că o făcuse. Era fericit pentru ceea ce făcuse. În ciuda judecătorilor şi a fabricilor de pedeapsă.

Îl salvase. Acum putea să uite de el.

Avancul era un vizitator rar al mărilor din Bas-Lag. Arabescurile vieţii transplanare erau neclare şi nesigure. Nici Tanner Sack, nici ceilalţi colegi ai lui nu ştiau dacă creatura care trecuse în Bas-Lag era o manifestare totală sau parţială, o greşeală de dimensionare (vreun proto-zoon, vreun plancton dintr-o dimensiune uriaşă), un pseudo-organism spontan generat în răsuflătorile dintre lumi. Nimeni nu ştia.

Nu ştiau decât ceea ce le spusese Bellis Coldwine care descifra însemnările lui Krüach Aum.

Anofelul era în mod clar ameţit de noul lui mediu, dar asta nu-i afecta capacitatea de a se concentra, de a da răspunsuri întrebărilor lor. În fiecare zi Aum furniza noilor colegi destule informaţii ca să-şi urmărească scopul.

Le desenă scheme pentru harnaşament (mai mare decât o corabie de luptă), pentru zăbală şi pentru frâie. Chiar dacă inginerii nu înţeleseseră exact care parte a avancului se potrivea în care parte a harnaşamentului, ce bucată de carne trebuia să fie cuprinsă de care încuietoare, îl crezură pe Aum pe cuvânt că mecanismul va funcţiona.

Ştiinţa, planurile, avansau într-un ritm ameţitor. Inginerii şi savanţii trebuiau să ţină minte cât de departe ajunseseră, cât de repede şi cum aveau să meargă mai departe. Le era limpede că fără Aum nu ar fi reuşit, în ciuda celor pe care le crezuseră până acum. Numai după ce lucraseră cu el ajunseseră să vadă cât de mult aveau nevoie de el.

Încorporară motoare în containere ermetice la încheieturile jugului, arzătoare cu triplu schimb şi sisteme complexe de scripeţi pentru a regla mişcarea, toate suspendate în bezna îngheţată a adâncului, la capătul a kilometri de lanţuri colosale suspendate sub oraş.

Şi dacă se înşelau? Străvechile nave batipelagice ale districtului Ţiparului trebuiau recondiţionate.

Are o mulţime de muncă de făcut.

Tanner aproape că-şi freca palmele de bucurie.

Armada avusese nevoie doar de o dimineaţă să se refacă după furtună: să se cureţe de ţiglele sparte şi de lemnul rupt de pe punţi; să-şi pună din nou în funcţiune podurile; să-i numere şi să-i jelească pe cei câţiva dispăruţi sau înecaţi, cei care fuseseră prinşi afară în timpul potopului.

Şi când totul se termină, Ţiparul se apucă din nou, cu o viteză incredibilă, de fabricarea celor necesare proiectului său istoric.

Sub Armada se găseau ascunse cinci lanţuri străvechi. Tanner Sack şi echipele le găsiră şi le determinară capătul. Toată capacitatea industrială a Ţiparului şi puţinul pe care-l puteau oferi Oraşul Cărţilor, Scrumbia şi Tot-al-Tău, se subordonă controlului direct al lui Tintinnabulum şi comitetului de proiect. Construcţia începu.

Câteva nave de metal recent capturate fuseseră desemnate drept resurse de materiale. Bucată cu bucată, fură demontate. Mii de indivizi roiau în jurul lor: lucrul obişnuit de la docuri fusese lăsat în seama unor echipe minimale şi se ofereau plăţi uriaşe zilierilor. Exoscheletul de fier al navelor de război, grinzile şi măruntaiele vapoarelor, catargele enorme de metal, toate fură dezmembrate. Vasele erau cojite şi eviscerate, iar tonele de metal trimise cu barjele

şi pe calea aerului în convoaie de aerostate către fabrici.

Hamul avancului avea să poarte semnele grinzilor şi ale buloanelor de la vechea lui întrebuinţare. În topitorii, fierul prea stricat pentru a fi remodelat era topit.

Armada nu era un oraş cu mare tradiţie în taumaturgie. Dar erau printre piraţi şi metalo-taumaturgi competenţi şi grupuri întregi din aceştia intraseră în fabrici. Lucrau cot la cot cu inginerii, amestecând cine ştie ce compuşi în cuve uriaşe ca să întărească, să uşureze şi să lege metalul. În sfârşit, se folosi nişte lapte de stâncă din stocuri. Lichidul fu adus în fiole, teribil de grele şi dense. Când se scotea dopul, din eprubete se ridicau vapori ameţitori cu miros aromatic. Lichidul perlat fierbea în spatele sticlei.

Metalo-taumaturgii adăugau picături măsurate din substanţă în timp ce murmurau incantaţii şi făceau pase pe deasupra metalului topit, încărcându-l şi legându-l.

Iar după ce metalul era turnat în forme şi se bătea cu ciocanul şi se modela prin procedee oculte, componentele hamului avancului erau trase cu submersibilele sub oraş. O armată de scufundători lucrau la ele cu aparate chimice de sudat care împrăştiau scântei colorate în apă şi cu ciocane şi chei în mişcări încetinite din pricina apei.

Era o industrie incredibilă, apărută brusc.

Lanţurile erau ancorate la baza a cinci nave. *Psire,* din Oraşul Cărţilor; *Saskital* din Jhour; marele vapor *Geamătul Croitorului,* nava capitală a Culcuşului; *Tezaurul Limbii* din districtul bântuit; şi *Marele Răsăritean* al Ţiparului. De pe chilele şi de pe coastele fiecărei nave bătrâne se curba un arc de fier de mărimea unei uşi de biserică, prins în bolţuri şi protejat taumaturgic. Şi din fiecare porneau verigi de mărimea unor bărci.

Rechinii de pază erau liberi. Părea imposibil ca lanţurile să fie ascunse la nesfârşit. Zvonurile se răspândeau – despre ce se făcuse mai înainte şi ce s-ar putea întâmpla acum. Se spunea că districtul Culcuşului încercase să taie lanţul de sub vasul lor, ca să împiedice planurile Ţiparului, dar acesta fusese prea tare, prea masiv, prea mult protejat de farmece.

Într-o încăpere mare, fără geamuri, de la fundul *Marelui Răsăritean,* se construia o nouă maşinărie. Boilerele redundante şi încâlceala lor de ţevi de diametrul unui om erau îndepărtate, ca şi cum s-ar fi defrişat o pădure ruginită. Când motoarele-fantomă dispărură, două discuri mari şi plate apărură, prinse de podea. Groase cât până la brâul unui om şi cu diametru de mai mulţi metri, mânjite de ani şi de unsoare. Erau capetele lanţului prins de navă, împins prin chilă, apoi bătut cu ciocanul şi aplatizat pentru le ataşa bine, în urmă cu câteva secole. De prima dată când se încercase aşa ceva.

Cineva a mai plănuit aşa înainte, gândi Tanner Sack. Era amorţit de orele de lucru, de taumaturgia care se încercase, de industria, planificarea, efortul făcut în urmă cu secole, apoi uitat totul în mod deliberat.

Între acele două cioturi de lanţ, Tanner Sack şi colegii lui începură să construiască o maşinărie extraordinară. Lucrau după specificaţiile calculate de Krüach Aum timp de multe ore.

Tanner examină planurile cu grijă. Motorul pe care-l construiau nu funcţiona după reguli pe care să le înţeleagă. Avea să fie uriaş: avea să umple încăperea cu pistoane alimentate de o sursă pe care nu o cunoştea.

Începură de la baza unor motoare cu pistoane în sus. Prima dată se apucă să scobească în suporţii lanţului şi să-i întărească cu aliaje topite în care amestecă fire groase cât braţul izolate cu smoală şi cauciuc. Trecură prin transformatoare groase cât piciorul, coloane striate de lut alb, spre mănunchiuri de cabluri, izolatori şi maşini diferenţiale.

Acesta era generatorul defensiv prin care aveau să se transmită energii complexe prin lanţul *Marelui Răsăritean* spre hamul cel mare, la kilometri întregi sub suprafaţă. Un pinten. Momeală şi bici.

Marea era limpede. Scufundătorii roiau în jurul şantierului subacvatic. Componentele erau coborâte cu macaralele de pe navele-fabrici. Hamul masiv prindea formă la capătul lanţurilor uriaşe, mult sub suprafaţă, de o mărime tulburătoare pentru privire, cu siluetă exotică şi neclară, înconjurat de peştii viu coloraţi ai acelei mări şi de submarinele, lucrătorii homori şi oamenii în costume de scafandru, printre care şi Tanner Sack, cu toţii mişcându-se cu fluiditatea lentă a celor aflaţi sub apă.

Uneori apa era străbătură de o vibraţie. Pilonii platformei *Sorghum* dispăreau în plutitoarele de oţel cilindrice care o sprijineau de sub suprafaţă ca nişte nave scufundate. Coloana sondei plonja vertical, se pierdea sub tone de apă, dispărea, ca să înţepe fundul mării ca un ţânţar care se hrăneşte.

Capitolul Douăzeci şi nouă

Silas o vizită pe Bellis la trei zile după ce aceasta revenise.

Bellis aşteptase această vizită – stătuse cu ochii la uşă în fiecare seară – dar el tot reuşi să o surprindă.

Bellis luase cina cu Carrianne. Îi plăcea sincer de fosta ei colegă, o găsea receptivă şi cu simţul umorului. Cu toate acestea, deşi făcea eforturi să zâmbească, Bellis se simţea singură. *E chiar o surpriză?* se întrebase ea fără milă. *Ţi-ai făcut-o cu mâna ta.*

Îşi amintea cum fuseseră lucrurile în Noul Crobuzon şi recunoscu faptul că acele lucruri nu aveau să se schimbe nici de acum înainte.

Cel puţin aici izolarea ei avea un motiv; era un combustibil pe care ea îl ardea.

Carrianne îi ceruse să-i descrie în detaliu insula anofelilor, vremea şi comportamentul poporului ţânţarilor. Era melancolică – oricât de împăcată era Carrianne cu viaţa ei de pe mare, trecuseră mulţi ani de când nu mai pusese piciorul pe uscat, iar poveştile lui Bellis o făceau nostalgică.

Bellis descoperi că îi venea greu să vorbească despre călătoria ei. Şi-o amintea parcă în ceaţă, ca o monotonă plictiseală speriată presărată cu emoţii mai puternice. Erau anumite lucruri, fireşte, despre care nu putea discuta. Era în mod deliberat vagă în privinţa anofelilor, a piraţilor samheri şi mai ales a lui Krüach Aum.

După altercaţia dintre Brucolac şi Uther Doul la care fusese martoră, Bellis devenise fascinată de conducătorul districtului Acalmiei. Carrianne îi spuse ce avea nevoie să afle despre structura politică a districtului, despre organizarea militară sub conducerea Brucolacului şi despre birul de sânge.

— Asta ţi se întâmplă de obicei atunci când îl întâlneşti, spuse Carrianne.

Încerca să fie rece, dar Bellis îi putea simţi evlavia în voce.

— Nu întotdeauna – de obicei este perceput de un locotenent de-al lui – dar uneori chiar de către el. Te taie, aici sau aici sau aici, spuse ea, arătând spre coapsă, spre piept şi spre încheietura mâinii. Te ung cu un anticoagulant şi pompează sângele într-un borcan.

— Cât de mult se ia? întrebă agitată Bellis.

— Cam un litru. Brucolacul este singurul care bea concentrat. Restul sunt restricţionaţi – îl diluează. Cu cât beau mai mult, cu atât sunt mai puternici – aşa se spune. Şi deşi Brucolacul îşi alege locotenenţii cu grijă, e posibil ca vreunul să devină însetat după putere. Dacă ar bea în mod tradiţional, direct din venă, nu ar mai fi în stare să se controleze – şi nu vor să ucidă pe nimeni. Şi chiar dacă s-ar desprinde de victimă, aceasta ar rămâne contaminată. De la salivă. Aşa că acela de la care se bea direct şi supravieţuieşte riscă să se transforme într-un concurent de-al lor.

Bellis o părăsi pe Carrianne la marginea districtului Acalmiei.

— De aici încolo sunt în siguranţă, spuse Carrianne zâmbind – şi porni spre casă.

Ar fi putut lua un taxi; vântul nu era prea puternic şi auzea de deasupra strigătele aeronauţilor în căutare de clientelă. Cu două zile mai devreme, la sfârşitul programului cu Aum, i se înmânase fără nicio vorbă o legătură de pavilioane şi finiali care reprezentau o plată mult mai mare decât salariul de la bibliotecă.

Mi s-a dat o mărire, gândi ea sec, *de vreme ce lucrez acum pentru Ţipar.*

Conştiinţa poziţiei ei centrale, deşi discrete, faţă de tot ce se întâmplase, a faptului că fără ea Armada nu ar fi ajuns acolo unde era şi nu ar fi făcut ceea ce făcea, o apăsa, chiar dacă motivele ei fuseseră limpezi şi bine intenţionate în fiecare etapă.

Se întoarse acasă pe jos nu ca să economisească bani, ci ca să ia din nou contact cu Armada. Închisă toată ziua într-o cameră plină de conversaţii incomprehensibile, simţea că pierduse contactul cu oraşul din jur. *Şi orice oraş,* îşi spuse ea, *e mai bun decât niciunul.*

Plimbarea o purtă pe străzile răcoroase şi liniştite ale Scrumbiei şi intră în districtul Ţiparului peste *Tolpandy.* Depăşi cârâiala şoptită a maimuţelor care cuibăreau în şantiere şi pe acoperişuri, prin case părăsite şi în coroana catargelor; trecu pe lângă pisicile vagaboande (care îi aruncau priviri de prădător) şi pe lângă puţinii câini, pe lângă hoardele de şobolani; pe lângă coteţe cu găini; pe lângă bărci de salvare ruginite la locurile lor şi transformate în răzoare de flori; pe lângă case încropite în coastele tunurilor de pe care porumbeii gungureau; pe sub colibe de lemn clădite pe punţile superioare şi pe catarge, ca nişte căsuţe de copac din spatele casei; prin lumina lămpilor cu gaz, a celulelor flogistice şi a lămpilor cu petrol; şi prin întunericul cu diverse nuanţe comprimat de-a lungul coridoarelor de cărămidă umedă ce acopereau corăbiile Armadei ca o blană sau ca un mucegai. Până la apartamentul ei din Coşurile de Fum ale *Chromolith*-ului, unde stătea Silas Fennec, aşteptând-o.

Se sperie de silueta neclară ce stătea în întuneric. Îl înjură printre dinţi şi se întoarse cu spatele până ce inima i se mai domoli.

El o studia. Ochii îi erau mari şi calmi.

— Cum ai intrat? spuse ea.

Făcu un gest cu mâna, de parcă ar fi vrut să alunge o insectă.

— Ştii că apartamentul tău e încă supravegheat, spuse el. Nu puteam să bat la uşă.

Bellis se apropie de el. El rămase nemişcat, cu excepţia chipului şi a ochilor cu care îi urmărea deplasarea. Ea ajunse foarte aproape – mai să-l atingă – şi se aplecă încet spre el, examinându-l ca pe un specimen de laborator. O făcea ostentativ: îl cerceta cu răceală şi indiscreţie. Poate că voia să-l intimideze, să-l scoată din calmul lui.

Când se aplecă spre el, parcă studiindu-l, Silas îi surprinse privirea şi, pentru prima oară în ultimele săptămâni, bărbatul zâmbi deschis. Bellis îşi amintea motivele pentru care îl sărutase şi pentru care se culcase cu el. Nu doar din pricina singurătăţii sau izolării, deşi acestea erau motivele principale. Mai erau şi alţi factori, care ţineau mai mult de el. Deşi, aşa cum stătea acolo, nu simţea nicio dorinţă să-l atingă, deşi mai avea doar o umbră din afecţiunea care o motivase odată, nu simţea niciun regret pentru ceea ce se întâmplase.

Amândoi am avut nevoie, gândi ea. *Şi ne-a ajutat, de-adevăratelea.*

Când se întoarse, îl mângâie pe ceafă. El acceptă cu plăcere gestul.

— Deci…, spuse el.

— S-a făcut, răspunse ea.

Silas ridică din sprâncene.

— Pur şi simplu?

— Fireşte că nu pur şi simplu. Ce naiba crezi? Dar s-a făcut.

El dădu încet din cap. Vorbea pe un ton neutru, ca şi cum ar fi discutat un proiect academic.

— Cum ai reuşit?

Cum am reuşit? îşi spuse Bellis. *Dar am reuşit oare? Nu avem nicio dovadă.*

— N-aş fi putut de una singură, începu ea, apoi se ridică, şocată de privirea lovită de furie a lui Silas.

— Ce-ai făcut? strigă el. Ce dracu' ai făcut?

Silas sări în picioare.

— Ce-ai făcut, nenorocito?

— *Stai… jos…*

Bellis se ridicase şi ea, cu degetul întins spre el, tremurând de nervi.

— Cum îndrăzneşti?

— Bellis… ce ai făcut?

Ea îi aruncă o privire.

— Nu ştiu cum ai fi putut traversa *tu* o mlaştină infestată cu ţânţari de doi metri, Silas. Nu ştiu cum ai fi reuşit tu asta. Ne aflam la mai mult de un kilometru de corăbiile samhere – da, erau acolo, nu-ţi face griji. Tu poate că *eşti* vreun cactus sau vreun nenorocit de crustat, dar eu am sânge în vine şi aş fi fost ucisă.

Silas rămase tăcut.

— Deci…, spuse Bellis cu voce măsurată. Am găsit pe cineva care putea face drumul până la corăbii, fără primejdie, fără să fie detectat. Un crobuzonian, gata să ajute fără să scape o vorbă, numai ca să oprească dezastrul ce se abătea asupra oraşului lui natal.

— I-ai arătat lucrurile? spuse Silas.

— Fireşte. Credeai că a înotat în mijlocul nopţii doar pe vorbe?

— A înotat? Vorbim de Tanner Sack, nu-i aşa? Dacă ai să cauţi din răsputeri – vocea lui era acum gâtuită – n-ai să găseşti pe unul mai loial Ţiparului.

— Dar el a făcut-o, spuse Bellis. Nu ar fi acţionat fără dovezi. I-am arătat scrisorile şi *da,* Silas, este loial Ţiparului. Nu are nicio intenţie să se întoarcă vreodată. Dar, pentru Dumnezeu, crezi că nu are prieteni pe care i-a lăsat acolo? Crezi că se bucură să afle că

măcinătorii au cucerit Noul Crobuzon? Ce dracu? De dragul celor pe care i-a lăsat în urmă. De dragul amintirilor. Nu contează. A luat cutia, sigiliul, scrisorile, şi i-am spus ce trebuie să facă. A fost ultimul lui gest de rămas-bun către oraş. Al lui, ca şi al meu şi al tău.

Silas dădea încet din cap, înţelegând că nu avusese încotro.

— I-ai dat lui pachetul? spuse el.

— Da. Dar a mers totul bine, fără probleme. Silas… suntem *îndatoraţi* lui Tanner Sack.

— Ştie cine sunt? spuse Silas ezitând.

— Fireşte că nu.

El se relaxă vizibil la aceste cuvinte.

— Chiar crezi că sunt proastă? Îmi amintesc ce a păţit căpitanul. Nu te-aş fi pus în primejdie de moarte, Silas, spuse ea.

Vocea lui Bellis era blândă, dar nu caldă. Era o afirmaţie, nu expresia unei griji.

După câteva clipe de gândire, Silas păru să-şi încheie deliberarea.

— Cred că era singura cale, spuse el, iar Bellis încuviinţă cu un gest scurt.

Nenorocit nerecunoscător, gândi ea furioasă. *N-ai fost acolo să vezi…*

— Spui că pachetul a ajuns la samheri? Sigilat şi gata de livrat? scrâşni el din dinţi. Am reuşit. Am făcut-o.

— Asta era reacţia pe care o aşteptam de la tine, spuse pe un ton neplăcut Bellis. Da, am reuşit.

Se priviră în ochi multă vreme.

— Când crezi că vor ajunge în Noul Crobuzon?

— Nu ştiu, spuse Silas. Poate că nici n-o să funcţioneze. Sau poate că da, dar noi n-o să ştim niciodată. Vom salva oraşul şi n-o să auzim de asta în veci. Pot să-mi văd liniştit de viaţa mea pe copaia asta, făcând planuri disperate de evadare. Dar, pentru Dumnezeu, nu e nicio cale să aflăm ce am făcut?

Silas vorbea cuprins de febră.

— Chiar dacă nu primim nicio veste, chiar dacă nu ne mulţumeşte nimeni, nu e nicio cale să aflăm dacă i-am salvat?

Da, gândi Bellis Coldwine, *asta era ceva. Era într-adevăr o problemă.* Simţi un val de singurătate. Era mai rău? se întrebă ea. Putea să fie mai rău? Să nu ştii niciodată? Să trimiţi un mesaj în capătul celălalt al lumii, prin asemenea primejdii, şi să nu mai ştii nimic? Niciodată?

Pe toţi zeii, gândi ea amorţită. *Asta e tot? Aşa se sfârşeşte?*

— Şi acum ce se întâmplă? spuse el. Cu noi doi…

Bellis ridică din umeri.

— Ce vrei?

Vocea ei era mai mult obosită decât dispreţuitoare.

— Ştiu că e greu, spuse el blând. Ştiu că e mai complicat decât am crezut. Nu aştept nimic de la tine. Dar Bellis… avem lucruri comune, împărtăşim atâtea – şi nu cred că am petrecut atâta timp împreună doar cu acest scop. Aş vrea să rămânem prieteni. Chiar îţi permiţi luxul să nu mă ai alături? Să nu cunoşti pe nimeni care ştie? Cum te-ai simţi?

Ea nu era chiar atât de sigură, dar credea ce spunea el: împărtăşea cu el lucruri pe care nu le împărtăşea cu nimeni altcineva. Îşi putea permite să-l piardă? Poate că mai avea să petreacă ani de zile în oraşul ăsta *(gândul acesta o făcea să se cutremure).* Putea să-şi permită să nu aibă alături pe nimeni cu care să vorbească deschis?

Când Silas se ridică să plece, îi întinse mâna, cu palma în sus, aşteptând.

— Unde e sigiliul Noului Crobuzon? făcu el.

Lui Bellis îi era teamă de asta.

— Nu-l am, spuse ea.

De data asta el nu se înfurie, doar închise palma şi ridică privirea ca s-o întrebe ce se întâmplase.

— Tanner l-a scăpat în mare, spuse ea, pregătită ca Silas să sară la ea.

— E un inel, Bellis, spuse calm Silas. Stă bine pe deget. Aşa ceva nu se pierde. Nu l-a pierdut. L-a păstrat, naiba ştie pentru ce. Ca amintire? Ca să te şantajeze? Cine ştie?

Dădu din cap şi oftă, iar ea se înfurie de atitudinea lui care spunea parcă *M-ai dezamăgit.*

— Mai bine plec, Bellis, spuse el. Ai grijă – eşti supravegheată, ţine minte. Să nu fii surprinsă dacă vin şi plec pe căi… neconvenţionale. Mă scuzi o clipă?

Silas coborî scările în spirală. Bellis auzi sunetul paşilor pe metal, sunând a gol ca atunci când se ciocnesc două căni goale de metal. Se întoarse spre sunetul acela, dar Silas dispăruse. Încă mai putea auzi zgomotul din ce în ce mai slab al paşilor ajungând la capătul scărilor, dar nu se vedea nimic. Silas era invizibil sau ascuns.

Bellis făcu ochii mari, dar chiar şi în absenţa lui, tot nu voia să recunoască faptul că Silas o surprindea.

Apare şi dispare ca un şobolan sau ca un liliac, gândi ea. *Fără să fie văzut. O fi învăţat taumaturgia? Are vreun aparat, vreo şmecherie?*

Era uşor intimidată. Plecarea lui sugera o vrajă de o extraordinară subtilitate şi forţă. *Nu ştiam că ai capacitatea asta, Silas,* îşi spuse ea. Îşi dădu seama cât de puţine ştia despre el. Conversaţia lor fusese ca un joc elaborat. În ciuda cuvintelor lui, în ciuda faptului că împărtăşeau anumite secrete, Bellis se simţea singură.

Nu credea că Tanner Sack păstrase sigiliul Noului Crobuzon, deşi

nu ştia de ce avea senzaţia asta.

Bellis avea impresia că aşteaptă ceva.

Bărbatul aşteaptă în bătaia vântului pe scara ce urcă în spirală pe toată înălţimea apartamentului ei plasat absurd într-un coş de fum şi ştie că ochii ce supraveghează uşa ei nu-l pot vedea.

Ţine în mână statueta cu filigranul aripioarelor pliat ca foile de plăcintă, cu gura rotundă ca a unui peşte remora în sus şi cu limba încă rece de la sărut. Acum e mult mai rapid; acceptă mult mai uşor limbuţa rece de piatră şi poate concentra energiile contactului lor lipsit de pasiune cu mai multă îndemânare.

Stă pieziş faţă de noapte într-un loc pe care i-l arată statuia, acolo unde sărutul îi permite să stea, într-un loc în care razele de lumină se intersectează şi el trece neobservat, indiferent faţă de uşi, ferestre şi ziduri atât timp cât este amantul statuetei cu iz de apă de mare. Sărutul nu este niciodată plăcut. Dar puterea pe care o are, care-l pătrunde odată cu saliva statuetei, este o minune.

Păşeşte afară în noapte, nevăzut şi plin de curaj, străbătut de energii oculte, ca să-şi caute inelul.

Capitolul Treizeci

Armada lenevea la soare. Se făcea tot mai cald.

Lucrarea continua frenetic şi, sub apă, harnaşamentul avancului prindea formă. Siluetele grinzilor şi ale suporţilor de lemn se vedeau tulbure, ca o schiţă a unei clădiri imposibile. Pe măsură ce treceau zilele, arcurile şi mecanismele deveneau tot mai reale. Creşteau prin eforturile extraordinare ale echipelor. Oraşul parcă era pe picior de război, fiecare fărâmă de industrie şi de efort era sub comandă. Lumea înţelegea că se îndreaptă cu viteză ameţitoare spre o nouă eră.

Mărimea hamului îl uimise întotdeauna pe Tanner Sack. Plutea sub bancurile de peşti ce nu părăsiseră niciodată fundul oraşului, mult mai mare decât orice corabie. *Marele Răsăritean* era mic în comparaţie cu el, plutind deasupra ca o bărcuţă de jucărie. Hamul trebuia terminat în câteva săptămâni.

Lucrau fără oprire. În timpul orelor de noapte, lumina flăcărilor chimice şi a aparatelor de sudură atrăgea peştii nocturni. Înconjurau lanţurile şi grupurile de scufundători, strânşi în bancuri şi privind cu ochi holbaţi luminile ameţitoare.

Se găseau acolo articulaţii şi saci de cauciuc luate de la dirijabile vechi. Motoare ermetice. Dar, în principiu, nu era decât un căpăstru vast, întins pe mai mult de jumătate de kilometru.

Multe vase fuseseră demontate, eviscerate, tăiate bucăţi şi topite. Flota de nave de război şi flota comercială ce roia în jurul oraşului şi prin porturi se subţiase de dragul proiectului. Un giulgiu de fum

învelea vasele sacrificate în timp ce aparatele de sudură le dezmembrau.

Şekel traversă pupa districtului Ţiparului într-o seară, îndreptându-se spre casa lui Bellis. Ridică privirea spre orizont şi văzu o navă pe jumătate demontată la marginea oraşului. Era *Terpsichoria,* cu liniile frânte, fără punte şi cea mai mare parte a suprastructurii, cu viscerele de metal trimise la fabrică. Priveliştea îl făcu să tresară. Nu era legat sentimental de acest vas; nu era trist – doar uimit, din motive pe care nu le pricepea.

Se uită la apa de dedesubt. Îi venea greu să creadă ce se petrecea, că se depuneau asemenea eforturi colosale pentru a se lega verigă de verigă într-un lanţ uriaş sub oraş.

Existau câteva limbi active în viaţa lui Bellis. Le învăţase cu euforie: tehnica fără nume pe care o perfecţionase singură pentru a-şi segmenta mintea, pentru a păstra dicţionarele în memorie separat; transa lingvistică pe care o folosise pentru ultima dată în Tarmuth.

Aum făcea progrese rapide în dialectul Salt. Elevul ei era talentat.

În timpul discuţiilor de după-amiază purtate cu Tintinnabulum şi ceilalţi savanţi, din când în când – spre satisfacţia lui Bellis – Aum intervenea în vreo problemă înainte ca ea să o traducă şi să o scrie. Uneori scria singur răspunsurile în Salt.

Probabil că asta era ceva extraordinar pentru el, gândi Bellis. Salt era prima limbă pe care o cunoştea el ce se putea exprima atât în vorbe cât şi în scris. Era de neconceput pentru el să *audă* hieratica Kettai – conceptul în sine era de neînţeles. Să audă întrebări în Salt şi să scrie răspunsuri în aceeaşi limbă era probabil un slalom mental ameţitor, dar el se descurca cu aplomb.

Bellis nu se ataşase de Krüach Aum. Considera curiozitatea lui constantă obositoare şi nu simţea o personalitate dincolo ea. Era un personaj strălucit, dar plicticos, a cărui cultură îl transformase într-un fel de copil precoce. Era bucuroasă de viteza cu care învăţase limba Armadei; se aştepta să devină nefolositoare foarte curând.

Era înconjurată în fiecare zi de hieratica Kettai şi dialectul Salt.

În mintea ei, gândea în ragamoll. Nu era dintre acei savanţi care gândeau în limba pe care o vorbeau. Silas era singura persoană cu care vorbise în prima ei limbă, în rarele momente în care se vedeau.

Veni o zi când a patra limbă intră în viaţa ei, pentru scurt timp. Tăcuta – popular cunoscută sub numele de Moarta. Limba Cromlech-ului de Sus.

Încă nu înţelegea motivele lui Uther Doul pentru care îi vorbea despre limba lui maternă. După una dintre şedinţele ei cu Aum, o întrebase dacă îi face plăcere să înveţe limbi noi, iar ea îi răspunsese cinstit că da.

— Ai fi interesată să auzi tăcuta? spusese el. Nu prea am ocazia să-mi vorbesc limba.

Prostită, Bellis acceptase. În seara aceea mersese cu el în apartamentul lui de pe *Marele Răsăritean.*

Sunetele tăcutei erau formate în fundul gâtului, ca nişte lătrături şoptite, înfundate şi presărate cu timpi de tăcere la fel de importanţi ca şi sunetele. Doul o avertizase că era o limbă cu mari subtilităţi. Mulţi nobili thanaţi aveau gurile cusute, îi aminti el, iar alţii aveau corzi vocale prea afectate ca să funcţioneze. Erau modalităţi de a vorbi tăcuta cu ochii şi cu mâinile, şi exista şi o formă scrisă.

Bellis era fascinată de limbajul blând şi de performanţa lui Uther Doul. În felul lui liniştit, controlat, îi recită cu entuziasm câteva pasaje din ceva ce părea o poezie. Bellis îşi dădu seama că nu se afla acolo pentru a învăţa limba, ci pentru a o aprecia ca spectator.

În prezenţa lui Doul era cuprinsă încă de presentimente şi de alte emoţii. Şi de excitare.

El îi înmână fără vorbe un pahar cu vin. Ea înţelese gestul ca pe o invitaţie de a rămâne. Sorbi şi aşteptă, cercetând încăperea. Se aşteptase să fie un fel de fortăreaţă secretă, dar el locuia într-o cabină ca toţi ceilalţi. Camera nu avea prea mult mobilier: un birou şi două scaune, o fereastră cu oblon, un cufăr, un desen alb-negru pe perete. Sub fereastră se afla un raft cu arme, plin cu piese mai mult sau mai puţin cunoscute; iar în colţul camerei, un instrument muzical complex, cu corzi şi taste, ca un hibrid între harpă şi acordeon.

După ce trecu vreun minut fără ca Uther Doul să spună ceva, Bellis deschise discuţia.

— Am fost… foarte interesată de povestea tinereţii tale, spuse ea. Recunosc că nu eram sigură de existenţa Cromlech-ului de Sus până te-am întâlnit. Cu toate astea, în afară de zvonurile despre tărâmul morţilor şi despre înfrângerea Imperiului Fantomatic, altceva nu am mai auzit despre tine.

Nu era obişnuită cu acest fel de umor negru pe care-l încerca, dar el ridică sprâncenele în chip de amuzament.

— Aş fi foarte mulţumită dacă ai vrea să-mi spui mai multe despre ceea ce s-a întâmplat după ce ai plecat din Cromlech-ul de Sus. Mă îndoiesc că am cunoscut vreodată pe cineva mai plimbat prin lume. Ai fost vreodată în…?

Bellis făcu o pauză, neliniştită brusc, iar el îi răspunse.

— Nu, nu am vizitat niciodată Noul Crobuzon, spuse el.

Părea să se frământe în felul lui tăcut.

— Nu prea îţi vine să crezi ce ţi-am spus despre sabia mea, nu? făcu el deodată. Nu te acuz. Nu pare atât de veche, aşa crezi. Ce ştii despre Imperiul Fantomatic, domnişoară Coldwine?

— Puţin, recunoscu ea.

— Fireşte, ştii că nu erau deloc umani – nici khepri, vodyanoi, nici altceva. Nu erau xenieni în sensul comun. Orice imagini sau descrieri ai văzut sunt palide. Întrebarea *Cum arătau?* nu are un răspuns direct. Această armă, spuse el arătând spre centură, este evident construită pentru mâna unui om, de aceea probabil ai crezut că mint când ţi-am dezvăluit provenienţa ei.

Bellis nu se gândise deloc la forma Sabiei Posibile, după cum ştia şi Uther Doul.

— Nici nu vezi sabia, continuă el calm. Doar un aspect al ei. Depinde de context – după cum depindea şi pentru Fantomatici. Bănuiesc că ai citit ceva din Canonul Imperial. Chiar dacă a fost tradus după o traducere, la rândul ei preluată dintr-o traducere, cu toate lipsurile, adăugirile şi comentariile, tot mai rămân nişte lucruri extraordinare. Mai ales Covertiana.

Uther sorbi din paharul lui cu vin.

— Unele pasaje par să provină din perioada timpurie a sosirii Fantomaticilor în Bas-Lag, înainte de începutul Imperiului.

Îi clipi complice lui Bellis.

— Fireşte, spuse el de parcă l-ar fi contrazis. *Sosire.* Fantomaticii nu sunt de pe această lume.

Bellis cunoştea legendele.

— Există un pasaj…, se alintă Doul (iar Bellis îşi dădu seama consternată cât de mult o liniştea vocea lui minunată). „Versetele Zilei”. Poate că le cunoşti? „Redutabil, dând din coadă, înotând peste o câmpie de lumi, pe lângă globuri de lumină, în orbirea nopţii”. Aşa descriu Fantomaticii călătoria lor… de la ei în Bas-Lag. În pântecele unui peşte de fier înotând printr-o mare întunecată de stele. Dar mai interesantă e descrierea lumii lor, a locului de unde au venit. E teribil de confuză.

Uther Doul se aşeză pe pat şi nu mai vorbi un timp.

De aceea sunt aici? se întrebă brusc Bellis. *Asta voia să-mi spună?* Era ca un băieţel care voia să o aibă alături dar nu ştia ce să facă după aceea.

— Se descrie dimineaţa venind cu „cascade de fier şi un zid de foc”, spuse el până la urmă. Tot cerul de la răsărit era aprins şi încins de ar fi orbit pe orice s-ar fi uitat, chiar şi din fundul mării, aerul aprins, munţii ardeau, metalul se lichefia. Mult mai fierbinte decât într-un furnal. S-a făcut dimineaţă şi lumea a ars. În câteva minute, zidul de căldură s-a ridicat şi s-a îndreptat spre ei, drept de sus, acoperind cerul şi arzând orice atom de gaz din aer. Apoi, o dată cu trecerea minutelor, focul s-a domolit, până ce marginile lui au devenit vizibile transformându-se într-un disc. După care căldura a început să se disipeze, deşi oceanele erau încă de fier topit. Focul din cer s-a retras spre apus o dată cu ziua. Pe la jumătatea dimineţii, discul era

mai departe şi s-a transformat în soare la marginea orizontului. Pe la prânz era mult mai mic şi pământul era foarte rece. Soarele s-a micşorat şi şi-a văzut de drum spre apus într-un crepuscul lung, iar lumea Fantomaticilor a devenit mai îngheţată decât Oceanul Mărginaş. Până la căderea nopţii, cerul era deja întunecat, iar soarele doar o stea mişcătoare. Şi era frig – mai frig decât ne putem imagina. Lumea era învelită în straturi de gheaţă – chiar şi gazele, însuşi eterul se clădea ca nişte aisberguri mai dure decât piatra.

Zâmbi slab spre Bellis.

— Asta a fost lumea Fantomaticilor. Imaginează-ţi ce fel de creaturi au supravieţuit în acel loc; ce înfometate trebuie să fi fost. De aceea au plecat.

Ea nu spunea nimic.

— Ştii la ce mă refer când vorbesc despre Ţinutul Frânt? întrebă Doul.

Bellis se încruntă, apoi dădu brusc din cap.

— În Noul Crobuzon îl numim…

Încercă să traducă termenul.

— Ipoteza Tărâmului Fracturat. Am avut un prieten care era savant. Vorbea mereu despre lucruri din astea.

— Ţinutul Frânt, dincolo de o mare imposibilă, spuse Doul. Am petrecut mult timp, în tinereţe, studiind miturile şi cosmogonia. Tărâmul Fracturat, Ţinutul Fantomatic, Versetele Zilelor. Fantomaticii au venit dinspre marginea de răsărit a universului. Au trecut pe lângă globurile de piatră care circulă prin cer – altfel de lumi, mai evanescente decât a noastră pe platoul infinit – şi au ajuns aici, pe un teren atât de blând încât li s-a părut a fi paradisul: o nesfârşită dimineaţă dulce. Şi regulile nu le aparţineau. Natura lor era *discutabilă.* Sunt unii care spun că simpla lor aterizare a fost suficientă pentru a stârni haosul Torsiunii. Asta e o legendă. Dar sosirea lor a fost destul de violentă ca să spargă lumea – însăşi realitatea. Tărâmul Fracturat este adevărat şi e opera lor. Când spargi ceva… conţinutul se scurge afară. Când am părăsit prima mea casă, am petrecut ani de zile studiind această fracturare. Am căutat tehnici şi instrumente ca să o cercetez, să o controlez. Iar când am ajuns aici, Amanţii mi-au spus lucruri pe care nici măcar nu mi le imaginam. Gândeşte-te la puterea Fantomaticilor, la ştiinţa lor, la taumaturgia lor. Imaginează-şi ce puteau face, ce au făcut cu lumea noastră. Vezi şi tu dimensiunea cataclismului declanşat de sosirea lor. Nu numai fizic, ci şi ontologic. Când au aterizat, au fracturat nu numai suprafaţa ei, ci şi legile care o guvernează. E oare o surpriză că şoptim cu teamă numele Fantomaticilor?

Cu toate acestea, gândi Bellis cu o satisfacţie eretică, *noi am fost cei care i-am eliminat pe Fantomatici. Prin Contumacie, apoi prin*

Deşţelenire. Aşa slabi cum suntem.

— Se spune că tu ai condus Contumacia, spuse ea.

— Nu am condus nimic, răspunse tăios Doul, surprinzând-o. Sunt un soldat, nu un lider. Cromlech-ul de Sus… este o lume a castelor. Tu ai crescut într-un oraş mercantil, aşa că ţi se pare normal. Nu ai de unde să ştii despre *libertatea* de a-ţi oferi serviciile, despre dorinţa de a face ceea ce îţi spune stăpânul. Nu sunt un lider.

Uther Doul o conduse prin coridoarele *Marelui Răsăritean.*

Când se opri într-una dintre multele intersecţii, lui Bellis îi trecu prin minte că o s-o sărute şi făcu ochii mari. Dar el nu avea această intenţie.

El îşi puse degetul la buze.

— Vreau să afli ceva despre Amanţi, şopti el.

— Cum îi cheamă? spuse Bellis cu o mânie obosită. M-am săturat de… misterul ăsta şi nu cred că nu-ţi aminteşti.

— Ba îmi amintesc, spuse Uther Doul. Fireşte. Dar nu mai are nicio importanţă cum li se spunea odată. Acum sunt Amanţii. Ar fi bine să te înveţi cu asta.

Doul o conduse pe una dintre punţile inferioare. O conduse departe de zgomote, departe de patrule. Ce-i asta? gândi Bellis, excitată şi enervată în acelaşi timp. Se aflau acum într-o zonă foarte întunecoasă şi liniştită. Nu existau ferestre; se aflau sub suprafaţa apei, într-un loc de mult părăsit.

În sfârşit, Doul se aplecă pe sub o împletitură de ţevi şi o conduse într-o cămăruţă. Nu era o încăpere în toată puterea cuvântului, ci doar un spaţiu izolat. Toate suprafeţele erau pline de praf şi vopseaua scorojită.

Doul îi puse uşor degetul la buze.

Bellis era conştientă că urmărindu-l orbeşte pe Doul, *fraternizând* cu el, nu se comporta ca una care se implicase în activităţi contra Ţiparului. *Ce caut eu aici?* gândi ea.

Uther Doul arăta spre tavanul aflat la numai un deget deasupra capetelor lor. Ridică o ureche printr-un gest expresiv. Lui Bellis îi trebui câteva secunde ca să audă ceva, iar când începu să audă, nu înţelese de la început ce era.

Voci. Estompate de straturi de aer şi metal. Pe jumătate familiare. Bellis întoarse capul în sus. Aproape că reuşea să înţeleagă cuvintele acum. Se afla într-o ascunzătoare de unde se putea trage cu urechea. Printr-un defect al arhitecturii şi al materialelor, sunetele din camera de deasupra străbăteau (prin ţevi, prin golurile din pereţi?) prin tavan.

Voci din camera de deasupra.

Camera Amanţilor.

Bellis tresări de uimire. Îi putea auzi pe Amanţi.

Cu grijă, încet, de parcă ar fi putut fi văzută, Bellis îşi lungi gâtul şi ascultă.

Cuvinte cu diverse tonalităţi, şoptite printre răsuflări. Gemete, rugăminţi. Sunete de sex şi durere şi alte emoţii intense. Şi cuvinte străbătând metalul.

… *iubire… curând… drace… da şi… taie… acum… iubire… taie… da, da…*

Da.

Cuvintele erau dense. Bellis se simţi împinsă de ele – fizic, de-a dreptul, făcând-o să dea înapoi din dreptul metalului. Cuvintele, sunetele erau fredonate cu iuţeală, atât de pasionale şi de venale încât trebuiau stinse iute, altfel ar fi ajuns un ţipăt neinteligibil.

taie da iubire taie

Două şuvoaie de cuvinte, masculin şi feminin, suprapunându-se şi întreţesându-se într-un ritm inextricabil.

Sfinte GurăMultă! îşi spuse Bellis. Uther Doul o privea lipsit de expresie.

Taie şi taie şi iubire şi taie! gândi ea şi se îndreptă spre uşă palidă la faţă. Îşi închipuia ce făceau acolo, în camera lor, la doar câţiva metri distanţă.

Doul o conduse departe de acea ascunzătoare îngrozitoare. Urcară printre straturile de metal către aerul nopţii. Doul continua să tacă.

Ce faci? gândi ea, privindu-l din spate. *De ce mi-ai arătat asta?*

Purtarea lui nu avea nimic lasciv. Bellis nu înţelegea. Ţeapăn, elocvent şi formal în camera lui, aducând vorba despre lucruri extraordinare şi teorii numai ca să se audă vorbind, devenise, pe aceste coridoare, un copil obraznic cu o ascunzătoare secretă. Şi cu mândria tăcută, nearticulată pe care o aştepta de la un asemenea copil, o dusese în vizuina lui numai de el ştiută şi îi arătase secretul lui. Şi nu reuşea să priceapă de ce.

Bellis se scutură amintindu-şi exclamaţiile acelea gâfâite, declaraţiile pasionale ale Amanţilor. Declaraţii de dragoste, bănuia. Se gândea la cicatricile lor, la tăieturi. La sânge, la pielea sfâşiată, la râvnă. I se făcea rău. Dar nu violenţa, nici cuţitele pe care le foloseau, nici fapta lor nu o îngrozeau. Nu era asta. Ciudăţeniile nu o deranjau – se putea obişnui.

Era altceva. Era emoţia în sine, ardoarea intensă, ameţitoare pe care o simţise în vocile lor, asta o îngrozise. Încercau să sfâşie membrana dintre ei şi să se însângereze unul pe altul. Să-şi distrugă integritatea pentru un scop mai înalt decât sexul.

Geamătul acela violent pe care îl credeau a fi dragoste, i se părea lui Bellis mai mult o *masturbare,* iar asta o dezgusta.

Bellis rămăsese fără aer. Îngreţoşată, speriată şi fără aer.

Capitolul Treizeci şi unu

În timpul zilei, Şekel era liber.

Ca majoritatea tinerilor care pierdeau vremea pe lângă docurile Basilio, îşi ducea zilele la fel ca în Noul Crobuzon – făcând comisioane, livrând mesaje şi bunuri, ţinând ochii şi urechile deschise, totul pentru o mână de mărunţiş pe care-l primea de la patronul lui de moment. Dialectul Salt pe care-l vorbea era curat şi uşor de înţeles, chiar dacă nu fluent.

Ceva mai mult de jumătate din seri le petrecea cu Angevina. Ea era cazată pe *Castor,* nava lui Tintinnabulum, sub clopotniţă. Deseori, femeia se întorcea acasă noaptea târziu, de când Tintinnabulum începuse să petreacă mult timp la întâlnirile cu colegii lui, cu Krüach Aum, cu Bellis şi Amanţii, iar Angevina îi aducea cărţi şi diferite materiale de la bibliotecă sau din laboratorul ei secret din spatele navei. Se întorcea obosită, iar Şekel o calma cu o cină şi un masaj amatoricesc.

Angevina nu vorbea mult despre proiectul avancului, dar Şekel îi putea simţi cu uşurinţă tensiunea şi freamătul.

Alte seri le petrecea în ceea ce considera a fi casa lui, cea pe care o împărţea cu Tanner Sack.

Tanner nu era întotdeauna acolo – asemenea Angevinei, proiectul îl ţinea la lucru multe ore. Dar când era prezent, vorbea mai mult despre ceea ce făcea. Îi descrise lui Şekel aspectul extraordinar al hamului care se întindea în apa limpede, cu bancuri de peşti tropicali traversându-i verigile care se acopereau deja cu alge şi scoici; hamul care se întrezărea pe timp de noapte în luminile reci. Toate orele acelea de lucru, în care suda, verifica şi făcea sugestii, acţiona ca proiectant, maistru şi constructor, îl epuizau pe Tanner şi îl făceau fericit.

Şekel ţinea apartamentul curat şi cald. Când nu gătea pentru Angevina, o făcea pentru Tanner.

Era tulburat.

Cu două nopţi în urmă, în ziua de ludi, Şekel se trezise brusc puţin după miezul nopţii, în camera lui veche de pe vasul-fabrică. Se ridicase şi rămase tăcut, nemişcat.

Se uitase prin camera scăldată în lumina palidă de afară: la masă şi la scaune, la găleată, la farfurii şi cratiţe, la patul gol al lui Tanner *(care lucra din nou târziu).* Cu toate umbrele acelea, tot nu era loc de ascuns, iar Şekel îşi dăduse seama că era singur.

Cu toate acestea, simţea că nu este.

Şekel aprinse o lumânare. Nu se auzea nimic neobişnuit, nicio lumină sau umbră ciudată, dar continua să aibă impresia că în urmă cu o clipă auzise sau văzuse ceva – iar şi iar, ca şi cum amintirile i-o

luau înainte, făcându-l să creadă ceva care încă nu se întâmplase.

Până la urmă se culcă din nou şi se trezi a doua zi dimineaţă doar cu o uşoară senzaţie de nelinişte. Dar în noaptea următoare avu acelaşi sentiment de intruziune, de data aceasta pe la apus, cu mult înainte de a se băga în pat. Rămase nemişcat – într-o postură concentrată, prostească – privind împrejur nelămurit. Hainele acelea fuseseră mutate din loc? Cartea aceea? Farfuriile acelea?

Atenţia lui Şekel trecea iute de la un obiect, de la un sertar sau de la o grămadă de lucruri la altele, trecea cu ochii peste ele ca şi cum ar fi privit pe cineva mişcându-se prin cameră şi atingând sau scotocind printre lucruri. Deveni furios şi înspăimântat în acelaşi timp.

Voia să fugă, dar loialitatea faţă de Tanner îl ţinea legat de apartamentul acela. Aprinse lămpile şi începu să cânte tare şi să gătească cu gesturi largi şi repezite până ce Tanner se întoarse – din fericire nu prea târziu, când zgomotul de afară se stingea.

Spre uşurarea şi surpriza lui Şekel, când atinse subiectul ciudatelor intuiţii, Tanner reacţionă cu interes şi seriozitate.

Cercetă încăperea şi mormăi atent.

— Trecem prin vremuri deosebite, băiete.

Aşa epuizat cum era, se ridică şi urmări drumul indicat de Şekel prin cameră. Ridică obiectele din mers, verificându-le cu grijă. Îngâna o melodie şi se freca pe bărbie.

— Nu văd niciun semn, Şekel, recunoscu el, dar privirea nu i se relaxă. Trecem prin vremuri deosebite. Sunt o mulţime de indivizi care încearcă tot felul de lucruri în clipa asta – minciuni, zvonuri, sfântu' ştie ce. Până acum, cei care nu erau de acord cu Ţiparul şi cu proiectul nu au vorbit prea tare – dar se va întâmpla şi asta, mai devreme sau mai târziu, nu am nicio îndoială. Poate că sunt alţii care încearcă pe diverse căi să submineze situaţia. Nu sunt eu mare sculă în problemele astea, Şekel, băiete, dar se ştie că am fost pe insulă şi că ajut la construirea hamului. S-ar putea să fie careva care încearcă să se infiltreze pentru a… pune beţe-n roate. Care caută ceva pentru a-şi consolida poziţia. De parcă aş fi atât de prost încât să păstrez planurile aici. Lumea e încordată. Lucrurile se schimbă prea repede. Ca şi cum n-ar mai fi nimeni la cârmă.

Se uită împrejur încă o dată, apoi privi în ochii lui Şekel.

— Sunt tentat să-i las să facă ce vrea. Dacă ai dreptate, atât timp cât nu iau nimic şi ne lasă în pace, să-i ia naiba. Nu mi-e frică.

Zâmbi a bravadă şi Şekel îi răspunse la fel.

— Aşa-i cum zici, spuse Şekel în şoaptă. Aşa e.

A doua zi, când îi povesti Angevinei experienţa lui, ea îi răspunse la fel ca Tanner Sack.

— Poate că e ceva, spuse ea încet. Vremurile sunt ciudate, ştii. Lumea e agitată, unii sunt speriaţi. Mă îndoiesc că intruşii nevăzuţi sunt cel mai ciudat lucru pe care o să-l vedem în următoarele săptămâni, iubitule. Fabricile lucrează peste programul normal pentru construcţia hamului şi lumea mârâie. Nu mai e nici timp, nici ingineri să repare maşinăriile din altă parte, nu se mai fabrică nimic altceva. „Toată energia asta pe care o extrage platforma”, spune lumea, „când o s-o vedem utilizată în folosul nostru? De cât de multă are nevoie avancul până la urmă?” Ei bine, are nevoie de o mulţime, Şekel. Mult de tot, şi acum şi de acum înainte.

Se uită în ochii lui şi îl luă de mână.

— Iar mârâitul pe care-l auzi acum mai ales în districtele Culcuşului, Acalmiei şi Tribunalului, dar şi în rest, are să se înteţească. Când lumea o să înţeleagă că sunt lucruri mult mai importante ce vor consuma petrolul şi laptele de stâncă decât nevoile lor casnice.

Vorbea absentă, amintindu-şi conversaţiile pe care le auzise între Tintinnabulum şi alţii, iar Şekel nu putea decât să dea din cap.

— Scandalagii au apărut deja, cugetă ea. Vordakine în districtul Tribunalului, Sallow în districtul Culcuşului. Misteriosul Simon Fench. Pamflete, graffiti, şoapte. Şi oamenii buni au îndoielile lor. Am auzit că Hedrigall, care e loial, îl cunoaşte pe acest Fench şi uneori bea cu el. Oamenii o să se aprindă dacă e conjurat avancul – ceva atât de minunat o să-i stârnească. Dar nu se va termina aici, Şekel, crede-mă.

În dogoarea verii ecuatoriale accidentale a Armadei, Parcul Croom înflorea.

Ultima dată când îl vizitase Bellis, era verde tot: umed, luxuriant şi duhnind a sevă. Acum verdele era acoperit cu nuanţe de primăvară şi vară: un strat de flori grăbite sub picior şi din loc în loc ca o zăpadă pe vârful copacilor. Primele flori de vară se împleteau cu buruieni vivace, cu tufe de corn şi narcise. Lemnul viermuia de viaţă.

Bellis nu venise în parc cu Silas, ci cu Johannes Tearfly şi se amuza la gândul că se simţea oarecum necredincioasă.

Mergea pe poteca ei preferată, de-a lungul unui fost coridor printre cabinele navei, transformat acum într-un canion acoperit cu iederă. Pereţii erau bătuţi cu floricele, iar ferestrele sparte abia erau vizibile sub o încurcătură de rădăcini. Acolo unde dealurile de pe cabine se scurgeau către suprafaţa ierboasă şi poteca se descoperea luminii solare, exista o dungă de caprifoi roind de albine.

Ăsta e un moment bun, gândi Bellis atentă în timp ce păşea, urmată de timidul Johannes. *Dar va trebui să-l strici într-o clipă, Johannes – va trebui să vorbeşti.*

Şi după alte câteva minute de flori şi iarbă, când nu se mai auzeau decât vibraţiile insectelor de căldură, Johannes vorbi.

Discutară mult timp despre activitatea de sub oraş.

— Am fost într-un submersibil de vreo două ori, îi spuse Johannes. Bellis, e extraordinar. Viteza cu care construiesc este cu adevărat uimitoare.

— Am văzut cu ce viteză au dezmembrat *Terpsichoria,* spuse ea. Îmi imaginez.

Johannes era încă supărat pe ea, dar era dornic să refacă legătura pe care o avuseseră cândva. Bellis îl putea simţi cum se apropie de ea.

— Nu mi-ai povestit prea multe despre insulă, spuse el.

Bellis oftă.

— A fost greu, spuse ea. Nu-mi face plăcere să discut despre asta.

Dar îi oferi mai mult de atât: îi povesti despre căldura înfiorătoare, despre teama constantă, despre curiozitatea anofelilor şi despre foamea criminală a femelelor.

El o punea la încercare. Bellis se întreba dacă Johannes se credea viclean şi subtil.

— L-au luat ieri pe Aum, continuă ea, iar el se întoarse surprins. L-am învăţat Salt vreo două săptămâni, atât. Învaţă într-un ritm care mă sperie. Îşi notează tot ce spun – a strâns destul cât să scrie o carte. Dar tot nu cred că e în stare să converseze fără mine – nu încă. Ieri după-amiază, când am terminat cu Tintinnabulum şi comitetul de ingineri, l-au luat şi mi-au spus că nu mai e nevoie de el o vreme. Poate că părerea lor despre nivelul lui în Salt este mai bună decât a mea. Sau poate că unul dintre ceilalţi experţi în hieratica Kettai a exersat destul cât să devină folositor.

Spuse asta cu un aer superior, iar Johannes râse scurt.

— Îmi tot spun de ceva vreme că trebuie să-l fac să vorbească fluent în Salt cât mai repede; că va fi nevoie de el în proiecte care nu mă privesc. Încearcă să scape de mine.

Se întoarse spre Johannes şi îl privi fix în ochi. Erau singuri într-un luminiş, înconjuraţi de copaci şi tufe înflorite de trandafir sălbatic.

— Utilitatea mea e pe sfârşite şi asta mă încântă, pentru că sunt al naibii de obosită. Dar Aum de abia începe, din câte se pare. Nu l-a luat unul dintre grupurile obişnuite. L-a luat Uther Doul, împreună cu unii pe care nu i-am mai văzut până acum. Nu ştiu despre ce e vorba. Mi se pare că invocarea avancului nu este scopul final.

Johannes îşi feri privirea şi pipăi florile.

— Abia acum ţi-ai dat seama de asta, Bellis? spuse el în şoaptă. Fireşte că ai dreptate. Se vor mai întâmpla şi alte lucruri. Dată fiind dimensiunea afacerii avancului, e greu de imaginat, dar se pare că nu e decât un... *preludiu* al adevăratei afaceri. Nu ştiu care este. S-a hotărât că nu e ceva care să mă privească pe mine. Ştii, adăugă el, în realitate a fost doar un noroc că am primit un rol în toată treaba.

Noroc? gândi Bellis fără să-i vină să creadă.

— Cunoscătorii, continuă el, cei care au văzut lanţurile cele vechi, au dezbătut vreme de *decenii* dacă Armada ar trebui să conjure avancul. Dar Amanţii nu i-au băgat în seamă, nu au fost interesaţi ani de zile – asta am auzit. Toate s-au schimbat de când Uther Doul a venit în oraş şi a început să lucreze pentru ei. Nu ştiu ce le-a făcut sau le-a spus, dar deodată proiectul avancului a fost reînviat. Ceva din ceea ce le-a spus a făcut ca planurile vechi să fie scoase de la naftalină pentru prima oară de când au fost construite lanţurile – şi nimeni nu ştie cu cât timp în urmă s-a petrecut asta şi ce s-a întâmplat. Iar după toate astea, pentru mine s-a terminat. Au trecut la alte lucruri.

Gelos, îşi dădu seama Bellis. *Părăsit, nebăgat în seamă şi supărat.* Munca lui Johannes – şi el însuşi – era de nepreţuit pentru conjurarea avancului, dar ceea ce avea să urmeze după aceea nu-l privea.

Uşor, subtil, Bellis pipăia rana. Clipă de clipă, presărându-şi investigaţia cu discuţii fără rost.

În mânia lui, Johannes era dispus să vorbească serios despre îndoielile pe care le avea asupra planurilor Amanţilor.

Se plimbară prin corabia împădurită pe lângă coşuri şi bocaporturi convertite, în vreme ce Bellis îi hrănea resentimentele lui Johannes, aflând informaţii una după alta.

Din momentul în care începu să asculte, Bellis auzi aceleaşi nume, aceleaşi zvonuri peste tot. Spoiala de loialitate care acoperea Armada era subţire. Temerile şi controversele se zăreau acum limpede.

Fu surprinsă să-şi dea seama că nu numai mai-marii districtelor Culcuşului şi Tribunalului aveau de-a face cu vocile dizidente. Se îndoiau şi unii dintre cei mai loiali servitori ai Ţiparului.

Consensul Amanţilor nu era stabil. Şi, după cum se aşteptase oarecum, numele care apărea cel mai des, care se constituia ca punct focal pentru această nemulţumire, era Simon Fench.

Bellis porni să-l caute.

Întrebă toată lumea pe care o ştia despre Simon Fench. Carrianne ridică din umeri, dar spuse că va ţine urechile ciulite. Johannes privi întrebător şi nu spuse nimic. Şekel, într-una din întâlnirile lor întâmplătoare, încuviinţă.

— Ange a pomenit despre el, spuse.

Prefăcându-se doar uşor interesată, Bellis îl rugă pe Şekel să afle mai multe.

Cererea ei se răspândi pe la colţuri de stradă, printre tinerii care îşi făceau veacul pe balustradele corăbiilor, aruncând cu pietre în maimuţele oraşului, sau care stăteau prin taverne, jucând zaruri şi skanderbeg. Fiecare avea prietenii lui, legăturile lui, oameni care le

dădeau bani, mâncare sau favoruri în schimbul serviciilor lor. Întrebarea lui Bellis trecu pe la ei, prin crâşmele din Ţipar, Scrumbie, Oraşul Cărţilor şi Tot-al-Tău.

În Noul Crobuzon, ceea ce nu era reglementat era considerat ilicit. În Armada, lucrurile stăteau altfel, în definitiv, era un oraş al piraţilor. Ceea ce nu ameninţa în mod direct oraşul nu era treaba autorităţilor. Mesajul lui Bellis, ca şi alte secrete, nu trebuia să fie ţinut ascuns cum ar fi trebuit să fie acasă pentru a evita miliţia. Se răspândi printre scandalagii cu uşurinţă şi repeziciune, făcând potecă pentru cei care ştiau să caute.

— M-ai căutat.

Silas stătea lângă patul lui Bellis. Femeia încă nu se dezbrăcase. Stătea cu genunchii la piept, citind o carte la lumina lămpii. Cu o clipă înainte fusese singură.

Iar taumaturgie, Silas? gândi ea.

Era seara zilei de Crustaţi, a zecea şi ultima din Trimestrul Turturicii – zi de festival. Străzile erau zgomotoase; lumea era beată, striga şi râdea. Corăbiile şi străzile erau drapate cu pânze colorate. Cerul era plin de artificii şi confeti (cu toate acestea lucrul continua sub apă).

— Te-am căutat, spuse ea.

— Ar trebui să fii atentă. Nu vrei să ajungi cunoscută că ai legături cu dizidenţii.

Bellis râse.

— Pe toţi dracii, Silas. Ar trebui să vezi lista cu presupuşii tăi prieteni – sau ai domnului Fench. Sunt alţii mai barosani ca mine. E adevărat că stai la băut cu Hedrigall?

El nu răspunse.

— Aşa că nu cred să se ia careva de mine.

Se cercetară unul pe altul din priviri, în tăcere. *De câte ori am făcut asta până acum?* gândi disperată Bellis. *Să ne întâlnim în secret – la ceai, în camera mea, noaptea, să discutăm despre ceea ce ştim şi ce nu ştim…?*

— Ăştia plănuiesc ceva, spuse ea, iar tonul conspirativ o făcu aproape să râdă cu amărăciune. Avancul nu e capătul poveştii. Aum învaţă dialectul Salt la foc automat şi a fost luat pentru un nou proiect secret. Chiar şi unii savanţi implicaţi se simt pe dinafară. Există un nucleu – Tintinnabulum, Amanţii, Aum – şi, de data asta, şi Uther Doul. Plănuiesc ceva.

Silas încuviinţă. Era evident că deja ştia.

— Deci? ceru Bellis. Ce este?

— Nu ştiu, spuse el, iar ea nu-şi dădea seama dacă îl crede.

— Dacă ne putem da seama ce au de gând, spuse ea, poate că o

să reuşim… să scăpăm de aici.

— Sincer, spuse el încet, nu-mi pot da seama ce au de gând. Dacă o să aflu, o să-ţi spun. Fireşte.

Se studiară unul pe altul.

— Am impresia că Uther Doul te curtează, continuă el.

Nu încerca să fie nepoliticos, dar rânjetul lui era enervant.

— Nu ştiu ce face, spuse tăios Bellis. Uneori am impresia că asta face – mă curtează – dar dacă e aşa, atunci şi-a ieşit din mână. Uneori cred că are alte motive, dar nu-mi dau seama care.

Tăcere din nou. Afară, o pisică începu să miorlăie.

— Spune-mi, Silas, făcu Bellis. Asta e lumea ta. Există vreo opoziţie serioasă la proiectul lor? *Serioasă.* Şi dacă da, ne putem folosi de ea ca să scăpăm de aici? Ne poate ajuta?

Ce am oare de gând? se întrebă ea. *Am trimis un mesaj acasă. Am salvat oraşul, sfinte GurăMultă. Nu mai e nimic de făcut. Nu avem nevoie de aliaţi. Nu există nimeni pe care-l putem convinge să ne ducă acasă.*

Orice ar fi spus Silas despre evadare, felul în care se ascundea în Armada, cum se ferea, cum devenise Simon Fench, cum se încurcase într-o ţesătură de zvonuri, favoruri şi ameninţări – toate astea erau tactici de supravieţuire. Silas se integra.

Bellis nu mai putea face nimic. Nu se mai putea implica în nicio intrigă, în niciun plan secret.

Încă mai visa la râul acela dintre Noul Crobuzon şi Golful de Fier.

Nu, gândi ea îmbărbătată şi necruţătoare. *Oricare ar fi adevărul, în orice situaţie, oricât de disperată ar fi această cauză – nu voi renunţa la ideea de evadare.*

Îi trebuise ceva efort să ajungă la acest nivel de mânie, de dorinţă de a scăpa, şi ar fi fost de nesuportat să renunţe tocmai acum.

Aşa că îşi păstră acest refuz în minte, neafectat de îndoială.

Se trezi a doua zi şi se aplecă peste fereastră în bătaia vântului cald, privind echipele epuizate, mahmure, cum curăţau resturile petrecerii din noaptea trecută de pe străzi şi de pe punţi. Adunau cu mătura mormane uriaşe de praf, hârtie colorată, costume şi măşti de la carnaval, gunoaie de la droguri.

Flăcările de culoarea fierei din sonda platformei *Sorghum* se stinseseră. Platforma se oprise, recolta de petrol şi lapte de stâncă fusese sorbită şi stocată. Peste acoperişurile navelor se vedeau vapoarele, remorcherele şi navele industriale apropiindu-se de oraş, ca pilitura de fier spre magnet. Bellis privi echipajele prinzându-le din nou de poalele Armadei.

Când toate navele se prinseră de oraş, se îndreptară spre sud-est, aruncând fum pe coşuri, scrâşnind din angrenaje, devorând cantităţi

enorme de cărbune furat şi de orice alt combustibil. Cu o lentoare mormântală, Armada porni din nou la drum.

Dedesubt, în apa limpede, scufundătorii continuau să lucreze. Dezmembrarea navelor continua, carnea lor era livrată fabricilor. Un cârd neîntrerupt de dirijabile circulau între stârvurile navelor şi forje.

Marea se deplasa sub formă de curenţi slabi în jurul hamului masiv ascuns sub valuri. Ritmul de mers al Armadei era aproape imperceptibil: doar vreo doi-trei kilometri pe oră.

Dar nu slăbea. Era neîntrerupt. Bellis ştia că atunci când avea să ajungă în locul în care dorea, când lanţurile aveau să fie coborâte, când taumaturgia avea să fie aplicată, totul avea să se schimbe. Şi se auzi din nou refuzând să accepte, refuzând să considere Armada drept casa ei.

Pe măsură ce treceau zilele, era nevoie de ea din ce în ce mai puţin. Şedinţele ei de traducere cu inginerii erau mai rare, iar echipele de la ham lucrau la nesfârşit, problemele inginereşti se rezolvau una câte una. Bellis se simţea îndepărtată din miezul problemelor.

Cu excepţia lui Doul. El încă mai vorbea cu ea, încă o mai servea cu vin în cabina lui. Exista încă o relaţie nelămurită între ei, pe care Bellis nu o putea determina. Iar conversaţia lui Doul era la fel de criptică, ceea ce nu avea darul să o liniştească. Încă o dată sau de două ori o dusese în ascunzătoarea lui din care se auzeau zgomotele din camera Amanţilor. Nu ştia de ce îl urmase acolo. Întotdeauna se întâmpla pe timpul nopţii, întotdeauna în secret. Le auzea declaraţiile gâfâite, scheunatul lor de durere şi dorinţă. Emoţia încă o speria şi îi făcea rău, ca şi cum ar fi mâncat ceva stricat.

A doua oară îi auzise şuierând de plăcere şi a doua zi, când intrase în sala de şedinţe cu Aum, Amanţii aveau răni proaspete, cruste pe frunte, imagini în oglindă peste chipuri.

Iar Bellis cedă. Nu putea suporta gândul că se afla la mâna unor oameni dependenţi de emoţiile pe care le auzise.

Nu.

Se făcea din ce în ce mai cald, zi după zi până ce trecu o săptămână, apoi două, iar hamul era aproape gata, Silas nu venea la ea, iar comportamentul lui Doul încă nu avea sens; chiar dacă se îndepărtase de nucleul puterii şi era uşurată că nu mai trebuia să-i vadă pe Amanţi în fiecare zi, toate astea erau ştirbite de teama lipsei ei de eficienţă; chiar şi atunci când pierdu orice umbră de putere pe care o avea; chiar şi atunci când deveni limpede că era prinsă în capcană, vocea ei lăuntrică se înăsprea şi îi vorbea răspicat.

Nu.

Capitolul Treizeci şi doi

Armada găsi locul pe care îl căuta.

Oraşul era aproape de hotarul sudic dintre Oceanul Agitat şi Marea

Pragului de Nisip Negru. Bellis află asta cu uimire. *Chiar am ajuns atât de departe?* gândi ea.

Stăteau absolut nemişcaţi în apă. Prin tehnici oculte precum ecolocaţia şi proiecţia senzorială, Armada găsise calea spre centrul vârtejului. Acestea existau presărate în ocean – zone de apă de câţiva kilometri diametru în care nu existau nici curenţi de apă, nici vânturi. Fără forţe de propulsie, obiectele plutitoare de pe suprafaţă stăteau pe valuri fără să se mişte în nicio direcţie.

Aceste centre erau un semn pentru găurile de scurgere.

În acea regiune, oceanul era adânc de patru-cinci kilometri. Dar sub centru, fundul mării se prăbuşea într-o pâlnie abruptă ce cobora dincolo de limita senzorială a geoempaţilor.

Gaura de scurgere avea un diametru de doi kilometri şi era fără fund.

Se întindea atât de adânc încât dimensiunea Bas-Lagului nu putea conţine greutatea şi densitatea apei, iar realitatea era instabilă în zona cea mai profundă a puţului. Gaura de scurgere era un canal între tărâmuri. Pe acolo pe unde pătrundea avancul.

Nu exista un moment în care Krüach Aum şi noii lui subordonaţi să-şi fi declarat închise cercetările – nu se făcură anunţuri, nici nu se spuse că ultimele probleme fuseseră rezolvate. Bellis nu putea spune precis când aflase că Armada era pregătită.

Doul nu-i spusese. Recunoaşterea acestui fapt se infiltră în conştiinţa ei şi a tuturor cetăţenilor pe nesimţite. Ştirea se răspândi prin zvonuri şi speculaţii. *Au reuşit. Ştiu cum s-o facă. Acum aşteaptă.*

Bellis nu voia să creadă. Înţelegerea că savanţii perfecţionaseră tehnicile de care aveau nevoie veni încetul cu încetul, fără să o şocheze, ca un presentiment. *Cum?* îşi spuse ea iar şi iar. Se gândi la dimensiunea încercării şi întrebarea o copleşi. *Cum pot s-o facă?*

Se gândi la toate câte trebuiau făcute, la toate cunoştinţele care trebuiau adunate, la maşinăriile ce trebuiau construite, la energia ce trebuia canalizată. Părea imposibil. *Toate astea se petrec din cauza mea?* se întrebă ea. *Fără Aum, fără cartea lui, se putea face aşa ceva?*

Cu fiecare oră care trecea, Bellis simţea crescând în jurul ei tensiunea, teama şi nerăbdarea.

La câteva zile după ce ajunseră în centru se făcuse anunţul pe care-l aşteptau cu toţii. Afişe şi vestitori avertizau mulţimea să fie pregătită, că cercetările s-au încheiat şi că urma să se facă o încercare.

Oricât de extraordinar era anunţul, acesta nu surprinse pe nimeni. Şi după o tăcere oficială atât de lungă, chiar şi pentru Bellis, confirmarea finală veni ca o uşurare.

Tanner Sack considera hamul şi lanţurile acum vizibile drept o

mare plăcere pentru ochi. Fusese născut şi crescut în Noul Crobuzon, unde munţii înţepau cerul de apus şi arhitectura era complexă şi întinsă. Existau momente, recunoştea şi el, când cerul nesfârşit al Armadei şi apa neîntreruptă îl tulburau.

Îşi găsi alinarea în hamul scufundat. Îi oferea ceva mare şi real la care să se uite, ceva care spărgea monotonia adâncurilor.

Tanner plutea în apele nemişcate ale centrului.

Erau puţine siluete în apă – Tanner, John Bastardul, oamenii-amfibii – cu toţii privind de dedesubt.

Totul era pregătit.

Era aproape ora prânzului. Oraşul era la fel de liniştit ca înainte de răsărit.

Bellis putea vedea, pe vasele dimprejur, lumea privind de pe acoperişuri, de după gratii sau din parcurile oraşului. Dar nu erau mulţi. Aproape că nu se auzea nimic. Niciun dirijabil nu era pe cer.

— Jumătate din locuitori stau în casă, îi şopti ea lui Uther Doul.

Uther o găsise pe puntea *Marelui Răsăritean,* împreună cu alţi câţiva armadorieni care, ca şi Bellis, simţiseră nevoia să privească încercarea de pe vasul amiral.

Sunt înspăimântaţi, gândi ea, privind străzile goale de pe corăbiile de mai jos. *Şi-au dat seama ce miză se joacă. Ca nişte marinari aruncaţi pe o bărcuţă agăţată de o balenă.* O buşi râsul. *Şi se tem de furtună.*

Cetăţenii Armadei se temeau de furtunile puternice. Oraşul nu putea evita, nici trece prin vijelii, iar vânturile mai mari puteau desface corăbiile şi să le izbească una de alta. Istoria Armadei era presărată cu poveşti despre furtuni ucigaşe.

Niciodată nu se întâmplase ca cineva să caute intenţionat să stârnească vreuna.

Pentru a străpunge membrana dintre realităţi, chiar şi în punctul cel mai slab, pentru a momi avancul în acest plan, era nevoie de o izbucnire de energie colosală. Aşa ceva necesita nu numai o furtună elictrică, ci una vie. O orgie, o frenezie de fulmeni, de fiinţe elementale.

Şi luând în considerare că furtunile vii erau, din fericire, aproape la fel de rare ca şi faliile de Torsiune, Ţiparul avea să creeze una.

Cele şase catarge ale *Marelui Răsăritean,* mai ales catargul principal, erau înfăşurate în cabluri de cupru izolate cu cauciuc, care se întindeau şi dispăreau înăuntrul vasului, traversau coridoare şi scări păzite straşnic de străjeri, până ce intrau în motorul ezoteric cel nou care funcţiona pe bază de lapte de stâncă în cala *Marelui Răsăritean,* gata să trimită descărcări extraordinare în capetele lanţului colosal până la ham şi în adâncul mării.

Undeva, se adunaseră învăţaţi şi taumaturgi piraţi din Oraşul Cărţilor, din districtul Scrumbiei şi al Ţiparului: meteoromanţi şi elementalişti cu maşinării ciudate, cuptoare, unguente şi ofrande. Poate un sacrificiu. Bellis îşi putea imagina lucrarea lor frenetică pentru a aduna curenţi eterici, a-i înteţi şi a conjura.

Mult timp nu se auzi decât şoapte, ţipetele slabe ale pescăruşilor şi valurile. Toată lumea care stătea în arşiţă se încorda să audă ceva ce nu mai auziseră până acum, dar nu aveau nicio ideea ce aşteptau. Când se auzi în sfârşit, sunetul veni atât de monolitic, încât îl simţiră în profunzime, rezonând prin nave.

Bellis îl auzi pe Uther Doul expirând, apoi şoptind „Acum” cu vocea transformată de emoţie.

Puntea *Marelui Răsăritean* li se mişcă brusc sub picioare, cu un scârţâit.

Armada vibră violent.

— Hamul, lanţurile, spuse în şoaptă Doul. Au fost coborâte. În gaura de scurgere.

Bellis se agăţă de balustradă.

Aflat sub apă, Tanner icni, apa îi inundă branhiile; scripeţii uriaşi se încordară şi bolţurile care strângeau lanţul explodară. Într-o coregrafie plănuită cu grijă, inelul de metal de o jumătate de kilometru diametru prins de cârlige uriaşe începu să coboare.

Alunecă prin apă în mai multe etape, ajungând la limita fiecărei secţiuni de lungimea unei corăbii. Apoi o altă încărcătură detona şi roţi gigantice se roteau, iar zăbala de metal mai cobora câteva zeci de metri.

De fiecare dată când lanţul ajungea la capăt, oraşul de deasupra se zguduia şi se rearanja puţin, schimbându-şi forma sub greutate. Lanţurile erau atât de uriaşe, încât operau la o scară geografică, fiecare zguduitură fiind o traumă seismică. Dar Armada era susţinută de o planificare grijulie, de perne cu gaz şi taumaturgie, şi chiar dacă zguduiturile o clătinau ca pe timp de furtună şi îi încordau podurile încă nedesfăcute, tot nu puteau să dea peste cap oraşul.

— Sfinte GurăMultă, strigă Bellis. Trebuie să intrăm!

Doul o ţinu strâns de braţ şi avu grijă să nu cadă.

— N-am de gând să pierd evenimentul, spuse el, şi cred că nici tu nu vrei.

Oraşul se aplecă înfricoşător; apoi, brusc.

Viteza coborârii hamului începu să crească. Tanner Sack îşi dădu seama că ţipa fără să scoată niciun sunet, fără aer, mestecând înjurături din pricina priveliştii. Era hipnotizat de dimensiunea fenomenului, de dispariţia rapidă a harnaşamentului uriaş în

întunericul absolut al mării. Trecură secunde şi minute. Oraşul se stabiliză puţin şi nu se mai văzu decât desfăşurarea continuă de lanţuri gigantice, cinci linii de verigi ce coborau în adâncul ascuns.

Colonii de scoici şi melci acoperiseră lanţurile timp de generaţii, iar desprinderea lor de pe coastele vaselor împroşca nori de cochilii în abis.

După mai multe minute, Armada se linişti din nou, ondulând foarte uşor o dată cu ultimele reverberaţii ale lanţului. Păsările zburătăceau zăpăcite pe deasupra. Greutatea uriaşă a metalului se echilibră. Începu o aşteptare tensionată.

Toată lumea îşi ţinea răsuflarea, dar nu se petrecea nimic.

Hamul atârna acum la capătul a kilometri întregi de lanţuri. Oraşul de deasupra se mişca pe valuri, paşnic.

Armadorienii se ţineau bine şi aşteptau. Dar apa centrului rămânea liniştită, iar cerul senin. Încet, din ce în ce mai mulţi ieşiră pe punţi. Erau nervoşi şi ezitară la început, încă aşteptând să fie afectaţi de parametri pe care nu şi-i puteau imagina. Dar nu se întâmplă nimic.

Bellis nu ştia precis prin ce fel de criză treceau savanţii şi taumaturgii. Furtuna promisă nu apărea. Maşinăriile alimentate cu lapte de stâncă nu porneau.

Nu era nicio surpriză, reflectă ea. Tehnicile erau unice, netestate şi experimentale. Nu era nicio surpriză că nu funcţionau din prima.

Cu toate acestea, eşecul era copleşitor. În două ore, oraşul îşi reveni la normal. Tăcerea nenaturală se disipă.

Piraţii dezamăgiţi se sfădeau şi râdeau pe seama eşecului. Nimeni din districtul Ţiparului, niciun savant sau birocrat, nu făcu vreun anunţ despre ceea ce se întâmplase. Armada stătea în apa caldă, iar orele de tăcere oficială se transformară în jumătate de zi şi continuară.

Bellis nu-l putea găsi pe Doul, care plecase să descopere ce se întâmplase. Îşi petrecu seara singură. Ar fi trebuit să fie încântată de eşecul Armadei, dar tristeţea o infectase până şi pe ea. Curiozitatea.

Trecură două zile.

În apa stătută a centrului, lichidele ce se scurgeau din Armada rămaseră în preajmă şi oraşul începu să pută. Într-una din zile, Bellis şi Carrianne făcură o plimbare prin Parcul Croom, dar mirosul şi strigătele animalelor încinse de căldură, fie ele sălbatice, fie cele din ferme, făcuseră atmosfera neplăcută. Nimeni nu se simţea bine afară. Bellis se închise în casă şi se apucă de fumat.

În afară de acea scurtă întâlnire cu Carrianne, îşi petrecu timpul singură. Doul nu mai apăru. Bellis se foia în zăpuşeală, fuma şi aştepta, privind oraşul cum se întoarce la rutina lui. Asta o înfuria. *Cum poate pretinde toată lumea că nu s-a întâmplat nimic?* gândi ea,

privindu-i pe negustorii din Piaţa Fânului. *Ca şi cum ar fi un loc ca oricare altul, ca şi cum ar fi vremuri obişnuite.*

Nu se ştia încă nimic, deşi Krüach Aum, asistenţii lui şi echipele de ingineri şi vânători, nevăzuţi, treceau din nou peste calcule, făceau măsurători, reglau aparatele, deşi Bellis era convinsă că asta fac.

Trecură două zile.

Tanner zăcea sub oraş, plutind fără niciun gest, cu faţa în jos. Ca şi cum s-ar fi aflat la intrarea unui tunel pentagonal mărginit de lanţuri. Aliniate cu capul, braţele şi picioarele lui, cele cinci lanţuri coborau şi convergeau din pricina perspectivei în timp ce dispăreau în beznă.

Era epuizat. Reparaţiile frenetice de la prima încercare îl privaseră de somn. Supraveghetorii cu chipuri livide din pricina eşecului ţipaseră la el.

Enormul coridor de lanţuri ce se întindea sub el avea mai mult de şase kilometri lungime. Hamul atârna absolut nemişcat la capăt, în întuneric, mai mare decât orice corabie. Atârna în puţul de dedesubt, cercetat poate de ţiparii cu gură uriaşă ce frecventau acele adâncimi.

În timp ce sta la fereastră şi citea, Bellis deveni încet conştientă de nemişcarea ciudată: o linişte şi o modificare a calităţii luminii. O pauză nevrotică, de parcă aerul şi soarele pârjolitor aşteptau. Îşi dădu seama şocată de ceea ce se petrecea.

În sfârşit, îşi spuse. *Doamne-ajută, au făcut-o.*

De la înălţimea ultimei trepte a scării ce urca pe coşul de fum al vasului *Chromolith,* se uită peste navele Armadei ce se legănau uşor spre catargele *Marelui Răsăritean.* Cercetă din priviri oraşul aglomerat. Nu fusese dat niciun avertisment că urma să se facă o altă încercare: oamenii erau peste tot. Stăteau prin pieţe şi pe străzi, uitându-se în sus, încercând să-şi lămurească senzaţia pe care o aveau.

Cerul începu să se schimbe.

— Sfinte GurăMultă, şopti Bellis. Dumnezeule.

În mijlocul azurului albit de soare ce se întindea peste Armada, o întunecime porni să se desfăşoare. La sute de metri deasupra lor, cerul limpede tresări o clipă şi scuipă din nimic un norişor, un fir de praf, un atom de impuritate care se desfăcu asemenea unei flori – un truc de magician –, care se tot multiplica din propria substanţă.

Se împrăştie iute ca cerneala unei sepii, pătând cerul, explodând într-un disc de umbră cu un uruit ameninţător.

Vântul pălmui brusc colibele şi turnurile Armadei, făcând odgoanele să zdrăngăne. Ceva dădea parcă târcoale lui Bellis, particule minuscule ca de ceaţă, o duhoare ocultă coborând din coşurile de fum ale *Marelui Răsăritean* şi răspândindu-se, scurgeri ale

forţelor ce sorbeau norii din nimic. Bellis recunoscu mirosul: lapte de stâncă. Fusese pornită o maşinărie aeromorfică.

Soarele era complet acoperit. Bellis tremura în întunericul şi frigul cel nou. Dincolo de limitele oraşului, marea devenise agitată, sfâşiată de spume. Zgomotul din cer crescu în intensitate: de la vibraţii joase, devenise un tors, apoi un strigăt şi în sfârşit un lătrat de tunete. O dată cu acest zgomot bubuitor, din masa de nori izbucni furtuna.

Vântul înnebuni. Marea se răsculă. Tunete din nou şi, o dată cu ele, întunericul uleios de peste oraş se sparse într-o mie de cioburi, iar prin fiecare crăpătură luciră incandescent fulgerele. Ploaia se repezi în şuvoaie urlătoare, udând-o leoarcă pe Bellis într-o clipă.

Prin toate districtele oraşului, armadorienii se îngrămădeau să se adăpostească. Punţile se goliră imediat. Bărbaţi şi femei se luptau să desprindă podurile dintre vasele care începuseră să se clatine. Din loc în loc se vedeau oameni înmărmuriţi de frică sau fascinaţie, asemenea lui Bellis, holbându-se la furtună.

— Drace! strigă Bellis. Să ne apere Sfântul GurăMultă!

Nu-şi mai putea auzi nici propria ei voce.

Furtuna era tăcută pentru Tanner care se afla în culcuşul adânc al apei centrului. Suprafaţa de deasupra lui îşi pierduse integritatea din pricina ploii. Oraşul se înălţa şi se prăbuşea în marea care se străduia să-l dea jos din cârcă. Lanţurile uriaşe se scuturau sub el.

Chiar şi prin tone de apă, Tanner îşi dădu seama că sunetul tunetelor şi mişcările apei se intensificau. Înotă agitat, aşteptând ca furtuna să atingă punctul culminant, devenind din ce în ce mai nervos pentru că violenţa nu se disipa, ba chiar continua să crească.

Drace, îşi spuse el uluit şi înfricoşat. *Am pus-o de mămăligă de data asta! Ce naiba de furtună mai e şi asta? Ce dracu' au făcut?*

Bellis se ţinea strâns de balustradă, îngrozită că vântul ar putea să o smulgă şi să o zdrobească între corăbii.

Aerul era plin de umbre, o întunecime răvăşită de fulgere ca nişte blitzuri.

Deşi aerul era curăţat de torent, duhoarea ciudată a vaporilor de lapte de stâncă era puternică şi tot mai intensă. Bellis vedea unde distorsionând aerul. Fulgerele loveau catargele oraşului fără încetare, lingând coloana acoperită cu fire de cupru de pe *Marele Răsăritean.*

Armada dansa sub cerul în fierbere. Pe măsură ce maşinăriile aeromorfice degajau tot mai multă energie, modelul fulgerelor începu să se schimbe. Bellis privea norii hipnotizată.

La început, sfâşierile erau întâmplătoare, sclipind ca nişte şerpi lucioşi în întuneric. Apoi începură să se sincronizeze. Ajunseră în timp tot mai aproape, astfel încât lumina unuia încă mai zgâria retina lui

Bellis în timp ce au altul izbucnea, iar traseul lor deveni mai dirijat. Fulgerele se aruncau spre mijlocul norului, dispărând în miezul lui.

Tunetele deveniră mai intense. Mirosul de lapte de stâncă era prea puternic. Bellis era hipnotizată de ceea ce vedea prin potop, capabilă doar să gândească *haide haide!* fără să ştie ce aştepta de fapt.

Apoi, în sfârşit, cu un singur bubuit, fulgerele intrară în fază.

Ţâşniră din nimic în acelaşi timp de la marginile furtunii, sfâşiară aerul negru spre inima ei ca nişte spiţe, întâlnindu-se în axa furtunii, într-un singur punct de lumină, dureros de intens, punct care scrâşni şi *nu se mai dizolvă.*

Energia răbufni, invizibilă, amplificată prin valvele şi transformatoarele maşinăriilor oculte, scuipată din coşurile de fum ale *Marelui Răsăritean* şi aruncându-se spre cer în furtună.

Invocaţia ţâşni spre inima norului.

Steaua de fulgere lucea rece şi intensă, albăstruie, tremura, se făcea tot mai strălucitoare, plină de parcă ar fi fost gata să explodeze şi atunci

explodă

şi un roi de prezenţe ţipătoare se desprinseră din schijele ei şi se aruncară asupra navei, apariţii subliniate de energie, de elictricitate, lăsând dâre de aer ars în goana lor pe cer, capricioase şi cu direcţie precisă.

Fulmeni. Elementali ai fulgerelor.

Ţipau şi râdeau în timp ce alergau în zigzag, strigătele lor fiind ceva între sunet şi curent. Fulmenii goniră cu viteză ameţitoare pe cer, metamorfozându-se în arcuri de curent, lăsând o dâră de forme fantomatice în urmă, mimând siluetele clădirilor din oraş, mimând peşti şi păsări şi chipuri.

Un grup se azvârli spre puntea navei *Chromolith,* şuierând pe lângă Bellis şi aproape îngheţându-i inima. Trecură razant cu coşul de fum.

De undeva din *Marele Răsăritean* veni un puls de energie şi, în tot oraşul, elementalii lăsară jocurile şi intrară în agitaţie. Din nou maşinile dădură un puls de energie prin firele de pe vârful catargului. Fulmenii urlară şi dansară de-a lungul lanţurilor şi al balustradelor metalice. Începură să se adune în roi. Bellis întoarse capul şi îi privi trecând peste corpul navei ei, prin canalele de apă dintre vase, peste punţi spre catargul principal al vaporului uriaş.

Bellis nu băga în seamă ploaia sau tunetele. Nu vedea şi nu auzea decât fulgerele vii care delimitau Armada cu lucirea lor rece şi pulsau pe acoperişurile cele mai înalte ale oraşului. Străbătu cu privirea furtuna şi încâlceala de vase. Ca o momeală, o scurgere de energie atârna la capătul catargului principal al *Marelui Răsăritean.*

Momim o furtună ca să momim elementalii ca să momim avancul,

gândi Bellis ameţită.

Fulmenii înconjurară catargul ca un cearşaf de prezenţe zbârlite ce se înfăşură asemenea unui vârtej. Se profilau pe întunecimea furtunii, iluminând negativ oraşul, ca un soare negru, până ce o ultimă picătură de energie de legătură ţâşni din cabluri.

Fulmenii ţipară şi începură să se scurgă în metal.

Cu vrăji şi maşinării, elementaliştii îi mânau înăuntru.

Elementalii ţipau când erau răpiţi, formele lor erau conduse prin cablaje groase, luminile se stingeau într-o succesiune rapidă. În jumătate de secundă cerul era din nou întunecat.

Elementalii elictrici curgeau sub formă de particule superîncărcate prin reţeaua de cupru, contopindu-se şi devenind un şuvoi de energie vie, năpustindu-se în jos pe scări şi prin măruntaiele *Marelui Răsăritean,* prin maşinăria alimentată cu lapte de stâncă şi pătrunzând în capetele lanţului ce se întindea în riftul de pe fundul mării.

Sub milioane de tone de apă, această substanţă condensată a unui trib de elementali ai fulgerelor ţâşni prin verigile lanţului, prin ştifturi de grosimea catargelor şi scăpă în apă ca o săgeată de energie masivă ce străluci orbitor şi se aruncă în adâncul găurii de scurgere, distrugând orice urmă de viaţă întâlnită în cale până ce se înfipse în membrana dintre dimensiuni, la mulţi kilometri adâncime.

În cala *Marelui Răsăritean,* maşinăria alimentată cu lapte de stâncă bâzâia, trimiţând pulsuri puternice de-a lungul lanţului.

Abia acum se porni o tulburare sub mare şi abia acum semnalele ademenitoare ale maşinii, imposibil de auzit de către vieţuitoarele născute în mările din Bas-Lag, aveau efect.

Tanner Sack se cufundă în apa crepusculară. Furtuna s-a disipat aproape instantaneu, iar marea de deasupra lui străluceşte. Tanner se pune singur la încercare, continuând să coboare cât poate de mult în zona disfotică.

Mai sunt şi alţii în jurul lui: homori, oameni-amfibie şi John Bastardul, presupune el, curioşi să ajungă cât mai jos, dar nu-i poate vedea. Apa e rece, tăcută şi densă.

Simte pulsurile de energie trecând pe lângă el prin lanţurile enorme. Ştie că evenimente uluitoare se petrec chiar sub el şi, ca un copil, îşi face plăcerea şi se tot afundă în întuneric. Nu a mai înotat niciodată aşa de adânc, dar urmează lanţul cât poate de mult, îmbărbătându-se, aclimatizându-se pe măsură ce presiunea îl apasă. Tentaculele i se întind şi par să încerce să prindă ceva, ca şi cum s-ar putea trage în jos, agăţându-se de substanţa apei.

Îl doare capul: sângele i se comprimă. Rămâne nemişcat în apă atunci când nu mai poate coborî. Nu ştie cât de mult s-a scufundat. Nu

poate vedea lanţul de lângă el. Nu poate vedea nimic. Este suspendat în frig şi întuneric şi este singur.

Trece mult timp, în vreme ce semnalele maşinii continuă să reverbereze ademenitor în adânc. Totul e nemişcat.

Până ce Tanner deschide ochii *(nici nu ştia că-i ţinea închişi).*

Se auzise un sunet, un scârţâit brusc, ca şi cum s-ar fi întins o articulaţie. Un huruit lung ce traversează apa ca un cântec de balenă pe care îl simte mai mult în stomac decât în urechi.

Tanner e nemişcat. Ascultă.

Ştie ce tocmai a auzit.

A fost zăbala hamului de o jumătate de kilometru – buloanele şi şuruburile şi bolţurile lungi cât o corabie – potrivindu-se peste bot. Ceva ieşise să adulmece prin straturi de apă şi realitate ca să cerceteze delicioasele pulsuri de lapte de stâncă şi îşi băgase gâtul în jug, iar spini cât trunchiurile de copaci se încordaseră şi îi străpunseseră carnea, legăturile se strânseseră şi creatura fusese prinsă.

Din nou linişte şi nemişcare. Tanner ştie că deasupra lui taumaturgii şi inginerii trimit semnale măsurate cu grijă în cortexul creaturii, îmblânzind-o, mângâind-o.

Simte schimbări fine de curenţi şi temperatură – valuri taumaturgice revărsându-se de jos peste el.

Tanner simte vibraţiile pe piele şi apoi, mai tare, înăuntrul lui.

Creatura se mişcă, mult sub franjurii muribunzi ai soarelui, în apa nocturnă de la kilometri adâncime, dincolo de peştii-lanternă şi crabi, eclipsând palida lor fosforescenţă. O simte strecurându-se mai aproape, deplasând mase uriaşe de apă rece şi trimiţându-le în sus din abis, ca într-un flux neobişnuit.

Este complet absorbit.

Un bubuit leneş face apa să se cutremure. Tanner îşi imaginează un apendice monstruos pălmuind în şagă placa continentală, un apocalips lipsit de minte distrugând nenumărate vieţuitoare primitive de pe fundul apei.

Apa din jurul lui se învârtejeşte. Valuri taumaturgice se ridică disonante din gaură. Un spasm brusc de presiune acvatică, apoi un foarte slab bubuit ajunge la urechile lui Tanner. Nesigur, se străduieşte să asculte.

Este o bătaie slabă, regulată, pe care o simte în măruntaie. O bătaie greoaie, sfărâmătoare. Stomacul i se întoarce.

O aude doar o clipă, un capriciu al spaţiului şi al taumaturgiei, dar ştie ce reprezintă, iar asta îl paralizează.

E o inimă de mărimea unei catedrale, bătând mult sub el în beznă.

Pe treptele ude de ploaie, sub soarele puternic şi cerul fără nori, Bellis aştepta.

Armada era ca un oraş fantomă. Toţi locuitorii se ascundeau, încă îngroziţi.

Ceva se întâmplase. Bellis simţise deplasarea *Chromolith*-ului şi zbârnâitul lanţurilor. Trecuseră multe minute de linişte.

Tresări, auzind din nou zgomotul metalic: o percuţie lentă, ameninţătoare a lanţurilor de sub oraş care se mişcau, se ridicau şi se întindeau, ieşind din gaura de scurgere de sub lume, întorcându-se în dimensiunea lor, înmuiate complet în apa Oceanului Agitat.

Se deplasară încet de la verticală, întinzându-se până ce ajunseră întinse în faţa oraşului. La kilometri adâncime, hamul abia ajunsese deasupra fundului mării.

Se auzi un duduit şi Armada se scutură, navele ei se aşezară într-o poziţie nouă, trase într-o direcţie nouă de dedesubt, modificându-şi geografia.

Oraşul începu să se mişte.

Spasmul aproape că o dărâmă pe Bellis.

Era ameţită cu totul.

Oraşul se *mişca*.

Se îndrepta spre sud, lejer, eclipsând tot ceea ce se realizase până atunci cu nenumărate remorchere.

Bellis vedea valurile ridicate de corăbiile de pe margine. Vedea răvăşirea dârei lăsate de oraş. Mergeau atât de repede, încât lăsau o *dâră.*

De la marginea Armadei la orizont, flota de nave neancorate ale oraşului – piraţii-negustori, fabricile, mesagerii, navele de război şi remorcherele – se deplasau acum cu viteză maximă. Se întorceau cu faţa spre oraş, porneau motoarele, desfăşurau pânzele ca să-şi ajungă din urmă portul.

Pe toţi zeii, gândi Bellis, uluită. *Probabil că nu le vine să-şi creadă ochilor.* Dinspre cel mai apropiat vas, Bellis auzi un cor de exclamaţii de încântare. Marinarii stăteau pe punte şi aclamau.

Uralele fură preluate, încetul cu încetul, peste tot în Armada, pe măsură ce lumea începea să apară: deschizând ferestre şi uşi, ieşind din ascunzători, ridicându-se de după balustradele în spatele cărora se pitiseră. Oriunde se uita Bellis vedea cetăţeni strigând. Aclamau Amanţii. Ţipau încântaţi.

Bellis privi spre mare, spre valurile care treceau pe lângă oraşul în mişcare. Pe lângă oraşul remorcat.

La capătul frâielor de şase kilometri lungime, răsfăţat de maşinăria

cu lapte de stâncă, prins în strânsoarea cârligelor, avancul înainta constant şi curios prin ceea ce era pentru el o mare străină.

Interludiul VII: Canalul Vasiliscului

Preţ de patru săptămâni, *Tetneghi Dustheart* fusese pe mare.

Galionul înfruntase furtuni de vară înfricoşătoare. Se potolise între Gnurr Kett şi Perrick Nigh. În canalele primejdioase ale Insulelor Mătrăgunei, trecu prea aproape de o stâncă fără nume şi fusese invadat de nişte zburătoare care îi sfâşiaseră pânzele şi îi omorâseră câteva maimuţe de pe catarge. În apele reci de lângă coasta de răsărit a ţinutului Rohagi, corabia fusese atacată – dintr-o întâmplare nefericită – de o navă crobuzoniană. Datorită unui vânt norocos, *Tetneghi Dustheart* depăşi vaporul, alegându-se cu pagube care o încetiniră, dar nu o distruseră.

Echipajul de cactuşi fluieră instrucţiuni maimuţelor epuizate de deasupra şi urâta corabie se apropie de pacea portului, străbătând canalul către Golful de Fier.

A doua zi după întâlnirea cu Tanner Sack, când căpitanul Nurjhitt Sengka anunţă noile ordine echipajului, acesta reacţionă cu uimirea şi neplăcerea pe care le aşteptase. Disciplina relaxată a vaselor din Dreer Samher le permitea să se exprime mai liber şi îi spuseseră căpitanului Sengka că nu sunt de acord, că sunt supăraţi, că-şi părăsesc posturile, că anofelii aveau nevoie de mai mulţi paznici decât cei câţiva care urmau să fie lăsaţi acolo.

El rămase implacabil.

Cu fiecare ghinion de pe drum, cu fiecare eveniment, cu fiecare minut, mârâitul echipajului se făcuse tot mai puternic. Dar Sengka, hotărând să-şi rişte cariera pe promisiunile scrise căpătate de la Tanner, nu se abătu de la planul lui. Şi reuşise până acum să ţină în frâu mânia echipajului, să-i facă să aştepte prin indicaţii vagi şi prin semne conspirative.

Acum, *Tetneghi Dustheart* se târâie spre Marele Catran. Curbele ostentative ale galionului, aurite, sunt estompate de vremea proastă de primăvară care îi şochează pe cactuşi şi estetica lor împopoţonată a mărilor de sud devenită absurdă în nuanţele maronii şi mucegăite ale insulelor pe lângă care trec.

Sunt bătuţi de vânt, de ploi, şi epuizaţi. Echipajul e nerăbdător. Sengka pipăie punga sigilată.

Nu mai e mult. Sunt aproape de lagună, de râu, de clădirile de cărămidă şi de poduri. În apa din jur se văd tot mai multe stânci. Canalul devine mai puţin adânc. Coasta e foarte aproape.

Căpitanul Sengka priveşte atent sigiliul Noului Crobuzon de pe micul pachet pe care-l transportă. Îl cântăreşte în mâna lui mare: pielea, cutia sigilată cu ceară: oferta unei recompense pe care Noul Crobuzon o va onora; scrisoarea de alarmă, avertismentul melodramatic asupra războiului scris într-un cod obscur, absurd, fără înţeles; colierul fără valoare care justifică cutia; şi sub fundul acoperit

cu catifea al cutiei, închis în fundul dublu, în rumeguş, un disc greu de mărimea unui ceas mare şi o scrisoare lungă cu o caligrafie minusculă.

Darul secret al procuratorului Fennec către Noul Crobuzon şi mesajul lui real.

Interludiul VIII: Altundeva

Se petrecuse o pătrundere uluitoare în lume. Marea are un gust nou.

Ce-i asta?

Niciunul dintre vânători nu ştia.

Ce înseamnă această spargere mişcarea asta bruscă deschiderea pătrunderea încălcarea sosirea asta? Ce este acela care a venit?

Niciunul dintre vânători nu ştia. Nu puteau spune decât că marea se schimbase.

Semnele sunt peste tot. Curenţii sunt speriaţi, îşi schimbă direcţia uşor, ca şi cum ar exista un nou obstacol în calea lor pe care nu ştiu cum să-l evite. Salinele ţipă şi bălmăjesc disperate să comunice ceea ce ştiu.

Chiar şi o prezenţă atât de masivă ca aceasta este o modificare minusculă la scara lumii. Aproape infinit de mică. Dar vânătorii sunt sensibili la modificările apei la un nivel mai mic decât cel atomic şi ştiu că s-a întâmplat ceva.

Creatura cea nouă are un iz unic, dar urma de particule, de reziduuri şi de gust nu operează după legile fizicii din Bas-Lag. Gravitaţia, mişcarea browniană, existenţa fizică nu se potriveşte pe de-a-ntregul. Vânătorii pot simţi gustul, dar nu-l pot urmări.

Cu toate acestea, nu se opresc din încercare. Pentru că e evident că e lucrarea oraşului plutitor şi pentru că, odată găsit obiectul lent şi uriaş, îşi vor găsi şi prada.

Timpul se mişcă grăbit.

Bule de apă, dulce şi sărată, respirate de semeni la mulţi kilometri distanţă, se ridică, păstrându-şi integritatea chiar fiind înconjurate de propria lor substanţă, se strecoară prin mici răsuflători taumaturgice şi se ridică fără întrerupere, la distanţe mari faţă de locul de unde au pornit. Se sparg de urechile vânătorilor, aducând mesaje de acasă. Zvonuri şi poveşti sub formă de apă. De la groac'h şi magii din Gengris, de la spionii din Golful de Fier.

Auzim lucruri, spune o voce.

Vânătorii se adună şi îşi varsă energia, tremurând şi cu efort, folosindu-se de focalizatoare, de moaştele morţilor. Liderii lor şoptesc răspunsul şi vorbele vânătorilor se transformă în bule ce traversează din nou distanţa spre casă.

Ceva nou a pătruns în mare, spun ei.

Şi când conversaţia s-a încheiat, magii, tăcuţi în bezna de foarte departe de sub suprafaţa Oceanului Agitat, la cinci mii de kilometri de casa lor, clipesc şi scutură din cap, iar sunetul care a ajuns la ei de dincolo de lume se dizolvă în apa care l-a purtat.

Corăbii vin, spun ei vânătorilor. *Multe. Repede. Din Golful de Fier. Vânează şi ele. Caută, ca şi noi. Traversează marea. Surorile noastre şi fraţii noştri sunt cu ei, agăţaţi ca nişte peşti-ventuză, ne cântă. Îi putem găsi cu uşurinţă.*

Corăbiile. Corăbiile caută acelaşi lucru ca şi noi. Ele ştiu încotro se îndreaptă. Au maşinării care le arată.

Le urmărim, iar ele urmăresc pentru noi.

Vânătorii rânjesc cu dinţii lor foarte lungi şi scot lătrături de apă în chip de râsete, strângându-şi membrele în forme alungite şi îndreptându-se spre nord, în direcţia care le fusese arătată, ţintind spre locul în care va fi flotila Noului Crobuzon. Aşa că o vor intercepta şi se vor alătura trupelor lor şi în sfârşit îşi vor găsi prada.

Partea a Şasea

Călătorul Zorilor

Capitolul Treizeci şi trei

Avancul, urmat de Armada, păstra un ritm stabil, neschimbat – mereu spre nord. Nu chiar atât de rapid ca o navă, dar de multe ori mai rapid decât fusese în stare oraşul până acum.

Navele armadoriene se întorceau în fiecare zi. Mecanismele lor secrete le arătaseră viteza fără precedent a portului lor şi alergau peste mare cuprinse de panică sau jubilând cu prada lor de bijuterii, hrană, cărţi şi sol fertil.

Marinarii întorşi rămâneau uluiţi de priveliştea oraşului. Flota de remorchere şi vase cu abur care înconjura de obicei oraşul îl urma ca o masă separată acum, ca un al doilea oraş ce se dezintegra, loial şi inutil, de vreme ce Armada se propulsa prin mijloace proprii.

Unele nave devenite inutile fuseseră integrate în substanţa oraşului, agăţate şi sudate, golite şi remodelate, folosite ca bază pentru construcţii. Altele fuseseră convertite în nave-pirat, dotate cu blindaj şi arme de o sută de feluri. Erau nave troglodite, cu echipaje pestriţe.

Oraşul se îndrepta spre nord–nord-est, dar apăreau deviaţii într-o parte sau alta, pentru a evita vreo furtună sau vreo insulă stâncoasă sau vreo neregularitate de pe fundul oceanului pe care cetăţenii Armadei nu o puteau vedea.

Piloţii de pe *Marele Răsăritean* erau echipaţi cu un stoc de rachete pirotehnice de mai multe culori. Când cursul avancului trebuia corectat, trăgeau o combinaţie de rachete după un model prestabilit. Inginerii din celelalte districte răspundeau acţionând scripeţi masivi care scurtau un lanţ sau altul.

Avancul răspundea, fără să se plângă şi blând ca o vacă. Modifica direcţia *(cu o scuturare de aripioare sau filamente sau labe sau cine ştie ce)* ca răspuns la uşoara smucitură. Se lăsa condus.

În adâncul *Marelui Răsăritean,* lucrul din camera maşinilor deveni în scurt timp o rutină. În fiecare zi arzătoarele erau alimentate cu o porţie nouă de lapte de stâncă extras de *Sorghum,* trimiţând un puls constant mângâietor prin lanţ şi prin ţepi spre cortexul avancului.

Creatura imensă era drogată, ameţită de plăcere, lipsită de minte ca un mormoloc.

La început, după invocarea avancului, când devenise limpede faptul că taumaturgia, vânătoarea chiar funcţionaseră, că fiara de poveste pătrunse în Bas-Lag, populaţia Armadei intrase într-un fel de isterie din pricina entuziasmului.

În prima noapte avu loc o petrecere spontană. Decoraţiile folosite

la festivalul de sfârşit de trimestru fuseseră scoase din nou şi bulevardele şi pieţele din oraş se umpluseră cu şiruri de dansatori, femei şi bărbaţi, khepri şi cactuşi, crustaţi şi alţii, ducând o mulţime de modele de hârtie înfăţişând avancul, fiecare după cum şi-l imagina.

Bellis petrecu noaptea într-o tavernă cu Carrianne, înveselită de evenimente în ciuda propriilor sentimente. A doua zi era obosită şi abătută. Era a treia zi de Markindi din Trimestrul Cărnii, iar Bellis cercetă calendarul Noului Crobuzon pe care şi-l notase şi descoperi că era a cincisprezecea zi din Ajunul Uităturii Piezişe. Acest lucru o deprimă. Nu credea că influenţa negativă a festivalului ajungea până aici, dar coincidenţa sosirii avancului tocmai la acea dată îi inducea un disconfort.

Pe măsură ce treceau zilele, chiar dacă bucuria era încă proaspătă, chiar cu mirarea de a se trezi în fiecare zi pe o mare ce se lovea de oraşul în mişcare, Bellis simţea crescând o anume anxietate în Armada. Punctul central al acestui sentiment era faptul că Amanţii din districtul Ţiparului, cei care controlau avancul, se îndreptau spre nord fără să spună de ce.

Discuţiile despre ţinta spre care avancul ducea oraşul fuseseră până acum, în general, neclare. Reprezentanţii Ţiparului insistaseră asupra vitezei şi forţei creaturii, asupra abilităţii de a scăpa de furtuni şi de mările pustii, de a naviga pe vreme frumoasă în care să crească recoltele. Mulţi cetăţeni presupuneau că oraşul se va îndrepta spre o climă mai caldă, acolo unde erau puţine puteri maritime, unde bunurile şi cărţile şi solul şi restul prăzilor puteau fi luate cu uşurinţă de pe ţărmuri. Partea de sud a ţinutului Kudrik sau poate Marea Codex. Pe acolo pe undeva.

Dar zilele treceau şi oraşul continua să se îndrepte spre nord, fără să încetinească, fără să devieze. Armada se îndrepta spre un loc precis comandat de Amanţi şi nu se spunea nimic despre asta.

— Vom afla destul de curând, spuneau loialiştii prin tavernele de la docuri. Nu au nimic de ascuns faţă de noi.

Dar nici atunci când ziarele, oratorii publici şi criticii se organizară destul de bine ca să ridice întrebarea în opinia publică, nu veni niciun răspuns. După o săptămână, prima pagină a *Steagului* conţinea doar două cuvinte uriaşe: Unde Mergem?

Tot niciun răspuns.

Erau şi dintre aceia pentru care tăcerea nu conta. Ceea ce conta era că Armada devenise o mare putere care controla ceva mai teribil decât îşi puteau imagina. Detaliile călătoriei nu erau problema lor, după cum nu fusese nici înainte.

— Întotdeauna am lăsat asta în seama celor care iau decizii, spuneau unii.

Dar înainte nu se luaseră decizii adevărate în această privinţă,

doar înţelegeri în ce direcţie aproximativă aveau să tragă remorcherele, în speranţa că într-un an sau doi – dacă curenţii şi Torsiunea aveau să permită – oraşul avea să ajungă în ape mai bune. Acum, odată cu avancul, apăruse o nouă putere, iar unii îşi dădeau seama că totul se schimbase – că acum se puteau lua decizii adevărate şi că Amanţii erau cei care le luau.

În lipsa informaţiilor, zvonurile înfloreau. Armada se îndrepta spre Marea Moartă a Gironellei, unde apa se osificase cu valuri cu tot, înmormântând toate vieţuitoarele din ea. Se îndrepta spre Malmstrom, la capătul lumii. Se îndrepta spre pata cacotopică. Spre tărâmul fantomelor, spre cel al lupilor vorbitori, spre ţinuturile în care oamenii aveau ochii de nestemate sau dinţii de cărbune, spre ţinutul colalilor inteligenţi sau spre imperiul ciupercilor sau poate în altă parte.

În a treia zi de Cărţi a trimestrului, Tintinnabulum şi echipajul lui părăsiră Armada.

O mare parte a ultimilor zece ani, *Castorul* fusese legat aproape de vârful Ţiparului, la întâlnirea cu districtul Scrumbiei. Legat lângă Tolpandy, stătuse mult timp alături de un crucişător care devenise centru comercial, cu cenuşiul acoperit de culori comerciale, cu tunurile devenite inutile înconjurate de buticuri.

Lumea uitase că nava *Castor* nu era sudată permanent. Fusese legată de oraş numai prin poduri, lanţuri şi odgoane. Legăturile acestea fuseseră acum desfăcute.

Sub soarele dogoritor, vânătorii izbiră cu paloşele şi se desprinseră de carnea Armadei, ajungând să plutească liber, ca un corp străin. Între *Castor* şi marea largă se desfăcu o potecă printre vase. Podurile fură demontate, legăturile desfăcute; barja *Semn Rău* deschidea drumul spre districtul Scrumbiei, apoi pe lângă *Grija lui Darioch* cu casele ei ieftine şi industria gălăgioasă. Continuă pe lângă *Dearly,* un submersibil de mult obligat să stea la suprafaţă, cu un teatru amenajat în interior, apoi ocoli printre o corabie veche de pescari şi o corabie-car al cărei jug era decorat acum cu lumini colorate; urma apoi un spaţiu deschis şi dincolo de el, Grădina Sculpturilor din districtul Scrumbiei de pe Thaladin, la marginea Armadei.

Dincolo de asta, marea.

Navele ce străjuiau poteca erau înţesate cu lume strigând urări de rămas-bun *Castorului.* Străjerii şi gardienii Scrumbiei aveau grijă ca noul canal să fie necirculat. Marea era calmă şi înaintarea avancului continuă.

Când primul ceas din oraş bătu miezul zilei, motoarele *Castorului* porniră, stârnind mare agitaţie în mulţime. Vasul, ceva mai lung de treizeci de metri, cu turnul lui absurd de înalt, începu să înainteze sub

uralele mulţimii.

Podurile, parâmele şi lanţurile fură prinse la loc. *Castorul* alunecă asemenea unei aşchii din carnea oraşului care se vindeca în urmă.

În multe locuri, calea era doar ceva mai lată decât *Castorul* şi uneori acesta atingea navele vecine, impactul fiind absorbit de odgoane şi de tampoane. Înainta lent, înghiontindu-se către marea largă. Alături, mulţimea striga şi făcea din mână, triumfătoare de parcă ar fi eliberat vânătorii după ani de încarcerare.

Corabia alunecă în sfârşit pe lângă *Thaladin* în ocean, călătorind în aceeaşi direcţie cu avancul, dar mai repede, ca să poată ieşi din oraş. În larg, *Castorul* îşi păstră viteza ridicată, ocoli partea din faţă a oraşului şi se îndreptă spre sud, lăsând oraşul să treacă pe alături, tras de avanc. Armada înaintă până ce *Castorul* ajunse la marginea Orologiului; apoi trecu prin dreptul intrării deschise de la docurile Basilio, aglomerate cu vase; apoi trecu pe lângă Jhour, iar motoarele *Castorului* se ambalară din nou, şi se îndepărtă printre navele libere ce înconjurau şi urmau oraşul. Nava lui Tintinnabulum trecu printre ele, aruncându-şi din mers tampoanele, cauciucul şi pânzele înmuiate în catran, înainte să dispară spre orizontul sudic.

Multă lume urmări *Castorul* din Grădina Sculpturilor până ce acesta dispăru dincolo de curbura Armadei. Printre privitori se aflau Angevina şi Şekel, ţinându-se de mână.

— Şi-au făcut treaba, spuse Angevina.

Era încă şocată să se vadă fără slujbă, dar nu părea să regrete prea mult.

— Au terminat treaba pentru care au fost aduşi aici. De ce să mai fi rămas? Ştii ce am auzit? continuă ea pentru a domoli nerăbdarea lui Şekel. Am auzit că ar fi fost tentaţi să mai stea o vreme, dar că nu voiau să meargă acolo unde se duc Amanţii.

Tanner privea înaintarea *Castorului* de dedesubt.

Nu era tulburat că oraşul se îndrepta spre nord, nici că nu ştia încotro se îndreaptă. Îşi dădu seama cu plăcere că invocarea avancului nu însemna sfârşitul proiectului Ţiparului. Îi venea greu să-i înţeleagă pe cei care văzuseră în asta un soi de trădare, care erau mânioşi, intimidaţi de propria lor ignoranţă.

Nu credeţi însă că e minunat? îi venea să le spună. *Nu s-a terminat! Mai sunt multe de făcut! Amanţii ne mai rezervă şi altceva. Putem face mai mult; sunt lucruri mai mari în joc. Mergem şi mai sus!*

Petrecu tot mai multe ore sub apă, ieşind doar ca să-şi petreacă timpul liber de unul singur sau, câteodată, cu Şekel, care devenea tot mai tăcut pe măsură ce treceau zilele.

Tanner se apropie mai mult de Hedrigall. Ca o ironie, Hedrigall era unul dintre cei care se opuneau drumului spre nord, dintre cei

nemulţumiţi de tăcerea Amanţilor. Dar Tanner ştia că loialitatea lui Hedrigall pentru Ţipar era la fel ca a lui, puternică, şi că nu era nimic pervers în nelinişte acestuia. Hedrigall era un critic inteligent şi atent care nu trata loialitatea lui Tanner orbeşte, care înţelegea încrederea şi dăruirea lui Tanner pentru Amanţi, privind cu seriozitate poziţia lui faţă de aceştia.

— Ştii bine că sunt şefii mei, Tanner, spusese el, şi ştii că nu am sentimente deosebite pentru ţinutul meu de baştină. Dreer Samher nu înseamnă nimic pentru mine. Dar... asta e prea mult, Tanner, omule – tăcerea asta. Lucrurile erau aranjate. Nu era nevoie de asta. Ar fi trebuit să ne spună ce se petrece. Aşa, îşi pierd încrederea noastră; îşi pierd legitimitatea. La naiba, camarade, ei depind de asta. Ei sunt numai doi, iar noi, numai Croom ştie câte mii. Asta nu e bine pentru Ţipar.

Aceste sentimente îl stânjeneau pe Tanner.

Sub apă era cel mai fericit. Viaţa de dedesubt era aceeaşi ca înainte: norii de peşti, John Bastardul, scufundătorii în costume de piele şi metal, atârnaţi la capătul frânghiilor lor, oamenii-amfibie din districtul Culcuşului, homorii, umbrele submersibilelor ca nişte balene pe sub oraş. Flotoarele platformei *Sorghum* din care ieşeau pilonii construiţi din grinzi. Tanner Sack însuşi, înotând de la o treabă la alta, dând instrucţiuni sau sfaturi colegilor lui, primind şi dând ordine.

Dar nimic nu mai era ca înainte; totul era complet diferit. Pentru că dincolo de această activitate banală, învăluind masa de nave ca într-o pentagramă, cele cinci lanţuri coborau pieziş agăţate de avancul aflat la kilometri adâncime.

Zilele lui Tanner erau mai grele ca înainte. Înota tot timpul numai ca să ţină pasul cu Armada. De multe ori se trezea prinzându-se de vreun stâlp, de vreo bucată de lemn acoperită cu scoici ca să se lase remorcat. La sfârşitul zilei, când ieşea din apă şi se întorcea în apartamentul lui, era epuizat cu totul.

Gândurile la Noul Crobuzon îi acaparau mintea din ce în ce mai mult. Se întreba dacă mesajul pe care-l trimisese reuşise să ajungă. Spera din tot sufletul. Nu-şi putea închipui prima lui casă devastată de război.

Temperatura nu se modifica. Fiecare zi era caldă şi inundată de lumină. Norii care apăreau erau ameninţători, nori de furtună sau elictrici.

Amanţii, anofelul Aum, Uther Doul şi restul grupului se retrăseseră în *Marele Răsăritean* să lucreze la noul lor proiect secret. Restul savanţilor fuseseră puşi pe liber şi erau acum neconsolaţi şi supăraţi.

Bellis îşi încheiase treaba. În timpul programului, din dorinţa de a fi printre prieteni, începuse să vorbească din nou cu Johannes. Şi el era,

ca şi ea, unul dintre cei eliminaţi. Avancul era prins – rolul lui era terminat.

Johannes încă mai era supărat pe ea. Se plimbau pe străzile clătinate ale Armadei, oprindu-se pe la cafenele şi grădini, în vreme ce copiii piraţilor se jucau în jurul lor. Amândoi primeau diurnă şi puteau trăi bine de pe o zi pe alta, dar acum orele le treceau greu şi fără scop. Nu-i aştepta nimic în afară de alte zile, iar Johannes era furios. Se simţea părăsit.

Pentru prima dată de când îşi amintea Bellis, Johannes începu să pomenească Noul Crobuzon în mod regulat.

— Ce lună e acasă? întrebă el.

— Uitătură, răspunse Bellis, certându-se pentru că nu se prefăcuse a se gândi mai mult.

— S-a terminat iarna acolo, în Noul Crobuzon, spuse el, arătând cu capul spre vest. Acum e primăvară.

Primăvară. *Şi eu sunt aici,* gândi Bellis, *după ce mi s-a furat iarna.* Îşi aminti de călătoria pe râu spre Golful de Fier.

— Crezi că au aflat deja că nu am mai sosit niciodată? şopti el.

— Nova Esperium şi-a dat seama cu siguranţă, spuse Bellis. Sau presupun că avem o întârziere foarte gravă. Vor aştepta următorul vas din Noul Crobuzon, probabil peste vreo şase luni, ca să dea de ştire. Aşa că acasă nu se va afla încă mult timp.

Stăteau şi sorbeau din cafeaua subţire.

— Mă întreb ce se mai întâmplă pe-acolo, spuse Johannes într-un târziu.

Nu-şi vorbiră mult, dar atmosfera era plină de tăcerile lor.

Lucrurile încep să ia viteză, îşi spuse Bellis, neînţelegându-şi complet gândurile. Părerile ei despre Noul Crobuzon nu păreau aceleaşi cu cele ale lui Johannes: şi-l imagina ca într-un glob de sticlă, nemişcat. Nu se gândea la el *la timpul prezent.* Poate că îi era frică.

Era aproape singura care ştia ce s-ar fi putut întâmpla, ce războaie s-ar fi putut duce pe malurile Catranului şi ale Molimei. Era uimitor să-şi închipuie că oraşul, dacă ar fi fost salvat, s-ar fi datorat ei. Sau poate nici nu a fost salvat.

Nesiguranţa, gândi ea, *tăcerea, ceea ce s-ar fi putut întâmpla, ceea ce s-ar putea întâmpla... ar trebui să mă strivească.* Dar nu. Bellis avea impresia că aşteaptă.

Petrecu seara cu Uther Doul.

Stăteau la băut împreună cam o noapte din trei. Sau se plimbau prin oraş, fără direcţie, sau se întorceau în camera lui, uneori într-a ei.

Uther nu o atingea niciodată. Bellis era sătulă de reticenţa lui. El lăsa să treacă minute întregi fără să vorbească, apoi se apuca să spună cine ştie ce poveste cu iz fabulos drept răspuns la vreo

întrebare vagă. Vocea lui minunată o subjuga şi uita de frustrare până la sfârşitul poveştii.

Uther Doul avea în mod evident un avantaj din tovărăşia ei, dar Bellis nu înţelegea care. Nu o mai intimida, cu toate secretele pe care le avea faţă de el. Cu toată priceperea lui în ale luptei, cu toată strălucirea în ramuri obscure ale teologiei şi ştiinţei, îl vedea mai pierdut şi mai confuz decât ea, ca unul îndepărtat din toate societăţile, nesigur pe norme şi interacţiuni, refugiat în spatele unui autocontrol rece. Se simţea în siguranţă în prezenţa lui.

Era puternic atrasă de el. Îl dorea: puterea lui şi autocontrolul, vocea lui frumoasă. Inteligenţa lui rece, faptul evident că o plăcea. Senzaţia că va controla mai mult decât el situaţia, orice s-ar fi întâmplat între ei, şi asta nu numai pentru că ea era mai în vârstă. Nu cocheta, dar manevra mai bine decât el dinamica lucrurilor.

Însă el nu o atingea niciodată. Bellis era neliniştită din pricina asta.

Nu avea niciun sens. Comportarea lui dovedea dorinţa reprimată, incompetentă, dar şi altceva. Manierele lui erau ca un compus chimic din care Bellis putea identifica pe loc cele mai multe componente. Exista însă una misterioasă pe care nu o înţelegea, care modifica totul. Şi când Bellis deveni plină de dorinţă şi de dor pentru Doul, deşi ar fi trebuit să facă ea pasul decisiv, se reţinu, intimidată de secretul lui. Nu era sigură că avansurile ei vor primi răspuns. Şi nu voia să rişte un refuz.

Dorinţa lui Bellis de a face sex cu el deveni împovărătoare – pe lângă atracţia fizică, simţi nevoia să limpezească lucrurile. *Ce face?* gândi ea, iar şi iar.

Nu mai auzise nimic de Silas Fennec de mai multe zile.

Cu degetele de la picioare atingând ţeava rece a unui tun străvechi, privind în jos de la o înălţime mai mare decât catargul principal al Marelui Răsăritean, omul stă nemişcat şi balansul valurilor pe lângă bărci îl face să se simtă în cădere.

Pe zi ce trece e tot mai puternic. Mai controlat, mai sigur pe el, mai exact în maşinaţiunile lui.

Săruturile lui devin tot mai languroase.

Omul ţine statueta în mână şi mângâie aripioara cu vârful degetelor. Gura îi este încă însângerată şi sărată de ultimul sărut.

Se deplasează prin oraş în modul imposibil oferit de statuetă. Spaţiul şi forţele fizice îşi pierd înţelesul pentru el când simte furnicături pe gură şi pe limbă de la apăsarea rece şi sărată a pietrei. Omul păşeşte înainte şi calcă pe apa dintre vase, nevăzut, tot înainte, şi se ascunde în umbra pantofului unui străjer.

Aici, acolo şi înapoi. Călătoreşte prin oraş, luând urma zvonurilor şi informaţiilor pe care le împrăştiase chiar el. Îşi priveşte propria

influenţă răspândindu-se ca un antibiotic într-un trup bolnav.

Totul e adevărat. Tot ce spune el e adevărat. Discordia pe care o lasă în urmă ca o dâră de şoapte şi pamflete şi articole este o reacţie corectă.

Omul alunecă sub apă. Marea i se deschide şi el alunecă de-a lungul unui lanţ uriaş către fiara inimaginabilă, animalul de povară care-şi întinde extremităţile în locurile cele mai profunde. Când are nevoie de o gură de aer se apropie de statuetă, siluetă grotescă, lucind slab, biotic, în marea înnoptată, cocoşată, burete cu dinţi, gaură în beznă cu ochiul holbat batjocoritor, neagră ca smoala, şi o sărută cu pasiune, îi simte biciuirea limbii cu un dezgust pe care nu-l refuză.

Iar statueta îi suflă aer.

Sau încovoaie spaţiul din nou şi îşi ridică bărbia – la metri întregi de locul unde se află – sparge apa cu faţa şi îşi umple plămânii cu aer.

Omul se mişcă prin apă fără să dea din mâini sau picioare, mişcând aripioara statuetei ca pe un propulsor. Se strecoară pe lângă cele cinci lanţuri, tot în jos până ce se înspăimântă de întuneric şi frig şi linişte (mai puternică decât el) şi se ridică din nou pentru a păşi prin compartimentele secrete ale oraşului.

Toate districtele îi sunt deschise. Intră în toate vasele-amiral cu uşurinţă şi fără ezitare, în afară de unul. Vizitează Marele Răsăritean *şi* Therianthropus *din districtul Scrumbiei,* Zeitatea Sărată *din Tot-al-Tău şi pe toate celelalte – cu excepţia* Uroc*-ului.*

Îi este teamă de Brucolac. Cu tot sărutul statuetei, nu riscă să dea nas în nas cu vampirul. Nava selenară este în afara limitelor lui – o promisiune pe care şi-a făcut-o şi pe care o respectă.

Omul exersează celelalte lucruri pe care le-a învăţat de la statuetă în timp ce îi lingea gura. Poate să facă mai multe decât să călătorească şi să se infiltreze.

E adevărat ce se spune despre cartierul bântuit: este locuit. Prezenţele acelea de pe corăbiile vechi văd ce face el însă nu-l deranjează.

Statueta îl protejează. Se simte de parcă ar fi amantul ei. Îl ţine în siguranţă.

Capitolul Treizeci şi patru

De când fusese furată, platforma *Sorghum* forase timp de multe săptămâni, astfel că în districtul Ţiparului existau acum mari rezerve de petrol şi de lapte de stâncă. Dar Armada era înfometată, aproape la fel de vorace ca Noul Crobuzon.

Înainte ca Ţiparul să deţină platforma *Sorghum,* vasele Armadei se descurcau numai datorită grijii pentru resursele pe care le furau. Acum, cererea lor crescuse din pricina rezervelor disponibile. Chiar şi navele aliate cu districtele Acalmiei şi Culcuşului se foloseau de

petrolul furnizat de Ţipar.

Laptele de stâncă era mult mai preţios şi mai rar. În depozitele păzite din *Marele Răsăritean,* lichidul greu băltea în borcane înşirate. Camera era securizată şi izolată prin procese geotaumaturgice pentru a elimina orice emanaţii primejdioase. Maşinăria care trimitea impulsuri către creierul avancului funcţiona cu acest combustibil, iar taumaturgii şi tehnicienii-operatori urmăreau cu atenţie rezervele. Ştiau exact cât le trebuia.

Tanner, Şekel şi Angevina cercetară aerul de deasupra platformei *Sorghum* şi nu văzură nicio emanaţie.

Stăteau împreună într-o berărie ambulantă de pe *Dober,* sub o prelată. *Dober* nu suporta clădiri solide. Era trupul unei balene albastre eviscerate, decupat în partea de sus, mumificat printr-un proces de mult uitat. Era tare şi inflexibil, deşi podeaua era organică: rămăşiţele vaselor de sânge şi viscere întărite ca sticla.

Tanner şi Şekel vizitau des acest loc. Berăria era bună. Stăteau cu faţa spre înotătoarele balenei care ieşeau la suprafaţa apei, gata parcă să bată şi să o ia din loc. *Sorghum* se afla pe direcţia privirii lor, încadrată de vârfurile cozii balenei. Prezenţa enormă şi urâtă plutea în linişte.

Angevina tăcea. Şekel era atent să nu-i rămână paharul gol şi îi şoptea ceva. Ea stătea potolită şi parcă uşor şocată. Totul se schimbase pentru ea de la plecarea lui Tintinnabulum şi încă nu se adaptase.

(Tanner nu avea nicio îndoială că avea să fie bine. Dumnezeu ştie că nu-i purta pică pentru câteva zile de ameţeală. Tanner spera ca Şekel să treacă prin asta cu bine. Era bucuros că băiatul mai petrecea ceva timp cu el.)

Ce-o *să fac?* gândi Angevina. Se tot gândea să mai lase să vadă ce-i rezervă Tinnabol… apoi îşi amintea, fireşte, că el plecase. Nu că i-ar fi dus dorul. Fusese curtenitor şi plăcut, dar nu apropiat. Fusese şeful ei şi îi dăduse ordine pe care ea le ascultase.

Dar chiar şi asta era prea mult spus. Nu-i fusese şef cu adevărat. Era supusă Ţiparului – şi Amanţilor. Salariul ei era plătit cu banii Ţiparului, Ţiparul îi ordonase, încă din prima zi a sosirii ei, să-l servească pe vânătorul ciudat, musculos, cu părul alb. Şi pentru că fusese debarcată de pe o navă care o ducea spre sclavie, dintr-un oraş în care Refacerea o văduvise de toate drepturile, îi transformase serviciile în datorie, să i se spună că este plătită ca orice alt cetăţean fusese o minune. Asta o făcuse să fie loială.

Acum, Tintinnabulum plecase şi nu ştia ce să mai facă.

Îi era greu, pentru că era mândră de serviciile ei, să i se spună că nu mai conta ce făcuse, atât timp cât muncise pentru bani. Opt ani din viaţa ei călătorise cu Tintinnabulum şi cu vânătorii lui.

A fost doar o slujbă, îşi spunea ea. *Slujba se mai schimbă. E timpul să trec mai departe.*

— Unde mergem? îl întrebă Bellis pe Uther Doul.

Cedase în sfârşit şi îl întrebase.

După cum se aşteptase, el nu-i răspunse. Ridicase privirea la întrebarea ei, apoi o coborâse din nou, fără o vorbă.

Se aflau în Parcul Croom, într-o seară pătată cu nuanţe şi cu miros puternic de flori. Undeva în apropiere, o privighetoare îşi cânta melodia în surdină.

Vreau să ştiu, Doul, avea chef Bellis să spună. *Am în cârcă fantome şi vreau să ştiu dacă, acolo unde mergem, vântul mi le va alunga. Vreau să ştiu în ce direcţie o va lua viaţa mea. Unde mergem?*

Nu spuse nimic din toate acestea. Rămase doar cu plimbarea.

Poteca se vedea în lumina lunii. Era neamenajată, rezultatul paşilor şi nu al planificării, ondulând pe panta abruptă cu tufe şi copaci care se ridicau deasupra lor, separaţi ici-colo de resturi de arhitectură – balustrade şi scări, cu forme vizibile ca nişte iluzii optice sub suprafaţa grădinii.

Urcară pe platoul umbrit de copaci care acoperea o fostă punte din spatele corabiei ce dădea spre vasele din districtul Tribunalului luminate cu tradiţionalele lampadare verzi şi albe. Bellis şi Uther Doul se opriră în întunericul de sub copaci. Parcul se mişca alene sub ei.

— Unde mergem? repetă Bellis şi din nou se lăsă tăcerea lungă în care nu se auzea decât zgomotul oraşului.

— Mi-ai spus odată, continuă ea şovăitoare, despre viaţa ta în Cromlech-ul de Sus. Mi-ai povestit cum ai plecat. Ce s-a întâmplat după aceea? Unde ai mers? Ce ai făcut?

Doul clătină din cap, aproape neajutorat. După un timp, Bellis arătă spre cingătoarea lui.

— De unde ai luat sabia? Ce înseamnă numele ei?

El scoase arma de culoarea osului. O ţinu culcată în aer şi se uită la ea, apoi o privi pe Bellis şi dădu din nou din cap. Părea încântat.

— E un motiv principal pentru care au încredere şi se tem de mine: Sabia Posibilă.

O mişcă încet, pe o curbă precisă.

— Cum am căpătat sabia? După îndelungi căutări şi… cercetări fenomenal de grele. Toate informaţiile se găsesc în Canonul Imperial, să ştii. Toate informaţiile de care ai avea nevoie, dacă ştii cum să-l citeşti.

O privi calm pe Bellis.

— Cercetarea pe care am făcut-o. Tehnicile pe care le-am învăţat. Fantomaticii au despicat lumea când au sosit. Au creat Ţinutul Fracturat prin forţa aterizării lor, iar pagubele au fost mai mult decât

cele fizice. Au folosit fisura. Ai auzit vorba aceea despre ei că „săpau după noroc”? De obicei prin asta se înţelege că nu prea aveau noroc, că se agăţau de orice fir, oricât de slab.

Zâmbi leneş.

— Chiar crezi că e de ajuns pentru a controla un continent? continuă el. O lume? Pentru a deţine puterea absolută vreme de cinci sute de ani? Crezi că au reuşit doar cu puţin noroc? A fost mult mai mult. „Săpatul după noroc” e o traducere nepricepută a activităţii reale a Fantomaticilor. Era o ştiinţă mult mai exactă. Un fel de minerit.

Uther cită dintr-un soi de cântec.

— „Am speriat lumea blândă cu prospectările noastre, am rănit-o grav, am spart-o, am însemnat-o până în ţinutul cel mai îndepărtat, până la mii de leghe peste mare. Şi ce am stricat putem reface, iar ceea ce acum nu reuşeşte, ar putea să reuşească mai târziu. Am găsit depozite bogate de noroc şi-l extragem.”

Apoi continuă:

— Se refereau strict la această activitate. Nu era un strigăt de victorie abstract. Au *zgâriat,* au *stricat* lumea. Şi, făcând asta, au eliberat forţe de care s-au putut folosi. Forţe care le-au permis să remodeleze, să aibă eşec şi succes *simultan* – pentru că forau în căutare de posibilităţi. Un asemenea cataclism, frângerea lumii, ruptura pe care au lăsat-o în urmă a deschis un filon bogat de potenţialităţi. Au ştiut cum să capteze lucruri-care-ar-fi-putut-să-fie şi să se folosească la maximum de ele pentru a modela lumea. Pentru fiecare acţiune există un număr infinit de rezultate. Miliarde de posibilităţi, miliarde de probabilităţi, multe dintre ele foarte reale, unele chiar vizibile de către observatori ca noi – unele devenind realitate. Fantomaticii ştiau cum să capteze situaţiile posibile. Să le insufle viaţă. Să le folosească, să le forţeze în această realitate care prin natura ei le neagă existenţa, care este *definită* prin ceea ce se întâmplă şi prin negarea a ceea ce nu. Captate de maşini de posibilităţi, rezultate oarecum improbabile amplificate şi făcute reale. Dacă aş arunca o monedă, ar cădea pe o faţă sau pe cealaltă; există şi posibilitatea să cadă pe cant. Dar dacă ar fi să includem asta într-un circuit al posibilităţilor, s-ar transforma în ceea ce Fantomaticii ar fi numit moneda căderilor posibile – o Monedă Posibilă. Iar dacă ar fi să arunc o astfel de monedă, rezultatul ar fi diferit. Ar putea să cadă ca şi înainte, pe o parte sau pe alta, poate chiar pe cant. Acesta este factorul monedei. Iar în jurul lui, cu grade diferite de soliditate şi permanenţă, depinzând de probabilitate, sunt o mulţime de *poate* – posibilităţi apropiate devenite reale. Ca nişte fantome. Unele aproape la fel de puternice ca faptele reale, până la cele pe care abia le poţi ghici. Zăcând acolo unde a căzut moneda, pe o parte sau alta sau pe cant. Posibilităţi, extrase şi aduse la lumină. Dispărând pe măsură ce

posibilităţile scad. Asta – arătă el spre sabie din nou, văzând-o pe Bellis că începe să înţeleagă – este o sabie a loviturilor posibile. O Sabie Posibilă. Este un conductor pentru o energie foarte rară. Este un nod dintr-un circuit, o maşinărie posibilă. Aici – bătu el cu palma peste cutia prinsă la cingătoare – aici e puterea: o maşinărie metamecanică. Astea, firele prinse pe armura lui, conduc puterea. Iar sabia completează circuitul. Când o prind în mână, maşina e completă. Dacă maşinăria metamecanică funcţionează, braţul meu şi sabia forează după posibilităţi. Pentru fiecare atac real există o mie de posibilităţi, fantome ale sabiei, şi toate lovesc în acelaşi timp.

Doul băgă sabia în teacă şi privi peste coroana întunecată a arborilor.

— Unele sunt foarte aproape de realitate. Unele sunt doar miraje, iar capacitatea lor de a tăia… este minimă. Există nenumărate săbii-fantomă, ale tuturor posibilităţilor, toate lovind în acelaşi timp. Nu există vreo artă marţială pe care să nu o fi studiat. Sunt eficient cu majoritatea armelor pe care le-am întâlnit şi pot lupta fără nicio armă. Dar ceea ce nu ştie lumea este că m-am antrenat cu sabia asta de două ori. Stăpânesc două tehnici. Maşinăria asta… nu este precisă. Şi nu poate fi activată din nou în caz de greşeală. Aşa că am la dispoziţie doar câteva secunde. Când lupt, rareori trec în modul de Sabie Posibilă. În cea mai mare parte, lupt aşa cum aş face-o cu orice sabie adevărată, chiar dacă are lama mai dură decât diamantul şi tăişul mai fin decât firul de păr. O mânuiesc cu precizie. Tai de fiecare dată exact, o trimit pe direcţia dorită. Pentru asta m-am antrenat atâţia ani.

Bellis nu sesiza nicio urmă de mândrie în vocea lui.

— Dar când situaţia este gravă, când şansele sunt foarte mici, când e nevoie de o demonstraţie de forţă sau sunt în primejdie… atunci trec pe modul posibil pentru câteva secunde. Iar în acea situaţie, precizia e singurul lucru pe care nu mi-l pot permite.

Tăcu şi o pală de vânt cald clătină copacii, de parcă ar fi tremurat la cuvintele lui.

— Călăul ştie unde trebuie să lovească. Ţinteşte cu toată pricepea lui spre gât. Îşi îngustează posibilităţile. Dacă ar fi să folosesc Sabia Posibilă, majoritatea probabilităţilor ar exista în imediata apropiere a loviturii propriu-zise. Trucul e ăsta: cu cât este călăul mai bun, cu atât e mai precisă lovitura, potenţialitatea este mai restrânsă, iar Sabia Posibilă este cu atât mai *irosită.* Dar, evident, dacă pui o astfel de armă în mâna unui amator, va fi la fel de letală pentru el ca şi pentru adversar – posibilităţile pe care le va manifesta vor include automolestarea, dezechilibrul, scăparea ei din mână şi tot aşa. E nevoie de o cale de mijloc. Când atac cu o armă obişnuită, sunt un executor. Lama ajunge în locul pe care-l hotărăsc eu şi nu în altă

parte. Aşa am învăţat să lupt; ar fi o risipă stupidă să folosesc în felul ăsta Sabia Posibilă. De aceea, când am găsit-o, după îndelungi căutări, a trebuit să învăţ din nou meşteşugul mânuirii ei. O artă foarte diferită: îndemânare fără precizie. Când lupt cu o Sabie Posibilă nu trebuie niciodată să-i constrâng posibilităţile. Trebuie să fiu un oportunist, nu un planificator – să lupt cu inima, nu cu mintea. Să mişc brusc, să mă surprind pe mine în acelaşi timp cu adversarul. Brusc, labil, lipsit de formă. Astfel, fiecare lovitură poate să însemne o mie de alte lovituri, iar fiecare fantomă de sabie este puternică. Aşa se luptă cu o Sabie Posibilă. Aşa că sunt în acelaşi timp doi spadasini.

Când vocea lui frumoasă se stinse, Bellis deveni din nou conştientă de parcul dimprejur, de întunericul cald şi de zgomotul păsărilor care cuibăreau.

— Ştiu tot ce e de ştiut despre extragerea posibilităţilor, spuse el. Aşa am aflat despre sabie.

Uther Doul o zăpăcea pe Bellis. În Noul Crobuzon, pe vremea când Isaac savantul era iubitul ei, Bellis îi observase obsesiile şi învăţase unele lucruri.

Isaac avusese înclinaţii spre haos şi erezie. Multe dintre proiectele lui nu ajungeau la niciun rezultat. Îl urmărise cum îşi dezvolta ideile. Şi în lunile pe care le petrecuse împreună cu el, cercetarea pe care o urmărise cu cea mai mare tenacitate se referea la energia de criză. Era o fizică teoretică şi o taumaturgie de o uimitoare complexitate. Dar înţelesese din explicaţiile frenetice şi lipsite de culoare ale lui Isaac că sub realitatea lumii se afla o instabilitate, o criză ce determina schimbări pe baza tensiunilor din interiorul lucrurilor.

Întotdeauna considerase această idee ca fiind în concordanţă cu propriile ei instincte. Se simţea bine să ştie că lucrurile se aflau într-o criză permanentă, având tendinţa să se transforme în opusul lor.

În teoria extragerii posibilităţilor pe care i-o descrisese Uther Doul, Bellis detectă o contragreutate pentru teoria crizei. Criza, îi spusese odată Isaac, se manifesta în tendinţa realului de a deveni ceea ce nu este. Dacă ceea ce *era* şi ceea ce *nu era* puteau coexista, tensiunea – criza din centrul existenţei – trebuia să se dizolve. Unde mai încăpea energia de criză dacă ceea ce nu era coexista cu ceea ce era?

Totul era doar o realitate vagă, pluralistă. Bellis avea o repulsie puternică faţă de această noţiune. Se simţea chiar, în mod ciudat, oarecum loială lui Isaac, cu tendinţa de a dezaproba teoria.

— Când am venit aici pentru prima oară, continuă Doul, eram foarte obosit. Obosit să tot iau hotărâri. Voiam să fiu *loial.* Voiam să fiu plătit. Învăţasem, căutasem şi găsisem ceea ce doream. Aveam sabia, aveam cunoştinţele, văzusem lumea… voiam să mă odihnesc.

Să fiu om de pază, mercenar. Dar când au văzut sabia şi cărţile pe care le adusesem cu mine, Amanţii au fost… fascinaţi. Mai ales Amanta. Au fost fascinaţi de ceea ce puteam să le spun. De ceea ce învăţasem. Mai există câteva maşinării de posibilitate în unele locuri din Bas-Lag. Sunt diferite, pentru acţiuni diferite. Le-am studiat pe toate. Ai văzut una dintre ele: posibiladianul, instrumentul din camera mea. Eram obişnuit să cânt posibilităţi. Într-un eter bogat în potenţialităţi, un virtuoz ar putea să cânte anumite fapte şi să le aducă la realitate – să aleagă anumite rezultate. Fireşte, acum e complet inutil. Este un instrument vechi şi stricat – şi, oricum, nu ne aflăm pe o fisură de posibilităţi. Sabia asta… vezi doar un aspect al ei. Războinicul care a folosit-o cândva şi cei care au fost ucişi cu ea în urmă cu mii de ani nici nu ar recunoaşte arma pe care o port. Pe vremea când conduceau lumea, Fantomaticii foloseau posibilitatea în arhitectură, în medicină, în politică şi în toate celelalte domenii. Sonate posibile, note-fantomă insinuându-se în realitate ca ecouri împrejurul faptelor, modificându-se permanent. Am fost în ruinele unui Turn Posibil…

Dădu încet din cap.

— E o privelişte pe care nu o poţi uita. Fantomaticii foloseau ştiinţa în lupte, în sport şi în război. Sunt pasaje în Covertiana care descriu o înfruntare dintre doi Luptători Posibili, o multitudine dinamică de membre pulsând între planuri de existenţă clipă de clipă, prinsoare potenţială potenţială reală potenţială din nou. Dar toată această tehnică de extragere era un efect al sosirii Fantomaticilor – detonaţia aterizării lor. Filoanele de posibilităţi erau accesate prin această fisură. Prin acea rană, spuse el trecând cu ochii peste Bellis, prin acea cicatrice lăsată de Fantomatici… acolo e fisura. Dacă poveştile sunt adevărate, aceasta se află la capătul lumii, la marginea Oceanului Gol. Nicio corabie nu a traversat acea mare. Apele de acolo… sunt duşmănoase vaselor. Şi cine ar vrea să meargă acolo? Dacă există, se află la mii de kilometri distanţă. Circulă poveşti despre cei care trăiesc în Tărâmul Fracturat: fiinţe îngrozitoare, o ecologie înspăimântătoare. Muşchi de lumină. Căţeii Pământului. Fluturi cu pofte necurate. Chiar de am putea – spuse el cu sinceritate – tot n-aş recomanda să mergem spre Tărâmul Fracturat.

Se uita la Bellis şi, sub modulaţia superbă a vocii, ea îi simţi un tremur. Bellis înghiţi în sec, încercând să se concentreze. *Asta e important,* îşi spuse ea. *Ascultă, încearcă să înţelegi. Nu ştiu de ce, dar îmi spune ceva, îmi dă de înţeles…*

… o zei din cer, nu cumva asta vrea să… eu nu…, Este posibil ca el, sigur… oare eu am înţeles, oare am înţeles greşit?

Asta vrea să spună?

Chipul lui Bellis era nemişcat şi îşi dădu seama că se holbează la

el, iar el făcea acelaşi lucru, ambii amuţiţi.

Sigur, gândi ea ameţită, *ce corabie ar putea să străbată oceanul până în Tărâmul Fracturat? Cine ar vrea să ajungă până acolo? Tărâmul nu merită. E prea depărtat, prea primejdios, chiar şi pentru aşa ceva. Chiar şi pentru asta. Dar cum spunea el, cum spuneau ei, cum era...?*

„Am speriat lumea blândă cu prospectările noastre, am rănit-o grav, am spart-o, am însemnat-o până în ţinutul cel mai îndepărtat, până la mii de leghe peste mare”.

Ceva se află în mare. Nimic care să ne facă rău, spre deosebire de Tărâm. Niciun monstru, niciun muşchi de lumină, niciun fluture care să primejduiască minerul – minerul posibilităţilor. Iar ceea ce se află în mare e mult mai aproape – Tărâmul Fracturat este chiar la marginea lumii, dar hărţile Fantomaticilor arată că cicatricea mării se întinde pe nenumăraţi kilometri. Spre centrul lumii. Spre noi. Mai aproape.

Nicio corabie nu a reuşit să traverseze Oceanul Gol... cred asta. Ştiu poveştile, curenţii şi vântul care alungă intruşii. Nicio corabie nu poate traversa acest ocean.

Dar ce poate opri un avanc?

De ce îmi spune?

Acolo mergem, Uther? Peste mare? Dincolo de Oceanul Gol, spre rămăşiţele acelei răni, ale acelei fracturi? Nu numai pământul s-a crăpat – ci şi marea. Deci într-acolo mergem? Să exploatăm posibilităţile din ce a mai rămas din acea uriaşă... cosmică tăietură, Uther?

La asta se referea Brucolacul, nu-i aşa Uther? Despre asta vorbea.

De ce îmi spui mie toate astea? Ce am făcut? Ce faci tu? De ce vrei ca eu să ştiu?

Avancul ne poate duce să vedem ce s-a întâmplat cu rana din mare. De aceea a fost conjurat. De aceea a fost angajat Tintinnabulum; de aceea a fost furată platforma Sorghum; de aceea am mers pe insulă şi l-am adus pe Aum; şi de aceea tu, Doul, lucrai la un proiect secret, din pricina sabiei tale, din pricina experienţei tale în această ştiinţă. La asta conduce totul. De aceea a fost invocat avancul. Pentru că poate traversa apa pe care Armada nu ar fi reuşit niciodată să o treacă.

Pentru că poate traversa oceanul.

Pentru că ne poate duce spre Cicatrice.

Capitolul Treizeci şi cinci

— Cum dracu' ai dat de mine?

Silas Fennec era evident tulburat.

— Îmi vorbeşti de parcă aş fi vreo fetiţă, şopti Bellis. Ce, te crezi invizibil? Mă crezi incapabilă?

Se prefăcea: dăduse de Fennec din întâmplare. Ascultase zvonurile despre Simon Fench timp de zile întregi. De la discuţia pe care o avusese cu Doul, îşi înteţise eforturile.

Până la urmă, nici măcar nu fusese ea cea care dăduse de urma lui, ci Carrianne. Ca s-o ajute pe Bellis care tot cerea ajutor, prietena ei îi spusese, cu voioşia obişnuită, că auzise de misteriosul domn Fench care fusese văzut la Pashakan, taverna construită sub puntea goeletei *Evgheni* din districtul Tot-al-Tău.

Bellis nu se mai aventurase prea mult în districtul regelui Friedrich de când vizitase circul gladiatorilor. Se strecură prin aleile strâmte care trepidau uşor.

Traversă străzile de pe *Înţelegere Bruscă,* clipper-ul cu multe catarge care forma o parte din marginea docurilor Ariciul-de-Mare şi lega districtul Acalmiei de Tot-al-Tău. Vasul enorm era unul dintre puţinele din Armada care nu se afla în mod clar sub comanda unui conducător de district. Mare parte din corpul navei se afla în Acalmie, dar partea din faţă, responsabilitatea şi controlul erau împărţite cu Tot-al-Tău. Străzile deveniră mai gălăgioase şi mai murdare.

Bellis se strecură printre gunoaiele în care maimuţele sălbatice se sfădeau cu pisicile şi câinii, pe străzile părăginite şi intră în districtul Tot-al-Tău.

Acesta era cel mai prost întreţinut district al Armadei. Clădirile erau în cea mai mare parte din lemn şi multe erau atacate de mucegai şi de apa sărată. Nu că ar fi fost un cartier sărac – locuiau acolo mulţi bogătaşi, prin ferestrele unor case se vedea aur şi argint, mătăsuri în culori vii, de cea mai înaltă calitate disponibilă. Dar într-un loc în care totul era de vânzare, anumite bunuri – cum ar fi dreptul de a întreţine arhitectura şi străzile – nu erau mărfuri atractive.

Bodegile, fabricile şi opulenţa putredă făceau casă comună. În sfârşit, Bellis trecu de *Zeitatea Sărată,* vasul-amiral al lui Friedrich şi păşi în măruntaiele urât mirositoare, slab luminate cu torţe ale corabiei *Evgheni* spre Pashakan.

La a treia vizită, îl găsi pe Silas. Bellis se înfurie când îi citi surpriza de pe chip.

— Vrei să mă asculţi? îi şuieră ea. *Ştiu unde mergem.*

El ridică iute privirea şi îi fixă ochii.

Bellis râse scurt şi neplăcut.

— Ai senzaţia de *déjà vu,* Silas? spuse ea. Pentru că eu o am. Înţelege că nu mă bucură prea mult relaţia asta. Mi se pare că mă

regăsesc făcând asta cu o tulburătoare regularitate: îţi spun că *ştiu un secret,* ţi-l ofer ca să-l prelucrezi, să-ţi faci planuri, să faci ceva cu el. Asta nu-mi place. E pentru ultima dată, pricepi?

Era foarte hotărâtă. Indiferent ce avea să se întâmple, nu mai voia să aibă de-a face cu Silas Fennec în felul ăsta. Nu mai era nimic între ei, mai puţin decât nimic.

— Chiar dacă nu-mi place, continuă ea, nu am de ales. Am nevoie de ajutorul tău. Nu se poate face nimic decât dacă… se răspândeşte zvonul, dacă îl află multă lume. Şi dacă nimeni nu o ascultă pe Bellis Coldwine, se pare însă că un număr tot mai mare sunt gata să-l asculte pe zurbagiul Simon Fench.

— Unde mergem, Bellis? întrebă Fennec.

Ea îi spuse.

— Mă întreb de ce fraternizezi cu nebunul acela de Doul. Ştie că tu ştii? făcu Fennec, vizibil uluit.

— Cred că da, spuse ea. E greu de spus. Ca şi cum… în mod clar nu ar fi trebuit să-mi spună nimic. Dar poate că este aşa de… prins de idee încât nu a putut rezista. Aşa că, în loc să-mi recunoască direct, ceea ce ar fi însemnat o încălcare a loialităţii, mi-a dat de înţeles. De fiecare dată când îi însoţea pe Amanţi, pe Aum şi pe savanţi la întâlnirile lor secrete, am crezut că o face în calitate de bodyguard. Dar nu era aşa – e un expert al acestei probleme a extragerii posibilităţilor. Ştie totul despre asta de când cu cercetările asupra sabiei aceea a lui. La asta lucrau. Amanţii vor să ajungă la Cicatrice; vor să se conecteze la posibilităţi, Silas.

Vocea lui Bellis rămase calmă, cu toate că ea nu era.

— Ca şi Imperiul Fantomatic, înţelegi?

— De aceea au avut nevoie de avanc, şopti el, iar Bellis încuviinţă.

— De aceea. A fost doar un mijloc de a-şi atinge scopul. Amanţii au fost probabil… entuziasmaţi când i-au văzut sabia, atunci când a venit în oraş. I-au ascultat poveştile despre Tărâmul Fracturat şi despre Cicatrice – toate secretele pe care le ştia – şi de atunci visează numai la asta. Apoi s-au gândit să-l atragă pe Tintinnabulum cu echipajul lui. Era vorba, în definitiv, de vânatul cel mai mare posibil.

Bellis privi prin ferestruică marea care se agita uşor din pricina înaintării avancului.

— Iar Amanţii deja ştiau despre lanţuri. Armada mai încercase odată să captureze un avanc, cu mult timp în urmă. Amanţii nu dădeau doi bani pe tradiţie, dar când a venit Doul, totul s-a schimbat. Înainte de sosirea lui, invocarea avancului ar fi fost… un gest stupid, grandios şi fără rost. Dar acum? Toată lumea ştie că nicio corabie nu poate traversa Oceanul Gol. Dar ce forţă din Bas-Lag ar putea opri un avanc? Deodată s-a găsit o cale de a ajunge la Cicatricea de care le

spusese Doul, la ceea ce lăsaseră în urmă Fantomaticii.

Dimensiunea proiectului era înfricoşătoare. Atâta suferinţă, bani şi efort pentru ca Amanţii să prindă avancul, mai ales că asta nu însemna decât prima parte a planului lor – incredibil!

— Toate astea, şopti Silas, iar Bellis încuviinţă.

— Totul, spuse ea. Platforma, *Terpsichoria,* Johannes, insula anofelilor, lanţurile, fulmenii, nenorocitul de avanc… totul. Pentru asta erau.

— Putere curată, mormăi Silas de parcă ar fi înjurat. Am presupus că avancul va fi folosit în piraterie. Asta au dat de înţeles: că vor deveni astfel mai eficienţi, pentru Dumnezeu! Măcar avea sens. Dar asta…

Privirea lui deveni neîncrezătoare.

— Se vede că Amanţii fac parte dintre cei capturaţi: niciun pirat serios nu ar face o asemenea tâmpenie.

— Sunt primejdioşi, spuse simplu Bellis. Sunt fanatici. Habar n-am dacă vor putea traversa Oceanul Gol, dar la naiba! Nici nu vreau să aflu. I-am auzit, Silas… când erau singuri.

El o privi pătrunzător, dar nu o întrebă cum făcuse.

— Îi ştiu. Nu las indivizi ca ăştia – vizionari, doamne-ajută – să-mi ordone să merg la capătul lumii, într-un loc care s-ar putea să nici nu mai existe, iar dacă există ar fi cel mai primejdios loc din Bas-Lag. Am călătorit tot mai departe de Noul Crobuzon. Şi încă nu am renunţat la ideea de a mă întoarce acolo.

Bellis îşi dădu seama că tremura la gândul de a-şi lăsa casa atât de departe în urmă. Şi dacă Uther şi ceilalţi aveau dreptate? Dacă supravieţuiau traversării?

O multitudine de posibilităţi. Gândul o făcu să se înfioare. Gând ameninţător, subminându-i existenţa, jignitor, înspăimântător.

Ca o baltă în pustie, gândi ea confuz, *de unde cei slabi, cei puternici şi prădătorii beau laolaltă ca într-un armistiţiu: gazela, fiara, mafadetul şi leul. Toate posibilităţile adunate într-o armonie, iar câştigătorul, cel mai puternic, faptul, realul, îi lasă pe ceilalţi să trăiască. Pacifist şi patetic.*

— De aceea nu vor să spună nimic, spuse ea. Îşi dau seama că lumea nu va fi de acord.

— Le e teamă, murmură Silas.

— Amanţii sunt puternici, spuse Bellis, dar nu pot înfrunta toate districtele. Şi, mai important, nu-şi pot înfrunta propriii lor supuşi.

— Revoltă, şuieră Silas, iar Bellis zâmbi fără umor.

— Răzmeriţă, spuse ea. Le e teamă de răzmeriţă. De aceea avem nevoie de Simon Fench.

Silas încuviinţă încet, apoi se lăsă o lungă tăcere.

— Trebuie să răspândească zvonul, spuse el până la urmă.

Pamflete, şoapte, de toate. La asta se pricepe cel mai bine; pot să mă asigur că o s-o facă.

— Îmi pare rău, Bellis, spuse Silas când ea se ridică să plece. Nu am fost un prieten prea grozav. Am fost aşa de… Am fost ocupat, iar treburile au fost grele. Am fost nepoliticos cu tine şi îmi pare rău.

Cercetându-l, Bellis simţi neplăcere – dar şi, paradoxal, ultime valuri de afecţiune. Ca o amintire.

— Silas, spuse ea zâmbind cu răceală, nu suntem datori unul altuia. Şi nu suntem prieteni. Dar avem un interes comun, planul Amanţilor nu trebuie să reuşească. Şi eu nu-i pot opri, e posibil ca nici măcar tu să nu poţi. Mă aştept să încerci şi să-mi spui ce se petrece, atâta tot. Nu vreau să mă cauţi ca *prieten.*

Silas Fennec rămase în Pashakan mult timp după plecarea lui Bellis. Citi câteva pamflete şi ziare şi urmări cerul care se întuneca. Zilele erau în mod evident mai lungi acum şi îi aduceau aminte de verile din Noul Crobuzon.

Aşteptă acolo mult timp: acolo veneau oamenii hotărâţi să-l întâlnească. Dar bău şi citi singur. O femeie îmbrăcată în zdrenţe îl privi din urmă, curioasă, atunci când el părăsi bodega – atâta atenţie primi.

Fennec se strecură spre casă pe căi ocolite, prin Tot-al-Tău, spre vaporul soios *Corvoada,* într-o zonă liniştită a oraşului. Alături se profila o fabrică plutitoare – azilul de nebuni al Armadei.

Aşteptă acasă într-unul dintre blocurile nedefinite de beton de lângă coşul vaporului, în umbra azilului. La ceasurile unsprezece se auzi o bătaie în uşă: omul de legătură sosise. Pentru prima oară după multe zile, aveau ceva serios şi important de discutat. Fennec se apropie încet de uşă, iar aspectul lui, expresia, ţinuta lui se modifică treptat.

Până ce deschise uşa, devenise Simon Fench.

În prag îl aştepta un cactus mare, bătrân, cu priviri nervoase.

— Hedrigall, spuse încet Fennec cu o voce care nu părea a lui. Te-am aşteptat. Trebuie să vorbim.

În arhitectura zdrenţuită şi obscură a corabiei selenare *Uroc,* vampirii se adunau.

Brucolacul convocase conclavul locotenenţilor lui ne-morţi. Pe când apusul se transforma în noapte, se aşezară pe corabie la fel de uşor şi fără zgomot ca nişte frunze.

Toţi cetăţenii din districtul Acalmiei ştiau că vampirii lor îi urmăreau neîncetat. Nu purtau uniforme; identitatea lor era necunoscută.

Bacilul care inducea hemofagia fotofobică – tulpina vampirică – era capricios şi slab, transmisibil numai prin salivă şi uşor de denaturat şi de distrus. Numai dacă victima unui vampir nu murea şi dacă muşcătura fusese directă pentru ca saliva ne-morţilor să pătrundă în sângele victimei, numai atunci exista o oarecare şansă ca supravieţuitorul să fi fost infectat. Iar dacă trecea de febră şi de delir, se trezea într-o noapte, mort şi reînviat, ne-mort, cu o foame cruntă, cu trupul remodelat, mai puternic şi mai iute. Fără vârstă, capabil să suporte cele mai multe răni. Şi incapabil să suporte soarele.

Toate cadrele Acalmiei fuseseră alese cu grijă de Brucolac. Birul de sânge era decantat înainte de a fi băut, pentru a evita infecţiile. Cei din care Brucolacul se adăpa direct erau servitorii cei mai de încredere, cei mai apropiaţi susţinători ai lui, cărora le acorda onoarea de a deveni ne-morţi.

Avuseseră loc câteva trădări, fireşte, în trecut. Cei aleşi de el se întorseseră împotriva lui, ameţiţi de putere. Avuseseră loc infectări neautorizate şi atentate la ne-moartea lui. Brucolacul îi zdrobise pe toţi, trist şi fără efort.

Era înconjurat acum de locotenenţii lui în salonul principal de pe *Uroc.* Mulţi, eliberaţi de nevoia de a se deghiza, permiţându-şi să scoată limbile pe îndelete, să guste aerul cu plăcere. Bărbaţi şi femei şi tineri androgini.

În faţă, aproape de Brucolac, se afla femeia în zdrenţe care-l urmărise pe Fennec în Pashakan. Toţi vampirii îşi priveau stăpânul cu ochi mari, strălucitori.

După o lungă tăcere, Brucolacul vorbi. Vocea îi era liniştită. Dacă în încăpere s-ar fi aflat oameni, nu l-ar fi auzit.

— Semeni, spuse el, ştiţi de ce ne aflăm aici. V-am spus încotro ne îndreptăm, încotro vor Amanţii să ne ducă. Opoziţia noastră la planurile lor este binecunoscută. Dar suntem în minoritate; nu suntem de încredere; nu putem mobiliza oraşul. Nu putem convinge; avem mâinile legate. Cu toate acestea, lucrurile s-ar putea să se schimbe. Amanţii profită de inerţie, astfel că, în momentul în care ţinta lor va deveni evidentă, va fi prea târziu să ne mai opunem. Şi până atunci, speră ei, lumea se va lăsa dusă de bunăvoie.

Brucolacul rânji şi linse aerul cu limba lui lungă.

— Acum, se pare, vestea e gata să iasă la iveală. În seara asta a fost auzită o conversaţie fascinantă. *Simon Fench* ştie unde mergem.

Făcu un semn din cap spre femeia în zdrenţe.

— Păpuşa crobuzoniană a lui Doul, tocmai ea, şi-a dat seama ce se petrece şi i-a spus domnului Fench – sau Fennec, oricum l-ar chema. Ştim unde locuieşte, nu?

Femeia încuviinţă.

— Fench plănuieşte să scoată un pamflet de-al lui. Vom încerca să

intervenim în măsura posibilităţilor ca să-l ajutăm, dar el operează de unul singur şi dacă descoperă că l-am depistat, va dispărea. Nu vrem să riscăm să interferăm cu eforturile lui. Putem spera, sublinie Brucolacul, că va reuşi să o facă în curând şi că va declanşa o criză în districtul Ţiparului. În definitiv, încă nu am ajuns în Oceanul Gol. Dar…

Rosti ultimul cuvânt cu răceală şi putere, iar locotenenţii înţepeniră.

— Dar trebuie să ne pregătim, în cazul în care Fench eşuează. Semeni… Asta nu e o luptă pe care să o pierdem. Sperăm să reuşească Fench. Dar dacă nu, va trebui să fim gata să punem în aplicare un alt plan. Am să cuceresc oraşul prin forţă dacă trebuie.

Ne-morţii îşi şuierară şi mormăiră acceptul.

Capitolul Treizeci şi şase

Spre nord, încet şi inexorabil. Erau traşi înainte, zilele deveniră săptămâni. Oraşul aştepta. Nimeni nu ştia ce avea să se întâmple, dar nu se putea ca această călătorie neîntreruptă să continue fără incidente. Armada deveni încordată.

Bellis aştepta pamfletul lui Fench. Era răbdătoare, şi-l imagina în pântecele oraşului, ascuns în adâncul unei corăbii, adunând informaţii, controlându-şi informatorii.

În unele nopţi, mânată de fascinaţie şi şocată de propriul ei comportament, Bellis îşi croia drum prin punţile inferioare ale *Marelui Răsăritean* şi se strecura sub camera Amanţilor. În vorbele lor drăgăstoase simţi o nouă încordare.

— Curând, îl auzi Bellis pe Amant.

— Da, curând, drace, veni răspunsul suspinat al Amantei.

Existau mici diferenţe între strigătele lor, pe care Bellis le putea acum discerne. Amantul era mai intens, mai dedicat. Ea părea nerăbdătoare, mai dornică de rezultat, ea rostea de cele mai multe ori *curând;* ea era mai entuziasmată de proiect. Iubitul ei îi era alături. Ca un ecou.

Timpul trecu. Bellis deveni din ce în ce mai frustrată din pricina lui Uther Doul.

Tot deplasându-se spre nord, oraşul depăşi curând limita furtunilor şi a zăpuşelii şi intră într-o zonă mai temperată, caldă, cu adieri de vânt ca în verile din Noul Crobuzon.

Cinci zile după ce Bellis şi Silas se întâlniseră în Pashakan, pe cerul Armadei se petrecu o tulburare, în dirijabilul *Aroganţa.*

În vreme ce Bellis stătea cu Uther Doul pe *Marele Răsăritean,* privind peste Parcul Croom, Hedrigall era de cart, lucrând alături de ceilalţi la odgoanele ce ancorau *Aroganţa* de corabie.

— Cade poşta, strigă el şi echipajul se feri din dreptul frânghiei.

Un săculeţ lestat alunecă pe frânghie şi ateriză cu un duduit pe un

strat de cârpe.

Când deschise sacul, mişcările lui Hedrigall erau cele obişnuite şi Bellis renunţă să-l mai privească. Dar când cactusul desfăcu mesajul dinăuntru, atitudinea lui se schimbă atât de violent încât privirea ei fu atrasă înapoi. Hedrigall fugi către Bellis şi Doul cu asemenea viteză încât Bellis avu pentru o clipă impresia că îi atacă. Înţepeni privindu-i trupul musculos duduind pe scândurile punţii.

Hedrigall ţinea mesajul postului de supraveghere în mâna ţeapănă.

— Nave de război, îi spuse el lui Doul. Crucişătoare. O flotilă din Noul Crobuzon. La cincizeci de kilometri, vine încoace. Va fi aici în două ore.

Făcu o pauză şi buzele i se mişcară fără niciun sunet, până ce reuşi să rostească pe un ton nedumerit.

— Suntem atacaţi.

La început, lumea fu uluită, necrezând ordinele pe care le auzea. Mari mase de oameni se adunară în toate districtele, pe fiecare vas-amiral, cu armele în mâini şi îmbrăcând armuri, ursuzi şi confuzi.

— Dar nu are nicio noimă, domnule Doul, ripostă o femeie de pe *Marele Răsăritean.* Sunt aproape şase mii de kilometri până la Noul Crobuzon. Cum de au ajuns aşa de departe? Şi cum de nu i-au văzut nauscopiştii până acum? Ieri nu ştiau nimic. Şi oricum, cum au făcut crobuzonienii de ne-au găsit?

Doul o întrerupse cu un strigăt destul de puternic ca toată lumea să înţepenească în tăcere.

— Nu întrebăm cum, urlă el. Nu întrebăm de ce. Avem destul timp după ce-i ucidem. Acum avem timp doar să luptăm, ca nişte câini, ca nişte rechini turbaţi. Dacă nu luptăm, oraşul nostru moare.

Doul opri toate discuţiile. Toate chipurile se înăspriră şi toată lumea se pregăti de război. Iar întrebarea *Cum de-au reuşit asta?* rămase pentru mai târziu.

Cele cinci nave de război ale Armadei se îndepărtară spre vest preţ de câţiva kilometri, înşirându-se ca un zid între Armada şi forţele ce se apropiau.

În jurul lor şi printre ele scoteau aburi crucişătoarele mai mici ale Armadei, nave cenuşii, fără ferestre, înţesate cu tunuri. Li se alăturară şi corăbiile piraţilor din docuri. Echipajele strângeau din dinţi şi încercau să nu se gândească la gestul lor sinucigaş – erau înarmaţi şi blindaţi pentru a face faţă navelor comerciale, nu celor de război. Puţine dintre ele mai aveau să se întoarcă acasă.

Nu exista nicio împărţire între districte. Echipajele loiale oricăror conducători se pregăteau şi se înarmau unul lângă altul.

Observatorii de pe *Aroganţa* trimiseră mai multe mesaje când văzură mai limpede navele crobuzoniene. Uther Doul le citi Amanţilor.

— Probabil că au venit după platforma lor nenorocită, spuse el încet, încât numai doi sau trei îl auziră. Oricum, ne depăşesc ca putere de foc. Noi avem mai multe nave, dar jumătate dintre ele sunt doar nişte corăbii de lemn. Ei au şapte vase de război şi mult mai multe şalupe decât noi. Probabil că au trimis jumătate din toată flota lor.

Tanner Sack şi oamenii-amfibie din districtul Culcuşului; John Bastardul; homorii; submersibilele ascunse. Trupele subacvatice ale Armadei aşteptau, suspendate, îndepărtându-se încet de lanţuri. Armada continua să înainteze, dar avancul fusese încetinit astfel încât trupele să se poată întoarce în oraş după luptă.

În apropiere, câţiva homori stăteau în grup pe una dintre plutele lor scufundate. Vrăjitori care îşi conjurau fiarele.

Când Tanner avusese de-a face cu peştele-cuirasat, se aruncase în apă fără să mai gândească. Nu avusese timp să-şi contemple propria teamă. Dar mai dura cam o oră până ce navele de război din vechiul lui oraş aveau să ajungă aici să distrugă noul lui oraş. Scopul şi informaţiile care le puseseră pe această rută erau mult mai înspăimântătoare decât răutatea imbecilă din ochii cuirasatului.

Minutele treceau foarte greu. Tanner se gândi la Şekel, care stătea acum acasă, după cum îi ordonase. Aşteptând cu Angevina; amândoi cu arme primite de la străjerii rămaşi în urmă. *Dar nu a împlinit nici măcar şaisprezece ani,* gândi Tanner cu disperare. Îşi dorea foarte mult să fie lângă ei, lângă Şekel şi doamna lui. Tanner îşi cântări în mână harponul uriaş şi se gândi la lupta care urma şi se scăpă pe el de frică. Urina îl încălzi pentru scurt timp, apoi se dizolvă în curent.

Peste tot prin Armada şi pe corăbiile ce se pregăteau să o apere se găseau arme.

Depozitele de arme şi arsenalele fuseseră descuiate şi tehnologii militare vechi de mii de ani, provenind din sute de culturi, fuseseră scoase şi curăţate: tunuri, harpoane, flinte; săbii şi arbalete, arcuri şi foarcuri; arme mai ezoterice: cutii cu spini, baani, yarricolţi.

De peste tot se ridicau lent în aer dirijabile, ca nişte bucăţi de arhitectură ce se desprindeau de pe acoperişuri. Spre apus se vedea fumul motoarelor crobuzoniene.

Pe puntea *Marelui Răsăritean* era mare vânzoleală, toţi locotenenţii, ofiţerii, căpitanii şi conducătorii tuturor districtelor se repezeau să asculte ordinele lui Uther Doul, soldatul. Bellis stătea nemişcată alături şi asculta, nebăgată în seamă.

— Au mai multe tunuri decât noi, spuse el concis, dar uită-te împrejur.

Arătă spre mulţimea de remorchere şi vase cu abur care până mai deunăzi trăseseră după ele Armada prin ocean, iar acum dădeau

târcoale fără rost.

— Echipajele care le manevrează le vor converti în nave de luptă. S-a trimis veste către Brucolac şi echipajul lui: când se vor trezi, vor fi informaţi. Să trimitem câteva şalupe şi aeronave rapide la marginea districtului Acalmiei ca să-i aştepte. Nu ştim ce forţe subacvatice au crobuzonienii. Scufundători, va trebui să evaluaţi singuri momentul atacului vostru. Ei nu au nave aeriene. Aici suntem mai puternici.

Arătă *Tridentul* ancorat de coada *Marelui Răsăritean,* încărcat cu praf de puşcă şi bombe burduhănoase.

— Pe acestea le trimitem prima dată. Fără nicio reţinere. Şi concentraţi-vă asupra navelor de război, vă zic. Crucişătoarele şi şalupele vor face pagube, dar putem rezista puterii lor de foc. Însă navele de război… acestea pot scufunda oraşul.

Un vuiet îngrozit trecu peste punte.

— Acolo sunt rezervele de combustibil de care flota crobuzoniană depinde pentru a se întoarce acasă.

Cu o tresărire de surpriză, Bellis îşi dădu seama de ceea ce se petrece. Gândurile i se blocară ca o maşinărie stricată, ignorând restul instrucţiunilor lui Doul şi măcinând aceeaşi idee la nesfârşit. *O navă de* acasă o *navă de* acasă…

Cu o agitaţie bruscă, disperată, privi umbra de fum dinspre vest. Cum ajung la ei? gândi ea, fără să-şi creadă ochilor, surescitată şi confuză.

Navele crobuzoniene ajunseră în sfârşit destul de aproape ca să poată fi văzute: o linie lungă de metal scuipând fum.

— Vin cu toată forţa, spuse Hedrigall din vârful suprastructurii *Marelui Răsăritean,* privind prin telescopul uriaş fixat acolo. Ne trimit un mesaj în timp ce se apropie. Uite: numele vasului-amiral şi…

Ezită.

— Vor să stea la discuţii?

Doul se echipase de război. Armura lui cenuşie era prinsă în curele şi înţesată cu pistoale – pe fiecare şold, pe fiecare umăr, pe fiecare coapsă, la piept. În jurul trupului lui, mânerele pumnalelor şi cuţitelor de aruncat ieşeau din teci. Acum arăta ca atunci când urcase la bordul *Terpsichoriei,* îşi dădu seama Bellis cu un tremur.

Nu-i păsa, nu o mai interesa. Se întoarse să privească navele crobuzoniene cu agonia extazului.

Doul trecu la telescop.

— „Căpitanul Princip Cecasan al navei crobuzoniene *Călătorul Zorilor”,* citi el încet şi clătină lent din cap în timp ce descifra codul steagurilor. „Cer convorbiri referitoare la ostaticul aparţinând Noului Crobuzon”.

Preţ de o clipă, Bellis avu impresia că se referea la ea. Dar atunci

când chipul i se umplu de bucurie, îşi dădu seama cât de absurd era *(şi ceva adânc în mintea ei aşteptă să-i dea o altă explicaţie).* Se întoarse şi privi expresia lui Uther Doul, a lui Hedrigall, a Amanţilor şi a tuturor căpitanilor adunaţi.

Se cutremură. Îşi dădu seama că niciunul nu reacţiona la oferta de negocieri a *Călătorului Zorilor* decât cu dispreţ.

În faţa acestei emoţii colective, a acestui antagonism absolut, a certitudinii celor de dinaintea ei că Noul Crobuzon era o putere în care nu puteau avea încredere, cu care trebuiau să lupte şi să o distrugă, bucuria îi păli. Îşi aminti ceea ce citise despre Războaiele Piraţilor şi despre atacul Noului Crobuzon asupra Suroch-ului. Îşi aminti de discuţiile cu Johannes şi cu Tanner Sack. Îşi aminti furia lui Tanner la gândul de a fi găsiţi de navele crobuzoniene.

Bellis îşi aminti propria ei fugă din Noul Crobuzon. *Am traversat marea pentru că mi-a fost frică pentru viaţa mea,* gândi ea. *Pentru că vedeam miliţia peste tot. Pentru că mi-era frică de agenţii guvernului. Agenţi ca aceia de pe navele de colo.*

Bellis îşi dădu seama că nu numai piraţii – rivalii maritimi ai Noului Crobuzon – şi nu numai pRefăcuţii aveau motive să se teamă de navele care se apropiau. Toată siguranţa ei dispăru. Şi ei îi era teamă.

— Sunt destul de dotaţi ca să distrugă un oraş, spuse Doul căpitanilor adunaţi. Şi ne spun că vor să se *târguiască?*

Niciunul din mulţime nu trebuia să fie convins. Ascultau cu toţii în tăcere.

— Ne vor distruge dacă le dăm o şansă. Ne-au găsit la capătul lumii, Dumnezeu ştie cum. Dacă nu-i terminăm acum, se vor întoarce iar şi iar.

Clătină din cap şi aruncă o ultimă frază care fu întâmpinată cu urale.

— Daţi-i la fund.

Comandanţii plecaseră, transportaţi la vasele lor cu aerostatele. Conducătorii districtelor care voiau să lupte fuseseră duşi la navele şi dirijabilele lor; cei prea slabi sau laşi se întorseseră la navele-amiral din oraş. Doar Doul, Bellis şi Amanţii rămăseseră pe platformă – iar Bellis nu era băgată în seamă.

Amanţii aveau să lupte în arene separate: el de pe nava de război *Port Cho,* ea de pe nava aeriană *Nanter.* Îşi luară rămas bun. Se sărutară, profund şi scoţând sunete extatice pe care Bellis le recunoscu. Îşi murmurară unul altuia, spunându-şi că aveau să fie din nou împreună curând, iar Bellis îşi dădu seama că nu era nimic emoţionant în despărţirea lor, nimic tragic. Nu se sărutau de parcă ar fi fost ultima lor şansă, ci flămând şi lasciv, dornici de mai mult. Nu

erau înfricoşaţi; nu păreau să simtă niciun regret; parcă ar fi dorit să se despartă ca să se poată întâlni din nou.

Îi privi cu fascinaţia dezgustată pe care o simţise întotdeauna pentru ei. Când îşi atinseră chipurile, cicatricile le tresăriră ca nişte şerpi.

Navele crobuzoniene erau la mai puţin de cincisprezece kilometri distanţă.

— Unele vor străpunge blocada, Uther, spuse Amanta întorcându-se spre Doul. Ne permitem să pierdem nave, aerostate, submersibile, cetăţeni. Nu ne putem permite să pierdem oraşul şi avem nevoie de tine aici pentru a-l proteja. Ca o ultimă linie de apărare. Şi Doul... nu ne putem permite să te pierdem pe *tine.* Avem nevoie de tine, Doul. Ştii bine. Pentru ziua în care vom ajunge la Cicatrice.

Bellis nu ştia dacă Amanta uitase de prezenţa ei, de vorbise atât de deschis, sau pur şi simplu nu-i mai păsa.

Ultimul dirijabil plecase, ducându-i pe Amanţi la posturile lor. Avancul fusese strunit şi oraşul încetinise. Doul şi Bellis erau singuri. Mai jos, bărbaţi şi femei se înarmau pe puntea largă a *Marelui Răsăritean.*

Doul nu se uita la Bellis şi nici nu-i vorbea. Privea dincolo de *Sorghum.* Mai puţin de şapte kilometri despărţeau acum navele armadoriene de vârful de lance al navelor de luptă crobuzoniene. Distanţa se micşora.

Într-un sfârşit, Doul se întoarse către Bellis, cu dinţii strânşi şi ochii deschişi mai larg decât de obicei. Îi înmână o flintă. Ea aşteptă să i se spună să coboare sau să se dea deoparte, dar el nu spuse nimic. Rămaseră împreună şi priviră navele de luptă apropiindu-se.

Bărbatul sărută statueta şi trece neobservat prin spatele lui Bellis şi Uther Doul.

Inima îi bate repede. Este echipat şi pregătit. Duce tot ce are în buzunar şi în mâini. Omul e dezamăgit, dar nu surprins că Armada nu vrea să parlamenteze. În felul ăsta va fi mai lent – deşi, recunoaşte şi el, nu neapărat mai sângeros.

Atât de aproape, atât de aproape. E gata să păşească pe puntea Călătorului Zorilor. *Dar nu de tot. Mai are câţiva kilometri până acolo. Vor trimite o şalupă după mine, gândeşte el şi se pregăteşte să-i primească. Le-am spus unde voi fi.*

Uther Doul vorbeşte acum cu Bellis, arătând spre vânzoleala de dedesubt îşi ia rămas-bun de la ea; o lasă în urmă pe acoperiş, coboară la trupele lui şi ea îl priveşte, cântărind arma în mâini, fără să-l scape din ochi.

Omul ştie că aceia care vor veni, compatrioţii lui, nu vor avea

probleme să-l găsească. Descrierea lui e limpede. Toţi ştiu cum arată Marele Răsăritean.

Separate prin cinci kilometri de mare, cele două flotile stăteau faţă în faţă. Armadorienii într-o învălmăşeală de vase de toate culorile şi formele, cu pânze şi coşuri scuipând fum peste nenumăratele punţi. În faţa lor, *Călătorul Zorilor* şi navele surori se apropie în formaţie, cenuşii şi ornate cu lemn, cu tunuri de mare calibru.

Un roi de dirijabile se apropia de navele crobuzoniene: aeronave de război, cercetaşi şi taxiuri încărcate cu puşti şi butoaie cu praf de puşcă. Nu bătea vântul şi înaintau repede. În faţa forţelor aeriene se afla *Tridentul,* înconjurat de nave mai mici şi de aeronauţi în hamuri de o singură persoană, balansând sub baloanele lor mici.

Căpitanii Armadei ştiau că au tunuri de calibru mai mic. Navele lor nu se apropiaseră la mai puţin de trei kilometri când vasele Noului Crobuzon începură să tragă.

Marea se umplu de zgomot şi foc. O dungă de explozii şi apă în fierbere înainta în faţa *Călătorului Zorilor.* Tunurile armadoriene erau pregătite, dar rămaseră tăcute. Echipajele nu puteau face nimic altceva decât să-şi grăbească navele spre măcel, să aducă inamicul în bătaia mai mică a tunurilor lor. Mai aveau de trecut prin o mie de metri de tir până să fie în stare să răspundă; alunecară plini de curaj într-o luptă cu un singur atacator.

Metalul întâlneşte metal şi praful de puşcă ia foc, uleiul se aprinde şi carnea explodează şi ia foc.

Sub apă, Tanner se zguduie violent, ameţit de valurile de presiune. Pierde sânge prin branhii.

Deasupra lui, navele armadoriene sunt umbre pe apa luminată. Formaţia lor se sparge haotic. Unele plutesc confuze, se rup în două *(sfinte GurăMultă)* sau în trei, apropiindu-se, devenind tot mai mari pe măsură ce coboară spre el ca noaptea, atât de încet încât îşi poate imagina, apoi oamenii-amfibie din jurul lui se împrăştie şi *(Ianaibadracenu)* plăci de metal plonjează ca nişte comete cu coadă de ulei schije sânge.

Navele care se scufundă urlă pe lângă el scuipând bule de aer şi trupuri şi dispar în beznă.

De pe aeronave, măcelul pare distant şi mut: pufăituri şi bubuituri în miniatură, lucirea focurilor de petrol şi navele care acum sunt acolo, acum nu mai sunt. Flota armadoriană continuă să înainteze în mijlocul măcelului ca o haită de câini proşti şi orbi, tot micşorându-se, până ce, în sfârşit, tunurile ei reuşesc să bată până la flota crobuzoniană.

Văzut de la sute de metri din aer, războiul e ca o dioramă. Pare o reconstituire. Nu pare real.

Strigătele nu se pot auzi peste zgomotul exploziilor.

Sângele se scurge peste bordul navelor armadoriene. Metalul explodează şi se sfâşie, iar navele devin brusc o sursă de schije, ucigându-şi propriii marinari. Tunarii armadorieni trag şi proiectilele lor arcuiesc în parabolă spre inamic. Însă cei o mie de metri au fost necruţători, iar flota armadoriană este deja înjumătăţită.

Marea a devenit un carnaj. Apa e presărată cu trupuri care se deplasează o dată cu valurile şi curenţii într-un dans macabru şi emit nori de sânge ca o cerneală de sepie. Marea le transformă: măruntaiele seamănă cu coralii; cărnurile sfâşiate devin aripioare sfâşiate de schije de os.

Tanner este foarte lent, îi este foarte frig. În timp ce se ridică spre suprafaţă, trece pe lângă o femeie care încă mai mişcă, prea slăbită să mai înoate, dar încă vie. Se repede la ea cu un urlet mut de groază şi o trage spre cer, dar mişcările ei devin tremurături ale morţii înainte de ajunge la aer. Tanner o lasă să cadă şi vede că de jur-împrejurul lui este mişcare, cât vede cu ochii, sunt oameni care se îneacă, pe care nu-i poate ajuta, prea slăbiţi pentru a supravieţui. Le vede mişcările disperate oriunde s-ar uita şi se simte brusc izolat, conştient nu de oameni, khepri, cactuşi, crustaţi şi hotchi, ci numai de nenumăratele mişcări repetitive, iraţionale, tot scufundându-se, ca şi cum s-ar uita într-un hârdău cu apă de ploaie în care se îneacă încet insecte.

Ajunge la suprafaţă într-un moment de calm, o pauză întâmplătoare în timpul măcelului, în mijlocul flotei armadoriene. În jurul lui, nave se rup cu zgomote îngrozitoare. Se zguduie, scuipă fum şi foc, şuieră în timp ce alunecă în apa rece, trăgând după ele echipajele muribunde.

Tanner se zbate. Este incapabil să gândească în cuvinte. Proiectilele încep să bată din nou apa din jurul lui şi o transformă într-o ciorbă sângerie de carne şi metal.

Aerul sclipeşte. Descărcări elictro-taumaturgice scapără de pe navele crobuzoniene; catapultele aruncă butoaie cu acid. Dar acum, aşa sfărâmate cum sunt, rămăşiţele flotei armadoriene ripostează.

Trăgeau cu proiectile de mărimea unui om, care se loveau de crucişătoarele crobuzoniene şi desfăceau flori de metal. Corăbiile de război intrară în raza de foc, strecurându-se printre duşmani, tunurile lor bubuiră şi desprinseră plăci de metal, dărâmară coşuri de fum sfărâmând amplasamente de tun.

Tridentul şi flotila sa aeriană ajunseră deasupra flotei

crobuzoniene. Începu o ploaie de proiectile: bombe cu praf de puşcă, burdufuri de piele cu petrol care se spărgeau în cădere, aruncând o ploaie de foc; săgeţi grele şi cuţite. Aeronauţii trăgeau în căpitanii crobuzonieni şi în tunari. Căldura exploziilor clătinau dirijabilele şi le deviau de la curs.

Navele armadoriene continuau să se apropie. Trăgeau şi se apropiau, explodau şi se răsturnau, izbucneau în flăcări şi continuau să se apropie, mânate orbeşte de echipaje spre navele de război.

O masă de trupuri întunecate se ridică.

Taumaturgii crobuzonieni, canalizând forţele din baterii şi din propriile lor corpuri, animaseră turme de golemi: construcţii stângace de fire şi piele şi lut, neelegante şi necizelate, cu gheare ca nişte spiţe de umbrelă şi ochi de sticlă. Aripile lor urâte băteau frenetic ca să-i ţină în aer. Erau puternici ca nişte maimuţe, fără minte şi tenace.

Se prinseră de încheieturile picioarelor aeronauţilor armadorieni şi se căţărară pe trupurile lor, smulgându-le carnea şi spărgându-le baloanele, prăbuşindu-i însângeraţi pe punţile de dedesubt.

Golemii se ridicară ca un fum din flota crobuzoniană şi se izbiră în cabinele de comandă şi în ferestrele aeronavelor armadoriene, orbindu-le, spărgându-le sticla, sfâşiind pânza baloanelor. Mulţi căzură, cu trupurile sfâşiate de focuri de armă, săbii şi gravitaţie, desfăcându-se în cădere în componente fără viaţă; dar mulţi rămaseră în aer, hărţuind flota armadoriană.

Aerul de deasupra bătăliei pare la fel de gros ca marea. Este vâscos şi lipicios de la descărcările tunurilor, ale aruncătoarelor de foc şi catapultelor; cu dirijabile ce se prăbuşesc cu scurgeri de gaze; cu golemi la vânătoare, cu ceaţă de sânge şi picături de funingine.

Încetineala e îngrozitoare, fiecare mişcare se face cu o atenţie solemnă. Fiecare tăietură, fiecare lovitură, fiecare glonte îngropat în ochi şi os, fiecare foc şi fiecare explozie par planificate.

Este un pretext sordid.

Prin smârc, Tanner poate vedea coastele vaselor inamice şi, în jurul lor, o sută de siluete: nave spiralate, submarine de o singură persoană în cochilii de nautili gigantici. Submarinele armadoriene se împrăştie, izbesc crucişătoarele dintr-o parte, se adună ca în jurul unor balene.

Tanner se trezeşte brusc în larg, printre oamenii-amfibie din districtul Culcuşului. Şi-a întins tentaculele lungi şi s-a prins de cochilia chitinoasă a unui nautil. Stă în faţa hubloului de sticlă şi vede omul dinăuntru privind speriat, crezând că a înnebunit să vadă acel chip acela sălbatic, acea faţă de crobuzonian, în apă, înjurându-l în propria lui limbă, ridicând arma către capul lui şi trăgând.

Proiectilul sparge sticla şi trece prin faţa marinarului crobuzonian perforându-i obrazul, ajungându-i până în ceafă, fixându-i ţeasta de spatele submersibilului. Tanner Sack priveşte omul pe care l-a ucis, nu, nu a murit încă, mai are spasme de agonie şi groază pe când marea vomită în submarinul lui spart şi îl îneacă.

Tanner se smuceşte în spate, tremurând violent, privindu-l cum moare, privind nautilul umplându-se cu apă şi începând să coboare în spirală.

Morţii şi sfâşiaţii sunt împrăştiaţi pe toate navele şi pe mare ca nişte bucăţele de hârtie arsă aruncate la întâmplare de vâlvătaia focului.

Tanner Sack vânează oameni.

În jurul lui, vasele se scufundă. E înconjurat de muribunzi din oraşul lui natal care sângerează şi strigă cu bule de aer. Sunt prea departe de suprafaţă. Niciunul nu va mai respira vreodată.

Tanner vomită, răul îl forţează să deschidă gâtul şi să verse din el tot. Se simte ameţit, în afara timpului, beat sau adormit, ca şi cum nimic nu ar fi adevărat, ci o amintire, ceva ce s-a întâmplat deja.

(Pe sub el trec siluete întunecate curioase pe care le crede aliaţii lui, oameni-amfibie, apoi îşi dă seama că nu-i aşa.

Au dispărut, iar Tanner nu are nici timpul, nici nu-şi permite luxul de a se întreba cine sunt.)

Lupta progresează spasmodic. O navă metamecanică din Oraşul Cărţilor este ruptă şi varsă roţi dinţate şi arcuri masive o dată cu trupuri sfărâmate de khepri. Apele care înconjoară vasele din Jhour sunt alunecoase din pricina sevei scurse din cactuşi. Acolo unde crustaţii sunt sfâşiaţi de bombe, norii de sânge se întăresc pe loc într-o ploaie de schije de cheag. Hotchii sunt zdrobiţi între corpurile navelor.

Fiarele conjurate de vrăjitorii homori armadorieni izbesc cu harpoanele în navele crobuzoniene şi răstoarnă echipajele în apă, ca mai apoi să-i ridice în fălcile ca nişte foarfece. Dar sunt prea multe pentru a putea fi controlate şi devin o primejdie pentru stăpânii lor vrăjitori.

În ceaţă, proiectile armadoriene ajung pe punţi armadoriene, iar suliţe şi gloanţe crobuzoniene străpung carnea compatrioţilor lor.

Din când în când, pe tot întinsul bătăliei, oamenii privesc în sus şi văd cerul, soarele, prin nori roşii, prin apă, prin pelicule de sânge, al lor sau al altora. Unii zac acolo unde au căzut, murind, ştiind că soarele este ultima lumină pe care o vor mai vedea.

Soarele e jos. Până la apus mai este poate o oră.

Două nave mari cu aburi, nave de război armadoriene, sunt distruse. Alta este puternic avariată, tunurile din spate tresar ca nişte membre flasce. Un mare număr de vase-pirat şi şalupe de luptă au dispărut.

Dintre crucişătoarele Noului Crobuzon, numai *Sărutul lui Darioch* este avariat. Celelalte au stricăciuni, dar mai pot încă lupta.

Flota crobuzoniană câştigă. Un contingent de şalupe, crucişătoare şi submersibile au străpuns liniile armadoriene şi se aruncă asupra oraşului aflat la câţiva kilometri distanţă. Bellis le priveşte apropiindu-se prin telescopul uriaş de pe *Marele Răsăritean.*

Marele Răsăritean este reduta, inima oraşului.

— Vom ţine piept, strigă Uther Doul celor din jurul lui şi lunetiştilor.

Nimeni nu sugerează altceva. Nimeni nu sugerează să dea pinteni avancului şi să scape.

Navele crobuzoniene îndură barajul tunurilor de pe *Sorghum (şi nu răspund cu foc, după cum observă Bellis, ca să nu producă pagube platformei).* Sunt acum destul de aproape încât să li se vadă structura: punţile, turelele, balustradele şi tunurile, echipajele care se pregătesc, îşi verifică armele, gesticulează şi intră în formaţie. Peste punte se răspândeşte fum de cordită şi ochii lui Bellis lăcrimează. Focul armelor mici a început.

Este un raid organizat. Invadatorii nu urcă pe oraş: păstrează formaţia de săgeată şi se reped înspre portul din jurul lui *Sorghum.* Crobuzonienii îşi fac în mod evident pârtie spre *Marele Răsăritean.*

Bellis se retrage din dreptul balustradei. Puntea de sub ea colcăie de armadorieni gata de luptă. Îşi dă seama că este blocată pe această platformă de un torent de trupuri şi este prea târziu să mai fugă.

O parte din ea vrea să strige saluturi disperate de bun-venit atunci când crobuzonienii ajung. Dar ştie că nu sunt interesaţi să o ia acasă, că nu le pasă dacă moare sau trăieşte. Este disperat de nesigură, dându-şi seama că nu ştie de partea cui să fie.

Când păşeşte înapoi, Bellis simte că a călcat pe cineva, simte o tulburare în aer, aude pe cineva retrăgându-se din calea ei cu pas iute. Se răsuceşte să vadă, cuprinsă de panică, dar nu e nimeni. Este singură deasupra încăierării.

Priveşte în jos spre oamenii înarmaţi şi dă cu ochii de Uther Doul. Este perfect nemişcat.

Trăgând cu flintele, navele crobuzoniene abordează Armada. În punctul în care cele două forţe se întâlnesc, măcelul este sălbatic. Cactuşii armadorieni sunt în faţă şi crobuzonienii se confruntă cu un front de trupuri masive, ţepoase. Cactuşii despică oameni cu lovituri

largi de satâr.

Dar sunt cactuşi şi de partea Noului Crobuzon; şi oameni trăgând cu foarcuri care aruncă discuri tăioase în muşchii vegetali şi oasele cactuşilor, secţionând membre şi ţeste fibroase; sunt şi taumaturgi pe vasele invadatoare care pocnesc din palme şi trimit proiectile de nelumină lucitoare în masa armadorienilor.

Crobuzonienii îi forţează pe armadorieni să dea înapoi.

În jurul platformei strâmte pe care stă Bellis se găsesc acum marinari din Noul Crobuzon. Este paralizată. O parte a ei vrea să fugă spre ei, dar aşteaptă. Nu ştie cum se va termina. Nu ştie ce va face.

Din nou, cineva se află pe platformă lângă ea. Sentimentul vine şi dispare.

Inexorabil, brutal şi sângeros, trupele Noului Crobuzon năpădesc puntea *Marelui Răsăritean.*

Oameni în uniformă se apropie de Uther Doul din toate părţile. El aşteaptă. Armadorienii cad în jurul lui, sunt forţaţi să se retragă, se prăbuşesc sub gloanţele flintelor şi sub o cascadă de săbii.

Bellis îl priveşte pe Uther Doul care, înconjurat de inamici cu pistoale, puşti şi săbii curbate, în sfârşit se mişcă.

Strigă; un lătrat lung, sălbatic, dar muzical, care prinde formă şi devine propriul lui nume.

— *Doul,* strigă el, repetând, ca o chemare vânătorească. *Doooooouuuuuul!*

Şi primeşte răspuns. Armadorienii de pe punte recepţionează chemarea în timp ce luptă şi numele lui stârneşte ecouri prin navă. Când crobuzonienii încearcă să-l înconjoare, să-l blocheze cu armele lor, Uther Doul în sfârşit atacă.

Brusc, are câte un pistol în fiecare mână, trase de la şolduri, pe care le ridică şi trage cu ele în direcţii diferite, fiecare spărgând faţa unui om. Rămas fără gloanţe, aruncă pistoalele în timp ce se răsuceşte (cei din jurul lui par nemişcaţi), iar pistoalele se rostogolesc în aer şi se izbesc, unul într-un piept, celălalt într-un gât, iar Doul are încă două pistoale în mână şi trage din nou simultan (şi abia acum primele lui două victime termină de căzut), trimiţând de-a berbeleacul încă doi oameni, unul mort, celălalt muribund, apoi se întoarce şi pistoalele se transformă din nou în proiectile, lăsând inconştient un alt om.

Fiecare mişcare pe care o face Doul este perfectă: fără defect şi strict în linie dreaptă. Fără excese, fără curbe.

Oamenii din jurul lui încep să ţipe, dar sunt împinşi înainte cu forţa de tovarăşii lor din spate. Se apropie lent de Doul care se află în aer, cu picioarele sub el, răsucindu-se într-o ploaie de gloanţe. Trage cu

alte pistoale şi le aruncă în feţele altor inamici, apoi cade din nou în picioare. Are un ultim pistol în mână şi îl trece prin dreptul chipurilor, trage, sare şi-l aruncă într-o parte, saltă pe picioarele îndoite într-o figură de luptă, spărgând nasul unui cactus şi împingându-l peste trupurile tovarăşilor lui crobuzonieni.

Bellis priveşte, respirând greu, nemişcată. Peste tot luptele sunt urâte: haotice, corp la corp, stupide. E uluită de faptul că Doul o poate face frumos.

Este din nou nemişcat pentru o clipă cât timp trupele crobuzoniene se regrupează şi îl înconjoară. Este prins ca în menghină. Apoi sabia de ceramică a lui Doul luceşte ca un os şlefuit.

Prima lui lovitură e precisă, prea iute pentru a putea fi văzută, trece printr-un gât şi se retrage cu un şuvoi de sevă; cactusul se îneacă cu propria-i viaţă. Apoi Uther Doul este din nou înconjurat strâns şi-şi strigă propriul nume, fără teamă, iar poziţia i se schimbă din nou şi porneşte motorul de la centură, declanşând Sabia Posibilă.

Se auzi un pârâit ca de curent static şi un bâzâit. Bellis nu putea vedea limpede braţul drept al lui Doul. Părea să tremure, să vibreze. Parcă în alt timp.

Doul se mişcă *(dansează)* şi se întoarce cu faţa spre mulţimea atacatorilor. Mâna stângă îi biciuieşte spre spate cu o graţie simiană şi, cu o viteză şocantă, îşi ridică braţul înarmat.

Sabia îi înfloreşte.

Se desface, dă pe dinafară, stârneşte ecouri. Doul are o mie de mâini drepte care taie în o mie de direcţii. Trupul lui se mişcă, iar sabia, ca o coroană de copac, se răspândeşte în aer, solidă şi fantomatică în acelaşi timp.

Unele braţe abia pot fi văzute; altele sunt chiar opace. Toate se mişcă cu viteza lui Doul; toate duc câte o sabie. Se suprapun şi trec una prin alta şi muşcă. Taie din stânga în dreapta şi din dreapta în stânga, de jos în sus, împunge şi parează şi taie sălbatic, toate deodată. O sută de săbii blochează toate atacurile duşmanilor şi nenumărate altele răspund cu brutalitate.

Oamenii din faţa lui sunt tăiaţi şi sfâşiaţi de răni monstruoase. Doul loveşte şi sângele şi ţipetele se adună în jurul lui în cantităţi de necrezut. Marinarii Noului Crobuzon au înlemnit. Preţ de o clipă, îşi privesc camarazii căzând însângeraţi. Apoi Uther Doul se mişcă din nou.

Îşi strigă numele, se răsuceşte, sare şi se roteşte deasupra lor, fără oprire, sfâşiind orice ajunge în dreptul Sabiei Posibile. Este înconjurat, acoperit, ascuns de săbii-fantomă, armura lui cenuşie este abia vizibilă prin zidul translucent al propriilor atacuri. Este ca un spirit, un zeu al răzbunării, un vânt ucigaş. Trece prin oamenii care s-au urcat

pe corabia lui şi ridică o ceaţă de sânge, lăsându-i pe moarte, cu membrele şi organele împrăştiate pe punte. Armura îi este roşie.

Bellis îi zăreşte chipul pentru o clipă. Este desfigurat de un rânjet bestial.

Crobuzonienii mor în număr mare şi trag cu pistoalele ca nişte copii.

Cu o lovitură şi nenumărate răni, Doul despică o taumaturgă ce încearcă să-l încetinească, iar puterea femeii îi face sângele să fiarbă şi să se evapore; apoi doboară un cactus uriaş care ridică un scut ce opreşte sute de lovituri ale lui Doul, dar nu-l poate proteja de toate; şi ucide cinci aruncători de flăcări ale căror butelii cu gaz pirotic se desfac şi îi aprind în timp ce li se taie faţa. Nenumărate tăieturi la fiecare lovitură.

— Pe toţi zeii, îşi şopti Bellis. Sfinte GurăMultă, apără-ne…

E uluită.

Uther Doul a lăsat să funcţioneze Sabia Posibilă mai puţin de jumătate de minut.

Când o opreşte şi rămâne absolut nemişcat şi se întoarce spre marinarii crobuzonieni încă în viaţă, chipul îi este calm. Rigiditatea rece a braţului lui drept este şocantă. Arată ca un monstru, ca o stafie ucigaşă. Respiră adânc – ud, lipicios, picurând sângele celorlalţi.

Uther Doul îşi strigă propriul nume sălbatic, triumfător.

Nevăzut în umbra lui Bellis, omul coboară statueta de la buze.

Este îngrozit. Este uimit la culme. N-am ştiut, gândeşte el frenetic. N-am ştiut că poate fi aşa…

Omul şi-a văzut eliberatorii urcând la bord şi i-a văzut trecând încet de cei care se opuneau, câştigând teren pe Marele Răsăritean, preluând comanda vasului, capturând inima Armadei… Acum îi vede căzuţi şi însângeraţi şi distruşi într-o clipă de mâna lui Uther Doul.

Se uită agitat spre fregatele prinse între Sorghum *şi oraş, sărută din nou statueta şi o simte scuipând forţă în el. Se gândeşte să alerge peste bordul acestei suprastructuri, peste trupurile de dedesubt şi să urce pe navele Noului Crobuzon.*

— Sunt eu! ar striga el. Sunt aici! Eu sunt motivul pentru care vă aflaţi aici! Să mergem, să fugim, să scăpăm de aici!

Nu-i poate doborî pe toţi, gândeşte omul, şi curajul îi revine în timp ce priveşte silueta înroşită a lui Uther Doul. Chiar şi cu sabia asta blestemată, tot sunt prea mulţi, iar navele armadoriene au fost distruse. Până la urmă, vor veni mai mulţi crobuzonieni şi vom putea pleca. Omul se întoarce şi priveşte spre crucişătoarele care atacă rămăşiţele flotei armadoriene.

Dar când se pregăteşte să plece, vede ceva.

Legiunile de remorchere şi vase cu aburi care au înconjurat

Armada ca o coroană, trăgând oraşul după ele timp de zeci de ani, inutile acum din pricina avancului, încep să iasă de pe orbită şi să se îndrepte spre flota crobuzoniană.

Au fost aranjate de echipaje în ultimele ore: li s-au montat tunuri; au fost burduşite cu praf de puşcă şi explozibili, cu harpoane şi celule flogistice şi baterii şi colţi de metal sudaţi, lipiţi şi înşurubaţi temporar. Niciuna nu este o navă de luptă; niciuna nu face faţă unui crucişător. Dar sunt aşa de multe…

Pe când se apropie, o salvă de pe Călătorul Zorilor *distruge una cu o lovitură dispreţuitoare. Însă în spatele ei sunt multe, multe…*

Nevăzut, chipul omului îngheaţă. Nu m-am gândit… se bâlbâie el în tăcere. Nu m-am gândit la ele.

Spusese guvernului tot – îl avertizase asupra nauscopiştilor, astfel ca meteoromanţii crobuzonieni să poată ascunde flota ce se apropia; despre aeronave, ca să pregătească golemii; despre numărul navelor cu care se vor confrunta. Forţele crobuzoniene fuseseră calculate să înfrângă flota armadoriană, după cum le fusese comunicată. Dar nu se gândise să pună la socoteală remorcherele şi trailerele acelea inutile şi găurite de vreme. Nu şi-a imaginat că se vor arunca în luptă pline de explozibil. Nu şi le-a imaginat venind în calea unui crucişător aşa cum fac acum, trăgând cu tunurile lor mici ca nişte copii obraznici. Nu şi-a imaginat echipajele abandonându-le la doar câţiva metri, sărind de pe punte pe plute şi în bărcile de salvare, privindu-le cum se izbesc în coastele navelor crobuzoniene, spărgându-le cuirasa şi explodând.

Spre vest, cerul este mânjit cu culori, iar soarele este foarte jos. Echipajele celor două dirijabile care aşteaptă deasupra navei *Uroc* din districtul Acalmiei sunt nerăbdătoare.

Brucolacul şi vampirii lui se vor trezi în curând şi vor fi gata de luptă.

Dar ceva se schimbă în marea din spatele oraşului. Crobuzonienii care au abordat oraşul se holbează îngroziţi, iar armadorienii privesc cu speranţă.

Remorcherele şi navele cu aburi continuă să se arunce asupra flotei crobuzoniene – plonjând cu motoarele ambalate spre navele de luptă, cu cârmele înţepenite, câte una, câte două, până la impact. Câteva se transformă în fântâni de metal şi carne înainte să ajungă la prada lor. Dar sunt atât de multe…

Când ajung în coasta crucişătoarelor, prova remorcherelor se îndoaie. În timp ce se comprimă, motoarele încinse explodează şi aprind petrolul, praful de puşcă şi dinamita. Şi, cu flăcări uleioase, cu valuri de fum şi explozii care preiau o parte din energie şi o transformă în zgomote inutile, cu două sau trei detonări în loc de una serioasă, navele explodează.

Torpilele, chiar aşa ineficiente cum sunt, încep să găurească crucişătoarele crobuzoniene.

Mult în spatele lor, forţele împrăştiate ale Armadei încep să se regrupeze. Navele din Noul Crobuzon sunt încetinite şi distruse pe rând prin sacrificiul vaselor sinucigaşe. Navele de luptă armadoriene îşi adună flota şi încep să tragă asupra inamicilor încetiniţi.

Marea e plină cu bărci de salvare; cei scăpaţi de pe vasele abandonate care duduie în întâmpinarea crucişătoarelor. Echipajele dau frenetic la rame, străduindu-se să evite alte vase armadoriene. Unele nu reuşesc; sunt zdrobite şi scufundate; sunt luate de valuri uriaşe sau sunt prinse în explozii submarine sau sparte de proiectile. Dar multe scapă în larg, se întorc în Armada, cu ochii spre remorcherul lor urât care se striveşte de navele inamice şi explodează.

Aceşti atacatori neaşteptaţi – o ridicolă, inutilă linie de apărare – au oprit crobuzonienii, sacrificând vas după vas, topind coastele de metal ale duşmanilor lor.

Crucişătoarele s-au oprit.

Călătorul Zorilor se scufundă.

De la pupa Armadei, de unde lumea poate vedea ce se întâmplă pe mare, se aud urale, strigăte triumfătoare.

Urletul este preluat de cei care îl aud şi îl reproduc; apoi de către cei din spatele lor şi mai departe. Uralele trec peste oraş. Într-un minut, lumea din districtele Acalmiei, Scrumbiei şi Orologiului, din celelalte părţi ale Armadei, îşi strigă extazul, deşi nu ştie precis de ce.

Trupele crobuzoniene se holbează cuprinse de groază. O crăpătură uriaşă despică bordul *Călătorului Zorilor.* Şi mai multe vase se aruncă asupra lui şi explodează, chiar dacă acesta începe să se lase pe o parte, chiar dacă începe să se răsucească; începe să se aplece şi siluete speriate se aruncă de pe punţi; exploziile continuă până ce chila i se ridică din apă şi, cu un teribil zgomot de explozie, se rupe, scuipând oameni şi metal şi cărbune – tone şi tone de cărbune – în mare.

Echipajele Noului Crobuzon privesc singura lor şansă de a se întoarce acasă dispărând. Armadorienii strigă din nou, silueta uriaşă se rostogoleşte în mare, greoaie şi plină de regrete, scuipând foc în timp ce este trasă în adânc.

Nava-amiral crobuzoniană a dispărut.

Speriate, crucişătoarele surate încep să tragă salve spre Armada prea curând, tulburând marea şi făcând oraşul să se clatine ca pe timp de furtună. Dar unele cuirasate mai mici sunt acum în raza de tir şi obuzele lor sparg catarge şi sfâşie matricea oraşului.

O bombă se înfundă în Piaţa Fânului, făcând o gaură între bărcile

cu tarabe. Două proiectile arcuiesc înspăimântător pe deasupra capului şi găuresc nava *Pincherman,* aruncând sute de cărţi ale bibliotecii arzând în apă. Vasele se scufundă, podurile care le leagă se rup.

Angevina şi Şekel se liniştesc unul pe altul, ascunzându-se de crobuzonienii rămaşi. Faţa lui Şekel sângerează.

Dar oricât de teribile ar fi aceste atacuri, numai crucişătoarele pot distruge oraşul, iar ele încă n-au ajuns destul de aproape. Sunt hărţuite, împiedicate, sfărâmate de măcelul remorcherelor încărcate cu praf de puşcă. Vasele armadoriene continuă să vină. După ce este zguduit de a cincea explozie, *Prinţul din Suroch* începe să se încline, să crape, să se îndoaie şi să se prăbuşească în apă.

Cuirasate şi şalupe roiesc dornice să ajute şi inutile în jurul ei, ca nişte servitori în jurul reginei. Sub focul proaspăt al flotei armadoriene, dar mai ales sub atacul sinucigaş şi neaşteptat al vapoarelor, crucişătoarele crobuzoniene sunt distruse, unul câte unul.

De pe puntea superioară a Marelui Răsăritean, *omul scoate un urlet de groază, neauzit de nimeni.*

Omul strânge şi sărută statuia cu frenezie, apoi se pregăteşte să sară, îndoind puţin spaţiul, şi aterizează pe fregata de mai jos care duduie şi se pregăteşte să plece. Dar se opreşte când îşi dă seama de ceva îngrozitor.

Priveşte ultimele două crucişătoare tremurând sub forţa atacurilor şi trăgând salve de tun spre cei care le sâcâie. Şi chiar dacă sub aceste lovituri cad câteva vase armadoriene, exploziile care zguduie coastele crucişătoarelor continuă până ce navele crobuzoniene se scufundă.

Cărbunele invadatorilor este pierdut. Omul priveşte amorţit. Nu mai are niciun rost acum să sară pe vreo navă sau să înoate spre navele Noului Crobuzon. Chiar dacă armadorienii nu distrug toate navele, chiar dacă vreun cuirasat mai rapid scapă, se află în mijlocul Oceanului Agitat, în ape necartografiate, la aproape trei mii de kilometri de cel mai apropiat ţărm şi de două ori mai departe de casă. După câteva sute de kilometri, cazanele se vor stinge şi navele crobuzoniene se vor opri.

Nu au pânze. Vor rămâne să moară.

Nu au nicio speranţă.

Misiunea de salvare a eşuat. Omul e încă prins în capcană.

Se uită în jos şi îşi dă seama şocat că a intrat din nou în fază cu spaţiul lui Bellis. Dacă se întoarce acum, îl vede. Sărută din nou statueta, amorţit, şi dispare.

Vine apusul şi, în sfârşit, dirijabilele din districtul Acalmiei se ridică,

fiecare ducând câte un echipaj ucigător. Plutesc la joasă înălţime, trec repede peste rămăşiţele bătăliei; vampirii sunt pregătiţi. Limbile lor lungi gustă aerul nopţii şi ne-morţii se pregătesc să se arunce în luptă.

Au întârziat prea mult. Bătălia s-a încheiat.

Aeronavele dau ocol fără rost apelor pline cu praf de cărbune, metal, acid şi ulei, ici-colo luceşte laptele de stâncă şi seva şi o mulţime de sânge.

Capitolul Treizeci şi şapte

La început, oraşul se umflă în pene cu o încântare epuizată, un soi de euforie rănită.

Asta nu dură mult timp. În zilele care urmară, Bellis deveni acut conştientă de linişte; Armada era nesfârşit de tăcută. Liniştea începuse după bătălie, după ce se stinseseră urletele triumfătoare şi constatară gradul de devastare.

Bellis nu reuşi să adoarmă în noaptea de după măcel. Se târâse prin apus, alături de alte mii de cetăţeni, se plimbase, ameţită, prin oraş. Orizontul pe care-l cunoştea era sfărâmat într-un fel ciudat. Navele de pe care îşi făcuse cumpărături, unde băuse ceai, sau pe care se plimbase, fără să dea importanţă, de o sută de ori, dispăruseră.

Parcul Croom rămăsese aproape neatins. *Chromolith, Tolpandy, Marele Răsăritean,* toate erau relativ întregi.

De multe ori în zilele care urmară, Bellis intrase pe vreo străduţă lăturalnică – sau traversase un pod de lemn sau intrase într-o piaţetă – şi văzuse oameni plângând, jelindu-şi morţii. Unii se holbau la vreun loc afectat – un spaţiu liber unde fusese odată un vas, o zonă răvăşită de piaţă, o biserică zdrobită de vreun catarg prăbuşit.

Era nedrept, îşi spuse Bellis nervoasă, ca atât de puţine dintre locurile care o interesau să fie atinse de dezastru. Cu ce drept? De fapt, nici nu-i păsa.

Un număr uriaş de armadorieni muriseră. Câţiva membri ai Consiliului Tribunalului şi regina Braginod din Jhour erau printre ei. Consiliul îşi alese alţi reprezentanţi, iar conducerea districtului Jhour trecu, fără discuţii, în mâna fratelui lui Braginod, Dynich. Nimănui nu-i păsa în mod deosebit. Armada lăsase mii de cadavre în mare.

Lumea se uita la *Sorghum,* murmurând că nu merită.

Bellis rătăci prin oraşul brutalizat ca printr-un vis. Chiar şi acolo unde nu căzuseră obuze, tensiunea apelor distrusese arhitectura. Arcadele erau sparte, cheile de boltă zăceau pe fundul oceanului. Fuseseră incendii; străduţe se dărâmaseră, rânduri de case se sprijineau unul de altul, cu acoperişurile crăpate şi sparte. Oraşul părea să tremure din pricina pagubelor care ar fi fost imposibile pe pământ.

În rătăcirile ei, Bellis auzi sute de poveşti: relatări exagerate de eroism şi descrieri scabroase de răni. Începu să caute intenţionat informaţii specifice. Alimentată de o curiozitate pe care nu o înţelegea (simţindu-se în orele acelea ca un automat, acţionând fără consimţământul ei), Bellis întrebă ce s-a întâmplat cu ceilalţi pasageri ai *Terpsichoriei.*

Poveştile despre familia Cardominium erau contradictorii. Bellis află despre acei membri ai echipajului încă încarceraţi, care nu erau consideraţi încă de încredere, care nu se obişnuiseră cu statutul lor de captivi. Află că fusese o mare tevatură în navele-închisoare din partea din faţă a districtului Ţiparului atunci când începuse bombardamentul şi că cei închişi ţipaseră ca să fie salvaţi de compatrioţii lor.

Invadatorii, fireşte, nici măcar nu se apropiaseră, iar strigătele au rămas fără răspuns.

Sora Meriope murise. Bellis rămase şocată când aflase asta – într-un fel abstract, îngrozitor – ca şi cum ar fi văzut o culoare neaşteptată. În timpul haosului, auzi ea, câţiva prizonieri evadaseră din azil, printre care şi Meriope. Călugăriţa însărcinată îşi făcuse drum spre partea din spate a oraşului, unde a dat peste invadatorii din Noul Crobuzon cărora le ieşise înainte ca să-i întâmpine, şi fusese împuşcată. Nu se putea spune ce armă o doborâse.

Bellis tot auzi poveşti din astea, despre capturaţi care, puşi în faţa şansei de a pleca acasă, încercaseră disperaţi să treacă de partea cealaltă şi muriseră. Câţiva dintre cei de pe *Terpsichoria* fuseseră ucişi, se pare, în felul acesta. Şi chiar dacă numărul lor era exagerat, chiar dacă detaliile erau înflorite ca să servească drept morală pentru cei lipsiţi de loialitate, Bellis era sigură că mulţi muriseră în felul acesta.

Era evident pentru ea – fără să fie o mare revelaţie – că s-ar fi situat într-o poziţie foarte fragilă dacă ar fi încercat să se refugieze în mijlocul trupelor Noului Crobuzon. Hotărâse cu mult timp în urmă că întoarcerea ei în oraş avea să fie rezultatul propriilor acţiuni. Bellis ştia cât de puţin îi păsa guvernului de supravieţuirea ei. În definitiv, fugise de acolo şi cu un motiv.

În timpul luptelor, Bellis fusese paralizată, amorţită, nu ştiuse cu cine să ţină. Privise totul ca un spectator. Acum, că Armada triumfase, nu simţea nici uşurare, nici fericire, nici disperare.

După distrugerea crucişătoarelor, celelalte nave crobuzoniene se îndepărtaseră spre nord-vest. Fugiseră în panică, prea îngrozite ca să se predea, să ceară milă armadorienilor. Evadaseră, pretinzând că mai au o şansă, că mai pot ajunge în vreun port. Toată lumea ştia că echipajele acelea aveau să moară.

Trei cuirasate crobuzoniene şi o fregată fuseseră capturate. Pe loc, deveniră cele mai avansate nave din Armada, dar erau o recompensă

slabă faţă de pierderile Armadei. O mare parte din flota ei, două submersibile şi jumătate din vasele cu aburi fuseseră sacrificate pentru a distruge crucişătoarele. *Tridentul* şi zeci de aeronave mai mici dispăruseră. Aeroflota masivă fusese decimată de golemi ca de nişte şobolani turbaţi.

Armadorienii avuseseră nevoie de multe ore să ajungă în oraşul lor, dând la rame, înotând, agăţaţi de resturi. Taumaturgii şi inginerii din cala *Marelui Răsăritean* ţinură avancul în frâu încă o zi. Acesta îşi continuase drumul, neştiutor, netulburat de haosul ucigaş de deasupra.

Inevitabil, unii dintre cei ajunşi în oraş erau soldaţi din Noul Crobuzon. Poate că furaseră haine de la morţii armadorieni şi începuseră o nouă viaţă – ca marinari, toţi vorbeau destul de bine Salt. Dar cei mai mulţi erau prea traumatizaţi să gândească în felul ăsta şi, în orele de după bătălie, marinarii crobuzonieni începură să apară pe punţile Armadei în uniformele lor murdare, desfiguraţi de spaimă. Teama lor de înec fusese mai puternică decât teama de răzbunarea armadorienilor.

În acele zile nenorocite de după război, sub cerul acoperit de fum roşu şi negru, acei marinari crobuzonieni îngroziţi produseseră o criză politică. Fireşte, în furia cauzată de pierderi, armadorienii îi pedepsiseră pe captivi. Nou-veniţii fuseseră bătuţi şi biciuiţi – unii până la moarte – în vreme ce torţionarii lor strigau numele prietenilor morţi. Dar, până la urmă, se instală oboseala, dezgustul şi amorţeala, iar crobuzonienii fură luaţi şi duşi pe *Marele Răsăritean.* În definitiv, istoria Armadei era clădită pe asimilarea străinilor şi a duşmanilor – după fiecare bătălie, de fiecare dată când era luată o navă.

Circumstanţele fuseseră cele mai violente şi mai îngrozitoare din întregul trecut al oraşului, dar tot nu se punea problema a ceea ce trebuia făcut cu inamicii capturaţi. La fel ca în cazul *Terpsichoriei,* cei care treceau de partea lor erau transformaţi în armadorieni.

Numai că, de data asta, Amanţii se împotriviră.

Amanţii se întorseseră din luptă înfuriaţi, însemnaţi cu răni care nu se potriveau de la un chip la altul (detaliu care avea să fie reparat în nopţile ce urmară), întregul district, întregul oraş era şocat de ştirea că Amanţii voiau să-i alunge pe crobuzonieni.

La o adunare generală stabilită în grabă pe *Marele Răsăritean,* Amanţii îşi prezentară pledoaria. Ea declamă violent împotriva crobuzonienilor, amintind cetăţenilor că familiile lor fuseseră măcelărite de aceştia, oraşul fusese răvăşit, iar jumătate din flota armadoriană distrusă. În districtul Ţiparului se aflau acum mult mai mulţi captivi decât în celelalte districte. Resursele lor fiind micşorate, Armada fiind vulnerabilă, aflându-se în război cu Noul Crobuzon, cum mai puteau ei absorbi atât de mulţi inamici?

Dar mulţi dintre armadorieni fuseseră şi ei inamici cândva. De când exista oraşul, armadorienii respectaseră principiul ca, odată lupta încheiată, nimeni să nu mai aibă nimic împotriva soldaţilor inamici. Trebuiau să fie primiţi în rândurile lor, cu speranţa de a fi convertiţi, făcuţi cetăţeni. În definitiv, asta era Armada – o colonie a celor rătăciţi, a renegaţilor, a dispăruţilor, a înfrânţilor.

Marinarii Noului Crobuzon tremurau în închisorile lor, neştiind de controversele pe care le stârniseră.

Asta nu ar fi însemnat o crimă, pretindeau Amanţii. Prizonierii puteau fi puşi pe o navă cu provizii şi îndreptaţi spre Bered Kai Nev. Nu le-ar fi fost imposibil să ajungă.

Argumentul nu stătea în picioare.

Ea schimbă discursul şi spuse enervată că oraşul trebuia să meargă înainte, tras de avanc, că avea capacitatea de a merge acolo unde armadorienii nici nu visaseră, să facă lucruri de neimaginat, iar irosirea resurselor pentru o mie de amărâţi ar fi fost o idioţenie.

Chiar dacă rănile erau încă deschise, chiar dacă amintirea războiului era încă dureroasă, mulţimea începu să se întoarcă împotriva Amantei. Nu-i convingea. Ceilalţi conducători rămaseră în expectativă.

Bellis înţelese. Nu că adunarea i-ar fi îndrăgit, ar fi avut milă sau compasiune pentru captivi. Problema nu consta în prizonierii însângeraţi, răniţi, ţinuţi în mizerie şi agonie sub punte. Armadorienii nu erau preocupaţi de captivii aceia, ci de oraşul lor. *Asta e Armada,* spuneau ei. *Asta este. Dacă schimbăm asta, cum să mai ştim ce suntem? Cum să mai ştim ce să fim?*

Amanta nu putea înfrânge cu un discurs secole de tradiţie care asigurase supravieţuirea oraşului. Amanta era singură şi pierdea. Cu un tremur de nesiguranţă, Bellis se întrebă unde era Amantul şi dacă era de acord cu ea.

Simţind nemulţumirea, cei care fuseseră de partea Amantei începură să strige, oferind sprijin în mod spontan, cerând răzbunare. Dar mult mai multe voci se ridicară împotrivă, iar primii fură reduşi la tăcere.

Ceva se schimbă în mod decisiv. Deveni brusc evident că adunarea aceea nu va permite uciderea crobuzonienilor, nici măcar prin acceptarea simulacrului de îndurare oferit de Amantă. Deveni evident că începea procesul lung, uneori crud, al transformării captivilor, că se aştepta un efort de luni de zile din partea celor întemniţaţi dedesubt, şi că până la urmă mulţi dintre ei se vor împăca cu noua lor soartă, deşi unii nu. Cei din urmă aveau să rămână încarceraţi; şi poate, numai după îndelungi eforturi de convingere, aveau să fie executaţi.

— Ce e cu graba asta? strigă cineva. Unde dracu’ ne duceţi?

Amanta cedă atunci, brusc, folosindu-se de carismă; ridică din

umeri cu o umilinţă exagerată, recunoscu, îşi declină responsabilitatea. Câştigă simpatia audienţei încă dornică să ierte o sugestie proastă făcută la mânie. Dar tot nu răspunse la întrebarea zurbagiului.

Bellis îşi aminti acel moment mai târziu şi văzu în el un punct de turnură. *Acela a fost momentul,* avea să-şi spună ea în săptămânile ce urmară, *în care totul s-a schimbat.*

Navele prea avariate ca să navigheze se agăţară de oraş şi erau trase de avancul neobosit care înota în ritm constant, fără capricii, cu o viteză ceva mai mare de opt kilometri pe oră.

Spre nord.

Zilele erau ocupate cu servicii funerare, omagii şi rugăciuni. Începu reconstrucţia. Macaralele tresăreau; oraşul viermuia de echipele care refăceau clădirile, restaurau ceea ce se putea şi schimbau ceea ce nu se mai putea reface. Seara, tavernele erau pline, dar liniştite. Armada nu era veselă în zilele acelea îngrozitoare. Încă mai sângera, încă nu se vindecase.

Lumea începu să pună întrebări. Delicat, cu grijă, îşi cerceta gândurile şi-şi lingea rănile lăsate de război. În această perioadă apărură nelămuriri teribile.

De ce au venit? începu lumea să se întrebe (dând din cap şi lăsând privirea în jos). *Şi cum ne-au găsit la celălalt capăt al lumii?*

Mai pot face asta o dată?

Această mânie latentă deschise şi alte probleme decât cele legate direct de război. Fiecare întrebare năştea alta.

Ce am făcut să le atragem atenţia?

Ce facem?

Unde mergem?

De-a lungul zilelor şi nopţilor de insomnie, amorţeala lui Bellis se dizolvă. Nu vorbise de-adevăratelea cu nimeni – nu se întâlnise cu nimeni – de la bătălie. Uther Doul îşi făcuse treaba fără ajutorul ei; nu o găsise pe Carrianne, nici pe Johannes. În afară de a aduna zvonurile ce proliferau ca buruienile, Bellis nu vorbise cu nimeni de zile întregi.

A doua zi după luptă, începu să cugete. Ceva se deşteptă în ea şi privi oraşul avariat cu o emoţie pe care nu o mai simţise înainte – o groază rece. Bellis conştientiză că este înfricoşată.

Când ridică privirea spre soare, simţi tremurul emoţiilor, nesiguranţei şi certitudinilor pe care le adunase în ea.

— O, zei, spuse ea în şoaptă. O, zei.

Ştia atât de multe lucruri, îşi dădea acum seama de asta. Atâtea îi erau acum limpezi – şi atât de multe o îngrozeau, încât îi era teamă să se confrunte cu ele, nu se putea gândi încă. Deţinea cunoştinţe de

care se ferea ca de un act violent.

În ziua aceea, Bellis mâncă, bău şi se plimbă ca şi cum nimic nu se schimbase, cu mişcări la fel de dezarticulate ca ale celor traumatizaţi din jurul ei. Dar, din când în când, tresărea – clipea, şuiera şi scrâşnea din dinţi – sub influenţa cunoştinţelor pe care le avea. Parcă era însărcinată – un făt gras, malign pe care încerca disperată să-l ignore.

Ştia că nu se poate împotrivi, dar îşi jucă rolul o vreme, fără să vocifereze, fără să gândească limpede, întotdeauna blocând informaţiile cu un soi de mânie şi de spaimă. *Nu acum, nu acum…*

Privi apusul de la fereastra ei şi citi, reciti scrisoarea, încercând să se îmbărbăteze ca să mai scrie ceva despre bătălie, neştiind ce să facă. La orele zece auzi o bătaie în uşă şi îi deschise lui Tanner Sack.

Bărbatul stătea pe platforma cea mică din faţa coşului de fum în care avea ea apartamentul, la capătul scărilor. Fusese rănit în luptă; faţa îi era tăiată şi infectată, ochiul stâng îi era închis. Avea pieptul bandajat şi tentaculele urât înfăşurate în jurul lui. Tanner aţintea un pistol spre capul lui Bellis. Mâna nu-i tremura.

Bellis se holbă în ţeava întunecată. Înţelese adevărul, ştia de ce Tanner Sack era gata să o ucidă. Şi, epuizată, îşi dădu seama că, dacă el trăgea, dacă auzea bubuitul armei în acea fracţiune de secundă, înainte de a i se împrăştia creierii, nu putea să-i poarte pică.

Capitolul Treizeci şi opt

— Curvă criminală.

Bellis se prinse de spătarul scaunului ei, răsuflând dureros, clipind ca să-şi ascută privirea. Tanner Sack o lovise o dată, un dos de palmă care o izbise de perete. Lovitura îl eliberase de mânie şi îi lăsase doar puterea de a-i vorbi cu ură. Bărbatul continua să ţină arma îndreptată spre capul femeii.

— N-am ştiut, spuse Bellis. Jur pe sfântul GurăMultă că n-am ştiut.

Era puţin înfricoşată. Dar simţea mai mult ruşine şi confuzie, ceea ce o împiedica să vorbească.

— Monstruozitate nenorocită, spuse Tanner încet. Lipitoare blestemată, curvă, curvă, lua-te-ar naiba…

— N-am ştiut, repetă ea.

Pistolul nu se clinti.

El o înjură din nou, un şirag de invective pe care ea nu-l întrerupse. Îl lăsă să vorbească până ce Tanner obosi. O blestemă mult timp, iar când schimbă tonul, păru să vorbească aproape normal.

— Toţi morţii. Tot sângele. Am fost sub valuri, ştii asta? Am înotat în aşa ceva, îi şopti el. Am înotat în sânge. Oameni ca mine morţi. Băieţaşi din Noul Crobuzon care ar fi putut să-mi fie tovarăşi. Şi dacă aş fi fost luat înapoi, dacă ar fi făcut ce voiau, dacă ar fi reuşit, dacă ar fi cucerit oraşul ăsta blestemat, crimele nu s-ar fi oprit aici. Aş fi fost trimis în colonii. Ca sclav Refăcut. Băiatul meu, spuse el brusc cu voce

stinsă. Şekel. Îl ştii pe Şekel, nu?

O privi cu atenţie.

— Te-a ajutat de câteva ori. El şi doamna lui, Angevina, au fost prinşi în mijlocul luptei. Ange poate să-şi poarte de grijă, dar Şekel? A făcut rost de o puşcă, idiotul. Un glonţ a ricoşat de punte şi schijele i-au sfâşiat faţa. E un dezastru. Va rămâne cu urme pe toată viaţa. Iar eu stau şi mă gândesc că dacă crobuzonianul ar fi mişcat arma un centimetru – un nenorocit de *centimetru* – Şekel ar fi fost mort. Ar fi fost *mort.*

Bellis nu se putea feri de tonul lui disperat.

— Asemenea celorlalţi care s-au dus.

Vocea lui Tanner era seacă.

— Cine i-a omorât pe toţi? Cine? A trebuit să ceri ajutor, nu? Te-ai gândit la ce se va întâmpla? Te-ai gândit? Îţi pasă? Acum îţi pasă?

Cuvintele lui o răneau şi chiar dacă scutura din cap – *nu a fost aşa* – se simţea ruşinată.

— Tu i-ai omorât, trădătoare nenorocită. Tu... şi cu mine.

Tanner ţinea pistolul nemişcat, cu chipul răvăşit.

— Cu mine, spuse el. De ce a trebuit să mă bagi în asta?

Ochii îi erau injectaţi.

— Aproape că mi-ai omorât băiatul.

Bellis îşi alungă lacrimile clipind.

— Tanner, spuse ea cu voce răguşită. Tanner, spuse ea încet, ridicând mâinile într-un gest neajutorat. Îţi jur, îţi jur, *îţi jur...* N-am ştiut.

Presupunea că el avusese întotdeauna un rest de îndoială, de incertitudine, altfel ar fi spulberat-o. Bellis îi vorbi mult timp, împiedicându-se în cuvinte, încercând să găsească modalităţi de a exprima ceea ce îi părea imposibil, neadevărat chiar şi ei însăşi.

Tot timpul cât vorbi, pistolul nu se mişcă din dreptul ei. În timp ce-i spunea lui Tanner despre ce-şi dăduse seama, Bellis se oprea din vorbit din când în când, de parcă ar fi vrut să se lase pătrunsă de adevăr.

Fereastra se vedea dincolo de umărul lui Tanner Sack şi ea o privea în timp ce vorbea. Era mult mai uşor decât să-i înfrunte privirea. De fiecare dată când se uita la el, ardea. Ruşinea trădării o marca.

— Am crezut ceea ce ţi-am spus, recunoscu ea şi, amintindu-şi măcelul, tresări dureros. M-a minţit şi pe mine.

— Habar n-am cum au găsit Armada, spuse ea ceva mai târziu, încă în faţa dispreţului şi neîncrederii lui Tanner. Nu ştiu ce s-a întâmplat; nu ştiu ce au făcut; nu ştiu ce informaţii sau maşinării a

furat el ca să determine asta. A fost ceva… Probabil că a ascuns ceva; probabil că le-a dat ceva de care aveau nevoie, o metodă de a ne urmări, ascunsă în mesajul acela…

— Mesajul pe care mi l-ai dat mie, spuse Tanner, iar Bellis ezită înainte de a încuviinţa.

— Cel pe care l-am primit de la el şi ţi l-am dat ţie, spuse ea.

— Am fost convinsă, spuse ea. Pe toţi sfinţii, Tanner, de ce crezi că mă aflam pe *Terpsichoria?* Eram o exilată, Tanner.

El rămase tăcut la vorbele ei.

— Fugeam, continuă Bellis. *Fugeam.* La dracu', nu-mi place aici, nu e locul meu… Dar fugeam. Nu i-aş fi chemat; nu aş fi avut încredere în ei. Eram pe fugă pentru că mi-era frică pentru viaţa mea.

El o privi curios.

— Oricum…

Bellis ezită să spună mai multe, de teamă să nu sune defensiv, deşi i-ar fi spus adevărul.

— Oricum…, continuă ea, păstrându-şi vocea calmă. Oricum, n-aş fi făcut asta. N-aş fi făcut-o… nici ţie, nici altcuiva. Nu sunt magistrat, Tanner. Nu sunt de acord cu felul lor de dreptate.

El o privi cu chipul împietrit.

Ceea ce îl convinsese, îşi dădu ea seama mai târziu, ceea ce îl făcuse să o creadă, nu era nici tristeţea, nici ruşinea ei. El nu avea încredere în acest fel de trăiri, iar ea nu-l putea acuza. Ceea ce-l convinsese pe el fusese faptul că ea spusese adevărul, că fusese la fel de trasă pe sfoară ca şi el, faptul că era şi ea furioasă.

Mult timp, fără vorbă, nenorocită, Bellis rămase tremurând şi cu pumnii încleştaţi.

— Nenorocitule, se auzi ea spunând şi clătină din cap.

Tanner îşi dădea seama că nu vorbea cu el. Bellis se gândea la Silas Fennec.

— M-a minţit, scuipă ea către Tanner, surprinsă de propria-i pornire. Minciună după minciună… ca să mă poată folosi.

M-a folosit, gândi ea, *aşa cum s-a folosit de toţi ceilalţi. L-am privit la lucru; ştiu ce a făcut, cum s-a folosit de lume, dar…*

Dar nu mi-am închipuit că o să facă asta cu mine.

— Te-a umilit, spuse Tanner. Deşi erai cu totul deosebită, nu-i aşa? rânji el. Deşi vedeai prin el? Deşi eraţi băgaţi în aceeaşi oală?

Ea îl privi, albă de furie şi de dezgustul de a fi fost folosită de Silas ca o bleagă, ca o păpuşă, ca toţi ceilalţi. *Eu, mai mult decât toţi nebunii care au citit pamfletele lui Simon Fench; eu, mai mult decât toţi ceilalţi tâmpiţi care l-au servit.* Îi era greaţă de dispreţul, de uşurinţa cu care el o minţise.

— Rahatule, murmură ea. Am să te distrug.

Tanner îi rânji din nou şi Bellis îşi dădu seama cât de patetic sunase remarca ei.

— Crezi că există vreo fărâmă de adevăr în vorbele lui? o întrebă Tanner.

Stăteau amândoi ţepeni şi nesiguri. Tanner încă mai ţinea pistolul în mână, însă doar de formă. Nu deveniseră parteneri de conspiraţie. Se uita la ea cu dezgust şi mânie. Chiar dacă credea că Bellis nu avusese de gând să facă vreun rău Armadei, nu îi era tovarăşă. Ea era cea care îl convinsese să livreze mesajul. Ea îl implicase în măcel.

Bellis clătină încet din cap.

— Cred eu că Noul Crobuzon este sub ameninţarea unui atac? făcu ea dezgustată. Cred eu că oraşul-stat cel mai puternic din lume este ameninţat de nişte peşti cu rele intenţii? Că două mii de ani de istorie sunt gata să se sfârşească şi că numai eu pot salva oraşul? Nu, Tanner Sack, nu cred. Cred că el a vrut să trimită un mesaj spre casă şi asta e tot. Cred că nenorocitul m-a jucat pe degete. Aşa cum face cu toată lumea.

E un asasin, un spion; e un agent, gândi ea. *Este exact ceea ce încerc eu să ocolesc. Cu toate astea, singură şi credulă ca ultima proastă, l-am crezut.*

De ce au venit după el? îi trecu ei brusc prin minte. *De ce să traverseze şase mii de kilometri ca să salveze un singur om? Nu au venit nici pentru el, nici pentru Sorghum.*

— Aici e o afacere mai mare…, spuse ea încet, încercând să-şi formuleze gândurile. E mai mult decât se vede.

N-ar fi venit atât de departe doar pentru el, oricât de bun agent ar fi. El deţine ceva, îşi dădu ea seama. *Are ceva ce ei vor.*

— Deci ce ne facem?

Se făcea lumină. Păsările oraşului începeau să cânte. Bellis avea o durere de cap; era teribil de obosită.

Ignoră întrebarea lui Tanner pentru moment. Se uită pe fereastră şi văzu cerul pălind şi siluetele catargelor şi ale clădirilor conturate cu negru. Era foarte linişte. Vedea valurile ce băteau în coasta oraşului, distingea traseul Armadei spre nord. Aerul era răcoros.

Bellis mai voia o clipă ca aceasta, încă o secundă suspendată, în care să poată respira înainte să vorbească şi să-i răspundă lui Tanner. Ştia răspunsul la întrebarea lui, dar nu voia să-l dea. Nu-l privea. Ştia că o s-o întrebe din nou. Silas Fennec se afla încă în libertate în oraş, tentativa lui de evadare eşuase şi mai putea face doar un singur lucru. Ştia că Tanner ştie şi că o punea la încercare, că exista un singur răspuns posibil la întrebarea lui şi, dacă ar fi dat un răspuns greşit, el

ar fi putut să-i zboare creierii.

— Ce ne facem? spuse el din nou.

Ea îl privi obosită.

— Ştii bine, spuse ea şi râse teatral. Trebuie să spunem adevărul. Trebuie să-i spunem lui Uther Doul.

Capitolul Treizeci şi nouă

Înaintăm, aproape de marginea de nord a Oceanului Agitat, iar la numai două-trei mii de kilometri spre vest, spre nord-vest, se află Marea Şireată. Strecurată în meandrele coastei, pe ţărmul unui continent necartografiat, este colonia Nova Esperium.

Este orăşelul acela mic, luminat, lucitor ale cărui imagini le-am văzut? Am văzut heliotipii ale turnurilor lui, ale silozurilor şi ale pădurii care îl înconjoară, ale animalelor unice din împrejurimile lui: imagini înrămate, în nuanţe de sepia, colorate de mână. În Nova Esperium fiecare are o şansă. Chiar şi Refăcuţii, afectaţii, muncitorii îşi pot câştiga libertatea.

(Nu că asta ar fi adevărat.)

M-am imaginat, privind în jos spre aşezarea de pe pantele munţilor pe care îi văd în aceste imagini (neclari din pricina distanţei, defocalizaţi). Învăţând limbile băştinaşilor, cercetând cărţile vechi pe care le găsim prin ruine.

Sunt cincisprezece kilometri din Noul Crobuzon până la estuar, la intrarea în Golful de Fier.

Mă tot regăsesc în locul acela în amintirile mele, dincolo de oraş, atârnat între pământ şi mare.

Am zăpăcit anotimpurile. Am plecat atunci când toamna devenea iarnă, iar aceasta este ultima senzaţie temporală pe care o mai am. De atunci, dogoarea şi răcoarea şi frigul şi iar dogoarea au fost haotice, prost gestionate, întâmplătoare pentru mine.

Poate că e din nou toamnă în Nova Esperium.

În Noul Crobuzon e primăvară.

Am cunoştinţe pe care nu le pot folosi, într-o călătorie pe care nu o pot controla, într-o direcţie pe care nu o ştiu sau nu o înţeleg, şi mi-e dor de casa de unde am fugit, mi-e dor de un loc pe care nu l-am văzut niciodată.

Dincolo de aceste ziduri sunt păsări, ţipând una la alta, violente şi stupide, luptându-se cu vântul şi, cu ochii închişi, mă pot preface că le văd; mă pot preface că sunt pe orice navă, oriunde în lume.

Dar deschid ochii (trebuie) şi sunt tot aici, în această cameră a Senatului, alături de Tanner Sack, şi ţin capul în jos, şi sunt în lanţuri.

La câţiva paşi în faţa lui Tanner şi Bellis, Uther Doul îşi termina

cuvântarea către conducătorii oraşului: Amanţii, Dynich, noul Consiliu al Tribunalului şi toţi ceilalţi. Era după lăsarea întunericului. Brucolacul se afla şi el acolo. Era singurul conducător neafectat de război – toţi ceilalţi purtau cicatrici sau aveau expresii răvăşite. Conducătorii îl ascultau pe Uther Doul. Din când în când aruncau priviri spre prizonieri.

Bellis îi privea cum se uitau la ea şi le vedea mânia din ochi. Tanner Sack nu putea ridica privirea. Era copleşit de supărare şi ruşine.

— Ne-am înţeles, spuse Uther Doul. Trebuie să ne mişcăm repede. Trebuie să presupunem că am fost corect informaţi. Trebuie să-l prindem imediat pe Silas Fennec. Trebuie să presupunem că încă nu s-a prins că suntem pe urmele lui, dar îşi va da seama curând.

— Dar cum naiba a reuşit? strigă regele Friedrich. Adică, înţeleg chestia cu *pachetul,* cu mesajul ăla nenorocit…

Aruncă o privire spre Bellis şi Tanner.

— Dar cum a pus mâna Fennec pe o piatră de direcţie? Fabrica de busole este, pentru Dumnezeu… mai bine păzită decât vistieria mea. Cum a intrat?

— Nu ştim încă, spuse Uther Doul, şi acesta va fi primul lucru despre care o să-l întrebăm. Pe cât posibil, trebuie să păstrăm secretul afacerii. Pentru că Simon Fench, Fennec… nu este lipsit de partizani, continuă Doul.

Amanţii nu se uitară unul la celălalt.

— Nu trebuie să riscăm… să înfuriem cetăţenii. Trebuie să acţionăm acum. Are cineva vreo idee de unde să începem?

Dynich tuşi şi ridică mâna.

— Am auzit zvonuri, începu el ezitant, că Fench operează în anumite bodegi…

— Rege, lasă-mă pe mine să vorbesc, îl întrerupse Brucolacul cu vocea lui spartă.

Toată lumea îl privi surprinsă. Vampirul păru neobişnuit de nesigur. Oftă şi scoase limba, apoi continuă.

— Nu e niciun secret că districtul Acalmiei are neînţelegeri grave cu conducătorii Ţiparului asupra invocării avancului şi asupra traiectoriei oraşului – care este încă nedeclarată, adăugă el cu o izbucnire de mânie. Cu toate acestea…

Cuprinse încăperea cu privirea de parcă ar fi aruncat o provocare.

— … Sper că nu se va insinua vreodată că Brucolacul sau cei aflaţi sub comanda mea sunt mai puţin loiali oraşului. Este foarte regretabil că nu am fost capabili să luptăm pentru Armada în bătălia care tocmai s-a dat.

— Ştiu, continuă el repede, că cetăţenii mei au luptat. Avem şi noi partea noastră de morţi – dar nu dintre ai mei. Şi resimţim asta. Avem

o datorie faţă de voi. Ştiu unde se află Silas Fennec.

Prin încăpere trecu un ecou scurt de icnete.

— De unde ştii? spuse Amanta? De *când* ştii?

— Nu de mult timp, spuse Brucolacul, uitându-se în ochii ei, fără falsă mândrie. Am aflat unde se odihneşte şi-şi tipăreşte mesajele *Simon Fench.* Dar ştiţi prea bine..., spuse el cu o bruscă fervoare. Ştiţi prea bine că nu aveam nicio idee despre planurile lui. Altfel nu i-am fi permis.

Implicaţiile erau evidente. Îi permisese lui „Simon Fench" să-şi împrăştie influenţa, să-şi tipărească lucrările dizidente şi să împrăştie zvonuri, atâta timp cât crezuse că victima acestei activităţi era Ţiparul, nu întregul oraş. Nu ştiuse despre flota crobuzoniană pe care o chemase Fennec. La fel ca Tanner şi Bellis, se văzuse implicat în evenimente.

Bellis se uita şi rânjea în gândul ei la revolta ostentativă a Amanţilor. *Ca şi cum voi n-aţi fi făcut la fel,* gândi ea. *Ca şi cum nu aşa vă faceţi voi unul altuia de obicei.*

— Sunt conştient de felul în care arată lucrurile, şuieră Brucolacul. Îl vreau pe nenorocitul ăsta la fel de mult ca şi voi. De aceea va fi o plăcere, dar şi o datorie, să-l prind.

— N-ai să-l prinzi *tu,* spuse Uther Doul. Eu am să-l prind – eu şi cu oamenii mei.

Brucolacul îşi întoarse ochii gălbejiţi spre Doul.

— Am anumite avantaje, spuse el încet. Misiunea asta e importantă pentru mine.

— N-ai să capeţi iertarea păcatelor în felul ăsta, Mortule, spuse Doul cu răceală. L-ai lăsat să-şi facă nestingherit jocul şi iată rezultatul. Acum, spune-ne unde este şi cu asta ai ieşit din problemă.

Tăcerea dură mai multe secunde.

— Unde e? strigă Amanta brusc. Unde se ascunde?

— Acesta e un alt motiv pentru care oamenii mei ar trebui să-l vâneze, replică Brucolacul. E într-un loc în care majoritatea soldaţilor voştri ar refuza să intre. Silas Fennec este în cartierul bântuit.

Doul nici nu clipi. Îl privi pe vampir.

— N-ai să pui tu mâna pe el, spuse din nou. Nu mi-e teamă.

Bellis ascultă ruşinată şi cu o ură mocnită faţă de Fennec. *Nenorocitule,* gândi ea cu o satisfacţie sălbatică. *Să te văd cum ai să mai scapi din asta.*

Deşi mai era încă speranţa ei cea mai mare de a scăpa, nu-i putea permite porcului aceluia să o mintă, să o folosească. Nu putea să scape fără să plătească, indiferent de sacrificiu. Mai degrabă îşi încerca norocul în Armada sau la Cicatrice.

Ar fi trebuit să-mi spui, Silas, gândi ea, respirând greu din pricina

mâniei. *Am vrut – vreau – să scap şi eu. Dacă mi-ai fi spus adevărul – dacă ai fi fost deschis, dacă ai fi fost cinstit, dacă nu m-ai fi folosit – poate că te-aş fi ajutat,* gândi ea. *Poate că împreună am fi reuşit.*

Dar ştia că nu ăsta era adevărul.

Oricât ar fi fost de disperată să scape din locul acela, dacă i-ar fi cunoscut planurile nu l-ar fi ajutat. N-ar fi fost părtaşă la asta.

Dezgustată de sine, Bellis îşi dădu seama că Silas o judecase bine. Treaba lui era să ştie ce trebuia să spună fiecăruia, să ştie câtă influenţă avea fiecare şi să-i mintă corespunzător. Trebuia să cântărească ce să spună fiecărui pion.

Avusese dreptate în privinţa ei.

Bellis îşi amintea de furia lui Uther Doul când venise împreună cu Tanner la el.

El îi privise în timp ce îi explicau, cu chipul din ce în ce mai relaxat şi mai rece, cu ochii tot mai întunecaţi. Frustraţi, Bellis şi Tanner încercaseră să-i explice că nu ştiuseră nimic, că fuseseră manipulaţi.

Tanner se bâlbâia şi Doul rămăsese impasibil, aşteptându-l să termine şi pedepsindu-l cu tăcerea. Apoi se întorsese spre Bellis şi îi aşteptase explicaţiile. O enervase – nu făcuse niciun gest când îi spusese că îl cunoaşte pe Silas Fennec, pe *Simon Fench.* Nu păruse deloc surprins. Rămăsese nemişcat, aşteptând mai multe informaţii. Dar când îi spusese ce făcuse, că dusese un pachet pentru Fennec, brusc Doul explodase de furie.

— *Nu,* strigase el. Ce a *făcut?*

Iar când Bellis încercase să bâiguie ceva – o scuză ruşinată că nu ştiuse nimic, că nici nu-i trecuse prin cap, că nu avea de unde să fi ştiut – el o privise foarte aspru, cu o expresie de dezgust şi cruzime pe care nu o mai văzuse până atunci pe chipul lui şi care îi sfâşia măruntaiele.

— Eşti sigură? îi spuse el pe un ton înfricoşător. Aşa e? N-ai ştiut? Deloc?

Îi strecurase în minte viermele îndoielii care se cuibări în remuşcarea şi supărarea ei.

Oare am ştiut? M-am îndoit eu vreo clipă?

Conducătorii discutau în contradictoriu asupra geografiei cartierului bântuit al Armadei, asupra vârcolacilor şi asupra metodei de a pregăti capcana.

Bellis vorbi destul de tare ca să-i întrerupă.

— Senatori, spuse ea.

Toată lumea tăcu.

Doul o privi în ochi cu o expresie neiertătoare. Ea nici măcar nu clipi.

— Mai e ceva ce trebuie avut în vedere, spuse ea. Nu cred că Noul Crobuzon a traversat atâtea mii de kilometri doar din *dragoste.* Nu-şi riscau ei atâtea nave şi nu depuneau atâta efort, nici măcar pentru *Sorghum,* darmite pentru a recupera un singur om. Silas Fennec are ceva ce ei vor. Nu ştiu ce este, vă jur… V-aş spune dacă aş şti. Cred… Un lucru cred că e adevărat din tot ce mi-a spus, acela că a petrecut mult timp în Cromlech-ul de Sus şi că a avut contact recent cu Gengris. I-am văzut însemnările şi cred că aşa este. Mi-a spus că măcinătorii l-au vânat. Şi poate că aşa e. Poate din pricina vreunui obiect pe care l-a luat; ceva pentru care Noul Crobuzon ar risca să meargă până la capătul lumii. Poate că de aceea au venit. Aţi fost de acord că a făcut nişte lucruri pe care n-ar fi trebuit să fie în stare să le facă: să fure lucruri, să intre în locuri impenetrabile. Poate că obiectul din posesia lui Silas Fennec – cel pe care l-a furat, cel pe care crobuzonienii au venit să-l ia – este cauza întregii situaţii. Eu spun… ţineţi minte când încercaţi să-l prindeţi că s-ar putea să folosească ceva… Fiţi atenţi.

După ce vorbi, se lăsă o tăcere lungă, neîntreruptă.

— Are dreptate, spuse cineva.

— Şi ea? spuse un tânăr dispreţuitor din Consiliul Tribunalului. Chiar să-i credem? Că n-au ştiut nimic? Că încercau doar să-şi salveze oraşul?

— *Ăsta* e oraşul meu, strigă Tanner Sack brusc şi declanşă o tăcere de şoc.

Uther Doul se uită spre Tanner, care lăsase din nou capul în jos.

— De ei ne ocupăm mai târziu, spuse Doul. Acum vor fi închişi, până ce îl prindem pe Silas Fennec. Apoi o să-l interogăm şi o să ne dăm seama.

Uther Doul în persoană îi conduse pe Tanner şi Bellis la celulele lor.

Îi luă din sala de şedinţe şi îi duse prin labirintul de tunele care străbătea *Marele Răsăritean.* Prin coridoarele lambrisate cu lemn, pe lângă heliotipii cu marinari din Noul Crobuzon. Prin tunele luminate cu gaz. Acolo unde se opriră până la urmă se auzeau sunete ciudate de metal şi maşinării.

Doul îl împinse pe Tanner *(uşurel)* printr-o uşă, iar Bellis zări înăuntru un pat, un birou, un scaun, o fereastră. Doul se întoarse cu spatele la Bellis şi îşi continuă drumul. Ştia că o să-l urmeze, chiar şi aşa, spre propria ei închisoare.

În celulă, întunericul de dincolo de fereastră nu era din pricina nopţii noroase. Se aflau sub nivelul apei şi hubloul ei dădea spre marea neluminată. Se întoarse şi se sprijini de uşă, oprindu-l pe Doul să o închidă.

— Doul, spuse ea şi îl cercetă să-i găsească vreun semn de

slăbiciune, de prietenie, de atracţie sau de iertare, dar degeaba.
El aşteptă.
— Încă ceva, spuse ea, privindu-l hotărâtă în ochi. Tanner Sack… e o victimă. N-a făcut nimic să pună în primejdie Armada. Trece prin chinurile iadului; e dărâmat. Dacă trebuie să pedepseşti pe cineva…
Bellis oftă tremurat.
— Vreau să spun, dacă vrei dreptate… n-ai să-l pedepseşti, măcar pe el. În rest poţi să hotărăşti ce vrei. El e cel mai loial armadorian – cel mai loial supus al Ţiparului – ştiu asta.
Uther Doul o privi mult timp. Îşi răsuci capul într-o parte de parcă ar fi fost curios.
— Doamne, domnişoară Coldwine, spuse el până la urmă cu o voce lipsită de inflexiuni, mai blândă şi mai frumoasă ca niciodată. Pe toţi zeii. Ce paradă de curaj şi de sacrificiu de sine. Să iei asupra ta cea mai mare parte din vină, să ceri îndurare pentru altul. Dacă te-aş fi suspectat de manipulare – de faptul că ai adus în mod deliberat războiul în oraşul meu – dacă mi-ar fi trecut prin minte să te pedepsesc sever pentru acţiunile tale, cred că ar fi trebuit acum să mă mai gândesc o dată, în lumina acestei atitudini, a nobelţii tale altruiste…
Bellis ridică privirea tăioasă şi începu să vorbească, dar făcu ochii mari. Vocea lui calmă devenise acră, îşi bătea joc de ea.
Bellis se înroşi, complet dezarmată. Ruşinată şi iarăşi singură.
— Ah, oftă ea, fără să mai poată vorbi.
Uther Doul încuie şi o lăsă pe Bellis singură să privească peştii ce înotau stupid spre orice rază de lumină care venea de la fereastra ei.

În Armada nu exista linişte totală. În partea cea mai liniştită a nopţii celei mai lungi, fără niciun suflet prin preajmă, oraşul era plin de zgomote.
Vântul şi apa se mişcau fără încetare. Armada călărea valurile, le întindea, le împrăştia substanţa şi o aduna din nou. Odgoanele şuierau. Catargele şi coşurile de fum scârţâiau. Vasele se loveau unul de altul, cu sunet de os, ca şi cum cineva, infinit de stupid şi de răbdător, ar fi bătut la uşa unei case goale.
Oraşul se apropia cel mai mult de liniştea totală în cartierul bântuit. Bătaia valurilor, clipocitul şi râcâiala apei suna mai gol aici. Dar în locul acela se auzeau alte zgomote ce înfricoşau ascultătorul şi îi ţinea departe pe intruşi.
Un scârţâit lung, ca un turn care se prăbuşeşte. Duduitul ritmic al unei maşinării care străpungea lemnul. Un croncănit slab ca un flaut dezacordat.
Cartierul bântuit se bălăcea în zgomotele lui ciudate şi se umflase, se umpluse de muşchi din pricina anilor de stat în apă, continuându-şi

degradarea îndelungată. Nimeni nu ştia ce se ascundea pe corăbiile sale bătute de vreme.

Tezaurul Limbii era cel mai mare vas din cartierul bântuit. O corabie veche, de mai mult de o sută de metri lungime, din lemn ocru, pictată odată în culori intense, şterse acum de ani şi de aerul sărat. Pe punte erau împrăştiate rămăşiţele a cinci catarge şi alte gunoaie. Doagele şi prăjinile se împleteau ca într-un model, pierzându-şi forma, putrede şi mâncate de viermi.

Era aproape miezul nopţii. Se auzeau zgomote din districtul Acalmiei şi din Tot-al-Tău: zgomote de petrecere; zgomote mecanice de la clădirile ce se reconstruiau după bătălie. Mai existau încă poduri ce legau districtele de cartierul bântuit, vechi şi nefolosite, montate în urmă cu nenumăraţi ani şi refuzând tenace să se pulverizeze.

De pe o barjă de la capătul districtului Tot-al-Tău, un bărbat se strecura peste apă spre vasele bătrâne. Păşea fără teamă prin peisajul de corăbii putrede, mucegăite şi cu ţurţuri de rugină. Singura lumină venea de la stele, dar el ştia pe unde să meargă.

În partea din faţă a unui trauler, macaralele cele mari erau despicate şi-şi arătau măruntaiele mecanice de parcă ar fi fost măcelărite. Bărbatul se strecură prin măcelul unsuros şi trecu pe *Tezaurul Limbii.* Puntea lungă i se întindea în faţă, uşor aplecată pe o parte.

(Dedesubt era prins un lanţ uriaş, montat acolo cu multă vreme în urmă, ce se cufunda în adâncuri şi strunea avancul.)

Bărbatul coborî în pântecele întunecos al vasului bântuit. Nu încerca să facă linişte. Ştia că dacă l-ar fi auzit cineva, l-ar fi considerat o fantomă.

Se deplasă prin coridoarele cufundate în semiobscuritate, cu contururile subliniate de taumaturgie sau mucegai fosforescent.

Bărbatul încetini şi se uită împrejur, cu îngrijorarea săpată pe faţă, cu degetele încleştate pe statuetă. Când ajunse la treptele ce duceau jos, tocite de trecerea anilor, se opri, odihnindu-şi mâna liberă pe balustradă. Îşi ţinu răsuflarea şi se uită împrejur, cercetând fiecare colţ întunecat şi ascultând.

Se auzea o şoaptă.

Era un sunet pe care nu-l mai auzise până atunci, nici măcar pe punţile infestate cu stafii.

Bărbatul se întoarse. Se uită în bezna de la capătul pasajului de parcă s-ar fi luptat cu o altă voinţă, ca şi cum ar fi insistat să privească bezna până ce câştigă şi aceasta scoase la iveală ceea ce ascundea.

— Silas.

Un bărbat ieşi din întuneric.

Pe loc, Silas Fennec ridică statueta şi îşi aruncă limba în gâtlejul ei. Silueta alerga spre el cu sabia scoasă.

Brusc apărură şi alţii. Chipuri aspre ieşiră din cuşetele de lemn, de jur împrejur, şi se repeziră la el cu iuţeală, cu pistoale şi săbii întinse.

— *Să rămână în viaţă!* strigă Doul.

Silas Fennec simţi un tremur dinspre limba lascivă a obiectului de piatră şi forţele lui năvăliră în el. Sări în spaţii pe care nu le văzuse şi prin care nu ar fi fost capabil să le folosească în urmă cu o clipă. Fennec se răsuci atunci când primul om al Ţiparului trecu prosteşte pe sub el, apoi deschise gura şi stomacul îi fu cuprins de un spasm. Scuipă un bol de bilă verzuie, o gură de plasmă încărcată taumaturgic care nu era nici lichid vâscos, nici energie, şi îl proiectă drept în faţa atacatorului.

Silas Fennec se strecură pe căi nevăzute, părăsind coridorul, ridicându-se în corabie. Omul pe care scuipase ţipa slab, încleştat, muribund.

Străjerii erau peste tot, năvăleau prin uşi şi se agăţau de hainele lui. Ieşeau de prin găuri ca şobolanii, ca viermii, sărind la el şi tăind cu săbiile. Erau iuţi, aleşi după îndemânare şi curaj: o molimă, o infestare, năpădindu-l, ţintuindu-l, hăituindu-l.

Sfinte GurăMultă, m-au înconjurat, gândi Fennec şi se grăbi să-şi apese gura din nou pe statuetă. Planurile şi unghiurile se pliau în jurul lui, reconfigurându-i căile; se răsuci şi se repezi pe scări în sus, ca un om care se îneacă în căutarea aerului. Era furios.

Echipa Ţiparului se agăţa de el, se prindea de ce putea. *Nu vă puneţi cu mine,* gândi el, simţind un bufeu de puteri. *Pot să fac şi altceva decât să fug.* Se întoarse, mârâind, scuipă şi vomită pe atacatorii lui, împroşcând cu cheaguri colectate din sărutul statuetei. Scuipă pe toate feţele dimprejur.

Flegma coroda ca un acid în spaţiul obişnuit, străjerii ţipau cuprinşi de dureri, ochii, oasele şi carnea li se pliau în afara corporalităţii, dizolvându-se, disipându-se, sfâşiate în direcţii imposibile. Cădeau la pământ ţipând, răniţi, iar Silas îi privi din mers fără milă, văzându-le chipurile scurgându-se din realitate, sângerând un nimic vâscos care sfârâia, cu capetele şi pieptul găurite. Sângerau în ne-spaţiu, o vacuitate mortală ce se răspândea peste rănile lor ca o cangrenă, până ce carnea abia se mai vedea, vagă şi irelevantă, apoi înceta brusc să mai existe.

Atacatorii se rostogoleau şi ţipau câtă vreme mai aveau guri.

Fennec continua să alerge, cu inima bătându-i nebuneşte. Alerga şi săruta şi curba spaţiul cu paşii lui complicaţi, desfăcând planurile din jurul lui.

Uther Doul îl urmări cu o asemenea tenacitate încât, deşi obligat să

folosească spaţiul convenţional, rămase pe urmele lui Fennec.

Doul era neobosit.

Fennec ţâşni din măruntaiele corabiei şi se aruncă în gol. Rămase atârnat o clipă, cu limba însângerată de dinţii de marmură ai statuetei.

Să vă ia naiba pe toţi, îşi spuse el aspru, eliberat complet de frică. Îşi strecură limba adânc în gura statuetei, simţi cum se umple de forţe, se simţi strălucind ca o stea întunecată. Alunecă de-a lungul unui bordaj rupt, urcând pe umbrele odgoanelor, curbând realitatea din jurul lui, îndoind planurile şi alunecând de-a lungul pliului format – în sus, peste corabia părăginită.

Un grup de străjeri încruntaţi ieşiră de dedesubt şi se răspândiră cu mişcări experte pe punte. Uther Doul ieşi o dată cu ei şi se uită direct în ochii lui Fennec.

— Fennec, spuse el şi ridică sabia.

Silas Fennec privi în jos spre el, încruntat, furios, şi răspunse cu o voce reverberând greşit, prea aproape de urechi, ca o şoaptă ameninţătoare.

— Uther Doul.

Fennec era căţărat la cinci metri deasupra punţii, într-o aură de eter. Realitatea unduia în jurul lui. Atârna acolo neclar, oscilând între stări. Se mişca încet, cu o graţie de prădător marin, înceţoşat. Din gură şi din limba sfâşiată îi curgea sânge. Se răsuci în aer, rămase suspendat datorită forţelor provenite din sărutul statuetei, privindu-i pe cei de dedesubt.

Oamenii îşi ridicară armele. Fennec vibră şi gloanţele trecură prin locul în care fusese – prin aer – şi dispărură. Silas deschise gura şi cheaguri de scuipat coroziv ţâşniră din el ca schijele unui proiectil, împrăştiindu-se pe punte şi pe feţele atacatorilor.

Se auziră ţipete. Oamenii se împrăştiară în panică.

Fennec rămase cu ochii pe Doul.

Doul sări din calea scuipatului cu o economie brutală, concentrat, fără să-şi desprindă privirea de la Fennec. Silueta lui Fennec tremură şi coborî, plutind fantomatic peste punte, lăsând o dâră de salivă caustică. Dacă se apropia cineva de el, scuipa şi îl alunga, ori acela murea. Se concentră asupra lui Uther Doul.

— *N-ai decât să te iei de mine,* şopti Fennec cu o bravadă de om beat.

Gâtul îi era uscat de atâta scuipat, dar i se părea că poate face orice, chiar să ardă o gaură în textura universului. Se simţea de neoprit. Doul bătu în retragere din faţa siluetei puternice, sări într-o parte înfuriat, scrâşnind din dinţi. Vocea lui Fennec încă îi răsuna în urechi. *„N-ai decât...”*

Atunci, prin lumină şi întuneric, prin zgomotul valurilor, prin

luminile Armadei aflate la numai câţiva metri, Fennec auzi o voce în spatele lui.

— *Siiiiiilassssss.*

Ca şuieratul unui şarpe monstruos.

Fennec se întoarse cu o tresărire şi-l văzu pe Brucolac prin spaţiul deformat – bestial, strălucind, cu duritate de os. Brucolacul ieşi din beznă cu limba afară. Se repezi spre Fennec.

Fennec ţipă şi încercă să sărute din nou statueta grotescă, dar Brucolacul îl ajunse şi îl lovi, cu degetele întinse, ţintind spre gâtul lui.

Lovitura îl trânti pe Fennec la podea, cu răsuflarea tăiată. Brucolacul căzu peste el cu ochii arzători. Fennec tot încerca să ducă statueta la buze, dar, cu o uşurinţă dispreţuitoare, Brucolacul îl prinse de mâna liberă şi îl ţintui fără efort. Ridică piciorul *(cu viteză ameţitoare)* şi îl puse pe încheietura mâinii drepte a lui Fennec, călcându-l sălbatic, ţintuindu-l de punte, strivind-o.

Fennec ţipă ascuţit în timp ce degetele i se chirciră. Statueta căzu pe lemnul punţii.

Fennec rămase întins pe scânduri şi urlă, cu sângele curgându-i din nas şi din gură şi cu o mână zdrobită. Ţipa de durere şi de groază şi dădea din picioare fără rost, încercând să scape. Era din nou complet în realitate, frânt, jalnic. Uther Doul îşi făcu apariţia şi se aplecă peste el.

Cămaşa lui Fennec era sfâşiată şi desfăcută din pricina zbaterilor, dezgolindu-i pieptul.

Carnea îi era macerată, păstoasă, decolorată, cu pete mari de verde şi alb, lucind nesănătos ca o carne moartă. Ici-colo se vedeau fire şi extensii franjurate, ca nişte mustăţi, ca nişte aripioare de peşte.

Doul şi Brucolacul îi cercetară modificările.

— Uită-te la tine…, murmură Uther Doul.

— Despre asta era vorba? şuieră Brucolacul, privind statueta pe care o luase Doul.

Fennec continua să ţipe. Statueta de piatră se uita ţintă la Uther Doul, îi făcea din ochiul limpede şi rece. Statueta se îmbrăţişa singură cu membre nelămurite tăiate în piatra rece ca gheaţa, verde şi neagră. Îi rânjea cu o gură oribilă, rotundă, cu dinţi. Doul pipăi cu degetul pliul de piele de pe spatele statuetei.

— E un obiect cu puteri mari, îi spuse Brucolacul lui Fennec care tremura cuprins de şoc. Câţi armadorieni ai omorât cu el?

— Luaţi-l, spuse Doul către cei care nu fuseseră răniţi.

Străjerii înaintară, ezitând nervoşi când văzură că Brucolacul nu se dă la o parte.

Acesta intervenise în ciuda ordinelor lui Doul şi poate că îi salvase viaţa, dar Doul refuza să-şi ceară scuze sau să-i mulţumească. Se uită la Brucolac cu răceală până ce, învins, vampirul bătu în retragere.

— E al nostru, şopti Doul către Brucolac, cântărind statueta în mână.

Pe punte se aflau străjeri care mureau într-o agonie incomprehensibilă. Camarazii lor îl înhăţară pe Fennec fără nicio milă, îmbrâncindu-l, neluând în seamă ţipetele lui.

Cetăţenii de la marginea districtelor Acalmiei şi Tot-al-Tău tremurau la auzul zgomotelor din cartierul bântuit şi îşi făceau semne protectoare.

— N-am mai auzit aşa ceva până acum, şopteau ei. Nu-i nici de la un vârcolac, nici de la un strigoi… E ceva nou, care n-are de-a face cu restul.

Îşi dădeau seama că e vorba de un om.

Capitolul Patruzeci

Uther Doul se aşeză pe patul din celula lui Bellis. Camera părea încă goală, deşi i se mai aduseseră unele lucruri din apartament: carnetele ei de însemnări, câteva haine.

El o privi cum răsuceşte statueta măcinătoare în mâini. O pipăi atentă, curioasă, urmărindu-i elementele sculptate. Se uită la chipul deformat şi la gură.

— Fii atentă, o sfătui Doul când îi atinse un dinte cu unghia. E periculoasă.

— Asta e… pricina tuturor lucrurilor? spuse Bellis.

Doul dădu din cap.

— O ducea cu el. A folosit-o ca să ucidă câţiva oameni. Plia spaţiul cu ajutorul ei, executa nişte manevre de taumaturgie cum n-am mai văzut. Aşa a intrat, probabil, în fabrica de busole.

Bellis încuviinţă. Înţelegea despre ce vorbea Doul, înţelegea cum făcuse Fennec de ajutase Noul Crobuzon să găsească Armada. Un fel de maşinărie secretă, un mecanism.

— Acum suntem în siguranţă, continuă Doul. Piatra de direcţie se afla probabil pe *Călătorul Zorilor.*

Probabil, gândi Bellis. *Un instrument de găsit Armada. Să sperăm că nu se află pe vreun cuirasat care pluteşte în derivă, avariat şi fiert de soare, cuprins de duhoarea echipajului mort, unde ar putea fi găsită într-o zi.* Răsuci din nou statueta în mâini şi o cercetă îndeaproape.

— Ne dăm seama… continuă încet Doul, din ce am aflat de la Fennec, că statueta nu este obiectul principal. Aşa cum obiectul principal al pistolului nu este pistolul propriu-zis, ci glonţul, aşa şi cu asta: nu statueta în sine este cea care deţine puterea. E numai o conductă. Asta, spuse el, este sursa puterii.

Doul flutură fâşia de carne prinsă pe spatele statuetei.

— Asta este aripioara unui strămoş, a unui preot-asasin, a unui

taumaturg, a unui *mag.* Prinsă în piatră, într-o formă care mimează originalul. Este o relicvă a măcinătorilor, spuse Doul, moaştele unui… sfânt. De aici se scurge puterea. Asta ne-a spus Fennec.

Bellis îşi imagină tehnicile prin care Fennec fusese forţat să răspundă la întrebările acestea.

— Asta se află în spatele tuturor lucrurilor, spuse Bellis, iar Doul încuviinţă.

— Face nişte chestii uimitoare. I-a permis lui Fennec să facă nişte chestii uimitoare. Dar chiar şi aşa, cred că abia începuse să înţeleagă. Cred că Noul Crobuzon are motive să creadă că acest… talisman este mult mai puternic decât a învăţat Fennec.

O privi în ochi pe Bellis.

— Nu cred că Noul Crobuzon ar veni aşa de departe, ar încerca aşa de tare, decât dacă ar fi în joc forţe dintre cele mai puternice.

Bellis se uită cu evlavie la obiectul din mâinile ei.

— Am pus mâna pe ceva extraordinar, spuse liniştit Doul. Am găsit un lucru mare. Cine ştie ce vom putea face cu el.

Asta e pricina tuturor relelor, gândi ea. *Asta a furat Fennec. Chiar mi-a spus că a furat ceva de la Gengris. Asta a spus Noului Crobuzon că are – nu le-a dat-o, fireşte. Nu ar mai fi venit să-l caute dacă le-ar fi dat-o pur şi simplu. Asta a fost momeala pe care le-a arătat-o din cealaltă parte a lumii, spunând „Salvaţi-mă şi e a voastră” de i-a făcut să vină.*

De aceea traversase Noul Crobuzon oceanul şi se aruncase în luptă. Acest obiect pusese lucrurile în mişcare. Din pricina asta am dus Aramada (fără să ştiu) spre insula ţânţarilor. Ca să trimit un mesaj secret Noului Crobuzon, am dăruit Armadei un avanc în loc să arunc nenorocita de carte a lui Aum în mare.

Asta a urmărit toată lumea.

Aripioara asta de mag.

Bellis nu ştia ce se schimbase. Doul părea s-o fi iertat. Purtarea lui răutăcioasă se mai îndulcise. Venise la ea să-i arate ce găsise, să vorbească cu ea ca înainte. Bellis era nervoasă: nu mai era sigură pe el.

— Ce-ai să faci cu asta? spuse ea.

Uther Doul învelea statueta la loc într-o pânză umezită. Dădu din cap.

— Nu avem timp să o cercetăm pe îndelete, nu încă. Nu acum. Sunt prea multe lucruri de făcut; prea multe se desfăşoară. Am fost… abătuţi de la curs. Întâmplarea asta a venit într-un moment nepotrivit.

Vorbi fără inflexiuni, dar ea simţi că erau mai multe de spus. Doul ezita.

— Oricum, l-a afectat pe Fennec. L-a schimbat. El ori nu înţelege,

ori nu vrea să recunoască. Nimeni nu ştie la ce forţe au acces măcinătorii. Nu putem întoarce ceea ce i s-a întâmplat lui Fennec şi nu ştim ce efecte va avea. Nimeni n-are chef să devină noul amant al statuetei. Aşa că o depozităm într-un loc ferit până ce terminăm proiectul, până ce ne atingem obiectivul şi o să avem timp şi învăţaţi la dispoziţie să studiem obiectul. Păstrăm tăcerea asupra celor întâmplate, dar, pentru cazul în care se află ce a adus la bord Fennec, îl vom păstra într-un loc în care nimeni nu se gândeşte sau nu îndrăzneşte să caute. Undeva unde toată lumea ştie că se mai află un talisman sau două şi unde ştie că riscul este... prea mare.

Şi, spunând asta, Doul atinse fulgerător mânerul Sabiei Posibile. Bellis observă şi îşi dădu seama unde avea să fie ascunsă aripioara magului.

— Şi unde e Fennec? spuse ea încet.

Doul o privi fix.

— Am avut grijă de el, spuse el şi făcu un gest din cap spre coridor. E deţinut.

Tăcerea se prelungea.

— Ce faci aici? spuse Bellis în cele din urmă, domolită. De cât timp mă crezi?

Bellis îl cercetă, epuizată de confuzie. *De când am călcat în oraşul ăsta blestemat,* îşi spuse ea cu o limpezime bruscă, *am fost la capătul nervilor, clipă de clipă. Sunt obosită*.

— Întotdeauna te-am crezut, spuse el cu vocea lipsită de expresie. N-am crezut niciodată că ai chemat în mod deliberat Noul Crobuzon, deşi ştiu – am ştiut întotdeauna – că nu iubeşti locul ăsta. Când ai venit la mine, m-am aşteptat să aud altceva de la tine. Când l-am ascultat pe Fennec, care încerca să-şi ţină gura, care încerca să te implice, când recunoştea adevărul... El spune lucruri diferite de la un minut la altul. Dar Adevărul este evident: ai fost naivă, spuse Doul fără emoţie. L-ai crezut. Ai crezut că... Ce ţi-a spus? *Că-ţi salvezi oraşul?* Nu ai vrut să ne distrugi; ai vrut să-ţi salvezi oraşul natal ca să te poţi întoarce într-o zi şi să-l găseşti întreg. Nu ai încercat să ne distrugi; ai fost doar naivă.

Chipul lui Bellis se înăspri. Era roşie ca focul.

Doul o privi.

— Te-a luat valul, nu? spuse el. Ai vrut să... stabileşti o legătură. Să faci ceva. Asta îţi era de ajuns, nu? Să-ţi salvezi oraşul.

Doul vorbea monoton, iar Bellis privi în jos spre mâinile ei.

— Pun pariu, continuă el, că atunci când ai să te gândeşti la ce ţi s-a spus... Pun pariu că vei fi stingherită.

Spuse asta aproape cu blândeţe. Viermele îndoielii înviase iar, zvârcolindu-se în mintea lui Bellis.

— Nu exista nimic despre el pe *Tezaurul Limbii,* spuse Doul. Cabina lui era goală. Pereţii erau acoperiţi cu însemnări prinse peste tot în pioneze. Diagrame în care notase cine este soţul cui, cine ce face, cine ce are. Era impresionant. A aflat tot ce avea nevoie. S-a strecurat în politica oraşului. S-a ţinut întotdeauna ascuns. Diferite întâlniri pentru diferiţi informatori, nume diferite – Simon Fench şi Silas Fennec erau doar două dintre multe altele. Dar nimic despre el. E ca o păpuşă de lemn. Însemnări peste tot, ca afişele, o tiparniţă manuală, cerneală şi vaselină. Hainele lui într-un cufăr, carnetul lui într-un săculeţ – asta a fost tot. Jalnic.

Doul prinse privirea lui Bellis.

— Puteai să cercetezi ore întregi încăperea şi tot nu îţi făceai o impresie despre Silas Fennec. Nu e decât un sac cu planuri.

Dar acum a fost prins, gândi Bellis, *iar noi continuăm spre nord. Amanţii au câştigat. Necazurile lor s-au terminat, nu-i aşa, Uther?* Îl privi şi încercă să restabilească între ei legătura pe care o pierduseră.

— Ce scriai? întrebă Doul, şocând-o. Atunci când am intrat.

Doul arătă spre buzunarul în care ea îndesase scrisoarea.

O păstra mereu la ea, devenind din ce în ce mai grea pe măsură ce numărul paginilor creşteau. Nu-i fusese luată. Nu o putea ajuta să scape.

Trecuse ceva timp de când nu mai scrisese nimic. Avusese perioade în care notase regulat, ca într-un jurnal, apoi săptămâni în care nu făcuse nimic. În cabina aceea mică, monotonă, care îi servea drept celulă, se apucase din nou, de parcă aşa s-ar mai fi dumirit. Dar descoperise că îi era aproape imposibil să scrie.

— De când te-am văzut prima oară, spuse Doul, ai avut-o întotdeauna la tine. Chiar şi pe dirijabil.

Bellis făcu ochii mari.

— Ce este? Ce scrii?

Bellis îşi dădea seama acum, cu un soi de panică sublimată, că vorbele şi faptele ei aveau să aibă ecou mult timp. Lucrurile se aranjau. Parcă îşi ţinea răsuflarea.

Bellis scoase scrisoarea din buzunar şi citi ce scrisese.

Prafuri, 9 Chet, 1780. A şasea zi de Jocuri din Trimestrul Cărnii.

Salutare iarăşi.

— E o scrisoare, spuse ea.

— Către cine? făcu Doul.

Nu se aplecă să citească. Se uită în ochii ei.

Ea oftă şi răsfoi prin multele pagini ale scrisorii, îi găsi prima pagină şi o ridică în aşa fel încât el să poată citi primul cuvânt.

Dragă, spunea scrisoarea, apoi urma un spaţiu. Un cuvânt lipsă.

— Nu ştiu, spuse ea.

— Nu e pentru nimeni. Asta ar fi trist, patetic, să scrii o scrisoare nimănui. Nu e o scrisoare pentru cineva care a murit, nimic aşa de… trist. Este chiar opusul. Nu se închide, ci se deschide; e o uşă; poate fi pentru oricine.

Se auzi, îşi dădu seama cum suna şi se îngrozi.

— Când am plecat, spuse ea mai liniştită, am petrecut multe săptămâni, multe luni temându-mă. Cei pe care-i cunoşteam dispăreau. Ştiam că sunt vânată. N-ai fost niciodată în Noul Crobuzon, nu-i aşa, Uther?

Ridică privirea spre el.

— Cu toate explorările şi îndemânările tale – n-ai fost acolo. Nu ai nicio idee – ai vreo idee? E un soi special de teamă, o teamă unică, să simţi miliţia că te încolţeşte. La cine au ajuns? Pe cine au luat, au torturat, au corupt, au înspăimântat, au ameninţat, au cumpărat? În cine poţi avea încredere? E tare greu să fii singur. Când am început, continuă ea cu ezitare, am crezut că scriu surorii mele. Nu am fost apropiate, dar sunt momente în care mi-e dor să stau de vorbă cu ea. Sunt lucruri pe care, totuşi, nu i le-aş spune. Şi aveam nevoie să le spun, aşa că mi-am propus să adresez scrisoarea unuia dintre prietenii mei.

Bellis se gândi la Mariel, la Ignus şi la Tea. Se gândi la Coapse Mari, femela cactus care cânta la violoncel, singura dintre prietenele lui Isaac cu care păstrase legătura. Se gândi la ceilalţi. *Scrisoarea poate fi adresată oricăruia dintre voi,* gândi ea, deşi ştia că nu e adevărat. Se îndepărtase de majoritatea dintre ei în lunile acelea de spaimă de dinainte de a fugi. Deşi nici înainte de asta nu fusese apropiată de mulţi. *Aş fi putut scrie vreunuia dintre voi?* se întrebă ea deodată.

— Cu oricine ai vorbi, spuse ea, oricui ai scrie, sunt lucruri pe care nu le-ai putea spune, lucruri pe care le-ai cenzura. Şi cu cât scriam mai mult – cu cât *scriu* mai mult – cu atât aveam nevoie să spun mai multe, să fiu mai deschisă. Aşa că am scris tot şi nu sunt nevoită să mă feresc. Mă voi hotărî la sfârşit. Pot să aştept şi să hotărăsc cui îi este adresată după ce spun tot ce am de spus.

Nu pomeni faptul că nu avea să fie niciodată în stare să trimită scrisoarea, că avea să scrie în Armada toată viaţa ei.

Nu e nimic ciudat în asta, voia să spună Bellis. *E normal.* Se simţi mândră. *Să nu crezi că e un vid la celălalt capăt,* i se adresă lui în gând, provocatoare. *Nu e aşa.*

— Probabil că scrii foarte atentă, spuse Doul, şi numai despre tine. Fără glume. Probabil că este o scrisoare foarte rece.

Da, gândi Bellis, privindu-l. *Probabil.*

— Te exilezi, spuse el. Te exilezi şi scrii. Silas Fennec e la fel. Dacă te uiţi la el acum, ai să-l vezi că încearcă să-şi ia notiţe cu mâna

stângă.

— L-ai lăsat să-şi păstreze carnetul de însemnări? spuse Bellis, întrebându-se şi bănuind în acelaşi timp ce i s-a întâmplat la mâna dreaptă.

Uther Doul privi ostentativ prin camera ei: la haine, la carnete, la scrisoare.

— Vezi cum ne tratăm prizonierii? spuse el încet, iar Bellis îşi aminti că şi ea era prizonieră, ca şi Tanner Sack, ca şi Fennec.

— De ce nu le-ai spus Amanţilor, spuse Doul deodată, atunci când Fennec ţi-a spus că Noul Crobuzon e în primejdie? De ce nu ai încercat să trimiţi prin ei un mesaj?

— Pentru că nu le-ar fi păsat, spuse ea. Poate că s-ar fi bucurat: un rival mai puţin pe mare. Şi gândeşte-te la pradă. N-ar fi acţionat.

Avea dreptate şi simţea că el ştia asta. Cu toate acestea, viermele i se răsuci din nou în minte.

— Uită-te în scrisoare, spuse ea brusc. Dovedeşte că nu ştiam nimic.

El nu răspunse multă vreme.

— Ai fost judecată, spuse el într-un sfârşit.

Bellis simţi că i se răceşte stomacul. Mâinile începură să-i tremure, înghiţi în sec de câteva ori şi strânse din buze.

— Senatul s-a întâlnit, continuă el, după ce l-am interogat pe Fennec. Se crede în general că Sack şi cu tine nu aţi fost părtaşi voluntari la chemarea Noului Crobuzon. Povestea ta a fost acceptată. Nu mai e nevoie să-mi arăţi scrisoarea.

Bellis dădu din cap şi îşi simţi inima bătându-i nebuneşte.

— V-aţi predat, spuse el pe un ton mort. Ne-aţi spus ceea ce ştiaţi. Vă cunosc. V-am urmărit – pe amândoi. V-am studiat cu atenţie.

Ea încuviinţă din nou.

— Aşa că sunteţi crezuţi. Asta e tot. Vi se redă libertatea, dacă vreţi.

Doul făcu o pauză foarte scurtă. Mai târziu, Bellis îşi aminti de această pauză şi nu-l putea ierta.

— Puteţi să vă alegeţi singuri pedeapsa.

Bellis se uită în altă parte, îşi netezi scrisoarea şi trase aer în piept, apoi îl privi din nou.

— Pedeapsa? spuse ea. Ai spus că mă crezi…

— Te cred, spuse el. Eu sunt principala cauză pentru care aţi fost crezuţi.

Când spuse acestea, nu se aşteptă la recunoştinţă.

— De aceea pedepsele posibile sunt acelea care sunt. De aceea nu sunteţi morţi, aşa cum o să fie Silas Fennec după ce scoatem de la el tot ce avem nevoie. Dar ştiţi că nu o să rămâneţi nepedepsiţi. De când

intenţia determină judecata? Orice ai gândit, orice ai crezut că faci, eşti responsabilă de a fi declanşat un război în care au murit mii dintre *oamenii mei.*

Vocea lui se înăspri.

— Ar trebui să te consideri norocoasă, continuă el, că am hotărât să păstrăm secretul detaliilor. Dacă ar afla cetăţenii ce aţi făcut, aţi fi linşaţi. Secretul ne dă posibilitatea să fim mai îndurători. Ar trebui să fiţi bucuroşi că am depus mărturie în favoarea voastră. M-am luptat din greu să vă eliberez.

Vocea lui frumoasă o înspăimânta.

— Spune-mi, se trezi ea vorbim, iar Doul o privi în ochi când îi răspunse.

— Sunt aici ca reprezentant al Senatului, pentru Tanner Sack şi Bellis Coldwine, rosti el răspicat. Să vă condamn pe amândoi. Zece ani, aici, în singurătate. Sau timpul pe care l-aţi petrecut deja, plus bice. E alegerea voastră.

Doul plecă imediat după aceea, lăsând-o pe Bellis foarte singură.

Fennec o trădase. Nu mai urma să apară pamflete de la Simon Fench. Nimeni nu voia s-o asculte. Oraşul nu avea să se mai întoarcă înapoi.

Doul nici nu-i ceruse să vadă scrisoarea. Nu i-a luat-o; nu a tras cu coada ochiului peste umărul ei; nu s-a arătat deloc interesat.

Nu înţelegi ce ţi-am spus? gândi Bellis. *Ştii ce revelaţii sunt aici. Nu e o cale obişnuită de comunicare, toate secretele personale şi detaliile şi referinţele au rost doar pentru două persoane. Asta e ceva unic – comunicarea mea limpede; e vocea mea, tot ce am făcut şi am văzut aici.*

Chiar nu vrei să citeşti, Doul?

Doul plecase de îndată ce ea îşi alesese pedeapsa, fără să privească înapoi la teancul gros de foi din mâna ei. Toate dovezile rămăseseră necitite. Necomunicate.

Bellis dădu pagină după pagină, rememorând ceea ce i se întâmplase în Armada. Încercă să se liniştească. Avea ceva foarte important de spus. Planurile ei se prăbuşeau. Fennec fiind prins, nu mai avea cine să dea la iveală informaţia pe care o avea, nimeni nu mai putea opri planul nebunesc al Amanţilor de a traversa Oceanul Ascuns. Bellis trebuia să înceapă să se gândească la asta, să găsească o metodă prin care să dezvăluie adevărul.

Dar nu se putea concentra asupra acestui lucru, nu se putea concentra deloc după cele spuse de Doul.

Îi tremurau mâinile. Scrâşni din dinţi, înfuriată, îşi trecu degetele prin părul dat pe spate şi oftă, dar nu reuşi să se oprească din

tremurat. Trebui să apese tare cu stiloul pe hârtie ca să nu facă ilizibile cuvintele. Mâzgăli o singură propoziţie, apoi se opri brusc şi o privi, fără a mai putea continua să scrie. Citi ceea ce scrisese, iar şi iar.

Mâine mă vor biciui.

Interludiul IX: Brucolacul

Acum, în fundul nopţii, când clipele stau nemişcate de spaimă şi noi care suntem în preajmă suntem eliberaţi de povara timpului mă plimb.

Oraşul meu se mişcă. Orizontul lui se modifică.

Spire converg şi se despart din nou şi colaci de frânghie se strâng ca nişte muşchi şi preiau efortul în timp ce orizontul Armadei se sfărâmă, se vindecă şi se sfărâmă din nou.

Sălbăticiunile din umbră îşi ţin în ele scâncetul, îmi adulmecă mirosul de mort şi trec mai departe (pe două sau pe patru picioare) iute şi umilite printr-un peisaj răvăşit, prin tranşeele de cărămidă şi de lemn de pe punţile remodelate. Cadavrele corăbiilor încorporate. Tiranţi, rame, cabestane, gruie şi traverse cuprinse în arhitectura îmbătrânită din pricina apei sărate.

În spatele fiecărui zid o aschimodie maritimă, o mumie, un sacrificiu, ca un servitor ucis la fundaţia unui templu. Este un oraş al fantomelor. Fiecare cartier este bântuit. Trăim ca nişte viermi pe corăbiile noastre moarte.

Flori veştejite, buruieni se chinuiesc să ajungă la lumina slabă a lămpilor din crăpăturile zidurilor, din beton şi din lemn. Viaţa e tenace, după cum ştim prea bine noi, cei care am murit.

Dâre de praf, movile de oase şi cărămizi, răni sfâşiate de bombe: cărbune şi pietriş, dărâmături ca nişte semne de punctuaţie în monologul plicticos al oraşului. Vopsea, vechituri, tot gunoiul urban, clădiri scunde de locuinţe (pe punţile din spate) şi proprietăţi (la adăpostul bocaporturilor). Ghivece cu flori şi roţi ca nişte tatuaje, desfigurări deliberate. Semne infinite, sculpturi accidentale şi făcute cu intenţie (plictiseală presărată cu semne de viaţă şi preferinţe, lăsate într-o doară).

Acolo unde e sticlă, e spartă şi zgâriată – plină de umbre. Ferestrele luminate sunt mărginite de întuneric. Luciri austere şi reci.

Moliile şi păsările de noapte, creaturile ce se mişcă în lumina lunii scot sunetele lor mici. Paşii se topesc şi îşi pierd repede forma. Ca şi cum ar fi ceaţă, deşi nu e. Noi, cei care ne plimbăm în noaptea asta, ieşim de nicăieri şi ne întoarcem acolo cu iuţeală.

Pe lângă fabrici, săli de dans, biserici; peste poduri ca nişte vertebre. Armada călăreşte valurile inertă ca un cadavru ruginit.

Printre schele se vede marea. Mă văd (umbrit şi neclar) şi prin mine văd în apa neagră. În întunecimea atât de profundă (lumini chimice întâmplătoare ca nişte licurici) se petrece o comunicare străină. Are propria sa gramatică. Nevăzut mă uit la peştii din crescătorii dând ocol autist prin cuşti, oamenii-amfibie, lanţurile acoperite cu moluşte şi alge şi silueta uriaşă nevăzută care ne duce în

spate, idiotic şi inutil.

Istoria este lipsită de formă şi oprimantă în jurul meu, un coşmar pe care am să-l înţeleg.

Un ritm devine palpabil (emanat dintr-un loc ascuns), dă formă nopţii, îi dă timp din nou, iar ceasurile nu-şi mai ţin respiraţia.

Îmi fac drum peste acoperişuri spre corabia mea selenară. Peste ţigle sparte, peste scânduri, printr-o pădure de coşuri de fum luminate de lună şi de turnuri de apă, prin districte ce nu-mi aparţin. Nu conduc eu aici, nu există un bir al sângelui, a trecut o zi întreagă de când nu m-am mai hrănit şi ar trece foarte puţin timp să alunec pe ţeava asta în jos. Mi-ar trebui foarte puţin să găsesc un trecător plin de sânge şi să mă adap dar zilele acelea au trecut, acum sunt un birocrat, nu un prădător, şi asta e mult mai bine.

Mai e mult până la răsărit dar a trecut ceva. Ne îndreptăm spre dimineaţă. Timpul mi s-a scurs.

Sunt pe traulere şi pe bărci dar dispar iarăşi (cu paşi nelămuriţi) prin districtul Scrumbiei, printre colibele şi industria de acolo (spre corabia mea). Acalmia, unde străzile sunt mai pustii şi zgomotele amortizate de praf.

De unde vine? Luat de vânturile mării, când se aşază praful?

În unele lumini îl văd gros ca o ninsoare şi pânze de funigei îmi aglutinează drumul spre casă. Mă înec în praf şi mă sufoc în resturile uscate ale timpului.

Ştiu când lucrurile se agită. Ştiu toate ritmurile oraşului. Ceva nou e aici.

Sunt urme pe punţile albite de lună ale corabiei Uroc. *O mână necunoscută mie s-a ţinut de balustrada asta.*

Mă uit după cel nou-venit.

Ia să vedem.

Ce eşti?

Pe coridoarele mele, spre cabina mea, ţi-ai lăsat urmele. Una, două picături de apă sărată. O urmă de mucus. O urmă lustruită pe lemn şi metal. Ce eşti?

Nu te poţi ascunde de mine. Mă aştepţi la mine acasă.

Şi uite, aici pe pragul meu ai lăsat sânge.

Luceşte ca zahărul.

Te pot auzi din spatele uşii mele.

Camera mea miroase ca un estuar. A sedimente de râu şi a sânge de peşte. Te aud zdrăngănind, străine, îţi aud oasele zdrăngănind. Nu am deschis nicio ecluză ca să las lumina lunii să intre în dormitor, dar lumina este pentru cei vii. Ochii care se uită la tine străine sunt ochi

de vampir.

Şi îţi urez bine ai venit.

Trei mă aşteptaţi într-o scenă înfiorătoare: aplecaţi peste pat şi în faţa ferestrei şi lângă mine acum, închizând uşa, primindu-mă respectuos în casa mea.

Uitaţi-vă la voi.

Uitaţi-vă cum tremuraţi dinaintea mea cu cozile voastre de salamandră răsucite pe podeaua mea, cu capetele voastre teşite ca ale peştilor-viperă, cu dinţii voştri ca un pumn de cuie, cu ochii negri şi mari ca nişte gropi cu smoală, cu pielea udă întinsă peste oasele acoperite cu muşchi ca trunchiurile copacilor învelite în sevă. Vă văd stând în picioare în camera mea.

Iar tu, întins pe aşternuturile mele ca un nud în faţa pictorului, rânjind la mine fără nicio expresie pe chipul tău de peşte, cu gâtul plin de talismane şi oase, salutându-mă politicos, a cui faţă ţii în mâini?

Al cui cap ai luat ca să-mi aduci sângele lui? Cine e femeia aceasta? Un paznic care te-a descoperit? O victimă a bătăliei cu Noul Crobuzon, înecată sau tăiată, tu ai fost cel care i-a tăiat gâtul ca să-mi aduci acest trofeu nepotrivit? Tăietura e netedă, sângerândă şi fibroasă.

Femeia cu părul negru se holbează la mine din pumnul tău.

Uită-te la tine!

Laşi să cadă stârvul ei şi te ridici precum ceva ce n-am mai văzut până acum.

— Seniore Brucolac, îmi spui tu cu o voce mai rece decât a mea. Trebuie să vorbim.

Nu mă deranjează. Am să vorbesc cu tine. Ştiu cine eşti. Cred că te aşteptam.

Şi în orele ce se scurg spre dimineaţă, o, ce conspiraţii, o, ce secrete descoperim.

Ai venit târziu, riveranule. Acvaticule. Ai venit târziu din Marea Ghearei Reci, în căutarea curenţilor de sare stârniţi de obiectul ce v-a fost luat. Nimic din ceea ce-mi spui cu gura ta spasmodică însângerată nu-mi este limpede. Ca un riveran ce eşti dai din coadă spre înţelesul tău şi ridici un nor de cuvinte ce-ţi acoperă intenţia. Dar am mai avut de-a face cu poeţi văzători şi cu Ţesători şi pot simţi insinuările tale.

Aţi urmat vânatul de-a lungul curenţilor. V-aţi ataşat ca nişte paraziţi sub vasele atacatorilor noştri şi v-aţi dat drumul în mijlocul bătăliei, aţi cules trupurile morţilor şi muribunzilor din belşug.

Apoi, ce să înţeleg? V-aţi ascuns şi i-aţi folosit, i-aţi păstrat pe unii în viaţă, le-aţi dat aer şi i-aţi interogat (i-aţi interogat după ce au murit, aşa e? am înţeles corect?). Aţi aflat de la ei (îngroziţi la

marginea morţii v-au bâiguit tot ce aţi vrut, nemişcaţi în apă, prinşi în capcană sub casele lor).

La numai câteva zile de când aţi sosit aici, ca nişte spioni dintre cei mai subtili, aţi aflat aproape totul despre locul acesta.

De aceea (ce spui?) de aceea aţi venit la mine.

Cineva a luat ceva din turnurile voastre din capătul celălalt al lumii, ceva preţios şi unic pe care îl vreţi înapoi. Acela a scăpat de voi nenumăraţi kilometri, lungimi de continent, până aici, în oraşul meu. Şi v-a trebuit foarte mult timp dar acela este nebun să creadă că l-aţi fi lăsat să fugă.

I-aţi luat urma. I-aţi găsit ascunzătoarea.

Dar s-au întâmplat evenimente deasupra voastră cât timp aţi aşteptat şi v-aţi pregătit şi i-aţi interogat pe cei pe care i-aţi putut răpi de pe punţile Armadei. Şi oricât aţi fi de prădători isteţi şi fără teamă, sunt prea mulţi deasupra voastră, nu aveţi cum să scotociţi tot oraşul. Dacă păşiţi afară din apă, sunteţi descoperiţi şi vânaţi.

Nu vă puteţi găsi prada. A dispărut. Şi nu va da înapoi lucrul pentru care aţi venit, nu de bună voie, nu fără intimidare. Iar dacă ar fi să cereţi ajutorul celor care conduc oraşul şi ei nu ar fi de partea voastră, atunci aţi încheiat jocul, nu vă puteţi împotrivi, nu puteţi face faţă dacă vor să vi se împotrivească. Nu sunteţi atât de mulţi. Nu puteţi duce un război. Nu-l puteţi căuta pe cel care a scăpat de voi.

Nu fără ajutor.

De ce ai venit la mine?

De ce ai venit la mine, creatură a adâncurilor?

Ai venit aici să-mi ucizi cetăţenii şi să mi te înfăţişezi mie, Brucolacului, neruşinat ca un şantajist. De unde ştii că nu am să te distrug?

Înţeleg.

Oh, eşti un spion desăvârşit. Mă uluieşti cu tot ce ai învăţat în doar câteva zile şi nopţi. Mă plec dinaintea ta.

Mai e ceva ce nu ai aflat? Ce n-ai înţeles?

Ai venit la mine pentru că ştii că sunt furios.

Ştii ce au conjurat Amanţii. Poate că ştii şi unde mergem.

Ştii că nu accept situaţia asta. Că sunt singura forţă care li se împotriveşte.

Poate ştii că mă gândesc la revoltă.

Ai auzit numele meu, iar şi iar? Sunt sigur că aşa s-a întâmplat. Ştii că sunt cea mai puternică persoană de aici care aspiră la ceva, care este mânioasă, care-şi doreşte ca lucrurile să fi fost altfel decât sunt.

Ştii că pot fi cumpărat.

Ce propui, Hakenmann[9]*?*

Sunt acţiuni pe care numai tu le poţi îndeplini ca să înclini balanţa. Care să creeze noi circumstanţe. Să schimbe raportul de forţe, să forţeze schimbarea. Să creeze fapte.

Poate că această călătorie, acest pelerinaj idiot, poate fi oprit.

O, da, dacă ai putea face asta. Dacă ai putea opri înaintarea noastră.

Numai tu mă poţi ajuta, îmi spui tu în felul tău complicat. Numai tu poţi opri această călătorie nebunească. Atunci eu ce trebuie să fac?

Poate că nici măcar eu nu pot să mă strecor pe lângă atâtea străji care păzesc maşinăriile, momelile cu lapte de stâncă. Nu ştiu ce trebuie făcut. Dar este o altă cale – altceva, poate vreo forţă – care să ne încetinească, să ne oprească. Poţi opri fiara.

Dacă ai putea face asta.

În schimb? (Vezi? îmi spui tu, cu mândria sclipind ca nişte solzi, ştii totul despre negoţul din care trăim.)

În schimb? Am să te ajut să-l găseşti pe cel ascuns care a fugit de voi.

Poate că nu ştii ce înseamnă să râzi. Poate că nu ştii de ce râd aşa de tare şi de mult. Nu ai de unde să ştii. Pe cine am prins şi am însângerat. Ce am văzut folosind. Nu ai de unde să ştii că, loial Armadei şi lipsit de alternativă, am pus deoparte mânia mea pentru Amanţi şi i-am lăsat să pună mâna pe oraş, ruşinat, implicat în măcelul pe care ni l-a adus pe cap. Nu e un hoţ obişnuit, e un criminal de război, iar ei îl ţin la păstrare până ce vor reuşi să-i dea sentinţa potrivită. Când va înceta călătoria noastră nebunească.

Ai venit puţin prea târziu. Nu chiar atât de târziu. Ceea ce s-a făcut mai poate fi încă desfăcut. Ştiu unde îl ţin.

Nu ai de unde să ştii că oferta ta m-ar fi făcut altădată să te ucid. Nu aveai de unde să ştii că noaptea asta e diferită, că m-am săturat de idioţenia primejdioasă în care a fost atras oraşul meu. Că, dacă e nevoie de o revoltă pentru a ne întoarce, atunci am să fac tot ce pot ca să o stârnesc.

Nu sunt vremuri obişnuite, creatură a adâncurilor. Ai venit la mine în vremuri de război.

Ai nevoie de un bluf? De o diversiune în timp ce scotoceşti? Ceva care să atragă atenţia?

Am exact ceea ce-ţi trebuie.

Taci. Să-ţi spun eu cum va fi. Ce vei face tu, ce voi face eu. Am să

---

[9] Hakenmann – la teutoni, spirit al apelor cu aspect uman şi înarmat cu cârlige cu care trage victimele în apă *(N.T.)*.

te ajut să-l găseşti, iar tu ai să faci asta pentru mine. În schimb eu am să-ţi spun unde se află prada ta. Ce zici, facem planurile?

Nu te opri. Trebuie să terminăm. Vezi? Mai avem câteva minute să terminăm. Cerul nu este încă luminat.

Partea a Şaptea

Postul de observaţie

Capitolul Patruzeci şi unu

În vreme ce Armada înainta spre nord prin aerul stătut – fronturi temperate atât de liniştite încât păreau să aştepte ceva –, în vreme ce starea de aşteptare se transmitea şi cetăţenilor, Bellis zăcea cuprinsă de febră.

În primele două zile nici nu fusese conştientă. Avusese o febră destul de severă ca să le îngrijoreze pe asistente, delirase şi ţipase înspăimântată din motive pe care nu mai avea să şi le aducă aminte. Avancul trăgea în ritmul lui constant, nu repede, dar mai repede decât o făcuse vreodată. Forma valurilor se schimba odată cu aceea a curenţilor.

(Tanner Sack e mai rezistent decât Bellis. A fost dat în grija lui Şekel, care plânge îngrijorat, îl ia în braţe şi îl strânge cu uşurare şi mâhnire, văzându-l atât de zdrobit. Tanner ţipă când Şekel îşi trece mâna peste laceraţiile de pe spatele lui, iar vocile li se amestecă înainte ca Şekel să-l conducă pe Tanner acolo unde îi aşteaptă Angevina.

— Ce ţi-au făcut? geme Şekel fără încetare. De ce?

Iar Tanner îi face semn să tacă şi bâiguie că au avut motive, să nu mai vorbească despre asta, s-a terminat.

Sunt zile de răscruce. Se iau decizii mari. Se organizează întâlniri populare pentru a se pune în discuţie războiul şi istoria oraşului, avancul şi clima şi viitorul.

Bellis nu ştie nimic despre toate astea.)

Câteva zile mai târziu, Bellis Coldwine se ridică în capul oaselor, aproape fără febră. Mâncă şi bău singură, scăpând din mână din pricina degetelor care-i tremurau. Când se mişca, îşi muşca buzele de durere. Nu ştia că toţi paznicii de pe coridor erau obişnuiţi cu ţipetele ei.

Se ridică din pat o zi mai târziu, încet şi penibil ca un om foarte în vârstă. Îşi strânse părul la spate şi trase pe ea o cămaşă lungă, fără formă.

Uşa nu-i era încuiată. Nu mai era prizonieră. Nu mai era de o săptămână.

Pe coridor erau paznici, în aripa aceea de închisoare din pântecele *Marelui Răsăritean.* Îl chemă pe unul dintre ei şi încercă să-l privească în ochi.

— Am să mă duc acasă, spuse ea şi îi veni să plângă atunci când îşi auzi vocea.

Spre surpriza lui Bellis, Uther Doul fu acela care o ajută să ajungă acasă.

Cromolith era la numai două nave distanţă de *Marele Răsăritean,* dar Doul o duse cu aerostatul. Bellis se aşeză la distanţă de el în gondolă, îngrozită de faptul că îi era din nou teamă de el – teamă care dispăruse de luni de zile, înlocuită cu alte emoţii. El o studie fără să dea de înţeles că i-ar fi fost milă.

Nu el fusese cel care o pedepsise, fireşte. Dar de fiecare dată când îşi aducea aminte de ora aceea de tortură, lungă, sângeroasă, criminală, din urmă cu o săptămână, când îşi amintea de durere, de propriile ţipete, îl vedea pe Uther aşa cum era, un agent al Armadei, al puterii care o făcuse să treacă prin asta. Omul care mânuise biciul nu avea nicio importanţă.

Când intră în apartamentul ei, Doul o urmă, ducându-i bagajele. Ea nu-l băgă în seamă. Mişcându-se cu atenţie, găsi o oglindă.

Violenţa care îi fusese aplicată pe spate se întinsese parcă şi îi răvăşise chipul. Părea stoarsă de sânge. Ridurile şi laba gâştii care o marcaseră în ultimii zece ani semănau acum cu rănile tăiate pe chipurile Amanţilor. Bellis îşi pipăi obrajii şi ochii cu groază.

Un dinte i se spărsese şi trăgând, desprinse bucăţele din el. Muşcase prea tare din căluşul de lemn pe care-l avusese în gură.

Se mişcă, iar pânza se frecă de cicatricile de pe spatele ei sfâşiat, făcând-o să şuiere de durere.

Doul stătea în spatele ei, ca o imperfecţiune a oglinzii. Bellis voia să-l vadă plecat, dar nu suporta să i se adreseze. Se târî prin cameră cu picioarele slăbite de febră. Simţea tifonul lipindu-i-se de spate, în locurile în care rănile i se umeziseră.

Durerea din spate era neplăcută şi permanentă, dar nu varia prea mult. Bellis o trată ca pe un zgomot de fond, ignorând-o până ce deveni doar un soi de jenă. Ieşi în prag şi se uită împrejur, la aeronave şi la păsări, simţind briza ce lovea fără minte zidurile Armadei. Toată lumea îşi făcea de lucru, femei şi bărbaţi munceau cu spor, aşa cum făceau încă din prima zi în care trăsese perdelele apartamentului ei din Coşul de Fum al vasului *Cromolith* şi privise peste oraş.

Ceva era schimbat, îşi dădu ea seama încet. Atmosfera era alta, felul în care oraşul înainta în curenţi… marea însăşi. Navele din jurul Armadei nu mai navigau dintr-un orizont în altul; grămada de vase (încă purtând semnele luptei) stăteau în formaţie strânsă în jurul oraşului, ca şi cum le-ar fi fost frică să nu se piardă.

Marea avea ceva diferit.

Bellis se întoarse să-l privească pe Doul.

— Eşti liberă, spuse el cu blândeţe, şi nu ai nicio treabă. Krüach Aum nu a mai avut nevoie de tine de multă vreme. Trebuie să te vindeci. Orice informaţie legată de rolul tău accidental în război a fost

eliminată. Sunt sigur că te vor primi înapoi la bibliotecă…

— Ce s-a întâmplat? spuse Bellis răguşită din pricina bătăii şi a suferinţei. E ceva schimbat. Ce se întâmplă?

— Acum două zile, spuse Doul, după câte ne-am putut da seama până acum, am trecut prin ceva. Toată lumea a simţit. Flota…

Arătă spre vasele din spatele oraşului.

— Au probleme mari. Sunt nişte curenţi ciudaţi. Motoarele nu le mai sunt de prea mare folos. Am ieşit din Oceanul Agitat, spuse el şi o privi impasibil. Suntem la marginea unei mări noi. Acesta…

Cu o mişcare rapidă a braţului cuprinse apa de la un orizont la celălalt.

— Acesta e Oceanul Ascuns, Oceanul Gol.

Atât de departe de casă, gândi Bellis, surprinsă de propria furie. *Ne duc tot mai departe, mă duc tot mai departe. Fac după capul lor.* Auzi un ţiuit în urechi. *Tot ce am făcut – bine sau rău – nu valorează nimic. Ne-au adus aici atât de uşor, la marginea nenorocitei ăsteia de mări pe care nicio navă nu o poate traversa. Intrăm în ea şi casa mea e dusă pe apa sâmbetei.*

Se îngrozea numai când se gândea la Amanţi: la zgomotele lor de amor; la jurămintele lor bolnave, fără sfârşit, tăioase. Era în mâinile lor. Într-acolo voiau ei să meargă. Bellis încercase să-i întoarcă din drum şi eşuase.

— Deci ne-au adus până aici? îi spuse ea lui Uther, rece şi lipsită din nou de teamă, ridicându-şi bărbia. Ştiu ce se va întâmplă acum – continuăm spre Cicatrice.

Dacă îl luase prin surprindere, Uther se ascundea bine. Se uită în ochii ei, complet fără expresie.

Deci Fennec a fost prea lent cu pamfletele şi zvonurile lui, gândi ea. *Asta nu înseamnă că s-a terminat; nu înseamnă că trebuie să acceptăm.*

Când Şekel îi deschise uşa lui Bellis, o privi îndelung în tăcere, total confuz.

O recunoştea, dar i se părea că se înşală. I se părea că doamna aceea albă la faţă, cu părul negru uscat şi căzut pe umeri ca iarba veştejită, cu expresie căpătată parcă după ani de zile de durere, nu putea fi Coldwine, ci o vagaboandă care semăna cu ea.

— Şekel, spuse ea cu o voce pe care el nu i-o recunoştea, trebuie să mă laşi să intru. Trebuie să vorbesc cu Tanner Sack.

Mut şi palid, Şekel se dădu la o parte din calea ei şi ea pătrunse, cu respiraţie şuierătoare, în apartamentul slab luminat.

Tanner Sack se răsuci în pat, mormăind ceva, cu ochii grei, apoi sări în sus, aruncând deoparte cearşafurile. Arătă cu mâna spre Bellis.

— Dă-o afară, Şekel, strigă el. Dă-o dracului afară…

— Ascultă-mă! spuse Bellis pe un ton imperativ şi gutural. Te rog…

— M-am săturat să te tot ascult, târâtură!

Tanner tremura de furie. În spatele lui Bellis se auzi duduitul motorului Angevinei înaintând spre ei.

— Trebuie să mă asculţi, mârâi Bellis, încercând să ţipe. Ai prieteni, omule; poţi răspândi zvonul…

Angevina îi puse o mână pe spate şi ea se feri, chircindu-se de durere.

— Ştii unde mergem? reuşi ea să spună. Ştii de ce ne aflăm în marea asta, unde nimic nu se mişcă după cum ar trebui?

Îl văzu pe Tanner privind spre Şekel, apoi spre Angevina, schimbând cu ei căutături uluite.

— Ascultă, strigă Bellis în timp ce Angevina o împingea pe uşă afară într-un val de înjurături din partea lui Tanner.

Până ce traversă încet podurile oraşului spre bibliotecă, sângele îi ieşise prin bandaje şi îi pătase cămaşa. Ajunse în cartierul bombardat de pe *Pincherman,* unde bibliotecarii recuperau volumele pe care le mai găseau pe epavă.

— Bellis! făcu uimită Carrianne.

Bellis era din nou ameţită.

— Acum trebuie să mă asculţi, murmură ea.

Se aflau din nou afară, iar Carrianne o ţinea pe după mijloc, protectoare. Pe Bellis o durea îngrozitor spatele şi se strâmbă când vorbi cu Carrianne.

— Johannes. Tearfly. Carrianne, trebuie să mă ajuţi să-l găsesc pe *Johannes Tearfly…*

Carrianne încuviinţă.

— Ştiu, Bellis, spuse ea. Abia mi-ai spus asta.

Se aflau într-o încăpere pe care Bellis nu o recunoştea, apoi în alta, atât de obosită încât îi venea să leşine. Apoi Carrianne şi Bellis ajunseră în oraş, în aerul întunecat luminile Armadei stingându-se după reguli complexe. Bellis îşi auzi vocea de câteva ori şi i se păru foarte ciudată.

Simţi o durere rece, extatică, privi în sus şi se afla în patul ei, în apartamentul din coşul de fum, şi îi trecu prin minte – mai mult ca un salt al imaginaţiei decât ca o amintire – că bandajele îi fuseseră scoase de pe spate şi Carrianne o ungea cu o cremă. Bellis închise ochii. Auzea ceva – un sunet repetitiv, moale.

— Zei. Zei. Zei. Zei.

Era vocea lui Carrianne. Bellis întoarse capul într-o parte şi cu privirile înceţoşate văzu chipul prietenei ei deasupra, privind în jos, încruntându-se, muşcându-şi buzele pe când o ungea.

Ce se întâmplă? încercă Bellis să spună, crezând pentru o clipă că prietena ei fusese lovită; dar îşi dădu seama, fireşte, că se înşală, şi nu se putu abţine să nu îşi plângă puţin de milă.

Următoarea dată când deschise ochii, Carrianne şi Johannes erau amândoi acolo, bând din ceaiul ei, conversând stângaci lângă patul ei.

Era noapte. Bellis avea mintea limpede.

Johannes tresări când o văzu mişcând.

— Bellis, Bellis, spuse Carrianne cu blândeţe. Pentru Dumnezeu, fetiţo… ce-ai făcut?

Carrianne era îngrozită. Bellis era foarte recunoscătoare pentru grija ei, dar nu voia să-i explice de unde avea rănile.

— Nu vrea să ne spună, făcu Johannes nervos.

Părea îngrijorat sincer, dar deranjat.

— Adică, vezi şi tu… a fost de partea greşită… Probabil că este norocoasă să mai fie printre noi.

— La naiba, Bellis, spuse Carrianne furioasă. Ce-mi pasă de *ei.*

Făcu un gest autoritar cu mâna.

— Spune-ne, pentru ce ţi-au făcut asta?

Bellis nu se putu abţine să nu zâmbească. *El are dreptate,* gândi ea, ridicându-şi privirile înceţoşate spre Johannes. *Aşa laş cum este el, minunată şi curajoasă şi loială mie (cine ştie de ce) aşa cum eşti tu, Carrianne, tot el are dreptate. Ar trebui să stai deoparte. Chiar dacă nu-ţi place, am să te ajut să faci asta. Îţi sunt datoare.*

— Deci l-ai găsit? reuşi ea să spună.

— Carrianne a fost uimitor de insistentă, spuse Johannes. Mi-a trimis un mesaj.

Bellis se aşeză mai bine în pat şi se încruntă din pricina rănilor de pe spate.

— Am nevoie să vorbesc cu tine, spuse ea cu voce mai puternică şi dădu încet din cap. Am fost… Săptămâna trecută… am fost singură. Şi totul s-a schimbat în jur. Trebuie să-ţi fi dat seama. Dar ştiu ce este; ştiu ce se întâmplă.

Închise ochii şi rămase tăcută multe secunde.

— Ştii unde ne aflăm? spuse ea în sfârşit. Ştii în ce ape am intrat?

Carrianne şi Johannes se uitară unul la altul, apoi din nou la ea.

— Oceanul Ascuns, spuse Carrianne cu voce reţinută.

Bellis reuşi să zâmbească puţin.

— Aşa-i, spuse ea.

Să vă ia naiba pe toţi, gândi ea. *Nu am nevoie de nenorocitul acela de Fennec. Am s-o fac singură.*

— Şi ştiţi încotro ne îndreptăm?

Făcu din nou o pauză, iar în tăcerea care urmă, Johannes vorbi.

— Spre Cicatrice, spuse el şi Bellis îşi înghiţi cuvintele.

Îl privi, îl văzu uitându-se la ea cu îngrijorare şi confuzie, apoi privi spre Carrianne care încuviinţă.

— Cicatricea…, se auzi Bellis spunând, cu ezitare, pe un ton stupid.

Nu ca o revelaţie, ci ca un ecou absurd.

O înfrânseseră. Câştigaseră. Nu mai rămăsese cu nimic.

După plecarea lui Johannes, Bellis şi Carrianne rămaseră de vorbă până târziu. Carrianne îi spuse totul.

Ce săptămână, se tot gândea Bellis, fără să reuşească să găsească cuvintele potrivite. *Ce săptămână am pierdut.*

Amanţii anunţaseră.

Nu se putea ascunde faţă de piloţii, căpitanii şi nauscopiştii Armadei faptul că apa şi aerul se schimbau. Nu se puteau ascunde curenţii care treceau pe sub suprafaţă în direcţia opusă valurilor. Busolele începuseră să se răsucească nebuneşte, pierzându-şi nordul minute în şir. Vânturile erau neprevăzute. Distanţa până la orizont varia. Flota Armadei începuse să se lupte cu apele.

Avancul, fireşte, nu era tulburat de aceste forţe. Îşi păstra cursul neschimbat la mare adâncime, trăgând după el oraşul.

Existase un val de zvonuri, dar erau destui marinari cu experienţă în oraş faţă de care adevărul era imposibil de ascuns. Avancul, dirijat de piloţii Ţiparului, trăgeau Armada în Oceanul Ascuns. Despre care toate poveştile erau adevărate, după câte se părea.

Apoi, cu patru zile în urmă, în a şasea zi de Khandi din Trimestrul Cărnii, Amanţii ţinuseră adunări populare în districtul Ţiparului şi în cele aliate.

— Amantul e un orator al naibii de bun, spuse Carrianne. L-am auzit în Oraşul Cărţilor. „Când am venit aici nu eram nimic”, a spus el, „şi am început să cresc, până ce am fost împlinit de Amanta mea, care m-a ridicat pe mine, s-a ridicat pe ea şi a *ridicat acest oraş”,* cu vocea tremurândă. „Nu am adus noi *putere* Armadei?” Şi lumii i-a plăcut discursul. Pentru că, ştii şi tu, chiar aşa a făcut. Au fost ani buni, recolte bogate şi prăzi. Şi *Sorghum* – tu nu erai aici când au luat-o.

Carrianne zâmbi şi clătină din cap apreciativ.

— Ne-au transformat într-o putere, nimeni nu poate nega asta. Apoi, nenorocitul de avanc…

— Eu credeam că eşti loială districtului Acalmiei, spuse Bellis, iar Carrianne încuviinţă cu putere.

— Aşa e, dar spun că în problema asta… cred că Brucolacul s-ar putea… înşela asupra planurilor lor. Adică… totul pare să aibă sens.

La capătul lumii există o sursă de putere, aşa le spusese Amantul.

Un loc uluitor: o sfâşietură prin care valuri mari de forţă lovesc realitatea. Un om din Armada are dovada, spusese Amantul, şi ştie să capteze această putere. Dar multă vreme nu s-a putut ajunge la ea.

Există o fiară, le spusese Amantul: o creatură uimitoare, un animal care pătrunde în Bas-Lag şi dispare din nou din când în când. Aramada chemase anumite somităţi care puteau afla cum să prindă animalul.

Femeia care m-a împlinit, tunase Amantul arătând spre Amantă, şi-a dat seama că, reuşind să rezolvăm această problemă, o vom putea rezolva şi pe prima.

De partea cealaltă a Oceanului Ascuns, spusese Amantul, se află sursa acestei puteri. Dar nicio corabie nu a străbătut Oceanul Ascuns, se spune. Prieteni – îşi desfăcuse braţele triumfător, după cum îl imita Carrianne pentru Bellis – avancul nu e o corabie.

Astfel, îşi dădu seama Bellis, Amantul recunoscu adevărul pe care îl păstrase secret în toţi aceşti ani, planurile pe care le făcuseră deja atunci când îl chemaseră pe Tintinnabulum, când răpiseră platforma *Sorghum,* când călătoriseră spre insula anofelilor şi invocaseră avancul. Recunoscuse toate acele planuri şi o făcuse în aşa fel încât să nu fie învinuit de manipulare şi minciună, ci aplaudat.

Putem traversa Oceanul Ascuns, strigase el în mijlocul uralelor. *Putem capta energia Cicatricii.*

— Aşa am aflat cum se cheamă, spuse Carrianne.

— Dar e atât de nesigur, spuse Bellis, iar Carrianne încuviinţă.

— Fireşte.

— Navele, flota…

Carrianne încuviinţă din nou.

— Unele sunt deja ancorate de oraş. Iar când celelalte nu vor mai putea ţine pasul, nu-i nimic. Corăbiile noastre au navigat întotdeauna singure luni de zile şi au găsit drumul înapoi. Cei care ne urmează acum ştiu ce se petrece, iar cei care sunt departe, ei bine, nu-i nimic nou. Oraşul a avut întotdeauna direcţia lui proprie. Nu vom dispărea în Oceanul Ascuns, Bellis. Nu vom sta mult aici… Am venit să găsim Cicatricea, apoi plecăm.

— Dar ce fel de loc e acela? spuse Bellis cu glas slab. Nu avem nicio idee ce o să găsim, ce fel de puteri, ce creaturi, ce duşmani…

Carrianne se încruntă şi clătină din cap.

— Asta e adevărat, spuse ea şi ridică din umeri, înţeleg. Eşti împotriva ideii. Bine, nu eşti singura. Există un vas care pleacă în două zile, cred, se întoarce în Oceanul Umflat, la bordul căruia se află toţi negatorii, ca să aştepte întoarcerea oraşului. Deşi…

Vocea i se stinse. Îşi dădură seama amândouă că Bellis nu era dintre aceia care aveau voie să iasă din oraş.

— Cei mai mulţi dintre noi, continuă Carrianne, sunt de părere că merită riscul.

— Ba deloc, spuse Carrianne ceva mai târziu. Am încredere în Brucolac şi sunt sigură că are motive să se opună planurilor. Dar cred că se înşală. Sunt entuziasmată, Bellis, spuse ea. De ce să nu încercăm? Ar putea fi… ar putea fi momentul cel mai grozav, clipa măreaţă a istoriei noastre. Trebuie să încercăm.

Bellis avu un sentiment pe care nu-l recunoscu la început. Nu depresie, nici tristeţe sau cinism, ci disperare. Sentimentul tuturor planurilor, tuturor operaţiunilor murind.

Am pierdut, gândi ea, fără melodramă şi fără mânie.

Carrianne nu era fanatică, fără minte sau prostită de retorică. Auzise argumentele – chiar şi aşa parţiale şi partizane cum fără îndoială fuseseră prezentate. Îşi dăduse seama cu siguranţă că aventura fusese planificată cu mult timp înainte şi că ea, împreună cu toţi ceilalţi fuseseră înşelaţi.

Cu toate acestea, hotărâse că planul Amanţilor era unul bun. Unul care merita efortul.

A fost o păcăleală, gândi Bellis despre Amanţi. O *lovitură sub centură. N-am văzut-o venind.*

Minciuni, scheme, manipulări, mită, violenţă, corupţie – m-am aşteptat la toate astea, gândi ea. *Dar nu m-am aşteptat să puneţi problema direct şi să câştigaţi.*

Gândul la pamfletul neterminat al lui Fench îi stătea în minte şi se apucă să râdă fără zgomot, clătinând din umeri. *Adevărul!* îşi imagină ea. *Ţiparul trage Armada SPRE CICATRICE!*

Adevărul.

Aţi câştigat, îşi spuse ea şi renunţă la speranţă. *Am să stau aici până la moarte. Am să îmbătrânesc aici, am să fiu o bătrânică închisă pe o corabie şi am să-mi scarpin cicatricile de pe spate (la naiba, ce urâte vor fi) şi am să mormăi şi am să mă plâng. Sau poate că am să mor o dată cu restul, împreună cu voi, conducători ai mei, în vreun accident stupid, îngrozitor, în Oceanul Ascuns.*

Oricum, sunt a voastră, chiar dacă nu-mi place. Aţi câştigat.

Mă duceţi cu voi. Mă duceţi spre Cicatrice.

Capitolul Patruzeci şi doi

Acolo unde multă vreme fusese o umbră, acum bătea lumina.

Aroganţa dispăruse.

Frânghia cu care fusese ancorat de *Marele Răsăritean* zăcea tăiată pe punte. Aerostatul se eliberase.

— Hedrigall, auzea Bellis de jur-împrejur.

Stătea în mulţimea care se adunase, uitându-se la gaura din cer.

Străjerii încercaseră fără tragere de inimă să îndepărteze curioşii, dar renunţaseră în faţa numărului lor mare.

Bellis se putea mişca mai liber acum. Încă mai tresărea când era atinsă pe spate, dar nu mai sângera. Unele cicatrici mai mici începuseră să se cojească. Stătea puţin agitată la marginea mulţimii.

— Hedrigall – şi el a fost singur.

Toată lumea spunea asta.

Pe măsură ce Armada pătrundea tot mai adânc în Oceanul Ascuns, navele ei aveau din ce în ce mai multe probleme să ţină pasul. Se târâiau în spatele ei ca nişte răţuşte fricoase, iar unele se prinseseră de marginea oraşului şi îşi opriseră motoarele, ca să fie trase de avanc.

A doua zi după discuţia şocantă, revelatoare dintre Bellis şi Carrianne, navele rămase şi submersibilele de pe orbita Armadei se întoarseră. Nu mai puteau lupta cu Oceanul Ascuns. Se adunaseră într-un convoi nervos, aplecate sub vânturile capricioase, apoi se îndreptară înapoi spre sud. Rămaseră în grup ca să se protejeze, să se tracteze unul pe celălalt, până în Oceanul Agitat, cu apele lui mai sigure, mai uşor de înţeles, unde să aştepte.

Oraşul avea să se întoarcă după ei într-o lună sau două cel mult.

Şi după asta? Dacă Armada nu se mai întorcea? Atunci, aveau să se considere liberi. Această dispensă fusese acordată oarecum în grabă şi implicaţiile ei nu se discutaseră încă.

De la fereastra ei, Bellis privise retragerea navelor Armadei. Altele fuseseră agăţate la spate, legate cu lanţuri de coastele oraşului sau în porturile Basilio şi Ariciul de Mare. Se legănau înconjurate de vase ce creau dane şi cheiuri, prinse în îmbrăţişarea lor. Aşteptaseră prea mult să plece şi acum nu mai puteau decât să zacă fără rost, ancorate de parcă ar fi avut de încărcat sau de descărcat.

Armadorienii nu mai văzuseră niciodată oraşul fără nimbul lui de nave. Se înghesuiau la marginea oraşului ca să privească marea. Peisajul gol îi subjuga. Dar toată apa aceea goală nu era atât de tulburătoare ca lipsa aeronavei.

Nimeni nu văzuse nimic: nimeni nu auzise niciun zgomot. *Aroganţa* se strecurase în secret. Pentru Ţipar era o pierdere ameţitoare.

Cum a fost posibil? întreba lumea. Dirijabilul era avariat, iar Hedrigall era cunoscut drept un individ absolut loial.

— A avut îndoieli, le spuse Tanner lui Şekel şi Angevinei. Mi-a spus mie. *Era* loial, fără îndoială, dar nu a crezut niciodată că afacerea asta cu avancul este spre binele oraşului. Presupun că avea şi mai multe împotriva drumului spre Cicatrice, dar nu şi-a putut impune punctul de vedere.

Tanner era îngrozit de fuga lui Hedrigall. Se simţea rănit. Dar se gândi mult şi încercă să vadă lucrurile aşa cum le-ar fi văzut enigmaticul lui prieten. *Trebuie să se fi simţit prins în capcană,* gândi Tanner. *După atâţia ani petrecuţi aici, să vadă brusc că lucrurile se fac altfel. Nu mai aparţine ţinutului Dreer Samher, iar dacă a crezut că nu mai aparţine nici de acest loc... ce să fi făcut?*

Şi-l imagină pe Hedrigall reparând motoarele stricate ale *Aroganţei* în orele libere pe care le petrecea la bord de unul singur. Toată lumea ştia că Hedrigall este un singuratic care petrecea mai mult timp pe *Aroganţa* decât era nevoie. Dăduse el de capătul defectelor *Aroganţei?* Testase el pistoanele care nu se mai mişcaseră de zeci de ani?

De cât timp plănuiai asta, Hedrigall? gândi Tanner Sack.

Nu mai găsise niciun argument? Se împotrivise atât de tare? Simţise el că nu mai avea rost să lupte pentru casa lui? Se îndoise că aşa trebuia să fie de acum încolo?

Unde eşti acum, omule?

Tanner îşi închipui aerostatul cel mare îndreptându-se spre sud, cu Hedrigall singur la cârmă.

Pun pariu că plânge.

Era un fel de sinucidere. Hedrigall nu avea cum să fi strâns destul combustibil ca să ajungă pe uscat. Dacă ajungea la flota Armadei, trebuia să dea explicaţii de ce părăsise oraşul, aşa că trebuia să o evite.

Vânturile aveau să-l ducă peste marea pustie. Sacii cu aer erau foarte rezistenţi; îl puteau ţine în plutire ani de zile. *Câtă rezervă de hrană ai, omule?* se întrebă Tanner.

Îi veni o imagine în minte, a *Aroganţei* plutind în derivă ani de zile, la aproximativ o sută de metri deasupra apei, cu cadavrul lui Hedrigall putrezind încet în cabina căpitanului. Un mormânt în bătaia vântului.

Sau poate că reuşea să supravieţuiască. Poate că avea să pescuiască cu o undiţă absurd de lungă scoasă pe uşa cargoului. Tanner şi-o imagina căzând ca un arc ce se întinde până ce cârligul ajungea în apă. Cactuşii erau vegetarieni, dar puteau supravieţui şi cu peşte sau carne dacă trebuia.

Hedrigall stătea poate la marginea cargoului, cu picioarele atârnate afară ca un copil, trăgând peştele afară din apă. Trupuri alunecoase zbătându-se în drumul lor ascendent, înecându-se cu aer, murind cu mult timp înainte de a ajunge la el. Putea rezista ani de zile, suflat de vânt în jurul lumii. Alunecând în curenţii circulari ce înconjurau Oceanul Agitat, îmbătrânit şi iritat din pricina dietei neschimbate, cu pielea încreţită şi ghimpii cenuşii. Singur, înnebunind. Vorbind cu portretele şi heliotipiile de pe pereţii *Aroganţei.*

Până într-o zi în care întâmplarea l-ar scoate din marea centură a

vânturilor şi aeronava ar scăpa şi ar fi dusă spre nord sau spre sud sau cine ştie unde, până într-o zi când, poate, ar vedea pământul.

Să treacă peste munţi. Să arunce ancora, să se agaţe de un copac şi să coboare. Să atingă din nou pământul.

E chiar aşa un plan de prost, Hedrigall, să mergem în căutarea Cicatricii?

Hedrigall era un trădător, presupunea Tanner. Dăduse lovitura; furase punctul de observaţie al Armadei şi îşi minţise conducătorii şi prietenii. Fusese prea laş să îşi spună părerea. Era un renegat, iar Tanner ştia că, loial fiind Ţiparului, trebuia să-l condamne. Dar nu putea.

Noroc, bun, tovarăşe, gândi el după un timp, ridicând cu ezitare mâna şi dând din cap. *Nu pot să nu-ţi urez noroc.*

Mai marii Ţiparului priveau absenţa lui Hedrigall ca pe o insultă.

Era cunoscut pentru loialitatea lui, dar plecase lăsând în urmă discuţii mai aprinse, mai multă nesiguranţă şi o mai intensă condamnare a proiectului Amanţilor decât până acum.

La kilometri adâncime, avancul îşi continua călătoria. Încetinise doar puţin la intrarea în noile ape.

Tanner Sack înota şi îşi îmbăia spatele răvăşit în mare. În zilele acelea, doar câţiva scufundători erau sub apă şi doar câţiva înotători la suprafaţă. Fuseseră speriaţi, îngroziţi să nu fie luaţi de vreun curent neprevăzut venind din vreun abis al Oceanului Ascuns.

Tanner nu descoperi nimic ciudat. El şi oamenii-amfibie şi John Bastardul rătăceau dintr-un loc în altul, în jurul lanţurilor enorme ce coborau în adâncuri. Înotau iute, având grijă să nu rămână în urma oraşului, dar nu părea să existe noi pericole în apă. Haosul se desfăşura la o scară mult mai largă – cu efect asupra obiectelor mai mari, precum nave şi submersibile. Nici măcar viermii de mare nu mai puteau trage la corăbiile-car şi se întorseseră cu flota în Oceanul Agitat.

Acum era linişte, mai puţini oameni şi mai puţine lucruri care să-i distragă atenţia lui Tanner. Cea mai mare parte a activităţii Armadei încetase.

Fireşte, fermierii încă mai aveau grijă de recoltele lor şi de turme, deasupra şi dedesubtul apei. Mai erau încă o mie de treburi de făcut, reparaţii şi întreţinere, în oraş lucrul continua aşa cum ar fi trebuit: brutari, cămătari, bucătari şi farmacişti ţineau uşile deschise şi-şi continuau comerţul. Dar Armada era un oraş orientat spre exterior, spre piraterie şi negoţ. Industria din jurul docurilor, încărcarea şi descărcarea, contabilitatea şi reparaţiile navelor erau toate oprite acum.

Aşa că Tanner nu era nevoit să se scufunde zilnic pentru a drege şi repara. Înota de plăcere şi pentru a-şi alina durerea din spate, să simtă sarea cum îi oblojeşte rănile.

— Intră, Şekel, spuse el.

Era conştient de tensiunea ce se răspândea prin Armada, de nesiguranţă, de parcă Hedrigall ar fi vărsat o otravă în urma lui. Tanner voia să-i ofere lui Şekel un loc în care să fie ferit de toate astea.

Existau motive pentru teama crescândă a oamenilor. Tanner auzise zvonuri ciudate. Pentru a treia oară auzise că dispăruse un bărbat sau o femeie, un străjer sau un inginer al Ţiparului, lăsând casele şi lucrurile neatinse (cu prânzul mâncat pe jumătate, într-una din poveşti). Unii spuneau că fugiseră şi ei, alţii pretindeau că fuseseră răpiţi de spiritele din Oceanul Ascuns.

Când înota, senzaţia lui Tanner că lucrurile mergeau prost, că se aflau în primejdie, în nesiguranţă, se disipa în curenţii de apă. Îi oferea lui Şekel aceeaşi alinare. Îl convinsese pe băiat să înoate cu el. Bălţile dintre vasele Armadei erau acum aproape goale. Şekel era entuziasmat să fie unul dintre cei destul de curajoşi încât să intre în apă. Navele se ridicau şi coborau molcom în apă de jur-împrejurul lor; nu puteau rămâne în urmă. Şekel se luptă cu stilul lui de înot agresiv şi urât, iar Tanner încercă să-i arate mişcări mai bune, dându-şi seama că nu ştia niciuna potrivită celor care respirau aer.

Şekel îşi puse ochelari grei peste ochi şi îşi băgă capul în apă să verifice dacă lăsau apa să pătrundă. Privi împreună cu Tanner bancurile de peşti, specii pe care nu le mai văzuse până acum. Coloraţi şi cu modele complicate, specii bizare, tropicale, acolo, în apele acelea temperate. Ca nişte scorpioni, formele lor erau întrerupte de apendici ascuţiţi, iar ochii le luceau în culori neobişnuite.

Când Şekel şi Tanner ieşiră din apă, Angevina îi aştepta, cu o sticlă de bere sau de lichior. Şi chiar dacă Tanner şi Angevina încă îşi mai vorbeau cu oarecare reţinere, aşa cum aveau să o facă întotdeauna, faptul că îl împărtăşeau pe Şekel, felul în care învăţaseră să-l împartă între ei le conferea o legătură respectuoasă.

E un fel de familie, gândi Tanner.

Bellis nu avu probleme să dea din nou de Uther Doul. Trebui doar să aştepte pe puntea *Marelui Răsăritean,* ştiind că avea să apară până la urmă. Era încordată din pricina resentimentelor şi ardea din cauza durerii dinăuntrul ei. Nu putea să creadă că o părăsise în felul acela.

Când Bellis se apropie, el o privi ţintă, dar nu cu dezgustul de care se temuse ea. Nici cu ostilitate, nici cu interes, cu niciun fel de atracţie sau recunoaştere. O privi pur şi simplu.

Ea se sumeţi. Îşi legase din nou părul la spate şi ştia că durerea de

pe chip i se ştergea încetul cu încetul. Încă se mai mişca ţeapăn, dar la două săptămâni de la biciuire îşi revenise aproape complet.

Bellis nu îl salută pe Doul.

— Vreau să-l văd pe Fennec, atâta spuse.

Doul se gândi o clipă, apoi îşi aplecă fruntea.

— Bine, spuse el.

Deşi asta era ceea ce dorise, Bellis îl urî, pentru că ştia de ce îi permisese: pentru că nu putea face nimic, nu-i putea spune nimic lui Fennec astfel încât acesta să pună beţe în roate Armadei. Acum că nu mai reprezenta o ameninţare, că îşi jucase toate cărţile.

Bellis nu mai avea nicio importanţă, aşa că i se putea permite.

Aripioara lui de mag îi fusese luată, dar era limpede că Ţiparului îi mai era încă teamă de Silas Fennec. Coridorul din afara celulei lui era plin de paznici. Toate uşile fuseseră încuiate: se aflau sub nivelul apei.

Un bărbat şi o femeie se aflau la uşa lui Fennec, făcându-şi de lucru pe lângă o maşinărie obscură. Bellis simţi descărcările seci de taumaturgie pe piele.

Înăuntru, încăperea era largă, cu câteva hublouri prin care se vedeau umbre întunecate. Celula era împărţită în două cu un grilaj metalic, iar dincolo de el, într-un mic alcov, ţinut departe de ferestre şi de intrare, Silas Fennec stătea pe o bancă de lemn, privind-o.

Bellis îl privi cu atenţie. Avu impresia unui caleidoscop (momentele petrecute împreună, prietenos, rece, sexual, ascuns). Când îl văzu, gura i se strâmbă şi căpătă un gust amar.

Silas era slab şi cu hainele foarte murdare. El o privi în ochi. Bellis îşi dădu seama, cu un şoc brusc, că avea un bandaj pe antebraţul drept, iar mâna îi lipsea cu totul. El observă că îi văzuse rana şi se încruntă înainte să se poată controla.

Fennec oftă şi o privi ţintă pe Bellis.

— Ce faci aici? întrebă el, pe un ton ostil.

Bellis nu răspunse. Îi cercetă celula. Văzu un morman de haine şifonate, hârtii, cărbune, carnetul lui de însemnări burduşit. Cercetă gratiile care îi despărţeau. Erau înfăşurate cu cabluri ce se pierdeau pe sub uşă. Fennec o privi cum le urmăreşte spre sursă.

— Se leagă de maşinile de acolo, îi spuse el obosit. E un tampon. Adulmecă aerul. Se şi poate auzi. Izolează taumaturgonii. Nimeni nu poate face nici cea mai mică vrajă aici.

Trase aer pe nas şi zâmbi fără să fie distrat.

— Asta în caz că am vreun plan secret. Le-am spus că nu pot să fac decât vreo trei farmece mărunte şi niciunul dintre ele nu mă poate scoate de aici, dar… ia ghici? Nu m-au crezut.

Bellis aruncă o privire cărnii lui ciudate de sub cămaşă. Părea necrotică, cu pete de amfibian. Pulsa, iar Fennec îşi acoperi pieptul cu

cămaşa.

Cu ochii măriţi, Bellis se întoarse cu spatele la el şi se grăbi să plece.

— Nu, spuse brusc Fennec, pe un ton aproape amabil.

— Ce naiba vrei să spui? făcu ea, încântată să-şi audă vocea rece.

El o privi cu o expresie înfuriată.

— Nu face asta, spuse el. Nu veni aici; nu mă întreba; nu face asta. Pentru ce ai venit aici, Bellis? N-ai venit să mă blestemi – nu-i stilul tău. N-ai venit să te bucuri. M-au prins; şi ce? Te-au prins şi pe tine. Ce-ţi mai face spatele?

Asta o ului atât de tare încât preţ de o clipă nu reuşi să respire. Clipi iute şi se concentră din nou asupra lui. El o privi fără o cruzime anume, fără răutate.

— N-ai să afli nimic de la mine, Bellis, spuse el cu vocea neschimbată. N-ai să capeţi nimic. N-o să te limpezească, n-o să te simţi mai bine când o să pleci. Da, înţelegi? Da, te-am minţit; te-am folosit. Ca şi pe mulţi alţii. Am făcut-o fără să mă gândesc de două ori. Aş face-o din nou. Am vrut să plec acasă. Dacă ai fi fost acolo şi ar fi fost uşor, te-aş fi luat cu mine; dacă nu, nu. Bellis…

Se aplecă în faţă şi îşi frecă ciotul mâinii.

— Bellis, nu ai cu ce să mă învinovăţeşti.

Silas clătină din cap încet, fără să arate vreun pic de jenă.

Ea tremura de ură. Silas avusese dreptate să nu-i spună adevărul despre ceea ce voia să facă. Nu l-ar fi ajutat niciodată, oricât de disperată ar fi fost să plece acasă.

— Nu ai nimic special, Bellis: eşti una dintre mulţi alţii. Nu te-am tratat diferit de ceilalţi. Nu m-am gândit la tine nici mai mult, nici mai puţin. Singura diferenţă dintre tine şi alţii este că te afli acum *aici.* Şi crezi că există o *raţiune* pentru care te afli aici. Că trebuie să… ce? *Să te eliberezi?*

Silas Fennec, procurator al Noului Crobuzon, clătină din cap cu milă.

— Nu există eliberare, Bellis, spuse el. Pleacă.

Silas se întinse şi privi tavanul.

— Pleacă. Am vrut să ajung acasă şi mi-ai fost de folos. Ştii ce am făcut şi ştii de ce. Nu e niciun mister, nicio hotărâre de luat. Pleacă.

Bellis mai rămase câteva secunde, dar reuşi să plece înainte să vorbească din nou. Spusese doar vreo şase cuvinte. Îşi simţea stomacul strângându-se din pricina unei emoţii căreia nu-i putea da un nume.

Nu-l vor ucide, gândi ea sec. *Nici măcar nu-l vor pedepsi. Nici măcar nu a fost biciuit. E prea valoros, prea înfricoşător. Ei cred că o să-i înveţe diverse lucruri, că o să scoată informaţii de la el. Poate că*

vor reuşi.

Plecând, îşi dădu seama că Silas Fennec avea dreptate cel puţin într-o privinţă.

Nu se simţea acum mai bine decât înainte.

Bellis fu surprinsă să descopere că Johannes rămăsese în viaţa ei. Fusese o vreme când părea dezgustat de ea, nepreocupat să o mai vadă.

Încă mai credea despre el că nu are şira spinării. Chiar dacă loialitatea ei pentru Noul Crobuzon era atât de ciudată, de instabilă, nu se putea gândi la Johannes decât ca la un om cu două feţe. Viteza cu care Johannes se acomodase cu Armada o dezgusta.

Acum însă avea ceva tragic. Dorinţa lui redescoperită de a fi prieteni era într-un fel jalnică. Deşi Bellis petrecea cât de mult timp putea cu Carrianne, a cărei purtare ireverenţioasă şi afectuoasă îi producea reală plăcere, deşi Carrianne nu îl simpatiza prea mult pe Johannes, existau momente când Bellis îl lăsa să stea cu ea puţin. Îi era milă de el.

Acum că avancul era prins, legat şi înhămat, iar echipa lui Tintinnabulum plecase, munca lui Johannes se încheiase. Acum, după toată truda lui Johannes, Krüach Aum lucra cu taumaturgii Amanţilor şi cu Uther Doul, introdus într-un nou cerc secret pentru a descoperi tainele exploatării posibilităţilor. Johannes îşi dăduse seama, presupunea Bellis, că avea să mai petreacă foarte mulţi ani în captivitate.

Johannes încă mai lucra împreună cu un grup la supravegherea avancului: îi calculau viteza, estimau biomasa din zonă şi curenţii taumaturgici. Dar abia dacă le trebuia o jumătate de normă pentru asta. Când se îmbăta, se plângea că fusese folosit şi aruncat. Bellis şi Carrianne zâmbeau dispreţuitor pe la spate lui.

Johannes îşi exprimă nesiguranţa asupra traiectoriei, asupra prezenţei lor în Oceanul Ascuns. Bellis era încântată să descopere orice semn de neînţelegere, de opoziţie faţă de călătoria impusă de Amanţi. De aceea tolera prezenţa lui Johannes.

El era prea laş să admită, dar ar fi vrut să fi făcut cale întoarsă, ca şi Bellis. Pe măsură ce treceau zilele şi Armada pătrundea din ce în ce mai adânc în ape necunoscute, în Oceanul Ascuns, Bellis descoperi (cu o neaşteptată speranţă) că ea şi Johannes nu erau singuri.

Dezertarea lui Hedrigall era o traumă care nu se vindeca.

Armada se mişca prin mări care nu se supuneau legilor înţelese de oceanografi. Putea să pară o aventură sau un destin divin acordat unei populaţii încă aprinse de triumful în război şi de retorica celor mai mari conducători pe care-i avusese vreodată Ţiparul. Dar

Hedrigall, loialul, cel de încredere, fugise, iar asta dădea un alt aspect călătoriei oraşului.

Aroganţa fusese iute înlocuită. Altă aeronavă atârna acum deasupra *Marelui Răsăritean,* scrutând orizontul. Dar nu era atât de mare, nici atât de sus. Nu avea câmpul vizual al *Aroganţei,* iar metaforele stârnite de acest fapt tulburau pe cei altfel loiali.

— Ce şi-a dat seama? îşi şopteau ei. Ce şi-a dat seama Hedrigall?

Mişcarea oraşului era propria sa dinamică. Nu existau voci puternice care să ceară întoarcerea. Chiar şi acei conducători care dezaprobau planurile Amanţilor cedaseră, sau criticau numai cu uşile închise. Dar fantoma dizidentă a lui Hedrigall bântuia districtele, iar triumful, entuziasmul cu care porniseră în această călătorie dispăruseră.

Tanner şi Şekel dădură nume creaturilor pe care le vedeau sub apă: alergăreţi şi dansatori şi gălbiori.

Îi priveau pe naturaliştii Armadei plutind printre noile animale, prinzând câţiva în plase, ţinându-se departe de gălbiorii cei mari, cu faţa noduroasă, făcând heliotipii cu aparate antiacvatice şi lumini fosforice.

Bancuri de peşti se strecurau prin ţevile şi eşafodajele ca nişte rădăcini. Se amestecau cu peşti mai uşor de recunoscut – existau merlani şi scrumbii chiar şi în Oceanul Ascuns – mâncându-se între ei.

Tanner se scufundă şi necăji o pereche de specimene cu tentaculele lui. La suprafaţă, Şekel se uita în jos spre cicatricile lui Tanner.

Tot mai departe şi mai departe în mare.

Noaptea se auzeau sunete ciudate: chemări de împerechere ale unor animale nevăzute cu glas de tauri. În unele zile nu se înota deloc, nici cei mai curajoşi şi mai curioşi scufundători n-o făceau, până şi oamenii-amfibie se adăposteau în cavernele lor de sub oraş. Erau ape periculoase. Armada trecu prin zone tulburi neprevăzute, pe lângă terenurile de vânătoare piasa, vârtejuri vii ce dădeau târcoale oraşului înfometate, păstrând totuşi distanţa.

În bezna nopţilor fără lună, se vedeau lumini pulsând sub apă, ca o bioluminiscenţă de creaturi bentice mărită de multe sute de ori. Erau momente în care norii de deasupra mării se mişcau mult mai repede decât vântul. Într-o zi, când aerul era uscat şi elictric, la tribordul oraşului apărură nişte forme, ca nişte insuliţe. Erau plute făcute din alge necunoscute, cheaguri mari de iarbă de mare ce se îndepărtară de oraş prin forţe proprii.

Prin toată Armada, în fiecare district, în bodegile dărăpănate şi în cele mai elegante vile, tensiunea se făcea simţită ca o aşteptare

nervoasă. Oamenii nu dormeau bine. Bellis se înspăimântă atunci când starea aceasta începuse, amintindu-şi nenorocirea coşmarelor care lovise Noul Crobuzon şi o adusese până la urmă aici. *Dintr-un şir de nopţi pierdute în altul,* îşi spuse ea după câteva ore de insomnie.

În timpul unora dintre momentele acelea, Bellis se plimba pe *Marele Răsăritean* şi privea călătoria oraşului prin apele misterioase şi uşor mişcătoare. Se uita la întinderea necruţătoare de apă până ce, intimidată de mărimea ei, se refugia în coridoarele marii nave, mânată de o pornire pe care nu o înţelegea.

Rătăcea prin pasajele pustii, prin zone uitate ale vaporului, spre ascunzătoarea pe care i-o arătase Doul. Acolo se apleca, tulburată şi stângace, trăgând cu urechea la amorul şi la discuţiile drăgăstoase ale Amanţilor.

Era un obicei care o revolta, dar nu se putea dezbăra de senzaţia de putere pe care i-o dădea. *Mica mea răzvrătire, mica mea escapadă – cineva ascultă, iar voi nu ştiţi,* gândea ea şi asculta şoaptele umede ale Amanţilor, ale abandonului lor care o înspăimânta.

Nu căpăta niciodată vreo revelaţie. Niciodată nu vorbeau despre lucruri importante. Nu făceau decât să se tăvălească şi să zacă îmbrăţişaţi, să-şi murmure fetişisme. Amanta părea din ce în ce mai febrilă, noapte de noapte, vocea îi suna mai tare, iar Amantul se lăsa în voia ei, dornic să se dizolve în ea.

Nu vreau să fiu aici, gândea Bellis cu fervoare. Recunoscu până la urmă, cu voce tare, în faţa Carriannei, într-o noapte, deşi ştia că prietena ei nu avea să fie de acord.

— Nu vreau să fiu aici.

Bellis amestecă vinul din pahar.

— Începe cu coşmaruri, apoi urmează fuga de idei. Am mai văzut asta. Locul în care ne îndreptăm nu poate să fie bun – ce se va întâmpla? Ori murim… ori Amanţii pun mâna pe o forţă… dintre cele mai teribile. Chiar ai încredere în ei, Carrianne? întrebă ea ameţită de băutură. Ai încredere în nenorocitul acela crestat şi în femeia lui psihopată? Ai avea încredere să le dai pe mână o asemenea forţă? Nu vreau să fiu aici.

— Ştiu, Bellis, spuse Carrianne, căutându-şi cuvintele. Dar vreau să văd ce e acolo. Cred că este ceva nemaipomenit, înţelegi? Indiferent dacă Amanţii ajung să capete puterea aceea. Şi nu, nu am încredere în ei. Fac parte din districtul Acalmiei, îţi aminteşti? Dar să-ţi spun ceva… De când a fugit Hedrigall, cred că o mulţime de oameni încep să fie de aceeaşi părere cu tine.

Bellis încuviinţă surprinsă brusc şi ridică paharul într-un toast. Carrianne răspunse sardonic.

Are dreptate, gândi Bellis deodată. *La naiba, are perfectă dreptate. Se schimbă ceva.*

Avancul începu să încetinească.

La vreo zece zile după ce Armada intrase în Oceanul Ascuns, lumea începuse să observe.

La început au fost John Bastardul, oamenii-amfibie şi homorii, Tanner Sack şi alţi câţiva locuitori de uscat care mai înotau. Le venea tot mai uşor să se ţină de oraş. După câteva ore de scufundare, de plimbare pe sub fundul pătat cu scoici al oraşului, muşchii îi dureau mai puţin decât se aşteptau. Nu mai mergeau atât de repede.

Nu trecu mult şi îşi dădură seama şi aerienii. Fără un punct de referinţă, pe mările acelea criptice, nu era uşor să estimeze distanţele parcurse. Dar existau metode.

Se întâmpla ceva cu creatura uriaşă ascunsă în adâncuri. Ceva se schimbase. Avancul încetinea.

La început se sperase că este o schimbare temporară, că viteza avancului avea să crească din nou. Dar zilele treceau şi fiara tot încetinea.

Încântat şi triumfător, Johannes se trezi din nou favorizat. Echipa lui cea veche era refăcută de către Amanţi, ca să cerceteze ce se întâmplă.

Bellis descoperi cu surprindere că încă le mai vorbea, ei şi Carriannei, despre munca lui, chiar dacă fusese reintrodus în cercul secret.

— Nu mai e nimeni în oraş care să nu fi observat, spuse el într-o seară, epuizat şi mirat. Amanţii ne aşteaptă să rezolvăm enigma.

Johannes clătină din cap.

— Nici măcar Aum nu poate să priceapă. Maşinăria cu lapte de stâncă încă îl controlează; avancul încă înaintează... Dar încetineşte.

— O fi ceva în Oceanul Ascuns? sugeră Bellis.

Johannes îşi muşcă buza.

— N-are niciun sens, spuse el. Ce forţă din Bas-Lag se poate pune cu el?

— Probabil că se îmbolnăveşte, spuse Carrianne, iar Johannes încuviinţă.

— Probabil, recunoscu el. Krüach este încrezător că poate rezolva problema. Dar eu nu sunt sigur că ştim destule ca să-l vindecăm.

Aerul de deasupra Oceanului Ascuns era uscat şi deveni brusc încins. Recoltele oraşului se uscară.

Toate districtele se retrăseseră între graniţele lor şi aparenţa ridicolă de normalitate afişată de Armada începu să se dizolve. Se făcuse puţină treabă. Cetăţenii-piraţi aşteptau nemişcaţi în casele lor, sub un cer de pedeapsă. Oraşul era pustiu şi vag. Părăsit. Ca o barcă

de salvare pe valuri, aproape nemişcată.

Înaintarea deveni din ce în ce mai slabă pe zi ce trecea, pe măsură ce avancul încetinea.

Panica începu să se întindă ca un foc mocnit. Se puneau la cale întâlniri. Pentru prima dată nu mai erau organizate de conducători, ci de comitete populare ce operau în toate districtele. Şi dacă la început acestea erau formate numai din locuitori ai Tribunalului şi Acalmiei, minoritatea din Jhour, Oraşul Cărţilor şi Ţipar creştea zi de zi. Discutau ce se întâmplă, pe un ton de urgenţă, căutând răspunsuri pe care nimeni nu era în stare să le dea.

O imagine de coşmar îi bântuia pe toţi: Armada, plutind în derivă, fără forţă motrice, în apele pustii ale Oceanului Ascuns. Sau legată de avancul nemişcat, ancoră de o greutate inimaginabilă.

Viteza oraşului continua să scadă.

(Mult mai târziu, Bellis îşi dădu seama că ziua în care situaţia avancului devenise şocant de limpede, ziua în care atât de mulţi oameni muriseră, era în calendarul crobuzonian prima zi de meluarie – o zi de Peşti. Acest fapt o făcu să tuşească de parcă ar fi încercat să-şi ascundă râsul, mai târziu, când decimarea luase sfârşit.)

Era pe la mijlocul dimineţii când impurităţile începură să apară la suprafaţă.

La început, cei care le-au văzut crezură că sunt aglomerări de alge semiinteligente, dar se dovedi repede că era vorba despre altceva. Erau mai uşoare şi mai la adâncime – pete împrăştiate de culoare, cu margini lichide.

Petele apăruseră la kilometri distanţă în calea oraşului. Pe măsură ce se apropiară, ştirea se răspândi şi mulţimea se adună în Grădina Sculpturilor din districtul Scrumbiei, în partea din faţă a Armadei, ca să vadă ce venea spre ei.

Era o masă de lichid vâscos, gros ca noroiul. Valurile care îi atingeau marginile se transformau în unde ce se târau slăbite pe suprafaţa substanţei şi dispăreau.

Materia era de un alb-gălbui palid, culoarea viermelui de peşteră.

Bellis înghiţi în sec, bolnavă de nelinişte, apoi, când vântul se schimbă, îşi dădu seama că nu era de fapt nelinişte. Era duhoare.

Un val de miros greu se rostogoli peste ei. Cetăţenii se albiră la faţă şi vomitară. Bellis şi Carrianne se clătinară pe picioare şi se uitară una la cealaltă, palide, reuşind să se abţină să verse, chiar dacă erau înconjurate de un cor de râgâieli. Materia albă duhnea mai rău decât cadavrul cel mai împuţit.

— Sfinte GurăMultă! gâfâi Bellis.

Deasupra Armadei dădeau târcoale păsări de pradă, ca un nor adunat deasupra putreziciunii care se împrăştie brusc când se

apropiară, de parcă mirosul le-ar fi învins până şi pe ele.

Oraşul ajunse la marginea substanţei. Valurile albe se întindeau dinaintea lor ca un puroi.

Cei mai mulţi dintre cei care se adunaseră să vadă fugiseră în case ca să ardă tămâie. Bellis şi Carrianne rămaseră, privindu-i pe Johannes şi pe colegii lui de la marginea parcului. Ţinând la nas cârpe înmuiate în parfum, cercetătorii Ţiparului se aplecară peste balustradă şi aruncară în substanţă o găleată legată cu sfoară. O ridicară şi începură să o examineze.

Apoi se îndepărtară de ea cu violenţă.

Când Johannes le văzu pe Bellis şi pe Carrianne, fugi spre ele şi îşi smulse masca de pe figură. Era alb şi tremura, cu pielea lucind de sudoare.

— E puroi, spuse el şi arătă spre mare cu un deget tremurător. E o pată de puroi.

Capitolul Patruzeci şi trei

Avancul e bolnav.

Încercând să continue în cursa lui comandată de maşinăria ce funcţiona cu lapte de stâncă, se deplasa tot mai încet. Ce era? Sângera, era rănit? Avea febră? Se îmbolnăvise din pricina realităţii străine din jurul lui? Prea mut sau prost sau ascultător ca să simtă sau să arate durere, rănile avancului nu se vindecau. Îşi aruncau materia moartă în cheaguri supurânde care pluteau liber şi se ridicau la suprafaţă ca uleiul, răspândindu-se pe măsură ce presiunea uriaşă a apei se micşora, acoperind şi sufocând peştii şi algele, până ce ajungea să spargă valurile cu un zgomot umed ca un cheag de infecţii şi vietăţi marine moarte.

La trei sau patru mii de kilometri în interiorul Oceanului Ascuns, avancul este bolnav.

După câţiva kilometri fără pete de puroi, avancul se opri.

Semnalele dinspre maşinăria cu lapte de stâncă se intensificară cu disperare, pompate fără încetare în jos, dar fără răspuns. Avancul era absolut nemişcat.

Atârna, static, incapabil sau indolent, la kilometri adâncime.

După ce protectorii şi doctorii avancului făcură tot ce ştiau, fără să se întâmple nimic, când toate lungimile de undă fură încercate pentru a stârni din nou creatura, fără ca ea să răspundă, nu le mai rămase decât o singură opţiune. Oraşul nu-şi permitea să zacă nemişcat.

Avancul era bolnav şi niciun savant nu ştia de ce. Trebuiau să-l examineze mai de aproape.

Batiscaful Ţiparului atârna ca un pendul de o macara de pe *Hoddling,* un vas-uzină de la prova *Marelui Răsăritean.* Submersibilul era o sferă groasă, presărată cu ţevi şi buloane, extruziuni

întâmplătoare din oţel dur. Motorul de la spate părea o umflătură. Sticlă groasă de o palmă acoperea cele patru hublouri şi lampa chimică.

Inginerii şi echipele de lucru verificau în grabă vasul şi îi făceau ultimele reglaje.

Echipajul batiscafului *Ctenofor* se pregătea pe puntea vasului *Hoddling,* trăgându-şi costumele şi verificând cărţile şi tratatele pe care le aveau cu ei. Pilot era o crustată, Chion, cu faţa brăzdată de cicatricile tăieturilor rituale; Krüach Aum (Bellis îl privi şi dădu din cap, primul ei elev, cu gura-sfincter dilatată de agitaţie); iar în faţă, surescitat, mândru şi îngrozit în egală măsură, Johannes Tearfly.

Nu avea altă posibilitate decât să meargă – el mai mult ca oricine, în afară de Krüach Aum, înţelegea avancul şi era imperativ ca fiinţa să aibă parte de tratamentul cel mai bun. Bellis ştia că Johannes s-ar fi dus şi fără să fie obligat de Amanţi.

— Ne scufundăm, îi explicase el mai devreme lui Bellis, privind-o cu aceeaşi expresie pe care o avea acum, în vreme ce se pregătea pe puntea vasului *Hoddling.* O să aruncăm o privire. Trebuie să-l vindecăm.

Şi cu toată spaima de pe chip, tot i se putea citi entuziasmul.

Ca savant, era fascinat. Bellis văzu la el teamă, nu rele presimţiri. Şi-l aminti descriindu-i cicatricea pe care o căpătase de la muşcătura sardulei. Putea să fie fricos de-a dreptul, dar laşitatea lui era doar de ordin social. Nu-l văzuse niciodată clipind în faţa primejdiilor în care ajungea pe timpul cercetărilor. Nu dădea înapoi de la această misiune înfricoşătoare.

— Ei bine, spuse Bellis cu grijă. Ne vedem peste câteva ore, cred.

Iar Johannes era atât de bucuros încât vocea ei măsurată, neutralitatea atentă a tonului ei care-i submina înţelesul cuvintelor şi sublinia primejdia în care se găsea el, îi trecu pe lângă urechi. Dădu naiv din cap şi o prinse de umăr, cu un gest stângaci, apoi plecă.

Pregătirile durară mult timp. Nu era prea multă lume la marginea oraşului care să-i privească şi să le ureze drum bun. Aerul prost al oraşului îi ţinea pe oameni deoparte – nu că nu le-ar fi păsat, dar nu aveau energie, de parcă ar fi fost supţi.

Johannes se uită spre cei câţiva spectatori şi făcu din mână. Apoi se urcă în cabina batiscafului *Ctenofor.*

Bellis privi cum se înşurubează strâns chepengul. Privi batiscaful ridicat deasupra apei, clătinându-se puternic, apoi îşi aminti că aceeaşi senzaţie o avusese şi ea când fusese coborâtă în Salkrikaltor. O roată uriaşă de pe *Hoddling,* pe care era înfăşurat cablul cauciucat, începu să se rotească şi să coboare submersibilul în adânc.

Batiscaful atinse apele Oceanului Ascuns cu un plescăit şi se

cufundă fără să aştepte. Îi trebuia pe puţin trei ore să ajungă la adâncimea avancului. Bellis privi valurile submersibilului care dispărea până când simţi pe cineva în spatele ei şi se întoarse cu faţa spre Uther Doul.

Strânse din buze şi aşteptă. El o studie calm şi nu rosti niciun cuvânt preţ de câteva secunde.

— Eşti îngrijorată pentru prietenul tău, spuse el. *Marele Răsăritean* este închis pe durata acestei urgenţe, dar dacă vrei poţi să aştepţi acolo întoarcerea lui.

O duse într-o cămăruţă din spatele *Marelui Răsăritean,* cu hubloul dând spre *Hoddling,* care ţinea suspendat submarinul. Doul o părăsi fără niciun cuvânt, închizând uşa înapoia lui. Dar încăperea era mai confortabilă şi mai bine mobilată decât apartamentul ei şi, la cinci minute după ce sosi, unul dintre servitorii Ţiparului îi aduse, fără să fi cerut, un ceai.

Bellis sorbea şi privea apa. Era uluită şi neîncrezătoare. Nu înţelegea de ce Doul se purta frumos cu ea.

La început, în cabina sferică a *Ctenofor*-ului, căldura fusese suportabilă, căldură produsă de cele trei trupuri înghesuite. Se înghionteau unul pe altul, negociind fiecare mişcare de braţe sau de picioare ca să poată privi pe hublouri.

Lumina scădea cu viteză uimitoare, iar Johannes scruta semiobscuritatea cu o fascinaţie nervoasă. Coborau de-a lungul unuia dintre lanţurile masive care legau avancul, lăsând în urmă verigă după verigă, fiecare marcată cu scoici şi ierburi ca de un psoriasis. Peşti placizi cu ochi de viţel le cercetau lumina, holbându-se la intruşii care coborau desfăşurând tuburile prin care trăgeau aer, speriaţi de bulele pe care le elimina vasul.

Când lumina apei scăzu, lanţul căpătă un aspect ameninţător. Silueta lui neagră plonja aproape vertical, verigile se îmbinau într-un model ce părea brusc obscur şi sinistru, sugestiv ca o scriere hieroglifică.

La marginea beznei totale, marea părea complet nemişcată, nestrăbătută de curenţii periculoşi ai Oceanului Ascuns. Echipajul nu vorbea. Cabina era acum complet întunecată. Existau la bord lumini chimice şi lămpi, dar nu-şi puteau permite să le epuizeze în timpul coborârii – abia la fundul mării aveau nevoie să vadă. Aşa că rămaseră, înghesuiţi, în bezna cea mai profundă de care avuseseră parte vreodată.

Se auzea doar şuieratul respiraţiei şi bătaia slabă în metal a membrelor lor. Şoapta aerului pompat. Motorul nu era pornit – vasul era tras în jos de gravitaţie.

Johannes îşi asculta propria respiraţie şi pe a celor din jurul lui,

dându-şi seama că, inconştient, se sincronizau. Ceea ce însemna că, după fiecare expiraţie, se făcea o pauză, un moment în care putea pretinde că e singur.

Ajunseseră mult dincolo de bătaia soarelui. Încălzeau marea. Căldura se scurgea din boilere în cabină, apoi prin învelişul de metal în apa care o absorbea flămândă.

Timpul nu putea supravieţui acestei călduri întunecate, susurului monoton al aerului şi scârţâitului de piele. Era spart şi sângera. Clipele lui nu mai urmau una după alta, ci erau avortate. *Sunt în afara timpului,* gândi Johannes.

Preţ de o clipă, ca un şoc, simţi claustrofobia ca pe o umoare pe care se ţinu să nu o verse, se linişti şi închise ochii (deranjat de bezna pe care o descoperi, nu mai puţin profundă decât cea de dincolo de pleoape), înghiţi în sec şi o învinse. Întinzând mâna, Johannes găsi sticla hubloului şi fu şocat de suprafaţa rece, umedă de condens – apa de afară era rece ca gheaţa.

După câteva minute neconfortabile, bezna de afară se frânse pentru o clipă, iar echipajul icni când timpul se întoarse la ei ca un şoc elictric. O lampă vie trecuse pe lângă ei, o creatură tentaculară care-şi întorcea pe dos silueta cu o mişcare peristaltică, îmbăindu-se în luminiscenţa măruntaielor sale şi dispărând iute, stingându-şi lucirea austeră.

Chion aprinse lampa din faţa batiscafului. Strălucirea ei fosforescentă aruncă un con tremurat de lumină. Marginile conului aveau parcă duritate de marmură. Nu se vedea nimic în câmpul luminat, cu excepţia unei supe de deşeuri minuscule, particule care păreau să plutească spre suprafaţă în timp ce *Ctenofor* se scufunda. Nu era nimic de văzut: nici fundul oceanului, nici semne de viaţă, nimic. Pustietatea aceea zdrobitoare îi deprima mai mult decât bezna. Continuară să coboare fără lumină.

Carapacea de oţel începu să scârţâie sub presiune. La fiecare zece sau douăsprezece secunde se auzea un alt scârţâit, ca şi cum presiunea ar fi crescut în zone discrete.

Loviturile deveniră tot mai puternice pe măsură ce coborau, până ce, brusc, Johannes îşi dădu seama că nu era vorba numai de nava lor, nu doar metalul din jurul lor se clătina, ci marea – întreaga mare, tone de apă de fiecare parte – vibra, cuprinsă de spasme, ca un ecou al loviturilor grele de dedesubt.

Inima avancului.

După kilometri de cablu întins de pe *Hoddling,* o siguranţă se blocă şi le opri căderea. *Ctenofor* tresări, cuprins de bubuitul arterial din apă. Inima avancului se simţea fizic prin metal.

Chion aprinse o lampă. Cei trei batinauţi îşi priviră unul altuia

chipurile asudate şi palide. Arătau grotesc, înecaţi în umbre. Cu fiecare bătaie ce făcea batiscaful să se cutremure, un fior de teamă şi de evlavie îi străbătea. Întunericul flutura prin cabina sigilată, peste indicatoare şi peste cadrane.

Chion începu să acţioneze manete, să introducă în maşinăriile analitice de lângă ea carduri cu comenzi. Preţ de o clipă în care inima li se opri nu se întâmplă nimic, apoi sfera începu să se cutremure din pricina motoarelor.

— Ar trebui să fie la vreo două sute de metri sub noi, spuse Chion. O să ne apropiem încet.

Cu un geamăt, *Ctenofor* se aplecă în jos, trăgându-se spre avanc.

Lampa se aprinse din nou. Raza rece se înfigea ca o suliţă în apa nesfârşită. Johannes cerceta apa, suspensia de particule, şi o văzu tresărind la fiecare bătaie de inimă a avancului. Gura i se uscase la gândul că milioane de tone de apă erau gata să-i strivească.

Ceva prinse a se vedea sub ei, ca o fantomă. Johannes era îngheţat de spaimă. Coborau spre o zonă de semiobscuritate – o zonă de ruptură care se insinua în câmpul lor vizual. La început slabă, devenind apoi tot mai solidă, cu contururi neregulate jucând în lumina fosforescentă. Alunecoasă şi pietroasă, se întindea în toate părţile, presărată cu pete de licheni de adânc. Animale abisale îşi găsiseră culcuş acolo. Johannes văzu fluturarea slabă a unui ţipar orb, a unor peşti plaţi şi a unor trilobiţi groşi şi incolori.

— Am ajuns într-un loc greşit, spuse înciudată Chion. Am ajuns deasupra fundului oceanului.

Dar nu termină ce avea de spus când îşi dădu seama de greşeală, iar vocea i se stinse într-o şoaptă tremurată. Johannes dădu din cap cu un soi de triumf şi de uluire, ca un om aflat dinaintea zeului său.

Inima avancului bătu din nou şi o crăpătură imensă se desfăcu în mijlocul peisajului, reconfigurându-l brusc, săltându-l vreo cinci-şase metri şi aruncând particule în sus. Crusta groasă se crăpă de-a lungul întregii zone luminate de lampa *Ctenofor*-ului, falia se ramifică, trasând cărări în platou.

Era o venă.

Umplându-se cu sânge, pulsând, umflându-se şi cufundându-se iar.

Submersibilul era perfect poziţionat. Erau deasupra spatelui avancului.

Chiar şi Krüach Aum, aşa lipsit de emoţii cum era, părea uluit. Se strânseră unul în altul, căutând să se liniştească.

Peisajul de dedesubt era chiar fiara.

Ctenofor călători încet, la vreo opt metri deasupra avanc-ului, printr-o vale dintre două vene. Johannes privea prin apa densă. Era hipnotizat de culorile creaturii. Se aşteptase la un alb anemic, dar

spinarea creaturii avea striaţii în sute de nuanţe, răsucite în modele la fel de distincte ca nişte amprente: nuanţe de cenuşiu, roşu şi ocru.

În unele locuri, pielea avancului era străpunsă de excrescenţe de piatră sau os – mustăţi ridicându-se spre *Ctenofor* ca nişte copaci osificaţi. Chion naviga atentă printre ele.

Trecură peste orificii. Impurităţile scuipate din carnea avancului se umflau, se dilatau, deschideau puţuri adânci, tuneluri pulsând în trupul uriaş, printre alveole mai mari decât un om.

Ctenofor plutea ca un fir de praf peste piele.

— Pentru numele lui Dumnezeu, ce naiba facem? şopti Johannes.

Krüach Aum schiţa rapid, lua notiţe, în timp ce Johannes se holba la creatura la a cărei conjurare luase şi el parte.

— Nu avem lumină decât pentru câteva ore, spuse nerăbdătoare Chion.

Submersibilul se ridică peste un mănunchi de fire de păr şi coborî din nou între două dealuri – poate marginea branhiilor, poate cicatrici sau aripioare. Peisajul cutanat tremura din pricina mişcărilor de dedesubt. Contururile i se schimbau încet, coborând în pantă.

— Am ajuns la coaste, spuse Johannes.

Brusc, panta de sub ei se prăbuşi, ca o coastă de munte caloasă cufundată în beznă. Johannes îşi auzi respiraţia tremurată în timp ce profilul avancului se prăbuşea şi *Ctenofor* cobora de-a lungul lui. Lumina juca pe straturile de celule şi peste paraziţii ce acopereau prăpastia organică.

Geografia pacientului lor îi umilea.

Începură să apară riduri, tranşee uriaşe ca la îmbinarea unor plăci tectonice, unde pielea avancului se aduna în pliuri de grosimea stâncilor, ocolind ceea ce ar fi putut să fie o pulpă, o înotătoare sau o coadă.

— Cred, spuse Johannes arătându-le şi celorlalţi, cred că ajungem la un membru.

Apa avu un spasm şi se linişti, apoi altul şi altul. Pliurile de piele deveniră tot mai dese. Aici, cu fiecare bătaie de inimă a avancului, apăreau reţele uriaşe de vene, întreţesute ca o sticlă crăpată, trasând contururile muşchilor muntoşi. Crabii se fereau din calea luminii, îngropându-se adânc în carnea avancului.

În apă se vedeau impurităţi. Lumina lămpii prinse o bulă de lichid opac asemenea cernelii.

— Ce-i asta? şopti Johannes, iar Krüach Aum scrise ceva pentru el.

Sânge.

Inima bătu din nou şi apa se umplu de materia întunecată care se dizolvă imediat, în toate direcţiile. Lumina lămpii se strecura printre firele de sânge şi lucea pe ceva de dincolo: o suprafaţă dură, regulată.

Batinauţii îşi ţinură răsuflarea. Era capătul masiv de fier al hamului

Armadei. Încrustat cu resturi de scoici ucise demult de presiune şi populat de vietăţile primitive ale adâncurilor. Un colţ, o închizătoare care se curba peste trupul creaturii.

— Pe toţi zeii, şopti Chion, poate e din cauza noastră. Poate e doar din cauza zgardei, a zăbalei – poate că i-au făcut răni.

Ctenofor se clătina pe curenţi de sânge, deasupra trupului avancului. Sângele se ridica din spatele dealurilor cocoaşei lui.

— Uite acolo! strigă Johannes brusc. Acolo!

La vreo şapte metri sub ei, pielea avancului era aspră şi purulentă. Era ca o excavaţie: o tranşee largă, adâncă de vreo zece metri şi foarte lungă, ondulând până departe. Pereţii interiori erau răvăşiţi, cu celule strivite amestecate cu puroi uleios. Sub ochii lor, cheaguri semilichide se desprinseră şi începură să se ridice, fire de materie se ridicară şi se rupseră în spatele lor.

În partea cea mai adâncă a despicăturii, la baza ei, fosforul ilumina carnea roşie şi umedă.

— Sfinte GurăMultă, şuieră Johannes. Nici nu-i de mirare că a încetinit.

Krüach Aum mâzgăli nebuneşte ceva şi ridică foaia de hârtie la lumina lămpii. *Asta nu e nimic,* citi Johannes. *Gândiţi-vă la dimensiunile avancului. Trebuie să fie altceva mai mare.*

— Uite, şuieră Chion. Marginile tăieturii aceleia… nu ajung la ham. Nu metalul a produs asta.

Toată lumea tăcu.

— E ceva ce nu vedem noi.

Epiderma tăiată a avancului se ridică de ambele părţi ale lor în timp ce coborâră în şanţ.

Ca nişte exploratori ai unui râu pierdut, străbătură rana spre sursă.

V-ul de carne despicată dispărea repede dinaintea lor, înghiţit de beznă cu mult înainte de a ajunge la orizont. Cu fiecare bătaie de inimă, un val de sânge se ridica în jurul lor, orbindu-i preţ de câteva secunde înainte de a se dizolva.

Sub ei şi pe laturi se vedeau mişcările vietăţilor care se hrăneau cu carnea expusă.

Submersibilul intră încet în umbra prăpastiei de carne. Toţi cei aflaţi în globul metalic gândiră, fără să spună, *Ce a provocat asta?*

Făcură o curbă o dată cu tăietura, lăsând în urmă colţuri de piele sfâşiată. *Ctenofor* se clătină în apă.

— Ai văzut ceva mişcând?

Chipul lui Chion era alb.

— Acolo! Acolo! Ai văzut? Ai văzut?

Tăcere. Val de sânge. Tăcere.

Johannes încerca să vadă ceea ce observase Chion.

Despicătura se lărgea. Se aflau pe marginea unui puţ adânc. La baza lui vedeau sânge şi puroi. Gura puţului era largă, întinzându-se mulţi metri în faţa lor. Aceea era rana avancului.

Ceva se mişcă. Johannes observă şi strigă, iar ceilalţi îi răspunseră.

În sângele de sub ei se vedea o mişcare.

— O, zei, şopti el, iar vocea i se stinse şi deveni un gând.

O, zei. Ceva inevitabil şi foarte rău se întindea.

Ctenofor se zgudui, provocând alte ţipete. Ceva se înghiontea în el.

O parte din mintea lui Johannes e îngheţată şi gândeşte *Trebuie să găsim rana şi să o vindecăm, trebuie să descoperim problema şi să o tratăm, să tăiem părţile rele, să vindecăm,* dar peste asta, acoperind gândurile, un impuls de teamă coboară în timp ce intră în puţ, în inima maladiei.

(E în mine de când valurile mi-au trecut pe deasupra capului.)

Sângele putred de sub ei pulsează în fluxuri ciudate. Submersibilul se zguduie din nou şi ceva greu îl loveşte, nevăzut. Chion începe să scâncească.

Mişcându-şi capul uşor, deşi timpul se coagulează brusc, Johannes priveşte mâinile crustatei, lente şi neîndemânatice ca nişte cioturi, agăţându-se de manete, trăgând în spate, încercând să ferească vasul; dar sunt din nou loviţi şi se clatină.

Johannes se aude ţipând împreună cu Chion *să iasă afară, să iasă afară.*

Ceva din afara *Ctenofor*-ului ciocăneşte în tambuchi.

Johannes strigă, holbându-se speriat la câmpul de sânge de sub el.

O recoltă întunecată, un buchet de flori negre au izbucnit în lumina oscilantă a lămpii, muguri ce se avântă în sus spre soarele acela fals, rece, cu tentacule groase, musculoase şi vânoase, dar nu sunt tentacule, sunt braţe, iar acelea nu sunt flori, ci mâini; gheare încovoiate şi braţe desfăcute, apoi piepturi şi capete şi trupuri se ridică, împingându-se în sus de sub pata de sânge de unde molfăiau şi scuipau venin.

Ca nişte spirite ridicându-se din ţărâna cimitirului, trupurile se înalţă, împrăştiind sânge cu cozile lor, holbându-se la nou-veniţi cu ochi colosali în care Johannes priveşte cu uluire şi groază. Chipurile le sunt îngheţate într-un rânjet batjocoritor, fâşii de carne se desprind dintre dinţii lor mai groşi de un deget.

Înoată cu graţia ţiparilor spre nava care se rostogoleşte sub greutatea lor, este trasă în jos de braţele lor cuprinzătoare, hublourile se clatină şi privesc brusc în sus, aruncându-i pe cei trei unul peste

altul, ţipând, privind în sus şi ţipând din nou, văzând în lumina muribundă a lămpii chipurile de la geamuri şi mâinile care zgreapţănă.

Johannes îşi simte gura lărgindu-se, dar nu aude nimic. Braţele lui izbesc trupurile colegilor lui, iar ei îl lovesc la rândul lor, deşi nu simte nimic.

Lumina se scurge din *Ctenofor* şi este înghiţită de abis. Johannes priveşte creaturile care se împing în hublouri şi un fulger de gânduri îi trece prin minte. *Ei sunt boala,* îşi tot repetă el isteric. *Ei sunt boala.*

Agenţii bolii înconjoară submersibilul. Sparg lampa cu fosfor care se stinge într-o explozie de bule, iar tot ce le mai luminează acum chipurile îngrozite e lampa gălbuie dinăuntru.

Johannes priveşte prin cabină la o pereche de ochi de afară, la şase kilometri sub mare. Pentru o fracţiune de secundă vede, absolut clar, cum trebuie să arate el în ochii aceia, cu chipul însângerat de la rostogoliri şi cu trăsăturile marcate adânc de lumina lămpii, cu expresia îngheţată şi îngrozită.

Priveşte cum crapă hublourile izbite. Priveşte crăpăturile întinzându-se ca nişte mici creaturi harnice una peste alta, făcând poteci, umplând sticla cu o ţesătură care scârţâie şi scutură submersibilul. Se împinge cât mai departe de fereastra distrusă, de parcă doi-trei centimetri l-ar mai putea salva.

Când *Ctenofor* se zguduie pentru ultima dată şi creaturile pline de sânge pândesc flămânde în apă, lampa clipeşte şi în mijlocul căldurii, haosului şi al vacarmului celor trei voci, al viermuielii celor trei trupuri, Johannes este absolut singur.

Capitolul Patruzeci şi patru

Soarele a dispărut, dar apa este caldă încă. Este foarte linişte. Sub suprafaţă, constelaţia de globuri de lumină homore creionează silueta Armadei.

Tanner şi Şekel înoată între *Hoddling* şi *Dober,* balena osificată, într-un canal de apă de cincisprezece metri lăţime. Sunt protejaţi de zgomotele oraşului, doar frânturi de sunete ning deasupra capetelor lor, săltând pe suprafaţă ca nişte foci.

— Să nu ne apropiem prea tare, avertiză Tanner. S-ar putea să fie primejdios. Rămânem pe partea asta de navă.

Şekel voia să se scufunde cei câţiva metri cât îi permitea curajul şi să privească prin ochelari cablul ce ducea în jos spre batiscaf. Descrierea lanţurilor avancului făcută de Tanner îl uluise întotdeauna, dar nu reuşea să le vadă decât ca pe nişte umbre întunecate, chiar dacă îşi făcea curaj şi înota sub cele mai joase nave ale oraşului. Voia să vadă o astfel de legătură ce se afunda. Voia să dea piept cu dimensiunile ei.

— Mă îndoiesc că ai să le vezi vreodată, îl avertiză Tanner, privind

mişcările de înot entuziaste însă ineficiente ale băiatului. Dar să vedem cât de mult ne putem apropia, bine?

Marea îl lingea pe Tanner. El se întinse şi îşi desfăcu extremităţile suplimentare. Se scufundă în apa întunecată şi se simţi înconjurat de luminile reci ale homorilor.

Tanner respiră apa şi înotă câţiva metri sub Şekel, urmărindu-i înaintarea. I se păru că simte o vibraţie în apă. Devenise sensibil la zguduiturile mării. *Probabil că e cablul,* gândi el, *care încă mai coboară submarinul. Asta trebuie să fie.*

De la o sută de metri sub ei, picioarele groase ale platformei *Sorghum* se ridicau din apă. Soarele apusese în spatele platformei şi metalul stâlpilor şi sondelor se vedea ca nişte pete întunecate pe fundalul cerului.

— Nu ne apropiem prea mult, atenţionă din nou Tanner, dar Şekel nu-l asculta.

— Uite! strigă el răguşit şi îi arătă lui Tanner, pierzându-şi viteza şi scufundându-se pe moment, apoi ieşind râzând şi arătând din nou spre capătul îndepărtat al navei *Hoddling.*

Puteau vedea cablul gros, încordat şi rigid plonjând în apă.

— Stai deoparte, Şekel, avertiză Tanner. Nu te mai apropia.

Cablul pătrundea în apă ca un ac.

— *Şekel.*

Tanner se răsti şi băiatul se întoarse împroşcând cu apă.

— Ajunge. Să vedem ce se mai poate vedea cât mai e puţină lumină.

Tanner ajunse la Şekel şi se scufundă sub el, privind în sus spre băiatul care îşi puse ochelarii pe ochi, luă o gură mare de aer şi plonjă, ţinându-l de mână pe Tanner.

Silueta oraşului se ridică deasupra lor, ameninţătoare ca un nor de furtună. Tanner număra în minte, permiţându-i lui Şekel douăzeci de secunde de rezervă de aer. Tanner se uită prin apa crepusculară a Oceanului Ascuns, căutând cablul întins.

Când se îndreptă spre suprafaţă şi îl trase pe băiat la aer, Şekel zâmbea.

— E nemaipomenit, Tanner, spuse el şi tuşi, înghiţind apă de mare. Mai fă o dată!

Tanner îl duse mai adânc. Secundele treceau încet, iar Şekel nu arăta niciun disconfort.

Se aflau la trei metri adâncime, lângă peretele navei *Hoddling.* O rază de lumină selenară devie pe lângă ei şi Şekel arătă cu mâna. La zece, cincisprezece metri depărtare, cablul submersibilului se văzu limpede pentru un moment.

Tanner încuviinţă, dar întoarse capul spre bezna de sub nava-uzină. Auzise un sunet.

E timpul să ne ridicăm la suprafaţă, gândi el şi se întoarse spre Şekel. Îl atinse şi arătă în sus. Şekel zâmbi, dezvelindu-şi dinţii şi scăpând aer printre buze.

Se auzi o bolboroseală şi ceva foarte rapid trecu prin faţa ochilor lui Tanner. Fulgeră ca un peşte grăbit să se hrănească. Tanner clipi, luat prin surprindere. Şekel încă îl mai privea, cu o expresie tulburată. Băiatul se încruntă şi deschise gura, parcă încercând să vorbească, scăpând tot aerul cu un urlet.

Tanner tresări speriat şi întinse mâna. Văzu ceva care urma bulele de aer din gura lui Şekel, mânjind apa. O clipă, Tanner crezu că era vomă, dar era sânge.

Cu aceeaşi expresie de confuzie, Şekel începu să se scufunde. Tanner se prinse de el, îl trase în sus cu tentaculele, dând din picioare spre suprafaţă, cu capul vuind. Sângele se ridică feroce ca un fum, nu numai din gura lui Şekel, ci şi din rana masivă de la spate.

Părea că sunt atât de departe de suprafaţă.

Tanner nu se putea gândi decât la un singur cuvânt. *Nu nu nu nu nu nu nu nu nu nu nu nu.*

Ţipă fără sunet, cu tentaculele agăţate de pielea lui Şekel, trăgându-l puternic spre aer, şi forme nelămurite trecură pe lângă Tanner, jucând în umbră, ameninţătoare ca nişte baracude, sfâşiind şi trecând mai departe, deplasându-se cu o uşurinţă de peşte care îl făcea să se simtă greu şi neîndemânatic în încercarea lui de a scoate băiatul din mare. Era un intrus, tulburat şi încercând să evadeze, speriat de adevăratele creaturi marine. Trupul lui reconfigurat i se păru atunci o glumă proastă, ţipă şi se opinti, luptându-se cu apa ce îi devenise brusc străină.

Ajunse ţipând la suprafaţă. Chipul lui Şekel apăru dinaintea lui, tresărind, vărsând apă sărată şi sânge din gură, scheunând.

— *Ajutor!* strigă Tanner Sack. *Ajutor!*

Dar nimeni nu-l auzea şi el se lipi cu tentaculele de peretele navei *Hoddling,* încercând să se tragă afară din apă.

— *Ajutor!*

— Ceva s-a întâmplat! *Ceva s-a întâmplat!*

De ore întregi, lucrătorii de pe puntea lui *Hoddling* aveau grijă de pompele cele mari care trimiteau aer spre *Ctenofor* şi se pregăteau să-l tragă înapoi. Unul câte unul, căzură într-un soi de torpoare. Nu observară nimic până ce femela cactus ce ungea cablul de siguranţă începu să urle.

— *Ceva grav s-a întâmplat!* strigă ea, iar ei veniră în fugă, cuprinşi de panică.

Priviră cablul cu inima bătând nebuneşte. Roata cea mare – acum aproape goală, cu cablul desfăşurat aproape complet – se zguduia

violent, făcând puntea să tremure, trăgând de şuruburile cu care era prinsă. Cablul începu să şuiere, săpând în umerii roţii.

— Ridică-i, strigă cineva şi echipele se repeziră la manivela uriaşă.

Se auzi un pocnet şi zgomot de roţi scăpate de sub control. Pistoanele se izbiră unul de altul ca doi boxeri. Roţile maşinii frânară şi încercară să se rotească, dar cablul le împiedică, încordat ca o strună.

— Scoateţi-i, scoateţi-i! ţipă fără rost cineva, apoi, cu un scrâşnet hidos, manivela uriaşă se răsuci invers.

Maşina scoase fum şi abur şi scânci ca un copil, mecanismele ei porniră să se învârtă liber. Angrenajele porniră să se învârtă atât de repede, încât nu se mai vedeau clar, căpătând un aspect fantomatic.

— S-a rupt! strigă isteric femela cactus. Vine sus!

Dar batiscaful nu fusese construit să urce atât de repede.

Roata acceleră ridicol, trăgând cablul cu o viteză ameţitoare. Roţile încetară să mai miroasă a metal ars şi deveniră roşii ca para focului.

Fuseseră necesare trei ore ca *Ctenofor* să ajungă la fund. Discul cablului înfăşurat crescu atât de repede încât se vedea cu ochiul liber, iar cei care priveau ştiau că nu vor mai trece nici zece minute şi va ajunge complet la suprafaţă.

— Urcă prea repede! Fugiţi!

O ceaţă de apă sărată fierbea la desprinderea cablului din mare. Acolo unde freca peretele navei, cablul săpa un şanţ tot mai adânc în metal, împrăştiind o furtună de scântei.

Inginerii şi docherii se repeziră să se îndepărteze de maşinăria care se lupta cu bolţurile rămase ca un om înfricoşat.

Tanner Sack se ridică pe puntea navei *Hoddling,* trăgându-l după el pe Şekel, ud şi rece.

— *Ajutor!* strigă el din nou, dar nimeni nu auzea nimic.

(La marginea districtului Acalmiei, Brucolacul stătea aplecat peste bordul navei *Uroc,* privind intens apa. Un cap rotund, plin de dinţi se ridică dinaintea lui, cu guler de valuri, încuviinţă o dată şi dispăru. Brucolacul se întoarse spre soldaţii lui, pe puntea din spate.

— E timpul, spuse el.)

Cu un şuvoi de apă arcuind după el, capătul cablului ţâşni din mare şi biciui peste roată, şfichiui peste punte, desfăcut acolo unde fusese smuls din batiscaf.

Lucrătorii de pe *Hoddling* priveau fără să răsufle.

Capătul cablului se izbi de punte cu un zgomot cataclismic, lăsând o dâră lungă de lemn fărâmiţat şi aşchii de metal. Roata continua să se învârtească. Capătul cablului se răsuci după ea şi lovi, iar şi iar, nava.

— Opriţi-o! strigă maistrul, dar nimeni nu-l putea auzi din pricina zgomotului şi nimeni nu se putea apropia.

Motorul continua să învârtească roata, flagelând corpul navei, până ce boilerul explodă. Momentul exploziei, când nava se umplu cu resturi topite, fu întâmpinat cu şoc şi paralizie. *Hoddling* se scutură din nou din pricina altor explozii.

Alarmele porniră să se audă prin oraş.

Străjile şi cactuşii înarmaţi din districtul Ţiparului şi din Jhour ocupau poziţii pe lângă nava *Hoddling* care lucea şi bubuia din pricina focului ce se întindea pe punte. Echipajele alergau frenetic încercând să se îndepărteze, traversând punţile de frânghie şi intrând în oraş. *Hoddling* era o navă uriaşă şi şuvoiul de oameni ce se scurgea din măruntaiele ei era constant, fugind din calea fumului şi dărâmăturilor.

Conturată în negru pe fundalul flăcărilor, o siluetă putea fi văzută traversând împleticit un pod, aplecat sub o greutate. Gura îi era larg deschisă, dar nimic din ceea ce spunea nu se auzea.

— Ştiţi ce aveţi de făcut? şopti Brucolacul cu încordare. Atunci mergeţi.

Mişcând prea repede pentru a fi urmărite cu ochi de om, un roi de siluete se răspândiră în toate direcţiile de pe *Uroc.*

Alergau ca maimuţele, legănându-se cu uşurinţă şi viteză peste acoperişuri şi peste velaturi, trecând neauzite. Regimentul tulbure se desfăcu în detaşamente.

— Districtele Culcuşului şi Tribunalul nu ne vor ajuta, dar nici nu ne vor împiedica, le spusese Brucolacul. Dynich este tânăr şi nervos – va aştepta şi va merge cu valul. Scrumbia este singurul district cu care o să avem de furcă. Şi există o cale rapidă să-i scoatem din ecuaţie.

Un mic grup de vampiri îşi croia drum prin districtul Scrumbiei, către *Therianthropus* şi Casa Sfatului, spre curtea generalului. Restul forţelor săriră prin partea din spate, întinzându-şi oasele, febrile şi excitate, îndreptându-se spre districtul Ţiparului.

În spatele lor, păşind agil, dar fără să se grăbească sau să se ascundă, venea Brucolacul.

Se întâmplă ceva pe *Hoddling.* Cei care scăpau şi se prăbuşeau pe vasele dimprejur gâfâiau şi strigau avertismente.

Ceva străpunsese corpul navei, undeva prin partea de jos şi săpase un tunel prin metal. În timp ce maşina se rotea şi biciuia puntea cu capătul cablului *Ctenofor*-ului, nişte creaturi apăruseră de pe punţile ascunse, atacându-i pe cei de pe punte, din sala maşinilor, distrugând nava.

Creaturi greu de descris – se povestea despre dinţi ca nişte lame

de cuţit, despre ochi uriaşi de mort.

Puntea *Marelui Răsăritean* era aproape goală, traversată ocazional de vreun servitor sau birocrat în fugă. Străjerii păzeau intrările, accesul de pe podurile de dedesubt – nu puteau permite ca acel haos să se răspândească pe nava-amiral. Mulţimea se adună cât mai aproape de locul violenţelor, pe acoperişuri şi balcoane, prin turnuri, înghesuindu-se pe vasele din jurul lui *Hoddling.* Mulţimea se clătina ca valurile. Aerostatele se apropiară de curenţii ascendenţi stârniţi de foc.

Uitată în camera ei de pe *Marele Răsăritean,* Bellis privea îngrozită începutul crizei.

Johannes s-a dus, gândi ea, privind roata stricată a maşinăriei.

Johannes dispăruse – şi Bellis nu avea cuvinte care să descrie şocul şi sentimentul de pierdere pe care îl avea.

Se uită în jos la traulerele ce se învecinau cu *Hoddling.* Punţile lor erau pline cu răniţi, cu oameni îngroziţi ce se adăpostiseră de flăcări.

Pe unul dintre ele, Bellis îl zări pe Uther Doul. Striga, se mişca încolo şi-ncoace, cu priviri atente.

Focul de pe *Hoddling* se stingea, deşi armadorienii nu interveniseră.

Bellis se agăţă de pervaz. Vedea umbre trecând prin dreptul ferestrelor fabricii. Vedea nişte creaturi înăuntru.

Piraţi înarmaţi soseau de prin tot oraşul. Luau poziţii, îşi verificau armamentul şi se adunau lângă podurile ce duceau la *Hoddling.*

Ceva traversă puntea plină de fum a fabricii: un jet care răsuci aerul în drumul său şi lovi catargul de lemn al schoonerului de dincolo de *Hoddling.*

Particule agitate se învârtejiră în jurul catargului şi se scurseră în el, iar Bellis scoase un strigăt de uimire. Catargul se *topea* ca şi cum ar fi fost de ceară, stâlpul cel mare de lemn se îndoi ca un şarpe şi se scurse în jos, lăsând în aer o efervescenţă – o realitate găunoasă prin care Bellis zări neantul. Pliuri de lemn denaturat alunecară ca un reziduu toxic peste puntea aglomerată.

Uther Doul făcea semne cu sabia, comandând unui grup de cactuşi să-şi aducă foarcurile cu care să tragă pe ferestrele navei *Hoddling,* când un cor de strigăte se ridică la distanţă de fabrică, într-un loc pe care Bellis nu-l putea vedea. Observă lumea devenind atentă într-acolo şi privi groaza trecând de pe un chip pe altul ca un virus.

Ceva se apropia din faţa oraşului, repezindu-se asupra piraţilor adunaţi – ceva ce Bellis încă nu putea vedea. Observă grupul celor înarmaţi împrăştiindu-se, unii întorcându-se să dea piept cu noua ameninţare, cuprinşi de teroare. Bellis ieşi în fugă din cabină, îndreptându-se spre punte ca să vadă.

Marele Răsăritean era cuprins de confuzie. Podurile erau încă

păzite de patrule nervoase, nesigure pe ordinele lor, privind cu disperare ploaia de săgeţi şi de ghiulele ce asalta *Hoddling.* Piraţii părăseau *Marele Răsăritean* fugind să-şi ajute camarazii.

Bellis alergă spre marginea punţii, ascunzându-se în umbra punţilor superioare. Era la nivelul acoperişurilor Armadei. Încercă să-şi dea seama de ceea ce se petrecea în oraş.

Hoddling era atacat cu toată puterea de foc. Duşmanul ascuns trimise alte proiectile taumaturgice bizare şi ucigătoare, ca nişte artificii, dizolvând substanţa vaselor dimprejur şi a armadorienilor care atacau. Dar dincolo de vasele din preajmă, Bellis putea să vadă un al doilea front, neclar, răspândindu-se peste oraş. Vedea atacuri haotice, nedisciplinate, putea auzi focurile de armă neregulate.

Noii atacatori se apropiară de grupul de vase de sub Bellis, unde aşteptau cei mai mulţi străjeri pentru a recuceri nava *Hoddling.* Văzu deodată cine lansase al doilea atac din interiorul oraşului. Forţele Ţiparului fură năpădite brusc de vampirii districtului Acalmiei.

Bellis se uită împrejur, cu mâna la gură, abia respirând. Nu înţelegea ceea ce vedea – o dizolvare a încrederii, o răzbunare? Revoltă, de mâna Brucolacului.

Nu se putea uita la vampiri. Se mişcau precum coşmarurile. Se adunau, se dizolvau şi se regrupau cu iuţeală de fiară.

Se repezeau cu o graţie înfricoşătoare în vreo fundătură unde îi puteau ataca doar cinci-şase luptători deodată şi îi terminau cu o ferocitate înfiorătoare, străpungându-le gâtul cu ghearele, muşcând până ce-şi înroşeau bărbiile, salivând şi mârâind de poftă de sânge. Apoi dispăreau, sărind peste trupurile prăbuşite şi intrând într-o clădire sau pe un pod sau într-un turn. Ca şopârlele dispăreau din faţa ochilor.

Bellis nu putea spune câţi erau. Oriunde se uita părea să vadă lupte, dar nu reuşea să zărească limpede decât soldaţii Ţiparului.

Uther Doul, îşi dădu ea seama, îşi îndreptă atenţia către vampiri. Îl văzu îmbrâncind lumea din calea lui şi alergând înapoi pe puntea *Marelui Răsăritean,* ca să studieze zonele de luptă. Se răsuci pe călcâie şi strigă ordine, dirijă întăriri spre diverse lupte. Apoi se repezi el însuşi spre partea din spate a unui trimaran bătrân din coasta *Marelui Răsăritean,* împovărat cu case de cărămidă, unde Bellis zări o încăierare brutală.

Era la numai vreo cincizeci de metri de ea şi îl putea încă vedea bine pe Doul. Îl urmări alunecând pe podul înclinat, pornind Sabia Posibilă care sclipi şi deveni o mie de săbii-fantomă. Îl privi dispărând dincolo de un cearşaf întins. Cearşaful se umflă de vânt şi dincolo de el se porni o serie de zgomote.

Pânza albă se pătă din spate cu roşu.

Flutură de două ori, ca şi cum ar fi fost rănită, apoi se sfâşie de sus în jos, un trup se împiedică şi se prăbuşi peste ea, agăţându-se muribund, pătând-o cu sânge şi transformând-o într-un giulgiu improvizat, descoperind în acelaşi timp scena de dinapoia ei. Doul stătea în mijlocul unei mulţimi de răniţi care aclamau şi loveau cu picioarele cadavrul vampirului.

Dar triumful dură puţin. Energie taumaturgică sări ca uleiul încins dinspre *Hoddling,* iar lemnul şi metalul din jurul oamenilor începu să se înmoaie şi să se scurgă. Uther Doul arătă cu sabia din care picura sânge, făcându-i pe luptătorii epuizaţi să fugă de pe vas.

Vampirul pe care-l lăsară în urmă nu era singura victimă. Bellis nu vedea mare parte din luptă – din pricina străzilor pietruite, a clădirilor şi a macaralelor, a copacilor de pe marginea aleilor. Dar i se părea că vede, ici-colo, şi alţi vampiri căzând. Erau îngrozitor de iuţi şi puternici şi lăsau în urmă o dâră de victime străpunse, sângerând sau moarte, dar erau mult depăşiţi numeric.

Foloseau arhitectura şi umbrele drept aliaţi, dar nu puteau evita complet potopul de gloanţe şi lovituri de sabie pornit pe urmele lor. Chiar dacă acele răni nu-i ucideau la fel de uşor ca pe oameni, îi încetineau şi îi răneau. Inevitabil, erau locuri în care câte un grup de piraţi îngroziţi prindeau la înghesuială vreo siluetă şi îi retezau capul sau o ciopârţeau atât de tare încât nici măcar capacitatea nenaturală a vampirilor de a se vindeca nu mai era de niciun ajutor.

Dacă ar fi avut de-a face numai cu vampirii, luptătorii Ţiparului ar fi reuşit să-i înfrângă, dar mulţi dintre ei erau ocupaţi cu duşmanul nevăzut de pe *Hoddling.*

Îşi făcură apariţia ambarcaţiuni mici, lungi de zece metri, cu tunuri şi aruncătoare de flăcări, traversând golful spre fabrică, pentru a o acoperi din toate părţile, pentru a o înconjura.

Dar din apa din jurul lui *Hoddling* se ridicară siluete.

Marea era iluminată de lucirea focurilor şi a tirului şi Bellis reuşi să zărească prin câţiva metri de apă formele scufundate: trupuri umflate ca nişte saci cu carne putredă; ochi mici şi răi, ca de porc; aripioare degenerate. Guri deschise larg cu dinţi de un cot, translucizi şi fără direcţie.

Ajunseră la suprafaţă. *Ce naiba sunt astea?* gândi ameţită Bellis. *Cum poate Brucolacul să controleze aşa ceva? Ce a făcut?* Oamenii care se apropiară de ele traseră salve de proiectile, iar creaturile dispărură din nou.

Dar când ambarcaţiunile se apropiară şi oamenii se aplecară să ţintească din nou, se produse o tresărire organică şi se treziră în mare, ameţiţi şi şocaţi, ca să fie traşi în adâncuri într-un vârtej de apă şi de dinţi.

Armada se sfâşia. Bellis auzi focuri de armă şi văzu limbi de foc la

graniţa dintre districtele Acalmiei şi Ţiparului. Un grup de oameni se apropiau şi se dădeau lupte între ei şi marinarii Ţiparului. Oraşul nu se mai confrunta doar cu vampirii – când vestea răzvrătirii se răspândi, cei care se opuneau planurilor Amanţilor ieşiseră la luptă. Hotchii se izbeau cu ţepii de oameni; cactuşii se aruncau masivi unul asupra altuia în lupte grele.

Lupta nu mai avea formă. Oraşul ardea. Dirijabilele treceau pe deasupra cuprinse de panică. Peste toate trona *Marele Răsăritean.* Oţelul lui întunecat era tăcut şi gol, încă pustiu.

Bellis deveni oarecum conştientă de ciudăţenia situaţiei. Se uita la trirema de sub ea. Puntea de frânghie ce o lega de *Marele Răsăritean* fusese tăiată, la fel şi cea din partea cealaltă.

Bellis se lipi de perete, întinse gâtul şi privi din umbra întunecată spre puntea principală. Văzu trei siluete deplasându-se cu viteză de vampir, tăind lanţurile şi odgoanele care legau podurile de vas. Desprinseră o punte şi o lăsară să cadă în mare, lovind cu capătul liber vasul de care mai era încă prinsă, apoi trecură la următoarea şi continuară.

Lui Bellis i se făcu rău. Vampirii o izolau, o prindeau în capcană pe acelaşi vas cu ei. Se lipi de perete şi înlemni, de parcă un strat de gheaţă s-ar fi întărit în jurul ei.

Pe un trauler vechi, sub streşini mucegăite, Uther Doul trecu sabia prin figura unui om. Se întoarse şi strigă, ridicându-şi vocea peste zgomotele luptei.

— *Unde e nenorocitul de Brucolac?* mugi el.

Vorbi cu faţa spre *Marele Răsăritean.* Se opri o clipă, auzindu-şi propriile cuvinte, şi ridică privirea spre bordul vaporului, spre punţile care nu se vedeau de acolo şi spre kilometrii de coridoare unde îi lăsase pe Amanţi într-o şedinţă de urgenţă cu consilierii ştiinţifici. Făcu ochii mari.

— La naiba! strigă el şi începu să alerge.

Bellis auzea un glas.

Venea de foarte aproape, de după colţ, dinspre uşile secţiunii superioare. Îşi ţinu răsuflarea, cu inima îngheţată de spaimă.

— Înţelegeţi? auzi ea.

Vocea era încordată, răguşită, guturală. Brucolacul.

— E pe undeva prin sectorul acela – nu ştiu exact pe unde, dar nu am nicio îndoială că o să-l găsiţi.

— *Înţelegem.*

Bellis închise ochii la auzul celei de-a doua voci teribile, care părea o şoaptă stârnind ecouri într-o mlaştină.

— *Îl vom găsi,* continuă vocea, *şi vom lua înapoi ce ni s-a furat,*

apoi vom pleca şi avancul se va mişca din nou liber.

— Atunci, am să fiu rapid, spuse Brucolacul. Mai sunt doi oameni pe care trebuie să-i ucid.

Zgomotul de paşi se stinse. Bellis, riscă şi deschise ochii, îşi mişcă puţin capul şi îl văzu pe Brucolac mergând calm şi hotărât spre zona saloanelor de pe *Marele Răsăritean.*

Apoi auzi uşa deschizându-se şi zgomote iuţi şi umede ştergând pragul o dată cu pătrunderea intruşilor.

Înţelegerea şi uimirea o loviră atât de tare, încât dădu înapoi. Ştiu, cu un puseu de intuiţie, ce căutau nou-veniţii – şi pe cine.

Până acum...? gândi ea ameţită. *Până acum?* Dar nu avea nicio îndoială.

Ţinându-şi răsuflarea ca să nu-i trădeze prezenţa, Bellis privi de după colţ. Nu se vedea nimeni.

Încercă disperată să se gândească ce avea de făcut. Auzi un zgomot de fugă şi o serie de ţipete îngrozitoare de dedesubt. Nu se putu abţine şi scoase un mic ţipăt când văzu ce făcuse taumaturgia intruşilor, ce se întâmpla acum cu oamenii din Armada. Clătină din cap şi gemu, stupefiată de sângele şi cadavrele desfigurate pe care le văzu.

Încă o descărcare de energie traversă dinspre *Hoddling* şi o furie aprinsă o cuprinse pe Bellis, făcând-o să tremure. Teama îi rămase, dar furia cea nouă era mult mai puternică.

Obiectul ei era Silas Fennec.

Nenorocitule! gândi ea. *Porc egoist! Uite ce-ai făcut! Uite ce ne-ai adus pe cap!* Privi măcelul; mâinile îi erau albe, golite de sânge.

Trebuie să opresc toate astea.

Şi îşi dădu seama pe loc cum avea s-o facă.

Ştia ce se furase şi ştia unde se găsea obiectul acela.

Pe când vampirii tăiau cu fierăstrăul odgonul ultimei punţi de pe *Marele Răsăritean,* o siluetă cu sabie se repezi pe scânduri. Vampirii dădură înapoi surprinşi şi se căutară de arme.

Uther Doul ajunse pe punte. Vampirul cel mai apropiat de el, o „ea”, scoase pistolul cu cremene şi îl îndreptă asupra lui, cu limba afară, mârâind, cu colţii afară ca un şarpe. Doul o decapită cu un soi de dispreţ.

Cei doi tovarăşi ai ei priviră urmele călcâielor ei în sângele de pe punte. Doul păşi în calea lor fără ezitare, iar ei fugiră.

— *Unde e Brucolacul?* urlă Uther Doul după ei.

Strigând la fiecare lovitură, Bellis izbi cu toată forţa ei mânerul şi lacătul cu sfeşnicul pe care-l găsise. Îl strecură în crăpătură şi îl folosi ca pe un levier. Lemnul se despică, dar uşa era groasă şi bine

construită. Trecură câteva minute până să cedeze. Bellis icni triumfătoare când uşa se deschise împroşcând cu aşchii de lemn.

Deschise dulapurile lui Doul şi îi cotrobăi pe sub pat, bătu în podele, căutând statueta. Nu era în dulapul cu arme, nici pe lângă instrumentul muzical ciudat despre care el spusese că e un artefact Fantomatic. Minutele treceau şi o ţineau în tensiune, imaginându-şi în continuare măcelul de afară.

Bellis găsi deodată statueta, învelită în pânza ei, la fundul unui cilindru în care Doul ţinea săgeţi şi suliţe. Cu o teamă bruscă, aproape evlavioasă, fugi pe coridoarele *Marelui Răsăritean* cu statueta la piept, orientându-se, amintindu-şi unde fusese ţinută prizonieră, căutând să ajungă în aripa închisorii, parcă ducând în braţe un copil.

Amanţii se aflau în sala de şedinţe cu cei câţiva consilieri pe care îi mai găsiseră. Lupta începuse de mai puţin de o oră.

Amanta ţipa fără rost la savanţii înspăimântaţi, spunându-le că Aum şi Tearfly erau *morţi* şi ceva le *sfărâmă oraşul* şi că trebuiau să-şi dea seama ce se *petrece,* să *lupte*, când uşa sări în lături cu încuietoarea spartă.

În liniştea dată de şoc, toată lumea se întoarse cu faţa spre Brucolac.

El stătea în prag, respirând greu, cu gura deschisă şi dinţii expuşi. Gusta aerul cu limba lui de şarpe şi arunca priviri galbene peste adunare. Apoi făcu un gest larg cu mâna, cuprinzându-i pe toţi, cu excepţia Amanţilor.

— Plecaţi, şopti el.

Exodul dură doar câteva secunde, iar Amanţii şi Brucolacul rămaseră singuri.

Îl priviră pe vampir, nu cu teamă, ci cu îngrijorare, urmărindu-i înaintarea.

— Asta se termină acum, şopti el.

Fără vorbă, Amanţii luară încet distanţă, devenind două ţinte. Fiecare scoase pistoalele; niciunul nu vorbi. Brucolacul avu grijă ca nimeni să nu poată ieşi pe uşă.

— Nu vreau conducerea, spuse el cu un ton sincer de disperare, dar trebuie să se termine. Ăsta nu e un plan; e o nebunie. N-am să vă las să distrugeţi oraşul.

Strânse din buze şi se lăsă pe vine, pregătindu-se să sară. Amanţii ţintiră cu armele, ştiind că era inutil. Aruncară o privire fugară unul spre altul, apoi reveniră la Brucolac, care era gata să-i atace.

— *Termină.*

Era Uther Doul. Stătea în prag, cu sabia lucindu-i albă ca un os în mână.

Brucolacul nu se întoarse. Nu-i pierdu din priviri pe Amanţi.

— Ştiu un lucru despre tine, Uther, spuse el, cel puţin un lucru. Armada e casa ta şi tu ai nevoie de ea. Şi ştiu, cu toată atitudinea ta înţepenită despre *loialitate* – vocea îi deveni, preţ de o clipă, foarte aspră – că oraşul este singurul lucru pe care nu-l vei trăda. Şi ştii că *ei* îl vor distruge.

Aşteptă parcă un răspuns.

— Termină, atât spuse Doul.

— Dacă nenorocita aceea de Cicatrice există, şopti Brucolacul tot fără să se întoarcă, şi dacă ei ne duc acolo şi supravieţuim prin cine ştie ce miracol, Amanţii ne vor pierde. Nu suntem o forţă expediţionară; nu am pornit într-o aventură. Ăsta e un oraş, Uther. Trăim, cumpărăm, vindem, furăm, negustorim. Suntem un *port.* Nu ne ocupăm de *aventuri.*

Se întoarse şi îl privi pe Uther Doul cu ochi caustici.

— Ştii asta. De aceea ai venit aici, la naiba, Uther. Pentru că te-ai săturat de *aventuri.* Hai să gândim puţin… Nu avem nevoie de fiara aia nenorocită. Nu e nevoie să ne târâim fundul prin lume – n-am avut nevoie niciodată. Toată problema nu este că un cretin a construit lanţurile cu secole în urmă, ci faptul că au rămas nefolosite. Dacă supravieţuim nebuniei ăsteia, cât timp vom fi la remorca avancului ăştia doi ne vor trage într-o altă aventură, apoi în alta, până ce o să crăpăm. Nu asta e logica noastră, Doul; nu aşa funcţionează Armada. Nu de aceea am venit aici. N-am să-i las să ne distrugă.

— Brucolacule, spuse Doul, nu eşti tu în măsură să hotărăşti.

Încet, ochii vampirului se lărgiră şi riduri groase îi străbătură chipul.

— Pe toţi zeii… Ştii că am dreptate, Uther, nu-i aşa? Îţi citesc pe faţă. De ce faci asta? şuieră el. Ce ai de gând?

— Mortule, rosti blând Doul. Ai să te opreşti acum.

— Chiar crezi asta, Viule Doul? şopti Brucolacul.

Vocea îi era aspră din pricina mâniei reprimate. Dâre lungi de salivă îi curgeau printre dinţii ieşiţi în afară. Oasele mâinilor îi pocniră când strânse pumnii.

— Chiar crezi? Eşti un soldat capabil, Viule Doul. Te-am văzut luptând. Am *luptat alături de tine…* Dar am mai mult de trei secole, Doul. Ai doborât câţiva dintre ai mei şi crezi că te poţi pune cu *mine!* Mi-am croit drum printre cadavre spre oraşul ăsta încă înainte de a te naşte tu. Mi-am câştigat districtul în luptă şi foc. Am măcelărit creaturi pe care niciun viu nu le-a văzut vreodată. Eu sunt Brucolacul şi sabia ta n-o să te apere. Chiar crezi că te poţi pune cu *mine!?*

Coridoarele *Marelui Răsăritean* erau absolut goale. Bellis se repezi prin pasaje, pe scări în jos către închisoare, stârnind ecouri la fiecare pas.

Până şi holul pe care se afla celula lui Fennec era părăsit, paznicii lui fuseseră chemaţi să apere Ţiparul laolaltă cu ceilalţi. Ăsta fusese târgul, înţelese brusc Bellis. Asta fusese învoiala. Brucolacul oferise intruşilor coridoare pustii.

Doar cei doi taumaturgi de la uşa celulei lui Fennec rămăseseră, dar amândoi erau morţi. Sângele băltea pe podea când Bellis se apropie de trupurile lor. Bărbatul încercase o vrajă şi arcuri de energie încă mai sfârâiau între degetele lui, ca un curent static, făcându-le să tresară. Femeia era căzută lângă el, răvăşită şi cu burta despicată.

Bellis se împiedica de frică, iar starea aceea i se aduna în gât ca o nevoie de a vomita. Se opri clătinându-se în dreptul uşii, păşind prin sânge, cu mâna întinsă, gata să deschidă uşa, reţinută din pricina groazei. Se luptă cu sine, neştiind ce să facă.

Arunc-o acolo, spunea o parte din ea. *Las-o la uşă şi fugi, dispari.* În clipa aceea se auzi un ţipăt din cameră, un zgomot de panică plin de spaimă. Bellis răspunse ca un ecou, strigând şi ea îngrozită; deschise uşa şi intră.

— *E aici!* ţipă ea, smulgând pânza de pe statueta hidoasă şi întinzând-o ca pe o ofrandă. *Opriţi-vă! O am aici! Staţi! Luaţi-o; luaţi-o şi plecaţi!*

La capătul îndepărtat al încăperii, despărţit de ea prin gratii, Silas Fennec se târa înapoi, ţipând iarăşi, înghesuindu-se într-un colţ al celulei. Nici măcar nu se uită la ea. Scâncea ca un copil, holbându-se cu stupefacţie la ceea ce avea dinainte.

Cu o lentoare teribilă, întorcând capul ca printr-un aer gros, Bellis îi urmări privirea şi, un spasm de şoc ce o făcu să se împiedice, îi văzu pe măcinători.

Erau trei. O priveau.

Fălcile lor ieşeau în afară, dinţii răşchiraţi le dădeau un rânjet fără sens, ochii le erau absolut întunecaţi, fără să clipească. Braţele şi pieptul erau umanoide, îndesate cu muşchi şi piele întinsă, verzuie cu pete negre, lucioasă de parcă ar fi fost acoperită cu un mucus. După talia strâmtă, trupurile măcinătorilor se prelungeau cu cozi enorme de ţipar, mult mai lungi decât torsul.

Măcinătorii înotau în aer. Vibrau, făcând S-uri cu coada pe care o ondulau ca pe un lichid. Îşi mişcau braţele ca într-un dans haotic, ca nişte scufundători ce-şi controlau flotabilitatea, strângând şi desfăcând ghearele.

Erau absolut tăcuţi. Chiar şi cu faţa hidoasă întoarsă spre ea, Bellis era uluită de mişcările lor constante, languroase, fără zgomot. Erau de aceeaşi înălţime cu ea, săltaţi pe cozi.

Unul dintre ei era împodobit cu coliere de piatră şi os. Era mânjit cu sânge de om.

O zei sfinte GurăMultă uitaţi-vă la voi, gândi Bellis frenetic. *Uitaţi-vă la voi. Aţi venit atât de departe...*

Măcinătorii aşteptau.

— Poftim…

Vocea lui Bellis era spastică din pricina fricii. Le întinse statueta, ţinând-o cu grijă, speriată că o va scăpa din mâinile tremurânde.

— Am adus-o aici pentru voi, şopti ea. Am adus-o. Aşa că puteţi pleca. Puteţi pleca.

Reci şi tăcuţi ca nişte peşti abisali, măcinătorii nu făcură decât să se uite la ea, dând din coadă.

— Vă rog s-o luaţi, spuse ea. Vă rog, am adus ceea ce vi s-a furat. Luaţi-o şi… puteţi pleca. Înapoi la Gengris.

Lăsaţi-ne în pace, se ruga ea. *Lăsaţi-ne.* Statueta atârna greu în mâinile ei.

Cu o mişcare iute din coadă, măcinătorul cu coliere înotă mai aproape de ea prin aer, destul de aproape ca să o atingă.

Bellis tresări violent, iar Silas Fennec strigă spre ea, *„Bellis, ieşi afară!"*

Măcinătorul întoarse capul spre ea, mirat, cu sângele scurgându-i-se în toate direcţiile peste piele, pradă gravitaţiei. Deschise fălcile cu un căscat languros.

Bellis tresări şi scoase un ţipăt.

Dar din gâtul lui ieşi un sunet, ca o tuse profundă. Stropi de sânge de pe dinţi împroşcară statueta pe care o ţinea Bellis. Apoi o altă tuse, o alta, ritmic: *uh... uh... uh.*

Măcinătorul râdea.

O parodie îngrozitoare, incompetentă, a unui râs uman.

Măcinătorul o privi fără să clipească, iar ea îşi lăsă mâinile în jos. Închise gura cu un zgomot de piatră, apoi o deschise din nou şi, nemişcat, gâtul lui articulă cu precizia buzelor omeneşti, vorbind.

— *Crezi?* şopti vocea fără nuanţă sau intonaţie. *Femeie asta crezi tu că ni s-a luat? Pentru asta crezi tu că am străbătut lumea?*

Am venit din frigul întunecat al lacului, din turnurile de spirit şi din nave, din palatul de alge, din Gengris. Am urmărit locul ăsta peste două patru opt multe mii de kilometri, multe mii. Obosiţi şi flămânzi şi foarte mânioşi. Multe luni. Am stat şi am aşteptat sub locul vostru şi am vânat şi am găsit vorbă în sfârşit, am căutat mereu omul acesta. Acest jefuitor, hoţ. Pentru asta?

Măcinătorul începu să se clatine dinaintea lui Bellis, privind-o, încă arătând spre statuetă.

— *Pentru asta crezi că am venit? Pentru piatra asta? Pentru aripioara de mag? Ca nişte primitivi credeţi voi că ne aplecăm dinaintea unor zei săpaţi în piatră? Pentru un hocus-pocus?*

Măcinătorul repezi mâna înainte, iar Bellis icni şi îşi trase în spate

mâinile, dând drumul statuetei de parcă ar fi fost încinsă. Măcinătorul o prinse înainte să înceapă să cadă. Cântări în mână figurina de piatră, ridicând-o în dreptul ochilor. Îşi mângâie obrazul cu aripioara statuetei.

— *Mai are esenţă, dar totuşi, pentru asta? Crezi că suntem copii, să traversăm lumea pentru o jucărie cu puteri?*

Cu o mişcare lungă, exagerată, rulată cu încetinitorul, măcinătorul trasă un arc cu braţul prin aer, cu un gest dramatic, apoi dădu drumul statuetei. Aruncarea trebuie să fi fost foarte rapidă, dar Bellis o văzu limpede îndreptându-se spre gratii, cu braţele cuprinzându-şi coada, cu gura deschisă larg şi singurul ochi lucind cu un soi de umor negru.

Figurina lovi gratiile cu zgomot şi se sparse.

Aşchii se împrăştiară şi picături reci uleioase.

Bellis era uluită. Privi particulele căzând, simţi ceva rezonând în eter şi dispărând.

În mijlocul podelei, înconjurată de praf de piatră şi reziduuri gelatinoase, se afla o felie de carne. Aripioara magului, cu aspect de fileu de peşte putrezit.

Măcinătorii nu o băgară în seamă şi, dând din coadă, se apropiară de Silas Fennec aflat în spatele gratiilor.

— *Am găsit ceea ce ni s-a furat,* şopti măcinătorul.

Apoi se mişcă ciudat de violent, zvâcnind prin aer de parcă ar fi întâmpinat rezistenţă. Desfăcu gratiile ca pe nişte alge, ca şi cum ar fi vrut să le fărâmiţeze. Dar gratiile rămaseră întregi; îşi reveniră la forma iniţială, iar măcinătorul se afla de cealaltă parte.

Se opri deasupra lui Silas Fennec, liniştit, clătinându-se în umbra lui.

Bellis nu putea privi degradarea lui Fennec, nu-l putea vedea atât de dărâmat. Nu-şi imaginase că o să-l vadă vreodată atât de înspăimântat.

— *Avem ceea ce ni s-a luat,* murmură măcinătorul, scoase degetele ca nişte cuţite şi le înfipse în jos, iar când Bellis nu auzi niciun ţipăt şi niciun zgomot umed, deschise ochii din nou şi văzu măcinătorul răvăşind cârpele de pe podea, scoţând dintre ele carnetul de însemnări al lui Fennec.

Bellis şi-l amintea bine: cu învelitori negre şi gros, umflat cu hârtii adăugate. Îşi amintea de noianul de însemnări nebuloase, de heliotipii şi de schiţe făcute cu mână neexperimentată, note şi întrebări.

Măcinătorul întoarse încet paginile. Revenea din când în când şi ridica o pagină spre gratii, arătându-i lui Bellis ceva ce nu-i spunea nimic.

— *Rezervoarele de praf de puşcă. Fermele de arme. Castelul Anatomia noastră. Lista locurilor din cel de-al doilea oraş,* spuse el cu

un soi de triumf opac, *hărţile coastei Munţii dintre ocean şi Marea Ghearei Reci. Locurile unde avem amplasamente. Unde există fisuri, unde e stâncă mai slabă.*

Şi ceva prinse formă în mintea lui Bellis: primul semn de înţelegere.

— *Aveai de gând să le spui stăpânilor tăi unde sunt locurile cele mai bune pentru săpăturile lor, jefuitorule?* întrebă el.

Ţinându-şi la piept braţul ciung, Fennec încercă să se îndepărteze şi mai mult.

Bellis vedea pagina la care deschisese măcinătorul. O mai văzuse şi înainte, în apartamentul ei şi în Parcul Croom, cu luni în urmă. Mâzgăleli neîndemânatice care sugerau motoare, linii roşii de forţă şi striuri care sugerau straturi de stâncă făcute cu cerneală. Poziţiile secrete Gengris din partea Ghearei Reci; sistemul de apărare; capcanele.

Înţelegerea curgea prin Bellis ca apa rece. Îşi aminti de conversaţiile pe care le avusese cu Fennec, când deveniseră apropiaţi. Îşi aminti poveştile lui, extraordinarele poveşti ale călătoriilor lui. Îşi aminti ceea ce spusese el.

Dacă poţi traversa Gheara Rece, dacă poţi ajunge la insulele şi la ţărmul îndepărtat, dacă poţi traversa kilometrii aceia grei spre Minele Sparte şi spre Dinapoi, până la negustorii aceia flămânzi şi la resursele acelea neatinse, atunci te-ai ajuns. Dar cei mai mulţi nu pot ajunge pentru că drumul e atât de greu; pentru că nu poţi ajunge dinspre sud, din cauză că Gengris ocupă marginea sudică a Mării Ghearei Reci şi nu lasă pe nimeni să treacă.

Dar dacă ai putea ajunge direct dinspre sud? gândi Bellis. *Nu cu o caravană amărâtă care se târăşte pe pământ împrăştiind bunuri şi maşinării ca nişte spori peste munţi şi savane, ci cu o flotă. Ce-ar fi dacă ai putea naviga din Noul Crobuzon în siguranţă pe lângă Gengris şi apoi direct spre nord?*

— Pe toţi zeii, murmură ea şi se holbă la Fennec. Un canal. Plănuiau să construiască un canal.

Avea sens. Creasta muntoasă dintre apa dulce a Mării Ghearei Reci şi apa sărată a Oceanului Agitat era lată de numai vreo cincizeci de kilometri în unele locuri, presărată cu văi. Bellis îşi putea imagina proiectul. Prodigios, într-adevăr, dar cu ce recompensă!

Navele navighează spre nord din Golful de Fier, de-a lungul coastei, pe lângă Lubbock şi Bezheks, apoi peste mare ca să evite ruinele şi reziduurile Torsiunii din Suroch, traversând strâmtorile dintre Insulele Piraţilor şi continent; apoi, la o săptămână de la plecarea din Noul Crobuzon, vârfurile de cremene care adăpostesc Marea Ghearei Reci apar dinspre vest.

Dar fără să mai fie impenetrabile. Sparte.

Un canal larg săpat la baza stâncilor. Nave înalte şi vapoare trecând molcom printre ravine şi peisaje răvăşite.

Şi ecluze. Ecluze uriaşe segmentând canalul, ridicând apa în etape, porţi masive de lemn şi mecanisme complicate, aducând vasele tot mai aproape de Gheara Rece, ridicându-le pe treptele canalului; scoicile prinse pe fundul navelor agonizează şi mor pe măsură ce apa îşi pierde sarea.

Până ce?

Dincolo.

Monoliţii se desfac dinaintea navelor şi canalul le varsă în apele adânci ale mării dulci: Marea Ghearei Reci.

Poate că hârtiile lui Fennec, cercetările lui, erau planuri pentru un pasaj ce trecea la nord de Gengris. Poate că negustorii, industriaşii şi soldaţii din Noul Crobuzon aveau posibilitatea să treacă de măcinători, puteau naviga indiferenţi spre ţintele lor, lăsându-i înfuriaţi, patetici şi nebăgaţi în seamă în colţul lor sudic.

Dar asta nu era de ajuns. Carnetul lui Fennec conţinea prea multe detalii, colectate asiduu, despre strategiile măcinătorilor, despre armele şi geografia lor. Poate că o asemenea incursiune a Noului Crobuzon avea să se termine cu un război, iar Fennec aduna informaţii ca să se asigure că patronii lui aveau să câştige.

O constelaţie de locaţii care fuseseră până acum doar legendă se deschidea Noului Crobuzon. Împreună cu comerţul, coloniile şi toate câte urmau. Bellis îşi amintea poveştile despre Nova Esperium, despre bogăţiile şi brutalităţile de acolo.

Orice s-ar fi întâmplat, monopolul terorii din Marea Ghearei Reci avea să dispară. Canalul Noului Crobuzon avea să deschidă o piaţă liberă a puterii – al cărei control nu-l putea câştiga decât Noul Crobuzon.

Bellis clătină din cap uimită. Nu fusese vorba despre o escapadă dramatică şi romantică. Furtul lui Fennec fusese planificat cu grijă, cu o analiză a costurilor şi dificultăţilor făcută de un expert. Asta avea mai mult sens pentru atacul măcinătorilor. Nu erau un bau-bau răzbunător după cum scriau poveştile pe care i le citise lui Şekel pe când învăţa literele. Motivaţia lor era limpede. Îşi protejau sursa puterii, interesele şi existenţa.

— Statueta era doar o jucărie, nu? spuse Bellis şi, cu toată frica lui, Fennec o privi în ochi preţ de o clipă. Doar un cadou pentru tine. Nu de aceea te-a trimis Noul Crobuzon acolo, nu de aceea au venit aici măcinătorii.

Te ocupai de *studii de fezabilitate...*

Ar fi putut trimite acasă carnetul. Ar fi putut ascunde informaţiile în

mesajul pe care i-l dăduse lui Bellis, ca să-l trimită în numele lui, ca o proastă, dar atunci stăpânii lui nu ar fi venit să-l scoată de aici. Aşa că rămăsese agăţat de lucrarea lui, ştiind ce valoare are, ştiind că pentru mâzgălelile acelea Noul Crobuzon avea să-şi trimită flota până la capătul lumii.

Dar nu reuşiseră să-l recupereze, nici pe el, nici însemnările lui preţioase. Nu mai avea să existe niciun canal, gândi Bellis cu ochii la măcinător. Nu acum.

Fennec se bâlbâia. Bellis crezu că are un acces de nebunie şi scoate sunete la întâmplare, dar îşi dădu seama că vorbea într-o formă atenuată, umană a limbii măcinătorilor. Se sprijinea de zid şi încerca să-şi controleze panica. Se ruga pentru viaţa lui, presupunea Bellis.

Dar măcinătorii puseseră mâna pe ceea ce voiau şi nu mai avea nimic ce să le ofere.

Silueta aflată în faţa lui în celulă îşi ridică ghearele. Vorbi, încet şi răspicat, în limba lui, iar Silas Fennec scoase un ţipăt.

Bellis simţi aerul din jurul ei tremurând, ceilalţi doi măcinători îşi unduiră trupurile, trimiţând o undă dinspre umeri, prin pântece în jos spre cozile lor lungi. Se deplasară cu aceeaşi iuţeală acvatică spre gratii. Liderul lor făcu un gest ocult şi oţelul deveni iarăşi moale, iar ei se strecurară înăuntru.

Fennec porni să ţipe mai tare în timp ce măcinătorii se strângeau în jurul lui.

Cu o senzaţie îngrozitoare de greaţă, Bellis era sigură că avea să fie martora măcelăririi lui şi se auzi protestând cu voce pierită. *Nu mai vreau,* gândi ea.

Măcinătorii întinseră mâinile şi-l prinseră, iar el ţipă şi se zbătu, îi lovi, dar ei îl ţintuiră cu degetele lor puternice şi, adunându-se într-un grup strâns, cele trei creaturi abisale îl prinseră într-o încâlceală de braţe şi începură să se înalţe.

Stăteau suspendaţi deasupra podelei. Ţipetele lui Fennec erau amuţite. Picioarele lui erau în aer. Era ridicat, transportat prin celulă, încâlcit între cozi.

Magul măcinător strânse carnetul într-o mână şi pe cealaltă o întinse, dând drumul pentru o clipă tovarăşilor lui şi prizonierului, gesticulând spre hubloul mare de pe peretele celulei. Bellis îi auzi colierul de oase zăngănind.

Ca şi cum ar fi fost o baltă în care cineva ar fi aruncat o piatră, sticla hubloului undui, iar Bellis îşi dădu seama ce făcea măcinătorul. Se smulse din torpoare – în care intrase din pricina dezgustului, şocului şi a fricii – şi se repezi spre uşă, alunecând pe sânge.

Îl auzi pe Fennec ţipând din nou, apoi o expiraţie umedă şi sunetul gurii magului închizându-se peste buzele lui Fennec, sfâşiindu-i chipul

cu dinţii lui ascuţiţi, dar suflându-i aer în timp ce sticla se sparse ca un coş şi marea năvăli în încăpere.

În câteva clipe, apa ajunsese de o palmă în cabină şi nu se oprea din năvală. Degetele lui Bellis erau amorţite de atâta tras de mânerul uşii care nu se deschidea din pricina apei. Se opinti, o deschise şi se întoarse preţ de o jumătate de secundă în prag, cu hainele lipite de ea, cu apa scurgându-i-se printre picioare pe coridor, îngheţând-o.

Măcinătorii pluteau suspendaţi în vâltoare. Mâinile lui Fennec ieşeau din încâlceala de trupuri, încleştându-se şi descleştându-se. Când nivelul apei crescu sub ei cu viteză ameţitoare, trioul de măcinători se strânse imposibil până ce, cu un spasm perfect sincronizat, se aruncară prin hublou, luându-l cu ei pe Fennec şi, o dată cu el, şi informaţiile furate de la ei – secretele.

Bellis răsuci încuietoarea uşii blocând accesul în cabina spartă. Pe coridor, apa se învârtejea în jurul ei băltind, vălurind înainte şi înapoi după mişcările *Marelui Răsăritean.*

Se aplecă spre spate, se sprijini de perete, cu coapsele şi fundul în apă, fără să mai simtă nimic, cuprinsă de un tremur. Nu plângea, dar pe măsură ce adrenalina i se disipa, scoase un strigăt bestial, absolut lipsită de control, azvârlind din ea toată spaima pe care o acumulase.

Rămase aşa mult timp.

Undeva în noapte, în bezna şi frigul din apă, se afla Silas Fennec. Dus departe. Pentru interogatoriu şi o pedeapsă de neînchipuit. Viu.

Bellis avu nevoie de mult timp să se întoarcă din închisoarea adâncă de pe *Marele Răsăritean.* Se mişca legănat, cu hainele lipite de corp. Nu se gândea la nimic. Niciodată nu mai fusese atât de obosită şi de înfrigurată.

Când ieşi, în sfârşit, în aerul nopţii, sub velatura veche legănându-se uşor şi sub catargele enorme de oţel, observă surprinsă că totul era liniştit de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic.

Era singură. Zgomotul armelor mai putea fi auzit, dar era acum depărtat.

Răsuflând greu şi păşind încet, Bellis îşi făcu drum spre marginea vasului şi se aplecă peste balustradă, o atinse cu obrazul şi închise ochii. Când ridică privirea, îşi dădu seama că se uita la *Hoddling.* Silueta vasului greoi îi deveni clară. Incendiile fuseseră stinse.

Din pereţii navei nu mai ţâşneau jeturi de energie ciudată. Nicio monstruozitate a adâncurilor nu o mai păzea ca pe o redută. Pe punţi se vedeau oameni care se mişcau grăbiţi, dar epuizaţi şi abătuţi.

Văzu valurile lovind coastele oraşului şi, cu o sensibilitate pe care o căpătase fără să-şi dea seama, Bellis deveni conştientă că Armada se deplasa din nou.

Foarte încet, nu mai repede decât pe vremea când era trasă de remorchere. Dar înainta din nou. Avancul se deplasa, rănile nu-l mai dureau atât de tare.

Măcinătorii plecaseră.

(Iar Silas e viu.)

Mergând înainte, ţinându-se de balustradă, Bellis se îndreptă spre prova *Marelui Răsăritean.* Pe când ocolea un rând de cabine, auzi zgomote. În faţa ei era o mulţime.

Se uită peste districtele Ţiparului, Acalmiei, Jhour şi Oraşul Cărţilor. Zgomotul luptelor amuţise. Nu mai auzea mişcările mulţimilor, nici forfota armelor. Doar câteva strigăte răguşite şi atacuri izolate.

Războiul se termina. Revolta se încheiase.

Nu auzi declamaţii de revoltă sau de stabilitate; nu avea niciun indiciu care să-i spună cine câştigase. Cu toate acestea, când depăşi ultimul obstacol şi cuprinse cu privirea puntea din faţă a *Marelui Răsăritean,* nu se simţi surprinsă.

De jur-împrejurul punţii stăteau bărbaţi şi femei încruntaţi, de toate rasele, însângeraţi, cu armele scoase.

În faţa lor zăcea o grămadă de cadavre. Multe erau zdrobite, cu pieptul sfâşiat şi golit de conţinut. Mulţi fuseseră decapitaţi; capetele erau împrăştiate la întâmplare, cu gurile căscate, cu colţi şi limbi de şarpe.

Vampiri. Zeci de vampiri. Înfrânţi. Executaţi. Copleşiţi după dispariţia misterioşilor lor aliaţi şi părăsiţi de rebelii care se împrăştiaseră în confuzie. Aventura lor fusese sortită eşecului, lipsită de sprijinul supuşilor din districtul lor şi de mişcarea de revoltă. Până la urmă, luptătorii Ţiparului se scuturaseră de teama lor, iar terorismul nu avusese sorţi de izbândă atât timp cât adevărata teroare dispăruse.

Bellis avu o senzaţie ciudată. Privi în sus spre catargul din faţa *Marelui Răsăritean* şi făcu ochii mari, şocată. Gândi *Aha... deci aşa s-a terminat.*

Atunci au pierdut lupta vampirii. Nici nu mai puteau câştiga după asta. Cu simbolul ăsta macabru atârnat deasupra capetelor lor, teama s-a împrăştiat ca un ecou.

La trei metri înălţime, ţintuit în cruce pe o velă, cu mâinile şi picioarele legate cu frânghii groase, cu un rânjet patetic şi limba atârnându-i ca a unui animal mort, cu propriu-i sânge pătându-i dinţii şi buzele, se afla Brucolacul.

Capitolul Patruzeci şi cinci

Când se iviră zorii, Brucolacul găsi puterea să ţipe.

Soarele îl ardea. Închise ochii şi scutură din cap fără rost, încercând să nu privească lumina. Pielea începu să-i fiarbă de parcă s-ar fi turnat

un acid peste ea. Faţa palidă i se înroşi, se umplu cu băşici, supurând din pricina soarelui.

Se zbătu cu mişcări dezlânate, ca un peşte pe uscat. Puterile îl părăseau şi scoase icnete mărunte de durere.

Era destul de puternic încât să nu fie ucis pe loc de soare; dar nu avea nicio putere şi îl durea groaznic. La două ore după răsărit, era prea ameţit ca să mai scoată vreun sunet. Din gură i se scurgeau saliva şi veninul.

Soarele denatura şi trupurile vampirilor lui. Pe măsură ce se făcea zi, zecile de trupuri îşi pierdură forma. La apus, fură adunate şi aruncate peste bord.

Întunericul veni pentru Brucolac ca un unguent. Durerea începu să-i dispară şi deschise ochii umflaţi şi supuraţi. Trupul începu să i se vindece, dar rănile cauzate de soare erau prea severe şi nu găsi forţa necesară să vorbească decât abia după miezul nopţii.

Vocea lui răguşită nu era băgată în seamă. Nimeni nu avea grijă de el; nimeni nu-l hrănea. Crampele şi durerea îi osificau membrele. Se văită în noapte, cerând ajutor sau milă; încercă să ameninţe. Dar vorbele lui se transformară într-un vaiet animalic pe măsură ce orele treceau şi întunericul se dilua spre est.

Abia începuse să se vindece. Rănile îi erau încă deschise când soarele se ridică şi îl pipăi cu razele lui ca nişte degete sadice. Ziua intră în funcţiune, ca o rotiţă a unui mecanism orb.

Curăţenia începu în linişte. Echipajele pătrunseră în nava *Hoddling* care se răcise şi evaluară pagubele, încercând să salveze cât mai mult.

Coridoare şi cabine întregi fuseseră remodelate de dogoare, marginile lor deveniseră fluide. Erau multe cadavre; unele întregi, altele sfâşiate.

Prin districtul Ţiparului, la graniţa cu celelalte districte, conflictul era dovedit de sticla spartă, găurile de glonţ şi dârele de sânge din canale. Toate rămăşiţele fură măturate, strânse şi duse la topit.

Loialiştii Ţiparului patrulau pe străzi. Districtele Tribunalului şi Culcuşului erau liniştite. Conducătorii lor nu ştiuseră nimic despre revoltă şi aşteptaseră, paralizaţi, cântărindu-şi forţele, gata să se alăture celorlalţi împotriva Ţiparului înfrânt. Dar vampirii pierduseră. Conducătorii stăteau ascunşi, înfricoşaţi din pricina Amanţilor. Inactivi.

Generalul Scrumbiei murise, ucis de vampirii care îl luaseră ostatic, acţionând cuprinşi de panică atunci când auziseră că liderul lor fusese capturat. Fuseseră şi ei ucişi, cu mari pierderi din partea crustaţilor. Zidurile Casei Sfatului erau desfigurate de dâre mari, roşii, de sânge de crustat.

Nimeni nu ştia exact câţi vampiri făcuseră parte din grupul

Brucolacului şi nimeni nu ştia câţi dintre ei fuseseră ucişi. Cu siguranţă, unii supravieţuiseră. Înfrânţi, se ascunseseră, deveniseră cetăţeni de rând. Strecurându-se printre ruine, adăpostindu-se în case părăsite. Invizibili.

Trebuiau să aibă grijă când se hrăneau. Trebuiau să-şi aleagă bine prada, să se reţină de la excese, dar să nu lase niciuna în viaţă. Pentru că, odată descoperiţi – şi oamenii Ţiparului jurau că îi vor găsi – aveau să fie ucişi.

Teama de vampiri dispăruse.

Şi în tot acest timp, marele trădător, Brucolacul însuşi, era întins pe o cruce de fier prăjindu-se încet şi murind de foame.

Avancul îşi reluase înaintarea stupidă şi greoaie. Dar rămăsese lent şi ritmul nu mai era atât de regulat. Înota, trăgea oraşul după el, încetinea şi se grăbea, fără a mai ajunge vreodată la viteza de dinainte.

Pe măsură ce orele şi zilele treceau, navigatorii deveniseră convinşi că rănile căpătate în circumstanţe misterioase şi cunoscute doar de o mână de armadorieni, nu se vindecau. Încă mai sângera, încă mai era slăbit.

Nicio răzbunare nu se abătu asupra cetăţenilor din districtul Acalmiei, pe care Amanţii îi declarară scurt ca fiind nevinovaţi de comportamentul conducătorului lor. Se dădu chiar o amnistie pentru cei care participaseră la revoltă. Erau vremuri haotice, după cum declaraseră Amanţii, şi nimeni nu ştiuse ce se întâmpla; fusese o confuzie. Acum era momentul ca oraşul să se unească, spuneau ei, şi nu se cădea să se acuze unii pe alţii.

Cu toate acestea, patrulele formate din străjeri ai Ţiparului şi cetăţeni înarmaţi erau cele mai multe şi cele mai bine dotate în acest district. Locuitorii Acalmiei îi priveau cu ciudă de după uşi, ascunzându-şi vânătăile şi rănile căpătate în noaptea aceea, fără să aibă încredere în mila Amanţilor.

Odată cu fumul focurilor, ceva se răspândise în noaptea aceea peste oraş, fără să mai dispară: o nesiguranţă traumatizantă, o ranchiună. Mulţi dintre cei care se luptaseră din greu să-l oprească pe Brucolac erau atinşi şi ei de sentimentul acela.

Sânge, violenţă şi teamă – asta părea să fie moştenirea proiectelor Amanţilor. După secole de pace, Armada avusese parte de două războaie în mai puţin de treizeci de zile – dintre care unul civil. Diplomaţia complicată a armadorienilor se prăbuşise sub fervoarea Amanţilor, reţeaua de obligaţii şi interese cedase, sfâşiind oraşul.

Amanţii subordonau totul dorinţei lor de a găsi sursa abstractă de putere a Cicatricii. Acest lucru intra în conflict cu venalitatea

mercantilă a Armadei: acest fel de întreprindere, acest fel de călătorie era guvernat de o altă logică, mai veche. Cetăţenii Armadei erau piraţi, iar pe măsură ce înţelegeau mai bine proiectele Amanţilor, se îndepărtau şi mai tare. Amanţii nu le propuneau hoţii şi trucuri, nici măcar o tactică de supravieţuire. Ceea ce voiau ei era foarte diferit.

Pe vremea în care Armada era în plin avânt, când forţele îi creşteau şi se petreceau fapte incredibile una după alta, Amanţii atrăseseră cetăţenii prin retorică şi zel.

Când *Sorghum* fusese furată, fapta fusese considerată cea mai mare realizare militară a Armadei din istoria recentă şi toată lumea văzuse că oraşul căpătase mai multă putere, că navele şi motoarele lor erau mai bine alimentate. Când fusese conjurat avancul, Amanţii pomeniseră de lanţurile străvechi, de împlinirea unei misiuni istorice, secrete, de călătorii rapide din port în port care deveneau acum realitate, de accesul rapid la pradă de jur-împrejurul lumii.

Acum, toate acestea li se păreau decepţii. Scopul real fusese această aventură opacă. Şi chiar dacă mai erau mii de armadorieni entuziasmaţi de iniţiativă, erau şi mai multe mii care nu mai ţineau la asta şi un număr tot mai mare se simţeau păcăliţi.

Avancul fiind atât de slăbit – toată lumea îşi dădea seama – chiar şi scopul real, căutarea Cicatricii, putea să dea greş. Dacă avancul continua să încetinească, cine ştie ce se putea întâmpla?

După revolta Brucolacului, după toate crimele şi încrederea pierdută o dată cu asta, moralul scădea continuu în Armada. Patrulele loiale Ţiparului simţeau ostilitatea crescândă, mânia nelămurită – chiar şi în districtul lor.

Sute de armadorieni muriseră. Sfârtecaţi, prinşi între focuri, muşcaţi, paralizaţi şi goliţi de sânge de către vampiri, striviţi sub dărâmături, arşi, bătuţi până la moarte. Muriseră mult mai puţini decât în bătălia cu Noul Crobuzon, dar trauma acestor pierderi era mult mai mare. Fusese un război civil; aceia fuseseră ucişi de compatrioţii lor. Erau număraţi şi plânşi.

Erau şi armadorieni care zăriseră măcinătorii şi care îşi dădeau seama că Brucolacul nu avusese cum să încetinească avanc-ul şi nici cum să modifice realitatea cu jeturile acelea taumaturgice. Dar în toată Armada erau doar o mână de oameni care ştiau adevărul despre târgul care se încheiase. Cei mai mulţi aveau noţiuni vagi, făceau scurte referiri la magia ciudată a vampirilor şi gata.

Măcinătorii veniseră şi plecaseră, iar dintre cei care îi văzuseră niciunul nu ştia ce erau. Prezenţa lor rămânea inexplicabilă şi umbrită de războiul civil.

Sute de armadorieni muriseră, ucişi de compatrioţii lor.

Krüach Aum murise. Bellis nu-l jelea – o neliniştise cu calmul lui

sociopat şi cu creierul ca o maşinărie diferenţială – dar simţea un fel de necaz pentru uciderea lui.

Evadat de pe o insulă-închisoare în care fusese încarcerat de propria istorie. Ajungând în cel mai ciudat oraş din Bas-Lag, folosit fără scrupule, tot aşa cum fusese folosit de autorităţile Kettai, ucis în timp ce investiga creatura la invocarea căreia ajutase şi el. Ce viaţă ciudată!

Johannes Tearfly murise. Bellis era surprinsă de modul în care se simţea afectată. Era tristă cu adevărat, îi părea sincer rău că nu mai era. Şi-l amintea cu un nod în gât. Felul în care murise era de neimaginat – trebuie să fi fost atât de înspăimântat, în bezna aceea şi în frig, atât de claustrofobic, atât de adânc sub lume. Şi-l amintea pregătindu-se să se scufunde, atât de emoţionat şi de fascinat. Fusese impresionant pentru un laş.

Şekel murise.

Asta o dărâma.

A doua zi după revoltă, când picioarele i se întăriseră destul de mult ca să meargă, se plimbase la întâmplare, fără să gândească, prin locurile în care se dăduseră lupte.

Nimic nu o împiedica să scormonească prin scenele de război, să treacă peste cadavre, lăsând urme de sânge de pe talpă.

Pe un trauler de alături de ruina lui *Hoddling,* în umbra unui depozit cu pereţi de lemn care se ridica peste un pavaj însângerat, Bellis îl găsi pe Tanner Sack. Îl văzu încovrigat lângă un perete. Alături de el era Angevina, femeia Refăcută, cu lacrimi ce-i decupau murdăria de pe faţă.

Bellis îşi dădu seama atunci, dar nu reuşi să se abţină să alerge înainte cu mâinile la gură, încruntându-se la vederea tristeţii lui Tanner Sack. După cum se aşteptase, ţinea în poală trupul lui Şekel. Eviscerat. Tanner părea prostit, uluit de propria-i stare.

Trebui să-şi revadă amintirile cu el. Nu-i plăcea. Nu-i plăcea tristeţea. Ura nenorocirea, *uluirea* pe care o simţea când se gândea la moartea lui. Bellis îl plăcuse mult pe băiat.

Cel mai mult ura sentimentul de vină care o copleşea. Se folosise de băiat. Nu cu scopuri rele, fireşte, dar se folosise de el. Îşi dădea seama cu ură că, dacă ea n-ar fi făcut ceea ce făcuse, Şekel ar fi fost şi acum viu. Dacă n-ar fi luat cartea de la el şi dacă n-ar fi folosit-o; dacă ar fi aruncat nenorocita aceea de carte.

Aum murise, Johannes murise, Şekel murise.

(Silas Fennec trăieşte.)

Mult mai târziu, Bellis o găsi pe Carrianne rătăcind ameţită pe

străzile din jurul casei ei. Se ascunsese pe timpul nopţii, cu uşa încuiată, iar când ieşise, se trezise că districtul ei nu mai exista.

Nu-i venea să creadă că Brucolacul încercase să preia controlul şi nu-i venea să creadă că fusese prins. Era confuză ca un copil, privind evenimente pe care nu le înţelegea.

Bellis nu-i putea spune Carriannei nimic despre ce făcuse şi ce văzuse pe *Marele Răsăritean.* Nu-i spuse decât că Şekel murise.

Merseră împreună să asculte discursul Amanţilor.

Trecuseră două zile de la revoltă şi conducătorii Ţiparului convocaseră o adunare publică pe puntea *Marelui Răsăritean.* La început, Carrianne spusese că nu vrea să meargă. Auzise ce-i făcuseră Brucolacului şi spusese că nu vrea să-l vadă în felul acela. Era o violenţă pe care nu o merita. Orice ar fi făcut, insista ea, nu merita asta.

Dar Bellis reuşi să o convingă uşor. Carrianne trebuia să vină – trebuia să audă. Amanţii ştiau care era miza; Amanţii ştiau ce se întâmplă în oraş. Aceea era încercarea lor de a recăpăta controlul.

Puntea din faţă era plină ochi: rânduri întregi de bărbaţi şi femei, cu vânătăi şi răni, cu toţii încruntaţi, fără să zâmbească, aşteptând.

Deasupra tuturor, Brucolacul bolborosea şi scâncea pierit în soare. Pielea îi era arsă şi pătată ca o hartă.

Când îl văzu, Carrianne scoase un strigăt de dezgust şi nefericire, apoi întoarse capul şi îi spuse lui Bellis că avea de gând să plece. Dar după un minut îi aruncă Brucolacului încă o privire. Nu-i venea să creadă că silueta emaciată, răvăşită, cu gura deschisă şi murdară de salivă era chiar Brucolacul. Se uita la el cu milă.

Amanţii se urcară pe o platformă şi se adresară mulţimii, având-l alături pe Uther Doul. Păreau teribil de obosiţi, iar cetăţenii adunaţi îi priveau de jos cu un soi de respect şi provocare.

Deci, parcă spuneau ei din priviri. *Spuneţi-ne. Convingeţi-ne din nou. Spuneţi-ne de ce merită.*

Iar ei făcură o treabă minunată. Bellis ascultă şi urmări starea de spirit a mulţimii îmblânzindu-se.

Amanţii erau isteţi. Nu începuseră cu declamaţii bombastice sau declaraţii de putere sau să se laude cu faptul că respinseseră ameninţarea trădătorilor.

— Mulţi dintre cei care au murit, începu Amantul, mulţi dintre cei care au fost ucişi *de luptătorii noştri…* erau loiali. Erau oameni buni care erau siguri că fac ceea ce trebuie pentru oraş.

Şi continuă în felul acesta, cu respect şi cu grijă faţă de tragedie.

Vorbiră pe rând, implorându-i pe cei adunaţi să nu-şi piardă curajul acum.

— Suntem foarte aproape, spuse Amanta cu o urmă de încântare. Foarte aproape de puteri de neimaginat. Foarte aproape de a oferi măreţie Armadei, de a o transforma într-un dinam alimentat de energia potenţialităţii, capabilă de orice – capabilă de lucruri contradictorii în acelaşi timp. Revolta nu este o cale. Dacă acest proiect nu aparţine tuturor, nu poate continua.

Voi ne-aţi adus până aici, spuse ea mulţimii. *E fapta voastră şi e o faptă mare.*

Nu era momentul să se separe, spuseră Amanţii, unirea însemna un ţel comun, iar acest ţel era pentru moment găsirea Cicatricii.

Vor exista recompense. Fantastice, incredibil de valoroase.

Retorica deveni mai puternică, pe măsură ce continuau discursurile lor întrepătrunse. După elogiile celor morţi, pomeniră despre copii – cu pricepere, făcând promisiuni pentru o viaţă a lor mai bună după ce aveau să exploateze posibilităţile Cicatricii.

Era un discurs bun, sensibil şi sincer. Fascinaţia Amanţilor pentru Cicatrice contribuia mult la efect. Iar când discursul se termină, respectul mulţimii, chiar dacă reţinut, se vedea limpede. Moralul se mai ridicase puţin. Amanţii câştigaseră o amânare – discuţia nu se terminase.

Nu mai trebuie decât să-i facă pe cei care sunt împotrivă să vorbească fără oprire, gândi Bellis. *Nu mai suntem departe de Cicatrice. Dacă au dreptate, dacă există, vom ajunge acolo curând.*

Stând puţin în spatele Amanţilor, Uther Doul o privi în ochi. Bellis îşi dădu seama pentru prima oară de ceea ce făcuse în noaptea revoltei, de ceea ce riscase. Intrase cu forţa în camera lui şi furase artefactul, apoi îl dăduse invadatorilor. Dar era pur şi simplu prea obosită ca să mai simtă frica acum.

Când discursul se termină şi mulţimea se împrăştie, Doul traversă putea şi se opri dinaintea lui Bellis, fără să dea semne de ranchiună, dar nici de prietenie.

— Ce s-a întâmplat? spuse el blând. Tu ai intrat în camera mea. Tu ai luat statueta. Am găsit cioburile în închisoare. Aripioara magului era şi ea acolo, putredă. Am ars-o. Deci nu asta voiau ei până la urmă?

Bellis clătină din cap.

— Au venit, dar nu pentru asta, spuse ea. La început aşa am crezut. De aceea… Îmi pare rău pentru uşa ta. Încercam să scap de ei. Au spus că pleacă după ce capătă lucrul care le-a fost luat. Dar nu asta voiau. Ei au… Fennec…

Doul încuviinţă.

— E viu, şopti Bellis, întrebându-se dacă era chiar adevărat.

Ochii lui Doul se făcură, preţ de o clipă, mari.

Bellis aşteptă. Se întrebă cu o nervozitate obosită ce ar fi făcut el

în locul ei. O putea pedepsi pentru multe lucruri. Pierduse statueta fără motiv. Inutil. Sau simţea ea o urmă din sentimentele vechi ale lui pentru ea?

Dar se părea că nu era vorba decât de indiferenţă, de resemnare, iar Bellis nu fu surprinsă când el dădu din cap şi se întoarse cu spatele la ea, traversând din nou puntea. Privindu-l, Bellis se simţi dezumflată. *Ce cred Amanţii despre asta?* se întrebă ea. Nu-şi imagina că Amanţii ar fi renunţat senini la statuetă. *Chiar nu le pasă?*

Măcar ştiu ei ce s-a întâmplat? îi trecu brusc prin minte. *Şi dacă ştiu că au pierdut-o, ştiu ei că a fost din cauza mea?*

În noaptea aceea, Tanner Sack veni la uşa ei. Bellis fu uimită.

El rămase în prag, privind-o cu ochi injectaţi, atât de palid încât părea un drogat. O privi cu dezgust câteva clipe, apoi îi întinse un teanc de hârtii.

— Ia-le, spuse el.

Erau hârtii folosite şi refolosite pe care recunoscu scrisul entuziast al lui Şekel. Liste de cuvinte pe care le văzuse şi dorise să le ţină minte, să le caute în cărţile cu poveşti pe care le fura.

— L-ai învăţat pe băiat să citească, spuse Tanner, şi lui i-a plăcut asta.

Rămase cu privirea aţintită asupra ei, fără nicio expresie pe chip.

— Poate vrei să păstrezi ceva din astea, să-ţi aminteşti de el.

Bellis era şocată şi încurcată. Nu era pregătită pentru asta. Era cu totul împotriva instinctelor ei să strângă amintiri sentimentale, morbide de la morţi. Nici măcar după moartea mamei sau a tatălui ei, şi cu siguranţă nu după moartea acestui copil pe care abia îl cunoscuse, indiferent ce sentimente ar fi avut faţă de pierderea lui.

Aproape că refuză hârtiile. Aproape că voia să găsească o scuză, cum că nu le merită – *de parcă ar fi existat cineva care să merite deşeurile acelea!*– dar două lucruri o opriră.

Unul era sentimentul de vină. *Nu fugi, laşă ce eşti,* gândi ea. Nu voia să se lase să scape. Nu se puneau în discuţie gusturile ei personale în materie de moarte – ce convenabil ar fi fost să-şi permită să refuze aceste dovezi. Şi, pe lângă vină, mai era respectul ei pentru Tanner Sack.

El stătea acolo, întinzând obiectele acelea care erau probabil preţioase pentru el, oferindu-le cuiva care îi produsese atâta suferinţă. Şi asta nu pentru că ar fi împărtăşit aceeaşi tristeţe. Îi oferea hârtiile pentru că era un om bun şi pentru că îşi închipuia că şi ea îl pierduse pe Şekel.

Ruşinată, le luă şi îi mulţumi cu un gest din cap.

— Încă ceva, spuse Tanner. Îl *îngropăm* mâine.

Vocea lui se opri o clipă asupra cuvântului.

— În Parcul Croom.

— Cum…? începu Bellis, surprinsă.

Armadorienii îşi aruncau morţii în mare. Tanner alungă întrebarea cu un gest.

— Şekel nu a fost… o creatură marină în sufletul lui, spuse el cu grijă. Era un băiat de oraş mai mult ca orice, şi cred că sunt tradiţii pe care crezusem că le-am lăsat deoparte… Vreau să ştiu unde este. Când mi-au spus că nu se poate, le-am spus să încerce să mă oprească.

— Tanner Sack, spuse ea atunci când el se întoarse să plece, de ce în Parcul Croom?

— I-ai povestit despre locul ăsta odată, spuse el. S-a dus să vadă cu ochii lui şi i-a plăcut. Cred că-i amintea de Codrul Adânc.

Bellis plânse după ce Tanner plecă, fără să se poată opri. Îşi spuse furioasă că e pentru ultima oară.

Slujba fu scurtă, stângace şi emoţionantă. Un ghiveci teologic, zei din Noul Crobuzon şi Armada cărora li se cerea cu umilinţă să aibă grijă de sufletul lui Şekel.

Nimeni nu ştia cu siguranţă căror zei li se închina Şekel.

Bellis aduse flori, furate din straturile colorate din parc.

Oraşul era tras înainte, spre nord-est, tot mai încet pe măsură ce avancul obosea. Nimeni nu ştia cât de grav era rănit. Nu puteau risca să trimită un alt echipaj acolo.

În zilele de după război, şi mai ales după înmormântarea lui Şekel, Bellis se simţi incapabilă să se concentreze. Petrecu mult timp cu Carrianne, care era la fel de paralizată ca şi ea, şi refuza să discute despre destinaţia oraşului. Era greu să se concentreze asupra călătoriei şi imposibil să-şi imagineze ce avea să se întâmple acolo.

Dacă învăţaţii Ţiparului aveau dreptate, oraşul se apropia. Poate două săptămâni, poate doar una; aşa se vorbea. Încă vreo câteva zile până ce Armada ajungea la rana din mijlocul mării pustii; apoi, maşinăriile oculte şi ştiinţele ascunse aveau să fie puse în funcţiune, iar toate posibilităţile din jurul Cicatricii aveau să fie exploatate.

Atmosfera era plină de aşteptare tensionată şi teamă.

Când Bellis deschidea ochii dimineaţa, simţea uneori un tremur în eter, ca şi cum ar fi fost înconjurată de forţe pe care nu le înţelegea. Începuseră să se răspândească zvonuri ciudate.

La început cartoforii, jucătorii de noapte din Tot-al-Tău. Povesteau despre cărţi care se schimbau în clipa în care erau ridicate de pe masă, despre costumele colorate ale damelor şi valeţilor, care sclipeau ca un caleidoscop pentru o fracţiune de secundă, stabilind formaţiile abia după ce au fost împărţite.

Existau poveşti despre spirite curioase plutind invizibile prin oraş şi deplasând obiecte. Obiectele aşezate într-un loc erau găsite la câţiva centimetri distanţă – în locuri unde ar fi putut fi lăsate, dar nu fuseseră. Obiecte scăpate din mână şi sparte erau din nou întregi sau poate că nu erau scăpate deloc, ci doar răsturnate pe-o parte.

Cicatricea, îşi spuse Bellis oarecum mirată. *Sângerează.*

Marea şi cerul deveniră brusc primejdioase. Nori de ploaie apăreau şi se disipau imediat, fără să lovească oraşul, doar hărţuindu-l. Avancul trăgea Armada prin zone violente unde valurile deveneau brusc agitate şi mari, în zone strâns delimitate, cu ape molcome, vizibile din toate părţile.

Tanner nu mai înota, doar se înmuia în apă în fiecare zi. Îi era teamă să se mai scufunde mult timp. Sunetele şi luminile de sub apă erau destul de puternice acum ca să poată fi observate de toată lumea.

Uneori treceau pe lângă Armada aglomerări de alge inteligente, alteori se vedeau în valuri alte forme care se mişcau şi nu puteau fi identificate cu uşurinţă, care păreau în acelaşi timp organice, întâmplătoare şi construite.

Brucolacul încă se chinuia, fără să moară. Puntea de sub el era pătată cu dejecţiile lui.

Plimbându-se pe punţile şi coridoarele *Marelui Răsăritean,* Bellis auzi prin zgomotul de fond al oraşului o muzică înceată şi criptică. Era greu de găsit locul de unde venea, se pierdea între frecvenţe audibile în locuri şi momente alese la întâmplare. Se concentră şi ascultă frânturi de melodie. Muzica era urâtă şi nepotrivită: o ţesătură de tonuri şi zdrăngănit de corzi, ritmuri schimbătoare. O muzică de jale cu ciupituri de corzi. A doua noapte în care o auzi, i se păru că vine din camera lui Uther Doul.

Resturile plutitoare, curenţii ciudaţi de apă şi evenimentele stranii din Armada deveniră mai frecvente şi mai puternice pe măsură ce avancul continua să înainteze. Când, în a cincea zi de la revoltă, se văzu ceva plutind la vreo trei kilometri de oraş, nimeni nu fu surprins. Dar când telescoapele se îndreptară într-acolo, se porni un vuiet mare de entuziasm. Observatorii de pe *Marele Răsăritean* făcură lumea atentă şi porniră să alerge dintr-o cabină în alta, căutându-i pe Amanţi.

Vestea se răspândi în fiecare district cu mare iuţeală şi multă lume se adună la marginea districtului Jhour. Un mic aerostat fu trimis înainte, prin curenţii înşelători de aer, spre punctul care se tot apropia de oraş. Oamenii se chinuiau să vadă, îşi dădeau unul altuia telescoape şi comentau nedumeriţi.

Agăţat de o plută de lemn şi pânză portocalie, privind epuizat spre oraş, se apropia Hedrigall, cactusul, renegatul.

— Aduceţi-l aici! Ce naiba se-ntâmplă? Unde-ai fost, Hed? Unde-ai fost? Aduceţi-l naibii odată sus!

De îndată ce toată lumea se lămuri că aerostatul care plecase să-l recupereze se întorcea pe *Marele Răsăritean,* se auziră strigăte mânioase. Lumea încerca să fugă de pe vasele pe care se afla, prin străzile înguste, să prindă din urmă dirijabilul. Oamenii se ciocneau unul de altul haotic.

Bellis privise scena de la fereastra ei, cu inima bătându-i nebuneşte. Se alătură îmbulzelii, fugind spre nava-amiral, împinsă de la spate de motivaţii pe care nu le înţelegea. Bellis ajunse la puntea din faţă a vaporului înainte ca aeronava să coboare destul de mult pentru a permite debarcarea. O mulţime de loialişti aşteptau, înconjurându-i pe Uther Doul şi pe Amanţi.

Bellis se alătură mulţimii crescânde care se îmbulzea şi se împingea în străjeri, încercând să-l vadă pe cel ce se întorsese.

— Hedrigall! strigau ei. Ce dracu' s-a-ntâmplat?

Când păşi afară, se auzi un vuiet. Era răvăşit, epuizat. Fu înconjurat pe loc de oameni înarmaţi. Micul grup începu să se apropie de uşile punţilor inferioare, condus de Doul şi de Amanţi.

— *Spune-ne!*

Strigătele erau insistente şi deveneau violente.

— E al nostru; aduceţi-l înapoi.

Gărzile erau nervoase şi îşi scoaseră pistoalele când armadorienii de apropiară prea tare. Bellis îi văzu pe Angevina şi pe Tanner Sack în fruntea mulţimii.

Capul lui Hedrigall se vedea bine, aplecat şi uscat de soare, cu ţepii uscaţi şi pocniţi. Privi în jur la mulţimea adunată care se întindea spre el, strigându-l pe nume, şi, dând capul pe spate, începu să urle.

— *Cum de sunteţi aici?* mugi el. *Aţi murit. V-am văzut murind...*

Şocul aduse tăcerea, apoi urletele. Mulţimea începu din nou să se îmbulzească. Străjerii îi împinseră în spate. Grămada deveni ameninţătoare.

Bellis îl privi pe Uther Doul trăgându-i pe Amanţi deoparte şi şoptindu-le ceva cu asprime, apoi le arătă uşa. Amantul încuviinţă, apoi păşi înainte cu mâinile întinse.

— Armadorieni, strigă el, pentru numele lui Dumnezeu, *aşteptaţi.*

Tonul lui părea sincer mânios. În spatele lui, Hedrigall începu să strige din nou, cuprins parcă de febră, *Aţi murit, sunteţi morţi cu toţii,* şi fu împins spre uşă de străjerii care icniră din pricina ţepilor.

— Nimeni nu ştie ce s-a petrecut, spuse Amantul. Dar uitaţi-vă la el. E o epavă, e bolnav. Îl ducem jos, la cabinele noastre, la loc ferit, să se odihnească, să-şi revină.

Arzând de supărare, bătu în retragere, spre locul unde străjerii îl

ţineau pe Hedrigall şi spre Uther Doul care privea mulţimea cu ochi aspri.

— Nu e drept, strigă cineva brusc din mulţime, forţându-se să ajungă în faţă.

Era Tanner Sack.

— Hed! strigă el. E tovarăşul meu şi sfântu’ ştie ce aveţi de gând să-i faceţi.

Se auziră strigăte de încuviinţare în jurul lui, dar inerţia mulţimii se disipase; chiar dacă se mai auzeau blesteme, nimeni nu încerca să-i urmeze sau să-i prindă din urmă pe Hedrigall sau pe Amanţi. Nesiguranţa era prea mare.

Bellis îşi dădu seama că Uther Doul o descoperise în mulţime şi o privea atent.

— Nu e *drept,* ţipă Tanner, cu vinişoare umflate de furie, când grupul intră pe uşă şi gărzile se pliară înapoia lor.

Uther Doul continua să privească. Bellis nu se putea abţine să-l privească şi ea, tulburată.

— E *tovarăşul* meu, spuse Tanner. E *dreptul* meu. *E dreptul meu să aud ce are de spus…*

În timp ce vorbea, în clipa aceea, se întâmplă ceva extraordinar.

Bellis încă se mai uita la Doul, iar când Tanner îşi ceru dreptul să-l asculte pe Hedrigall, ochii lui Doul se deschiseră larg, privirea îi căpătă o intensitate aproape sexuală. Bellis îl privi şocată, iar capul lui se înclină imperceptibil, ca o invitaţie, ca o înţelegere.

Continuă să o privească şi atunci când grupul intră pe coridor, păşind cu spatele, ţinând-o atentă, ridicând puţin sprâncenele, sugestiv, în timp ce dispărea.

O zei.

Bellis se simţi de parcă fusese lovită în plex.

Un val de revelaţii trecu peste ea: o recunoaştere, o insinuare a straturilor nesfârşite de manipulare în care fusese prinsă, manevrată şi exploatată, folosită şi sprijinită şi trădată.

Încă nu înţelegea mare lucru din cele ce se petreceau în jurul ei, ce se făcuse, ce se plănuise şi ce era fără importanţă.

Dar îşi dădu seama brusc, umilă, de unele lucruri.

Poziţia ei. Atât de multe planuri, atât efort ca s-o aducă în locul acela în clipa aceea, să audă cuvintele pe care le auzise. Toate piesele se potriveau, totul prindea formă.

Şi uluită, copleşită, cu toată umilinţa şi în ciuda mâniei ei, simţindu-se bâţâită ca o marionetă până la locul ei, Bellis apleacă fruntea şi se pregăti, ştiind că mai avea de făcut un lucru, să producă o modificare pe care o dorea, ştiind că nu se va dispreţui pentru răzbunare şi că o va face.

— Tanner, îi spuse ea în timp ce el blestema furios, striga mai tare decât toţi, se răstea la cei care îi spuneau că reacţionează exagerat, că Amanţii ştiau ce fac.

El se opri şi o privi amuzat şi furios în acelaşi timp. Ea îi făcu semn.

— Tanner, spuse ea, neauzită decât de el. Sunt de acord cu tine, Tanner, şopti ea. Cred că ai tot dreptul să auzi ce are de spus Hedrigall, în cabina Amanţilor. Vino cu mine.

Nu îi veni greu să găsească o cale prin holurile goale de pe *Marele Răsăritean.* Gărzile loiale erau postate pe drumul către cabina Amanţilor, adânc în pântecele navei. Dar numai pe acele coridoare, iar Bellis şi Tanner nu aveau de trecut pe acolo.

Îl duse pe alte căi pe care le învăţase prea bine în săptămânile în care îşi satisfăcuse aparenta ei perversiune.

Trecură pe lângă magazii, motoare şi arsenale. Mergeau repede dar fără să se ferească, nu ca unii care se ascund. Bellis îl conduse pe Tanner tot mai adânc, până în zona aceea slab luminată.

Bellis nu ştia că îl dusese pe Tanner aproape de locul unde bâzâiau şi lucrau maşinăriile cu lapte de stâncă ce conduceau avancul.

În sfârşit, într-un pasaj întunecat şi îngust unde pereţii nu mai erau acoperiţi cu tapet învechit, cu heliotipii şi schiţe, ci cu ţevi încurcate ca nişte vase de sânge, Bellis se întoarse spre Tanner Sack şi îi făcu semn să intre. Ea rămase în locul strâmt, îşi întoarse capul spre el şi îi făcu semn cu degetul să tacă.

Rămaseră nemişcaţi o vreme, Tanner privi împrejur, privi tavanul la care se uita şi Bellis, o privi pe ea.

Când în sfârşit auziră o uşă deschizându-se şi închizându-se, zgomotul fu atât de puternic, încât Tanner tresări violent. Bellis nu văzuse niciodată camera de deasupra, dar îi cunoştea bine ecourile. Ştia că deasupra ei erau mese, scaune şi un pat. Urmări cele patru seturi de paşi de deasupra – uşor, mai greu, mai greu şi masiv şi lent – ca şi cum i-ar fi putut vedea prin tavanul-podea pe Amantă, Amant, Doul şi Hedrigall.

Tanner îi urmă exemplul, cu ochii măriţi. El şi Bellis puteau urmări persoanele de deasupra. Una era lângă uşă; două aproape de pat, aşezându-se acum pe scaune; iar a patra, cea mare, se plimba înainte şi înapoi pe lângă peretele îndepărtat, cu picioarele ţepene aşa cum făceau cactuşii când dormeau sau când erau epuizaţi, lăsându-se cu toată greutatea în podea.

— Deci, spuse Uther Doul cu glas uimitor de limpede şi dur. Spune-ne, Hedrigall. Spune-ne de ce ai fugit. Şi cum ai ajuns înapoi aici.

— *O, zei.*

Hedrigall părea epuizat şi răvăşit. Abia dacă i se recunoştea vocea. Tanner clătină din cap cu uimire.

— O, zei, n-o mai luaţi de la capăt.

Hedrigall părea că plânge.

— Nu vă înţeleg. N-am fugit din Armada niciodată. N-aş face-o. Cine sunteţi *voi?* ţipă el deodată. *Ce* sunteţi? Sunt în *iad? V-am văzut murind*…

— Ce i s-a întâmplat? şopti Tanner înspăimântat.

— Vorbeşti prostii, Hedrigall, nenorocit de trădător ce eşti, exclamă Amanta. Uită-te la mine, câine. Te-ai speriat, nu? Ai fost prea înspăimântat, aşa că ai pregătit *Aroganţa* în secret şi ai fugit. Unde ai plecat şi cum ai ajuns înapoi aici?

— Nu am trădat niciodată Armada, strigă Hedrigall, şi n-aş face-o niciodată. Croom, uită-te la mine… cum mă cert cu un mort! Cum puteţi fi aici? Cine sunteţi? V-am văzut pe toţi murind.

Părea înnebunit de durere sau şoc.

— Când, Hedrigall?

Era vocea lui Doul, tăioasă şi ameninţătoare.

— Şi unde? Unde am murit?

Hedrigall îi şopti răspunsul, iar ceva din vocea lui o făcu pe Bellis să tremure, deşi se aşteptase. Dădu din cap când auzi.

— La Cicatrice.

După ce îl calmară, Uther Doul şi Amanţii se sfătuiră în şoaptă, îndepărtându-se de el.

— … nebun…, spuse Amanta aproape inaudibil. Ori nebun… ciudat…

— Trebuie să aflăm.

Vocea lui Doul.

— Dacă nu e nebun, e un mincinos periculos.

— N-are sens, spuse Amantul furios. Pe cine minte el? De ce?

— Ori e un mincinos, ori… spuse Amanta.

Tanner şi Bellis nu mai auziră ce se vorbea sau Amanta chiar tăcuse.

— Cum s-a întâmplat?

— Am stat mai bine de o lună în Oceanul Ascuns.

Trecuseră multe minute. Hedrigall tăcuse mult timp, câtă vreme Amanţii dezbătuseră problema, şoptind atât de încet încât Bellis şi Tanner nu-i puteau auzi. Apoi, brusc, Hedrigall vorbi, cu glas atât de gros şi de monoton de parcă ar fi fost drogat.

Amanţii şi Uther Doul aşteptară.

Hedrigall vorbi de parcă ar fi ştiut că asta se aştepta de la el.

Vorbi mult timp, fără să fie întrerupt. Vorbi cu o graţie

supranaturală, cu elocinţa unui povestitor expert; dar avea o ezitare în monotonia sa calculată, sub care se ascundea o traumă înspăimântătoare.

Hedrigall se împiedică în cuvinte, făcu brusc o pauză, apoi îşi trase răsuflarea. Vorbi mult timp. Audienţa lui – cei din cameră şi cei de dedesubt – era absolut tăcută şi atentă.

— Eram de mai bine de o lună în Oceanul Ascuns.

Capitolul Patruzeci şi şase

— Eram de mai bine de o lună în Oceanul Ascuns şi marea era un haos. Nu ne puteam trasa cursul, nu puteam ţine direcţia spre nord din busole, nu puteam naviga. În fiecare zi mă uitam de pe *Aroganţa,* căutând un semn de Cicatrice, de Tărâm Fracturat, orice. Dar nu era nimic. Voi aţi continuat să ne împingeţi înainte. Aţi insistat; ne-aţi îmbărbătat. Ne-aţi spus ce o să facem când o să ajungem la Cicatrice. Ce puteri ne va da, vă va da. Ne-aţi spus că vom căpăta cu toţii puteri. Nu spun că nu existau şi alte păreri. Pe măsură ce înaintam… lumea era din ce în ce mai temătoare. Şi a început să vorbească, poate că Brucolacul a avut dreptate când a pornit revolta. Că poate nu era aşa de rău cum era înainte. Au venit la voi… noi am venit şi v-am cerut să ne întoarcem. Am spus că suntem mulţumiţi cu ceea ce a fost înainte. Că nu avem nevoie de asta, că deja s-au întâmplat prea multe rele şi că ne temem că vor fi altele şi mai rele. Unii dintre noi aveau vise teribile. Oraşul era… atât de încordat. Ca o pisică cu blana zbârlită. V-am cerut să ne întoarcem. Înainte să fie prea târziu. Ne era teamă. Nu ştiu cum aţi reuşit, dar aţi continuat… ne-aţi făcut să ne simţim… să nu spun fericiţi; nici dornici. Ne-aţi ţinut în ascultare; iar noi am aşteptat şi v-am lăsat să ne duceţi din ce în ce mai departe, cu toată teama noastră.

— Dacă ar mai fi durat o săptămână, nu cred că am mai fi rezistat. Cred că ne-am fi întors şi atunci nu ar mai fi trebuit să *muriţi* cu toţii. Dar nu s-a întâmplat aşa, nu? Era prea târziu. La orele şase dimineaţă, în a noua zi de Jocuri din Trimestrul Cărnii, am văzut ceva din cabina *Aroganţei,* la şaizeci de kilometri depărtare, la marginea orizontului. O tulburare a aerului, foarte slabă, foarte înfricoşătoare. Şi mai era ceva. Orizontul era prea aproape. O oră mai târziu, după şapte-opt kilometri, am ştiut clar că ne apropiem de ceva. Şi orizontul era tot prea aproape şi se tot apropia. Am trimis mesaje jos. Şi i-am văzut pe toţi cum se pregătesc. M-am uitat în jos şi am văzut navele strângându-se una în alta – de toate culorile, de toate formele. Am văzut echipajele pregătind macaralele de la marginea oraşului, aprinzând motoare şi multe altele. Pregătind toate chestiile savante pe care le aveau. Aerostate mici treceau dintr-o parte în alta a oraşului. Mult sub mine. M-am uitat spre locul unde marea şi cerul se

întâlneau. N-am crezut multă vreme; mă tot gândeam că mă înşel şi că în orice clipă o să văd cum trebuie, să înţeleg, dar nu a fost aşa. Şi în sfârşit nu am mai putut nega ceea ce vedeam. Orizontul era la numai treizeci de kilometri depărtare. Vedeam limpede peste mare. Cicatricea. Parcă mă uitam la un zeu.

— Nu ne-aţi spus mai nimic atunci când ne-aţi descris-o. E o rană mare în realitate, deschisă de Fantomatici, aşa ne-aţi spus, plină de posibilităţi. O deschizătură mare în realitate, ne-aţi spus, iar eu am crezut că e un mod poetic de a o descrie. Când Fantomaticii au aterizat pe acel continent, forţa a despicat lumea, a creat o fisură prin Bas-Lag. O tăietură. Întinzându-se pe mai mult de trei mii de kilometri, despicând continentul. Asta e Cicatricea. O crăpătură. Burduşită cu feluri în care ar fi putut fi lucrurile, fără să fi fost vreodată. Eram la numai câţiva kilometri distanţă. În mare se căsca o prăpastie.

— Era neregulată, înclinându-se spre noi în aşa fel încât orizontul părea că se apleacă. Şi pentru că era neregulată, nu o tăietură curată, ci o crăpătură, trecând mai aproape sau mai departe, alergând în toate direcţiile, erau şi locuri în care puteam să văd peste hău. Am văzut pereţii despicăturii. Erau verticali. Oceanul era agitat şi un curent puternic ne trăgea spre nord, deşi vântul bătea spre sud. Toate valurile treceau peste oraş, luându-l cu ele, iar când ajungeau la marginea Cicatricii dădeau de un perete. Apa cădea drept în jos, vertical, pe un perete neted ca sticla. Apă neagră, neţinută de nimic. După aceea… Aer. Prăpastie. Şi mult mai departe, la o sută sau două de kilometri, abia vizibil de cealaltă parte a hăului, se vedea peretele din faţă. În ceaţă, din pricina distanţei. Cealaltă parte a crăpăturii, între cele două feţe, doar un hău din care ieşeau forţe. Scurgându-se din leziunea aceea nenorocită. Cicatricea.

— Nu-mi pot imagina cum se vedea din oraş. Probabil că se vedea. A început panica? Aţi fost entuziasmaţi?

Fireşte, Amanţii nu răspunseră.

— Am ştiut care era planul. Când ajungeam la şapte-opt kilometri de Cicatrice, urma să ne oprim. Şi de acolo avea să plece un dirijabil, să vadă dacă poate traversa distanţa scurtă până la Cicatrice. Iar eu eram observatorul. La orice semn de primejdie, trebuia să aprind rachetele de semnalizare, să scot steagurile şi să chem aeronava înapoi. Nu ştiu la ce primejdii v-aţi gândit voi că o să înfruntăm. Habar n-aveţi. Nu cred că ştiaţi ce este Cicatricea. Ce credeaţi că o să se întâmple? Credeaţi că e plină de Fiare Posibile? Creaturi care ar fi putut evolua dar nu au făcut-o? Nici pomeneală de aşa ceva.

Dimensiunea. Mărimea chestiei aceleia. Te umilea cu totul. Oraşul nu a încetinit.

Apoi tăcu, preţ de câteva secunde. Rostise ultima frază într-un fel hipnotic pe care-l folosise mult timp şi Bellis avu nevoie de câteva clipe să-şi dea seama ce vrea să spună.

Inima îi tresări şi începu să-i bată nebuneşte.

— Nu a încetinit, spuse Hedrigall. Avancul nu încetinea deloc. Avancul se grăbea. Eram la cincisprezece kilometri, apoi la opt, la şase, iar oraşul nu se oprea şi nu încetinea. Lumea se termina… Orizontul era la numai câţiva kilometri distanţă şi se tot apropia, iar Armada accelera. Atunci am intrat în panică.

Vocea lui Hedrigall nu avea nicio emoţie, de parcă ar fi secat.

— Am început să trag rachete, am încercat să vă avertizez de lucrul pe care îl ştiaţi deja. Probabil… probabil atunci a început panica. Nu ştiu; nu vedeam. Poate că eraţi cu toţii hipnotizaţi, cu ochii sticloşi şi stupizi. Dar cred că nu. Cred că eraţi în panică, văzând sfârşitul lumii atât de aproape. N-aţi băgat în seamă rachetele mele. Patru kilometri, trei. Am stat nemişcat mult timp. Îngheţat. Vântul sudic era puternic, aşa că *Aroganţa* cobora, ferindu-se de Cicatrice de parcă i-ar fi fost frică. Asta m-a trezit.

— Cine ştie ce s-a întâmplat? Poate că voi aţi aflat, înainte să muriţi. Eu nu eram acolo. Poate a fost vina avancului. Poate că, după săptămâni de ascultare, s-a eliberat de impulsurile cu care l-aţi alimentat. Poate că vreo ţepuşă care ar fi trebuit să străpungă spre creierul lui s-a desprins şi bestia s-a trezit, confuză şi mânioasă, şi a tras să se elibereze, tot înainte. Poate că maşinăria cu lapte de stâncă s-a stricat. Poate că a ieşit din Cicatrice vreo posibilitate, o posibilitate ca maşina să se strice. Cine ştie ce s-a întâmplat. Când m-am uitat în jos am văzut flotile de vase desprinzându-se de marginea oraşului şi echipaje trăgând frenetic la rame şi ridicând pânze să scape. Dar marea era mai puternică şi le-am văzut pânzele umflându-se în toate direcţiile. Bărci de salvare, yachturi, schiffuri au început să ocolească oraşul şi să se îndrepte spre nord, deşi se luptau să înainteze în cealaltă direcţie. Curenţii şi valurile îi trăgeau de parcă ar fi fost flămânde. Au trecut doar câteva minute înainte ca prima dintre ele să ajungă la Cicatrice. Am văzut jucăria aceea răsucindu-se pe margine şi am văzut nişte puncte, oamenii care săreau în mare, apoi vasul s-a aplecat şi a căzut înăuntru. În hău. Era un cârd de vase între oraş şi Cicatrice, trase spre nord. Şi dirijabile. Un cârd, încercând să se ridice în aer. Oamenii le îngreunau prea tare, încercând să urce la bord, se agăţau de frânghii să se ridice. Supraîncărcate, s-au ridicat peste

marginea oraşului şi au căzut în mare, de unde curentul le-a luat şi le-a rostogolit ca pe nişte balene moarte, împrăştiind echipajele şi aruncându-le spre Cicatrice.

— Armada a început să se rotească încet. Orizontul s-a aplecat peste oraş, în timp ce Armada se rotea în sensul acelor de ceasornic. Eram la mai puţin de un kilometru distanţă şi am îngheţat. Am ştiut atunci ce aveam de făcut. Am alergat în cala *Aroganţei* şi m-am uitat prin hublouri. Mi-am luat foarcul, m-am sprijinit bine de uşile cargoului şi am tras în frânghia care mă ţinea ancorat. Era groasă cât un picior, prinsă de aerostat la zece metri de mine, legănându-se ca un şarpe. Aveam şase discuri. Pe trei dintre ele le-am trimis departe de tot. Al patrulea a tăiat, dar nu de tot. Al cincilea s-a dus aiurea şi m-am trezit că nu mai am decât o singură şansă. Cu toate că am ţintit bine şi mâinile nu mi-au tremurat, am ratat. Am ştiut atunci că sunt mort. Mi-am aruncat foarcul, cu degetele înţepenite, şi m-am prins de tocul uşii. Nu mai puteam decât să mă uit. Simţeam vântul trecând prin uşi şi am privit frânghia despletindu-se prea încet ca să mai scap.

— Acoperişurile, ţiglele, turnurile, aerostatele, flamurile, maimuţele înspăimântate de ceva ce nu înţelegeau, cetăţeni alergând prosteşte dintr-un loc în altul de parcă mai putea scăpa cineva. Am privit toate astea prin telescop. Mă întreb ce se întâmpla sub apă. Mă întreb cum au reacţionat homorii, oamenii-amfibie şi John Bastardul. Poate că sunt încă în viaţă, cine ştie? Poate că au reuşit să se îndepărteze înot. Poate că au părăsit oraşul când se apropia sfârşitul.

— Platforma *Sorghum,* Parcul Croom, *Marele Răsăritean* şi cu mine am fost primii care am ajuns la margine. Vântul s-a schimbat pentru moment şi *Aroganţa* a alunecat peste hău şi am privit în jos. Timpul s-a scurs foarte încet când Aroganţa a trecut pe deasupra Cicatricii. Doar câteva secunde, dar au durat mult timp.

— Am trecut de marginea mării şi am privit în jos, peste genunchii care-mi atârnau dincolo de nacelă, spre marginea apelor care cădeau vertiginos. Soarele cădea peste suprafaţa mării, filtrat şi refractat de valuri, apoi străpungea prin peretele vertical. Vedeam peşti mai mari decât mine ajungând cu botul la margine, unde dădeau de aer, la cincizeci de metri de suprafaţă. Probabil că era o întreagă ecologie la marginea Cicatricii. Chiar şi la trei-patru kilometri adâncime, unde presiunea e neîndurătoare, apa era luminată. Peretele de apă, culorile şi straturile se întindeau pe kilometri în jos. Perspectiva m-a paralizat. Apoi mâl. Puteam să-l văd: un strat gros de mâl negru la fundul mării. Apoi stâncă. Stâncă întinzându-se pe atâţia kilometri, încât stratul de

apă părea mic. Stâncă roşie, neagră şi cenuşie, despicată şi netedă. Şi mult mai jos, o lucire roşie care se mişca şi ardea, arătându-se neclar în ceaţă. Magma. Râuri de piatră topită, valuri geotermale. Apoi? Mai jos? Apoi vidul.

Vocea lui Hedrigall era găunoasă şi înfricoşată.

— Am văzut asta în câteva secunde, continuă el, dar îmi amintesc fiecare strat, ca pe o sticlă cu straturi de nisip colorat. Ochiul era înfrânt. Era prea mult să vadă. Armada a făcut o pauză, s-a aplecat o clipă peste marginea abisului, apoi avanc-ul s-a opintit pentru ultima dată înainte.

Întâi l-am văzut prin apă. L-am văzut la şase kilometri mai jos, puţin mai sus de fundul mării. Am văzut o formă apărând din adâncuri, nelămurită din pricina apei, apoi mai aproape, cu silueta vizibilă, pe măsură ce se apropia. Până ce, cu un zgomot cataclismic, a străpuns. A început să treacă prin prăpastia de apă. Doi kilometri de carne. Capul i-a trecut spărgând apa, împrăştiind-o, aruncând cascade de mii de metri, picături de apă de mărimea unor case căzând şi dezintegrându-se, prăbuşindu-se în Cicatrice. Am văzut primul lanţ, colosal, ieşind din apă şi făcând o tăietură de şase kilometri între avanc şi oraş. Celelalte lanţuri îl urmară, lăsând în peretele de apă tăieturi verticale, ca nişte urme de gheare. Trupul avancului a continuat să treacă, indescriptibil, cu aripioare şi înotătoare, ţepi şi cili, iar când a intrat bine în aer, gravitaţia a pus stăpânire pe el şi l-a aplecat în jos. Lanţurile s-au încordat, marginile Armadei au ajuns la capătul hăului şi au început să fie trase. Avancul a scos un muget care mi-a spart toate ferestrele.

Am văzut picioarele platformei *Sorghum* ieşind din apă şi partea din faţă a districtelor Ţiparului, Culcuşului şi Tribunalului a ajuns la capătul mării, a tremurat şi a căzut.

— Sunt atât de multe nave în Armada. Vapoarele au ajuns la margine pe o parte şi s-au rostogolit, lăsând să cadă case şi turnuri ca nişte firimituri, o ploaie de zidărie şi trupuri, sute de trupuri, dând din mâini şi din picioare, cuprinse de convulsii şi căzând kilometri întregi. Dincolo de toate straturile lumii. Nici măcar nu mă rugam. Nu mai aveam nicio voinţă. Nu puteam decât să mă uit. Podurile şi ancorele s-au rupt. Traulerele se desprindeau unul de altul în cădere. Barjele şi bărcile de salvare, remorcherele şi corăbiile de luptă. Spărgându-se. Explodând, cuprinse de focul din boilere şi scuipând cărbuni încinşi. Nave de două sute de metri lungime şi secole vechime se rostogoleau în hău. Botul *Marelui Răsăritean* a ajuns deasupra Cicatricii şi a rămas suspendat în aer. Armada se revărsa peste buza oceanului şi se împrăştia într-o constelaţie de părţi, vii şi moarte, printr-o avalanşă de

cărămizi şi de catarge. Nu auzeam nimic decât apa şi mugetul avancului. O sută de metri din *Marele Răsăritean* stătea deasupra prăpastiei şi de jur-împrejur navele mai mici tot cădeau. Brusc, a cedat sub greutate şi am auzit un pocnet ca de os rupt, iar treimea posterioară a navei, de care eram ancorat, s-a rupt şi s-a prăbuşit în Cicatrice, trăgându-mă după ea, aşa cum eram, agăţat de o grindă. Vă întrebaţi cum o să muriţi? Curajoşi, ţipând, fără să vă daţi seama? Ei bine, eu mi-am văzut moartea cu stupoare, cu gura deschisă ca un tâmpit, în timp ce fundul vaporului mă trăgea în jos. Marginea apei s-a ridicat deasupra mea şi am plonjat dincolo de buza Cicatricii, sub suprafaţa mării.

— Preţ de o clipă am putut să văd prin apă chilele navelor de deasupra mea, venind spre propria lor distrugere. Eu mă prăbuşeam, iar restul *Marelui Răsăritean* şi celelalte nave cădeau peste mine. O dată sau de două ori, pentru fracţiuni de secundă, am văzut dirijabile. Aeronave mici, oameni înhămaţi la baloane, care reuşiseră să sară de pe punţile vaselor în cădere şi fuseseră prinşi în curent, luptându-se să-şi ridice baloanele spre cer. Erau zdrobiţi şi ucişi, unul după altul. Corpul câte unei nave sau bucăţi de zidărie îi loveau de sus. *Aroganţa* cădea tot mai repede. Mi-am închis ochii şi am încercat să mor. Apoi, la şase kilometri sub mine, avancul s-a mişcat. Era probabil în agonie, cu trupul explodând şi sângerând, chircindu-se după ce a ieşit din peretele de apă. Aproape un kilometru din trupul lui era în Cicatrice. Poate că a avut un spasm de durere. S-a azvârlit afară, repezindu-se cu totul în Cicatrice, căzând. A urlat din nou când tot trupul i-a ieşit afară şi s-a aruncat mai repede decât l-ar fi tras gravitaţia. Lanţurile avancului s-au întins brusc şi au tras şi restul oraşului peste margine. Partea din faţă a *Marelui Răsăritean* a fost şi ea luată de val, iar Aroganţa s-a smuls atât de brusc, încât frânghia cu care era ancorată s-a rupt.

— S-a rupt. Am făcut ochii mari când aerostatul s-a repezit în sus, trecând de oraşul care cădea şi ieşind din umbra oceanului presărat cu metal şi lemn rupt, mai sus de Cicatrice, spre cer. Am ţâşnit din prăpastie şi am luat-o în sus. Îmi ţineam braţele încordate ca să nu cad. Aveam să trăiesc. Sub mine, ultimele nave ale Armadei alunecau în Cicatrice. Piaţa Fânului cu o ploaie de vase mici. *Uroc, Therianthropus,* azilul, corăbiile putrede din cartierul bântuit – toate dispăreau. Ridicându-se de bot în sus, aruncând şuvoaie de apă, apoi prăbuşindu-se, până ce suprafaţa Oceanului Ascuns a rămas netulburată. Când m-am ridicat destul de mult, m-am uitat direct în Cicatrice şi am văzut o interferenţă, o ceaţă ca un nor de praf întinzându-se mult sub avancul care se răsucea în aer înfăşurându-se

în treizeci de kilometri de lanţuri, zbătându-se patetic, încercând să înoate în căderea aceea nesfârşită... Chiar şi el părea mic şi lipsit de importanţă. Până la urmă m-am prăbuşit pe spate, epuizat şi uluit că mai eram în viaţă, iar când m-am uitat în jos n-am mai văzut nimic.

Vocea lui Hedrigall se stingea. Vorbi din nou după câteva secunde de tăcere.

— Am urcat mai mult decât niciodată. Destul de sus ca să văd Cicatricea întreagă. O crăpătură, atâta tot. O spărtură în lume. Nu ştiu dacă a mai scăpat vreun aeronaut. Dar am urcat la mai mult de un kilometru şi nu am văzut nimic. La înălţimea aceea vântul era puternic şi m-a suflat spre sud ore întregi. M-a îndepărtat de locul acela ucigaş unde toţi curenţii duc spre Cicatrice. *Aroganţa* pierdea aer. Sfâşiată şi arsă de resturi. Mă prăbuşeam. Mi-am construit un soi de acoperământ din dirijabil, l-am legat de lemnul cabinei. Mi-am făcut o plută, ştiind ce mă aşteaptă. Am aşteptat lângă uşile hangarului până ce am ajuns destul de jos şi am aruncat pluta, apoi am sărit după ea.

Abia atunci, în sfârşit, chircit pe pluta mea, mi-am permis să-mi amintesc ce am văzut.

— Am stat singur cu amintirile acelea timp de două zile. Am crezut că o să mor. Mi-a trecut prin minte că poate o să supravieţuiesc destul de mult ca să fiu purtat de curenţi până dincolo de Oceanul Ascuns, unde aşteaptă celelalte vase. Dar nu sunt prost. Ştiam că nu am nicio şansă. Apoi... asta.

Pentru prima oară de când începuse să povestească, Hedrigall părea că cedează psihic din nou.

— Ce-i asta? Ce-i asta?

Isteria din glasul lui se simţi şi mai tare.

— Am crezut că mor. Am crezut că sunteţi visul unui muribund. *V-am văzut murind...,* şopti el. V-am văzut murind. Ce sunteţi voi? Ce oraş e ăsta? Ce mi se întâmplă?

Hedrigal deveni atunci periculos. Strigă, cuprins de febră şi îngrozit. Amanţii încercară să-l potolească, dar trecu ceva timp până manifestările i se domoliră şi căzu într-un somn adânc.

Urmă o lungă tăcere şi Bellis îşi reveni încet la realitate pe măsură ce efectul poveştii lui Hedrigall se disipă. Pielea îi era cuprinsă de fiori; tremura de încordare. Se simţea ameţită şi uluită de povestire.

Ce s-a întâmplat? şopti Amantul cu răceală.

— Cicatricea, şopti Tanner către Bellis. Ştiu ce e. La apropierea asta de Cicatrice, suntem sub efectul *scurgerilor.* Şi Hedrigall cel de sus...

Făcu o pauză şi clătină din cap, cu expresie răvăşită de surpriză.

Bellis ştia ce voia să spună.

— Acela nu e Hedrigall cel adevărat, spuse Tanner, nu cel faptic, nu unul de... aici. Hedrigall al nostru a fugit. Hedrigall cel de aici e scurs... din altă posibilitate. E dintr-una în care a rămas şi în care am călătorit ceva mai repede, în care am ajuns la Cicatrice mai devreme. El e din ceea ce s-a întâmplat... ceea ce *se va* întâmpla.

— O, sfinte, sfinte GurăMultă, drace.

Deasupra lor, Amanţii şi Uther Doul se certau. Cineva – Bellis nu auzi cine – spuse ceva asemănător lui Tanner. Amanta reacţionă violent.

— Rahat! scuipă ea. Rahatul dracului! Nu-i aşa, nu asta se întâmplă. Din toată marea, crezi că am dat *din întâmplare* peste el, chiar dacă s-a scurs afară? E o înscenare. E Hedrigall cel adevărat. E Hedrigall *al nostru* care *n-a fugit niciodată.* E o înscenare să ne facă să ne întoarcem. Nu e o scurgere a Cicatricii.

Era furioasă. Nu mai lăsă pe nimeni să vorbească. Se răsti la Uther Doul şi chiar şi la Amant, spre surprinderea lui Bellis; el o ruga să se calmeze, să *gândească...* Atât de aproape de ţelul călătoriei ei, Amanta se simţea ameninţată şi tuna şi fulgera.

— Să vă spun eu ceva, spuse ea. Ăsta e un rahat şi o să-l ţinem încuiat pe nenorocitul ăsta până o să ne zică adevărul. O să spunem că se reface; o să aşteptăm; o să aflăm ce s-a petrecut de adevăratelea. N-o să acceptăm *rahatul* ăsta pe care ni l-a servit.

— E *nebună?* şuieră Tanner Sack spre Bellis. Ce tot vorbeşte?

— E o mişcare gândită să creeze panică, continuă Amanta. E un plan care să strice totul. E în cârdăşie cu cine ştie cine şi nu-l putem lăsa să câştige. Uther, du-l de aici. Informează paznicii – şi alege-i bine; alege-i pe cei de care eşti sigur. Informează-i despre minciunile pe care s-ar putea să le strige. O să oprim prostia asta aici, spuse ea cu asprime. N-o să-l lăsăm pe rahatul ăsta pervers să reuşească. Afacerea asta se opreşte aici. Îngropăm povestea acum, aici, şi continuăm. De acord?

Poate că Amantul şi Uther Doul încuviinţaseră din cap. Bellis nu auzea nimic. Îşi întorsese faţa către Tanner la acele ultime cuvinte. Îl privise cum îşi ascultă conducătoarea – căreia i se dedicase la modul absolut, căreia i se declarase loial până în pânzele albe – anunţându-şi planul de a dezinforma întregul oraş. Să păstreze secretul a ceea ce auzise. Şi să continue drumul spre Cicatrice.

Bellis urmări cum o umbră rece, moartă şi înspăimântată se aşază pe chipul lui Tanner. Muşchii maxilarului i se încordară şi Bellis ştiu că se gândea la Şekel.

Îşi amintea oare de zilele în care spusese că aventura aceea era o

binecuvântare? Bellis nu ştia. Dar ceva se coagulă în mintea lui Tanner şi o privi cu ochi de ucigaş.

— *N-o să ascundă nimic,* îi şuieră el.

Capitolul Patruzeci şi şapte

Tanner Sack era un om cunoscut. El era cel care se luptase cu un peşte cuirasat ca să salveze un muribund. Se Refăcuse singur ca pe un fel de om-amfibie, ca să trăiască mai bine în Armada. Îşi pierduse băiatul.

Tanner era cunoscut şi respectat.

Pe Tanner îl ascultai şi îl credeai.

Bellis nu putea spune nimic nimănui. Gura ei era tare şi rece ca piatra.

Avea nevoie de alţii care să-i transmită cuvintele.

Toată lumea îl cunoştea pe Tanner Sack.

Dacă Bellis ar fi încercat să spună ce auzise în ascunzătoarea aceea, dacă ar fi încercat să dezvăluie secretele pe care le ascultase, nu ar fi fost crezută. Nu ar fi fost ascultată. Dar ea mai adusese acolo pe cineva, cineva care putea să vorbească pentru ea şi să spună povestea.

Nu se putea abţine să clatine din cap. Să zâmbească rece. *Doamne, am reuşit,* gândi ea, aplecându-şi fruntea. Se simţea încurcată în iţele cauzei, efectului, efortului şi interacţiunii. Simţea că lucrurile se clarifică, forţând-o să se afle în locul acela, în momentul acela, să facă lucrul acela.

Doamne, am reuşit.

Începu aproape imediat ce ea şi Tanner urcară de pe punţile inferioare.

Bellis clipi şi privi împrejur la steaguri, la valuri, la poduri şi turnuri, încă solide şi cimentate. Era bântuită de povestea lui Hedrigall. Văzuse oraşul sfărâmându-se cu atâta limpezime încât se simţi de-a dreptul uşurată să-l regăsească din nou solid.

Tanner începu. Amanţii se aflau încă dedesubt, încă organizându-se, încercând să-l ascundă pe Hedrigall. În timp ce ei îşi făceau treaba în secret, Tanner începu.

Îi căută mai întâi pe cei pe care îi cunoştea bine. Vorbi repede şi aprins. Printre primii o găsi pe Angevina şi o amestecă atent în grupul de docheri cu care vorbea, care nu o cunoşteau.

Pasiunea lui era reală. Nu avea nevoie de oratorie.

Bellis îl urmări cum se mişcă prin mulţimea ce se foia încă pe punţile *Marelui Răsăritean,* discutând pe un ton mânios despre ceea ce auzise, despre ceea ce văzuse Hedrigall – cum şi de ce se întorsese. Mai erau încă un mare număr de piraţi pe nava uriaşă şi Tanner vorbi cu toţi.

Tremura de furie. Bellis îl urmă pe un drum neregulat şi discret. Îl

privi şi fu impresionată de fervoarea lui. Văzu reacţia de uimire care se răspândea ca o boală prin mulţime. Privi neîncrederea devenind rapid încredere şi mânie şi spaimă.

Tanner insistă că aveau dreptul să cunoască adevărul şi o nesiguranţă o cuprinse pe Bellis.

Nu ştia care era adevărul; nu ştia ce să creadă. Nu ştia ce zace în spatele poveştii extraordinare a lui Hedrigall. Erau mai multe posibilităţi. Dar nu conta. Refuza să se gândească la asta acum. Fusese adusă în locul acela şi avea să facă tot ce era necesar ca să sfârşească această situaţie.

Bellis îi urmări pe cei cu care vorbise Tanner cum povesteau altora, apoi altora, până ce deveni imposibil să mai urmărească felul în care se împrăştia. Ştirea căpătase propria-i dinamică. Foarte curând, cei care povesteau felul în care Hedrigall scăpase din Cicatrice nu mai puteau spune de unde ştiau.

Amanţii spuseseră în mare parte adevărul despre Cicatrice, aşa cum înţelegeau ei, într-o formă populară. Erau puţini cei care nu ştiau că se revărsau din ea posibilităţi, că asta era sursa puterii ei. Câţiva văzuseră pornită sabia lui Uther Doul: ştiau ce efect are exploatarea probabilităţilor. Şi aici, atât de adânc în Oceanul Ascuns, atât de aproape de Cicatrice, cu toate scurgerile ei, cu probabilităţile curgând din ea ca o plasmă, nu era greu de crezut că Hedrigall – *acest* Hedrigall, care-şi vărsa furia pe undeva prin punţile inferioare ale vaporului – spunea adevărul.

Şi în vreme ce adevăratul lor Hedrigall ar fi putut fi la mii de kilometri distanţă, unde fugise de săptămâni de zile, plutind peste ocean sau prăbuşit sau supravieţuind ca un pusnic pe un tărâm străin sau înecat în mare, armadorienii acceptară că Hedrigall cel cules din apă era o variantă. Un refugiat dintr-un Bas-Lag îngrozitor în care Armada pierise.

— Cu două zile în urmă, auzi Bellis o femeie spunând înspăimântată. Noi toţi, suntem morţi de două zile.

Era un avertisment. Nimeni nu putea trece asta cu vederea.

Până ce soarele coborâse pe cer, povestea îşi întinsese degetele, pătrunzând în toate districtele. Prezenţa ei umplea atmosfera.

Hedrigall era ascuns şi Amanţii făcuseră o greşeală prostească stând dedesubt, încercând să găsească un plan. Trecând peste ei, Tanner dăduse drumul la veste şi alerga de pe un vas pe altul să o răspândească.

Pe *Marele Răsăritean,* Bellis aştepta, amintindu-şi povestea lui Hedrigall – gândindu-se atât de intens la ea încât îi umplea mintea, făcând-o să revadă îngrozitoarea distrugere. Încerca să nu evalueze

ceea ce auzise. Era o poveste, una uimitoare şi spusă cu talent. Atât era important.

Îi privi pe armadorieni trecând pe lângă ea, dezbătând şi conversând încruntaţi. Îşi făceau planuri, se produceau mişcări. Ceva se întâmpla.

Timpul se mişca repede. Soarele era aproape la asfinţit. Prin tot districtul Ţiparului, atelierele se închideau, lucrătorii se adunau, îndreptându-se spre *Marele Răsăritean.*

La ora şase, ieşiră Amanţii. Simţiseră că se întâmplă ceva, că districtul şi oraşul sunt într-un fel de criză.

Ieşiră la lumină, urmaţi de Uther Doul, cu expresii dure şi nervoase. Bellis îi văzu clipind şocaţi la vederea rândurilor de cetăţeni de dinaintea lor. Mulţimea se adunase ca o armată improvizată: hotchi şi cactuşi, alături de oameni, chiar şi llorgiss.

Deasupra lor, tresărind din pricina nervilor care mureau în lumină, se afla Brucolacul. Iar în fruntea lor, puţin mai în faţă, cu bărbia împinsă înainte, înfruntându-i pe Amanţi, se afla Tanner Sack.

Amanţii aruncară o privire peste mulţime şi Bellis avu impresia că toată lumea tresări. Ea îi privi, apoi nu-i mai băgă în seamă, uitându-se dincolo de ei la mercenar. Uther Doul nu se uită la ea.

— Am vorbit cu Hedrigall, începu Amanta, fără nicio urmă de anxietate în voce.

Uimitor, Tanner Sack o întrerupse.

— Scuteşte-ne, spuse el.

De jur împrejur, oamenii se uitară unul la altul, surprinşi de forţa vocii lui.

Amanţii se holbară la el, făcând ochii mari, dar cu expresia neschimbată pe figură.

— Destule minciuni, spuse Tanner. Ştim adevărul. Ştim de unde este Hedrigall – această variantă de Hedrigall, cel pe care l-aţi închis, l-aţi ascuns de noi. Ştim de unde vine el.

Făcu un pas înainte şi mulţimea înaintă cu el, hotărâtă.

— Jaddock, strigă Tanner. Croscall, Guddrunn, mergeţi şi-l găsiţi pe Hedrigall. E pe undeva pe dedesubt. Aduceţi-l aici.

Un grup de cactuşi înaintară nervoşi spre Amanţi şi spre Uther Doul, spre uşa din spatele lor.

— *Opriţi-vă!* strigă Amantul.

Cactuşii se opriră şi-l priviră pe Tanner. El înaintă şi mulţimea îl urmă. Prinzând curaj, cactuşii îşi continuară drumul.

— Doul…, spuse Amanta, cu voce ameninţătoare.

Toată lumea se opri pe loc.

Uther Doul păşi în faţă, între Amanţi şi armadorienii care înaintau.

După o secundă, Tanner ajunse în faţa lui.

— Pe toţi, Uther Doul? spuse el, destul de tare ca să fie auzit de toată lumea. Vrei să ne ucizi pe toţi? Crezi că o poţi face? Pentru că o să-l aducem aici pe Hedrigall, iar dacă îi ameninţi – arătă el spre cactuşi – toţi ceilalţi îi vor însoţi şi va trebui să ne ameninţi pe toţi. La naiba, poate chiar poţi să o faci. Dar dacă o faci… atunci ce? Pe cine o să mai conducă şefii tăi?

Erau sute de armadorieni în spatele lui, care încuviinţară cu o înclinare din cap, iar unii cu strigăte.

Uther Doul se uită de la Tanner la mulţimea din spatele lui, apoi din nou la Tanner. Apoi se lăsă înfrânt, ezită şi întoarse capul. Cuprins de nesiguranţă, se întoarse, îşi privi şefii. Umerii i se ridicară şi aplecă fruntea ca şi cum ar fi întrebat: *Are dreptate, ce vrei să fac, să-i omor pe toţi?*

Când se întoarse în felul acesta, când arătă îndoială, Tanner câştigă. Făcu din nou un gest cu mâna şi cactuşii trecură de Doul şi de Amanţi, intrând pe coridor, pornind după Hedrigall, neliniştiţi dar nu speriaţi, ştiind că sunt în siguranţă.

Amanţii nici măcar nu se uitară la ei. Îşi fixaseră privirile asupra lui Tanner Sack.

— Ce mai vreţi? spuse Tanner cu glas aspru. Vi s-a arătat ce ni se va întâmplă. Sunteţi atât de înnebuniţi de asta, atât de obsedaţi, încât să nu băgaţi în seamă? Voi încă vreţi să mergem înainte. Şi aveaţi de gând să păstraţi secretul. Voiaţi să ne minţiţi, să ne lăsaţi să ne aruncăm, muţi şi idioţi ca nenorocitul de avanc, în prăpastie. *Ajunge.* Asta se opreşte aici. Nu ne veţi duce mai departe. Ne întoarcem.

— La dracu'!

Amanta împunse cu degetul spre Tanner, ţintuindu-l cu privirea. Scuipă pe punte în faţa lui.

— Laş nenorocit! *Prostule!* Chiar crezi că povestea pe care a spus-o e adevărată? *Gândeşte-te,* la naiba! Aşa crezi că e Cicatricea? Şi crezi că din tot oceanul, din toată *enormitatea asta de Ocean Ascuns,* am dat peste el din pură întâmplare? Chiar crezi că e o *coincidenţă* că Hedrigall al nostru a fugit şi ne-am întâlnit cu un *altul,* din alt loc, cu poveşti care să ne sperie? *E aceeaşi persoană!* Ăsta a fost planul de la început. Chiar nu vezi? Am crezut că ne-a părăsit, dar nu a făcut-o. Unde să fi plecat? A desprins *Aroganţa* şi s-a ascuns undeva. Şi acum, când ne-am apropiat atât de mult de cel mai uimitor loc din lume, a venit să ne sperie. De ce? Pentru că e un laş, ca şi tine, ca voi toţi. Ăsta a fost planul lui. Nici măcar nu a avut curajul să fugă acoperit de ruşine. A aşteptat să vă ia pe toţi cu el.

Unii erau gata să accepte explicaţia asta. Chiar şi aşa mânioasă, tot era în stare să puncteze.

Dar Tanner nu-i dădu satisfacţie.

— Aveai de gând să nu ne spui, făcu el. Aveai de gând să ne minţi.

Am venit atât de departe cu tine şi tu aveai de gând să ne minţi. Pentru că eşti atât de orbită de lăcomie, încât nu puteai risca să te refuzăm. Nu ştii nimic despre Cicatrice, strigă el. *Nimic.* Nu-mi vorbi mie de coincidenţe; nu-mi vorbi despre lucruri incredibile – poate că aşa este. Nu ai de unde să ştii. Nu ştim decât că unul dintre cei mai buni dintre noi se află în puşcăria ta pentru că a vrut să ne avertizeze că vom muri în Cicatrice. Şi eu îl cred. Şi cu asta gata. *Noi* hotărâm ce se întâmplă de acum înainte. Preluăm comanda. Ne întoarcem; ne îndreptăm spre casă. Ordinele tale de a continua… *să le ia naiba.* Nu ne poţi băga pe toţi în puşcărie, nu ne poţi ucide pe toţi.

La aceste cuvinte, în mulţime se stârniră urale şi oamenii începură să scandeze *Sack Sack Sack.*

Bellis nu luă în seamă explozia de exaltare. Se întâmplă ceva extraordinar, ceva aproape de neauzit sub zgomotul de fond al mulţimii.

În spatele lui Uther Doul, Amantul privise şi ascultase cu o teribilă nesiguranţă în ochi. Întinse mâna, o atinse pe Amantă şi o întoarse spre el, apoi îi şopti ceva urgent, ceva care o făcu să reacţioneze cu mirare şi furie.

Amanţii se certau.

Când îşi dădură seama ce se petrecea, peste adunare se lăsă tăcerea. Bellis îşi ţinu răsuflarea. Era profund şocată. De faptul că-şi şopteau, roşii la faţă, cu cicatricile albe de mânie, cu voci şuierate, cu vorbe scurte, din ce în ce mai tare până când începură să ţipe, ignorându-i pe cei din jurul lor, care îi priveau cu o expresie prostită de uimire.

— … *are dreptate,* îl auzi strigând Bellis pe Amant. Are dreptate. Nu ştim.

— Ce nu ştim? strigă Amanta în replică, răvăşită şi înfuriată. Ce nu ştim?

Pe deasupra, un stol de păsări speriate traversă cerul, aşezându-se undeva mai încolo. Armada scârţâia. Liniştea se prelungi. Tanner Sack şi răzvrătiţii erau îngheţaţi. Priveau cearta dintre Amanţi cu un soi de evlavie potrivit unui eveniment geologic.

Privind în urma păsărilor, ochii lui Bellis căzură peste silueta răvăşită a Brucolacului şi rămaseră aţintiţi acolo, deşi vampirul o dezgusta. Convulsiile i se potoleau, trupul i se relaxa. Deschise ochii albi şi orbi în lumina zilei şi întoarse încet capul.

Asculta. Bellis era sigură.

Amanţii ignorau totul în afara lor. Uther Doul se dădu în tăcere la o parte, ca şi cum ar fi permis adunării să vadă mai bine.

Nu se mai auzea niciun alt sunet.

— Nu ştim, spuse din nou Amantul.

Bellis simţi un arc elictric între ochii Amanţilor.

— Nu ştim ce ne aşteaptă. Ar putea să aibă dreptate. Putem fi siguri? Putem risca?

— O, la naiba…, răspunse Amanta cu un oftat puternic.

Se uită la iubitul ei cu o teribilă dezamăgire, ca la o pierdere.

— Să te ia dracu’.

Din nou se lăsă tăcerea, şocul mulţimii era palpabil. Amanţii se uitau ţintă unul la altul.

— Nu-i putem forţa, spuse Amantul în sfârşit, cu vocea tremurându-i violent. Nu putem conduce fără acceptul majorităţii. Nu suntem în război. Nu-l putem pune pe Doul să-i bată.

— Nu te răzgândi acum, spuse Amanta cu glas tremurat. Mă laşi baltă. După toate câte le-am făcut. După ce te-am făcut ceea ce eşti. După ce ne-am făcut împreună. Nu mă respinge…

Amantul privi împrejur, la chipurile celor ce-i înconjurau. Îl cuprinse o panică vizibilă. Întinse mâinile.

— Să intrăm.

Amanta era rigidă, cu cicatricile lucind. Era încordată, încercând să-şi păstreze controlul. Dădu din cap spre el, mânioasă.

— Cine suntem noi să ne pese cine ne aude? Ce-i asta? Ce ţi s-a întâmplat? Eşti la fel de prost ca ăştia? Ţi se pare că minciuna aia gogonată are vreo urmă de adevăr? Crezi? Îl crezi pe nenorocitul acela de fugar?

— Mai suntem o singură fiinţă? îi ţipă Amantul. Sau nu? Asta e singura întrebare aici!

Îşi pierdea controlul. Bellis privi cum legătura dintre ei, ca un cordon ombilical, se usca şi se rupea. Nesigur, furios, terorizat brusc, singur pentru prima oară după mulţi ani, Amantul încerca să spună mai multe.

— Nu putem face asta; nu putem. Ai să pierzi *totul…*

Amanta îl privi cu o expresie rece ca moartea.

— Am avut o impresie mai bună despre tine, spuse ea încet. Am crezut că o să mă împlineşti. Şi aşa ai fost până acum, spuse Amanta pe un ton atât de patetic încât Bellis îşi întoarse privirea ruşinată.

Îl aduseră pe Hedrigall din cală, agăţat de umerii cactuşilor care coborâseră după el. Mulţimea îl întâmpină cu bucurie.

Toată lumea îi punea întrebări la care el nu putea răspunde. Lumea dansa, striga şi îi scanda numele în timp ce el se holba la ei, dezorientat din pricina fricii. Cactuşii, nederanjaţi de ghimpii lui, îl luară şi-l ridicară pe umeri, unde se clătină şi se holbă de jur-împrejur.

— Înapoi! strigă Tanner Sack. Duceţi oraşul înapoi! Luaţi-l pe Amant. Luaţi pe cineva care se pricepe. Aduceţi echipaje la frâie. Să trimitem un semnal avancului; ne *întoarcem.*

Adunarea îi căută din priviri pe Amanţi să-i întrebe cum să facă, dar Amanţii dispăruseră.

În timpul carnavalului stârnit de venirea lui Hedrigall, Amanta se întorsese şi se îndreptase ţanţoşă spre cabina ei, urmată de Amant.

Iar Bellis Coldwine, supraveghindu-i cu grijă, îi urmări de la mică distanţă, pregătindu-se să ia o altă cale, în încercarea finală de a înţelege ce făcuse şi ce i se făcuse.

Când păşi pe coridor, auzi un alt schimb de cuvinte.

— Eu conduc aici, îl auzi ea spunând pe Amant, cu voce groasă şi atentă. Eu conduc locul ăsta; noi conducem. Asta facem noi; asta *suntem,* la naiba… Nu-mi face asta. Ai să ne faci să pierdem totul.

Amanta se întoarse spre el, iar Bellis se trezi descoperită. Dar Amanta o privi numai o clipă, apoi îşi întoarse chipul plin de cicatrici, fără să-i pese. Nu se sinchisea dacă era auzită.

— Tu… spuse ea, atingând faţa Amantului.

Clătină din cap şi, când vorbi din nou, o făcu hotărâtă şi cu mare tristeţe.

— Tu ai dreptate. Nu mai conducem locul ăsta. Nu de asta am venit eu aici. N-am să te rog să vii cu mine.

Pentru o clipă, aproape că izbucni în plâns.

— Mi te-ai furat de la mine.

Se întoarse şi plecă, urmată de Amantul care o ruga, o implora să îl asculte, să fie raţională, să înţeleagă.

Bellis auzise destul. Rămase singură mult timp printre heliotipii lipsite de înţeles înainte de a se întoarce la sărbătoarea de afară, unde Tanner încerca să dea ordine, încerca să întoarcă oraşul din drum.

Găşti gălăgioase, entuziasmate de ceea ce făceau, întoarseră roţile care trăgeau de frâiele avancului. Şi încet, pe o distanţă de kilometri, avancul îşi întoarse botul ascultător, iar traiectoria oraşului începu să descrie un arc de cerc. Armada se întorcea.

Era o curbă foarte largă, luând aproape întreaga zi pentru a o completa. Iar în timpul cât oraşul schimba direcţia, birocraţii-piraţi ai Ţiparului alergau frenetici prin district, încercând să descopere cine era acum la cârmă.

Adevărul îi îngrozi: în orele acelea de anarhie, nimeni nu dădea ordine. Nu exista nicio ierarhie, nicio ordine, doar un soi de democraţie ad-hoc condusă după nevoie de armadorieni. Birocraţii nu puteau accepta asta şi îi văzură ca lideri pe Tanner Sack şi Hedrigall. Dar cei doi nu erau decât participanţi, nimic mai mult: unul entuziast, celălalt uluit, târât pe umerii altora ca o mascotă.

Aşa se termină totul?

Bellis e pierdută în senzaţii. Trăirile îi consumă puterile. Este noapte acum, iar ea aleargă cu o mulţime de cetăţeni cu zâmbetul pe

buze de-a lungul graniţei cu districtul Jhour, pentru a privi echipele care se întorceau de pe vasele de comandă a frâului. Îşi dădu seama că şi ea zâmbea. Nu mai ştia când începuse.

S-a terminat?

Aşa se termină totul?

Autoritatea, care controla Ţiparul şi cuprinsese întreaga Armada cu voinţa sa, dispăruse. Fusese atât de puternică, atât de mult timp, iar acum se topea cu o repeziciune şi un calm care o uluia pe Bellis. *Unde au dispărut toţi?* se întrebă ea. Conducătorii dispăruseră, şi o dată cu ei şi infrastructura de legi şi de administraţie, străjerii şi autoritatea lor.

Conducătorii altor districte fuseseră destul de înţelepţi să rămână tăcuţi şi ascunşi. Nu ar fi mers să preia ei controlul acestei mulţimi furioase şi euforice. Nu erau atât de proşti. Aşteptau.

Toate temerile şi resentimentele şi nesiguranţa, tot ce se adunase în cetăţeni de săptămâni şi luni de zile, ceea ce adunaseră de fiecare dată când avuseseră îndoieli şi nu spuseseră nimic; asta era puterea care îi mişca. Asta întreţinea revolta. Povestea extraordinară, improbabilă a lui Hedrigall declanşase totul, îi eliberase, le dăduse siguranţa de care aveau nevoie.

Întoarseră oraşul.

Bellis nu vedea niciun semn că ar fi început jafurile, nicio violenţă, nu auzea niciun foc de armă. Toată lumea avea o singură problemă. Să nu moară, să scape cu viaţă din această mare înfiorătoare. Avancul era încă rănit, dar înainta, iar Bellis, care putea să vadă stelele, ştia că fiara se îndreaptă înapoi spre Oceanul Agitat.

Asta-şi dorise. Fiecare kilometru care o îndepărtase de Noul Crobuzon fusese o înfrângere. Încercase totul ca să întoarcă din drum oraşul, să se întoarcă acasă; acum, brusc şi pe neaşteptate, reuşise.

Cum s-a întâmplat? îşi spune ea, simţind că ar trebui să fie mândră, triumfătoare, şi nu doar o spectatoare uimită şi fericită.

Ştie de ce e tulburată. Are întrebări şi resentimente, îşi aminteşte de privirea lui Uther Doul. *Am fost din nou folosită,* gândeşte ea şi se miră. *Din nou.*

Fusese prinsă într-un lanţ complicat de manipulare. Nu se mai putea descâlci. Nu era momentul.

Rachetele de semnalizare, cele pe care le foloseau piloţii de pe vasele de control, se transformaseră într-un vulgar foc de artificii. Era o sărbătoare a sfidării – nu mai avem nevoie de ele, spuneau răzvrătiţii.

Lumea era încă afară, sărbătorind frenetic, când cerul porni să se lumineze spre răsărit.

Bellis stătea pe *Marele Răsăritean,* aproape de intrarea în coridorul prin care se ajungea la apartamentul Amanţilor. Aştepta de ceva timp. Îşi aminti ceea ce spusese Amanta: *N-am să-ţi cer să mă urmezi.* Ceva se încheia şi Bellis voia să fie martoră la eveniment.

Mai erau şi alţii pe punte, obosiţi şi beţi, cântând şi privind marea, dar care tăcură atunci când Amanta apăru cu Uther Doul alături. Preţ de o clipă, cei prezenţi îşi amintiră de furia lor şi de ceea ce s-ar fi putut întâmplă, dar starea trecu repede.

Amanta ducea nişte pachete burduşite. Nu se uita la nimeni decât la Doul. Bellis observă că într-unul dintre pachete se găsea posibiladianul, instrumentul muzical ciudat al lui Doul.

— Asta e tot? spuse Amanta, iar Doul încuviinţă.

— Tot ce am strâns, spuse el, în afară de sabia mea.

Înfăţişarea Amantei era aspră. Calmă şi hotărâtă.

— E pregătită barca? spuse ea şi Doul dădu din cap.

Păşiră împreună, neatinşi, priviţi de toţi piraţii, spre sabordul *Marelui Răsăritean,* spre străzile care se strecurau peste aglomerarea de vase, ţintind spre Portul Basilio.

Bellis continua să privească înapoi spre uşă. Îl aştepta pe Amant să apară, să o cheme înapoi sau să fugă spre Amantă, să-i spună că vrea să o urmeze, că nimic nu putea să-i despartă, dar nu se întâmplă nimic.

Nu fuseseră niciodată o singură fiinţă. Nu făcuseră niciodată acelaşi lucru. Poate că numai din întâmplare călătoriseră atât de mult împreună.

La marginea *Marelui Răsăritean,* Amanta îl opri pe Uther Doul şi se întoarse să arunce o ultimă privire navei. Soarele încă nu se ridicase, dar cerul era luminat, iar Bellis îi vedea limpede chipul.

O nouă tăietură îi trecea peste faţă, peste obrazul drept de la frunte până la maxilar. Tăietura lucea ca şi cum ar fost dată cu lac. Era profundă şi de un roşu întunecat, trecând peste alte cicatrici mai vechi de parcă ar fi vrut să le renege.

Bellis nu mai auzi niciodată poveşti despre această ultimă călătorie, ceea ce o mira. În zilele şi săptămânile care urmară, când toată lumea vorbea despre noaptea revoltei, nu auzi nici măcar o dată despre Amantă şi Uther Doul care traversaseră oraşul obosit şi beat din pricina răzvrătirii sale.

Însă putea să-şi imagineze. Îi vedea înaintând liniştiţi, Amanta tristă şi gânditoare, privind împrejur, memorând detaliile oraşului pe care îl condusese atât de mult timp. Aranjându-şi boccelele, simţind greutatea tuturor acelor cărţi savante care tratau metode de exploatare a posibilităţilor şi greutatea tuturor maşinăriilor pe care i le dăduse Doul.

Cu Doul alături, pregătit să scoată sabia pentru a o proteja în timpul ultimelor minute pe care le mai petrecea în Aramada. Era oare necesar? Avea el nevoie să intervină? Bellis nu auzi poveşti despre armadorieni ucişi.

Şi era Amanta singură cu adevărat?

Părea greu de crezut că după atâţia ani nu avea pe nimeni gata să o urmeze. Logica ei narativă nu reprezenta mercantilismul brutal care mâna Armada, dar era oare atât de străină tuturor cetăţenilor? Nu ar fi putut controla o navă, nici măcar una mică, de una singură. Bellis îşi imagina mai uşor că, în trecerea ei prin oraş, atrăsese pe cei care se ascundeau, care o simţiseră şi o urmaseră. Necunoscuţi de vecini, mânaţi de alte motivaţii, formaseră un grup în spatele Amantei şi al lui Uther Doul, mergând în acelaşi ritm, cu bagaje şi gata să părăsească oraşul.

Romantici, povestitori, nepotriviţi, sinucigaşi şi nebuni. Bellis şi-i imagina umblând în urma Amantei.

Nu putea să nu se gândească la echipa care se alăturase Amantei în trecerea ei printre depozitele părăsite ale docurilor. Şi-i imagina urcând pe puntea vasului alături de Amantă, ajutând-o să pornească motoarele şi îndepărtându-se, luându-şi adio.

Dar Bellis nu avea de unde să ştie toate astea. Amanta poate că plecase singură.

Bellis nu ştia decât că, după aproape o oră, cu soarele încă abia răsărind şi împrăştiind o lumină groasă, o pânză trecu netulburată prin intrarea îngustă a Portului Basilio şi plecase pe mare. Puntea era echipată cu macarale mici, mecanisme şi maşinării de tot felul al căror scop era complet necunoscut lui Bellis. Vasul părea bine echipat şi curat.

Bellis nu-l vedea limpede. Privea peste conturul neregulat al acoperişurilor Armadei, peste pantele cenuşii şi roşii, peste ţigle, beton şi oţel. Abia dacă putea urmări înaintarea vasului prin dimineaţa uleioasă, trecerea lui pe lângă alte vase legate cu grijă la docuri, ieşirea din carnea oraşului. Vedea fumul luat de curenţii puternici ai Oceanului Ascuns.

La mică distanţă de Bellis, Amantul privea şi el.

Ochii lui erau atât de roşii de plâns, încât părea că se frecase cu nisip. Fireşte, obrazul lui purta doar vechile cicatrici.

Vasul înainta cu viteză constantă, aşa cum nu mai văzuse Bellis în Oceanul Ascuns. Fără să facă paradă, fără focuri de armă sau artificii, se îndreptă spre nord, perpendicular pe oraş, intrând în siajul Armadei şi ţintind spre orizont, spre Cicatrice.

Mult timp după aceea, după ce vasul dispăru din raza vizuală, Uther Doul se întoarse singur pe *Marele Răsăritean.*

Doul se opri sub catargul de care era crucificat Brucolacul ce începuse să geamă din pricina răsăritului.

— Daţi-l jos, spuse autoritar Uther Doul unui grup din apropiere.

Ei ridicară privirea, dar nu se împotriviră.

— Daţi-l jos şi duceţi-l acasă.

Şi în dimineaţa aceea extraordinară, în timp ce oraşul îşi căuta noi conducători şi nimeni nu ştia ce era permis sau normal sau acceptabil sau drept, ordinul mărinimos al lui Uther Doul fu ascultat.

Amanta nu mai este, îşi spuse brusc Bellis. Privea spre marginea orizontului, acolo unde dispăruse vasul. Se gândi la cearta Amanţilor şi la noua rană – o cicatrice proaspătă peste faţa Amantei, refăcând-o şi separând-o. *Nu mai eşti Amanta.*

Bellis încercă să şi-o imagineze la cârma vasului, îndreptându-se spre cel mai extraordinar loc din lume. Bellis încercă să se gândească la ea în noua ipostază, să-şi limpezească atitudinea faţă de ea, să-i recunoască meritele şi să o acuze după fapte. Se gândea la ea pilotând vasul pierdut către marginea lumii după propriile ei planuri şi dorinţe.

Dar Bellis se tot gândea la ea ca Amanta, Amanta, Amanta, chiar dacă încerca să evite acest nume.

Pentru că nu cunoştea numele adevărat al femeii.

Coda: Tanner Sack

A fost o nebunie aici. Nici n-ai crede ce am făcut.

Nu ne mai îndreptăm spre Cicatricea blestemată. Ne întoarcem în apele din care am venit. Ne întoarcem la starea de dinainte.

Ciudat. Spun aşa, dar nici nu cunosc oraşul de dinainte de cursa spre Oceanul Ascuns. Nici tu. Tot ce s-a întâmplat a fost conceput ca să ne aducă aici. N-am trăit aici pe vremea când era numai un oraş al piraţilor.

Nici tu.

Am petrecut timpul cu Angevina ta. Aş minţi dacă ţi-aş spune că suntem cei mai buni prieteni. Suntem puţin timizi, ai putea să spui asta. Dar ne vizităm şi vorbim mai ales despre tine.

Am fost minţiţi şi ne-am săturat, ne-au pus pielea la bătaie, la naiba, aşa că i-am forţat să se întoarcă.

Asta nu te poate face să revii.

Nu mai trăiesc aici. Nu mai trăiesc niciunde. Locul ăsta te-a ucis.

Nu ştiu ce au fost creaturile acelea din apă. Ştiu că acelea cu care ne-am luptat în apă în noaptea ceea nu erau vampiri. Nimeni nu vorbeşte despre ele. Nimeni nu ştie ce erau. Numai că ne-au ajutat să ne întoarcem.

John Bastardul le-a văzut. Îmi dau seama când mă uit în ochişorii lui. Dar nu spune nimic.

Eu am fost acela care a întors oraşul. Creaturile acelea care te-au luat pe tine, vampirul care a luptat alături de ele, au dat greş.

Am făcut eu treaba lor. Am făcut să ne întoarcem.

Nu ştiu dacă e caraghios. Ştiu doar că nu mai vreau să trăiesc aici şi că nu pot să plec.

Sunt o creatură a mării acum. E o glumă proastă. Ştim amândoi cum arată o adevărată creatură a mării, cât de repede se mişcă. Nu ca mine, greoi, asudând, Refăcut.

Şi sunt speriat acum. Dacă intru în apă, transpir. Nu sunt nici pe departe ca acele fiinţe care te-au luat.

Dar nu mai pot trăi în aer liber. Nu mai am această opţiune.

Ce să fac? Nu mă pot întoarce în Noul Crobuzon, iar dacă aş face-o, aş muri fără apa sărată.

Am să mă chinuiesc să înot. Am să mă obişnuiesc din nou. Am să reuşesc.

Nu mă pot ţine cu forţa. Pot pleca. Poate că o să trecem pe lângă o coastă într-o bună zi şi am să mă strecor. Am să plec şi am să trăiesc singur în ape puţin adânci ca să văd stâncă de sub mine, să văd locurile în care copacii ating fundul. Pot trăi acolo singur. M-am săturat.

Nu am nimic.

Cu timpul, cu timpul, îmi spun ei, o să-mi treacă. Nu vreau timp să mă vindec. Există un motiv pentru care sunt aşa.

Vreau timp să mă urâţesc şi să sufăr pentru tine, să rămân însemnat. Nu vreau să te uit.

Nu pot să-ţi spun adio.

Prafuri, a doua zi de Tathis, 1780. Armada.

Avancul încetineşte din nou, pentru ultima dată.

Poartă încă rănile măcinătorilor. Ceea ce i-au făcut nu s-a vindecat încă, nu s-a cicatrizat, ci a rămas deschis şi chinuitor. Traversăm uneori suprafeţe de puroi de-al lui.

Cred că-l lasă inima.

Ştim cu toţii că avancul moare.

Poate că-şi caută casa. Poate că încearcă să-şi găsească drumul spre universul de apă sărată lipsită de lumină de unde l-am pescuit. Şi devine tot mai bolnav şi slab, sângele i se îngroaşă, i se încheagă, i se strică, se mişcă tot mai încet.

Nu-i nimic. Suntem foarte aproape de marginea Oceanului Ascuns. Vom ieşi curând – dintr-o zi în alta, poate dintr-o oră în alta – şi flota armadoriană ne va aştepta. Avancul va supravieţui până atunci.

Ziua în care oraşul se va opri definitiv este totuşi aproape.

Vom fi eşuaţi, prinşi de o ancoră organică, milioane de tone de cadavru putrezind pe fundul abisului.

Cinci lanţuri, cinci verigi de tăiat. Pentru fiecare verigă, două tăieturi. Fiecare verigă groasă de mai mulţi metri şi călită taumaturgic. Ne va trebui ceva timp, dar, până la urmă, unul câte unul, kilometrii de metal vor cădea.

Ce catastrofă va fi pentru fiinţele de pe fundul mării – ca o pedeapsă divină. Tone de metal căzând, accelerând, prin patru-cinci kilometri de apă, izbindu-se în sfârşit de fundul mării, sfărâmând stânca de dedesubt. Căzând peste cadavrul avancului, făcându-l poate să se crape, împrăştiind kilometri de intestine în mâlul întunecat.

Poate că, în timp, vor evolua ecosisteme în jurul acelei bogăţii.

Noi vom fi de mult plecaţi.

Vom ajunge la flotă, ne vom prinde din nou şi Armada va fi din nou cum era. Vor fi mai puţine vase care să tragă oraşul, fireşte, după măcelul din războiul crobuzonian, dar oraşul va scăpa de nenumărate mii de tone de lanţuri. Va fi un echilibru.

Armada va fi cum era înainte.

Înapoi în Oceanul Agitat, înapoi la căile comerciale, înapoi la porturi şi negustori. Piraţii armadorieni care au aşteptat luni de zile, urmărind

oraşul cu dispozitive ciudate, îl vor găsi din nou. Ne vom întoarce prin Marea Domnului, prin Hebdomad, Gnurr Kett, Canalul Vasiliscului.

Înapoi spre Noul Crobuzon.

A trecut o lună de când a plecat femeia al cărui nume nu-l cunosc. Lucrurile s-a schimbat.

Nu a trecut mult timp până ce răzvrătiţii au renunţat la putere. Nu aveau un plan, nu aveau un grup de sprijin. Erau numai un grup de oameni separat care aflaseră că fuseseră minţiţi şi care nu voiau să moară. Preluaseră puterea printr-o lovitură anarhică, de moment, şi renunţaseră la ea cu uşurinţă.

În câteva zile, Amantul a ieşit din nou la iveală. A ieşit din *Marele Răsăritean* şi a dat ordine. Oamenii le-au îndeplinit cu bucurie. Nimeni nu avea ceva împotriva lui.

Cu toate acestea, Amantul e pierdut. Toată lumea o ştie. Ochii lui nu se mai aţintesc, ordinele sunt vagi. Uther Doul îi şopteşte cu grijă, iar Amantul dă din cap şi dă o comandă care are sens, traducând cuvintele lui Doul în limbajul Amantului.

Doul n-o să mai permită ca situaţia asta să continue. Este un mercenar: lucrează pentru bani; îşi vinde loialitatea. Dacă trebuie să aibă controlul, nu cred că ar vrea să fie atât de făţiş. Dacă ar conduce el, ar ascunde-o, ca să poată fi plătit. Măcar atâta lucru am învăţat şi eu.

Nu ştiu ce s-a întâmplat cu el de se fereşte aşa de mult de putere.

Nu am mai întâlnit un om atât de complicat sau, după cum bănuiesc, atât de tragic. Propria lui poveste a sădit ideile care ne-au adus aici, atât de departe de ceea ce căuta el în Armada. E greu de spus care au fost intenţiile lui şi ce reacţii a avut. Nu cred că situaţia de faţă îl satisface; să se uite la locul pe care-l ocupă el, la acela al Amantului şi să dea din cap spunând „Asta mi-am dorit”.

Îşi petrece viaţa fie controlând totul, fie cuprins de panică şi teamă. Ori a plănuit totul până la detalii ameţitoare, ori ne face să trecem cu disperare de la o criză la alta, neştiind ce vrea de fapt, fără ca înfăţişarea lui să trădeze ceva.

Amantul se uită cu ochi morţi spre orizont. Deşi la sfârşit femeia a fost dispreţuită şi temută pentru minciunile ei, nu a fost niciodată jalnică, pe când primul ei iubit aşa a devenit. Bănuiesc că nu va supravieţui. Poate va descoperi într-o zi că Doul nu-i mai este alături. Mai ales acum, când Brucolacul controlează din nou districtul Acalmiei.

Puţini sunt cei care au văzut măcinătorii şi încă mai puţini vorbesc despre asta. Numai eu nu-i pot uita.

L-am văzut pe Brucolac noaptea. Se plimbă liber.

Este marcat de soare şi va rămân aşa toată viaţa. Este înfrânt. Carrianne vorbeşte despre el cu un soi de afecţiune austeră. Cetăţenii

lui i s-au alăturat şi majoritatea celorlalţi l-au iertat repede – chiar şi cei care au pierdut fiinţe dragi în noaptea răzvrătirii. În definitiv, a atacat Ţiparul pentru că era de părere că oraşul trebuia să se întoarcă din drum. Şi avea dreptate, exact asta facem acum.

Nu este nicio dispută între Acalmie şi Ţipar. Carrianne îmi spune că Doul îl vizitează pe Brucolac, noaptea, pe *Uroc.*

Petrec multe zile cu Carrianne. Nu vorbeşte despre sprijinul pe care l-a oferit odată proiectului Amanţilor. Timp de aproape o săptămână, nici nu prea a deschis gura. Poate că îi era ruşine să se regăsească de partea femeii care ne minţea şi ne ducea la moarte.

Asta e, se pare, varianta acceptată. Credem ceea ce a spus Hedrigall cel întors printre noi. Asta crede lumea; de aceea s-a întors oraşul.

Tanner Sack şi cu mine – ne mai vedem din când în când. El a început din nou să muncească sub oraş. Nu pomeneşte niciodată de ziua în care l-am dus în ascunzătoare, ziua în care a pornit revolta.

Eu am făcut asta?

Revolta a fost opera mea? Oraşul care se îndreaptă din nou spre sud, spre apele prin care am mai trecut, spre locurile care înseamnă atât de mult pentru mine – să fie asta opera mea?

Şi să însemne asta că am câştigat?

Poate că femeia a ajuns cu bine, poate că a ancorat la marginea apei şi a coborât echipamentul în hău, extrăgând toate energiile de care are nevoie, şi poate că acum este puternică precum o zeiţă.

Poate a căzut.

Poate că nu există nimic în care să cazi.

Ni se spune că Hedrigall este bolnav, delirează, undeva prin *Marele Răsăritean.* Când am auzit asta am spus: nu ni se spune adevărul.

Femeia avea dreptate. Ce coincidenţă stupidă trebuie să credem că s-a petrecut – ce şir de întâmplări incredibile – să credem că Hedrigall *al nostru* a plecat, iar într-o altă lume posibilă *un altul* a rămas, s-a pierdut – şi a fost din nou găsit, din toată marea, de către noi. Nu ni s-a spus adevărul.

Îmi amintesc privirea pe care mi-a aruncat-o Doul.

M-a căutat şi m-a găsit, pe *Marele Răsăritean,* şi mi-a spus din ochi să vin, să ascult şi să termin povestea asta. Mi-a spus atât de multe cu privirea aceea şi a lăsat atât de multe de explicat. Atât era limpede: ce a făcut el. Jocurile lui, manipulările lui.

Mi-l imaginez întâlnindu-se cu Hedrigall, cactusul loial înspăimântat şi îngrozit de planul Amanţilor. Doul, făcând sugestii. Ascunzându-l pe Hedrigall undeva, la loc secret şi liniştit. Strecurându-se neştiut, cum numai el ştie s-o facă, tăind ancora Aroganţei; aducându-l din nou la lumină pe Hedrigall, mai târziu, ca să îngrozească populaţia cu poveştile lui despre canioanele mării. Ca să nu trebuiască să spună el

nimic. Să aibă loialitatea lui în siguranţă.

Sau poate că Fennec a sugerat ascunderea lui Hedrigall; un plan în cazul în care crobuzonienii nu reuşeau să-l salveze şi să-l aducă înapoi acasă.

Dar am văzut privirea lui Doul. Dacă toate astea erau opera lui Fennec, atunci Doul a ştiut şi l-a ajutat să fugă.

Mă gândesc la toate momentele acelea în care Doul îmi povestea, îmi dădea de înţeles, mă lăsa să aflu unde vom merge, ce vom face. Ştiind că îl cunosc pe Silas Fennec, Simon Fench, ştiind că am să-i spun lui totul. Supărat doar când îi spuneam lucruri *greşite.*

Petrecând timp cu mine şi apropiindu-se de mine. M-am apropiat. M-a folosit.

Sunt tulburată de câte lucruri ştia şi vedea. Aş vrea să ştiu când a început totul – dacă am fost folosită luni la rând sau doar în ultimele zile. Nu ştiu cât din ceea ce face Doul este strategie şi cât reacţie. Cu siguranţă a ştiut mult mai multe decât am crezut.

Nu ştiu sigur cât de mult s-a folosit de mine.

Mai există o posibilitate. Asta mă tulbură.

Am auzit iar şi iar, de la multă lume, de multe ori, că acest Hedrigall nu este exact ca al nostru. Manierele lui sunt altele, vocea mai ezitantă. Chipul lui, spun ei, este mai mult – sau mai puţin – însemnat de cicatrici. Este un refugiat din altă lume. Lumea crede asta.

Este posibil. Este posibil să spună adevărul.

Dar chiar şi aşa, nu se poate să fie numai norocul de vină. L-am văzut pe Doul: îl aştepta pe acest Hedrigall, ca şi pe mine. Deci nu poate fi o întâmplare că acest Hedrigall a venit. Există o altă explicaţie.

Poate că e opera lui Doul. Am auzit muzică. Poate că era Doul, cântând la posibilităţi, făcând un concert de probabil şi improbabil.

A cântat el la posibiladian noaptea, când ne apropiam de Cicatrice, astfel ca lumile posibile să devină mai evidente? Să găsească una în care Hedrigall a supravieţuit, să-l scoată de acolo şi să-l tragă aici ca să fie găsit?

Un lanţ atât de subtil: eu să fiu acolo împreună cu cineva care să fie crezut, Doul să mă găsească cu privirea. Aşa de multe întâmplări: Doul este probabil cel mai norocos om din Bas-Lag. Sau a plănuit lucrul care nu se putea plănui. M-a pregătit pentru un asemenea moment.

Poate el să interpreteze posibilităţi ca un virtuoz, să se asigure că probabilitatea care ia fiinţă este cea în care mă aflam şi eu, alături de Tanner, privind şi ascultând în timp ce Hedrigall sosea?

Dar dacă Bellis nu se afla acolo la momentul acela? Aducea el o alta? Mă aducea pe mine? Pe cea care avea să fie la locul potrivit şi la

momentul potrivit, pentru a se încadra în planurile lui?

Sunt eu o Bellis alternativă?

Şi dacă sunt, ce s-a întâmplat cu cealaltă? Cea adevărată?

A ucis-o? Îi pluteşte trupul pe undeva, putrezeşte sau este mâncat de animale? Sunt o înlocuire? Scoasă dintr-o anumită existenţă pentru a înlocui o femeie moartă – ca să fiu acolo unde a avut nevoie Doul să fiu?

Asta numai ca să poată întoarce din drum oraşul şi să nu mai înainteze. Era asta singura cale? Să fi făcut asta ca să facă ce vrea el fără să pară că a intervenit cu ceva.

Niciodată nu am să fiu sigură de ceea ce s-a întâmplat, exact cum şi cât am fost folosită în tot haosul şi luptele sângeroase.

Că am fost folosită nu am nicio îndoială.

Doul nu mai este interesat de persoana mea.

Tot timpul cât am fost împreună s-a jucat cu mine, m-a transformat în agentul lui ca să întoarcă oraşul, ca să nu fie el cel care o face. Un mercenar loial, aducând oraşul înapoi la stadiul de pirat.

Acum că am făcut ceea ce s-a aşteptat de la mine să fac, nu mai însemn nimic pentru el.

Mi se pare ciudat să mă regăsesc drept o piesă dintr-un joc. Mă simt umilită de el, dar sunt prea bătrână ca să mai sufăr din pricina unei trădări.

Cu toate acestea, de două ori am încercat să-l văd. Să înţeleg ce a făcut. De două ori am bătut şi l-am făcut să-mi deschidă uşa şi să se uite la mine fără o vorbă de parcă aş fi fost o străină. De ambele dăţi mi-a lăsat un gust amar.

Nu există aşa ceva, mi-am amintit de vorbele lui Silas Fennec.

Este probabil cel mai bun sfat.

Acum, există doar un mic număr de posibilităţi care pot explica ce s-a întâmplat. Oricare dintre ele poate fi adevărată. Iar dacă Doul s-ar arăta nevinovat faţă de toate, aş avea mai puţine la îndemână să înţeleg, mult mai puţine decât am acum. Ar trebui să contemplu posibilitatea că nu există niciun plan – că nu e nimic de explicat.

De ce să-mi asum un asemenea risc? De ce să renunţ şi la cele pe care acum le înţeleg?

Tanner Sack m-a vizitat. Angevina l-a aşteptat jos, pe puntea *Chromolith*-ului. Nu poate urca scările cu şenilele ei.

Sunt sigur că-şi găsesc alinarea unul în celălalt. Dar eu am văzut între ei nesiguranţă şi atenţie, şi cred că se vor despărţi. Împărtăşesc aceeaşi pierdere şi cred că nu este suficient.

Tanner mi-a adus o heliotipie pe care a găsit-o: Şekel, ţinând în mână două cărţi, zâmbind la intrarea în bibliotecă. Tanner a hotărât că tot ce are de-a face cu Şekel şi cu cărţile îmi aparţine. Sunt jenată. Nu ştiu cum să-i spun să se oprească.

După ce a plecat, m-am uitat la hârtia în nuanţe de sepia pe care mi-a dat-o. Nu era o poză bună. Sugestii vagi de arhitectură şi biologie arse pe hârtie. Rănind-o şi vindecând-o după noi configuraţii. Cicatricile sunt amintiri.

Păstrez amintirile mele despre Armada pe spate.

Am scos bandajele acum câteva săptămâni şi, cu ajutorul unor oglinzi, am văzut ce a scris Ţiparul pe pielea mea. Era un mesaj urât de ţi se oprea respiraţia, cu litere brutale.

Spatele îmi este străbătut de linii orizontale, aproape paralele, pe locurile unde a ajuns biciul. Par să iasă din coaste, să-mi spargă pielea şi că coboare spre partea cealaltă.

Ca nişte suturi. Care mi-au cusut trecutul de mine.

Mă uit la ele cu mirare. De parcă n-ar avea nicio legătură cu mine. Armada este cusută pe spatele meu şi ştiu că o voi duce cu mine peste tot.

Atât de multe adevăruri au fost ţinute departe de mine. Această călătorie violentă, fără rost, e stropită cu sânge. Mă simt plină de sânge, mi-e greaţă. Asta e tot: brutalitate fără rost. Nu se învaţă nimic din asta. Nu este nicio uitare extatică. Nu există mântuire în apa mării.

Voi duce Armada cu mine acasă, cărând-o în spate.

Acasă.

A doua oară când Doul m-a găsit la uşa lui, probabil că a zărit ceva pe chipul meu. A dat din cap o dată şi a vorbit.

A spus: „Gata. De ajuns. O să te ducem înapoi."

Înapoi din nou.

M-am blocat. Am aplecat fruntea şi i-am mulţumit.

A fost darul lui. Şi nu din pricina a ceea ce a fost între noi odată.

Mă răsplăteşte. Mă plăteşte.

Pentru treaba pe care am făcut-o. De când m-a folosit.

Doul a trimis mesaje prin mine lui Fennec, iar Fennec le-a împrăştiat în oraş. Dar Fennec a greşit şi Amanţii l-au contracarat spunând adevărul. Aşa că Doul a găsit alt mod de a mă folosi.

Iar acum mă duce acasă. Nu pentru că ţine la mine sau că aşa e drept. Îmi oferă o plată.

Am să accept.

Nu e prost. Ştie că nimic din ce aş putea face în Noul Crobuzon nu poate ameninţa în vreun fel Armada. N-aş fi ascultată dacă aş încerca să spun ceva Parlamentului, şi de ce m-ar asculta pe mine, o renegată?

Până la urmă va exista o navă însărcinată să prade în Canalul Vasiliscului. Iar eu o să fiu pe nava aceea. Am să fiu urcată într-o barcă, poate, şi trimisă în portul acela urât Qe Banssa pe care l-am văzut de pe puntea *Terpsichoriei.* Şi am să aştept acolo până ce va

apărea o navă din Noul Crobuzon îndreptându-se spre casă, spre Golful de Fier şi Marele Catran, spre oraş.

Uther Doul n-o să-mi refuze asta. Nu-l costă nimic.

Sunt multe luni de când am plecat din Golful de Fier. Până ce vom fi traşi înapoi, va trece mai mult de un an. Am să-mi iau un alt nume.

Terpsichoria este pierdută. Oraşul nu mai are niciun motiv să o urmărească pe Bellis Coldwine. Şi chiar dacă vreun nenorocit de băgăcios din Noul Crobuzon îşi va aminti, dacă mă va recunoaşte şi va da informaţia unui miliţian în uniformă, tot m-am săturat să fug. Dar nu pot să cred. Partea aceea din viaţa mea s-a terminat. A venit o altă vreme.

După toate câte s-au întâmplat – după toate eforturile mele frenetice şi fără rezultat de a evada – cred că am făcut tot ce se putea pentru a mă întoarce acasă, ducând amintirea Armadei încrustată în piele.

Sunt surprinsă să mă văd scriindu-ţi această scrisoare din nou. Odată ce i-am spus lui Uther Doul adevărul despre scrisoare, mi s-a părut că acest capitol este închis.

Auzindu-mă spunând asta, m-am simţit ca un copil lăsat singur. Există ceva mai vrednic de milă decât bucata asta de hârtie pe care sunt atât de nerăbdătoare să o trimit, chiar dacă nu m-am hotărât cui s-o trimit? Am să o las atunci deoparte.

Dar ăsta e un nou capitol. Oraşul se întoarce în timp, pregătindu-se să o ia de la capăt cu pirateria lui simplă de pe ţărmurile bogate din apropierea casei mele. Totul s-a schimbat şi mă văd tremurând, excitată, numărându-mi clipele, nerăbdătoare să termin această scrisoare. Nu mă deranjează. Simt că aici îmi pot deschide sufletul.

Este o Scrisoare Posibilă. Până în ultima clipă, când am să scriu numele tău lângă cuvântul „Dragă”, după toate aceste foi şi luni de zile, aceasta este o Scrisoare Posibilă, plină de potenţialitate. Acum sunt foarte puternică. Sunt gata să exploatez toate posibilităţile şi să transform una în realitate.

Nu m-am comportat ca o bună prietenă cu tine şi am nevoie să mă ierţi. Mă gândesc la toţi prietenii din Noul Crobuzon şi mă întreb care ai să fii tu.

Iar dacă aş vrea ca această scrisoare să fie o amintire, să fie un instrument de spus *adio* în loc de *salut,* atunci tu ai să fii Carrianne. Tu eşti cea mai dragă prietenă, dacă ar fi aşa, şi faptul că nu te cunoşteam atunci când am început să scriu această scrisoare nu însemnă nimic. În definitiv, aceasta este o Scrisoare Posibilă.

Oricine ai fi, nu ţi-am fost o bună prietenă şi-mi pare rău.

Acum ne apropiem de flota care se înşiră în apele de dincolo de Oceanul Ascuns, ca o falangă de soldaţi nerăbdători, iar eu îţi scriu această scrisoare pentru a-ţi povesti tot ce mi s-a întâmplat. Şi, pe

măsură ce-ţi povestesc, am ajuns să înţeleg că am fost manipulată, folosită la fiecare pas, că şi atunci când nu eram translator, tot am transmis mesaje altora. Nu mai sufăr din pricina asta.

Nu că nu mi-ar păsa. Nu că n-aş fi furioasă pe faptul că am fost folosită sau, doamne păzeşte, că nu-mi pare rău de evenimentele îngrozitoare pe care le-am declanşat fiind folosită.

Dar chiar şi atunci când am vorbit în numele altora (vrând sau nevrând), am făcut lucruri care să-mi servească. Am fost prezentă pe tot parcursul evenimentelor. În plus, stând aici, la cincisprezece mii de kilometri de Noul Crobuzon, de cealaltă parte a mărilor, ştiu că mă îndrept, încet, spre casă. Deşi tristeţea şi vina sunt cusute pe vecie în cicatricile de pe spatele meu, două lucruri îmi sunt clare.

Primul este că totul s-a schimbat. Nu mai pot fi folosită. Zilele acelea au trecut. Ştiu prea multe. Ceea ce fac acum, fac pentru mine. Şi simt, după toate câte mi s-au întâmplat, că *acum,* în *aceste* zile, călătoria *mea* abia începe. Mi se pare că totul – tot ce mi s-a întâmplat – nu este decât un prolog.

Celălalt lucru limpede este că toată neliniştea mea, toată dorinţa de a trimite această scrisoare, de a o da cuiva – ţie – de a lăsa o urmă în Noul Crobuzon, toată exaltarea aceasta nevrotică a dispărut. Disperarea pe care o aveam în Tarmuth, în Salkrikaltor, de a trimite scrisoarea, de a hotărî în ultima clipă cine eşti şi de a o trimite, asta ca să fiu băgată în seamă, toată teama aceea frenetică a dispărut.

Nu a mai rămas nimic. Nu mai este necesară.

Vin acasă. Am să mai strâng multe poveşti pe care să ţi le spun pe drumul de întoarcere, drum care va fi lung, dar care *se va termina.* Oricine voi hotărî că eşti tu, dragă, îţi voi înmâna scrisoarea chiar eu.

Ţi-o voi da cu mâna mea.

CHINA MIÉVILLE • CICATRICEA (THE SCAR)

AL DOILEA ROMAN AL TRILOGIEI NOUL CROBUZON

Premiile Locus şi British Fantasy în 2003

Nominalizări Hugo, World Fantasy, British Science Fiction 2003

A APĂRUT: STAȚIA PIERZANIEI

ÎN CURÎND: CONSILIUL DE FIER

Aceasta este povestea călătoriei lui Bellis Coldwine; este povestea căutării unei insule şi a unui popor uitat, a unei fiinţe miraculoase a mărilor şi, nu în ultimul rînd, a unei fisuri în realitate, o rană, o Cicatrice - sursă a unei puteri şi a unui pericol de neimaginat.

„Dacă există un echivalent fantasy al cyberpunk-ului, acesta este“

Interzone

„Dark fantasy la cel mai înalt nivel“

Publishers Weekly

„Miéville este unul dintre cei mai imaginativi scriitori de ficţiune“

The Guardian

fiction.ro